

Bundel van de Gemeenteraad van 8 juli 2021

- A 16:00 - Algemeen
- A.1 16:00 - Opening/moment stilte
- A.2 16:01 - Loting volgorde stemming
- A.3 16:02 - Vaststelling agenda
00 Agenda Gemeenteraad 8 juli 2021.docx
- A.4 16:03 - Ingekomen stukken en mededelingen
Dagelijks ontvangt de raad brieven van inwoners, organisaties etc. Bij de ingekomen stukken bepaalt de raad wat er met deze ingekomen stukken gebeurt. Daarom worden in de lijst voorstellen gedaan om de ingekomen stukken:
Cat. I Voor kennisgeving aannemen.
Cat. II De afdoening aan het college overlaten en de raad hierover informeren.
Cat. III Het college verzoeken om nadere informatie of voorstellen te leveren.
De raad neemt een besluit over deze voorstellen.
Lijst ingekomen stukken raad 8 juli 2021.docx
- A.5 16:04 - Vaststellen van de besluitenlijst van de openbare vergadering van de raad d.d. 10 juni 2021
00 Concept_Besluitenlijst_Gemeenteraad_10_juni_2021.docx
01 Bijlage bij Besluitenlijst Gemeenteraad 10 juni 2021.pdf
- A.6 16:05 - Benoeming commissielid R.H.W. Mensink
DOC-21-408217 Raadsvoorstel Benoeming commissielid R.H.W. Mensink.docx
- B 16:10 - HAMERSTUKKEN
- B.1 16:10 - Aanpassen detailhandelsvisie voor centrum Medemblik (pfh. H. Nederpelt)
De raad wordt voorgesteld de detailhandelsvisie aan te vullen met de mogelijkheid dat transformatie van winkels naar woningen in de Bagijnhof wordt toegestaan en daarmee de Bagijnhof geen onderdeel meer te laten zijn van het kernwinkelgebied.
Dossier 999 voorblad
00 DOC-21-396102 - Raadsvoorstel - Aanpassen detailhandelsvisie voor centrum Medemblik
01 DOC-21-397054 - Bijlage 1 Adviesrapport - Medemblik Bagijnhof transformatie winkelen-wonen
02 Beantwoording Commissievragen HvM raadsclie. 28-6 agendapunt 6.1 Aanpassen detailhandelsvisie voor centrum Medemblik.docx
A B.1 Motie VVD Betrek toekomstige uitstraling bij omzetting.docx
- B.2 16:12 - Kredietaanvraag verbouwing zuidtoren voor huisvesting netwerkorganisatie (pfh. J. Fit)
De raad wordt voorgesteld een krediet beschikbaar te stellen voor een beoogde verbouwing en inrichting op de tweede verdieping van de zuidtoren van het gemeentehuis ten behoeve van verhuur van deze ruimte aan Westfriese netwerkorganisatie voor Inkoop- en Contractmanagement (de Netwerkorganisatie).
Dossier 1000 voorblad
00 DOC-21-393921 - Raadsvoorstel kredietaanvraag verbouwing zuidtoren voor huisvesting netwerkorganisatie
01 Beantwoording commissievragen HvM raadsclie. 24-6 agendapunt 6.2 Zuidtoren.pdf
02 Beantwoording commissievragen PWF raadsclie. 28-6 agendapunt 6.2 Zuidtoren.pdf
03 Beantwoording commissievragen GroenLinks raadsclie. 28-6 agendapunt 6.2 Zuidtoren.pdf
- B.3 16:13 - Thuiswerkvergoeding Tegemoetkoming gemeentepersoneel in de kosten voor het thuiswerken (pfh. F. Streng)
De raad wordt voorgesteld een budget beschikbaar te stellen van € 75.000,- voor een tegemoetkoming in de kosten van het thuiswerken door het gemeentepersoneel tijdens de coronapandemie in het jaar 2020.
00 Rvs Tegemoetkoming gemeentepersoneel in de kosten voor het thuiswerken
01 Beantwoording Commissievragen PWF raadsclie. 28-6 agendapunt 6.3 Thuiswerkvergoeding.pdf
- B.4 16:14 - Aanwijzing 2e plaatsvervangend griffier
De raad wordt voorgesteld mevrouw P. Nooij aan te wijzen als 2e plaatsvervangend griffier.
00 DOC-21-405662 - Raadsvoorstel - Aanwijzing 2e plaatsvervangend griffier
- C 16:15 - BESPREEKSTUKKEN
- C.1 16:15 - Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers (pfh. H. Nederpelt)

Op 19 december 2019 stemde de raad in met het evaluatierapport 'Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik'. De raad gaf de opdracht om de aanbevelingen uit het evaluatierapport uit te werken tot een nieuw beleid voor huisvesting buitenlandse werknemers. Daarnaast nam de raad een motie aan met oplossingsrichtingen voor nieuw beleid. Op 26 november 2020 stelde de raad het ontwerpbeleid 'huisvesting buitenlandse werknemers' vast. Het ontwerpbeleid lag van 10 december 2020 tot 4 februari 2021 ter inzage. Dit leverde 17 zienswijzen op. Alle zienswijzen zijn van een reactie voorzien. Dit heeft tot aanpassingen in het ontwerpbeleid geleid. In dit voorstel wordt de raad gevraagd het nieuwe beleid vast te stellen en de oude beleidsregels in te trekken.

Dossier 1006 voorblad

00 DOC-21-357215 - Raadsvoorstel

01 DOC-21-388624 - Bijlage 1 - Nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik

02 DOC-20- 333472 - Bijlage 2a - Zienswijze 1

03 DOC-20- 333700 - Bijlage 2b - Zienswijze 2

04 DOC-20-334837 - Bijlage 2c - Zienswijze 3

05 DOC-20-333362 - Bijlage 2d - Zienswijze 4

06 DOC-21-339619 - Bijlage 2e - Zienswijze 5

07 DOC-21-345662 - Bijlage 2f - Zienswijze 6

08 DOC-21-345630 - Bijlage 2g - Zienswijze 7

09 DOC-21-346177 - Bijlage 2h - Zienswijze 8

10 DOC-21-346254 - Bijlage 2i - Zienswijze 9

11 DOC-21-349433 - Bijlage 2j - Zienswijze 10

12 DOC-21-351331- Bijlage 2k - Zienswijze 11

13 DOC-21-351357 - Bijlage 2l - Zienswijze 12 Schenkeveld Advocaten N.V.

14 DOC-21-351451 - Bijlage 2m - Zienswijze 13 Dorpsraad Andijk

15 DOC-21-345078 - Bijlage 2n - Zienswijze 14 LTO noord

16 DOC-21-344818 - Bijlage 2o - Zienswijze 15 Gemeente Hoorn

17 DOC-21-344815 - Bijlage 2p - Zienswijze 16 Gemeente Koggenland

18 DOC-21-351782 - Bijlage 2q - Zienswijze 17 Provincie Noord-Holland

19 DOC-21-388657 - Bijlage 3a - Beleidsregels

20 DOC-21-388659 - Bijlage 3b - Toelichting bij beleidsregels

21 DOC-21-388660 - Bijlage 3c - Bijlage: kaart woongebieden en bedrijventerreinen

22 DOC-21-387823 - Bijlage 4 - Rapport 'Geen tweederangsburgers' van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten

23 DOC- 21-387828 - Bijlage 5 - Kabinetsreactie tweede advies Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten

24 DOC-21-387884 - Bijlage 6 - Actualisatie cijfers arbeidsmigranten Noord-Holland Noord

25 Beantwoording Commissievragen PvdA raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers.pdf

26 Beantwoording Commissievragen PWF raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers.pdf

27 Beantwoording Commissievragen D66 raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers.pdf

28 Beantwoording Commissievragen GroenLinks raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers (1).pdf

29 Beantwoording Commissievragen CDA raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers.pdf

30 Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers boekje huisstijl.pdf

31 Beantwoording Commissievragen PWF raadcie. 28-6 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers.pdf

32 Beantwoording Commissievragen PW2010 raadcie. 28-6 agendapunt 4.1.pdf

33 Beantwoording Commissievragen PW2010 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers.pdf

34 Beantwoording Commissievragen PW2010 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers.pdf

35 Beantwoording Commissievragen GemeenteBelangen Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers.pdf

B C.1 Amendement PW2010 Eerst duidelijkheid juridische en wettelijke (on)mogelijkheden.docx

C C.1 Amendement PW2010 Ruimtelijke verantwoording.docx

D C.1 Amendement PvdA Maximalisering aantal tijdelijke gehuisveste buitenlandse werknemers.docx

E C.1 Amendement PW2010 10% norm.docx

F C.1 Amendement PW2010 Draagvlak.docx

G C.1 Amendement GL Afwijkingen via de raad.docx

H C.1 Amendement GB Verblijf arbeidsmigranten op bedrijventerreinen.docx

I C.1 Amendement GB Instandhoudingstermijn van vergunningen voor huisvesting van buitenlandse.docx

J C.1 Amendement PW2010 Schrappen verschil short- en mid-stay.docx

K C.1 Amendement PW2010 Ook een verblijfsregister bij midstay huisvesting.docx

L C.1 Amendement CU Aanpassen percentage huisvestingsplekken.docx

M C.1 Amendement CU Termijn van 4 naar 5 maanden.docx

N C.1 Amendement PW2010 Huisvesten 4 maanden ander bedrijf of ander agrarisch bedrijf.docx

O C.1 Amendement PW2010 Exploatievergunningsplicht.docx

P C.1 Amendement PW2010 Modulaire bouw.docx

Q C.1 Amendement PW2010 Schrappen rol ABC commissie.docx

R C.1 Amendement PW2010 Afschaffen discriminatie bij huisvesting.docx

C.1.a 18:15 - PAUZE

C.2 19:00 - Burgerinitiatief Skatebaan Nibbixwoud (pfh. F. Streng)

Burgers kunnen een initiatief nemen om een onderwerp op de agenda van de gemeenteraad te zetten. Daar stelt de Verordening Burgerinitiatief Medemblik eisen aan. Thans is er een initiatief ingediend door 30 burgers die een skatebaan willen realiseren in Nibbixwoud. S. Wals zal dit initiatief toelichten. Als de raad constateert dat aan de vereisten wordt voldaan, kan het initiatief geldig worden verklaard en kunnen vervolgstappen worden genomen, wat betekent dat het initiatief in de commissie kan worden geagendeerd, waar inhoudelijke besluitvorming in de raad kan worden voorbereid.

00 Raadsvoorstel Burgerinitiatief Skatebaan Nibbixwoud.docx

01 Burgerinitiatief Skatebaan Nibbixwoud.pdf

C.3 19:10 - Kadernota 2022 (pfh. D. Kuipers)

Het college stelt de raad voor de Kadernota 2022 vast te stellen. In dit stuk worden de kaders en uitgangspunten meegegeven die het college vervolgens moet hanteren bij het opstellen van de Programmabegroting 2022 en de Meerjarenraming 2023-2025. De Kadernota geeft opdracht om met een voorstel te komen voor een sluitende meerjarenbegroting.

Dossier 1002 voorblad

00 DOC-21-398427 - Raadsvoorstel Kadernota 2022

01 DOC-21-398428 - Kadernota 2022

02 Beantwoording commissievragen D66 raadscie. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota 2022.pdf

03 Beantwoording Commissievragen PWF raadscie. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota 2022.docx

04 Beantwoording commissievragen GroenLinks raadscie. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota 2022.pdf

05 Beantwoording commissievragen GroenLinks raadscie. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota Natuur en Milieu Educatie Westfriesland.docx

06 Beantwoording Commissievragen HvM raadscie. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota 2022.pdf

07 Beantwoording Commissievragen CDA Kadernota (in relatie tot wegenoverdracht HHNK).pdf

S C.3 Amendement CU Aanpassen kadernota punt 9.docx

T C.3 Amendement HvM Prioriteit veiligheid.docx

U C.3 Amendement HvM Ondernemersvisie.docx

V C.3 Motie GL Bijdragen aan NME Westfriesland.docx

V C.3 Bijlage bij Motie GL Bijdragen aan NME Westfriesland.docx

W C.3 Motie GL Toewerken naar fairtrade beleid.docx

[W C.3 Bijlage bij Motie Toewerken naar fairtrade beleid.pdf](#)

[X C.3 Motie PWF Taken politie.docx](#)

[Y C.3 Motie PWF Elke inwoner profiteert.docx](#)

[Z C.3 Motie PWF Smart onderzoeken.docx](#)

C.3.a 20:40 - PAUZE

C.4 20:50 - Lentenota 2021 (pfh. D. Kuipers)

In de financiële verordening ligt vast dat er 2 keer per jaar een tussentijdse rapportage wordt opgesteld. Hierin wordt vastgelegd welke beleidsmatige en/of financiële afwijkingen er geconstateerd zijn in de programmabegroting. Deze Lentenota 2021 is de eerste tussentijdse rapportage van dit begrotingsjaar.

[Dossier 992 voorblad](#)

[00 DOC-21-395934 - Raadsvoorstel Lentenota 2021](#)

[00a Erratum Lentenota 2021 \(DOC-21-395989\), Pagina 4.docx](#)

[01 DOC-21-395989 - Lentenota 2021 Aangepaste versie \(incl. erratum\).docx](#)

[02 DOC-21-395973 - Bijlage bij Lentenota - College](#)

[03 Beantwoording Commissievragen D66 raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021.docx](#)

[04 Beantwoording commissievragen PW2010 raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021.pdf](#)

[05 Beantwoording aanvullende commissievragen D66 raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021.docx](#)

[06 Beantwoording commissievragen PWF raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota.docx](#)

[07 Beantwoording Commissievragen PW2010 raadscie. 24-6 agendapunt 8.2.docx](#)

[08 Beantwoording Commissievragen GemeenteBelangen Lentenota.pdf](#)

[09 Beantwoording commissievragen HvM raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021.pdf](#)

[10 Beantwoording commissievragen \(vervolgvragen\) HvM raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021.docx](#)

[11 Beantwoording Aanvullende Commissievragen PWF raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota.pdf](#)

[AA C.4 Amendement PWF Professionalisering Stadshavens.docx](#)

[BB C.4 Amendement PWF Viering 1572.docx](#)

[CC C.4 Amendement CDA Krediet infrastructurele aanpassingen sporthal De Bloesem.docx](#)

[DD C.4 Motie PW2010 Zwembad Wervershoof.docx](#)

C.5 21:20 - Jaarstukken 2020 (pfh. D. Kuipers)

Na afloop van het begrotingsjaar worden de Jaarstukken opgesteld. Daarin wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid.

Het college stelt de raad voor de jaarstukken 2020 vast te stellen en doet een voorstel voor de resultaatsbestemming.

[Dossier 1003 voorblad](#)

[00 DOC-21-398301 - Raadsvoorstel Jaarstukken 2020](#)

[01 DOC-21-398305 - Jaarstukken 2020](#)

[02 DOC-21-401901 - Bijlage bij Jaarrekening: resultaatbestemming](#)

[03 DOC-21-398303 - Accountantsverslag 2020](#)

[04 Beantwoording commissievragen D66 Jaarstukken 2020.pdf](#)

[05 Beantwoording Commissievragen HvM raadscie. 24-6 agendapunt 8.1 Jaarstukken 2020.pdf](#)

[06 Beantwoording commissievragen Groenlinks raadscie. 24-6 agendapunt 8.1. Jaarstukken 2020pdf](#)

[07 Beantwoording commissievragen VVD raadscie. 24-6 agendapunt 8.1 Jaarstukken 2020.pdf](#)

[08 Beantwoording commissievragen PWF raadscie. 24-6 agendapunt 8.1 Jaarstukken 2020.pdf](#)

[09 Advies auditcommissie jaarstukken 2020 en accountantsverslag 2020](#)

[10 Brief van auditcommissie aan de raad](#)

D 21:50 - ALGEMEEN

D.1 21:50 - Moties Vreemd aan de orde van de dag

[EE D.1 Motie VAO D66 Commissievragen tijdig beantwoorden.docx](#)

[FF D.1 Motie VAO D66, CDA en PW2010 Kermis Wervershoof op de Dorpsstraat.docx](#)

[GG D.1 Motie VAO PWF Verkoopproces DEK-terrein.docx](#)

Agenda Gemeenteraad

Datum	08-07-2021
Tijd	16:00 - 22:30
Locatie	Raadzaal (MBG06)
Voorzitter	F. Streng
Toelichting	De vergadering vindt FYSIEK plaats. De in de agenda genoemde tijden zijn richttijden.

A Algemeen

16:00

A.1 Opening/moment stilte

16:00

A.2 Loting volgorde stemming

16:01

A.3 Vaststelling agenda

16:02

A.4 Ingekomen stukken en mededelingen

16:03

Dagelijks ontvangt de raad brieven van inwoners, organisaties etc. Bij de ingekomen stukken bepaalt de raad wat er met deze ingekomen stukken gebeurt. Daarom worden in de lijst voorstellen gedaan om de ingekomen stukken:

Cat. I Voor kennisgeving aannemen.

Cat. II De afdoening aan het college overlaten en de raad hierover informeren.

Cat. III Het college verzoeken om nadere informatie of voorstellen te leveren.

De raad neemt een besluit over deze voorstellen.

A.5 Vaststellen van de besluitenlijst van de openbare vergadering van de raad d.d. 10 juni 2021

16:04

A.6 Benoeming commissielid R.H.W. Mensink

16:05

B HAMERSTUKKEN

16:10

B.1 Aanpassen detailhandelsvisie voor centrum Medemblik (pfh. H. Nederpelt)

16:10

De raad wordt voorgesteld de detailhandelsvisie aan te vullen met de mogelijkheid dat transformatie van winkels naar woningen in de Bagijnhof wordt toegestaan en daarmee de Bagijnhof geen onderdeel meer te laten zijn van het kernwinkelgebied.

B.2 Kredietaanvraag verbouwing zuidtoren voor huisvesting netwerkorganisatie (pfh. J. Fit)

16:12

De raad wordt voorgesteld een krediet beschikbaar te stellen voor een beoogde verbouwing en inrichting op de tweede verdieping van de zuidtoren van het gemeentehuis ten behoeve van verhuur van deze ruimte aan Westfriese netwerkorganisatie voor Inkoop- en Contractmanagement (de Netwerkorganisatie).

B.3 Thuiswerkvergoeding Tegemoetkoming gemeentepersoneel in de kosten voor het thuiswerken (pfh. F. Streng)

16:13

De raad wordt voorgesteld een budget beschikbaar te stellen van € 75.000,- voor een tegemoetkoming in de kosten van het thuiswerken door het gemeentepersoneel tijdens de coronapandemie in het jaar 2020.

- B.4** **Aanwijzing 2e plaatsvervangend griffier**
16:14 De raad wordt voorgesteld mevrouw P. Nooij aan te wijzen als 2e plaatsvervangend griffier.
- C** **BESPREEKSTUKKEN**
- 16:15
- C.1** **Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers (pfh. H. Nederpelt)**
16:15 Op 19 december 2019 stemde de raad in met het evaluatierapport 'Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik'. De raad gaf de opdracht om de aanbevelingen uit het evaluatierapport uit te werken tot een nieuw beleid voor huisvesting buitenlandse werknemers. Daarnaast nam de raad een motie aan met oplossingsrichtingen voor nieuw beleid. Op 26 november 2020 stelde de raad het ontwerpbeleid 'huisvesting buitenlandse werknemers' vast. Het ontwerpbeleid lag van 10 december 2020 tot 4 februari 2021 ter inzage. Dit leverde 17 zienswijzen op. Alle zienswijzen zijn van een reactie voorzien. Dit heeft tot aanpassingen in het ontwerpbeleid geleid.
In dit voorstel wordt de raad gevraagd het nieuwe beleid vast te stellen en de oude beleidsregels in te trekken.
- C.1.a** **PAUZE**
18:15
- C.2** **Burgerinitiatief Skatebaan Nibbixwoud (pfh. F. Streng)**
19:00 Burgers kunnen een initiatief nemen om een onderwerp op de agenda van de gemeenteraad te zetten. Daar stelt de Verordening Burgerinitiatief Medemblik eisen aan. Thans is er een initiatief ingediend door 30 burgers die een skatebaan willen realiseren in Nibbixwoud. S. Wals zal dit initiatief toelichten. Als de raad constateert dat aan de vereisten wordt voldaan, kan het initiatief geldig worden verklaard en kunnen vervolgstappen worden genomen, wat betekent dat het initiatief in de commissie kan worden geagendeerd, waar inhoudelijke besluitvorming in de raad kan worden voorbereid.
- C.3** **Kadernota 2022 (pfh. D. Kuipers)**
19:10 Het college stelt de raad voor de Kadernota 2022 vast te stellen. In dit stuk worden de kaders en uitgangspunten meegegeven die het college vervolgens moet hanteren bij het opstellen van de Programmabegroting 2022 en de Meerjarenraming 2023-2025. De Kadernota geeft opdracht om met een voorstel te komen voor een sluitende meerjarenbegroting.
- C.3.a** **PAUZE**
20:40
- C.4** **Lentenota 2021 (pfh. D. Kuipers)**
20:50 In de financiële verordening ligt vast dat er 2 keer per jaar een tussentijdse rapportage wordt opgesteld. Hierin wordt vastgelegd welke beleidsmatige en/of financiële afwijkingen er geconstateerd zijn in de programmabegroting. Deze Lentenota 2021 is de eerste tussentijdse rapportage van dit begrotingsjaar.
- C.5** **Jaarstukken 2020 (pfh. D. Kuipers)**
21:20 Na afloop van het begrotingsjaar worden de Jaarstukken opgesteld. Daarin wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid.

Het college stelt de raad voor de jaarstukken 2020 vast te stellen en doet een voorstel voor de resultaatsbestemming.

D ALGEMEEN

21:50

D.1 Moties Vreemd aan de orde van de dag

21:50

D.2 Sluiting

22:30

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld tijdens de openbare raadsvergadering van 8 juli 2021

Griffier,

Voorzitter,

Ingekomen stukken raad 8 juli 2021

Cat. I Voor kennisgeving aannemen.

Cat. II De afdoening aan het college overlaten en de raad hierover informeren.

Cat. III Het college verzoeken om nadere informatie of voorstellen te leveren.

Cat. IV Overig

De raad neemt een besluit over deze voorstellen.

ID	Datum	Afzender	Titel	DOC-nummer	Zaaknummer	Categorie
1695	01-06-2021	College B&W Medemblik	Beantwoording schrijven verkeerssituatie bij het winkelcentrum aan de Zwaagdijk	DOC-21-398648	Z-20-124578	I (voor kennisgeving aannemen)
1696	02-06-2021	Gemeente Stede Broec	Gemeente Stede Broec MOTIE vreemd OP Agenda IJsselmeergebied 2050	DOC-21-399373	Z-21-155265	I (voor kennisgeving aannemen)
1697	02-06-2021	Bekend bij de griffie	Hondenuitlaatplek nav vergiftiging Opperdoes nabij spoorlijn stoomtrein	DOC-21-398746	Z-21-155040	II (In handen stellen van het college ter afdoening)
1698	02-06-2021	Gemeentehuis Vaals	wetgeving afbreekbare confetti en serpentine	DOC-21-398847	Z-21-155072	I (voor kennisgeving aannemen)
1699	02-06-2021	Gemeentehuis Vaals	Adhesiebetuiging huishoudelijke hulp WMO	DOC-21-398851	Z-21-155074	I (voor kennisgeving aannemen)
1700	02-06-2021	VNG	Lbr. 21/045 - Geen andere kandidaten voor vacatures in VNG-bestuur en -commissies	DOC-21-399419	Z-21-152023	I (voor kennisgeving aannemen)
1701	03-06-2021	VNG	Aanpak zorgfraude voor de Noord-Hollandse Gemeenten	DOC-21-399034	Z-21-151391	I (voor kennisgeving aannemen)
1702	03-06-2021	Gemeente Maasgouw	Adhesiebetuiging motie vreemd aan de orde van de dag 'Voor 14'	DOC-21-399383	Z-21-155268	I (voor kennisgeving aannemen)
1703	03-06-2021	VNG	Lbr. 21/046 - Wijziging modelverordening leges	DOC-21-400167	Z-21-155549	I (voor kennisgeving aannemen)
1704	03-06-2021	Recreatieschap Westfriesland	Wijziging gemeenschappelijke regeling GR	DOC-21-399685	Z-21-155405	III (In handen stellen van het college voor nader advies, raadsvoorstel volgt)

1705	07-06-2021	Werkgroep Biodiversiteit Medemblik	Nota Meer kleur in Medemblik	DOC-21-401187	Z-21-155926	II (In handen stellen van het college ter afdoening)
1706	08-06-2021	GWT Medemblik	Het publieke leven is nog niet goed toegankelijk voor mensen met een lichamelijk beperking in de gemeente Medemblik	DOC-21-401651	Z-21-156071	II (In handen stellen van het college ter afdoening)
1707	09-06-2021	Commissie Mijnbouwschade	Commissie mijnbouwschade	DOC-21-401655	Z-21-156075	I (voor kennisgeving aannemen)
1708	09-06-2021	Bekend bij de griffie	verkeerssituatie Meelmolen en aanleg dijkhelling te Medemblik	DOC-21-401748	Z-21-156103	I (voor kennisgeving aannemen)
1709	09-06-2021	VNG	Arbitrage jeugd en afspraken rijk-VNG	DOC-21-401788	Z-21-156116	I (voor kennisgeving aannemen)
1710	10-06-2021	Dorpsraad Zwaagdijk-Oost	Dorpsraad Zwaagdijk-Oost en extra woningbouw opties	DOC-21-402547	Z-20-124578	II (In handen stellen van het college ter afdoening)
1711	10-06-2021	VNG	Ondertekening convenant Wet wijziging woonplaatsbeginsel	DOC-21-402125	Z-21-156227	I (voor kennisgeving aannemen)
1712	14-06-2021	VNG	Beleid op gevolgen uitbraak Coronavirus voor gemeenten en VNG	DOC-21-403393	Z-20-098871	I (voor kennisgeving aannemen)
1713	14-06-2021	Bekend bij de griffie	Deelname aan een actie tegen verkeerslawaaï van de gemeente Bergen	DOC-21-402884	Z-21-156483	II (In handen stellen van het college ter afdoening)
1714	14-06-2021	VNG	Moties en preadviezen voor ALV 16 juni 2021	DOC-21-402955	Z-21-156507	I (voor kennisgeving aannemen)
1715	14-06-2021	Bovisie	Uitbreiding woningbouw Onderdijk	DOC-21-405902	Z-21-145226	I (voor kennisgeving aannemen)
1716	14-06-2021	Provincie NH	Jaarverslag interbestuurlijk toezicht 2020	DOC-21-404126	Z-21-156922	I (voor kennisgeving aannemen)
1717	15-06-2021	Vereniging van eigenaars Oosterstraat 82	realiseren van vier appartementen in het bestaande pand	DOC-21-404105	Z-21-141544	II (In handen stellen van het college ter afdoening)
1718	08-06-2021	Ikvalbuitendeboot.nl	Onderzoek ikvalbuitendeboot.nl	DOC-21-401431	Z-21-155897	II (In handen stellen van het college ter afdoening)
1719	15-06-2021	College B&W Medemblik	Reactie uitvoering warmtetransitie en en huisinzameling	DOC-21-402182	Z-21-151792	I (voor kennisgeving aannemen)

1720	17-06-2021	Gemeente Krimpen aan den IJssel	Adhesiebetuiging motie inzake borstonderzoek	DOC-21-405172	Z-21-157253	I (voor kennisgeving aannemen)
1721	17-06-2021	Gemeente Hoorn	Motie 1 - CU PvdA EenHoorn - Verantwoord produceren van zonnepanelen	DOC-21-405525	Z-21-157376	I (voor kennisgeving aannemen)
1722	21-06-2021	College B&W Medemblik	Reactie brief Rol Stadsraad uitvoering transitievisie warmte	DOC-21-405127	Z-20-101210	I (voor kennisgeving aannemen)
1723	21-06-2021	VNG	Lbr. 21/053 - Stand van zaken Omgevingswet	DOC-21-406957	Z-21-157877	I (voor kennisgeving aannemen)
1724	22-06-2021	Gemeente Stede Broec	aangenomen Amendement RES 1.0 NHN V2	DOC-21-407481	Z-21-158064	I (voor kennisgeving aannemen)
1725	22-06-2021	Gemeente Bergen	Aangenomen amendement Beslispunten RES 1.0	DOC-21-407485	Z-21-158069	I (voor kennisgeving aannemen)
1726	22-06-2021	Bekend bij de griffie	Medische apartheid	DOC-21-407272	Z-21-157999	I (voor kennisgeving aannemen)
1727	22-06-2021	Bekend bij de griffie	Zwaagdijk 419 te Zwaagdijk-West handhaving illegale huisvesting arbeidsmigranten	DOC-21-406446	Z-21-153627	II (In handen stellen van het college ter afdoening)
1728	22-06-2021	College B&W Medemblik	Beantwoording brief noodkreet en zienswijze van een aantal ondernemers van de Nieuwstraat en Kaasmarkt te Medemblik	DOC-21-401395	Z-21-151561	I (voor kennisgeving aannemen)
1729	23-06-2021	College B&W Medemblik	Beantwoording schrijven Toewijzen handhavingsverzoek	DOC-21-401489	Z-21-153429	I (voor kennisgeving aannemen)
1730	23-06-2021	College B&W Medemblik	Beantwoording schrijven Toewijzen handhavingsverzoek	DOC-21-400246	Z-21-153627	I (voor kennisgeving aannemen)
1731	23-06-2021	NederWind netwerk	Windturbine vergunningen	DOC-21-407839	Z-21-158184	I (voor kennisgeving aannemen)
1732	24-06-2021	Werkgroep Gemeentelijke Werkgroep Toegankelijkheid Medemblik	Brief Werkgroep Gemeentelijke Werkgroep Toegankelijkheid Medemblik	DOC-21-408424	Z-21-158365	I (voor kennisgeving aannemen)
1733	24-06-2021	VNG	Lbr. 21/055 - Nieuwsledenbrief coronacrisis nr 33	DOC-21-408738	Z-20-098871	I (voor kennisgeving aannemen)
1734	28-06-2021	Auditcommissie	Brief van de Auditcie. aan de raad	DOC-21-408448	Z-21-144415	II (In handen stellen van het college ter afdoening)
1735	28-06-2021	Werkgeverscommissie	Jaarverslag werkgeverscommissie 2020	DOC-21-409506	Z-21-152918	I (voor kennisgeving aannemen)

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld tijdens de openbare raadsvergadering van 8 juli 2021

Griffier,

Voorzitter,

Besluitenlijst Gemeenteraad

Datum	10-06-2021
Tijd	19:30 - 22:40
Locatie	Digitaal (via Teams)
Voorzitter	F. Streng
Griffier	H. Wammes
Aanwezig	
VVD	M. Raat, J. de Vries, J. Stam, D. Steltenpool, T. Beerepoot
CDA	P. Ligthart, E. Meester, E. van den Bosch, S. Commandeur, S. Schouten, S. Selders
GB	R. Paarlberg, G. Gringhuis, L. Plekker, R. Braaksma, P. Mosch
PWF	P. Koning, S. Zeilemaker
D66	Y. Nijsingh, G. Mos
PvdA	B. de Jong, T. Beuker
GroenLinks	R. Manshanden
PW2010	C. Neefjes
CU	S. Visser
BAMM	A. Meester
HvM	T. Berlijn
College	A. van Langen, J. Fit, D. Kuipers, H. Nederpelt

A Algemeen

De voorzitter stelt vast dat het quorum aanwezig is.

A.1 Opening/moment stilte

De voorzitter opent de vergadering. Een moment stilte wordt in acht genomen. De voorzitter memoreert vervolgens de afspraken voor digitale vergaderingen.

A.2 Loting volgorde stemming

Vanavond wordt weer digitaal gestemd. Mocht evenwel hoofdelijke stemming nodig zijn dan wordt gestart bij B. de Jong.

A.3 Vaststelling agenda

De voorzitter stelt voor agendapunt C.0 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers van de agenda te verwijderen. Voorts stelt hij voor het agendapunt C.3 Vaststellen Recycleplan en keuze recycletarief, nu er geen raadsinstrument is ingediend, te verplaatsen naar de hamerstukken als agendapunt B.4.

De agenda wordt met inachtneming hiervan vastgesteld.

A.4 Ingekomen stukken en mededelingen

De lijst van ingekomen stukken wordt vastgesteld.

A.5 Vaststellen van de besluitenlijst van de openbare vergadering van de raad d.d. 20 mei 2021 en 3 juni 2021

De besluitenlijst wordt goedgekeurd en vastgesteld.

B HAMERSTUKKEN

B.1
19:35

Begrotingen 2022 en jaarrekeningen 2020 gemeenschappelijke regelingen, begrotingswijziging 2021 OD NHN, aansluiten VR NHN bij st. FLO Ambulancediensten (pfh. allen)

De heer Mos wenst aantekening dat de fractie D66 wordt geacht te hebben tegengestemd voor wat betreft de begroting van de OD NHN omdat hiermee in strijd gehandeld wordt met de door de raad unaniem aangenomen motie van 2 juli 2020 waarin is besloten geen kaasschaafmethode tav de begrotingen toe te passen.

Mevrouw Visser wenst aantekening dat zij zich onthoudt van stemming ten aanzien van de volgende GR-en: WerkSaam, WFA en DeSom.

Het raadsvoorstel “Begrotingen 2022 en jaarrekeningen 2020 gemeenschappelijke regelingen, begrotingswijziging 2021 OD NHN, aansluiten VR NHN bij st. FLO Ambulancediensten” wordt zonder stemming aangenomen.

De raad besluit:

1. Een positieve zienswijze af te geven op de begrotingen 2022 van zes gemeenschappelijke regelingen, zoals in de zes adviezen zijn weergegeven:
 - Afvalbeheer Westfriesland (voormalig CAW) -bijlage 1d
 - SSC DeSom - bijlage 2f
 - GGD Hollands Noorden - bijlage 3k
 - Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (NHN) - bijlage 5j
 - Veiligheidsregio NHN - bijlage 7g
 - WerkSaam Westfriesland - bijlage 8g
2. Een positieve zienswijze af te geven op de begrotingen 2022 van de gemeenschappelijke regelingen:
 - Recreatieschap Westfriesland (RSW)
 - Westfries Archief (WFA)
3. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarrekening 2020 van vier gemeenschappelijke regelingen, zoals in de vier adviezen zijn weergegeven:
 - CAW - bijlage 1e
 - SSC DeSom - bijlage 2g
 - Omgevingsdienst NHN - bijlage 5k
 - Veiligheidsregio NHN - bijlage 7h
4. Kennis te nemen van het uitbrengen van een positieve zienswijze op de jaarrekening 2020 van vijf gemeenschappelijke regelingen:
 - GGD Hollands Noorden
 - Ondersteuning bestuurlijke samenwerking
 - RSW
 - WerkSaam Westfriesland
 - WFA
5. Een positieve zienswijze af te geven op de begrotingswijziging 2021 van de Omgevingsdienst NHN - bijlage 5l.
6. De gevraagde verklaring van geen bezwaar af te geven voor aansluiting van de Veiligheidsregio NHN bij de Stichting FLO Ambulancediensten - bijlage 7i.

B.2

Rvs verordening Werkgeverscommissie gemeente Medemblik

Het raadsvoorstel “Verordening Werkgeverscommissie gemeente Medemblik” wordt zonder stemming aangenomen.

De raad besluit:

De verordening werkgeverscommissie 2021 gemeente Medemblik vast te stellen.

B.3

Rvs Instructie griffier gemeente Medemblik

Het raadsvoorstel “Instructie griffie gemeente Medemblik” wordt zonder stemming aangenomen.

De raad besluit:

De instructie voor de griffier van de gemeente Medemblik 2021 vast te stellen.

B.4

Vaststellen Recycleplan en keuze recycle-tarief (pfh. D. Kuipers)

Het raadsvoorstel Recycleplan en keuze recycletarief wordt in stemming gebracht.

Stemverklaringen:

- M. Raat onderschrijft de ideeën en intenties van het plan en gelooft in de meerwaarde van het recycletarief maar heeft twijfels of dit goed gaat werken. Er gaat erg veel gevraagd worden van de mensen, het coachen e.d. gaat nog veel geld kosten. Hij ziet er nog geen voordeel in en kan het ook niet het voordeel van de twijfel geven. Hij gelooft niet in het systeem en kan er niet achter staan.
- S. Visser stemt tegen om redenen in het verlengde van de vorige spreker. Er is geen vertrouwen dat dit het systeem is waarmee de afvalhoeveelheid daalt. Het is ook geen eerlijk systeem, kijk naar mensen met meerdere kinderen, de verdeling is niet goed. Het moet geld opleveren, maar de eerste jaren worden de baten al gebruikt voor het invoeren van dit systeem. Tegen de tijd dat het geld gaat opleveren kan alles al weer anders zijn.
- T. Berlijn zal tegen het voorstel stemmen omdat op papier het plan goed bedacht is, maar in de praktijk zal het niet werken. Het groenafval wordt minder bruikbaar vanwege de vervuiling met restafval, plastic kan niet meer worden gerecycled daarom en er komen extra kosten voor de inwoners omdat het groen- en plasticafval nagescheiden moet worden. De controles vinden wij een vorm van betutteling.
- R. Manshanden zal voor het voorstel stemmen met de kanttekening dat zij hoopt dat dit richting de circulaire economie dit ook een rol gaat spelen bij het bedrijfsafval.
- J. Stam zal gehoord de beraadslagingen in de commissie voorstemmen. Hijzelf wil dit een kans geven. Hij geeft aan dat de fractie verdeeld zal stemmen.
- J. de Vries zal voor stemmen. Hij heeft er lang over nagedacht omdat er niet echt een keus gemaakt kon worden in het systeem en nascheiding er in kunnen krijgen. Aan de hand van de beslisboom van de VANG heeft hij de vergelijking kunnen maken. Wel zijn er twijfels bij de handhaving.
- G. Mos geeft aan dat de fractie voor zal stemmen. Men is blij met deze eerste stap die gevolg moet worden door een groter variabel deel. Invoeringsproblemen zullen er komen, maar die mogen nooit een reden zijn om met je afval niet goed aan de toekomst te denken.
- A. Meester zal tegen want er is geen vertrouwen in het systeem.
- C. Neefjes is voor het voorstel want het plan helpt inwoners meer afvalbewust te worden.
- T. Beerepoot stemt tegen want het plan is betuttelend. Er is geen solidariteit, hij vreest dat gezinnen met kinderen meer zullen moeten gaan betalen dan anderen.
- S. Zeilemaker stemt voor vanwege de recycle-noodzaak die bestaat. Er is geen keuze. Iedereen die tegen stemt moet zich realiseren dat als we dit niet uitvoeren, we veel meer moeten gaan betalen.

Het raadsvoorstel Recycleplan en keuze recycletarief wordt na hoofdelijke stemming aangenomen:

	Recycleplan en keuze recycletarief	VOOR	TEGEN
1.	B. de Jong	1	
2.	T. Beuker	1	
3.	C. Neefjes	1	
4.	T. Berlijn		1
5.	A. Meester		1
6.	S. Visser		1
7.	R. Manshanden	1	

8.	Y. Nijsingh	1	
9.	G. Mos	1	
10.	R. Paarlberg	1	
11.	G. Gringhuis	1	
12.	L. Plekker	1	
13.	R. Braaksma	1	
14.	P. Mosch	1	
15.	M. Raat		1
16.	J. de Vries	1	
17.	T. Beerepoot		1
18.	J. Stam	1	
19.	D. Steltenpool	1	
20.	P. Ligthart	1	
21.	E. Meester	1	
22.	E. van den Bosch-Swagerman	1	
23.	S. Commandeur	1	
24.	S. Schouten-Spijkerman	1	
25.	C. Selders-Kroezen	1	
26.	P. Koning	1	
27.	S. Zeilemaker	1	
	TOTAAL 27	22	5

(totaal: 22 stemmen voor en 5 stemmen tegen).

De raad besluit:

1. Het Recycleplan vast te stellen;
2. Te kiezen voor recycle-tarief in combinatie met de huidige inzamelmethode;
3. Het maatwerk voor specifieke doelgroepen verder uit te werken. Dit maatwerk meenemen in het voorstel Verordening Afvalstoffenheffing 2022;
4. De eenmalige projectkosten op de volgende manier te dekken:
 1. De post “kosten onderzoek - ontwikkeling - voorbereiding recycleplan” voor 2021 te verhogen met € 25.000 voor eenmalige voorbereidingskosten in 2021;
 2. De eenmalige voorbereidingskosten 2022 (€ 385.252) te dekken uit de afvalstoffenheffing. De voorziening afvalstoffenheffing in te zetten om de afvalstoffenheffing op een gelijkwaardig niveau als 2021 te houden;
 3. De eenmalige voorbereidingskosten 2023 (€ 40.000) te dekken uit de afvalstoffenheffing.

C BESPREEKSTUKKEN

C.1 Regionaal kaderplan schuldhulpverlening 2021 - 2024 (pfh. D. Kuipers)

De volgende moties worden ingediend:

- Motie Van 60% naar 80% (bijlage A)
- Motie Kaderplan schuldhulpverlening opnemen in de lokale uitvoeringsagenda (bijlage B)
- Motie Integraal werken in eigen hand (bijlage C)

Het raadsvoorstel Regionaal kaderplan schuldhulpverlening 2021-2024 wordt in stemming gebracht.

Stemverklaring:

- S. Visser zal tegen de moties stemmen omdat zij gelet op de toelichting van de wethouder van mening is dat dit qua capaciteit niet haalbaar is.

Het raadsvoorstel Regionaal kaderplan schuldhulpverlening 2021-2024 wordt na digitale stemming aangenomen:

	Regionaal kaderplan schuldhulpverlening 2021-2024	VOOR	TEGEN
--	---	------	-------

1.	B. de Jong	1	
2.	T. Beuker	1	
3.	C. Neefjes	1	
4.	T. Berlijn		1
5.	A. Meester	1	
6.	S. Visser	1	
7.	R. Manshanden	1	
8.	Y. Nijsingh	1	
9.	G. Mos	1	
10.	R. Paarlberg	1	
11.	G. Gringhuis	1	
12.	L. Plekker	1	
13.	R. Braaksma	1	
14.	P. Mosch	1	
15.	M. Raat	1	
16.	J. de Vries	1	
17.	T. Beerepoot	1	
18.	J. Stam	1	
19.	D. Steltenpool	1	
20.	P. Ligthart	1	
21.	E. Meester	1	
22.	E. van den Bosch-Swagerman	1	
23.	S. Commandeur	1	
24.	S. Schouten-Spijkerman	1	
25.	C. Selders-Kroezen	1	
26.	P. Koning	1	
27.	S. Zeilemaker	1	
	TOTAAL 27	26	1

(totaal: 26 stemmen voor en 1 stem tegen).

De raad besluit:

Het regionale kaderplan schuldhelpverlening 2021 - 2024 vast te stellen.

De motie Van 60% naar 80% (bijlage A) wordt in stemming gebracht.

De motie wordt na digitale stemming aangenomen:

	Motie Van 60% naar 80%	VOOR	TEGEN
1.	B. de Jong	1	
2.	T. Beuker	1	
3.	C. Neefjes	1	
4.	T. Berlijn	1	
5.	A. Meester	1	
6.	S. Visser		1
7.	R. Manshanden	1	
8.	Y. Nijsingh	1	
9.	G. Mos	1	
10.	R. Paarlberg	1	
11.	G. Gringhuis	1	
12.	L. Plekker	1	
13.	R. Braaksma	1	
14.	P. Mosch	1	
15.	M. Raat	1	
16.	J. de Vries	1	
17.	T. Beerepoot	1	
18.	J. Stam	1	
19.	D. Steltenpool	1	
20.	P. Ligthart		1
21.	E. Meester		1
22.	E. van den Bosch-Swagerman		1

23.	S. Commandeur		1
24.	S. Schouten-Spijkerman		1
25.	C. Selders-Kroezen		1
26.	P. Koning	1	
27.	S. Zeilemaker	1	
	TOTAAL 27	20	7

(totaal: 20 stemmen voor en 7 stemmen tegen).

De motie Kaderplan schuldhulpverlening opnemen in de lokale uitvoeringsagenda (bijlage B) wordt als volgt gewijzigd:

In de eerste bullet van het dictum wordt de tekst 'voor 1 september 2021' vervangen door 'uiterlijk Q4 2021'.

De motie Kaderplan schuldhulpverlening opnemen in de lokale uitvoeringsagenda (bijlage B) wordt in stemming gebracht.

De motie wordt na digitale stemming aangenomen:

	Motie Kaderplan schuldhulpverlening opnemen in de lokale uitvoeringsagenda	VOOR	TEGEN
1.	B. de Jong	1	
2.	T. Beuker	1	
3.	C. Neefjes	1	
4.	T. Berlijn	1	
5.	A. Meester		1
6.	S. Visser		1
7.	R. Manshanden	1	
8.	Y. Nijsingh	1	
9.	G. Mos	1	
10.	R. Paarlberg	1	
11.	G. Gringhuis	1	
12.	L. Plekker	1	
13.	R. Braaksma	1	
14.	P. Mosch	1	
15.	M. Raat		1
16.	J. de Vries	1	
17.	T. Beerepoot		1
18.	J. Stam		1
19.	D. Steltenpool		1
20.	P. Ligthart		1
21.	E. Meester		1
22.	E. van den Bosch-Swagerman		1
23.	S. Commandeur		1
24.	S. Schouten-Spijkerman		1
25.	C. Selders-Kroezen		1
26.	P. Koning	1	
27.	S. Zeilemaker	1	
	TOTAAL 27	15	12

(totaal: 15 stemmen voor en 12 stemmen tegen).

De motie Integraal werken in eigen hand (bijlage C) wordt in stemming gebracht.

De motie wordt na digitale stemming verworpen:

	Motie Kaderplan schuldhulpverlening opnemen in de lokale uitvoeringsagenda	VOOR	TEGEN
1.	B. de Jong		1
2.	T. Beuker		1
3.	C. Neefjes	1	
4.	T. Berlijn	1	

5.	A. Meester	1	
6.	S. Visser		1
7.	R. Manshanden	1	
8.	Y. Nijsingh	1	
9.	G. Mos	1	
10.	R. Paarlberg		1
11.	G. Gringhuis		1
12.	L. Plekker		1
13.	R. Braaksma		1
14.	P. Mosch		1
15.	M. Raat	1	
16.	J. de Vries	1	
17.	T. Beerepoot	1	
18.	J. Stam	1	
19.	D. Steltenpool	1	
20.	P. Ligthart		1
21.	E. Meester		1
22.	E. van den Bosch-Swagerman		1
23.	S. Commandeur		1
24.	S. Schouten-Spijkerman		1
25.	C. Selders-Kroezen		1
26.	P. Koning	1	
27.	S. Zeilemaker	1	
	TOTAAL 27	13	14

(totaal: 13 stemmen voor en 14 stemmen tegen).

C.2 Beleidsnotitie Westfriese aanpak laaggeletterdheid 2021-2024 (pfh. D. Kuipers)

Het volgende amendement wordt ingediend:

- Amendement Behoud subsidie Taalhuis Westfriesland (bijlage D)

Het amendement Behoud subsidie Taalhuis Westfriesland (bijlage D) wordt in stemming gebracht.

Het amendement wordt na digitale stemming aangenomen:

	Amendement Behoud subsidie Taalhuis Westfriesland	VOOR	TEGEN
1.	B. de Jong	1	
2.	T. Beuker	1	
3.	C. Neefjes	1	
4.	T. Berlijn		1
5.	A. Meester	1	
6.	S. Visser		1
7.	R. Manshanden	1	
8.	Y. Nijsingh		1
9.	G. Mos		1
10.	R. Paarlberg	1	
11.	G. Gringhuis	1	
12.	L. Plekker	1	
13.	R. Braaksma	1	
14.	P. Mosch	1	
15.	M. Raat	1	
16.	J. de Vries	1	
17.	T. Beerepoot	1	
18.	J. Stam	1	
19.	D. Steltenpool	1	
20.	P. Ligthart		1
21.	E. Meester		1

22.	E. van den Bosch-Swagerman		1
23.	S. Commandeur		1
24.	S. Schouten-Spijkerman		1
25.	C. Selders-Kroezen		1
26.	P. Koning	1	
27.	S. Zeilemaker	1	
	TOTAAL 27	17	10

(totaal: 17 stemmen voor en 10 stemmen tegen).

Het geamendeerde raadsvoorstel “Beleidsnotitie Westfrieze aanpak laaggeletterdheid 2021-2024” wordt zonder stemming aangenomen.

De raad besluit:

1. In te stemmen met het beleidskader “Westfrieze Aanpak Laaggeletterdheid, 2021-2024”;
2. Het jaar 2022 als financieel overgangsjaar vast te stellen;
3. Het college de opdracht te geven, om in regionaal verband, vanaf het jaar 2023 een sluitende meerjarige begroting op te stellen aan de hand van een uitwerking van een aantal beheersmaatregelen en deze in Q2 2022 ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad, met dien verstande dat het onder paragraaf 3.1, punt 4, genoemde voornemen om te onderzoeken welke ruimte er is om eventueel de subsidie voor het Taalhuis Westfriesland te verlagen niet dient te worden uitgevoerd en de reeds bestaande subsidie aan het Taalhuis Westfriesland derhalve intact dient te worden gehouden.
Hierbij is het uitgangspunt dat het regionale beleidskader vanaf 2023 binnen de ontvangen Rijksmiddelen uitgevoerd dient te worden.
4. Indien van toepassing begrotingswijziging opnemen.

C.4
21:40

Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier aan de gemeente (pfh. D. Kuipers)

De volgende raadsinstrumenten worden ingediend:

- Amendement Heropen de onderhandelingen (bijlage E);
- Motie Verkeersmaatregelen/herinrichting drietal kruispunten polder het Grootslag (bijlage F)

Het amendement Heropen de onderhandelingen (bijlage E) wordt in stemming gebracht.

Het amendement wordt na digitale stemming verworpen:

	Heropen de onderhandelingen	VOOR	TEGEN
1.	B. de Jong		1
2.	T. Beuker		1
3.	C. Neefjes		1
4.	T. Berlijn	1	
5.	A. Meester	1	
6.	S. Visser	1	
7.	R. Manshanden		1
8.	Y. Nijsingh		1
9.	G. Mos		1
10.	R. Paarlberg		1
11.	G. Gringhuis		1
12.	L. Plekker		1
13.	R. Braaksma		1
14.	P. Mosch		1
15.	M. Raat	1	
16.	J. de Vries	1	
17.	T. Beerepoot	1	
18.	J. Stam	1	

19.	D. Steltenpool	1	
20.	P. Ligthart		1
21.	E. Meester		1
22.	E. van den Bosch-Swagerman		1
23.	S. Commandeur		1
24.	S. Schouten-Spijkerman		1
25.	C. Selders-Kroezen		1
26.	P. Koning		1
27.	S. Zeilemaker		1
	TOTAAL 27	8	19

(totaal: 8 stemmen voor en 19 stemmen tegen).

Het raadsvoorstel Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier aan de gemeente wordt in stemming gebracht.

Stemverklaringen:

- T. Berlijn stemt tegen, maar is wel voor de wegenoverdracht, het gaat vooral om de deal.

Het raadsvoorstel Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier aan de gemeente wordt na digitale stemming aangenomen:

	Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands- Noorderkwartier aan de gemeente	VOOR	TEGEN
1.	B. de Jong	1	
2.	T. Beuker	1	
3.	C. Neefjes	1	
4.	T. Berlijn		1
5.	A. Meester		1
6.	S. Visser		1
7.	R. Manshanden	1	
8.	Y. Nijsingh	1	
9.	G. Mos	1	
10.	R. Paarlberg	1	
11.	G. Gringhuis	1	
12.	L. Plekker	1	
13.	R. Braaksma	1	
14.	P. Mosch	1	
15.	M. Raat		1
16.	J. de Vries		1
17.	T. Beerepoot		1
18.	J. Stam		1
19.	D. Steltenpool		1
20.	P. Ligthart	1	
21.	E. Meester	1	
22.	E. van den Bosch-Swagerman	1	
23.	S. Commandeur	1	
24.	S. Schouten-Spijkerman	1	
25.	C. Selders-Kroezen	1	
26.	P. Koning	1	
27.	S. Zeilemaker	1	
	TOTAAL 27	19	8

(totaal: 19 stemmen voor en 8 stemmen tegen).

De raad besluit:

1. In te stemmen met de wegenoverdracht HHNK in gezamenlijkheid met de overige zes gemeenten uit de regio Westfriesland
2. In te stemmen de wegen per 1 januari 2023 over te nemen

3. De voorbereidingskosten van € 250.000 te onttrekken uit de reserve kapitaalgoederen.

De motie Verkeersmaatregelen/herinrichting drietal kruispunten polder het Grootslag (bijlage F) wordt zonder stemming aangenomen.

D

ALGEMEEN

22:10

D.1

Moties Vreemd aan de orde van de dag

22:10

De volgende moties worden ingediend:

- Openbare toiletten in de stad (bijlage H)
- Zichtbaarheid openbare toiletten (bijlage I)

De motie Openbare toiletten in de stad (bijlage H) wordt in stemming gebracht.

Stemverklaring:

- T. Beuker: de fractie zal tegen de moties stemmen omdat de indieners niet naar de toelichting van de portefeuillehouder geluisterd hebben. Dat betreurt de fractie.
- E. Meester: de fractie zal geheel tegen motie I stemmen en verdeeld op motie H.

De motie wordt na digitale stemming aangenomen:

	Openbare toiletten in de stad	VOOR	TEGEN
1.	B. de Jong		1
2.	T. Beuker		1
3.	C. Neefjes	1	
4.	T. Berlijn	1	
5.	A. Meester	1	
6.	S. Visser	1	
7.	R. Manshanden	1	
8.	Y. Nijsingh	1	
9.	G. Mos	1	
10.	R. Paarlberg	1	
11.	G. Gringhuis	1	
12.	L. Plekker	1	
13.	R. Braaksma	1	
14.	P. Mosch	1	
15.	M. Raat	1	
16.	J. de Vries	1	
17.	T. Beerepoot	1	
18.	J. Stam	1	
19.	D. Steltenpool	1	
20.	P. Ligthart	1	
21.	E. Meester		1
22.	E. van den Bosch-Swagerman	1	
23.	S. Commandeur		1
24.	S. Schouten-Spijkerman		1
25.	C. Selders-Kroezen	1	
26.	P. Koning	1	
27.	S. Zeilemaker	1	
	TOTAAL 27	22	5

(totaal: 22 stemmen voor en 5 stemmen tegen).

De motie Zichtbaarheid wordt als volgt gewijzigd:

In het dictum wordt onder punt 2 de tekst 'met dekkingsvoorstel' verwijderd.

De motie Zichtbaarheid openbare toiletten (bijlage I) wordt in stemming gebracht.
De motie wordt na digitale stemming verworpen:

	Motie Kaderplan schuldhulpverlening opnemen in de lokale uitvoeringsagenda	VOOR	TEGEN
1.	B. de Jong		1
2.	T. Beuker		1
3.	C. Neefjes	1	
4.	T. Berlijn	1	
5.	A. Meester	1	
6.	S. Visser	1	
7.	R. Manshanden	1	
8.	Y. Nijsingh		1
9.	G. Mos		1
10.	R. Paarlberg		1
11.	G. Gringhuis		1
12.	L. Plekker		1
13.	R. Braaksma		1
14.	P. Mosch		1
15.	M. Raat	1	
16.	J. de Vries	1	
17.	T. Beerepoot	1	
18.	J. Stam	1	
19.	D. Steltenpool	1	
20.	P. Ligthart		1
21.	E. Meester		1
22.	E. van den Bosch-Swagerman		1
23.	S. Commandeur		1
24.	S. Schouten-Spijkerman		1
25.	C. Selders-Kroezen		1
26.	P. Koning	1	
27.	S. Zeilemaker	1	
	TOTAAL 27	12	15

(totaal: 12 stemmen voor en 15 stemmen tegen).

D.2

22:30

Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.40 uur.

HART VOOR
Medemblik

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
20	7	
paraaf		<i>aanpakman</i>

MOTIE

Onderwerp: Van 60% naar 80%
Agendapunt: C.1 Regionaal kaderplan schuldhulpverlening 2021-2024
Ingediend door: B. de Jong (PvdA), G. Gringhuis (GB)
Ondersteund door: T. Berlijn (HvM), A. Meester (BAMM), C. Neefjes (PW2010), R. Manshanden (GroenLinks)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 10 juni 2021;
 Gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constateerende dat:

- Vanaf 1 juli 2012 de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening geldt en deze gemeenten verplicht om minimaal eens per vier jaar een beleidsplan vast te stellen, met daarin de kaders van het beleid;
- Sinds 2012 de Westfriese gemeenten hiervoor een regionaal kaderplan maken;
- Het college heeft ingestemd met de evaluatie van dit kaderplan 2017-2020 en de raad hierover in een informatienota heeft geïnformeerd;
- De aanbevelingen van die evaluatie zijn verwerkt in het voorliggend kaderplan en de ontwikkeling hiervan in het uitvoeringsprogramma van het Pact van WestFriesland verwerkt is;
- De raad van de gemeente Medemblik hier op 8 oktober 2020 mee ingestemd heeft en de zes Westfriese gemeenten een nieuw kaderplan 2021-2024 hebben opgesteld;
- Het beoogde doel van dit kaderplan is om laagdrempelige hulp te bieden aan inwoners met financiële problemen;
- In het kaderplan bij hoofdstuk 6, proces van vroegsignalering van schulden, bij het behalen van meetbare resultaten bij voorkomen van schulden wordt genoemd *“met minimaal 60% van de inwoners met een betalingsachterstand die gemeld is door een schuldeiser van Vroegsignalering contact krijgen in de vorm van een eerste gesprek”*.

Overwegende dat:

- Nu door de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening vroegsignalering een wettelijke taak is geworden, ook de gemeente Medemblik dit als prioriteit in haar beleid dient op te nemen;
- De eerder genoemde *“met minimaal 60% van de inwoners met een betalingsachterstand die gemeld is door een schuldeiser van Vroegsignalering contact krijgen in de vorm van een eerste gesprek”* een hogere en specifiekere prioriteit verdient, dan als dusdanig in dit Kaderplan is opgenomen;
- Hoe eerder en breder vroegsignalering wordt ingezet, dit veel leed bij inwoners voorkomt met alle gevolgen van dien, en de impact voor de gemeente minder groot wordt.

Verzoekt het college:

Het Regionaal kaderplan schuldhulpverlening 2021 - 2024 vast te stellen, met dien verstande dat:

- Het percentage van 60% dat genoemd staat in hoofdstuk 6 van het kaderplan (in het kader van het behalen van het meetbare resultaat om met minimaal 60% van de inwoners met een betalingsachterstand die gemeld is door een schuldeiser van Vroegsignalering contact te krijgen in de vorm van een eerste gesprek), voor de gemeente Medemblik in de lokale uitvoering dient te worden verhoogd naar een percentage van minimaal 80%.
- Op pagina 11, 2 alinea, 3^e zin “idealiter is dit door middel van een huisbezoek, maar dit kan ook door middel van een telefoongesprek of brief” te vervangen door “idealiter is dit voor de Gemeente Medemblik in de lokale uitvoering door middel van een huisbezoek maar kan ook door middel van een telefoongesprek en pas nadat enkele keren geen contact mogelijk is geweest pas met een brief”.

Ingediend door:

Wq

.....
B. de Jong
(PvdA)

.....
G. Gringhuis
(GB)

Ondersteund door:

.....
T. Berlijn
(HvM)

.....
A. Meester
(BAMM)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
15	12	
paraaf		aanvragen

MOTIE

Onderwerp: Kaderplan schuldhulpverlening opnemen in de lokale uitvoeringsagenda
 Agendapunt: C.1 Regionaal kaderplan schuldhulpverlening 2021-2024
 Ingediend door: B. de Jong (PvdA), G. Gringhuis (GB)
 Ondersteund door: C. Neefjes (PW2010), R. Manshanden (GroenLinks)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 10 juni 2021;
 gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Vanaf 1 juli 2012 de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening geldt en deze gemeenten verplicht om minimaal eens per vier jaar een beleidsplan vast te stellen, met daarin de kaders van het beleid;
- Sinds 2012 de Westfriesse gemeenten hiervoor een regionaal kaderplan maken;
- Het college heeft ingestemd met de evaluatie van dit kaderplan 2017-2020 en de raad hierover in een informatienota heeft geïnformeerd;
- De aanbevelingen van die evaluatie zijn verwerkt in het voorliggend kaderplan en de ontwikkeling hiervan in het uitvoeringsprogramma van het Pact van WestFriesland verwerkt is;
- De raad van de gemeente Medemblik hier op 8 oktober 2020 mee ingestemd heeft en de zes Westfriesse gemeenten een nieuw kaderplan 2021-2024 hebben opgesteld;
- Het beoogde doel van dit kaderplan is om laagdrempelige hulp te bieden aan inwoners met financiële problemen;
- In het kaderplan bij hoofdstuk 6, proces van vroegsignalering van schulden, bij het behalen van meetbare resultaten bij voorkomen van schulden wordt genoemd *"met minimaal 60% van de inwoners met een betalingsachterstand die gemeld is door een schuldeiser van Vroegsignalering contact krijgen in de vorm van een eerste gesprek"*.

Overwegende dat:

- Nu door de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening vroegsignalering een wettelijke taak is geworden, ook de gemeente Medemblik dit als prioriteit in haar beleid dient op te nemen;
- De eerder genoemde *"met minimaal 60% van de inwoners met een betalingsachterstand die gemeld is door een schuldeiser van Vroegsignalering contact krijgen in de vorm van een eerste gesprek"* een hogere en specifiekere prioriteit verdient, dan als dusdanig in dit Kaderplan is opgenomen;
- Hoe eerder en breder vroegsignalering wordt ingezet, dit veel leed bij inwoners voorkomt met alle gevolgen van dien, en de impact voor de gemeente minder groot wordt.

Verzoekt het college:

- Zoals reeds in het raadsvoorstel is aangegeven, het lokale uitvoeringsplan op te nemen in de lokale uitvoeringsagenda en de raad hierover ~~voor 1 september 2021~~ nader te informeren;
- Hierbij tevens een tijdpad aan te geven op welke termijn welke acties verwacht mogen worden;
- De raad ieder kwartaal te informeren over de stand van zaken m.b.t. het Regionaal kaderplan schuldhulpverlening binnen de gemeente Medemblik.

Ingediend door:

B. de Jong
(PvdA)

G. Gringhuis
(GemeenteBelangen)

uiterlijk 04 2021

Ondersteund door:

.....
C. Neefjes
(PW2010)

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

HART VOOR
Medemblik

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
13	14	
paraaf		verworpen

GROEN
LINKS
MEDEMBLIK

MOTIE

Onderwerp: Integraalwerken in eigen hand
Agendapunt: C.1 Regionaal kaderplan schuldhulpverlening 2021-2024
Ingediend door: Y.W. Nijsingh (D66), T. Berlijn (HvM)
Ondersteund door: T. Beerepoot (VVD), C. Neefjes (PW2010), R. Manshanden (GroenLinks)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 10 juni 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constateerende dat:

- 6 West-Friese gemeenten het Regionaal Kaderplan Schuldhulpverlening hebben opgesteld wat voorligt in de verschillende raden;
- Het kaderplan ruimte biedt om lokaal (per gemeente) eigen keuzes te maken rond de preventie en uitvoering van bestrijding rond schulden;
- Het proces om te komen tot een schuldhulptraject per West-Friese gemeente verschilt;
- De gewijzigde wetgeving van de afgelopen jaren meer mogelijkheden biedt voor een integrale invulling in het gemeentelijke beleid;
- Woningcorporaties, zorgverzekeraars, water- en energieleveranciers naar de gemeente een signaal mogen afgeven wanneer schulden ontstaan;
- In navolging op het regionale kaderplan het lokale uitvoeringsplan wordt opgesteld/geactualiseerd;
- Er in het voorliggende regionale kaderplan niet over bewindvoering en het hierbij behorende adviesrecht gesproken wordt.

Overwegende dat:

- Preventie en hulp bij beginnende schulden prioriteit moet hebben, met de nieuwe wetgeving hier beter op ingespeeld kan worden;
- De wet zo is opgesteld dat individuele gemeenten een regierol kunnen pakken en daardoor maatwerk kunnen bieden rond schulden en (onderliggende) problematiek;
- In het kaderplan niet wordt gesproken over de wijkteams terwijl die een belangrijke rol spelen rond het bestrijden van schulden en (onderliggende) problematiek;
- Zoals in het Kaderplan Schuldhulpverlening staat benoemd is de wetgeving rond schuldhulpverlening de afgelopen jaren gewijzigd, dit vraagt om een grondige actualisatie van het lokale uitvoeringsplan;
- Andere gemeenten ervoor kiezen om na een screening zelf de intake, stabilisatie en het plan op te stellen, hierdoor kan beter een regierol worden gepakt;
- Budgetbeheer een oplossing kan zijn om schulden te voorkomen, wanneer de gemeente dit zelf uitvoert er strakker gestuurd kan worden op beleidsdoelen (bijvoorbeeld mensen het zelf leren).
- Bewindvoering en het hierbij behorende adviesrecht naar verwachting terugkomt in het lokale uitvoeringsplan.

Draagt het college op:

1. In de actualisatie van het lokale uitvoeringsplan op te nemen om zelf, naast de screening, de intake, stabilisatie en het plan op te stellen;
2. Te onderzoeken of we als gemeente zelf budgetbeheer en bewindvoering (en het hierbij behorende adviesrecht) kunnen uitvoeren en de uitkomsten mee te nemen in het lokale uitvoeringsplan;

3. In het nieuwe lokale uitvoeringsplan de uitvoering van geldproblematiek/schulden, zowel preventie als het hulp bieden bij problemen, zoveel mogelijk bij de wijkteams te beleggen om het integrale werken te bevorderen.

Ingediend door:

W4

.....
Y.W. Nijssingh
(D66)

.....
T. Berlijn
(Hart voor Medemblik)

Ondersteund door:

.....
T. Beerepoot
(VVD)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

①

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
17	10	
paraaf		aangenaam

Onderwerp: Behoud subsidie Taalhuis Westfriesland
Agendapunt: C.2 Beleidsnotitie Westfriese aanpak laaggeletterdheid 2021-2024
Ingediend door: B. de Jong (PvdA), R. Paarlberg (GB)
Ondersteund door: C. Neefjes (PW2010), R. Manshanden (GroenLinks)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 10 juni 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constateernde dat:

- De gemeente een grotere regierol heeft gekregen bij de aanpak van laaggeletterdheid binnen de beleidsterreinen Sociaal Domein en Onderwijs;
- Deze grotere regierol voortvloeit uit de landelijke aanpak "Samen aan de slag voor een vaardig Nederland";
- Laaggeletterdheid of de beperktheid van basisvaardigheden nog steeds een hardnekkig probleem is;
- Laaggeletterdheid bijdraagt aan het in stand houden van een kloof in de samenleving, een kloof die belemmerend werkt bij het realiseren van sociale cohesie en sociale gelijkheid;
- Ook in de gemeente Medemblik het doel is een effectieve aanpak laaggeletterdheid te realiseren voor een bredere doelgroep (ook onder de 18-jarigen);
- Ter realisatie samen gewerkt wordt met o.a. het Taalhuis Westfriesland, juist om meer mensen te helpen met het beheersen van de basisvaardigheden;
- In de beleidsnotitie "Westfriese aanpak laaggeletterdheid 2021-2024" wordt voorgesteld om eventueel de subsidie aan het Taalhuis te verlagen;
- Dat in het raadsvoorstel bij paragraaf 3.1, punt 4, wordt gesteld dat wanneer de subsidie wordt verlaagd, dit gevolgen heeft voor de ambities en deze mogelijk niet waargemaakt kunnen worden.

Overwegende dat:

- De basisvaardigheden, taal - rekenen - digitale activiteit, de basis zijn van goed functioneren, participatie en integratie;
- Het tegengaan van laaggeletterdheid maatschappelijk veel problemen als het krijgen/hebben van schulden, eenzaamheid, overlast, desintegratie etc. kan voorkomen;
- Het raadsvoorstel zelf aangeeft dat het verlagen van subsidie aan het Taalhuis gevolgen heeft voor de ambities t.a.v. de aanpak van laaggeletterdheid en dat ambities mogelijk niet waargemaakt kunnen worden.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

Punt 3 komt te luiden:

Het college de opdracht te geven, om in regionaal verband, vanaf het jaar 2023 een sluitende meerjarige begroting op te stellen aan de hand van een uitwerking van een aantal beheersmaatregelen en deze in Q2 2022 ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad, met dien verstande dat het onder paragraaf 3.1, punt 4, genoemde voornemen om te onderzoeken welke ruimte er is om eventueel de subsidie voor het Taalhuis Westfriesland te verlagen niet dient te worden uitgevoerd en de reeds bestaande subsidie aan het Taalhuis Westfriesland derhalve intact dient te worden gehouden.

Hierbij is het uitgangspunt dat dat het regionale beleidskader vanaf 2023 binnen de ontvangen Rijksmiddelen uitgevoerd dient te worden.

Ingediend door:

.....
B. de Jong
(PvdA)

.....
R. Paarlberg
(GemeenteBelangen)

Ondersteund door:

.....
C. Neefjes
(PW2010)

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

HART VOOR
Medemblik

ChristenUnie

Medemblik

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
8	19	
paraaf		verworpen

AMENDEMENT

Onderwerp: Heropen de onderhandelingen!
 Agendapunt: C.4 Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier aan de gemeente
 Ingediend door: T. Beerepoot (VVD)
 Ondersteund door: T. Berlijn (Hart voor Medemblik), A. Meester (BAMM), S. Visser (CU)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 10 juni 2021;
 Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- De West-Friese gemeenten de wegen van HHNK gaan overnemen, ieder voor zich beheren en elkaar ondersteunen om de hieruit voortvloeiende kosten op te brengen;
- De wederzijdse ondersteuning is een vast bedrag gebaseerd op de business case en geldt voor een periode van 12 jaar;
- Gedurende deze 12 jaar de financiële lastenverlichting als volgt is afgesproken:
 - a. De Gemeenten Koggenland, Opmeer, Medemblik en Drechterland ondervinden geen lastenverzwaring als gevolg van de wegenoverdracht.
Dit is mogelijk dankzij de bijdrage van de Gemeenten Hoorn, Enkhuizen en Stede Broec;
 - b. Het financiële voordeel van deze wegenoverdracht voor West-Friesland wordt zoveel mogelijk aan de Gemeenten Hoorn, Enkhuizen en Stede Broec gegeven.

Overwegende dat:

- De Gemeenten Koggenland, Opmeer, Medemblik en Drechterland na 12 jaar alsnog met een forse lastenverzwaring geconfronteerd worden
- De Gemeenten Hoorn, Enkhuizen en Stede broec na die 12 jaar met een forse lastenverlichting te maken krijgen;
- Alle inwoners van West-Friesland van alle wegen in West-Friesland gebruik maken en dat het vanuit de solidariteitsgedachte niet te verdedigen valt dat 3 West-Friese Gemeenten hiervan de financiële voordelen genieten terwijl de andere 4 hiervan de onevenredige financiële nadelen moeten ondervinden.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

De tekst:

- "1. In te stemmen met de wegenoverdracht HHNK in gezamenlijkheid met de overige zes gemeenten uit de regio Westfriesland*
2. In te stemmen de wegen per 1 januari 2023 over te nemen
3. De voorbereidingskosten van € 250.000 te onttrekken uit de reserve kapitaalgoederen."

Te vervangen door:

"Om, in navolging van de in het Pact van West Friesland - verband gemaakte afspraken:

- a. *de onderhandelingen voor Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier aan de gemeente te heropenen en daarbij ook het alternatief van de raad van de gemeente Medemblik (zie bijlage) te onderzoeken en mee te nemen;*
- b. *om de raad op basis van het resultaat van de onderhandelingen een voorstel te doen."*

Ingediend door:

T. Beerepoot
(VVD)

Ondersteund door:

T. Berlijn
(Hart voor Medemblik)

G. Neerjes
(PW2010)

S. Visser
(CU)

A. Meester
BANM

Uitgangspunten:

1. Een OZB - verhoging die exact gelijk is aan de huidige wegenheffing zodat voor onze inwoners sprake is van een budget-neutrale situatie.
2. De OZB - verhoging wordt, samen met de uitkering uit hoofde van de wet herverdeling wegen, geboekt op een nieuw te openen rekening op naam van het Pact van West Friesland.
3. Vanuit deze rekening worden de kosten per Gemeente zoals hieronder aangegeven aan de Gemeenten vergoed.
4. Het saldo wordt pro-rata op basis van het aantal inwoners per gemeente over de 7 gemeenten vergoed.

Voor de uitwerking verwijzen wij naar de onderstaande tabel:

	Blz. 21	Blz. 21	Blz. 21	Blz. 17		Blz. 8		Blz. 18	
	Uitkering wet herverd.wegen	Wegenheffing HHNK 2022	Totaal	Totaal kosten Art. 7.5 blz. 17	Saldo	Inwoners	Pro rata op basis inwoners	Kostenvergoeding per Gemeente	Totaal per gemeente
Koggenland	718	933	1.651			22.736	200	1.811	2.011
Opmeer	347	475	822			11.779	104	837	941
Medemblik	1.098	1.730	2.828			44.833	395	3.846	4.241
Hoorn	97	2.405	2.502			73.037	643	249	892
Stedebroec	140	665	805			21.702	191	382	573
Enkhuizen	111	641	752			18.510	163	240	403
Drechterland	489	767	1.256			19.604	173	1.383	1.556
	3.000	7.616	10.616	8.748	1.868	212.201	1.868	8.748	10.616

HART VOOR
Medemblik

F

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
Zonder stemming		
paraaf		aangevraagd

GemeenteBelangen

GROEN
LINKS
MEDEMBLIK

MOTIE

Onderwerp: Verkeersmaatregelen/herinrichting drietal kruispunten polder het Grootslag
Agendapunt: C.4 Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier aan de gemeente
Ingediend door: E. van den Bosch (CDA)
Ondersteund door: T. Beerepoot (VVD), C. Neefjes (PW2010), T. Berlijn (Hart voor Medemblik)
G. Mos (D66), P. Mosch (GemeenteBelangen), T. Beuker (PvdA),
R. Manshanden (GroenLinks), P. Koning (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 10 juni 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad
gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Er te veel ongelukken plaatsvinden op een drietal kruispunten in polder het Grootslag en dat herinrichting is gewenst (pag. 49 business case wegenoverdracht);
- Herinrichting en verkeersmaatregelen zullen worden afgestemd tussen gemeente Medemblik en HHNK en verder buiten de overdracht vallen (pag. 49 business case wegenoverdracht);
- De wegen per 01-01-2023 worden overgenomen door de gemeente.

Overwegende dat:

- Er in de afgelopen jaren wel snelheidsbeperkende maatregelen genomen zijn om de kruispunten veiliger te maken maar deze vrijwel geen verbeteringen hebben opgeleverd;
- Er in 2017 op een druk bezochte bijeenkomst met bewoners en bestuurders door HHNK is aangegeven dat op het moment dat er vanuit veiligheid maatregelen getroffen moeten worden, het de maatschappelijke verantwoordelijkheid is om dat uit te voeren en dat dan ook zal gebeuren;
- Het niet redelijk is dat de gemeente Medemblik als enige verantwoordelijk is voor de kosten die voort gaan vloeien uit de in de nabije toekomst te nemen verkeersmaatregelen nu dit buiten de overdracht valt.

Draagt het college op:

- Om zich in de gesprekken met HHNK zich maximaal in te spannen een zo eerlijk mogelijke afspraak te maken over de financiering van de herinrichting van de gevaarlijke kruispunten het Grootslag en dit een gedeelde verantwoordelijkheid te laten zijn.

Ingediend door:

E. van den Bosch
(CDA)

Ondersteund door:

T. Beerepoot
(VVD)

C. Neefjes
(PW2010)

T. Berlijn
(Hart voor Medemblik)

G. Mos
(D66)

P. Mosch
(GemeenteBelangen)

T. Beuker
(PvdA)

R. Manshanden
(GroenLinks)

P. Koning
(PWF)

HART VOOR
Medemblik

GROEN
LINKS
MEDEMBLIK

G

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
	paraaf	niet ingediend

MOTIE vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: Toestaan (kleinere) giften bijstand
Agendapunt: D.1 Moties vreemd aan de orde van de dag
Ingediend door: T. Berlijn (Hart voor Medemblik)
Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 20 mei 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad
gemeente Medemblik 2019,

Constateerende dat:

- Een inwoner met een bijstandsuitkering elk cadeautje, tas met boodschappen of andere gift, hoe klein ook, volgens de inlichtingenplicht moet melden bij de gemeente Medemblik;
- Verschillende gemeenten giften in de bijstand toestaan, zonder dat daar sancties tegenover staan;
- Er in de Tweede Kamer een motie is aangenomen om een vrijstelling van giften tot 1200 euro per jaar te realiseren, maar dat uitvoering van deze motie ongewis is en bovendien nog lang kan duren.

Overwegende dat:

- Het toestaan van giften tot een bepaald bedrag tot een ruimhartiger bijstand leidt;
- Door het instellen van een grensbedrag, waaronder giften sanctievrij worden toegestaan bij bijstandsgerechtigden, tijd van medewerkers die hier onderzoek naar doen wordt vrijgespeeld om te besteden aan andere taken;
- Het toestaan van giften en dit niet hoeven te melden tot minder uitvoeringskosten bij de gemeente leidt;
- De armoede onder bijstandsgerechtigden hoog is en deze extra giften mogelijk kunnen leiden tot minder armoede voor mensen in de bijstand.

Verzoekt het college:

- De huidige beleidsregels zodanig aan te passen dat het bijstandsgerechtigden wordt toegestaan om tot een bepaald grensbedrag sanctievrij kleine giften te ontvangen;
- De gemeenteraad over deze voorgestelde wijzigingen zo snel mogelijk te informeren.

Ingediend door:

.....
T. Berlijn
(Hart voor Medemblik)

Ondersteund door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

H

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
22	5	
paraaf		aangenaam

HART VOOR
Medemblik

Kansrijk Medemblik
PARTIJ VAN DE ARBEID

MOTIE *vreemd aan de orde van de dag*

Onderwerp: Openbare toiletten in de stad
Agendapunt: D.1 Moties vreemd aan de orde van de dag
Ingediend door: G. Mos (D66), S. Zeilemaker (PWF)
Ondersteund door: T. Berlijn (Hart voor Medemblik), C. Neefjes (PW2010), R. Manshanden (GroenLinks)
B. de Jong (PvdA)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 10 juni 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad
gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Er een totaal gebrek aan openbare toiletten in de binnenstad van Medemblik is;
- Het Emmapark in Medemblik twee openbare toiletten heeft;
- Deze toiletten gemeentelijk eigendom zijn en in beheer zijn gegeven aan de jeu de boulesvereniging die ook de overige ruimten van het gebouw beheert;
- Een van de toiletten al meerdere jaren permanent gesloten is;
- Het andere toilet sinds 2020 ook niet meer gebruikt kan worden;
- Gemeenten wettelijk verplicht zijn te zorgen voor voldoende openbare toiletten op grond van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

Overwegende dat:

- Het Emmapark 's zomers, maar ook 's winters dagelijks door veel mensen wordt bezocht en het park - en met name de speeltuin - ook veel wordt gebruikt, met name door kinderen;
- Juist dit seizoen het gebruik toeneemt;
- Daarom een toegankelijk toilet in de nabijheid als basisvoorziening kan worden beschouwd;
- Het een slechte zaak is dat beschikbare voorzieningen als deze niet kunnen worden gebruikt;
- Vernomen is dat de huidige sluiting zou samenhangen met Corona;
- Dit geen afdoende argument is;
- Er daarnaast een of meer openbare toiletten in de binnenstad zouden moeten zijn.

Verzoekt het college:

- In overleg met de beheerder op een zo kort mogelijke termijn te zorgen voor heropening van de toiletten in het Emmapark;
- Te onderzoeken waar in de binnenstad een of meer openbare toiletten kunnen worden aangebracht (hierbij valt te denken aan de looproute van het beoogde nieuwe buitendijkse parkeerterrein naar het centrum);
- Hierin mee te nemen het gebruik van de haventoeiletgebouwen.

Ingediend door:

.....
G. Mos
(D66)

.....
S. Zeilemaker
(PWF)

Ondersteund door:

.....			
T. Berlijn	C. Neefjes	R. Manshanden	B. de Jong
(Hart voor Medemblik)	(PW2010)	(GroenLinks)	(PvdA)

ChristenUnie
Medemblik

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
12	15	
paraaf		verworpen

HART VOOR
Medemblik

MOTIE vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: Zichtbaarheid opengestelde toiletten
Agendapunt: D.1 Moties vreemd aan de orde van de dag
Ingediend door: S. Visser (CU)
Ondersteund door: A. Meester (BAMM), T. Beerepoot (VVD), T. Berlijn (HvM), R. Manshanden (GroenLinks), C. Neefjes (PW2010),

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 10 juni 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Overwegende dat:

- Er een tekort is aan zichtbare opengestelde toiletten in Medemblik, waardoor patiënten met een buikziekte of incontinentieproblemen en ouderen te laat of niet weten waar ze naar een toilet kunnen;
- Er veel aandacht wordt gevraagd door de maag-, lever-, en darmstichting in het NHD;
- Medemblik geen toilettenbeleid heeft waarin zichtbaar is waar men gebruik kan maken van een opengesteld toilet;
- Met de oog op de toekomst dit een belemmering kan zijn voor bezoekers en toeristen van onze gemeente;
- De landelijke maag-, lever-, darmstichting en de Continentie Stichting Nederland de politiek oproept om toiletten zichtbaar te maken in haar eigen gemeente via de HogeNood-app.

Draagt het college op:

1. De mogelijkheden te onderzoeken:

- om in de binnenstad elke 500 meter een opengesteld toilet te realiseren, zodat binnen vijf minuten een toilet bereikt kan worden indien de nood hoog is en daarbij het paniek-gevoel voorkomen kan worden bij patiënten van buikziekten en incontinentieproblemen;
- of in eerste instantie alle toiletten van het maatschappelijk vastgoed van de gemeente Medemblik ter beschikking kunnen worden gesteld;
- en van daaruit dit beleid aan te vullen met bereidwillige ondernemers om te kunnen streven naar de 500m;
- om alle opengestelde toiletten zichtbaar te maken met stickers op de deuren en in de landelijke HogeNood-app (in de vorm van een plattegrond voor de eigen gemeente). Hierdoor zullen mensen met buikziekte en incontinentieproblemen gestimuleerd om eerder naar de stad te gaan omdat ze weten waar ze naar het toilet kunnen;

2. De financiële gevolgen en risico's van bovenstaande in kaart te brengen en hiervoor een voorstel met dekking voorstel aan de raad voor te leggen na het zomerreces.

Ingediend door:

.....
S. Visser
(ChristenUnie)

Ondersteund door:

.....
A. Meester
(BAMM)

.....
T. Beerepoot
(VVD)

.....
T. Berlijn
(HvM)

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

RAADSVERGADERING d.d. 8 juli 2021

Zaaknummer	Z-21-158237
Voorstelnummer	DOC-21-408217
Onderwerp	Benoeming commissielid R.H.W. Mensink
Agendapunt	A.6
Portefeuillehouder(s)	
Afdelingshoofd(en)	

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van de griffier d.d. 23 juni 2021;

gelet op:

- artikel 4 van de Verordening op de raadscommissies gemeente Medemblik 2019;
- Artikel 82 Gemeentewet;

overwegende dat de fractie Hart voor Medemblik R.H.W. Mensink heeft voorgedragen voor benoeming tot raadscommissielid;

b e s l u i t

R.H.W. Mensink te benoemen tot raadscommissielid van de fractie Hart voor Medemblik.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 8 juli 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Voorstel van de griffier d.d. 23 juni 2021

Ter besluitvorming

Onderwerp

Benoeming commissielid R.H.W. Mensink.

Aanleiding

De fractie Hart voor Medemblik heeft R.H.W. Mensink voorgedragen voor benoeming als commissielid.

Voorstel

Voorgesteld wordt om R.H.W. Mensink te benoemen tot raadscommissielid van de fractie Hart voor Medemblik.

Beoogd resultaat

Met het voorstel wordt bereikt dat de fractie Hart voor Medemblik haar mogelijkheid om zich voor te bereiden op besluitvorming in de raad uitbreidt. De benoeming leidt ertoe dat R.H.W. Mensink namens zijn fractie kan deelnemen aan de raadscommissievergaderingen.

Argumenten

--

Kanttekeningen

In tegenstelling tot hetgeen voor raadsleden en wethouders geldt, vindt geen geloofsbrieven- resp. benoembaarheidsonderzoek plaats. Het is een verantwoordelijkheid van de fracties om zelf te onderzoeken of hun kandidaten voldoen aan de voorwaarden die de verordening stelt (art. 4, vierde lid van de Verordening op de raadscommissies gemeente Medemblik 2019 verwijst naar de overeenkomstige toepassing van de artikelen 10-13 Gemeentewet). De gedragscode en het Gentle Agreement worden ter ondertekening aangeboden aan de commissieleden.

Financiën

Commissieleden hebben recht op een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen en kunnen reiskosten declareren. Ook hebben zij recht op overige faciliteiten die voortvloeien uit het commissielidmaatschap.

Uitvoering/evaluatie

--

Communicatie

Er zal een persbericht worden aangeboden. Op de site zal het commissielid toegevoegd worden waarbij evt. nevenfuncties vermeld worden.

Bijlagen

--

Raadscommissie d.d.

Gemeenteraad

Dossiernummer	999
Extern Zaak ID	Z-21-154134
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	B.1
Omschrijving	Aanpassen detailhandelsvisie voor centrum Medemblik (pfh. H. Nederpelt)
Organisatieonderdeel	Ruimtelijke Ontwikkeling

Bijlagen
00 DOC-21-396102 – Raadsvoorstel – Aanpassen detailhandelsvisie voor centrum Medemblik
01 DOC-21-397054 – Bijlage 1 Adviesrapport – Medemblik Bagijnhof transformatie winkelen-wonen
02 Beantwoording Commissievragen HvM raadscie. 28-6 agendapunt 6.1 Aanpassen detailhandelsvisie voor centrum Medemblik.docx
A B.1 Motie VVD Betrek toekomstige uitstraling bij omzetting.docx

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W vergadering	8 juni 2021
Raadscommissie	28 juni 2021
Gemeenteraad	8 juli 2021

Voorgesteld besluit

RAADSVERGADERING d.d. 8 juli 2021

Zaaknummer	Z-21-154134
Voorstelnummer	DOC-21-396102
Onderwerp	Aanpassen detailhandelsvisie voor centrum Medemblik
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Harry Nederpelt
Afdelingshoofd(en)	Mandy Postma

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het College van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 26 mei 2021;

gelet op artikel 160 lid 1 a en b, van de Gemeentewet; artikel 2.1, lid 2, van de wet ruimtelijke ordening;

overwegende dat de gemeenteraad op 1 november 2018 heeft ingestemd met de vernieuwde detailhandelsvisie gemeente Medemblik 2018-2023 en dat hierop aanvullend advies wordt gegeven in het rapport Advies Medemblik Bagijnhof transformatie winkelen-wonen;

b e s l u i t

De detailhandelsvisie aan te vullen met de mogelijkheid dat transformatie van winkels naar woningen in de Bagijnhof wordt toegestaan en daarmee de Bagijnhof geen onderdeel meer te laten zijn van het kernwinkelgebied.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 8 juli 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Ter besluitvorming

Onderwerp

Aanpassen detailhandelsvisie voor centrum Medemblik

Aanleiding

Het centrum van de stad Medemblik is de belangrijkste winkelconcentratie in de gemeente Medemblik. Het heeft als enige centrumgebied in de gemeente een toeristisch-recreatieve functie, en huisvest naast dagelijks aanbod ook een substantieel aanbod aan regulier niet-dagelijks aanbod (Mode & Luxe en Vrije Tijd) en horeca. Het kernwinkelgebied betreft de Nieuwstraat, met het zwaartepunt aan de zuidkant (havens). Daarnaast is er winkelaanbod te vinden in de Bagijnhof.

De gemeente Medemblik heeft een concrete vraag gekregen voor het transformeren van een winkel naar een woning op de begane grond in de Bagijnhof. Het is niet de eerste keer dat de gemeente een dergelijk verzoek ontvangt voor deze straat. Het is daarnaast de verwachting dat dergelijke aanvragen in deze straat in de toekomst vaker zullen voorkomen. Naast de vraag naar transformatie van winkelen naar wonen neemt ook de leegstand in het centrum toe. Dit gekoppeld aan de effecten die de Corona pandemie met zich meebrengt heeft geleid tot het vragen van een extern advies over hoe om te gaan met het transformeren in het centrum van Medemblik.

In het externe advies wordt ingegaan op de ontwikkelingen in de detailhandel en de effecten hiervan op de Bagijnhof. Kern van het externe advies is om in de toekomst medewerking te gaan verlenen aan transformatie van winkels naar woningen in de Bagijnhof. Omdat in het detailhandelsbeleid van de gemeente Medemblik de Bagijnhof nog wordt aangeduid als winkelgebied moet deze keuze eerst worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Wanneer uw raad instemt met deze lijn kan het college daaropvolgend beleidsregels vaststellen die dienen als kader voor de transformatie.

Voorstel

1. De detailhandelsvisie aan te vullen met de mogelijkheid dat transformatie van winkels naar woningen in de Bagijnhof wordt toegestaan en daarmee de Bagijnhof geen onderdeel meer te laten zijn van het kernwinkelgebied.

Beoogd resultaat

Door het toestaan van transformatie de leegstand en verpaupering in het centrum van Medemblik tegengaan. Met als uiteindelijk resultaat een toekomstbestendig en vitaal centrum waarin de Nieuwstraat het kernwinkelgebied vormt.

Argumenten

1.1 Medewerking draagt bij aan een sterker centrum

In het rapport wordt geschetst hoe het centrum van Medemblik functioneert. Het centrum wordt hierbij opgedeeld in verschillende deelgebieden. Hierbij is de conclusie dat de Nieuwstraat eigenlijk het kernwinkelgebied is. De Bagijnhof heeft al verschillende andere functies. Door de Bagijnhof te laten 'verkleuren' zullen winkels en andere publiekstrekkingen zich vestigen in de Nieuwstraat waardoor deze straat wordt versterkt. Dit draagt bij aan een compacter maar uiteindelijk sterker en levensvatbaarder kernwinkelgebied. Met het bestuur van ondernemersvereniging MEVO is

voorafgaand aan het besluitvormingstraject overleg geweest over deze ontwikkeling. Het bestuur staat achter de transformatie van wonen naar winkels mits dit op een zorgvuldige manier wordt uitgevoerd.

Kanttekeningen

1.1 De Bagijnhof verliest haar publieksfunctie

Het vrijelijk honoreren van elke aanvraag van transformatie naar wonen in de straat kan en zal de transformatie van de straat naar woonstraat versnellen. Dit heeft als nadelige consequentie dat een eenmaal naar wonen omgezet pand niet snel weer naar een publieksfunctie terug transformeert. Het zorgt er echter wel voor dat dergelijke functies zich vestigen in het eigenlijke kernwinkelgebied waardoor dit wordt versterkt. Daarnaast is het bieden van de mogelijkheid tot transformeren geen verplichting.

Financiën

Het voorstel heeft geen financiële consequenties

Uitvoering/evaluatie

Wanneer uw raad positief besluit op het aanpassen van de detailhandelsvisie worden aan het college beleidsregels ter besluitvorming voorgelegd. Met deze beleidsregels ontstaat een juridisch toetsingskader waaraan de transformaties van winkelen naar wonen moeten voldoen. Wanneer het college de beleidsregels heeft vastgesteld zal uw raad hierover doormiddel van een informatienota worden geïnformeerd.

Communicatie

Na besluitvorming in de gemeenteraad wordt het besluit gepubliceerd op de website van de gemeente Medemblik en op Overheid.nl alsmede in de gemeentekrant. Daarnaast wordt het bestuur van de MEVO geïnformeerd over het besluit.

Bijlagen

1. Advies Medemblik Bagijnhof transformatie winkelen-wonen (DOC-21-397054)

Raadscommissie d.d. 24 juni 2021

MEDEMBLIK BAGIJNHOF ADVIES TRANSFORMATIE WINKELN-WONEN

2 DECEMBER 2020

MEDEMBLIK BAGIJNHOF ADVIES TRANSFORMATIE WINKELN-WONEN

2 DECEMBER 2020

Status:

Definitief

Datum:

2 december 2020

Een product van:

Bureau Stedelijke Planning bv
Silodam 1E
1013 AL Amsterdam
020 - 625 42 67
www.stedplan.nl
amsterdam@stedplan.nl

Team Winkelen

Dr. Aart Jan van Duren

Lieke Korthout MSc

Voor meer informatie: Dr. Aart Jan van Duren, ajvd@stedplan.nl

In opdracht van:

Gemeente Medemblik

De in dit document verstrekte informatie mag uitsluitend worden gebruikt in het kader van de opdracht waarvoor deze is opgesteld. Elk ander gebruik behoeft de voorafgaande schriftelijke toestemming van Bureau Stedelijke Planning BV©.

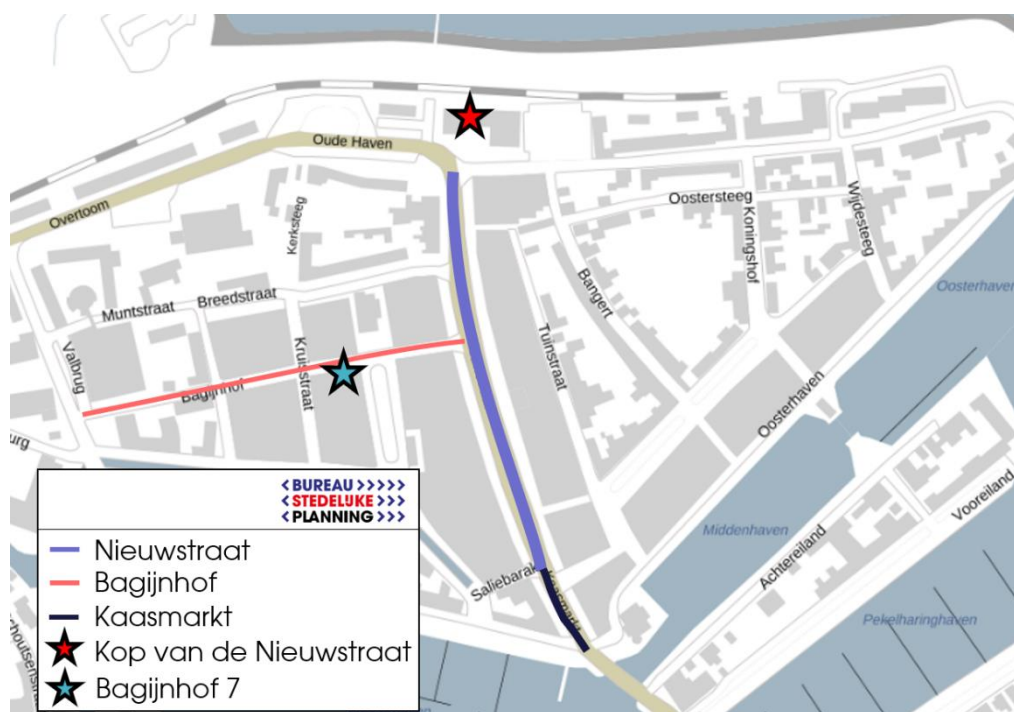
Projectnummer: 20200243

Referentie: 20200243 Medemblik Bagijnhof

INLEIDING	7
1 CONTEXTANALYSE	8
1.1 FUNCTIE CENTRUMGEBIED MEDEMBLIK	
1.2 BELEID	
1.3 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN	
2 RUIMTELIJK-FUNCTIONELE ANALYSE	18
2.1 FUNCTIE BAGIJNHOF BINNEN KERNWINKELGEBIED	
2.2 DEELGEBIEDEN BINNEN HET CENTRUM	
3 ADVIES	24
3.1 GEBIEDSTYPERING NAAR DEELGEBIED	
3.2 TOETSINGSKADER	

INLEIDING

Het centrum van de stad Medemblik is de belangrijkste winkelconcentratie in de gemeente Medemblik. Het heeft als enige centrumgebied in de gemeente een toeristisch-recreatieve functie, en huisvest naast dagelijks aanbod ook een substantieel aanbod aan regulier niet-dagelijks aanbod (Mode & Luxe en Vrije Tijd) en horeca. Het kernwinkelgebied betreft de Nieuwstraat, met het zwaartepunt aan de zuidkant (havens). Daarnaast is er winkelaanbod te vinden in de Bagijnhof.

FIGUUR 1 LOCATIE NIEUWSTRAAT EN BAGIJNHOF TE MEDEMBLIK

Bron: Achtergrondkaart: PDOK; Bewerking: Bureau Stedelijke Planning

In november 2018 is de geactualiseerde detailhandelsvisie van de gemeente Medemblik vastgesteld. De gemeente Medemblik heeft nu een aanvraag gekregen voor het transformeren van een winkel naar een woning in de plint van Bagijnhof 7. Het is niet de eerste keer dat de gemeente een dergelijk verzoek ontvangt voor deze straat, en de verwachting is dat dergelijke aanvragen in deze straat in de toekomst vaker zullen voorkomen.

De gemeente Medemblik heeft Bureau Stedelijke Planning de opdracht gegeven gefundeerd antwoord te geven op de volgende vraag:

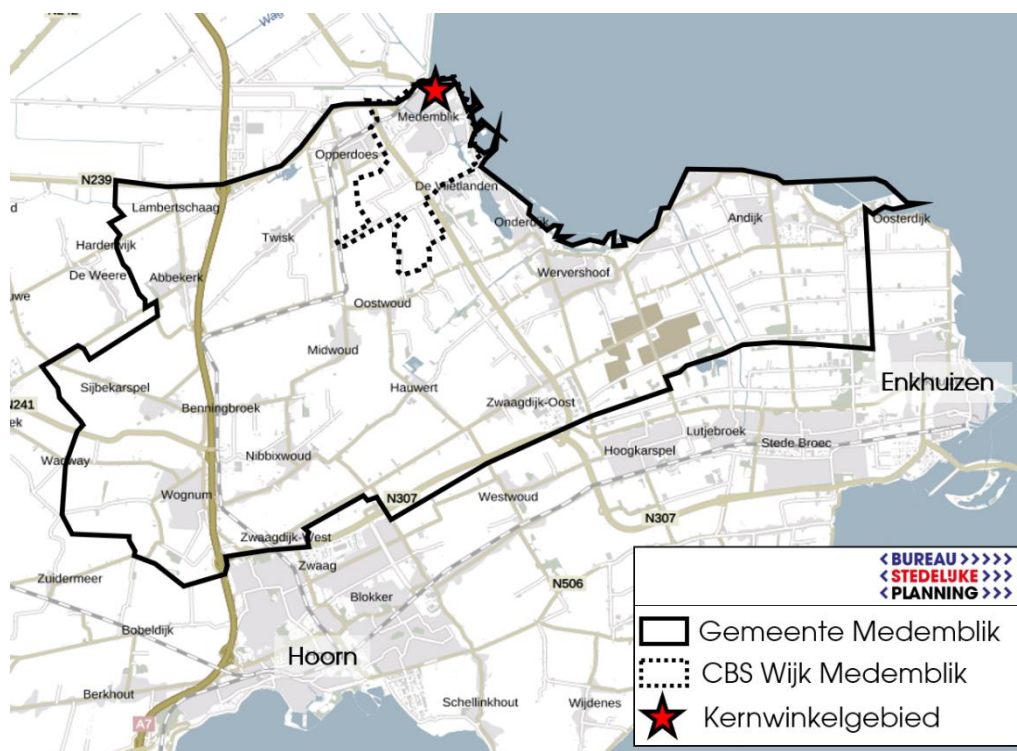
Hoe moet worden omgegaan met de huidige transformatie aanvraag aan de Bagijnhof 7 en met eventuele toekomstige aanvragen.

1 CONTEXTANALYSE

In dit hoofdstuk wordt het centrumgebied van Medemblik in perspectief geplaatst. De huidige functie van het kernwinkelgebied wordt geanalyseerd en daarnaast komt het relevante beleid aan bod en worden de huidige trends en ontwikkelingen geschetst.

1.1 FUNCTIE CENTRUMGEBIED MEDEMBLIK

De gemeente Medemblik is een fusiegemeente. In 2007 zijn de gemeenten Noorder-Koggenland, Wognum en Medemblik gefuseerd, waarna in 2011 ook gemeente Andijk en Wervershoof zich aansloten bij de gemeente Medemblik. Hierdoor kent de gemeente Medemblik een relatief groot oppervlak, met een excentrische ligging van het kernwinkelgebied van de gemeente.

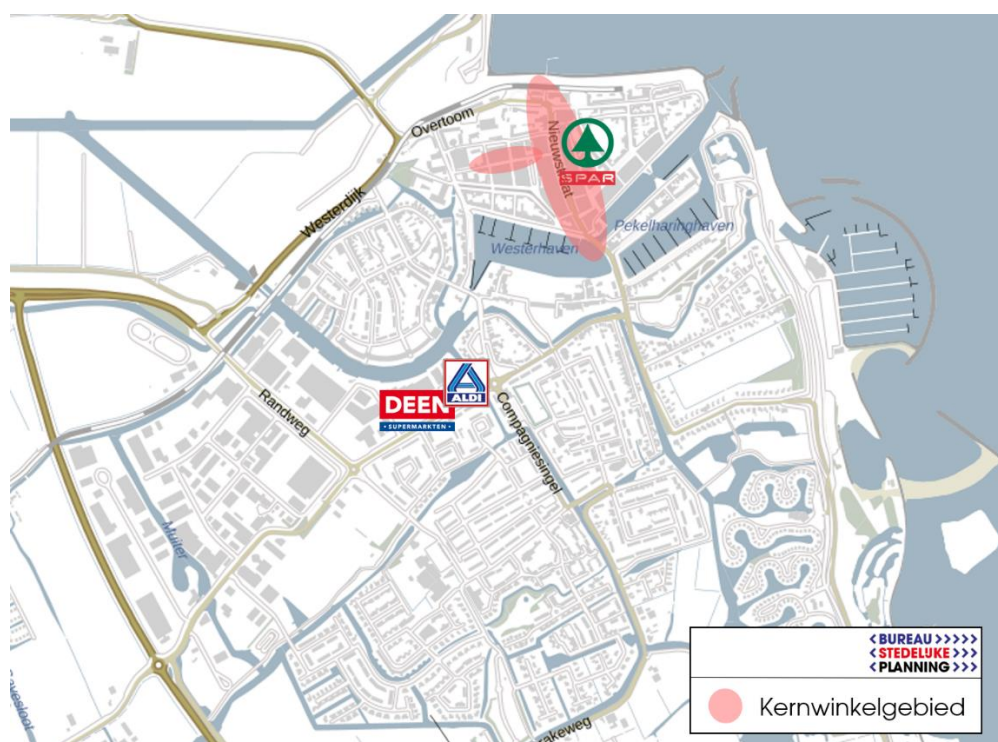
FIGUUR 2 SITUERING KERNWINKELGEBIED GEMEENTE MEDEMBLIK

Bron: Achtergrondkaart: PDOK; Bewerking: Bureau Stedelijke Planning

Het kernwinkelgebied bestaat uit de Nieuwstraat en de Bagijnhof. In het centrumgebied zijn circa 80 verkooppunten gelegen, waarvan de helft gericht is op

detailhandel. Van alle detailhandelsverkooppunten is 73% gericht op het niet-dagelijkse segment.¹

In de CBS Wijk Medemblik is naast het kernwinkelgebied ook een supermarktcentrum gelegen aan de Randweg. Dit betreft een ondersteunend centrum waar twee supermarkten zijn gelegen, de Aldi en de Deen (samen 2.255 m² wvo).² Het kernwinkelgebied heeft enkel een kleine Spar supermarkt (ca. 500 m² wvo³). Het volwaardige supermarktaanbod voor de kern Medemblik ligt daarmee op afstand, het supermarktcentrum staat ruimtelijk-functioneel los van het centrum van de kern Medemblik.

FIGUUR 3 WINKELGEBIEDEN IN KERN MEDEMBLIK

Bron: Achtergrondkaart: PDOK; Bewerking: Bureau Stedelijke Planning

In 2016 heeft Cityworks een onderzoek gedaan naar het stadscentrum van Medemblik⁴. Een gebiedsafbakening van het stadscentrum was onderdeel van dit onderzoek. Cityworks gaf onder andere aan:

- Het kernwinkelgebied van detailhandel in het centrum wordt gevormd door de Nieuwstraat *en in mindere mate de Bagijnhof* (cursief Bureau Stedelijke Planning);
- De horeca is geconcentreerd rond de Kaasmarkt, met uitlopers naar de Nieuwstraat en Oosterhaven;

¹ Bron: Samenwerken in Medemblik in voor- en tegenspoed (bijlagen feitenonderzoek) juli 2020

² Bron: Detailhandelsvisie Gemeente Medemblik 2018-2023 (Bureau Stedelijke Planning)

³ Bron: Supermarktgidsonline.nl

⁴ Bron: Naar een krachtig stadscentrum van Medemblik, visie en uitvoeringsprogramma vanuit detailhandelsperspectief (Cityworks, 12 juli 2016)

- In en rondom de Oosterhaven, Westerhaven en Pekelharinghaven is de waterrecreatie gesitueerd.
- Medemblik heeft een prachtig historisch stadsgezicht, met name in de Nieuwstraat, Achterom, Oosterhaven en Westerhaven.
- Highlights in de kern Medemblik zijn verder: het voormalige stadhuis (1), de Museumstoomtram (incl. het Stationsgebouw(2)), het Bakkerijmuseum (3), de Bonifaciuskerk (4), kasteel Radboud (5), de Kwikkelsebrug (6), het Emmapark (7) en de Westerhavensluizen (8), zie Figuur 4.

FIGUUR 4 CENTRUMGEBIED MEDEMBLIK

Bron: Achtergrondkaart: PDOK; Bewerking: Bureau Stedelijke Planning

Het centrumgebied van Medemblik heeft te maken met leegstand. Er staan in november 2019 4 panden leeg⁵, waarvan 1 op de Bagijnhof en de rest op de Nieuwstraat. Ten tijde van de opname van het winkelgebied door Bureau Stedelijke Planning bevond de leegstand in de Nieuwstraat zich met name in het noordelijk deel van de straat (zie onderstaande afbeeldingen). Er wordt nader ingegaan op de (toename van de) leegstand in paragraaf 2.2

LEEGSTAND IN DE NIEUWSTRAAT
Bron: Bureau Stedelijke Planning

LEEGSTAND IN DE NIEUWSTRAAT
Bron: Bureau Stedelijke Planning

BEZOEKERSMOTIEVEN >>

Zoals in bovenstaand figuur is weergegeven heeft Medemblik niet enkel een functie als winkelgebied maar zijn er ook diverse trekkers die samenhangen met het toeristisch karakter van Medemblik. Het historisch karakter van Medemblik in combinatie met de jachthavens zorgen ervoor dat, met name in het hoogseizoen, veel toeristen naar het gebied komen.

Strabo heeft eind 2018 onderzoek uitgevoerd naar de bezoekers van het kernwinkelgebied van Medemblik.⁶ In dit onderzoek is onder andere gekeken naar bezoekmotieven en herkomst van bezoekers. Uit het onderzoek blijkt dat bezoekers met name komen voor de winkels, maar ook toeristisch bezoek is van belang⁷:

⁵ Meest recente informatie, bron: Samenwerken in Medemblik in voor- en tegenspoed Kadaster juli 2020

⁶ Bron: Stadscentrum Medemblik passantenonderzoek 2018, Strabo

⁷ Het onderzoek van Strabo is niet uitgevoerd in het hoogseizoen, waardoor Strabo zelf aangeeft dat het aandeel toeristen en dagjesmensen in deze periode structureel hoger zal zijn.

FIGUUR 5 BEZOEKMOTIEVEN EN HERKOMST VAN BEZOEKERS AAN HET CENTRUM VAN MEDEMBLIK
Bron: Strabo passantenonderzoek Stadscentrum Medemblik 2018

Uit het onderzoek blijkt dat de meerderheid van de bezoekers boodschappen komt doen of komt winkelen. De kwaliteit van winkels en de keuze aan winkels wordt ook hoog beoordeeld in het onderzoek (resp. 7,6 en 7,3).

Ook het toeristisch bezoekersmotief scoort hoog. Hierbij is door Strabo de kanttekening gemaakt dat het onderzoek niet in het hoogseizoen is gedaan, anders zouden deze aandelen structureel hoger liggen. Ook toont het onderzoek dat zelfs buiten het hoogseizoen 4% van de bezoekers uit Duitsland komt (zie Figuur 5).

PARKEER- EN VERKEERSSITUATIE >>

Uit het bezoekersonderzoek van Strabo blijkt dat het grootste verbeterpunt voor het centrum de parkeersituatie is. De Nieuwstraat is de belangrijkste straat van het kernwinkelgebied maar tevens een belangrijke verkeersader. Langs de weg kan er geparkeerd worden. Hierdoor heeft de Nieuwstraat ook een belangrijke parkeerfunctie. De centrumvisie Medemblik⁸ benadrukt dat dit de verblijfskwaliteit in het gebied niet ten goede komt. De Bagijnhof heeft geen parkeerfunctie, hier kan niet langs de weg worden geparkeerd.

Er zijn diverse bronpunten voor parkeren rondom het centrum, maar deze hebben momenteel tezamen te weinig capaciteit om alle bezoekers op te vangen. Het meest noordelijke, buitendijkse parkeerterrein (zie Figuur 6), wordt weinig gebruikt vanwege de slechte bereikbaarheid.

⁸ Bron: Centrumvisie Beeldkwaliteit Medemblik, Urhahn april 2020

Uit het onderzoek van Strabo blijkt dat 42% van de bezoekers de parkeercapaciteit een 6 of lager geeft. De gemeente Medemblik gaat daarom een groot buitendijks parkeerterrein realiseren waar bezoekers van Medemblik auto's parkeren. Momenteel is er buiten de dijk al een klein parkeerterrein gelegen (ten noorden van de Overtoom in Figuur 6). Dit terrein is slecht bereikbaar, zowel per auto alsmede voor het langzaam verkeer. De bereikbaarheid van dit terrein zal worden verbeterd en er worden hier extra parkeerplaatsen gerealiseerd. Er zijn drie verschillende modellen aan de raad voorgelegd voor het buitendijks parkeren, waar uiteindelijk gekozen is voor model C. Het aantal parkeerplaatsen wordt opgewaarderd van 58 naar minimaal 93 tot 377 parkeerplaatsen.¹⁰

1.2 BELEID

PROVINCIAAL BELEID >>

De provincie Noord-Holland heeft de omgevingsvisie 2050 vastgesteld. De koers die in deze visie is bepaald luidt: 'balans tussen economische groei en leefbaarheid'. In heel Noord-Holland wordt een basiskwaliteit van de leefomgeving gegarandeerd.¹¹ De provincie heeft tevens detailhandelsbeleid¹² opgesteld. Daarbij legt zij de primaire verantwoordelijkheid voor detailhandelsbeleid bij gemeenten, maar stuurt bij waar nodig. Dat kan in die gevallen waarbij nieuwe ontwikkelingen en uitbreidingen (vanaf 1.500 m²) moeten worden voorgelegd aan de Regionale Advies Commissies (RAC).

Daarnaast worden er een aantal beleidsdoelen gesteld in het detailhandelsbeleid:

- Prioriteit geven aan hoofdwinkelgebieden;
- Voorkomen van extra leegstand;
- Internet afhaalpunten bij voorkeur situeren in bestaande winkelcentra;
- Een vitale, dynamische en concurrerende detailhandelsstructuur;
- Primaire detailhandel (dagelijkse voorzieningen) bereikbaar op aanvaardbare afstand, met oog voor leefbare dorpskernen
- Detailhandel die bijdraagt aan aantrekkelijke binnensteden.

REGIONAAL BELEID >>

Momenteel is de nieuwe detailhandelsvisie voor de regio West-Friesland in ontwikkeling. De vigerende visie dateert van september 2015¹³. Het accent in deze visie wordt gelegd op de hoofdstructuur, deze structuur is leidend. Samengevat kent het beleid van de regio als credo dat:

1. Initiatieven dienen bij te dragen aan versterking van de gewenste structuur.

¹⁰ Bron: Besluitenlijst Raadsvergadering 11 juli 2019

¹¹ Bron: Omgevingsvisie NH2050

¹² Bron: Detailhandelsbeleid Noord-Holland 2015-2020

¹³ Bron: West-Friesland Regionale Detailhandelsvisie (30 september 2015, Bureau Stedelijke Planning)

2. Nieuwe clusters van detailhandel buiten de genoemde hoofdstructuur niet gewenst zijn.
3. Initiatieven die voorzien in realisering of uitbreiding van verspreid gevestigde bewinkeling niet gewenst zijn.

Het centrum van Medemblik is in de visie beperkt uitgewerkt. Een belangrijk deel van het winkelaanbod is gericht op recreatief winkelen (met daarnaast leisurevoorzieningen als horeca, cultuur en ontspanning). Het centrum heeft een beperkte rol in de dagelijkse boodschappen en had in 2015 te maken met een leegstand van circa 10%, met name geconcentreerd rond de Bagijnhof. Daarnaast wordt aangegeven dat Medemblik centrum gezien moet worden als Parel, versterking dient plaats te vinden in kwalitatieve zin (o.a. optimale bereikbaarheid, kwalitatief hoogwaardige inrichting openbare ruimte en gezamenlijke promotie). Er moet ingezet worden op compacte centrumgebieden, daarbuiten moet de mogelijkheid bestaan tot functieverkleuring: "bijvoorbeeld in de zwakkere delen van de Bagijnhof".

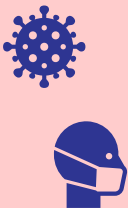
GEMEENTELIJK BELEID >>

Het detailhandelsbeleid van de gemeente Medemblik is vastgelegd in de Detailhandelsvisie Gemeente Medemblik 2018-2023¹⁴. Ook in de gemeentelijke visie wordt het belang van de hoofdstructuur benadrukt. Het centrum van de kern Medemblik is onmiskenbaar het hoofdcentrum. Om de aantrekkingskracht voor eigen inwoners te vergroten en ook de toeristische functie te versterken, zijn niet zozeer meer winkels nodig maar moeten er kwalitatieve verbeterlagen worden gerealiseerd. Het centrum is daarnaast gebaat bij een compact centrumgebied. Er moet mogelijkheid zijn tot functieverkleuring, waar wordt aangegeven dat dit bijvoorbeeld voor de zwakkere delen van de Bagijnhof kan.

1.3 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

WINKELGEBIEDEN	
 MIX VAN VOORZIENINGEN Een mix van diverse commerciële functies (in combinatie met maatschappelijke voorzieningen en woningen) leidt tot dynamiek en meer veiligheid in een gebied. Dit kan bijdragen aan een positief imago, zowel van de commerciële voorziening als van het gebied.	 BEREIKBAARHEID Goede bereikbaarheid voor alle manieren van vervoer is van groot belang voor commerciële voorzieningen. De gebiedstypering bepaalt de mate waarin de verschillende voorzieningen afhankelijk zijn van welke manieren van vervoer.

¹⁴ Bron: Detailhandelsvisie Gemeente Medemblik 2018-2023, Bureau Stedelijke Planning (27 augustus 2018)

 GROTE IMPACT CORONACRISIS De afgelopen tijd heeft de Coronacrisis gezorgd voor veel onzekerheid in het winkellandschap. Een aantal branches (modische sector, horeca en leisure) heeft het erg zwaar, echter is het effect van de Coronacrisis op de lange termijn onzeker.	RUIMTELIJKE KWALITEIT De aanwezigheid van groen en aantrekkelijke ontmoetings- en verblijfsplekken zijn belangrijk voor de sfeer van een gebied met een mix van functies.
DETAILHANDEL	
 FOOD WINT AAN BELANG Waar de niet-dagelijkse detailhandel door generieke ontwikkelingen onder druk staat, drukt de foodsector juist een steeds grotere stempel op (winkel)gebieden.	GROTE IMPACT E-COMMERCE Internetwinkelen neemt inmiddels al meer dan 24% van de non-food bestedingen in (in de gemeente Medemblik al 26% – KSO 2018). Een verdere groei zal niet uitblijven, en winkels moeten met een multi-formatstrategie inspelen op de veranderende wensen van de consument.
COMMERCIEËLE DIENSTVERLENING	
 AMBACHTELIJKE DIENSTEN BELANGRIJK Hoewel delen van de commerciële dienstverlening onder druk staan, zijn er ook diensten die steeds belangrijker worden voor (winkel)gebieden zoals kapper, schoenmaker en andere ambachtelijke bedrijvigheid.	VERHUUR VIA ANDERE KANALEN Producten worden verhuurd via andere kanalen dan de van uit het verleden bekende plekken. Zo worden auto's bijvoorbeeld gehuurd van de burens (SnappCar) of worden andere producten geleend bij burens (Peerby). Dit heeft effect op het verkoop van producten maar ook op het gebruik van traditionele verhuurdiensten (zoals Hertz en Boels).
HORECA	
 HORECA IS EEN GROEISECTOR Het aanbod en de diversiteit aan horeca is sterk groeiend (voor de Coronacrisis en naar verwachting ook na deze crisis). De consument besteedt zijn of haar tijd graag buiten de deur en heeft daarbij een	VERNIEUWING EN BLURRING Horeca maakt meer en meer een onderdeel uit van andere sectoren. Anderzijds is er ook binnen de sector sprake van vervaging. Horecagelegenheden mengen verschillende functies of

andere perceptie van de prijs van eten en drinken.	veranderen hun concept naar tijdstip.
LEISURE	
 LEISURE ZIT IN DE LIFT Corona heeft de jarenlange groei van de leisuremarkt abrupt doen stoppen. Door het grote en nog steeds toenemende aanbod is het van belang dat bedrijven zich blijven onderscheiden.	 BELEVING Vrijtijdsbesteding staat steeds meer in het teken van beleving. De openbare ruimte wordt steeds vaker een locatie voor sport en bewegen, zoals wandelzones en hardlooppaden.

Voor Medemblik is, gekeken naar de trends en ontwikkelingen, het volgende van belang:

- Winkelen (met name in de niet-dagelijkse sector) staat onder druk. Het belang van compactere centrumgebieden is hierdoor groot;
- In de (toeristisch)recreatieve centra heeft horeca een belangrijke functie;
- Het ontbreken van een volwaardige supermarkt in het centrumgebied, maakt de noodzaak tot een compacter centrum voor Medemblik nog groter.

2 RUIMTELIJK-FUNCTIONELE ANALYSE

In dit hoofdstuk is een ruimtelijk-functionele analyse voor de Bagijnhof, in combinatie met de Nieuwstraat, opgesteld. Er is inzicht gegeven in de functies van de straat en de verbondenheid van de Bagijnhof met de Nieuwstraat.

2.1 FUNCTIE BAGIJNHOF BINNEN KERNWINKELGEBIED

De Bagijnhof heeft van oudsher een winkelfunctie, begin twintigste eeuw waren hier diverse familiebedrijven gevestigd, een sigarenwinkel, smederij, vishandel en een 'galanterie' (een winkel in antiek en curiosa).¹⁵ Deze belangrijke detailhandelsfunctie in de Bagijnhof is inmiddels afgezwakt. Uit de verschillende onderzoeken die zijn uitgevoerd, blijkt dat de Bagijnhof een ondergeschikte rol heeft in het kernwinkelgebied. Het zwaartepunt van het detailhandelsaanbod bevindt zich in de Nieuwstraat, met name het zuidelijk deel van de Nieuwstraat. Daarnaast zijn de verkooppunten in de Bagijnhof veelal gericht op diensten en leisure (horeca).

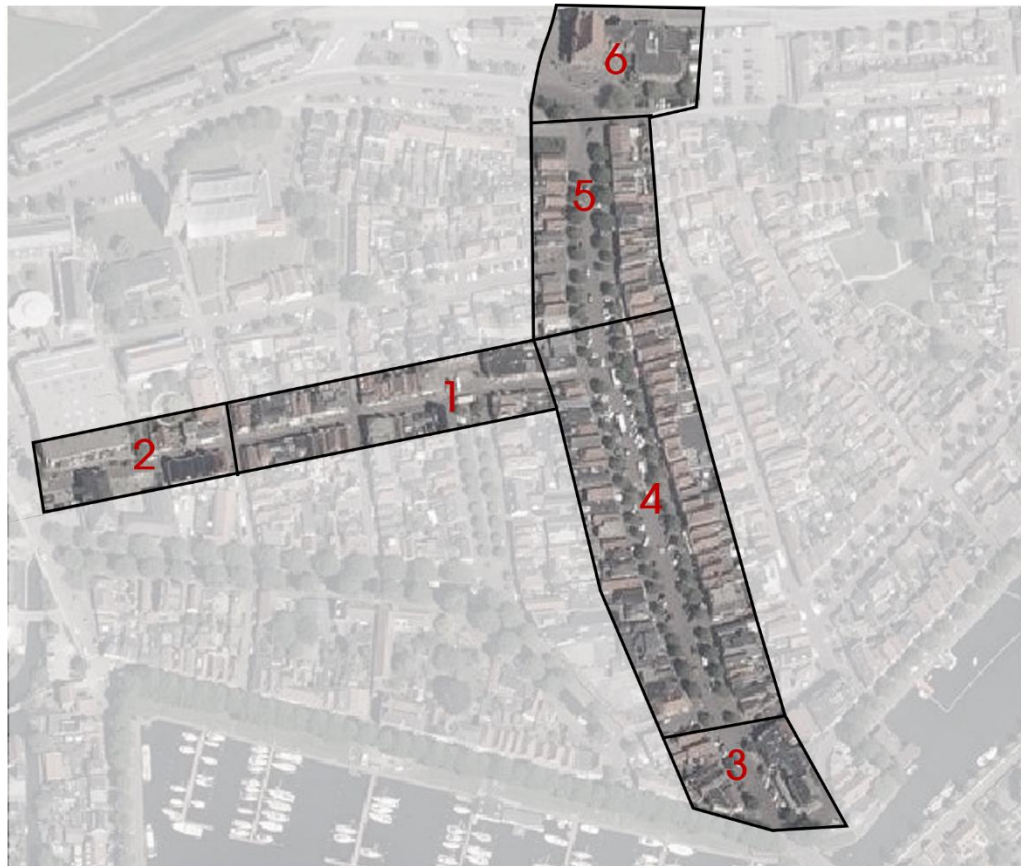
Van de 18 verkooppunten in de straat is bijna 45% gericht op dienstverlening. Dit bevestigt het beeld in de centrumvisie van Medemblik, waar wordt aangegeven dat de functie van de Bagijnhof als ambachtsstraatje kan worden versterkt.

De Bagijnhof vervult ook een functie als aanlooproute richting het centrum (vanaf de parkeerplaatsen bij de Bonifaciuskkerk en als uitgang van het centrumgebied).

2.2 DEELGEBIEDEN BINNEN HET CENTRUM

In deze paragraaf is inzichtelijk gemaakt welke verschillen er zijn tussen diverse deelgebieden in het centrum. Wij maken hierbij onderscheid tussen 6 verschillende gebieden (zie Figuur 7). Deelgebied 1 en 2 betreffen de Bagijnhof, de overige deelgebieden betreffen de Nieuwstraat.

¹⁵ Informatie verkregen van het informatiebord in de Bagijnhof.

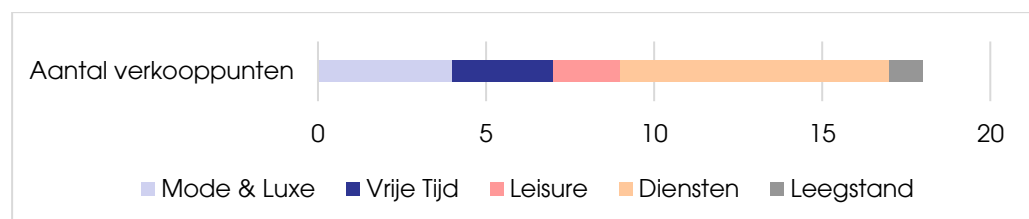

FIGUUR 7 DIVERSE GEBIEDEN BINNEN HET KERNWINKELGEBIED MEDEMBLIK

Bron: Achtergrondkaart: PDOK; Bewerking: Bureau Stedelijke Planning

DEELGEBIED 1: BAGIJNHOF (VAN DE NIEUWSTRAAT TOT TORENSTRAAT) >>

Deelgebied 1 betreft het, vanaf de Nieuwstraat gezien, eerste deel van de Bagijnhof. Autoverkeer kan door het eenrichtingsverkeer van de straat slechts op één manier de Bagijnhof in en dat is vanaf de Nieuwstraat. In dit deel van de Bagijnhof zijn alle verkooppunten gelegen: 18 verkooppunten (zie onderstaand figuur). Het aandeel verkooppunten wat geen detailhandel betreft, de diensten en leisure verkooppunten, is vrij groot (56%). Een groot deel van de winkels wordt hier doelgericht bezocht, zoals : Zjon's Guitarstore, Saif Schoenreparaties en Lederwaren (deel van de winkel betreft ook dienstverlening) en Onzenoort Schoenmode.

FIGUUR 8 VERKOOPPUNTEN DEELGEBIED 1

Bron: Bureau Stedelijke Planning o.b.v. Samenwerken in Medemblik in voor- en tegenspoed (Kadaster)

BEGIN BAGIJNHOF (ELEKTROWORLD MET INGANG
AAN DE NIEUWSTRAAT EN MARSKRAMER
(DETAILHANDEL VRIJE TIJD) VERDEROP)
Bron: Bureau Stedelijke Planning

PETER'S HAIRSHOP (DIENST) EN AKBULUT SPORTS
(DETAILHANDEL VRIJE TIJD)
Bron: Bureau Stedelijke Planning

DEELGEBIED 2: BAGIJNHOF (VANAF DE TORENSTRAAT) >>

In deelgebied 2 zijn geen verkooppunten gelegen. In dit deel van de Bagijnhof heeft de afgelopen jaren al meer transformatie van winkels naar woningen plaatsgevonden waardoor het aantal commerciële functies in dit deel van de straat beperkt is. Een voorbeeld van deze transformatie betreft Bagijnhof 30 (zie onderstaande afbeeldingen). In september 2016 was hier 'Vermeulen Schildersbedrijf' gevestigd. Inmiddels is dit pand getransformeerd naar een woning.¹⁶

BAGIJNHOF 30 (SEPTEMBER 2016)
Bron: Google maps

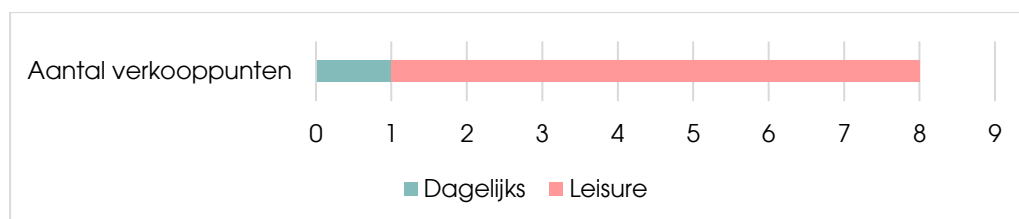
BAGIJNHOF 30 (SEPTEMBER 2018)
Bron: Google maps

Dit deel van de Bagijnhof huisvest geen winkelverkooppunten meer, en is enkel gericht op wonen en maatschappelijke functies (Omringlocatie Valbrug en de Basisschool Maria Bernadette zijn hier gevestigd).

¹⁶ Gebruiksfunctie wonen conform Bagviewer.

DEELGEBIED 3: DE KAASMARKT >>

Deelgebied 3 betreft het meest zuidelijk deel van het centrumgebied van Medemblik. Dit deel staat bekend om de concentratie van horeca, wat ook terug te zien is in het type verkooppunten. Er zijn 8 verkooppunten in dit deelgebied gelegen, waarvan 1 dagelijks verkooppunt (tabakshop Dekker) en de overige verkooppunten zijn leisure verkooppunten (horeca).¹⁷

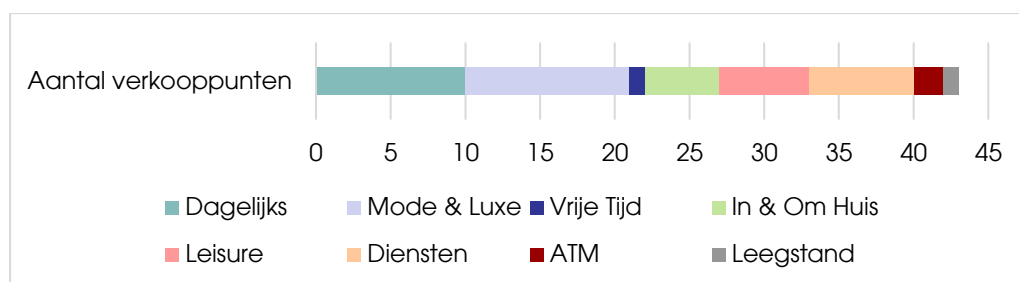

FIGUUR 9 VERKOOPPUNTEN DEELGEBIED 3

Bron: Bureau Stedelijke Planning o.b.v. Samenwerken in Medemblik in voor- en tegenspoed (Kadaster)

DEELGEBIED 4: NIEUWSTRAAT VANAF DE KAASMARKT TOT EN MET DE BAGIJNHOF >>

Deelgebied 4 betreft het zwaartepunt van de detailhandel in het centrumgebied. Aan weerszijden van de Nieuwstraat zijn vestigingspunten gelegen en slechts enkele panden zijn getransformeerd tot woningen. Dit deelgebied loopt vanaf de Kaasmarkt tot en met de Bagijnhof, waardoor het verkooppunt van Electro World nog in dit deelgebied valt. In dit deelgebied zijn 22 verkooppunten aan de westelijke kant van de straat gevestigd en 21 aan de oostelijke kant van de straat. Van het totaal aantal verkooppunten betreft 63% een detailhandelsverkooppunt (Dagelijks, Mode&Luxe, Vrije Tijd of In & Om Huis). Het aanbod winkels in de dagelijkse sector is op één verkooppunt na gelegen in dit deel van het winkelgebied.

FIGUUR 10 VERKOOPPUNTEN DEELGEBIED 4

Bron: Bureau Stedelijke Planning o.b.v. Samenwerken in Medemblik in voor- en tegenspoed (Kadaster)

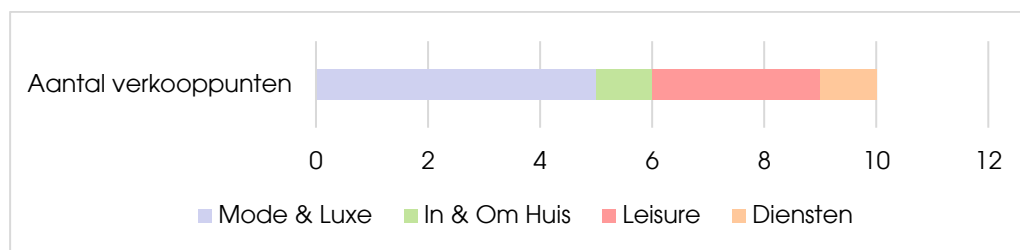
De gegevens zijn gebaseerd op de meest recente Locatusgegevens die Kadaster heeft gebruikt (uit 2019). Sindsdien hebben zich mutatiesvoorgedaan. Waar voorheen Zonvaart Reizen in gebruik was als dienstverlening, staat het pand nu

¹⁷ Hier is enkel gekeken naar het aantal verkooppunten die direct aan de Kaasmarkt zijn gelegen en niet aan de Gedempt Achterom.

leeg. Door de toename van online shoppen (met name in de niet-dagelijkse detailhandel), maar vooral ook de huidige coronacrisis, is er in Medemblik een toename van leegstand te zien geweest in de afgelopen periode. Medemblik heeft niet alleen een relatief groot aanbod aan niet-dagelijkse detailhandel, maar is daarnaast ook afhankelijk van toerisme. De coronacrisis heeft daarom voor een versnelde reactie gezorgd in het centrum van Medemblik.

DEELGEBIED 5: NOORDELIJK DEEL NIEUWSTRAAT VANAF DE BAGIJNHOF >>

Op één verkooppunt na, zijn alle verkooppunten hier aan de oostelijke kant van de straat gelegen. Het westelijk deel van de straat is veelal getransformeerd naar woningen, enkel het Bakkerijmuseum De Oude Bakkerij is hier gevestigd als Leisure verkooppunt.

FIGUUR 11 VERKOOPPUNTEN DEELGEBIED 5

Bron: Bureau Stedelijke Planning o.b.v. Samenwerken in Medemblik in voor- en tegenspoed (Kadaster)

In de gegevens is nog niet meegenomen dat aan de oostelijke kant van het deelgebied de voormalige 'Furry Friends Dierenspeciaalzaak' leeg staat, net als 'Splendid' (zie onderstaande afbeeldingen).

VOORMALIGE FURRY FRIENDS NIEUWSTRAAT

Bron: Bureau Stedelijke Planning

VOORMALIGE SPLENDID

Bron: Bureau Stedelijke Planning

DEELGEBIED 6: KOP VAN DE NIEUWSTRAAT >>

Deelgebied 6 betreft de ontwikkeling Kop van de Nieuwstraat die reeds beschreven is in paragraaf 1.1. In het onderzoek van Kadaster staat aangegeven dat hier 2 verkooppunten zijn, beiden zijn gecategoriseerd als leegstand.

Het totaalbeeld van het centrumgebied naar branches en verkooppunten is dan als volgt:

FIGUUR 12 DEELGEBIEDEN NAAR AANTAL VKP EN BRANCHES

Bron: Bureau Stedelijke Planning; Info op basis van Samenwerken in voor- en tegenspoed Medemblik, door Kadaster

3 ADVIES

3.1 GEBIEDSTYPERING NAAR DEELGEBIED

De detailhandelssector, met name in de niet-dagelijkse artikelen, heeft het moeilijk. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het toenemend aantal consumenten dat online winkelt. De huidige coronacrisis versterkt en versnelt die ontwikkeling. Het centrum van Medemblik heeft een hoog aandeel niet-dagelijkse detailhandel (73% van alle detailhandel betreft niet-dagelijks) en is daardoor kwetsbaar. Dit blijkt ook uit de leegstand die de afgelopen tijd is toegenomen. Daarnaast is het centrum verdeeld over twee straten, waardoor compactheid ontbreekt. Het centrum(winkel)gebied kan onderverdeeld worden in diverse gebieden met elk een eigen karakter:

FIGUUR 13 KARAKTER VAN DE DEELGEBIEDEN, NU EN IN DE TOEKOMST
Bron: Bureau Stedelijke Planning

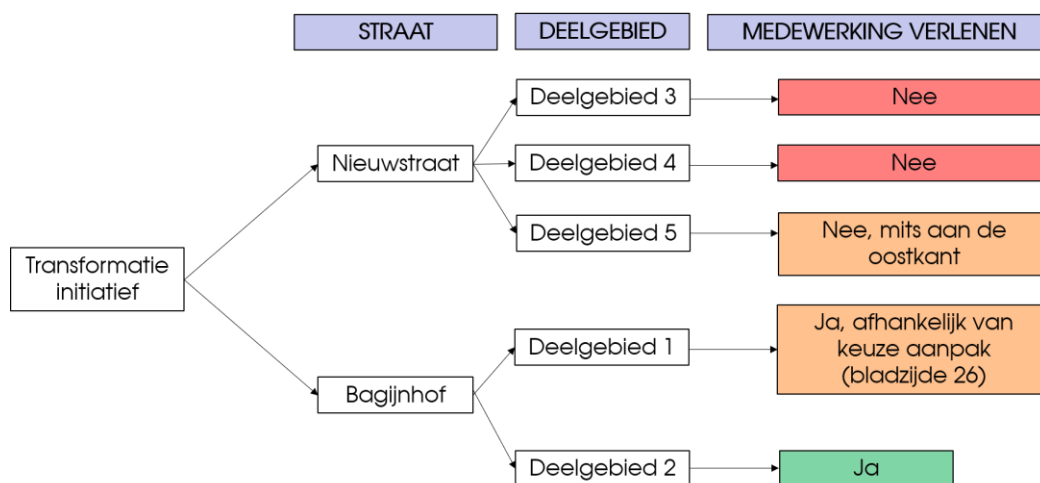
De Bagijnhof heeft momenteel al deels het karakter als woongebied (deelgebied 2). De harde detailhandelsfunctie is in deelgebied 1 langzaam aan het verdwijnen, het

aandeel dienstverleners is hier groter dan in andere delen van het centrum en ook groter dan het aandeel winkels. Naar verwachting zal de detailhandelsfunctie in dit gebied in de toekomst verder afnemen. Dit leidt ertoe dat levensvatbare winkels in de straat er de voorkeur aan geven te reloceren naar het kernwinkelgebied, in het hart van de Nieuwstraat.

De Nieuwstraat bestaat uit vier deelgebieden. Het meest zuidelijk deel (deelgebied 4) staat nu en in de toekomst bekend om horeca. De aansluiting met de havens maakt dat dit deel van de straat hier uitermate geschikt voor is. Vanaf het horecagebied begint de kern van het centrumgebied, deelgebied 4. Hier is de concentratie verkooppunten het hoogst en tevens het percentage detailhandel het hoogst. Het is belangrijk dit deel te waarborgen. In deelgebied 5 neemt het aantal verkooppunten sterk af en is er een groot verschil tussen het westelijk en oostelijk deel van de straat te zien. Bijna alle verkooppunten zijn aan de oostelijke kant van de straat gelegen. Het westelijk deel van dit deel van de straat wordt gedomineerd door de woonfunctie. Omdat in de komende jaren de Kop van de Nieuwstraat in ontwikkeling gaat, en hier publieksvoorzieningen worden gerealiseerd, is het van belang dat het noordelijk deel van de Nieuwstraat niet volledig in het teken van wonen komt te staan. Dit deelgebied, en dan met name het oostelijk deel van de straat, moet de consument stimuleren om door te lopen naar deelgebied 6.

3.2 TOETSINGSKADER

De gebiedstypering per deelgebied is vertaald in een toetsingskader die de gemeente Medemblik kan helpen bij transformatieaanvragen in de toekomst.

Wanneer de gemeente Medemblik transformatieverzoeken krijgt waarbij het pand in deelgebied 4 ligt, is ons dringende advies om hier niet in mee te gaan. Dit deelgebied is het feitelijke kernwinkelgebied, waar zoveel als mogelijk een aangesloten winkelfront in stand moet worden gehouden. Zelfs als dat niet zou lukken, verdienen alle publieksfuncties anders dan winkels hier de voorkeur

boven een invulling met wonen. Dit geldt ook voor deelgebied 3, dat een belangrijke functie heeft als toegang tot het centrumgebied vanaf de havens. Anders dan in deelgebied 4 domineert hier de horeca. Zowel in deelgebied 3 als deelgebied 4 domineert dus het publieksfront.

Met het oog op de toekomstige commerciële ontwikkeling aan de Kop van de Nieuwstraat, is ons advies om voorzichtig om te gaan met transformatieaanvragen in deelgebied 5. De westelijke kant van de straat heeft al voornamelijk een woonfunctie, aanvragen voor transformatie aan de westelijke kant van de straat liggen dus niet voor de hand. De oostelijke kant van de straat heeft echter tot aan de Oostersteeg primair een publieksfront. De hier gevestigde voorzieningen zullen ook een positief effect ondervinden van de beoogde ontwikkeling van de Kop van de Nieuwstraat, ongeacht of dit een invulling met detailhandel is of met andere (commerciële) publieksvoorzieningen. Aanvragen voor transformatie naar wonen in het gebied tussen de Oostersteeg en deelgebied 4 dienen niet gehonoreerd te worden, zo luidt ons advies.

FIGUUR 14 DEELGEBIED 5 IN DETAIL

Bron: Achtergrondkaart: PDOK; Bewerking: Bureau Stedelijke Planning

Voor de Bagijnhof geldt dat aanvragen voor transformatie naar wonen alleen voor deelgebied 1 voor de hand liggen. We menen dat dit een logische ontwikkeling is, de tijden dat de Bagijnhof als een winkelstraat te boek stond liggen al ver achter ons. Het is ook niet waarschijnlijk dat de straat in de toekomst weer een integraal onderdeel wordt van het winkelgebied, sterker nog: de winkelfunctie zal zich meer

en meer in het hart van de Nieuwstraat gaan concentreren. Anderzijds is de aantrekkelijkheid van de Bagijnhof gelegen in het feit dat het een gemengde straat is, met een afwisseling van diensten, horeca, winkels en woningen. Feitelijk liggen twee keuzes voor:

1. Het in tact proberen te houden van die menging van functies in deelgebied 1 door voor de straat een maximaal metrage voor wonen in de plint vast te leggen (al dan niet per bouwblok binnen de straat), en elke aanvraag daaraan te toetsen. Feitelijk kan met een dergelijke regeling voorkomen worden dat de woonfunctie te dominant wordt. Anderzijds staat het een organische ontwikkeling in de weg, want het kan ook ongewenste leegstand in de hand werken.
2. Het vrijelijk honoreren van elke aanvraag van transformatie naar wonen in de straat. Dit kan en zal de transformatie van de straat naar woonstraat versnellen, met als nadelige consequentie dat een eenmaal naar wonen omgezet pand in de plint niet snel weer naar een publieksfunctie terug transformeert. Deze variant heeft wel als voordeel dat het de druk op het kerngebied van de Nieuwstraat (deelgebied 4) in stand houdt.

Wij beschouwen variant 2 als voorkeursvariant. Het past in de dominante marktontwikkelingen in het centrum van Medemblik en specifiek in deze straat. Daarbij komt dat de Bagijnhof geen baat heeft bij oplopende leegstand die niet ingevuld mag worden. Daarnaast draagt deze variant bij aan de verdere concentratie van het hoofdwinkelgebied van Medemblik in de Nieuwstraat.

Tegen de context van de hierboven genoemde principiële keuze voor deelgebied 1 kan ook een advies over de nu actuele transformatieaanvraag voor Bagijnhof 7 geformuleerd worden. Met de keuze voor variant 2 zal de aanvraag gehonoreerd kunnen worden. Waarbij aangetekend moet worden dat dit los staat van het feit dat de huidige huurder wil verplaatsen naar Nieuwstraat 37, onderdeel van deelgebied 4 (het concentratiegebied).

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406783
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid T. Berlijn
 Fractie Hart voor Medemblik
 Onderwerp Commissievragen HvM raadsce. 28-6 agendapunt 6.1
 Aanpassen detailhandelsvisie voor centrum Medemblik
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder Harry Nederpelt
 Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	Welke stappen neemt de gemeente om met leegstand langer dan 1 jaar, langer dan 2 jaar en langer dan 5 jaar tegen te gaan?
antwoord	De gemeente monitort de ontwikkelingen doormiddel van de jaarlijkse monitor detailhandel van de provincie. Bij leegstand tot twee jaar spreken we van frictieleegstand. Bij leegstand langer dan twee jaar en een laag toekomstperspectief starten we een project zoals in Medemblik en Wervershoof. Door schaarse middelen en capaciteit kunnen we niet alle winkelgebieden tegelijk dezelfde aandacht geven.
2.	Op welke wijze gaat de gemeente structurele leegstand aanpakken, met name bij winkelpanden die al jaren staan te verpauperen en waar gesprekken met de vastgoedeigenaar totaal geen effect hebben gehad?
Antwoord	Naar onze mening is binnen onze gemeente geen sprake van verpaupering van winkelpanden. Ook is de structurele leegstand beperkt. Mede door de jaarlijkse monitor detailhandel van de Provincie, monitoren we de winkelgebieden op structurele basis. In kernen waar leegstand ontstaat werken we aan het versterken van de vitaliteit van deze winkelgebieden.
3.	Welke regionale/provinciale afspraken met betrekking tot detailhandelsvisie zijn op dit moment nog van kracht en op welke wijze zijn deze meegewogen?
Antwoord	De regionale detailhandelsvisie 2015 voor de Regio West-Friesland is van toepassing. De huidige regionale visie richt zich op het beschrijven van de regionale hoofdwinkelstructuur en de mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen. De provinciale omgevingsverordening kent daarnaast regels voor winkelgebieden en solitaire detailhandelsvestigingen.

4.	In hoeverre wordt deze detailhandelsvisie betrokken bij de gemeentelijke mobiliteitsplan?
Antwoord	Het voorstel voor uw raad is een herziening voor één specifieke aanloopstraat in een bestaand winkelgebied. Voor dit onderdeel is geen verbinding gemaakt met het mobiliteitsplan.
5.	Is de ondernemersvereniging hierbij betrokken geweest? Wat was hun mening over deze aanpassing?
Antwoord	Het bestuur van de ondernemersvereniging MEVO is meegenomen in de voorgestelde aanpassingen. In de recent opgestelde toekomstplannen van de MEVO spreken zij ook over het concentreren (verkleinen) van het kernwinkelgebied. Het voorliggende besluit sluit daar heel goed op aan.

MOTIE

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

Onderwerp:

Betrek toekomstige uitstraling

bij omzetting

Agendapunt:

Ingediend door:

Ondersteund door:

B.1 Aanpassen detailhandelsvisie voor centrum Medemblik

M. Raat (VVD)

T. Beuker (PvdA), R. Manshanden (GroenLinks), C. Neefjes (PW2010),

P. Koning (PWF), A. Meester (BAMM)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad
gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- De detailhandelsvisie aangevuld wordt met de mogelijkheid dat transformatie van winkels naar woningen in het Bagijnhof in Medemblik wordt toegestaan;
- Eigenaren die van een winkel een woning willen maken een vergunning nodig hebben die wordt getoetst aan bestaand beleid en regelgeving.

Overwegende dat:

- Dat het voor de winkeliers die in het Bagijnhof actief zijn/blijven belangrijk is dat de straat er netjes en fraai uit blijft zien en niet verpaupert.

Roept het college op:

- Bij het beoordelen van vergunningsaanvragen van de omzetting van winkelpanden naar woningen (aan het Bagijnhof te Medemblik) nadrukkelijk rekening te houden met de toekomstige uitstraling van de gevel, zodanig dat het daadwerkelijk gaat lijken op een woning en een verbetering ten opzichte van de bestaande situatie wordt;
- Hiervoor geen nieuwe regels of beleid te ontwikkelen, maar dit te zoeken in bestaande criteria/regels/beleid/etc.

Ingediend door:

.....

M. Raat
(VVD)

Ondersteund door:

.....

T. Beuker
(PvdA)

.....

R. Manshanden
(GroenLinks)

.....

C. Neefjes
(PW2010)

.....

P. Koning
(PWF)

.....

A. Meester
(BAMM)

Gemeenteraad

Dossiernummer	1000
Extern Zaak ID	Z-19-082272
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	B.2
Omschrijving	Kredietaanvraag verbouwing zuidtoren voor huisvesting netwerkorganisatie (pfh. J. Fit)
Organisatieonderdeel	Sociaal Domein – Onderwijs

Bijlagen
00 DOC-21-393921 – Raadsvoorstel kredietaanvraag verbouwing zuidtoren voor huisvesting netwerkorganisatie
01 Beantwoording commissievragen HvM raadscie. 24-6 agendapunt 6.2 Zuidtoren.pdf
02 Beantwoording commissievragen PWF raadscie. 28-6 agendapunt 6.2 Zuidtoren.pdf
03 Beantwoording commissievragen GroenLinks raadscie. 28-6 agendapunt 6.2 Zuidtoren.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W vergadering	8 juni 2021
Raadscommissie	28 juni 2021
Gemeenteraad	8 juli 2021

Voorgesteld besluit

RAADSVERGADERING d.d.

Zaaknummer	Z-19-082272
Voorstelnummer	DOC-21-393921
Onderwerp	Kredietaanvraag verbouwing zuidtoren
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Joset Fit
Afdelingshoofd(en)	Martine Sonneveld

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het College van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 8 juni 2021;

overwegende dat

- de Westfriese netwerkorganisatie voor Inkoop- en Contractmanagement (de Netwerkorganisatie) op zoek is naar geschikte werkruimte;
- de gemeente Medemblik ruimte op de 2^e verdieping van de zuidtoren beschikbaar heeft;
- de ruimte in de zuidtoren na verbouwing geschikt is voor verhuur, voor huisvesting van de Netwerkorganisatie en verhuur aan derden;
- de kosten grotendeels gedekt worden uit de bijdrage die gemeenten betalen aan de netwerkorganisatie

b e s l u i t

- Kennis te nemen van de beoogde verbouwing en inrichting van de ruimte op de tweede verdieping van de zuidtoren.
- Kennis te nemen van de totale investeringslast voor de verbouwing en inrichting van € 254.800,- waarbij de afschrijvingslast van € 168.300,- gedekt wordt door de deelnemende gemeenten aan de Netwerkorganisatie.
- Hiervoor in totaal een krediet van € 254.800,- als volgt beschikbaar te stellen,
 - a. Een krediet van € 181.300,- beschikbaar te stellen en de afschrijvingslast gedurende 10 jaar mee te nemen in de begroting 2022 en volgende.
 - b. Een krediet van € 40.900,- beschikbaar te stellen en de afschrijvingslast gedurende 5 jaar mee te nemen in de begroting 2022 en volgende.
 - c. Een budget van € 32.600,- beschikbaar te stellen en op te nemen in de begroting 2021.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op .

De griffier,

De voorzitter,

Ter besluitvorming

Onderwerp

Kredietaanvraag verbouwing zuidtoren

Aanleiding

Zowel bestuurlijk als ambtelijk hebben de 7 Westfrieze gemeenten in 2019 besloten over te gaan naar een resultaatgerichte inkoopbenadering voor het sociaal domein. Aanvullend hebben we besloten het inkoop- en contractmanagement hiervoor stevig en onafhankelijk in te richten in een Westfrieze netwerkorganisatie voor Inkoop- en Contractmanagement (de Netwerkorganisatie). Dit als vervolg op de regionale functie die Hoorn sinds 2015 op zich had genomen.

Wij willen een ruimte in de zuidtoren geschikt maken voor verhuur. Daarom vragen we u met dit voorstel een krediet voor de verbouwing en inrichting van de ruimte vrij te geven.

Een deel van deze ruimte is een prima locatie voor de Netwerkorganisatie. De overgebleven ruimte (225 m2) maken we met de verbouwing geschikt voor verhuur aan derden. We maken daardoor werk met werk.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de beoogde verbouwing en inrichting van de ruimte op de tweede verdieping van de zuidtoren.
2. Kennis te nemen van de totale investeringslast voor de verbouwing en inrichting van € 254.800,- waarbij de afschrijvingslast van € 168.300,- gedekt wordt door de deelnemende gemeenten aan de Netwerkorganisatie.
3. Hiervoor in totaal een krediet van € 254.800,- als volgt beschikbaar te stellen:
 - a. Een krediet van € 181.300,- beschikbaar te stellen en de afschrijvingslast gedurende 10 jaar mee te nemen in de begroting 2022 en volgende.
 - b. Een krediet van € 40.900,- beschikbaar te stellen en de afschrijvingslast gedurende 5 jaar mee te nemen in de begroting 2022 en volgende.
 - c. Een budget van € 32.600,- beschikbaar te stellen en op te nemen in de begroting 2021.

Beoogd resultaat

Met de verbouwing maken we de hele ruimte van 420 m2 in de zuidtoren gereed voor de Netwerkorganisatie en verhuur aan derden.

Argumenten

- 1.1 In een overeenkomst hebben we opgenomen dat deelnemende gemeenten verantwoordelijk blijven voor hun bijdrage in de gemaakte kosten, ook als de samenwerking eerder beëindigd wordt of als de netwerkorganisatie niet langer gebruik wil maken van de huisvesting in Medemblik.
- 1.2 De Netwerkorganisatie huurt een deel van de zuidtoren en betaalt daarvoor de gebruikelijke huur en overige kosten.
- 1.3 Er blijft hiermee nog 225 m2 beschikbaar voor een tweede huurder. De huuropbrengsten van een eventuele tweede huurder, dienen dan weer ter dekking van de overige gemaakte kosten.
- 2.1 Het totale investeringsbedrag voor de verbouwing en inrichting van de ruimte bedraagt €254.800,-. Hiervan wordt € 168.300,- gedekt uit de bijdrage van de deelnemende gemeenten aan de Netwerkorganisatie.

Kantttekeningen

1. De oppervlakte van de te verhuren ruimte op de 2^e verdieping van de zuiddoren is ca. 420 m². Met het krediet dat we aan u vragen, maken we de hele ruimte gereed als werkruimte (werk met werk). De Netwerkorganisatie gebruikt een deel van de ruimte. Het is bij de verbouwing niet mogelijk om de helft van de ruimte geschikt te maken en de andere helft intact te laten en zo op kosten te besparen.
2. We realiseren ons dat u onlangs budget beschikbaar heeft gesteld voor onderzoek naar de huisvesting van onze panden en dat we met dit voorstel hierop vooruit lijken te lopen. De ruimte op de 2^e verdieping van de zuiddoren staat echter leeg en is na aanpassing prima geschikt voor verhuur. Ook de overige delen van de zuiddoren verhuren wij. We houden met de verbouwing en inrichting rekening met de mogelijkheid tot hybride werken, zoals we dat sinds Corona gewend zijn.
3. Bij het schrijven van dit voorstel lopen we vooruit op het besluitvormingsproces bij de verschillende gemeenten.

Financiën

De totale kosten voor verbouwing en inrichting van de ruimte in de zuiddoren zijn geraamd op € 254.800,-. Hiervan wordt € 168.300,- gedekt uit de bijdrage van deelnemende gemeenten aan de netwerkorganisatie. De overige € 86.500,- komen ten laste van de begroting Medemblik. Zie ter toelichting onderstaand overzicht:

Investeringslast met een afschrijvingstermijn van	Totaal	Waarvan gedekt door de Netwerkorganisatie	Waarvan ten laste van de begroting
10 jaar	€ 181.300	€ 116.600	€ 64.700
5 jaar	€ 40.900	€ 30.400	€ 10.500
1 jaar	€ 32.600	€ 21.300	€ 11.300
TOTAAL	€ 254.800	€ 168.300	€ 86.500

In de begroting 2022 - 2025 verwerken we dit als volgt:

	Begrotingsjaar				
	2021	2022	2023	2024	2025
Totale lasten	€ 32.600	€ 26.310	€ 26.310	€ 26.310	€ 26.310

Waarvan ten laste van de begroting	€ 11.300	€ 8.570	€ 8.570	€ 8.570	€ 8.570
Waarvan gedekt door de bijdrage van de Netwerkorganisatie	€ 21.300	€ 17.740	€ 17.740	€ 17.740	€ 17.740

Uitvoering/evaluatie

Na akkoord op dit voorstel geven wij opdracht tot het opknappen en inrichten van de ruimte op de 2^e verdieping van de Zuiddoren. Dit in overleg met de Netwerkorganisatie.

Communicatie

De Netwerkorganisatie neemt de interne communicatie over de verbouwing voor haar rekening.

Bijlagen

-

Raadscommissie d.d.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406443
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid H. Verschoor
 Fractie Hart voor Medemblik
 Onderwerp Commissievragen HvM raadscie. 24-6 agendapunt 6.2
 Kredietaanvraag verbouwing zuidtoren voor huisvesting
 netwerkorganisatie
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

1.	Bij financiën zien wij de 1e tabel Investering, zien wij dat er € 86500,- ten laste komt van de begroting. Begrijpen wij goed dat het Krediet voor het verbouwen van de Zuid-Toren een verlies gevende investering betreft?
antwoord	Wij zien de verbouwing als enerzijds als noodzakelijk voor de huisvesting van de netwerkorganisatie en anderzijds als een voorinvestering voor mogelijk nieuwe huurders. In april van dit jaar heeft de gemeenteraad besloten tot vrijgave van de gereserveerde middelen voor de huisvesting. Mochten we niet direct een 2e huurder vinden, dan zetten we deze werkruimte mogelijk tijdelijk in bij de uitwerking van het huisvestingsplan. Vanaf het moment dat we een 2e huurder vinden, dekken de huuropbrengsten de investeringen.
2.	Deze kredietaanvraag noemt u terecht een investering. Om eventueel groen licht te kunnen geven is het uiteraard van belang te weten wat de opbrengsten van die investering zullen zijn. Wat zijn de huuropbrengsten vanuit de verhuur aan de Netwerkorganisatie en wat is de looptijd van de verhuurovereenkomst?
Antwoord	Binnen de regio werken we sinds 2015 samen op het gebied van inkoop- en contractmanagement. Die samenwerking is niet aan een termijn gebonden. De huidige afspraken met de Netwerkorganisatie over de huisvesting en ondersteuning zijn hard voor de komende 10 jaar zodat de lasten van de investering gedekt zijn. De netwerkorganisatie is geen eigen juridische entiteit. We sluiten daarom geen formele huurovereenkomst af maar hebben een samenwerkingsovereenkomst met de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten betalen een bijdrage aan overhead, waaruit we de kosten voor gebruik van het pand (jaarlijks € 26.950) dekken.

3.	Hoeveel huuropbrengst is er redelijkerwijs te behalen met de verhuur van de overige 225 vierkante meter, dat meer dan de helft van het totale oppervlak is?
Antwoord	We gaan uit van een geschatte huurprijs van ca. € 2000,- per maand, exclusief gas, water en licht.
4.	Zit de complete verhuur van dit resterende deel er dit jaar nog in? a. Zijn daar al geïnteresseerden voor?
Antwoord	Nee, dat verwachten we niet. Er zijn nog geen geïnteresseerden op dit moment.
5.	De Netwerkorganisatie wordt, hoewel door de 7 WF-gemeenten bedacht en opgericht, in de “Aanleiding” (pag.2) als onafhankelijke organisatie bestempeld. Van het door u gevraagde kredietbedrag van € 254.800,- neemt zij in het voorstel € 168.300,- voor haar (ofwel: de deelnemende gemeenten) rekening (afschrijflast). De overige € 86.500,- komt ten laste van de begroting van Medemblik. Desondanks neemt onze gemeente de volledige kredietaanvraag van € 254.800,- voor de verbouwing en inrichting voor haar rekening? a. Waarom neemt de Netwerkorganisatie als onafhankelijke partij hiervoor zelf geen financiering?
Antwoord	De netwerkorganisatie heeft geen eigen juridische entiteit en kan derhalve geen financiering aanvragen.
6.	Bij “Kanttekening” (pag. 3) onder punt 1 zegt u: “Het is bij de verbouwing niet mogelijk om de helft van de ruimte geschikt te maken en de andere helft intact te laten en zo op kosten te besparen” Waarom is dit niet mogelijk? (verhuurders van bedrijfsverzamelgebouwen kunnen dat ook, dus waarom de gemeente niet?)
Antwoord	De kosten die we voor de hele ruimte maken zijn het leggen van vloerbedekking, het plaatsen van systeemwanden, herstelwerkzaamheden aan plafond, aanleggen verlichting en aanpassingen aan brandmeldinstallatie. Dit kunnen we niet deels uitvoeren omdat het één grote ruimte betreft die we hiermee in 2 delen in gaan richten.
7.	Bij “Kanttekening” (pag. 3) onder punt 3 zegt u: “Bij het schrijven van dit voorstel lopen we vooruit op het besluitvormingsproces bij de verschillende gemeentes”. Welk proces wordt hier concreet bedoeld? a. Wat is de actuele status van dit proces? b. Indien besluiten nog moeten worden genomen: welke zijn dat en is daarmee deze kredietaanvraag niet prematuur? Het college stelt namelijk bij “Uitvoering/evaluatie” (pag. 3) dat na akkoord van onderhavig voorstel reeds de opdracht tot het opknappen en inrichten van de verdieping zal verstrekken.
Antwoord	a. Op 14 juni hebben de secretarissen van de 7 gemeenten de koers van de netwerkorganisatie bevestigd. Op dit moment is het collegevoorstel voor de 7 gemeenten om de samenwerkingsovereenkomst te bekrachtigen in

voorbereiding.

- b. De keuze om samen te werken op het gebied van Inkoop- en Contractmanagement, hebben de 7 gemeenten al 6 jaar geleden gemaakt. De samenwerking zelf staat niet ter discussie. Het besluit betreft een formalisering van de afgesproken werkwijze in een samenwerkingsovereenkomst.

De reden dat we de Raad nu vragen de investering vrij te geven is dat we het van belang vinden dat de Netwerkorganisatie een werkruimte heeft van waaruit ze hun werk kunnen doen. Als we de aanvraag voor een investering uitstellen tot na het zomerreces is de kans groot dat we dit jaar niet kunnen starten met de verbouwing en zit de netwerkorganisatie nog tot Q2 van 2022 zonder geschikte werkruimte.

Beantwoording vragen uit de raadscommissie

Nummer DOC-21-406501
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid S. Zeilemaker
Fractie PWF
Onderwerp Commissievragen PWF raadsce. 28-6 agendapunt 6.2
Kredietaanvraag verbouwing zuidertoren
Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de raadsvergadering.
Portefeuillehouder
Afdeling

1.	Pagina 3 Vraag: waarom stelt u een investering voor, waarbij de opbrengst niet de gemaakt kosten dekt?
antwoord	Wij zien de verbouwing als enerzijds als noodzakelijk voor de huisvesting van de netwerkorganisatie en anderzijds als een voorinvestering voor mogelijk nieuwe huurders. In april van dit jaar heeft de gemeenteraad besloten tot vrijgave van de gereserveerde middelen voor de huisvesting. Mochten we niet direct een 2e huurder vinden, dan zetten we deze werkruimte mogelijk tijdelijk in bij de uitwerking van het huisvestingsplan. Vanaf het moment dat we een 2e huurder vinden, dekken de huuropbrengsten de investeringen.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406567
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid B. Huisman
 Fractie GroenLinks
 Onderwerp Commissievragen GroenLinks raadsce. 28-6 agendapunt 6.2
 Kredietaanvraag verbouwing zuidtoren

Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021

Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.

Portefeuillehouder

Afdeling

- In het voorstel lezen we onder punt 2 van het voorstel dat € 168.300,- van de € 254.800,- gedekt wordt door de deelnemende gemeenten aan de Netwerkorganisatie.

- Ook lezen we onder argumenten bij 1.1 : " In een overeenkomst hebben we opgenomen dat deelnemende gemeenten verantwoordelijk blijven voor hun bijdrage in de gemaakte kosten"

- Ook lezen we onder argumenten bij 1.2 "De Netwerkorganisatie huurt een deel van de zuidtoren en betaalt daarvoor de gebruikelijke huur en overige kosten."

Houd dit in dat:

1.	De gemeenten samen een voorinvestering van 168.300,- doen, én daarna gebruikelijke huur betalen?
antwoord	Nee, zie antwoord bij vraag 2
OF	
2.	Wordt die die 168.300,- de komende jaren gedekt vanuit de huur, en zijn de deelnemende gemeenten dáár aan gebonden? Zo ja, op hoeveel jaar is dit gebaseerd?
Antwoord	De netwerkorganisatie is geen eigen juridische entiteit. We sluiten daarom geen formele huurovereenkomst af maar hebben een samenwerkingsovereenkomst met de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten betalen een bijdrage aan overhead, waaruit we de kosten voor gebruik van het pand (jaarlijks € 26.950) dekken. De samenwerking is gestart in 2015. De huidige afspraken met de Netwerkorganisatie over de huisvesting en ondersteuning vanuit Medemblik, gelden voor de komende 10 jaar.

RAADSVERGADERING d.d.

Zaaknummer	Z-21-154310
Voorstelnummer	
Onderwerp	Tegemoetkoming gemeentepersoneel in de kosten voor het thuiswerken
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Frank Streng
Afdelingshoofd(en)	Arndt van Ruremonde

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het College van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 8 juni 2021;

gelet op het gestelde in de Gemeentewet in artikel 186 e.v. over de bevoegdheid van de Raad tot het vaststellen van de begroting en van begrotingswijzigingen en gelet op het gestelde in de Gemeentewet in artikel 160 e.v. over de bevoegdheid van het College over het dagelijks bestuur van de gemeente en over het stellen van regels voor de ambtelijke organisatie van de gemeente;

overwegende dat het gewenst is dat medewerkers van de ambtelijke organisatie van de gemeente een tegemoetkoming ontvangen in de kosten die gepaard gaan met het thuiswerken tijdens de coronapandemie;

b e s l u i t

1. Een budget beschikbaar te stellen van € 75.000,- voor een tegemoetkoming in de kosten van het thuiswerken door het gemeentepersoneel tijdens de coronapandemie in het jaar 2020
2. Het financiële effect te verwerken in de begroting 2021.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op .

De griffier,

De voorzitter,

Ter besluitvorming

Onderwerp

Tegemoetkoming gemeentepersoneel in de kosten voor het thuiswerken.

Aanleiding

In maart 2020 werden werknemers verplicht vanuit huis te werken, met uitzondering van de werknemers met een essentiële functie. Deze verplichting was vanaf 15 maart 2020 ook van toepassing op de werknemers van de gemeente Medemblik. In de loop van het jaar 2020 werd ervaring opgedaan met het verplicht en structureel thuiswerken. Op landelijk niveau werd door de belastingdienst aangegeven dat de reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer moest worden beëindigd voor de werknemers die structureel thuiswerkten. Werknemers die thuiswerken hebben extra kosten als gevolg van het thuiswerken. Ze moeten in huis een aparte ruimte inrichten voor het thuiswerken en ze hebben meerkosten voor gas, water, elektriciteit, koffie en thee. Veel werkgevers zijn daarom aan werknemers een thuiswerkvergoeding gaan betalen. Veel overheidswerkgevers betalen een dergelijke thuiswerkvergoeding. Dat geldt ook voor de buurgemeenten in West-Friesland. De gemeente Medemblik wil vanuit goed werkgeverschap met terugwerkende kracht ook een dergelijke thuiswerkvergoeding aan het personeel verstrekken.

Voorstel

1. Een budget beschikbaar te stellen van € 75.000,- voor een tegemoetkoming in de kosten van het thuiswerken door het gemeentepersoneel tijdens de coronapandemie in het jaar 2020.
2. Het financiële effect te verwerken in de begroting 2021.

Beoogd resultaat

De medewerkers die in dienst zijn bij de gemeente ontvangen een tegemoetkoming in de kosten die zij in het jaar 2020 hebben gemaakt voor het verplicht thuiswerken tijdens de coronapandemie.

Argumenten

- 1.1 De ondernemingsraad en ook individuele werknemers hechten veel belang aan een tegemoetkoming in de kosten van het thuiswerken. Vanuit goed werkgeverschap is het belangrijk om aan de wens van de medewerkers tegemoet te komen.
- 1.2 Medewerkers werden verplicht door de werkgever en de rijksoverheid om thuis te werken tijdens de coronapandemie.
- 1.3 Medewerkers moesten thuis een ruimte vrijmaken om een thuiswerkplek in te richten waar ze ongestoord hun werk konden uitvoeren.
- 1.4 Medewerkers konden de ruimte met de thuiswerkplek tijdens hun werkuren niet meer voor andere doeleinden gebruiken.
- 1.5 Medewerkers moesten extra kosten maken voor het gebruik van gas, water, elektriciteit, kosten van internet, koffie en thee, omdat ze elke dag thuis werkten.
- 1.6 De tegemoetkoming in de kosten van het thuiswerken van € 150 komt overeen met € 0,86 per dag. Dit is een deel van de daadwerkelijke kosten (het NIBID heeft een berekening gemaakt die uitkomt op € 2,00 per dag voor de kosten van het thuiswerken).
- 1.7 Medewerkers met een volledige werkweek werken volgens de belastingdienst gemiddeld 214 dagen in een jaar. Voor de thuiswerkperiode in 2020 zijn dat omgerekend 173 werkdagen. Voor

die dagen wordt een bedrag van € 150 toegekend, wat overeenkomt met € 0,86 netto per dag thuiswerken.

1.8 Het bedrag van € 150 netto komt overeen met het bedrag dat door onze buurgemeenten wordt toegekend, want de medewerkers in dienst bij de buurgemeenten ontvangen een thuiswerkvergoeding.

2.1 Door de begroting aan te passen is de begroting weer actueel.

Kanttelingen

1.1 De tegemoetkoming in de kosten van het thuiswerken wordt pas zes maanden na afloop van het kalenderjaar 2020 uitgekeerd.

1.2 In de onderhandelingen voor de nieuwe Cao-Gemeenten is ook een tegemoetkoming in de kosten van het thuiswerken over 2021 een gespreksonderwerp.

Financiën

- De tegemoetkoming voor het thuiswerken van €150 netto wordt betaald aan een medewerker met een volledige arbeidsplaats die verplicht heeft thuisgewerkt van 15 maart t/m 31 december 2020. Medewerkers die parttime hebben gewerkt en medewerkers die niet gedurende de hele periode van 15 maart t/m 31 december 2020 hebben thuis gewerkt die ontvangen het bedrag van € 150 netto naar rato.
- De gemeente had in 2020 een personeelsbestand met een bezetting van 333 medewerkers en 277 volledige arbeidsplaatsen van 36 uur per week. Voor de kosten van deze tegemoetkoming in de kosten van het thuiswerken is in de werkkostenregeling geen vrije ruimte beschikbaar. Dat betekent dat over het totaalbedrag een eindheffing van 80% plaatsvindt. Het totaalbedrag wordt dan vastgesteld op: $277 \times € 150 \times 1,80 = € 74.790$ en afgerond € 75.000.
- In de begroting 2021 is geen budget opgenomen voor het verstrekken van deze tegemoetkoming voor het thuiswerken. We stellen daarom aan de raad voor om hiervoor incidenteel budget beschikbaar te stellen.
- In dit voorstel komt een mutatie op de algemene reserve voor. Normaliter informeren wij u over de gevolgen voor het weerstandvermogen. Aangezien er in deze raads cyclus meerdere voorstellen zijn met mutaties op de algemene reserve wordt u bij de actieve informatie geïnformeerd over het effect op het weerstandsvermogen.

Uitvoering/evaluatie

- We betalen de tegemoetkoming voor het thuiswerken aan de medewerkers tegelijk met de salarisbetaling van de eerste maand nadat de Raad een besluit heeft genomen.
- We passen de budgetten aan op basis van het Raadsbesluit. Wij leggen het financiële effect vast in een begrotingswijziging.
- In de tweede helft van 2021 beoordelen we of er aanleiding is om over het jaar 2021 opnieuw een tegemoetkoming voor het thuiswerken toe te kennen. Daarbij nemen we ook in de afweging mee of in de Cao-Gemeenten 2021 een collectieve tegemoetkoming voor het thuiswerken is opgenomen.

Communicatie

We informeren de medewerkers van de gemeente over het besluit van de Raad een vergoeding voor het verplicht thuiswerken toe te kennen met een bericht op BL!K, het intranet van de gemeente.

Bijlagen

Niet van toepassing

Raadscommissie d.d.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406503
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid P. Koning, S. Zeilemaker
 Fractie PWF
 Onderwerp Commissievragen PWF raadscie. 28-6 agendapunt 6.3
 Thuiswerkvergoeding
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

1.	Vraag Siem Zeilemaker Vraag 1: De thuiswerkende medewerkers hebben toch ook kosten bespaard, bijvoorbeeld op reiskosten, afschrijving auto, minder onderhoud aan hun vervoersmiddel. Compenseert dit elkaar niet?
antwoord	Het Nibud heeft berekend dat de kosten voor het thuiswerken 2 euro per dag bedragen. De nu voorgestelde vergoeding bedraagt een deel van die kosten (0,86 euro per dag) Daarnaast is het zo de vergoeding voor woon-werk verkeer voor de, beperkte groep, werknemers die hiervoor nog in aanmerking komen is stopgezet.
2.	Vraag Pieter Koning We betalen deze 75.000 euro aan de werknemers. Volgens mij hadden we een gesloten begroting en is er geen ruimte voor afwijkingen, kortom wat gaan we dan niet doen?
Antwoord	Vooralsnog vraagt het college om dit budget vanuit de begroting beschikbaar te stellen. In de loop van dit jaar is duidelijk hoe wij met de inkomsten en uitgaven in de begroting uitkomen en of de vergoeding voor de corona-uitgaven die hier vanuit het rijk tegenover staat voldoende is.

RAADSVERGADERING d.d. 8 juli 2021

Zaaknummer	Z-21-156866
Voorstelnummer	DOC-21-405662
Onderwerp	Aanwijzing 2e plaatsvervangend griffier
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	voorzitter werkgeverscommissie
Afdelingshoofd(en)	A. Reus

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van de werkgeverscommissie d.d. 17 mei 2021;

gelet op artikel 107d van de Gemeentewet;

b e s l u i t

mevrouw P. Nooij met ingang van heden aan te wijzen als tweede plaatsvervangend griffier.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 8 juli 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Voorstel van de werkgeverscommissie van de gemeente Medemblik (17 mei 2021)

Ter besluitvorming

Onderwerp

Aanwijzing 2e plaatsvervangend griffier

Aanleiding

In verband met het afscheid van mevrouw Klaassen Bos medio 2020 als raadsadviseur op de griffie is mevrouw P. Nooij per 1 december 2020 benoemd als raadsadviseur/plvv commissiegriffier. Mevrouw Klaassen Bos was bij besluit van 27 februari 2020 aangewezen als tweede plaatsvervangend griffier.

Voorstel

Mevrouw P. Nooij met ingang van heden aan te wijzen als tweede plaatsvervangend griffier.

Beoogd resultaat

Continuïteit in de ondersteuning van de raad.

Argumenten

De griffier is in de vergadering van de raad aanwezig (art. 107b Gemeentewet). Bij besluit van 27 februari 2020 zijn mevrouw A. Reus en de heer H. Wammes aangewezen als resp. griffier en 1^e plaatsvervangend griffier; ook werd bij dat besluit een 2^e plaatsvervangend griffier aangewezen: mevrouw Klaassen Bos. Door het afscheid van mevrouw Klaassen Bos was er vanaf medio 2020 geen 2^e plaatsvervanger meer beschikbaar. Door te besluiten om mevrouw P. Nooij als 2^e plaatsvervangend griffier aan te wijzen, wordt geborgd dat bij afwezigheid van de griffier en de 1^e plaatsvervanger voldaan kan worden aan de eis die art. 107b Gemeentewet stelt.

Kanttelingen

--

Financiën

--

Uitvoering/evaluatie

n.v.t.

Communicatie

n.v.t.

Bijlagen

--

Raadscommissie d.d. 28 juni 2021

Gemeenteraad

Dossiernummer	1006
Extern Zaak ID	Z-19-083408
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	C.1
Omschrijving	Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers (pfh. H. Nederpelt)
Organisatieonderdeel	Ruimtelijke Ontwikkeling

Bijlagen
00 DOC-21-357215 – Raadsvoorstel
01 DOC-21-388624 – Bijlage 1 – Nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik
02 DOC-20- 333472 – Bijlage 2a – Zienswijze 1
03 DOC-20- 333700 – Bijlage 2b – Zienswijze 2
04 DOC-20-334837 – Bijlage 2c – Zienswijze 3
05 DOC-20-333362 – Bijlage 2d – Zienswijze 4
06 DOC-21-339619 – Bijlage 2e – Zienswijze 5
07 DOC-21-345662 – Bijlage 2f – Zienswijze 6
08 DOC-21-345630 – Bijlage 2g – Zienswijze 7
09 DOC-21-346177 – Bijlage 2h – Zienswijze 8
10 DOC-21-346254 – Bijlage 2i – Zienswijze 9
11 DOC-21-349433 – Bijlage 2j – Zienswijze 10
12 DOC-21-351331 – Bijlage 2k – Zienswijze 11
13 DOC-21-351357 – Bijlage 2l – Zienswijze 12 Schenkeveld Advocaten N.V.
14 DOC-21-351451 – Bijlage 2m – Zienswijze 13 Dorpsraad Andijk
15 DOC-21-345078 – Bijlage 2n – Zienswijze 14 LTO noord
16 DOC-21-344818 – Bijlage 2o – Zienswijze 15 Gemeente Hoorn
17 DOC-21-344815 – Bijlage 2p – Zienswijze 16 Gemeente Koggenland
18 DOC-21-351782 – Bijlage 2q – Zienswijze 17 Provincie Noord-Holland
19 DOC-21-388657 – Bijlage 3a – Beleidsregels
20 DOC-21-388659 – Bijlage 3b – Toelichting bij beleidsregels
21 DOC-21-388660 – Bijlage 3c – Bijlage: kaart woongebieden en bedrijventerreinen
22 DOC-21-387823 – Bijlage 4 – Rapport 'Geen tweederangsburgers' van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten

23 DOC- 21-387828 – Bijlage 5 – Kabinetsreactie tweede advies Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten
24 DOC-21-387884 – Bijlage 6 – Actualisatie cijfers arbeidsmigranten Noord-Holland Noord
25 Beantwoording Commissievragen PvdA raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers.pdf
26 Beantwoording Commissievragen PWF raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers.pdf
27 Beantwoording Commissievragen D66 raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers.pdf
28 Beantwoording Commissievragen GroenLinks raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers (1).pdf
29 Beantwoording Commissievragen CDA raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers.pdf
30 Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers boekje huisstijl.pdf
31 Beantwoording Commissievragen PWF raadcie. 28-6 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers.pdf
32 Beantwoording Commissievragen PW2010 raadcie. 28-6 agendapunt 4.1.pdf
33 Beantwoording Commissievragen PW2010 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers.pdf
34 Beantwoording Commissievragen PW2010 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers.pdf
35 Beantwoording Commissievragen GemeenteBelangen Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers.pdf
B C.1 Amendement PW2010 Eerst duidelijkheid juridische en wettelijke (on)mogelijkheden.docx
C C.1 Amendement PW2010 Ruimtelijke verantwoording.docx
D C.1 Amendement PvdA Maximalisering aantal tijdelijke gehuisveste buitenlandse werknemers.docx
E C.1 Amendement PW2010 10% norm.docx
F C.1 Amendement PW2010 Draagvlak.docx
G C.1 Amendement GL Afwijkingen via de raad.docx
H C.1 Amendement GB Verblijf arbeidsmigranten op bedrijventerreinen.docx
I C.1 Amendement GB Instandhoudingstermijn van vergunningen voor huisvesting van buitenlandse.docx
J C.1 Amendement PW2010 Schrappen verschil short- en mid-stay.docx
K C.1 Amendement PW2010 Ook een verblijfsregister bij midstay huisvesting.docx
L C.1 Amendement CU Aanpassen percentage huisvestingsplekken.docx

M C.1 Amendement CU Termijn van 4 naar 5 maanden.docx
N C.1 Amendement PW2010 Huisvesten 4 maanden ander bedrijf of ander agrarisch bedrijf.docx
O C.1 Amendement PW2010 Exploitatievergunningsplicht.docx
P C.1 Amendement PW2010 Modulaire bouw.docx
Q C.1 Amendement PW2010 Schrappen rol ABC commissie.docx
R C.1 Amendement PW2010 Afschaffen discriminatie bij huisvesting.docx

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W vergadering	8 juni 2021
Raadscommissie	28 juni 2021
Gemeenteraad	8 juli 2021

Toelichting

Op 19 december 2019 stemde de raad in met het evaluatierapport 'Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik'. De raad gaf de opdracht om de aanbevelingen uit het evaluatierapport uit te werken tot een nieuw beleid voor huisvesting buitenlandse werknemers. Daarnaast nam de raad een motie aan met oplossingsrichtingen voor nieuw beleid. Op 26 november 2020 stelde de raad het ontwerpbeleid 'huisvesting buitenlandse werknemers' vast. Het ontwerpbeleid lag van 10 december 2020 tot 4 februari 2021 ter inzage. Dit leverde 17 zienswijzen op. Alle zienswijzen zijn van een reactie voorzien. Dit heeft tot aanpassingen in het ontwerpbeleid geleid.

In dit voorstel vragen wij u in te stemmen met het nieuwe beleid en de raad voor te stellen het nieuwe beleid vast te stellen en de oude beleidsregels in te trekken.

Toevoeging:

U heeft op 11 mei 2020 al een besluit genomen op dit voorstel. Echter, vanwege onduidelijkheid over het toevoegen van vertrouwelijke stukken wordt dit voorstel opnieuw ingebracht, zonder de vertrouwelijke bijlagen.

Voorgesteld besluit

RAADSVERGADERING d.d. 17 juni 2021

Zaaknummer	Z-19-083408
Voorstelnummer	DOC-21-357215
Onderwerp	Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Harry Nederpelt
Afdelingshoofd(en)	Mandy Postma

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het College van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 11 mei 2021;

gelet op artikel 4:81 van de algemene wet bestuursrecht;

overwegende dat:

het huidige beleid onoverzichtelijk en op onderdelen verouderd is;

u op 26 november 2020 het ontwerpbeleid 'huisvesting buitenlandse werknemers' heeft vastgesteld;

het ontwerpbeleid 'huisvesting buitenlandse werknemers' van 10 december 2020 tot 4 februari 2021 acht weken ter inzage heeft gelegen;

Er in deze periode 17 zienswijzen zijn ingediend;

De zienswijzen en een voorstel tot ambtshalve wijzigingen zijn opgenomen in de 'Nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen beleidsregels buitenlandse werknemers gemeente Medemblik';

De zienswijzen en ambtshalve wijzigingen aanleiding geven om het ontwerpbeleid aan te passen;

b e s l u i t

1. Het beleid 'Huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik' vast te stellen
2. In te trekken:
 - a. De 'beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers'
 - b. De beleidsregels 'Verruiming beleid huisvesting EU-arbeidsmigranten'
 - c. De beleidsregels 'Nadere regels voor de middenschaal-huisvesting tot 50 arbeidsmigranten 2014'
 - d. De beleidsregels 'Nadere regels huisvesting van arbeidsmigranten in leegstaande gebouwen en nieuwbouw bij de kernen'

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 17 juni 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Ter besluitvorming

Onderwerp

Beleid huisvesting buitenlandse werknemers

Aanleiding

Op 19 december 2019 stemde u in met het evaluatierapport 'Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik'. U gaf het college de opdracht om de aanbevelingen uit het evaluatierapport uit te werken tot een nieuw beleid voor huisvesting buitenlandse werknemers. Daarnaast nam u een motie aan met oplossingsrichtingen voor nieuw beleid. Op 26 november 2020 stelde u het ontwerpbeleid 'huisvesting buitenlandse werknemers' vast. Het ontwerpbeleid lag van 10 december 2020 tot 4 februari 2021 ter inzage. Dit leverde 17 zienswijzen op. De volgende stap in de procedure is het vaststellen van het beleid door de gemeenteraad.

Voorstel

1. Het beleid 'Huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik' vast te stellen
2. In te trekken
 - a. De 'beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers'
 - b. De beleidsregels 'Verruiming beleid huisvesting EU-arbeidsmigranten'
 - c. De beleidsregels 'Nadere regels voor de middenschaal-huisvesting tot 50 arbeidsmigranten 2014'
 - d. De beleidsregels 'Nadere regels huisvesting van arbeidsmigranten in leegstaande gebouwen en nieuwbouw bij de kernen'

Beoogd resultaat

Ons doel is het faciliteren van goede huisvesting voor buitenlandse werknemers. Dit beleid draagt hier aan bij. Met het vaststellen van nieuw beleid en het intrekken van de oude beleidsregels maken we één helder beleidskader op basis waarvan wij initiatieven tot huisvesting kunnen toetsen.

Argumenten

1.1 Met dit beleid stellen we heldere kaders waar de gemeenteraad ons om vroeg

Het nieuwe beleid is geen dik boekwerk geworden. Het bevat duidelijke regels en is voorzien van een toelichting die niet alleen de regels verduidelijkt, maar ook aangeeft wat er allemaal bij een initiatief tot huisvesting komt kijken. Hiermee stelt u de initiatiefnemers in de gelegenheid om kwalitatief goede huisvesting te realiseren, zodat buitenlandse werknemers van een gedegen huisvesting worden voorzien.

1.2 Het beleid is opgesteld op basis van kaders waarover u zich heeft uitgesproken

Op 19 december 2019 stemde u in met het evaluatierapport 'Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik'. U gaf het college opdracht om de aanbevelingen uit het evaluatierapport uit te werken tot een nieuw beleid voor huisvesting buitenlandse werknemers. Daarnaast nam u een motie aan met oplossingsrichtingen voor nieuw beleid. Op 26 november 2020 stelde u het ontwerpbeleid vast.

1.3 Het beleid sluit aan op andere beleidsdoelstellingen en ontwikkelingen

Het beleid staat niet op zichzelf maar sluit aan bij verschillende visies, beleid, verordeningen en/of uitvoeringsplannen die al zijn vastgesteld. Het betreft bijvoorbeeld Pact van Westfriesland, Regionale Woonvisie Westfriesland (2017), Woondeal Noord-Holland Noord (2020), Regionaal Woonakkoord 2020 - 2025, Regionale Visie Verblijfsrecreatie (2018), Uitvoeringsprogramma Verblijfsrecreatie (2019), Belastingverordening.

1.4 Het beleid is tot stand gekomen met input van vele partners en heeft acht weken ter inzage gelegen

Aan de totstandkoming van het ontwerpbeleid is een interactief proces vooraf gegaan. We konden tijdens verschillende sessies op input rekenen van: buitenlandse werknemers zelf, huisvesters en werkgevers, kernraden, en de eigen organisatie. Het ontwerpbeleid lag acht weken ter inzage. Dit heeft 17 zienswijzen opgeleverd (bijlage 2).

2.1 Hiermee stellen we de gebruikers van het beleid centraal

Met de vaststelling van dit nieuwe beleid vervallen de vier verschillende beleidskaders die nu nog gelden. Er blijft één duidelijk kader over. Dit verbetert de inzichtelijkheid en het gebruiksgemak voor zowel initiatiefnemers als voor college, raad en ambtenaren.

Kanttekeningen

1.4 Vanwege de verschillende belangen in dit dossier is beleid maken geen eenvoudige opgave

Huisvesting van buitenlandse werknemers is een complex vraagstuk met vele facetten, waarin ook gevoelens en emoties een rol spelen. Wat voor de één wenselijk is, is voor de ander niet aanvaardbaar. In onze gesprekken met verschillende partners is hier ruimte voor geboden. Ook de ingediende zienswijzen waren op onderdelen strijdig met elkaar. De nota zienswijzen besteedt daarom specifiek aandacht aan onderwerpen die in meerdere reacties ter sprake komen en/of waar de behoefte bestaat om meer duidelijkheid te scheppen (bijlage 1). Ons doel is: goede huisvesting met oog voor de leefbaarheid, zowel voor werknemers als voor inwoners.

Financiën

In de begroting 2021 is een budget van €50.000,- opgenomen voor het project huisvesting buitenlandse werknemers. In dit bedrag zijn, naast de kosten voor het afronden en inregelen van het beleid, ook de kosten voor regionale samenwerking inbegrepen.

Uitvoering/evaluatie

Het nieuwe beleid treedt na publicatie in werking. Twee jaar na de inwerkingtreding evalueren wij het beleid.

Communicatie

Wij publiceren het vastgestelde beleid op overheid.nl en op de gemeentelijke website. Wij informeren degenen die een zienswijze hebben ingediend over de vaststelling van het beleid.

Bijlagen

1. Nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik (DOC-21-388624)
2. Ingediende zienswijzen
 - 2a. zienswijze 1 (DOC-20-333472)

- 2b. zienswijze 2 (DOC-20-333700)
- 2c. zienswijze 3 (DOC-20-334837)
- 2d. zienswijze 4 (DOC-20-333362)
- 2e. zienswijze 5 (DOC-21-339619)
- 2f. zienswijze 6 (DOC-21-345662)
- 2g. zienswijze 7 (DOC-21-345630)
- 2h. zienswijze 8 (DOC-21-346177)
- 2i. zienswijze 9 (DOC-21-346254)
- 2j. zienswijze 10 (DOC-21-349433)
- 2k. zienswijze 11 (DOC-21-351331)
- 2l. zienswijze 12, Schenkeveld Advocaten N.V. (DOC-21-351357)
- 2m. zienswijze 13, Dorpsraad Andijk (DOC-21-351451)
- 2n. zienswijze 14, LTO-noord (DOC-21-345078)
- 2o. zienswijze 15, Gemeente Hoorn (DOC-21-344818)
- 2p. zienswijze 16, Gemeente Koggenland (DOC-21-344815)
- 2q. zienswijze 17, Provincie Noord-Holland (DOC-21-351782)
- 3. Beleid huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik, bestaande uit:
 - 3a. Beleidsregels (DOC-21-388657)
 - 3b. Toelichting bij beleidsregels (DOC-21-388659)
 - 3c. Bijlage: kaart woongebieden en bedrijventerreinen (DOC-21-388660)

Verdieping en achtergrondinformatie:

- 4. Rapport 'Geen tweederangsburgers' van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten o.l.v. Emile Roemer, 30 oktober 2020 (DOC-21-387823)
- 5. Kabinetsreactie tweede advies Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten, 14 december 2020 (DOC-21-387828)
- 6. Actualisatie cijfers arbeidsmigranten Noord-Holland Noord, Decisio, 21 april 2021 (DOC-21-387884)

Raadscommissie d.d. 27 mei 2021

**Nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen
'Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
gemeente Medemblik'**

Inleiding

Het ontwerpbeleid 'huisvesting buitenlandse werknemers' heeft acht weken lang voor eenieder ter inzage gelegen in de periode vanaf 10 december 2020 tot 4 februari 2021. Deze nota behandelt de zienswijzen die zijn ingediend op het ontwerpbeleid. Allereerst worden in een algemene reactie zaken besproken die in meerdere zienswijzen ter sprake komen en/of waarvoor de behoefte bestaat om meer duidelijkheid te scheppen. Vervolgens worden de 17 ingekomen zienswijzen beantwoord. Daarbij wordt in sommige gevallen verwezen naar de algemene reactie en/of naar eerdere beantwoording van afzonderlijke zienswijzen. Tenslotte geven we aan waar sprake is van ambtshalve wijzigingen in het beleid.

Algemene reactie

1. Tijdelijke of permanente vergunningen voor huisvesting van buitenlandse werknemers

In het beleid is de voorwaarde opgenomen dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend, waarna de huisvesting definitief moet zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing moet zijn verwijderd. Diverse zienswijzen gaan in op de tijdelijkheid die in het ontwerpbeleid is opgenomen. Men ziet liever geen termijn of een veel langere termijn. Ondertussen krijgen we ook aanvragen juist voor tijdelijke units, omdat deze niet aan de BENG-eisen (Bijna EnergieNeutrale Gebouwen) en redelijke eisen van welstand hoeven te voldoen, of omdat het gaat om het invullen van een tijdelijke arbeidsbehoefte bij een bedrijf. Het merendeel van de kernraden gaf tijdens de bijeenkomst voorafgaand aan het opstellen van het ontwerpbeleid aan dat zij de bebouwing graag zien verdwijnen na afloop van de instandhoudingstermijn van de vergunning.

Kwantitatief onderzoek van Decisio laat zien dat de behoefte aan huisvesting nu en in de toekomst groot is (bron: Actualisatie cijfers arbeidsmigranten Noord-Holland Noord, 21 april 2021). De laatste prognoses voor Westfriesland laten een jaarlijkse groei van het aantal buitenlandse werknemers zien tussen de 3% en de 5% tot 2030. In absolute aantallen betekent dit een groei van tussen de 5510 en 9880 werknemers tussen 2019 en 2030. Ook de provincie ziet de vraag naar de huisvesting niet als een tijdelijke maar als een permanente vraag, maar geeft ons tevens aan dat de gemeente de vrijheid heeft om tijdelijke vergunningen te verlenen.

Conclusie/aanpassing:

Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen en onderbouwd door het kwantitatief onderzoek van Decisio, schrappen wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Door dit te doen scheppen wij de mogelijkheid om zowel permanente, als tijdelijke vergunningen te verlenen. Zo kunnen wij aan de voorkant, in overleg met initiatiefnemers bezien of een tijdelijke of permanente vergunning het meest passend is bij het initiatief dat voorligt. Hiermee kunnen wij maatwerk leveren.

Wij hechten veel waarde aan kwalitatief goede huisvesting. Wij benadrukken dat de in het beleid opgenomen algemene voorwaarden, zoals een goede landschappelijke inpassing en het voldoen aan het SNF keurmerk, op zowel tijdelijke als permanente vergunningaanvragen van toepassing zijn. Daarnaast maken wij in het geval van tijdelijke vergunningen duidelijke afspraken met initiatiefnemers over de instandhoudingstermijn en het beëindigen van de

huisvesting en de daartoe opgerichte bebouwing na afloop van de termijn. Het vastleggen van duidelijke afspraken over de bouw en het gebruik van de huisvesting is opgenomen in de algemene voorwaarden onder punt 5.

2. Bouwen buiten agrarische bouwvlakken

In het ontwerpbeleid is opgenomen dat we ook mogelijkheden willen bieden voor het bouwen van werknemersverblijven direct aansluitend aan het agrarisch bouwvlak. De gedachte daarachter is het kunnen bieden van flexibiliteit en maatwerkoplossingen voor agrarische ondernemers. Hiervoor zijn drie redenen te noemen:

- a. Geen ruimte meer binnen het bestaande bouwperceel, en verdere vergroting van het bouwperceel niet (meer) mogelijk;
- b. Bedrijfstechnische redenen. Bijvoorbeeld als plaatsing binnen het bouwvlak de lichtinval in een kas belemmert;
- c. Waarborgen voldoende woon- en leefklimaat voor buitenlandse werknemers. Soms kan door plaatsing van het werknemersverblijf direct aansluitend aan een bouwvlak een beter woon- en leefklimaat voor de werknemers gerealiseerd worden.

Zowel de provincie als LTO hebben een zienswijze ingediend tegen het bouwen buiten bouwvlakken. LTO is bang dat de huisvesting daardoor apart kan worden verkocht en daarmee de naastgelegen agrarische bedrijfsvoering kan belemmeren. LTO droeg dit punt ook aan tijdens de bijeenkomst voorafgaand aan het vaststellen van het ontwerpbeleid. Op dat moment is toegelicht dat de huisvesting gekoppeld is aan de agrarische hoofdactiviteit ter plaatse. Stopt een agrarisch bedrijf, dan ontstaat er strijdig gebruik en kan de vergunning worden ingetrokken. Als het agrarisch bedrijf wordt overgenomen door een ander agrarisch bedrijf, dan is er geen sprake van strijdig gebruik. De vergunning kan dan aan de nieuwe eigenaar overgedragen worden (2.25 Wabo), mits het agrarische bedrijf ter plaatse ook wordt voortgezet.

De provincie houdt vast aan de Omgevingsverordening, waarin staat dat huisvesting alleen mag plaatsvinden binnen agrarische bouwvlakken. Het opnemen van de mogelijkheid om buiten bouwvlakken huisvesting te realiseren is strijdig met provinciaal beleid.

Conclusie/aanpassing:

Op basis van de ingediende zienswijzen van zowel LTO al de provincie, schrappen wij de mogelijkheid dat ook buiten het bouwvlak huisvesting mag plaatsvinden.

3. Huisvesten op bedrijventerreinen

In het ontwerpbeleid bieden we beperkt mogelijkheden voor huisvesting op bedrijventerreinen tot 50 personen. Door een in november 2020 aangenomen amendement is dit nog verder beperkt door dit alleen mogelijk te maken voor personeel dat werkzaam is bij de onderneming die de huisvesting aanvraagt en op het terrein van de hoofdvestiging van het betreffende bedrijf.

De huisvesting bij agrarische bedrijven loopt in beginsel goed. Huisvestingsoplossingen voor niet-agrarische bedrijven zijn op dit moment onvoldoende voorhanden. Hierdoor vindt vaak huisvesting plaats op minder gewenste plaatsen, zoals in reguliere woningen of op

recreatieparken. De huisvesting op bedrijventerreinen is niet onmogelijk, maar is milieutechnisch gezien lastiger in te passen. Mogelijkheden liggen hier in de short-stay huisvesting op bedrijventerreinen met minder zware milieu categorieën.

De meningen over huisvesting op bedrijventerreinen zijn verdeeld. Er zijn voorstanders, maar ook (felle) tegenstanders. De provincie is geen voorstander van huisvesting op bedrijventerreinen, omdat bedrijventerreinen zijn bedoeld voor het vestigen van bedrijven. De provincie ziet graag dat gemeenten eerst kijken naar andere oplossingen. Zo lang bedrijventerreinen niet verouderd, of overbodig zijn, zijn ze nodig voor bedrijven. Dit wordt onderschreven door de “Behoeftenraming Werklocaties Noord-Holland Noord” (Stec Groep, 14 januari 2021): In Westfriesland is het aanbod aan bedrijventerreinen kleiner dan de vraag. De komende jaren is er behoefte aan extra bedrijventerreinen. Toch zijn er in het land diverse voorbeelden van huisvesting op bedrijventerreinen, zoals in Waalwijk waar aan de rand van een bedrijventerrein een campus wordt ontwikkeld voor huisvesting van 400 werknemers.

Uitgangspunt in dit beleid is het bieden van mogelijkheden voor short-stay huisvesting op het terrein van het bedrijf dat de huisvesting aanvraagt. Wij vinden huisvesting op bedrijventerreinen altijd maatwerk, vanwege de beperkte ruimtelijke en milieutechnische regels die er al zijn. Bovendien blijkt uit de recente behoeftenraming dat het aanbod aan bedrijventerreinen kleiner is dan de vraag. Wij passen daarom het aantal te huisvesten personen niet aan.

Conclusie/aanpassing:

Omdat de regel *“alleen huisvesten voor personeel dat werkzaam is bij de onderneming die de huisvesting aanvraagt en op het terrein van de hoofdvestiging van het betreffende bedrijf”* in het ontwerpbeleid onduidelijk is geformuleerd, passen wij deze regel aan in: *“Alleen voor personeel dat werkzaam is bij het bedrijf waar de huisvesting plaatsvindt, waarbij huisvesting een nevenactiviteit is”*. Ook de toelichting passen wij op dit punt aan. Voor achtergrond en nadere motivering van deze wijziging verwijzen wij u naar de ambtshalve wijzigingen in het beleid onder punt 1.

4. Integraal stuk: ook zaken met een andere (wettelijke) grondslag opgenomen in dit beleid

Dit beleid gaat over het mogelijk maken van huisvesting voor buitenlandse werknemers. Wij constateerden bij de evaluatie van het huidige beleid (rapport ‘Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik, een evaluatie van het gemeentelijk beleid, Rigo, 10 september 2019) dat de informatievoorziening richting initiatiefnemers en omwonenden beter kan.

Dat is de reden dat wij in dit beleid ook aandacht besteden aan andere zaken, die spelen rondom de huisvesting van buitenlandse werknemers. Initiatiefnemers weten dan dat er meer komt kijken bij het huisvesten van buitenlandse werknemers dan alleen het aanvragen van een omgevingsvergunning voor het huisvesten van werknemers. Hiermee voorkomen we dat initiatiefnemers achteraf voor verrassingen komen te staan.

Conclusie/aanpassingen:

In november 2020 bracht de Raad van State een advies uit over de mogelijkheden die het huidige Europese Unierecht biedt om op nationaal niveau aanvullende regels te stellen op het terrein van arbeidsmigratie binnen de Europese Unie. Wij hebben op grond van dit

advies enkele aanpassingen gedaan in het beleid en de toelichting op het beleid, namelijk het nader duiden van de relatie met de Unierechtelijke regels, en een uitgebreider onderbouwing van de ruimtelijke aspecten die een rol spelen bij de inpassing van huisvesting van buitenlandse werknemers. Hierbij motiveren we ook de in het beleid opgenomen aantallen huisvestingsplekken. Daarnaast geven we in het beleid en de toelichting van het beleid aan, welke grondslag van toepassing is als deze niet in dit beleid ligt.

De Verblijfsrichtlijn beperkt de mogelijkheid om, gedurende de eerste drie maanden, de registratie van werknemers die uit andere lidstaten afkomstig zijn, verplicht te stellen. Daarom schrappen wij de voorwaarde dat registratie in de RNI verplicht is. Overigens is registratie in de RNI wel nodig om een Burgerservicenummer te kunnen krijgen, wat een werkgever nodig heeft voor de loonadministratie en de loonheffingen van de belastingdienst. We gaan er dus van uit dat registratie in de RNI ook voor personen die minder dan drie maanden komen werken, zal plaatsvinden. Anders werken die personen illegaal. Wij verduidelijken de toelichting op dit punt.

Dit beleid biedt geen grondslag voor inschrijving in de gemeentelijke Basisregistratie Personen (hierna BRP). De wettelijke grondslag is gelegd in de Wet BRP (artikel 2.38). Wij nemen deze grondslag op in de beleidsregels en in de toelichting op de beleidsregels.

Het beleid regelt niet dat er een verblijfsregister (ook wel nachtregister genoemd) moet worden bijgehouden. Artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht geeft aan dat een verblijfsbieder verplicht is om een register bij te houden van personen aan wie nachtverblijf wordt geboden. Wij nemen deze grondslag op in de beleidsregels en in de toelichting op de beleidsregels.

Het heffen van verblijfsbelasting heeft geen grondslag in dit beleid. Dit is opgenomen in de gemeentelijke “Verordening op de heffing en invordering van verblijfsbelasting gemeente Medemblik 2020”. Wij nemen deze grondslag op in de toelichting op de beleidsregels.

5. Dossier huisvesting buitenlandse werknemers op Rijksniveau: aanbevelingen Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten

De huisvesting van buitenlandse werknemers is een buitengewoon complexe opgave. Het vraagstuk kent vele verschillende facetten en speelt op verschillende schaalniveaus: van lokaal tot rijksniveau. Kijk hiervoor alleen al naar de twee rapporten met aanbevelingen die door het landelijke Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten zijn opgesteld. Naast de complexiteit van het vraagstuk is het ook actueel en urgent. De Coronacrisis maakt ons eens te meer duidelijk dat buitenlandse werknemers een kwetsbare groep vormen in onze samenleving, waarbij dubbele afhankelijkheid, uitbuiting en slechte huisvesting op de loer liggen.

Wij hebben kennis genomen van de rapporten van het ‘Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten’ en de kabinetsreactie op deze rapporten. Duidelijk is dat de thematiek zich niet beperkt tot alleen de vraag naar meer kwalitatief goede huisvesting. Ook is duidelijk dat dit vraagstuk niet morgen opgelost is. Daarnaast zijn veel zaken vooruitgeschoven naar het volgende kabinet. Minister Koolmees gaf in het algemeen overleg over arbeidsmigratie op 3 februari 2021 aan: *“De komende formatie is dus eigenlijk het ideale moment om al die dingen bij elkaar te pakken; zowel de commissie van de heer Roemer, de commissie-Borstlap,*

het advies van de WRR en hopelijk ook een SER-middellangetermijnadvies van de sociale partners. Dan kun je zeggen: over de hele arbeidsmarkt gaan we die kant op. Ik voorspel u ook dat we dan nog wel tien jaar bezig zijn. Dus mijn opvolger, diens opvolger en die opvolger daarna hebben hier nog een hele klui aan, omdat er veel fundamentele vraagstukken voorliggen die om een antwoord vragen.”

Gezien de urgentie en het huidige tekort aan goede huisvestingsplekken is het onverantwoord om dit beleidsvormingsproces nu stil te leggen. Daarbij is beleid nooit in beton gegoten. Wij volgen de ontwikkelingen in Den Haag op de voet. We bouwen een evaluatiemoment in als het nieuwe beleid twee jaar in werking is.

Beantwoording zienswijzen

Bij de beantwoording van de zienswijzen geven we eerst een samenvatting van de ingediende zienswijze. Daarna volgt de gemeentelijke reactie op de zienswijze. Tenslotte geven we onder het kopje 'voorstel' aan in hoeverre de zienswijze aanleiding geeft tot een aanpassing van het beleid.

1. Zienswijze reclamant 1 (DOC-20-333472)

Zienswijze:
1. Inschrijven en registreren lijkt niet nodig, omdat medewerkers (zeer) kort aan het werk zijn op de bedrijven. Laten we geen onnodige administratieve lasten en kosten toevoegen. Reclamant verzoekt dit punt te laten vallen, en de beheerder zelf de administratie te laten doen. 2. Reclamant verzoekt de termijn van vergunnen tot maximaal 20 jaar los te laten. 3. Riolering is in de polderomgeving niet gebruikelijk. Dit zal opgelost moeten worden met bestaande alternatieven, zoals sceptic tanks.
Reactie:
1. a. De verplichting tot het inschrijven vindt zijn grondslag in de Wet BRP en niet in dit beleid. Dit beleid wijst initiatiefnemers er alleen op dat deze plicht bestaat: Verplichting tot inschrijven in de BRP is wanneer buitenlandse werknemers in een periode van 6 maanden, langer dan 4 maanden in Nederland verblijven (artikel 2.38 wet BRP). b. De verplichting tot het bijhouden van een verblijfsregister vindt zijn grondslag in het Wetboek van Strafrecht (artikel 438). c. Registratie vindt plaats in de Registratie Niet Ingezetenen (RNI) en kan op basis van de Verblijfsrichtlijn niet afgedwongen worden bij verblijf korter dan drie maanden. Registratie is echter wel noodzakelijk voor het verkrijgen van een Burgerservicenummer. Zie ook de algemene reactie onder punt 4. 2. Recent kwantitatief onderzoek laat zien dat de behoefte aan huisvesting nu en in de toekomst groot is. Er is sprake van een permanente vraag. Daarom schrappen wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Zie verder de algemene reactie onder punt 1. 3. Riolering is in het buitengebied inderdaad niet gebruikelijk. De wijze van omgaan met (huishoudelijk) afvalwater hangt in het buitengebied af van de omvang van de lozing én de afstand tot de dichtstbijzijnde (buis)riolering. In de toelichting van het beleid is daarom aangegeven dat dit een aspect is waar initiatiefnemers rekening mee moeten houden. Wij verduidelijken de tekst in de toelichting.
Voorstel:
1. a. Wij vermelden de wettelijke grondslag in de beleidsregels. In paragraaf 4.3 van de toelichting van het beleid verduidelijken we dat de verplichting tot inschrijven al bestaat en zijn grondslag heeft in andere regelgeving. b. Wij vermelden de wettelijke grondslag in de beleidsregels en in paragraaf 4.3 van de toelichting. c. Wij schrappen de verplichting tot registratie in de RNI uit de beleidsregels. Wij verduidelijken de tekst over registreren in paragraaf 4.3 van de toelichting.

2. Wij schrappen de regel “Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd”.
3. Wij verduidelijken de tekst onder het kopje ‘Omgaan met afvalwater’ in paragraaf 4.1 van de toelichting.

2. Zienswijze reclamant 2 (DOC-20-333700)

Zienswijze:
Reclamant denkt dat het beleid er aardig op begint te lijken, en geeft de volgende punten mee: 1. Inschrijven en registreren is niet nodig. Dit leidt tot onnodige administratieve lasten voor beide partijen en kosten voor de werknemer. 2. Verzoekt de termijn van vergunnen tot maximaal 20 jaar los te laten. 3. a. Riolering is in de polderomgeving niet gebruikelijk. De kosten komen waarschijnlijk voor de aanvrager en dat vindt reclamant niet terecht. b. Riool hoort een nutsvoorziening te zijn en dus door de gemeente aangelegd.
Reactie:
1. a. De verplichting tot het inschrijven vindt zijn grondslag in de Wet BRP en niet in dit beleid. Dit beleid wijst initiatiefnemers er alleen op dat deze plicht bestaat: Verplichting tot inschrijven in de BRP is wanneer buitenlandse werknemers in een periode van 6 maanden, langer dan 4 maanden in Nederland verblijven (artikel 2.38 wet BRP). b. De verplichting tot het bijhouden van een verblijfsregister vindt zijn grondslag in het Wetboek van Strafrecht (artikel 438). c. Registratie vindt plaats in de Registratie Niet Ingezetenen (RNI) en kan op basis van de Verblijfsrichtlijn niet afgedwongen worden bij verblijf korter dan drie maanden. Registratie is echter wel noodzakelijk voor het verkrijgen van een Burgerservicenummer. Zie ook de algemene reactie onder punt 4. 2. Recent kwantitatief onderzoek laat zien dat de behoefte aan huisvesting nu en in de toekomst groot is. Er is sprake van een permanente vraag. Daarom schrappen wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Zie verder de algemene reactie onder punt 1. 3. a. Riolering is in het buitengebied inderdaad niet gebruikelijk. De wijze van omgaan met (huishoudelijk) afvalwater hangt in het buitengebied af van de omvang van de lozing én de afstand tot de dichtstbijzijnde (buis)riolering. In de toelichting van het beleid is daarom aangegeven dat dit een aspect is waar initiatiefnemers rekening mee moeten houden. Wij verduidelijken de tekst in de toelichting. b. De kosten voor de eerste aanleg van riolering komen in beginsel altijd voor rekening van de aanvrager. Overigens rekenen NUTS-bedrijven ook eenmalige kosten voor een nieuwe aansluiting, terwijl zij die aansluiting aanleggen.
Voorstel:
1. a. Wij vermelden de wettelijke grondslag in de beleidsregels. In paragraaf 4.3 van de toelichting van het beleid verduidelijken we dat de verplichting tot inschrijven al bestaat en zijn grondslag heeft in andere regelgeving. b. Wij vermelden de wettelijke grondslag in de beleidsregels en in paragraaf 4.3 van de toelichting.

- c. Wij schrappen de verplichting tot registratie in de RNI uit de beleidsregels. Wij verduidelijken de tekst over registreren in paragraaf 4.3 van de toelichting.
- 2. Wij schrappen de regel “Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd”.
- 3. a. Wij verduidelijken de tekst onder het kopje ‘Omgaan met afvalwater’ in paragraaf 4.1 van de toelichting.
- b. Geen aanpassingen noodzakelijk.

3. Zienswijze reclamant 3 (DOC-20-334837)

Zienswijze:
1. Inschrijven en registreren is niet nodig. Dit leidt tot onnodige administratieve lasten omdat er vaak veel wisseling van personeel is. 2. Verzoek om de termijn van vergunnen tot maximaal 20 jaar los te laten. 3. a. Riolering is in de polderomgeving geen gemeengoed. b. De kosten komen waarschijnlijk voor de aanvrager en dat vindt reclamant niet terecht. Riool hoort een nutsvoorziening te zijn en dus door de gemeente aangelegd.
Reactie:
1. a. De verplichting tot het inschrijven vindt zijn grondslag in de Wet BRP en niet in dit beleid. Dit beleid wijst initiatiefnemers er alleen op dat deze plicht bestaat: Verplichting tot inschrijven in de BRP is wanneer buitenlandse werknemers in een periode van 6 maanden, langer dan 4 maanden in Nederland verblijven (artikel 2.38 wet BRP). b. De verplichting tot het bijhouden van een verblijfsregister vindt zijn grondslag in het Wetboek van Strafrecht (artikel 438). c. Registratie vindt plaats in de Registratie Niet Ingezetenen (RNI) en kan op basis van de Verblijfsrichtlijn niet afgedwongen worden bij verblijf korter dan drie maanden. Registratie is echter wel noodzakelijk voor het verkrijgen van een Burgerservicenummer. Zie ook de algemene reactie onder punt 4. 2. Recent kwantitatief onderzoek laat zien dat de behoefte aan huisvesting nu en in de toekomst groot is. Er is sprake van een permanente vraag. Daarom schrappen wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Zie verder de algemene reactie onder punt 1. 3. a. Riolering is in het buitengebied inderdaad niet gebruikelijk. De wijze van omgaan met (huishoudelijk) afvalwater hangt in het buitengebied af van de omvang van de lozing én de afstand tot de dichtstbijzijnde (buis)riolering. In de toelichting van het beleid is daarom aangegeven dat dit een aspect is waar initiatiefnemers rekening mee moeten houden. Wij verduidelijken de tekst in de toelichting. b. De kosten voor de eerste aanleg van riolering komen in beginsel altijd voor rekening van de aanvrager. Overigens rekenen NUTS-bedrijven ook eenmalige kosten voor een nieuwe aansluiting, terwijl zij die aansluiting aanleggen.
Voorstel:
1. a. Wij vermelden de wettelijke grondslag in de beleidsregels. In paragraaf 4.3 van de toelichting van het beleid verduidelijken we dat de verplichting tot inschrijven al bestaat en zijn grondslag heeft in andere

regelgeving. b. Wij vermelden de wettelijke grondslag in de beleidsregels en in paragraaf 4.3 van de toelichting. c. Wij schrappen de verplichting tot registratie in de RNI uit de beleidsregels. Wij verduidelijken de tekst over registreren in paragraaf 4.3 van de toelichting. 2. Wij schrappen de regel “Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd”. 3. a. Wij verduidelijken de tekst onder het kopje ‘Omgaan met afvalwater’ in paragraaf 4.1 van de toelichting. b. Geen aanpassingen noodzakelijk

4. Zienswijze reclamant 4 (DOC-20-333362)

Zienswijze: Reclamant heeft een groot agrarisch bedrijf in Het Grootslag en heeft een behoorlijk aantal tijdelijke medewerkers nodig. Reclamant is blij dat de gemeente met het beleid bezig is en denkt dat het beleid een stap in de goede richting is. Reclamant geeft de volgende punten mee: 1. Verzoekt de termijn van vergunnen tot maximaal 20 jaar los te laten of de periode te verlengen tot 30 jaar met optie tot verlenging. Goede huisvesting vraagt enorme investeringen. Als die binnen 20 jaar terugverdiend moeten worden gaat dat ten koste van de kwaliteit. 2. a. In de toelichting van het beleid staat dat alle inwoners zich moeten registreren bij de gemeente, waarop de gemeente belasting gaat heffen. Dit is ongewenst en kostenverhogend, ook voor de tijdelijke medewerkers. b. Verzoekt de verplichting tot inschrijven alleen in te voeren voor long stay bewoners en voor short- en mid-stay alleen een registratie in het verblijfsregister.
Reactie: 1. Recent kwantitatief onderzoek laat zien dat de behoefte aan huisvesting nu en in de toekomst groot is. Er is sprake van een permanente vraag. Daarom schrappen wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Zie verder de algemene reactie onder punt 1. 2. a. Alleen als werknemers niet staan ingeschreven, wordt de verblijfbieder aangeslagen voor verblijfbelasting. Hiervoor is ook een vorm van registratie nodig, via een verblijfsregister. Daar is de verblijfbieder verantwoordelijk voor. De verplichting tot het bijhouden van een verblijfsregister vindt zijn grondslag in het Wetboek van Strafrecht (artikel 438). b. De verplichting tot het inschrijven vindt zijn grondslag in de Wet BRP en niet in dit beleid. Dit beleid wijst initiatiefnemers er alleen op dat deze plicht bestaat: Verplichting tot inschrijven in de BRP is wanneer buitenlandse werknemers in een periode van 6 maanden, langer dan 4 maanden in Nederland verblijven (Art. 2.38 wet BRP). Zie ook de algemene reactie onder punt 4.
Voorstel: 1. Wij schrappen de regel “Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd”. 2. a. Wij vermelden de wettelijke grondslag in de beleidsregels en in paragraaf 4.3

- van de toelichting.
- b. Wij vermelden de wettelijke grondslag in de beleidsregels. In paragraaf 4.3 van de toelichting van het beleid verduidelijken we dat de verplichting tot inschrijven al bestaat en zijn grondslag heeft in andere regelgeving.

5. Zienswijze reclamant 5 (DOC-21-339619)

Zienswijze:
1. In het beleid staat dat 50% van de huisvestingsplekken ingericht moet worden als 1 persoonsslaapkamer. Reclamant heeft een vergunning voor huisvesting van 30 personen. Dit zou dan terug moeten naar 20 personen, terwijl er volgens het flex keurmerk 40 personen gehuisvest mogen worden. Reclamant verzoekt de bestaande vergunningen in overleg aan te passen. 2. Reclamant verzoekt nog eens goed te kijken naar de termijn van vergunnen tot maximaal 20 jaar, want bebouwing neerzetten voor 20 jaar is kapitaalvernietiging. Unitbouw/portacabins hebben een andere levensduur dan een appartementencomplex van steen. SNF keurmerk of flexkeurmerk geven duidelijk aan waar huisvesting aan moet voldoen en de huisvesting kan ook na 20 jaar voldoen aan deze keurmerken.
Reactie:
1. Het nieuwe beleid geldt voor nieuwe verzoeken en aanvragen en niet voor reeds verleende vergunningen. 2. Huisvesting moet altijd aan de SNF normen voldoen. Dit staat los van de termijn van vergunnen. Recent kwantitatief onderzoek laat zien dat de behoefte aan huisvesting nu en in de toekomst groot is. Er is sprake van een permanente vraag. Daarom schrappen wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Zie verder de algemene reactie onder punt 1.
Voorstel:
1. Geen aanpassingen noodzakelijk. 2. Wij schrappen de regel "Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd".

6. Zienswijze reclamant 6 (DOC-21-345662)

Zienswijze:
1. Reclamant geeft aan dat het goed is dat er nu ook mogelijkheden zijn voor grotere locaties met als limiet 300 mensen. Groter dan 300 is volgens reclamant lastig te behappen en reclamant geeft de gemeente daarom gelijk in het maximum van 300. 2. Maximaal 50 personen huisvesten op bedrijventerreinen is te weinig. Voor een goed beheer is 80 per locatie absoluut wenselijk. De echte ondergrens is 60. Reclamant verzoekt om de maximale limiet op bedrijventerreinen in ieder geval op 60 te zetten. 3. Het beleid geeft externe veiligheid als argument om niet meer dan 50 personen te huisvesten op een bedrijventerrein. Reclamant geeft aan dat er wel degelijk meer dan 50 mensen op een bedrijventerrein gehuisvest kunnen worden. Een uitspraak van de Raad van State bevestigt dit.

4. Reclamant is het niet eens dat het op bedrijventerreinen alleen mogelijk is om bij de bedrijven zelf te huisvesten en verzoekt de koppeling met een bedrijfslocatie los te laten. Er zijn heel veel bedrijventerreinen waar het juist prima solitair in leegstaande kantoor/bedrijfsgebouwen kan. Hier zijn diverse voorbeelden van (Wieringerwerf, Heerhugowaard, Noordwijkerhout, Alkmaar). 5. Reclamant onderstreept de SNF-norm, maar geeft aan dat 50% 1-persoonskamers zodanig duur is dat het voor bedrijven niet realiseerbaar is. Er is zeker behoefte aan 1-persoonskamers, maar het verzoek is om het percentage aan te passen naar 20% 1-persoonskamers. 6. Verzoekt de termijn van 20 jaar voor een vergunning uit het beleid te schrappen. 7. Reclamant is het er mee eens dat er in het beleid staat, dat er naar de burens geluisterd moet worden. Maar eerst met de burens bespreken en daarna een principeverzoek indienen werkt niet. Reclamant stelt dat er eerst akkoord met de gemeente moet zijn op een principeverzoek, voordat er met de buurt gepraat wordt.
Reactie: 1. Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan. 2. Voor de huisvesting op bedrijventerreinen is advies ingewonnen bij de Omgevingsdienst. Het klopt dat er soms ook meer mensen gehuisvest kunnen worden op een bedrijventerrein. De eisen rondom de milieutechnische inpassing voor het huisvesten zijn bij meer dan 50 personen echter strenger, waardoor dit in veel gevallen moeilijk in te passen is. Daarom hebben wij de grens op 50 personen gelegd. Daarnaast zoeken we met dit beleid mogelijkheden voor huisvesting waar zoveel mogelijk groepen zich in kunnen vinden. Uitzonderingen (maatwerk) daarop sluiten we niet uit, maar wegen we afzonderlijk af. Hiervoor is een algemene afwijkingsbevoegdheid opgenomen in het beleid. Zie verder de algemene reactie onder punt 3. 3. Zie het antwoord bij 2. 4. Dit punt is door een amendement van de raad opgenomen in het beleid. De formulering van deze regel is echter onduidelijk. 5. Wij zijn het niet met u eens dat dit niet realiseerbaar is. Wij sluiten met deze norm zoveel mogelijk aan bij de wensen van de buitenlandse werknemers zelf, en bij de adviezen van het Aanjaagteam Arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer. 6. Recent kwantitatief onderzoek laat zien dat de behoefte aan huisvesting nu en in de toekomst groot is. Er is sprake van een permanente vraag. Daarom schrappen wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Zie verder de algemene reactie onder punt 1. 7. In de toelichting van het beleid hebben wij informatie opgenomen voor initiatiefnemers. Gelet op de impact van huisvesting van buitenlandse werknemers is het van belang participatie aan de voorkant (in de oriëntatiefase en/of principefase) in te zetten. Hoe dit precies moet gebeuren, kunnen wij niet voorschrijven. De initiatiefnemer moet aantonen hoe hij participatie heeft vormgegeven en wat hij met het resultaat heeft gedaan. Het bevoegd gezag betreft deze informatie bij de integrale belangenafweging.
Voorstel: 1. Geen aanpassingen noodzakelijk. 2. Geen aanpassingen noodzakelijk. 3. Geen aanpassingen noodzakelijk. 4. Wij passen de regel <i>“alleen huisvesten voor personeel dat werkzaam is bij de onderneming die de huisvesting aanvraagt en op het terrein van de hoofdvesting</i>

van het betreffende bedrijf” aan in: “Alleen voor personeel dat werkzaam is bij het bedrijf waar de huisvesting plaatsvindt, waarbij huisvesting een nevenactiviteit is”. Ook de toelichting passen wij op dit punt aan.

5. Geen aanpassingen noodzakelijk.
6. Wij schrappen de regel “Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd”.
7. Geen aanpassingen noodzakelijk.

7. Zienswijze reclamant 7 (DOC-21-345630)

Zienswijze:

1. Een periode van 20 jaar voor de vergunning is te kort om een duurzaam gebouw neer te zetten. Dan is de enige mogelijkheid om met units te werken.
2. Als 50% van de slaapkamers 1-persoons moet zijn, dan zal dat van de andere leefruimte afgehaald moeten worden. Het is beter om te rekenen met een minimum aantal m² totale leefruimte.
3. Reclamant begrijpt de wens van de gemeente dat bewoners zich moeten inschrijven. Dit geeft bij de werkgevers echter een nog grotere administratielast, nog afgezien van het uitschrijven. Als het simpeler kan, wellicht met een online melding voor aan- en afmelden, geeft dit minder handelingen en zal er eerder aan meegedaan worden.
4. Een heffing van €1,60 per persoon per overnachting is een zeer grote financiële last die niet in verhouding staat aangezien we al betalen voor WOZ. Afvalstoffenheffing en afvoer van afval etc. Er wordt geen gebruik gemaakt van parkeerplaatsen in woonwijken, en er wordt minimaal tot geen gebruik gemaakt van voorzieningen in onze gemeente. De werknemers zorgen dat de winkels in kleine kernen nog bestaansrecht houden. Reclamant stelt voor dat als er dan toch een heffing moet zijn, dat via bestaande forfaitaire wijze te doen per gebouw en niet per huisnummer.

Reactie:

1. Recent kwantitatief onderzoek laat zien dat de behoefte aan huisvesting nu en in de toekomst groot is. Er is sprake van een permanente vraag. Daarom schrappen wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Zie verder de algemene reactie onder punt 1.
2. Het nieuwe beleid geldt voor nieuwe verzoeken en aanvragen en niet voor reeds verleende vergunningen. In het beleid is opgenomen dat voldaan moet worden aan de SNF normen. In deze normen staan minimale oppervlaktes benoemd. Het is daarom niet nodig om deze oppervlaktes nogmaals in het beleid op te nemen.
3. De verplichting tot het inschrijven vindt zijn grondslag in de Wet BRP en niet in dit beleid. Dit beleid wijst initiatiefnemers er alleen op dat deze plicht bestaat: Verplichting tot inschrijven in de BRP is wanneer buitenlandse werknemers in een periode van 6 maanden, langer dan 4 maanden in Nederland verblijven (artikel 2.38 wet BRP). Voor het inschrijven streven we er naar om nauwe contacten met de werkgever/huisvester te onderhouden, zodat we gezamenlijk het administratieve proces rondom de in- en uitschrijving zo vlot mogelijk kunnen laten verlopen. Werkgevers melden de buitenlandse werknemers aan via de mail, de buitenlandse werknemers moeten echter wel op afspraak in persoon aan de balie verschijnen voor de inschrijving. Emigraties kunnen per mail doorgegeven worden. Zie ook de algemene reactie onder punt 4.

4. De verblijfbelasting is feitelijk nu ook al geldig, en is voor rekening van de verblijver. De verblijfbieder brengt het in rekening en zorgt voor afdracht. De wijze van heffen is niet relevant voor dit beleid.
Voorstel:
1. Wij schrappen de regel "Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd". 2. Geen aanpassingen noodzakelijk. Wij vermelden de wettelijke grondslag in de beleidsregels. In paragraaf 4.3 van de toelichting van het beleid verduidelijken we dat de verplichting tot inschrijven al bestaat en zijn grondslag heeft in andere regelgeving. 3. Geen aanpassingen noodzakelijk. 4. Geen aanpassingen noodzakelijk.

8. Zienswijze reclamant 8 (DOC-21-346177)

Zienswijze:
1. Het beleid houdt te weinig rekening met grote ondernemingen in Medemblik die buitenlandse werknemers (in)direct willen huisvesten. Deze ondernemingen zijn van grote waarde en moeten goed gefaciliteerd worden om dit belangrijke onderwerp goed tot uitvoering te brengen. Denk bijvoorbeeld aan bedrijven als Action die op hun eigen terrein simpelweg geen ruimte hebben om huisvesting te realiseren op het eigen terrein. Het beleid geeft weliswaar de mogelijkheid om uitzonderingen/maatwerk te faciliteren, maar dit stuit in de praktijk vaak op weerstand waardoor het realisatie in de weg staat. 2. Reclamant verzoekt in het beleid ruimte te bieden voor duidelijke en haalbare mogelijkheden voor (kleinschalige tot middelgrote) huisvesting op bijvoorbeeld een bedrijventerrein en/of in een straal van X km van de vestigingslocatie van het betreffende bedrijf. Zonder dat dit via de 'maatwerk route' moet.
Reactie:
1. De belangen van grote werkgevers in onze gemeente zijn zo specifiek, dat algemeen beleid niet past. We kiezen ervoor maatwerk te bieden voor deze categorie bedrijven. Met dit beleid zoeken we mogelijkheden voor huisvesting waar zoveel mogelijk groepen zich in kunnen vinden. Uitzonderingen (maatwerk) daarop sluiten we niet uit, maar wegen we afzonderlijk af. Hiervoor is een algemene afwijkingsbevoegdheid opgenomen in het beleid. 2. We kunnen geen algemene regel maken zoals u vraagt. Er zijn te veel ruimtelijke regels die dit in de weg zitten. Ook de provincie geeft niet de voorkeur aan het huisvesten op bedrijventerreinen. Het zou een puur symbolische handreiking zijn in het beleid om dit te doen. We zijn liever eerlijk over de mogelijkheden en geven de ruimte andere opties te onderzoeken. Zie ook de algemene reactie onder 3.
Voorstel:
1. Geen aanpassingen noodzakelijk. 2. Geen aanpassingen mogelijk die recht doen aan reclamant.

9. Zienswijze reclamant 9 (DOC-21-346254)

Zienswijze:
Reclamant ervaart overlast van de naastgelegen huisvesting in een woning in Zwaagdijk-Oost. Doordat er steeds wisselende bewoners zijn en er een taalbarrière is, is het moeilijk communiceren. Er is geen controle op de bewoning. 1. Reclamant vraagt zich af of in de beleidsnota is opgenomen hoe de handhaving wel gaat plaatsvinden. 2. Reclamant verzoekt terug te gaan naar de normale bewoning door een particulier huishouden.
Reactie:
1. Hoe de handhaving gaat plaatsvinden is geen onderdeel van de beleidsnota zelf. De gemeente verwerkt dit in het jaarlijkse handhavingsuitvoeringsprogramma. 2. Dit beleid is niet van toepassing op vergunningen die al verleend zijn. Verleende vergunningen voor huisvesting in reguliere woningen blijven van kracht. Wel kunnen wij controleren op de voorschriften die verbonden zijn aan deze vergunningen.
Voorstel:
1. Geen aanpassingen noodzakelijk. 2. Geen aanpassingen noodzakelijk.

10. Zienswijze reclamant 10 (DOC-21-349433)

Zienswijze:
Reclamant verzoekt het beleid huisvesting buitenlandse werknemers te staken en in plaats daarvan tijd en geld te besteden aan het bouwen van huizen voor de huidige inwoners van de gemeente. Dit kan door het landelijke beleid op te volgen en met spoed nieuwe starterswoningen te bouwen (in Wognum).
Reactie:
Wij staan voor voldoende woningen en passende huisvesting voor (nieuwe) inwoners van de gemeente Medemblik. Om deze doelen te bereiken geven we prioriteit aan nieuwbouw voor kleine huishoudens (starters en senioren) <u>en</u> ontwikkelen we nieuwe beleidskaders voor de huisvesting van buitenlandse werknemers. Met deze nieuwe beleidskaders geven wij invulling aan het bieden van alternatieven voor huisvesting in reguliere woningen. Zie ook de algemene reactie onder punt 5.
Voorstel:
Geen aanpassingen noodzakelijk.

11. Zienswijze reclamant 11 (DOC-21-351331)

Zienswijze:
Reclamant geeft aan dat het onderzoek van Decisiso laat zien dat het huidige tekort aan huisvesting groot is en naar verwachting zal toenemen. Daarnaast verwijst reclamant naar de twee adviezen van het 'Aanjaagteam bescherming Arbeidsmigranten' onder leiding van Emile Roemer. Reclamant geeft de volgende reflectie op het ontwerpbeleid:

- a. **Huisvesting in woningen binnen- en/of buiten de woonkernen** is ongewenst omdat:
- Er reeds nu grote woningnood is onder jongeren die op zoek zijn naar betaalbare woningen.
 - Het woningbestand wat op de markt komt opgekocht wordt door beleggers waardoor ook de koopprijzen fors onder druk komen te staan.
 - Veel woningen (ook plattelandswoningen) worden niet aangepast aan het gewenste comfort.
 - Beheer en registratie is nauwelijks te handhaven.
- b. **Huisvesting bij agrarische bedrijven** zou moeten worden toegestaan op basis van:
- Alleen huisvesten voor de eigen behoefte én indien gewenst in combinatie voor behoefte overige lokale agrarische bedrijven; alleen bouwen voor seizoensgebonden eigen behoefte is financieel niet haalbaar.
 - Aangepaste bebouwing die past in het landschap.
 - Ordelijke registratie, toezicht en administratie.
- c. **Grootschalige huisvesting op bedrijventerreinen** kan zeker onder bepaalde voorwaarden omdat:
- Grote bedrijven kunnen passende huisvesting bieden voor eigen buitenlandse werknemers.
 - Registratie en beheer vormen daarbij geen enkel probleem.
 - Dicht bij de werkplek overnachten is duurzaam en vaak op korte afstand van de voorzieningen.
 - Bij deze huisvesting kan worden gedacht aan maximale aantallen van 100 à 200 arbeidsmigranten, waarbij de verblijfsduur niet gelimiteerd moet worden. Bedrijven zoals Action en Helsing werken het hele jaar rond met uitzendkrachten.
 - Daarnaast kan bij het bepalen van de aantallen een onderscheid worden gemaakt tussen bedrijven op een bedrijventerrein die voorzien in eigen behoefte (dus kleinschalig (ca. 100 à 200) en/of centrale locaties voor huisvesting van ca. 300 à 500 arbeidsmigranten.
- d. **Grootschalige huisvesting** is zeer wenselijk, rekening houdend met:
- Bij grootschalige complexen met méér dan 250 arbeidsmigranten realiseren van een optimaal voorzieningen niveau, goed beheer, toezicht en registratie.
 - Tijdige en duidelijke participatie door initiatiefnemers in samenwerking met gemeente en exploitant.
 - De Provincie Noord-Holland was hier in beginsel sterk op tegen maar begint nu haar mening te herzien.
 - Een grootschalig complex mag niet te ver van de kernen liggen i.v.m. verkeersbewegingen richting winkels en sportfaciliteiten.
 - Dit zou ook zoals elders in het land op bedrijventerreinen moeten kunnen, mits de locatie ook niet te ver van de kernen ligt.
 - Om e.e.a. beheersbaar te houden zouden wij adviseren om het maximale aantal arbeidsmigranten per complex te limiteren op 500 personen.

Hieruit trekt reclamant de volgende conclusies voor het beleid:

1. Grootschalige huisvesting en huisvesting bij (agrarische) bedrijven moet toegestaan worden omdat beheer en goede voorzieningen alleen op die manier goed realiseerbaar zijn. 2. Om aan de groeiende vraag naar huisvesting te kunnen voldoen zijn alleen grootschalige projecten realistisch. Alleen toestaan van 8 bedden hier en 20 daar werkt versnippering in de hand en bemoeilijkt toezicht en registratie en het realiseren van een acceptabel woon- en leefklimaat. 3. Tijdelijke huisvesting met een hoog voorzieningenniveau is bij 15 jaar financieel niet haalbaar en zelfs bij 20 jaar heel lastig te financieren. Bovendien is de provincie op zoek naar locaties waar voor onbepaalde tijd vergunningen afgegeven kunnen worden. 4. Zet de capaciteit bij grootschalige huisvesting ook in voor andere doelgroepen zoals starters en spoedzoekers. 5. Er zijn de laatste jaren vele rapporten gemaakt en overleggen hierover zijn druk gaande. Reclamant vraagt van het college en de gemeenteraad om nu daadkracht te tonen om hierin beleid en voldoende capaciteit te faciliteren. Tenslotte verwijst reclamant naar het debat 'Arbeidsmigratie' dat op 3 februari in de kamer is gevoerd. Dit debat onderschrijft de aanbevelingen in deze zienswijze.
Reactie: 1. Grootschalige huisvesting wordt in dit beleid niet uitgesloten. Op basis van een motie van de gemeenteraad is dit bij agrarische bedrijven gemaximeerd op 60 huisvestingsplekken. Het klopt dat er soms ook meer mensen gehuisvest kunnen worden op een bedrijventerrein. De eisen rondom de milieutechnische inpassing voor het huisvesten zijn bij meer dan 50 personen echter strenger, waardoor dit in veel gevallen moeilijk in te passen is. Daarom hebben wij de grens op 50 personen gelegd. Zie verder de algemene reactie onder punt 3. 2. Wij zijn van mening dat er niet één oplossing is voor dit huisvestingsvraagstuk. Bovendien is de groep buitenlandse werknemers zeer divers. De behoeften van buitenlandse werknemers hangen sterk af van de verblijfsduur. Daarom biedt dit beleid ruimte voor zowel grootschalige als kleinschalige huisvesting. 3. Recent kwantitatief onderzoek laat zien dat de behoefte aan huisvesting nu en in de toekomst groot is. Er is sprake van een permanente vraag. Daarom schrappen wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Zie verder de algemene reactie onder punt 1. 4. Dit beleid gaat over het huisvesten van buitenlandse werknemers. Het zoeken naar combinaties met andere doelgroepen is met dit beleid niet onmogelijk gemaakt. Dit vraagt echter om andere afwegingen. 5. Het zoeken naar oplossingen voor het huisvestingsvraagstuk is complex en vraagt om een lange adem. Wij hopen dat we met de vaststelling van dit beleid een stap in de richting van meer kwalitatief goede huisvesting hebben gezet. Ook wij hebben kennis genomen van het debat. Zie verder de algemene reactie onder punt 5.
Voorstel: 1. Geen aanpassingen noodzakelijk. 2. Geen aanpassingen noodzakelijk. 3. Wij schrappen de regel "Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd". 4. Geen aanpassingen noodzakelijk. 5. Geen aanpassingen noodzakelijk.

12. Zienswijze reclamant 12 (DOC-21-351357) Schenkeveld Advocaten N.V.

Zienswijze:

Reclamant dient een zienswijze in namens een vijftal cliënten.

1. Het beleid gaat ten onrechte uit van de huisvesting van arbeidsmigranten. In de Omgevingsverordening van de provincie Noord-Holland wordt ook gesproken over de huisvesting van tijdelijke werknemers. Reclamant verzoekt aan te sluiten bij de terminologie uit het provinciale beleid.
2. Het onderscheid tussen short-stay, mid-stay en long-stay is niet juist. Door vast te houden aan harde grenzen is er geen ruimte voor flexibiliteit.
3. De manier waarop onderscheid wordt gemaakt naar verblijfsduur bij tijdelijke werknemers is opmerkelijk. Bij controles op huisvestingslocaties ervaren cliënten en hun tijdelijke werknemers dat vaak sprake is van (groot) machtsvertoon. Daarbij wordt de privacy van de werknemers geschonden en worden hun rechten met voeten getreden. Reclamant vraagt het college uitdrukkelijk om de handhaving, de wijze van controleren en het houden van toezicht op de huisvesting goed te onderzoeken.
4. De Raad van State bracht op 18 november 2020 een advies uit over het reguleren van vrij verkeer van personen en diensten. Reclamant verzoekt dit advies te betrekken bij de vaststelling van het beleid, omdat daarin eisen staan die op grond van het Unierecht niet gesteld mogen worden.
5. De eisen ten aanzien van de registratie in de RNI en het bijhouden van een verblijfsregister zijn niet in overeenstemming met de Verblijfsrichtlijn en moeten daarom geschrapt worden.
6. Er moet beoordeeld worden of de regels uit het ontwerpbeleid voldoen aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en evenredigheid. Die beoordeling blijkt niet dan wel onvoldoende uit het beleid en de toelichting daarop.
7. Het college stelt dat slechts beperkte tijdelijke vergunningen kunnen worden verleend in woningen onder expliciete voorwaarden. Deze eisen zijn niet in overeenstemming met de eisen die het (Europese) recht (Dienstenrichtlijn) daaraan stelt en daardoor niet in overeenstemming met de rechtszekerheid.
8. Verplichtingen zoals het opstellen, het bijhouden en het bewaren van sociale en arbeidsdocumenten, waaronder een arbeidsreglement, een speciaal personeelsregister brengen extra administratieve en economische kosten en lasten met zich mee. Dit is een belemmering van het vrije verkeer.
9. Het beperken van de maximale looptijd van een vergunning van 20 jaar is niet duurzaam, nodigt niet uit tot het doen van investeringen in passende huisvesting, en beperkt de realisatie van langdurige huisvesting.
10. Volgens het tweede advies van het Aanjaagteam huisvesting arbeidsmigranten moeten huisvesting op een bedrijventerrein en huisvesting in groepen in voldoende mate aanwezig zijn. Het ontwerpbeleid leidt tot een beperkter aanbod van vormen van huisvesting en staat haaks op dit advies.
11. Het Aanjaagteam adviseert om te voorzien in de mogelijkheden voor grootschalige huisvesting en om ondernemers daarin te ondersteunen. Ook adviseert het aanjaagteam om vanuit de Rijksoverheid een Handreiking te laten opstellen, die door gemeenten kan worden gebruikt om te voorzien in duurzame en goede huisvesting. Reclamant vraagt zich af waarom het college dat niet afwacht en op eigen initiatief zonder kenbaar overleg met andere gemeentes/bedrijven dit Ontwerp heeft opgesteld. Het ontwerp geeft geen blijk van de landelijke aanbevelingen die zijn gedaan in de twee adviezen van het Aanjaagteam. Dat is een gemiste kans.

12. Uit de beleidsregels is niet duidelijk welke SNF-norm gehanteerd wordt. Uit de toelichting volgt dat het gaat om de reguliere norm. Reclamant verzoekt de beleidsregel te verduidelijken.
13. Door de statische verwijzing naar de SNF-normen is niet bekend welke versie wordt toegepast indien de norm zou wijzigen. Dit moet aangepast worden.
14. Het beleid stelt dat minimaal 50% van de huisvestingsplekken ingericht moet zijn als eenpersoons slaapkamers. Dit is strenger dan in omliggende gemeentes en leidt tot een aanzienlijke lastenverzwaring. Het is niet bekend hoe vastgesteld wordt of aan dit minimale percentage is voldaan. Ook blijkt niet hoe daarmee wordt gewaarborgd dat de gewenste kwaliteit van huisvesting wordt bereikt en hoe een goede ruimtelijke ordening daarbij is gewaarborgd.
15. Het beleid maakt onderscheid in categorieën van huisvesting. Het is onduidelijk of een agrarisch bedrijf met een bedrijfsbestemming 60 of 50 huisvestingsplekken mag realiseren. Niet duidelijk is hoe wordt beoordeeld binnen welke categorie van bedrijven een bedrijf valt.
16. In de Verordening verblijfsbelasting wordt niet alleen van degene die nachtverblijf aanbiedt aan toeristenbelasting geheven, maar ook van degenen die huisvesting aan tijdelijke werknemers aanbieden. Deze tijdelijke werknemers zijn allen burgers van de Europese Unie, zij betalen zelf de sociale premies en betalen inkomstenbelasting. Tijdelijke werknemers zijn niet gelijk te stellen met toeristen die tijdelijk ter recreatie ergens verblijven, en dienen ook niet als zodanig te worden belast.
17. Het heffen van verblijfsbelasting is in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Er wordt een ongerechtvaardigd onderscheid gemaakt tussen werknemers die elders hun hoofdverblijf hebben en die hier tijdelijk werken, en Nederlandse ingezetenen.
18. Onduidelijk is of met dit Ontwerp wordt getracht bovenwettelijk kostenverhaal toe te passen. Dit speelt vooral omdat bij de verlening van een (tijdelijke) vergunning het kostenverhaal plaatsvindt via legesheffing.
19. Het beleid is niet volledig en geeft geen beeld van alle recente ontwikkelingen op het gebied van huisvesting van tijdelijke werknemers. Bovenregionale afstemming lijkt niet te hebben plaatsgevonden, waardoor het verschil in beleid vergroot wordt, als dit ontwerpbeleid zonder wijzigingen zou worden vastgesteld.

Reactie:

1. Het staat de gemeente vrij om eigen terminologie te kiezen. De provincie gebruikt in andere stukken ook de term buitenlandse werknemers. Het Rijk gebruikt de term arbeidsmigranten. Wij ontvingen van de provincie geen zienswijze op dit punt. In de begripsbepalingen is omschreven wat wij onder een 'tijdelijke buitenlandse werknemer' verstaan. Om duidelijker te maken dat we hiermee doelen op arbeidsmigranten, vullen wij de begripsbepaling aan.
2. In de categorieën wonen, agrarische bedrijven, bedrijventerreinen en niet-grootschalige huisvesting gelden verschillende regels voor short-stay en mid-stay huisvesting. Dit heeft onder andere te maken met de toets aan milieuaspecten. Het onderscheid in short-stay en mid-stay sluit aan bij de verplichting tot inschrijven dan wel het bijhouden van een verblijfsregister.
3. Het actualiseren en door ontwikkelen van de handhavingsstrategie pakken wij op na vaststelling van dit beleid.
4. Wij hebben het advies van de Raad van State betrokken bij het beleid. Uit het advies van de Raad van State volgt dat er geen specifieke Unierechtelijke regels zijn op het terrein van huisvesting van buitenlandse werknemers. Het is daarom mogelijk om maatregelen te nemen. Daarbij geldt dat vanwege het beginsel van non-discriminatie op grond van nationaliteit er bij de uitwerking van het

huisvestingsbeleid geen ongerechtvaardigd onderscheid naar nationaliteit kan worden gemaakt. In het beleid voor de huisvesting van buitenlandse werknemers wordt geen onderscheid in nationaliteit gemaakt. Verder geldt dat een beperking op Unierechtelijke regels, zoals de Dienstenrichtlijn, mogelijk is zolang voldaan wordt aan de voorwaarden dat deze niet discrimineren, noodzakelijk en proportioneel zijn. Het beleid is, zoals genoemd, non-discriminatoir. Verder geldt dat er in het kader van een goede ruimtelijke ordening regels gemaakt dienen te worden om een goed woon- en leefklimaat te borgen. Dit belang wordt – in de jurisprudentie en ook blijkens de Dienstenrichtlijn (onderdeel 40 van de considerans) – als een dwingende reden van algemeen belang beschouwd. Het is daarom gerechtvaardigd om beleid voor de huisvesting van buitenlandse werknemers op te stellen dat ziet op de waarborging van een goed woon- en leefklimaat. Wij hebben het beleid vanuit een goede ruimtelijke ordening opgesteld en de maatregelen strekken dan ook niet verder dan nodig, namelijk ter waarborging van een goed woon- en leefklimaat en ter waarborging van een veilige omgeving voor de buitenlandse werknemers. Bij de beoordeling van een aanvraag wordt dan ook gekeken naar de ruimtelijke relevante aspecten die zien op de inpasbaarheid in de leefomgeving. Uit de jurisprudentie volgt ook dat beleid gemaakt kan worden om, gelet op de woon- en leefomgeving, het aantal huisvestingsplekken te beperken: zie bijvoorbeeld ABRvS d.d. 9 september 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2175. We passen de toelichting op het beleid aan door daarin een nadere (ruimtelijke) onderbouwing te geven.

5. Wij stellen voorop dat een RNI-registratie nodig is om een BSN te verkrijgen, wat een werkgever ook nodig heeft voor de loonadministratie en de loonheffingen van de belastingdienst. Wij gaan er daarom vanuit dat een RNI-registratie ook voor personen die minder dan drie maanden komen werken al om die reden wordt gevolgd. Anders werken die personen illegaal. Wij wijzen er verder op dat in het advies van de Raad van State van 18 november 2020 over arbeidsmigratie binnen de EU, wordt verwezen naar het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten. Dit Aanjaagteam wijst op een verplicht te stellen registratie RNI. Die constructie is nog niet volledig uitgekristalliseerd. We zien ook dat de verblijfsregistratie tot nu toe beperkingen stelt aan de registratie van buitenlandse werknemers die minder dan drie maanden in Nederland verblijven en passen het beleid daarop aan.

Daarnaast geldt dat een verblijfsbieder op grond van artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht een verblijfsregister moet bijhouden als werknemers niet staan ingeschreven.

Voor buitenlandse werknemers die hier langer dan drie maanden verblijven blijft gelden dat volgens de Verblijfsrichtlijn een verplichting kan worden opgelegd om zich te laten registreren en, daarmee samenhangend, geldt dat voor een verblijf van meer dan vier maanden een inschrijving in de BRP verplicht is.

Zie ook de algemene reactie onder punt 4.

6. Wij verwijzen bij de beantwoording hiervan naar de beantwoording van onderdeel 4 van de zienswijze. Naar aanleiding van deze zienswijze passen we de toelichting van het beleid aan en geven we een nadere (ruimtelijke) onderbouwing van de noodzaak – een goede ruimtelijke ordening – en de aspecten die een rol spelen bij het nemen van deze proportionele maatregelen om een goed woon- en leefklimaat en deugdelijke huisvesting te waarborgen. Het doel van het beleid is om meer deugdelijke huisvestingsplaatsen voor buitenlandse werknemers mogelijk te maken. Het advies van de Raad van State

van 18 november 2020 is bij het opstellen van het beleid meegenomen en aan de voorwaarden die de Unierechtelijke regels stellen, wordt voldaan.

7. Wij menen dat bij dit onderdeel van uw zienswijze twee punten van het concept beleid door elkaar worden gehaald. Alleen ten aanzien van het terugdringen van bewoning in woningen die gelegen zijn in een woongebied – niet zijnde plattelandswoningen – is opgenomen dat er een overgangsregeling geldt en binnen twee maanden een vergunning kan worden aangevraagd om nog tijdelijk bewoning mogelijk te maken. Hierbij is niet opgenomen dat aan een beperkte groep – maximaal aantal gegadigden – een vergunning verleend kan worden. Naar ons oordeel is dus slechts sprake van een overgangperiode. De tijdsduur van 20 jaar voor een tijdelijke vergunning maakt ook niet dat sprake is van een schaarse vergunning. Het aantal gegadigden wordt hierdoor niet beperkt. Een andere uitleg zou betekenen dat de tijdelijke vergunningen die in het kader van het Bor voor tien jaar worden verleend standaard als een schaarse vergunning moet worden beschouwd. Dat is niet het geval. Dit volgt niet uit de wet en niet uit de jurisprudentie. Overigens geldt dat er tot op heden nog geen jurisprudentie bekend is waarbij de Raad van State heeft geoordeeld dat via een planologisch besluit (omgevingsvergunning) een schaars recht wordt verleend. Tot slot merken wij op dat wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend, schrappen. Zie verder de onderdeel 9 van de zienswijze en de algemene reactie onder punt 1.
8. In uw zienswijze verwijst u naar een passage uit het advies van de Raad van State van 18 november 2020 waar in het kader van aanvullende voorwaarden over detachering en terbeschikkingstelling een en ander is vermeld (zie pagina 8 van het advies). Het gaat daarbij echter om verplichtingen en lasten die maken dat ondernemingen uit het oogpunt van de mededinging niet op gelijke voet staan met de in Nederland gevestigde werkgevers. U maakt echter een vergelijking met andere in Nederland gevestigde ondernemers, zodat wij om die reden uw redenering niet kunnen volgen. Bovendien geldt dat het beleid ziet op maatregelen ten behoeve van huisvesting en niet op detachering of terbeschikkingstelling. Wij menen dat daarom de zienswijze niet tot aanpassing van het beleid leidt.
9. Recent kwantitatief onderzoek laat zien dat de behoefte aan huisvesting nu en in de toekomst groot is. Er is sprake van een permanente vraag. Daarom schrappen wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Zie verder de algemene reactie onder punt 1.
10. Wij hebben kennis genomen van het tweede advies van het Aanjaagteam. De passage die u in uw zienswijze citeert is een alinea waarin gereflecteerd wordt op de huisvesting van buitenlandse werknemers: het type huisvesting verandert naarmate buitenlandse werknemers langer in Nederland verblijven. De alinea bevat geen aanbeveling die terugkomt in het overzicht van alle aanbevelingen op pagina 19 van het rapport. Bovendien staat het de gemeenten vrij om eigen beleid te maken. Het ontwerpbeleid sluit huisvesting in groepen en huisvesting op bedrijventerreinen niet uit. Zie verder de algemene reactie onder 3.
11. Wij herkennen ons niet in uw kritiek. Het vraagstuk rondom de huisvesting van buitenlandse werknemers is een urgent en actueel thema. De beleidsevaluatie die wij in 2019 hebben uitgevoerd gaf ons een aantal duidelijke aanbevelingen, waaronder 'Maak één helder beleidskader'. Onderzoek van Decisio wijst uit dat de behoefte aan huisvesting groot is en groot blijft. Het is ongewenst om nog langer te wachten. Toen wij het ontwerpbeleid in de gemeenteraad brachten, voegden wij daaraan het eerste rapport van het Aanjaagteam toe. Ook spraken

- wij voorafgaand met buitenlandse werknemers zelf, met kernraden en met bedrijven. Een concept van het beleid is gedeeld in de regionale werkgroep huisvesting buitenlandse werknemers. Dit ontwerpbeleid is ook gedeeld in de regio en met de provincie. Zie verder de algemene reactie onder punt 5.
12. Wij bedoelen inderdaad de reguliere norm. Wij passen het ontwerpbeleid op dit punt aan.
 13. Dit moet een dynamische verwijzing zijn, zodat getoetst wordt aan de normen ten tijde van de aanvraag. Wij passen het ontwerpbeleid op dit punt aan.
 14. In onze gesprekken met buitenlandse werknemers werd heel duidelijk aangegeven dat er behoefte was een meer privacy. De nu in het beleid opgenomen regel komt hieraan tegemoet. Overigens is deze regel minder streng dan het voorstel uit het eerste rapport van het Aanjaagteam, waarin gesteld is dat alle slaapkamers eenpersoons moeten zijn. Wij hebben 50% in plaats van 100% eenpersoonkamers opgenomen, nadat we de ondernemers hadden gesproken over het conceptbeleid. De 50% norm geldt per huisvestingslocatie en toetsen wij op het moment dat een aanvraag wordt ingediend. Overigens is in de toelichting als voorbeeld genoemd: “een locatie met 200 huisvestingsplekken bevat dan minimaal 100 eenpersoons slaapkamers en maximaal 50 tweepersoons slaapkamers.”
 15. Agrarische bedrijven met een agrarische bestemming mogen, onder voorwaarden, maximaal 60 huisvestingsplekken realiseren. Bedrijven die gelegen zijn binnen de in het beleid aangewezen gebieden ‘bedrijventerrein’ mogen, onder voorwaarden, maximaal 50 huisvestingsplekken realiseren. Bedrijfsbestemmingen buiten de bedrijventerreinen vallen onder de categorie niet-grootschalige huisvesting < 60 personen, dan wel de categorie grootschalig > 60 personen.
 16. Wij stellen voorop dat het voorliggende beleid ziet op de huisvesting van buitenlandse werknemers en niet de verblijfsbelasting vaststelt voor buitenlandse werknemers. Die belasting is vastgelegd in de onlangs door ons vastgestelde Verordening inzake de verblijfsbelasting. Wij merken volledigheidshalve op dat ingevolge artikel 224 Gemeentewet de gemeentelijke toeristenbelasting mag worden opgelegd aan degene die gelegenheid biedt tot een verblijf voor buitenlandse werknemers die niet-ingezet zijn en dus niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen. Voor niet-ingezet buitenlandse werknemers kan dus verblijfsbelasting worden geheven. Volgens vaste rechtspraak is doorslaggevend wie het verblijf feitelijk biedt (zie bijvoorbeeld Gerechtshof 's-Hertogenbosch 24 mei 2019, ECLI:NL:GHSHE:2019:4053).
 17. De beantwoording van dit onderdeel van de zienswijze hangt samen het voorgaande onder 16. Blijkens de Gemeentewet en vaste rechtspraak is het mogelijk om verblijfsbelasting te heffen van degene die gelegenheid biedt tot een verblijf voor buitenlandse werknemers die niet-ingezet zijn (niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen). Van een strijd met het gelijkheidsbeginsel met Nederlandse ingezetene is geen sprake. Nederlandse ingezetenen zijn namelijk wel ingeschreven in de Basisregistratie Personen van de gemeente en dragen zodoende via de (andere) gemeentelijke belastingen bij.
 18. Met deze nota trachten we geen bovenwettelijk kostenverhaal toe te passen. Kostenverhaal vindt plaats via de leges of via een anterieure overeenkomst bij grootschalige ontwikkelingen. Bij het in rekening brengen van kosten via een anterieure overeenkomst passen wij de ‘Regeling plankosten exploitatieplan’ toe. Wij bekijken dit van geval tot geval.

19. Wij volgen de ontwikkelingen rondom de huisvesting van buitenlandse werknemers op de voet. Echter, wanneer wij overal eerst op moeten wachten, komen wij nooit dichtbij een oplossing voor dit urgente vraagstuk. Dit beleid is op zichzelf ook niet dé oplossing voor het hele vraagstuk rondom buitenlandse werknemers. Hier is veel meer voor nodig op allerlei terreinen. Zie verder ons antwoord onder punt 10 en de algemene reactie onder punt 5.
Voorstel: 1. Wij vullen de titel van de begripsbepaling ‘tijdelijke buitenlandse werknemer’ aan door de toevoeging ‘ook wel genoemd arbeidsmigrant’. 2. Geen aanpassingen noodzakelijk. 3. Geen aanpassingen noodzakelijk. 4. Wij passen de toelichting aan door een nadere (ruimtelijke) onderbouwing van het beleid te geven. 5. Wij passen het beleid en de toelichting op het beleid aan: a. Wij vermelden de wettelijke grondslag voor het bijhouden van een verblijfsregister in de beleidsregels en in paragraaf 4.3 van de toelichting. b. Wij schrappen de verplichting tot registratie in de RNI uit de beleidsregels. Wij verduidelijken de tekst over registreren in paragraaf 4.3 van de toelichting. 6. Wij passen de toelichting aan door een nadere (ruimtelijke) onderbouwing van het beleid te geven. 7. Geen aanpassingen noodzakelijk. 8. Geen aanpassingen noodzakelijk. 9. Wij schrappen de regel “Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd”. 10. Geen aanpassingen noodzakelijk. 11. Geen aanpassingen noodzakelijk. 12. Wij voegen aan de beleidsregel toe dat het gaat om de norm voor het reguliere SNF-register, dan wel een opvolger daarvan. Ook de begripsbepaling ‘SNF-norm’ passen wij hierop aan. Ook de toelichting bij het beleid passen wij op deze wijze aan (hoofdstuk 4.3, paragraaf ‘De SNF-norm voor huisvesting van buitenlandse werknemers’). 13. Wij passen het beleid aan. Zie hiervoor onze reactie onder het vorige punt (12). 14. Geen aanpassingen noodzakelijk. 15. Geen aanpassingen noodzakelijk. 16. Geen aanpassingen noodzakelijk. 17. Geen aanpassingen noodzakelijk. 18. Geen aanpassingen noodzakelijk. 19. Geen aanpassingen noodzakelijk.

13. Zienswijze Dorpsraad Andijk (DOC-21-351451)

Zienswijze: 1. In het beleidsstuk komen diverse onnodige anglicismen voor. 2. Het beleid spreekt uitsluitend van ‘buitenlandse werknemers’. Dit impliceert dat dit beleid geen betrekking heeft op werknemers van Nederlandse afkomst. Dit kan niet de bedoeling zijn. 3. Als gevolg van dit beleid kan er sprake zijn van een behoorlijke toename van het inwonersaantal. Het is niet duidelijk op welke wijze handhaving daarin meegroeit. Het gaat hier niet over of een bedrijf voldoet aan de huisvestingsregels, maar wat toezicht aangaat van de politie.
--

4. In het beleid staat dat “het initiatief is milieutechnisch inpasbaar in de omgeving, waarborgt een voldoende woon- en leefklimaat voor de buitenlandse werknemer en zorgt niet voor belemmering van omliggende bedrijven.” Plattelandswoningen zijn echter niet beschermd tegen milieugevolgen van het bijbehorende bedrijf. Hoe voorziet het beleid dan in wat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is? De definitie van milieutechnische inpasbaarheid ontbreekt.
5. Bij middellang verblijf (door u met een anglicisme ‘Mid Stay’ aangeduid, staat vermeld: “Maximaal 8 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per (plattelands)woning”. Dit lijkt anders te zijn bij kort verblijf (Short Stay), daar wordt er gesproken van “Maximaal 8 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per plattelandswoning”. Wat is het verschil tussen plattelandswoning en (plattelands)woning? Immers, door een deel tussen bogen te zetten suggereert dit dat dit ook betrekking heeft op woningen, niet zijnde plattelandswoningen?
6. In principe kan elke plattelandswoning worden gebruikt voor huisvesting van buitenlandse werknemers. Dit zou ook gelimiteerd moeten worden per kern.
7. Per kern zou moeten worden vastgesteld wat het maximale aantal arbeidsmigranten gehuisvest mag worden in een kern, gerelateerd aan de grootte van de kern (autochtone inwoners), bijvoorbeeld maximaal 1/10e van het aantal inwoners van een kern. In het geval van Andijk (en in dit voorbeeld) betekent dit niet meer dan 680 arbeidsmigranten in totaliteit voor wat Andijk aangaat. Uiteraard ligt het in de rede dat dit wordt gecommuniceerd met de inwoners zelf. Maar er moet ergens een grens gesteld worden: niet meer dan ...!
8. Wij zijn absoluut tegen grootschalige huisvesting van 2 x 300 per kern.
9. De dorpsraad is tegen huisvesting op bedrijventerreinen. Hier is nauwelijks sprake van (sociale) controle. Door huisvesting te creëren op dergelijke terreinen zal dat er niet anders op worden, in tegendeel. In het nabije verleden hebben ondernemers zich uitgesproken tegen huisvesting op bedrijventerreinen.

Reactie:

1. Wij gaan er van uit dat u doelt op de termen short-stay, mid-stay en long-stay. Wij sluiten aan bij de landelijke terminologie. In heel Nederland worden deze termen gebruikt om de verblijfsduur van buitenlandse werknemers aan te duiden.
2. In de begripsbepalingen bij dit beleid leggen wij uit wat wij onder een tijdelijke buitenlandse werknemer verstaan: Onder een tijdelijke buitenlandse werknemer wordt verstaan, een economisch actieve migrant uit het buitenland wiens doel het is op eigen initiatief en op vrijwillige basis arbeid en inkomen te verwerven.
3. Het actualiseren en doorontwikkelen van de handhavingsstrategie pakken wij op na vaststelling van dit beleid. Dit doen wij samen met onze toezichtpartners, waaronder de politie.
4. Het klopt dat in het kader van milieuwetgeving de bewoners van een plattelandswoning niet beschermd worden tegen de milieugevolgen van het daarbij behorende voormalige agrarische bedrijf. Echter, in het kader van een goede ruimtelijke ordening moeten wij bij het toelaten van huisvesting wel beoordelen of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat van de bewoners. Dat kan bijvoorbeeld door geluidsonderzoek, geur of stofonderzoek. Of wij kunnen in het kader van de milieuzonering kijken naar de afstand tussen de plattelandswoning en het voormalige bedrijf. Dus: de bewoners worden niet beschermd als ze er eenmaal zitten, maar wij moeten van tevoren wel beoordelen of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat.
5. Short-stay huisvesting in woningen mag uitsluitend plaatsvinden in woningen die in het bestemmingsplan de aanduiding ‘plattelandswoning’ hebben gekregen.

Mid-stay huisvesting in woningen mag plaatsvinden in reguliere woningen buiten woongebieden en in plattelandswoningen. Vandaar dat er bij de mid-stay huisvesting 'bogen' zijn neergezet. Uw veronderstelling is dus juist. 6. Dit beleid betreft uitsluitend plattelandswoningen die als zodanig zijn aangeduid in onze bestemmingsplannen (specifieke vorm van wonen – plattelandswoning). Dit zijn 22 woningen. Dit maakt het opnemen van een limiet per kern overbodig. 7. Naar aanleiding van uw zienswijze hebben wij de toelichting op het beleid aangepast om meer inzicht in de ruimtelijke onderbouwing te geven en daarmee de ruimtelijke afwegingen die een rol spelen bij de vraag hoeveel buitenlandse werknemers gehuisvest kunnen worden, rekening houdende met deze specifieke vorm van huisvesting en de impact daarvan op de woon- en leefomgeving. Elke aanvraag wordt dus beoordeeld op de inpassing daarvan op de omgeving waarbij wij onder meer kijken naar de parkeersituatie, de bereikbaarheid van voorzieningen, landschappelijke en milieutechnische inpassing. Daarnaast passen wij de regel voor grootschalige huisvesting boven de 60 personen aan door aan te geven dat het aantal te huisvesten onder andere afgestemd moet zijn op de omvang en de ligging van de bebouwing, de bereikbaarheid van de locatie en de ligging ten opzichte van voorzieningen. 8. Wij hebben een grote huisvestingsopgave. Deze opgave is niet op te lossen met alleen kleinschalige initiatieven. Ook grotere locaties zijn nodig om in de behoefte aan huisvesting voor buitenlandse werknemers te kunnen voorzien. 9. Er zijn zowel voorstanders als tegenstanders van huisvesting op bedrijventerreinen. Veel ondernemers hebben veel arbeid nodig en organiseren dit graag op korte afstand van hun bedrijf. Anderen zijn bang voor overlast. We kiezen daarom een middenweg om beperkt huisvesting voor short-stay toe te staan. Zie verder de algemene reactie onder punt 3.
Voorstel: 1. Geen aanpassingen noodzakelijk. 2. Geen aanpassingen noodzakelijk. 3. Geen aanpassingen noodzakelijk. 4. Geen aanpassingen noodzakelijk. 5. Geen aanpassingen noodzakelijk. 6. Geen aanpassingen noodzakelijk. 7. Wij passen de toelichting aan door een nadere (ruimtelijke) onderbouwing van het beleid te geven. Wij passen de beleidsregel grootschalige huisvesting > 60 personen aan door de toevoeging: het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers moet onder andere afgestemd zijn op de omvang en de ligging van de bebouwing, de bereikbaarheid van de locatie en de ligging ten opzichte van voorzieningen. 8. Geen aanpassingen noodzakelijk. 9. Geen aanpassingen noodzakelijk.

14. Zienswijze LTO-noord, Afdeling West-Friesland (DOC-21-345078)

Zienswijze: LTO Noord geeft aan dat het een goede zaak dat gemeente beleidsregels opstelt. LTO Noord kan zich in grote lijnen vinden in het beleid, maar geeft ons wel de volgende opmerkingen mee: 1. LTO kan zich vinden in de uitgangspunten van de overgangsbepaling huisvesting in woningen met dien verstande dat er op het moment van vervallen van deze bepaling wel voldoende alternatieven voorhanden zijn.

2. Huisvesting bij agrarische bedrijven moet alleen binnen het bouwblok plaatsvinden. De huisvesting blijft daarmee onderdeel van het agrarisch bedrijf. Hiermee wordt voorkomen dat de accommodatie later een andere bestemming kan krijgen.
3. Er zou ook huisvesting van meer dan 60 personen mogelijk moeten zijn bij agrariërs. Dit kwam ook uit een onlangs gehouden enquête naar voren. Verzocht wordt om maatwerk per aanvraag mogelijk maken, zodat ook huisvesting van meer dan 60 personen mogelijk wordt.
4. Bij grootschalige huisvesting is het hebben van toezicht en ondersteunende functies als recreatiemogelijkheden van cruciaal belang. De kosten per persoon zijn aan grenzen gebonden en moeten meegenomen worden in mogelijke ontwikkelingen. Maatwerk naar vraag, mogelijkheden en locatie moet mogelijk zijn waarbij de grens van 300 personen niet leidend is.
5. Daar waar geen afvalwaterriool aanwezig is, moeten ter plekke voorzieningen worden getroffen. De kosten hiervoor kunnen flink oplopen. LTO gaat er van uit dat er dan geen rioolbelasting van toepassing is. LTO wil bij realisatie van appartement-complexen graag in overleg over hoe omgaan met zuiveringsheffing en watersysteemheffing (alles op één adres).
6. LTO gaat er van uit dat inschrijven bij mid-stay verblijf op 1 huisadres plaatsvindt en niet per appartement, omdat er dan per appartement gemeentelijke belastingen en heffingen aan de orde zijn. Dat kan niet de bedoeling zijn.
7. LTO vraagt of de verblijfsbelastingtarieven ook voor short-stay huisvesting gelden. LTO staat voor praktisch omgaan met registratie waarbij inschrijf- en uitschrijfformulieren standaard aanwezig zijn bij inschrijving.
8. Binnen de land- en tuinbouw is de normering AFK (Agrarisch Keunmerk Flexwonen) afgesproken. LTO wil liever de AKF norm in plaats van de SNF norm, want dan zijn in de periode april tot november ook caravans en portocabins mogelijk. Daarnaast hoeft niet alles (slapen, wonen, eten, sanitair) onder één dak te zijn. Indien van toepassing zou er sprake moeten zijn van een overgangsregeling voor het gebruik van caravans of portocabins.
9. De agrarische sector is bereid investeringen te doen in goede woonaccommodaties. Een vergunning voor 20 jaar sluit hier niet goed bij aan. 40 jaar is een betere termijn.

Reactie:

1. Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan. De praktijk zal moeten uitwijzen of er op het moment van vervallen voldoende alternatieven zijn.
2. De huisvesting is ook zonder ligging in het bouwvlak gekoppeld aan de agrarische hoofdactiviteit ter plaatse. Vergunningverlening is immers afhankelijk van een advies van de agrarische beoordelingscommissie. In de vergunning nemen wij op dat de huisvesting bedoeld is voor werknemers die daar ter plaatse werken, uitgezonderd de 4 maanden regeling. Maar omdat huisvesting buiten agrarische bouwvlakken in strijd is met provinciaal beleid, schrappen wij de mogelijkheid om huisvesting buiten agrarische bouwvlakken te realiseren. Zie verder de algemene reactie onder punt 2.
3. Het beleid sluit huisvesting boven de 60 personen niet uit. Hiervoor kunnen we gebruik maken van de afwijkingsmogelijkheid. Zie verder de ambtshalve wijzigingen in de beleidsregels onder punt 3.
4. Via de in het beleid opgenomen afwijkingsbevoegdheid blijft maatwerk mogelijk. Zie verder de ambtshalve wijzigingen in de beleidsregels onder punt 3.

5. Bij een aansluiting op het gemeenteriool is er wel sprake van een rioolheffing. Bij plaatsing van lokale zuiveringsvoorzieningen die niet bij de gemeente in beheer komen, geldt dat de percelen niet worden aangeslagen voor de rioolheffing. Zuiveringsheffing en watersysteemheffing worden geïnd door het Hoogheemraadschap. Wij begrijpen de achtergrond van de vraag, maar voor bundeling van appartementen op één adres verwijzen wij u naar het Hoogheemraadschap.
6. Huisnummertoekenning is een taak van de gemeente onder de Wet BAG (Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen). De Wet BAG schrijft voor dat ieder verblijfsobject een nummeraanduiding (huisnummer) krijgt. Om te bepalen of er binnen een pand een verblijfsobject is, moet de ruimte voldoen aan een aantal criteria. Als een appartement voldoet aan de criteria, krijgt het een huisnummer. Bij het inschrijven in de BRP gaan wij uit van het adres zoals dat is bepaald onder de Wet BAG. Bij het opleggen van belastingen en heffingen gaan wij uit van de feitelijke situatie. Is er een verblijfsobject, dan wordt belasting geheven (rioolheffing, afvalstoffenheffing, WOZ). Verblijfsbelasting is alleen aan de orde bij verblijf in de gemeente zonder ingeschreven te staan. Hierbij kijken we naar het aantal personen per overnachting en niet naar het aantal verblijfsobjecten.
7. Verblijfsbelastingtarieven gelden juist voor de short-stay categorie en wordt geheven per nacht voor niet ingeschrevenen. De wettelijke verplichting tot inschrijven in de BRP en registreren geldt wanneer buitenlandse werknemers in een periode van 6 maanden, langer dan 4 maanden in Nederland verblijven (Art. 2.38 wet BRP). Voor het inschrijven streven we er naar om nauwe contacten met de werkgever/huisvester te onderhouden, zodat we gezamenlijk het administratieve proces rondom de in- en uitschrijving zo vlot mogelijk kunnen laten verlopen. Werkgevers melden de buitenlandse werknemers aan via de mail, de buitenlandse werknemers moeten echter wel op afspraak in persoon aan de balie verschijnen voor de inschrijving. Emigraties kunnen per mail doorgegeven worden.
8. Al sinds 2011 is in ons beleid opgenomen dat huisvesting niet mag plaatsvinden in (sta)caravans. Een overgangsregeling is daarmee niet aan de orde. Wij streven naar betere kwaliteit van de huisvesting. Onderkomens (kampeermiddelen) die worden gebruikt voor verblijfsrecreatie dragen daar niet aan bij. Het Aanjaagteam arbeidsmigranten onder leiding van de heer Roemer adviseert om te komen tot één keurmerk voor alle vormen van huisvesting. Hier wordt op dit moment aan gewerkt. Wij houden daarom vast aan het SNF keurmerk. Wij verduidelijken het beleid in die zin dat wij in de regels en de toelichting opnemen dat huisvesting in kampeermiddelen niet is toegestaan en nemen het begrip 'kampeermiddel' over uit het bestemmingsplan 'Buitengebied'.
9. Recent kwantitatief onderzoek laat zien dat de behoefte aan huisvesting nu en in de toekomst groot is. Er is sprake van een permanente vraag. Daarom schrappen wij de voorwaarde dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Zie verder de algemene reactie onder punt 1.

Voorstel:

1. Geen aanpassingen noodzakelijk.
2. Wij passen het beleid aan door de mogelijkheid tot bouwen direct aansluitend aan het bouwvlak te schrappen.
3. Geen aanpassingen noodzakelijk.
4. Geen aanpassingen noodzakelijk.
5. Geen aanpassingen noodzakelijk.
6. Geen aanpassingen noodzakelijk.

7. Geen aanpassingen noodzakelijk.
8. In de beleidsregels (voorwaarden die gelden voor alle vormen van huisvesting) en de toelichting op de beleidsregels nemen wij op dat huisvesting in mobiele kampeermiddelen niet is toegestaan. Wij voegen het begrip 'kampeermiddel' toe aan het begrippenkader.
9. Wij schrappen de regel "Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd".

15. Zienswijze gemeente Hoorn (DOC-21-344818)

Zienswijze:
Wij hebben kennis genomen van het ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers van de gemeente Medemblik. Wij gaan er vanuit dat dit beleid niet beperkend werkt voor de gemeente Hoorn. Vandaar dat wij op dit moment geen opmerkingen hebben. Op het moment dat de gemeente Medemblik verwacht dat dit beleid wel beperkende en/of nadelige effecten voor de gemeente Hoorn heeft of gaat hebben, dan horen wij dat uiteraard graag. Wij worden graag op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen ten aanzien van dit beleid huisvesting buitenlandse werknemers.
Reactie:
Wij danken u voor uw reactie en nemen deze voor kennisgeving aan. Via het regionaal ambtelijk overleg huisvesting buitenlandse werknemers houden wij u op de hoogte van de ontwikkelingen.
Voorstel:
Geen aanpassingen noodzakelijk.

16. Zienswijze gemeente Koggenland (DOC-21-344815)

Zienswijze:
Het ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers Medemblik is zorgvuldig tot stand gekomen. Vanuit Koggenland hebben wij op dit moment geen opmerkingen op het ontwerpbeleid.
Reactie:
Wij danken u voor uw reactie en nemen deze voor kennisgeving aan.
Voorstel:
Geen aanpassingen noodzakelijk.

17. Ambtelijke zienswijze provincie Noord-Holland (DOC-21-351782)

Zienswijze:
1. Initiatieven waaraan op basis van het beleid medewerking wordt verleend, moeten voldoen aan de Omgevingsverordening NH2020. Voor huisvesting van buitenlandse werknemers zijn in deze verordening diverse mogelijkheden opgenomen. 2. Artikel 6.33 stelt dat huisvesting bij agrarische bedrijven plaats moet vinden binnen het bouwperceel. Het moet daarbij gaan om volwaardige agrarische bedrijven en de huisvestingsfunctie moet ondergeschikt zijn. Het ontwerpbeleid

maakt huisvesting van maximaal 60 buitenlandse werknemers mogelijk. Dit lijkt ons gevoelsmatig erg veel, omdat een dergelijke locatie geen voorzieningen heeft. Of dan ook kan worden voorzien in een goed woon- en leefklimaat is de vraag. 3. Huisvesting bij agrarische bedrijven is op grond van de Omgevingsverordening alleen mogelijk voor werknemers die werken op het ter plaatse gevestigde bedrijf en niet voor huisvesting van tijdelijke werknemers van andere bedrijven. 4. Er zijn mogelijkheden voor eventuele huisvesting van buitenlandse werknemers binnen kleinschalige- en grootschalige woningbouwontwikkelingen in bijvoorbeeld het Landelijk Gebied. Hieraan zijn eisen verbonden, zoals ruimtelijke kwaliteit. Ook is regionale afstemming of melding vereist. Hierover zijn afspraken opgenomen in het Woonakkoord Westfriesland. 5. Landelijke regelgeving schrijft voor dat een goede ladderonderbouwing noodzakelijk is bij onder andere grootschalige woningbouwontwikkeling. Onderdeel daarvan is dat onderzocht is dat er geen binnenstedelijke mogelijkheden zijn. Ook het aantonen/onderbouwen van de behoefte is noodzakelijk. De provincie doet de suggestie om samen met andere gemeenten in Westfriesland een regionale ladderonderbouwing op te stellen. 6. De provincie is geen voorstander van (initiatieven voor) huisvesting op bedrijventerreinen. 7. De provincie adviseert ons om gelijktijdig met het opstellen van het beleid in te zetten op handhaving. 8. De provincie adviseert ons om de registratie (inschrijving in BRP) goed te regelen. 9. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat de buitenlandse werknemers na drie jaar kunnen doorschuiven naar een gewone woning en integreren in de samenleving? 10. In het Woonakkoord WF is gezegd dat deze opgave regionaal moet worden opgepakt. Komt/is er ook regionaal beleid en hoe verhoudt zich dat tot dit ontwerpbeleid van uw gemeente?
--

Reactie:

Algemeen:

Wij merken op dat wij in de reactie van de provincie het aanbod missen om samen op zoek te gaan naar oplossingen voor een vraagstuk en een behoefte die binnen onze gemeente speelt en die ook landelijk wordt onderkend.

1. Wij snappen dat initiatieven aan de Omgevingsverordening moeten voldoen. Wij vragen u echter om samen met ons naar de mogelijkheden in de Omgevingsverordening te kijken en deze zo nodig te verruimen.
2. Ons is niet duidelijk wat de provincie onder ongeschikte huisvestingsfunctie verstaat. De buitenlandse werknemers maken onderdeel uit van de agrarische bedrijfsvoering ter plaatse en zijn nodig voor het productieproces. De Agrarische Beoordelingscommissie toetst of het aantal te huisvesten werknemers noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering. Daarmee is sprake van een ongeschikte functie. Daarnaast is in het beleid de regel opgenomen dat een voldoende woon- en leefklimaat voor de buitenlandse werknemer gewaarborgd moet zijn. Voor wat betreft het bouwen buiten bouwvlakken verwijzen wij u naar de algemene reactie onder punt 2 en onze reactie op zienswijze nummer 14 onder punt 2.
3. Een dergelijke regel is al sinds 2012 in ons beleid opgenomen. Wij staan toe dat de huisvesting voor maximaal 4 maanden per jaar gebruikt mag worden voor de huisvesting van werknemers van andere bedrijven. Hiermee kan piekbelasting bij andere bedrijven opgevangen worden, en stimuleren we een efficiënt ruimtegebruik.
4. Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan.

5. Het opstellen van een regionaal ladderdocument is reeds opgenomen in het regionaal plan van aanpak huisvesting buitenlandse werknemers in Westfriesland. Wij nemen uw suggestie mee in de regionale werkgroep.
6. Op bedrijventerreinen is de behoefte naar arbeid de afgelopen jaren harder gestegen dan de contingenten voor woningbouw die de provincie ons geeft. Zolang de behoefte naar arbeid hoger is dan de mogelijkheden voor huisvesting dwingt de provincie ons te zoeken naar alternatieven. Zie verder de algemene reactie onder 3.
7. Het handhaven op huisvestingslocaties van buitenlandse werknemers is een prioriteit in het huidige handhavingsuitvoeringsprogramma. Na vaststelling van dit beleid gaan wij aan de slag met het actualiseren en doorontwikkelen van de handhavingsstrategie. Dit doen wij samen met onze toezichtpartners.
8. Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan. Wij werken aan het verbeteren van de registratie naar voorbeeld van het Westlands Model.
9. Dit beleid is een eerste stap om te komen tot meer en betere huisvesting voor buitenlandse werknemers en ziet alleen op de short-stay en de mid-stay huisvesting. Na 3 jaar vallen werknemers onder de long-stay groep. Dit valt onder het reguliere woonbeleid. Buitenlandse werknemers zijn EU-ingezetenen en daardoor niet inburgeringsplichtig. Integratie in de samenleving is daarmee niet af te dwingen.
10. Omdat het huidige beleid van de gemeente Medemblik versnipperd en daardoor onduidelijk is, zetten wij in op een herziening van het beleid. Dit was één van de aanbevelingen uit een evaluatie die wij in 2019 hebben uitgevoerd.
De regionale opgave is benoemd in het Pact voor Westfriesland. Aan het Pact is een uitvoeringsprogramma gekoppeld. In Westfriesland is er een regionale werkgroep huisvesting buitenlandse werknemers. In het regionale plan van aanpak heeft ook het afstemmen van beleid een plek, maar in de regio zetten we eerst in op het verbeteren van de inschrijving en registratie en onderzoek naar locaties voor grootschalige huisvesting.

Voorstel:

1. Geen aanpassingen noodzakelijk.
2. Wij passen het beleid aan door de mogelijkheid tot bouwen direct aansluitend aan het bouwvlak te schrappen. In de toelichting verduidelijken wij dat de huisvesting onderdeel uitmaakt van de agrarische bedrijfsvoering ter plaatse en daarmee een ondergeschikte functie is.
3. Geen aanpassingen noodzakelijk.
4. Geen aanpassingen noodzakelijk.
5. Geen aanpassingen noodzakelijk.
6. Geen aanpassingen noodzakelijk.
7. Geen aanpassingen noodzakelijk.
8. Geen aanpassingen noodzakelijk.
9. Geen aanpassingen noodzakelijk.
10. Geen aanpassingen noodzakelijk.

Ambtshalve wijzigingen:

In dit hoofdstuk geven we aan waar het beleid ambtshalve is aangepast en om welke reden dat is gedaan.

Wijzigingen in de beleidsregels

1. Aanpassen regel huisvesten op bedrijventerreinen alleen voor eigen personeel

In november 2020 nam de raad een amendement aan, waarop de regel voor huisvesting op een bedrijventerrein is aangepast in: *“alleen huisvesten voor personeel dat werkzaam is bij de onderneming die de huisvesting aanvraagt en op het terrein van de hoofdvestiging van het betreffende bedrijf”*. Doel van dit amendement is het voorkomen dat panden worden opgekocht om deze vervolgens om te zetten in huisvesting voor buitenlandse werknemers. De bedoeling is dat huisvesting op bedrijventerreinen alleen kan plaatsvinden bij bedrijven waar de buitenlandse werknemers werkzaam zijn. Dit is vergelijkbaar met huisvesting bij agrarische bedrijven.

De op grond van het amendement gewijzigde regel is echter onduidelijk geformuleerd, waardoor het beoogde doel ervan niet wordt bereikt. De onduidelijkheid zit in het feit dat de formulering in het amendement niet uitsluit dat initiatiefnemers nieuwe B.V.'s kunnen oprichten om huisvesting mogelijk te maken. Ook sluit deze regel huisvesting door bedrijven die uitsluitend gericht zijn op het huisvesten van buitenlandse werknemers en huisvesting door uitzendbureaus niet uit.

Conclusie/aanpassing:

Omdat de regel *“alleen huisvesten voor personeel dat werkzaam is bij de onderneming die de huisvesting aanvraagt en op het terrein van de hoofdvestiging van het betreffende bedrijf”* in het ontwerpbeleid onduidelijk is geformuleerd, passen wij deze regel aan in: *“Alleen voor personeel dat werkzaam is bij het bedrijf waar de huisvesting plaatsvindt, waarbij huisvesting een nevenactiviteit is”*. Ook de toelichting passen wij op dit punt aan.

2. Aanpassen regel huisvesten in tweede agrarische bedrijfswoning

In het ontwerpbeleid is voor agrarische bedrijven de regel opgenomen dat maximaal 60 huisvestingsplekken gerealiseerd mogen worden per agrarisch bedrijf. Het ontwerpbeleid maakt niet duidelijk hoeveel van deze 60 plekken in de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig) gerealiseerd mogen worden. Wij passen de beleidsregels aan door aan te geven dat van deze 60 huisvestingsplekken er maximaal 8 gerealiseerd mogen worden in de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig). Dit beschrijven we ook in de toelichting op het beleid.

Conclusie/aanpassing:

De regel *“maximaal 60 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per agrarisch bedrijf”* wijzigen we in *“maximaal 60 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per agrarisch bedrijf, waarvan maximaal 8 huisvestingsplekken in de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig).”* Ook de toelichting passen wij op dit punt aan.

3. Wijzigen regel afwijkingsmogelijkheid en toevoegen algemene afwijkingsmogelijkheid op grond van artikel 4:84 Awb

In het ontwerpbeleid is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen waarmee initiatieven die

niet passend zijn binnen het beleid met een onderbouwing worden voorgelegd aan de raad: *“Een initiatief dat niet past binnen deze regeling kan, met een onderbouwing, door het college van burgemeester en wethouders ter beoordeling worden voorgelegd aan de raad.”* De Algemene wet bestuursrecht (Awb) bevat eveneens een regel die afwijken van beleid mogelijk maakt: 4:84 Awb. De regel uit de Awb geldt algemeen en maakt het opnemen van de in het ontwerpbeleid opgenomen afwijkingsregel overbodig.

Bovendien heeft de gemeenteraad op 19 december 2019 ingestemd met de aanbevelingen uit het rapport “Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik, een evaluatie van het gemeentelijke beleid”. Een van de aanbevelingen luidt: “laat de uitvoering van de regels, inclusief de beoordeling van principeverzoeken en vergunningaanvragen over aan het college.” De afwijkingsregel uit 4:84 Awb sluit beter aan bij deze aanbeveling. Dit neemt overigens niet weg dat het college altijd kan besluiten om een initiatief voor te leggen aan de raad.

Bij toepassing van artikel 4:84 Awb gaat het in beginsel om gevallen die niet voorzienbaar waren of voorzienbaar, maar nu onevenredige gevolgen met zich meebrengen die de gemeente ook niet heeft kunnen voorzien. In het beleid zijn per huisvestingscategorie maximale aantallen te huisvesten werknemers opgenomen. Het kan voorkomen dat zich initiatieven voordoen die een groter aantal te huisvesten werknemers bevatten. Omdat het hier gaat om voorzienbare afwijkingen van het beleid (het is bijvoorbeeld bekend dat er grootschalige agrarische bedrijven zijn, waar meer dan 60 buitenlandse werknemers werkzaam zijn), kan de algemene afwijkingsbevoegdheid 4:84 Awb niet toegepast worden. Daarom is in het beleid ook een afwijkingsbevoegdheid opgenomen om af te kunnen wijken van maximale aantallen te huisvesten werknemers. Wij zijn hierin echter zeer terughoudend. Daarom kiezen wij voor een *nee-tenzij* formulering. Deze afwijkingsmogelijkheid is niet van toepassing op huisvesting in woningen.

Conclusie/aanpassing:

Wij vervangen de afwijkingsregel uit het ontwerp door twee afwijkingsmogelijkheden:

- *“Het college handelt overeenkomstig de beleidsregel, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen.”*
- *Het college wijkt in beginsel niet af van de in het beleid opgenomen maximum aantallen, tenzij uit een goede ruimtelijke onderbouwing blijkt dat dit passend is binnen de betreffende leefomgeving. Deze afwijkingsmogelijkheid is niet van toepassing op de categorie woningen.*

Ook de toelichting passen wij op dit punt aan.

Wijzigingen in de toelichting van het beleid

1. Duurzaamheid

In november 2020 stelde PW2010 een commissievraag over duurzaamheidsaspecten. Wij antwoordden dat in het vast te stellen beleid een paragraaf over duurzaamheid wordt opgenomen. Daarom is in paragraaf 4.2. een alinea toegevoegd over duurzaamheid, zodat initiatiefnemers weten dat ook huisvesting voor buitenlandse werknemers moet voldoen aan landelijke duurzaamheidseisen.

2. Informatie voor buitenlandse werknemers

De paragraaf 4.3. onder het kopje 'informatievoorziening naar buitenlandse werknemers' is uitgebreid met informatie over de nieuwe landelijke website www.workinnl.nl. Op deze website vinden buitenlandse werknemers uitleg over hun rechten en plichten, als het gaat om werken en wonen in Nederland. De website biedt ook een verzameling van informatie van instanties die buitenlandse werknemers verder kunnen helpen als ze met vragen zitten. De website is niet alleen in het Nederlands, maar ook in Engels, Pools en Duits te lezen. De website is opgezet door de Rijksoverheid op basis van de aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten.

3. Samenhang met programma verblijfsrecreatie:

Dit beleid sluit de omzetting van niet-vitale recreatieparken in huisvesting voor buitenlandse werknemers niet uit. Huisvesting op recreatieparken kan vallen onder de categorie 'grootschalige huisvesting > 60 personen' of 'niet-grootschalige huisvesting < 60 personen'. Dit soort initiatieven vereist echter maatwerk, waarbij meestal overleg met en instemming van de provincie nodig zal zijn. Daarnaast is ook ander beleid en regelgeving van toepassing op dergelijke initiatieven. Wij doelen hierbij in het bijzonder op de kaders die zijn vastgesteld in het 'Uitvoeringsprogramma verblijfsrecreatie gemeente Medemblik'. Omdat de samenhang met het programma verblijfsrecreatie onvoldoende tot uiting komt in de toelichting van het ontwerpbeleid, passen wij de toelichting aan.

Zienswijze ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers

Dit webformulier is ingevuld op:
Ons kenmerk:
Dit formulier is geregistreerd bij:

16 december 2020 14:11
Z-20-131138
Gemeente Medemblik

Antwoorden

Contactgegevens

Bedrijfsnaam/organisatie

Mijn zienswijze gaat over (Z-19-083408):

De beleidsregels
De toelichting op de beleidsregels

Mijn zienswijze/vraag/opmerking is:

-Toelichting: 3.3 Inschrijven en registreren lijkt me voor bedrijven en werknemer niet nodig, veelal zijn medewerkers (zeer) kort aan het werk op de bedrijven, laten we geen onnodige administratieve lasten en niet te vergeten kosten toevoegen. -punt 5: een vergunning word voor maximaal 20 jaar verleend. Wat betekend dat een pand na 20 jaar weer gesloopt moet worden. -Riolering is in de polder omgeving niet gewoon, er is sprake dat een gebouw moet worden aangesloten op het riool. Lijkt me onmogelijk als daar geen voorzieningen voor zijn.

Ik stel de volgende oplossing voor:

Toelichting: 3.3. Dit punt laten vallen, de beheerder administreert in zijn systemen wie er wel en niet aanwezig zijn in het gebouw. Tevens zijn de extra kosten ongewenst, dit kan niet de bedoeling zijn van werknemers huisvesten op bedrijven. -punt 5: een vergunning word afgegeven op levenslang gebruik hiervan. - Riolering zal worden opgelost met de bestaande alternatieven hiervan. Denk aan septic tanken.

Bijlagen

Niet beantwoord

Ondertekening

Op 16 december 2020 14:11 was u ingelogd met DigiD als
ondertekening en bewaren wij bij het formulier.

Dit hanteren wij als

Zienswijze ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers

Dit webformulier is ingevuld op:
Ons kenmerk:
Dit formulier is geregistreerd bij:

16 december 2020 22:46
Z-20-131204
Gemeente Medemblik

Antwoorden

Contactgegevens

Bedrijfsnaam/organisatie

Mijn zienswijze gaat over (Z-19-083408):

De beleidsregels

Mijn zienswijze/vraag/opmerking is:

Ik ben het eens met het hieronder samengevat verslag van

Ik stel de volgende oplossing voor:

De gemeente medemblik is op het moment druk met regels en beleid omtrent woonverblijven voor medewerkers. Ik denk dat het er aardig op begint te lijken. Het voorstel is ook al behoorlijk ver gevorderd in het beslissingstraject en is dus al behoorlijk definitief. U kunt het nalezen op: <https://www.medemblik.nl/over-medemblik/bekendmakingen/inspraak-ontwerpbeleid-huisvesting-buitenlandse-werknemers> Ik heb zelf wat het meeste moeite met: 1. Toelichting: 3.3 Inschrijven en registreren vind ik niet nodig. Het huidige voorstel geeft behoorlijke administratieve lasten voor beide partijen en kosten voor de werknemer. 2. Ontwerpbeleid punt 5: een vergunning word voor maximaal 20 jaar verleend. Wat betekend dat we na 20 jaar het pand weer moeten slopen. Dat lijkt me erg onhandig 3. Wss moet een groot huis aangesloten worden op het riool. Het riool is in de polder nog niet gemeengoed. De kosten hiervoor komen waarschijnlijk voor de aanvrager. Dit vind ik niet terecht. Riool hoort een nutsvoorziening te zijn en dus door de gemeente aangelegd. Met vriendelijke groet

Bijlagen

Niet beantwoord

Ondertekening

Op 16 december 2020 22:46 was u ingelogd met DigiD als
ondertekening en bewaren wij bij het formulier.

. Dit hanteren wij als

Zienswijze ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers

Dit webformulier is ingevuld op:
Ons kenmerk:
Dit formulier is geregistreerd bij:

21 december 2020 13:08
Z-20-131588
Gemeente Medemblik

Antwoorden

Contactgegevens

Bedrijfsnaam/organisatie

Mijn zienswijze gaat over (Z-19-083408):

De beleidsregels
De toelichting op de beleidsregels

Mijn zienswijze/vraag/opmerking is:

1. Toelichting: 3.3 Inschrijven en registreren geeft heel veel administratie handelingen. Omdat er vaak veel wisseling van personeel/ arbeidsmigranten is. > oplossing: Wij vinden wij niet nodig. Het huidige voorstel geeft behoorlijke administratieve lasten voor beide partijen en kosten voor de werknemer. 2. Ontwerpbeleid punt 5: Het lijkt ons niet handig, dat er een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend. Wat betekend dat we na 20 jaar het pand weer moeten slopen ? Dit is bij 'gewone' huizen toch ook niet aan de orde? > Oplossing; als er een vergunning wordt afgegeven dan is deze gewoon altijd geldig. Dat er wellicht controle komt eens in de zoveel jaar, is geen probleem. Maar de vergunning eraf halen lijkt ons niet eerlijk. 3. Waarschijnlijk moet een groot huis aangesloten worden op het riool. Het riool is in de polder nog niet gemeengoed. De kosten hiervoor komen waarschijnlijk voor de aanvrager. Waardoor er weer extra kosten en regel bij komen voor de agrariër. Dit vind ik niet terecht. > oplossing als er een riool nodig is, dan moet dit door en op kosten van de gemeente worden geregeld. omdat riool een nutsvoorziening is, en dat hoort bij de taken van de gemeente. worden aangelegd.

Ik stel de volgende oplossing voor:

Zie de opmerkingen hier boven, daarbij staan al oplossingen.

Bijlagen

Niet beantwoord

Ondertekening

Op 21 december 2020 13:08 was u ingelogd met DigiD als
ondertekening en bewaren wij bij het formulier.

. Dit hanteren wij als

Zienswijze ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers

Dit webformulier is ingevuld op:
Ons kenmerk:
Dit formulier is geregistreerd bij:

16 december 2020 12:09
Z-20-131111
Gemeente Medemblik

Antwoorden

Contactgegevens

Bedrijfsnaam/organisatie

Mijn zienswijze gaat over (Z-19-083408):

De beleidsregels
De toelichting op de beleidsregels

Mijn zienswijze/vraag/opmerking is:

Wij hebben een agrarisch bedrijf in Het Grootslag waarbij wij een behoorlijk aantal tijdelijke medewerkers nodig hebben. We zijn blij dat de gemeente bezig is met beleid huisvesting buitenlandse werknemers. Wij denken dat het beleid een stap is in de goede richting. Op 2 punten denken wij dat het beter kan. In het beleid stelt u: 5. Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd. Dit lijkt ons niet wenselijk. We willen allen goede geborgde kwaliteit van huisvesting realiseren. Dit vraagt enorme investeringen. Indien deze binnen 20 jaar terug verdiend moeten worden dan doet dat afbreuk aan de opzet van dit beleid, namelijk kwaliteit. Wij stellen voor dat er geen periode benoemd wordt of dat de periode word verlengd tot 30 jaar met optie tot verlenging. Hiernaast schrijft u in uw toelichting dat alle inwoners zich moeten registreren bij de gemeente. Waarop u belasting gaat heffen en er automatisch allerlei regelingen in gang worden gezet, zoals afval Emmers etc. Dit lijkt me niet gewenst en onnodig kostenverhogend, ook voor de tijdelijke medewerkers die niet vragen om dit soort kosten. Wij stellen voor dat u deze verplichting alleen invoert voor long stay bewoners en dat voor medium en short stay bewoners een registratie in een verblijfsregister afdoende is.

Ik stel de volgende oplossing voor:

Wij stellen voor dat er geen termijn word genoemd waarna de huisvesting weer moet worden gesloopt of dat periode word verlengd tot 30 jaar met optie tot verlenging. Wij stellen voor dat u deze verplichting alleen invoert voor long stay bewoners en dat voor medium en short stay bewoners een registratie in een verblijfsregister afdoende is.

Bijlagen

Niet beantwoord

Ondertekening

Op 16 december 2020 12:09 was u ingelogd met DigiD als
ondertekening en bewaren wij bij het formulier.

. Dit hanteren wij als

Zienswijze ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers

Dit webformulier is ingevuld op:
Ons kenmerk:
Dit formulier is geregistreerd bij:

06 januari 2021 10:32
Z-21-136114
Gemeente Medemblik

Antwoorden

Contactgegevens

Bedrijfsnaam/organisatie

Mijn zienswijze gaat over (Z-19-083408):

De beleidsregels

Mijn zienswijze/vraag/opmerking is:

voorwaarden die gelden voor alle vormen van huisvesting punt1 50% van de huisvestingsplekken moeten worden ingericht als 1 persoonsslaapkamer. Voor de bestaande vergunning die we hebben voor 30 personen komt het door deze regel op neer dat we maar 20 werknemers mogen huisvesten terwijl we 20 studio's hebben die voldoen aan het flex keurmerk en waar de mogelijkheid is om 40 werknemers te huisvesten. punt 5 Er wordt een vergunning van 20 jaar afgegeven waarna de opgerichte bebouwing moet worden verwijderd. Dit is pure kapitaal vernietiging een huis breek je ook niet na 20 jaar af.

Ik stel de volgende oplossing voor:

Punt 1 de bestaande vergunningen in overleg aanpassen naar de maximale huisvestingplekken van het gebouw punt 5 Hier moet specifieker naar worden gekeken, unitbouw/portocabins hebben een andere levensduur dan een appartementencomplex van steen. Het SNF keurmerk of het flex keurmerk geeft duidelijk aan waar de huisvesting aan moet voldoen, over 20 jaar zou de huisvesting ook nog kunnen voldoen aan deze keurmerken

Bijlagen

Niet beantwoord

Ondertekening

Op 06 januari 2021 10:32 was u ingelogd met DigiD als
ondertekening en bewaren wij bij het formulier.

. Dit hanteren wij als

Gemeente Medemblik
t.a.v. College B&W
Postbus 45
1687 ZG Wognum
-via mail-

Alkmaar, 20 januari 2020

Betreft: zienswijze beleidsnotitie huisvesting arbeidsmigranten / Z-19-083408

Geacht college,

Wij hebben met grote interesse jullie nieuwe beleidsnotitie over huisvesting buitenlandse werknemers gelezen en willen daar graag bij deze een aantal op- en aanmerkingen bij plaatsen:

- Goed dat er nu ook mogelijkheden zijn voor grotere locaties, met als limiet 300 mensen.
- Overigens groter dan 300 is ons inziens ook lastig te behappen en af te raden, dus daarin geven we u helemaal gelijk in de maximalisering van 300 mensen.
- U geeft aan dat op bedrijventerreinen het maximum is gesteld op 50; ons inziens is dit aantal te laag. Voor een goed beheer op locatie, en dat is wel essentieel in huisvesting, is 80 mensen per locatie absoluut wenselijk.
- De echte ondergrens voor goed beheer op een locatie is overigens 60, dus wij willen u verzoeken om de maximale limiet op bedrijventerreinen in ieder geval op 60 te zetten.
- Wij zijn het overigens niet eens dat het alleen mogelijk moet zijn om op bedrijventerreinen te huisvesten bij het bedrijf zelf; ons inziens zijn er heel veel bedrijventerreinen waar het juist prima solitair in leegstaande kantoor-/bedrijfsgebouwen huisvesting gerealiseerd kan worden. Wij hebben diverse voorbeelden gerealiseerd in o.a.: Wieringerwerf (3 locaties), Heerhugowaard, Noordwijkerhout en Alkmaar. Wij willen u dus verzoeken om koppeling met een bedrijfslocatie los te laten, omdat vaak bij de bedrijfslocatie waar mensen nodig zijn er simpelweg geen ruimte voor is.
- Overigens wordt er ook als argument genoemd dat huisvesting op bedrijventerreinen maximaal 50 is i.v.m. externe veiligheid; inmiddels is er ook een uitspraak van de Raad van State waaruit blijkt dat er wel degelijk, mits juiste huisvesting, aan externe veiligheid gedaan kan worden op een bedrijventerrein.
- Wij onderstrepen de SNF-norm, alleen door daar 50% 1-persoonskamers aan toe te voegen wordt de huisvesting zodanig duur dat het weer voor veel bedrijven niet realiseerbaar is. Er is zeker behoefte aan 1-persoonskamers, maar dan denken wij meer aan 20%. Dus het verzoek om het aan te passen naar 20%.

- U geeft aan dat het na 20 jaar beëindigd zou moeten worden maar ik denk dat het onmogelijk is om 20 jaar vooruit te kijken en ik zou daar ook nu geen restrictie inzetten.
- Verder zijn wij het helemaal met u eens dat er geluisterd moet worden naar de burens, maar door het eerst met de burens te bespreken en daarna een principeverzoek in te dienen werkt het niet. De burens weten dan dat zij stampij kunnen maken, waardoor het principeverzoek er niet doorkomt, dus blijft u in een vicieuze cirkel draaien. Als betrekken wij al vanaf 1994 altijd alle omwonenden erbij om draagvlak te creëren voor plannen. Er moet dan echter wel al contact zijn met de gemeente en een akkoord zijn op het principeverzoek. Voordat het besluit principeverzoek naar buiten gaat betrekken we de burens erbij, dan kunnen zij in de uitwerking meegenomen worden.

Vertrouwende u input te hebben gegeven voor een goede aanpassing van het beleid verblijf ik.

Met vriendelijke groet,

Zienswijze ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers

Dit webformulier is ingevuld op:
Ons kenmerk:
Dit formulier is geregistreerd bij:

20 januari 2021 15:04
Z-21-138288
Gemeente Medemblik

Antwoorden

Contactgegevens

Bedrijfsnaam/organisatie

Mijn zienswijze gaat over (Z-19-083408):

De toelichting op de beleidsregels

Mijn zienswijze/vraag/opmerking is:

1. De periode van 20 jaar voor de vergunning voor zo'n verblijf is veel te kort om een duurzaam gebouw neer te zetten. De enige mogelijkheid is dan nog om met units te werken wat dus veel minder duurzaam is en veel minder woongemak oplevert. 2. Als 50% van de slaapkamers 1-persoons moet zijn zal dat van de andere leefruimte afgehaald moeten worden, ik denk er beter kan worden gerekend met een minimaal aantal m2 totale leefruimte (dus keuken, woonkamer, badkamer, gang, slaapkamer, enz) per persoon. Anders zou het er op neer komen dat een aantal heel klein slaapkamertjes en keukentje, geen woonkamer en een badkamertje met daarin de toilet als geheel aan de regels voldoet maar een ruim opgezet appartement met grote keuken, ruime woonkamer, centrale gang, gescheiden badkamer en toilet en 2-persoons slaapkamer niet voldoet. 3. Ik begrijp de wens van de gemeente dat bewoners zich moeten inschrijven in het RNI, dit geeft wel bij de werkgevers een nog grotere administratielast, nog afgezien van het uitschrijven. Als dit simpeler kan, wellicht online met een melding voor het aanmelden en afmelden geeft dit veel minder administratieve handelingen en zal er eerder aan meegedaan worden. 4. De heffing van €1,60 per persoon per overnachting is een zeer grote financiële last die niet in verhouding staat aangezien we al betalen voor WOZ, afvalstoffenheffing en afvoer van afval enz, er geen gebruik gemaakt wordt van parkeerplaatsen in woonwijken en ik uit ervaring

kan zeggen dat er ook minimaal tot geen gebruik wordt gemaakt van voorzieningen in onze gemeente. Daarnaast denk dat deze personen juist zorgen dat de winkels(centra) in de kleine kernen nog bestaansrecht houden. Als er dan toch een heffing moet zijn stel ik voor om dat via de bestaande forfaitaire wijze te doen per gebouw en niet per sub-huisnummer.

Ik stel de volgende oplossing voor:

Mijn oplossingen/ideeën heb ik in bovenstaande al aangegeven, mochten er raadsleden of de wethouder zijn die hier vragen over hebben wil ik deze graag toelichten. Voor geïnteresseerden wil ik ook graag een keer laten zien hoe wij nu ons werknemersverblijf ingedeeld hebben, uiteraard met inachtneming van de coronaregels.

Bijlagen

Niet beantwoord

Ondertekening

Op 20 januari 2021 15:04 was u ingelogd met DigiD als
ondertekening en bewaren wij bij het formulier.

. Dit hanteren wij als

Zienswijze ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers

Dit webformulier is ingevuld op: 21 januari 2021 16:52
Ons kenmerk: Z-21-138480
Dit formulier is geregistreerd bij: Gemeente Medemblik

Antwoorden

Contactgegevens

Bedrijfsnaam/organisatie	Niet beantwoord
Mijn zienswijze gaat over (Z-19-083408):	De beleidsregels
Mijn zienswijze/vraag/opmerking is:	Het conceptbeleid m.b.t. huisvesting van buitenlandse werknemers wat nu ter inzage ligt houdt te weinig rekening met grote ondernemingen die de gemeente Medemblik rijk is en buitenlandse werknemers (in)direct willen huisvesten. Deze ondernemingen zijn van grote economische waarde, zij dienen goed gefaciliteerd te worden om dit belangrijke onderwerp goed tot uitvoering brengen. Te denken valt specifiek aan bedrijven (zoals Action) die op hun eigen terrein simpelweg niet de (fysieke) ruimte hebben om huisvesting te realiseren op eigen terrein. Ik ben me er van bewust dat het college volgens het beleid altijd een uitzondering / maatwerk kan honoreren, toch stuit dat in de praktijk te vaak op weerstand waardoor het realisatie in de weg staat.
Ik stel de volgende oplossing voor:	Zorg in het beleid voor duidelijke en haalbare mogelijkheden voor (kleinschalige tot middelgrote) huisvesting op bijvoorbeeld een bedrijventerrein en/of in een straal van X km van de vestigingslocatie van het betreffende bedrijf. Zonder dat dit via de 'maatwerk route' moet.
Bijlagen	Niet beantwoord

Ondertekening

Op 21 januari 2021 16:52 was u ingelogd met DigiD als . Dit hanteren wij als ondertekening en bewaren wij bij het formulier.

Zienswijze ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers

Dit webformulier is ingevuld op:
Ons kenmerk:
Dit formulier is geregistreerd bij:

22 januari 2021 09:34
Z-21-138511
Gemeente Medemblik

Antwoorden

Contactgegevens

Bedrijfsnaam/organisatie

Niet beantwoord

Mijn zienswijze gaat over (Z-19-083408):

De toelichting op de beleidsregels
De beleidsregels

Mijn zienswijze/vraag/opmerking is:

In het huis naast ons is sprake van short-stay. Met enige regelmaat wisselt de bezetting van het woonhuis. Er wonen vaak tussen de 6 en 8 mensen tijdelijk in dat huis. Dit veroorzaakt overdag en 's nachts overlast. Omdat er steeds van bewoners gewisseld wordt moet er steeds weer met de nieuwe bewoners gesproken worden. Vaak is het niet mogelijk omdat ze alleen Pools spreken en worden verzoeken om het rustig aan te doen vergeten als er veel drank gedronken is en er een aantal Polen bij elkaar komen. Vaak zijn dat tot wel 10 mensen tegelijk. Het huisvuil hoopt zich op omdat de klinko's niet berekend zijn op zoveel mensen. Daarom wordt alle vuil over alle bakken verdeeld. Er komt testafval in de groenbak en de plasticbak terecht. Het restant wordt over de buurbakken verdeeld. Er is geen controle op de bewoning. Is er in de beleidsnota opgenomen hoe die handhaving wel gaat plaatsvinden. Het is bekend dat de woning aan een Pool verhuurd is maar die is al maanden niet meer in de woning geweest. Er lopen nu bijna per week andere in en uit.

Ik stel de volgende oplossing voor:

Terug naar de normale bewoning door een particulier huishouden.

Bijlagen

Niet beantwoord

Ondertekening

Op 22 januari 2021 09:34 was u ingelogd met DigiD als
ondertekening en bewaren wij bij het formulier.

. Dit hanteren wij als

Zienswijze ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers

Dit webformulier is ingevuld op:
Ons kenmerk:
Dit formulier is geregistreerd bij:

30 januari 2021 10:01
Z-21-139447
Gemeente Medemblik

Antwoorden

Contactgegevens

Bedrijfsnaam/organisatie

Niet beantwoord

Mijn zienswijze gaat over (Z-19-083408):

De beleidsregels
De toelichting op de beleidsregels

Mijn zienswijze/vraag/opmerking is:

Het is toch spijtig om te zien hoe Gemeente Medemblik voorrang geeft aan zaken welke niet direct impact hebben op haar huidige bewoners ten opzichte van zaken die hier wel direct impact op hebben. Het bouwen van starterswoningen in Wognum lijkt wel niet vooruit te branden en men steekt geen moeite om dit proces te versnellen danwel neemt de gemeente geen concrete acties om nieuwe plannen te maken voor starterswoningen. Dit terwijl de starters op dit moment INWONERS zijn van gemeente en de gemeente dient te voorzien in haar behoefte. Wellicht is het met de komende verkiezingen tijd om een nieuwe partijen te laten regeren die wellicht wel weten hoe ze er voor hun inwoners kunnen zijn.

Ik stel de volgende oplossing voor:

Het beleid inzake huisvesting van buitenlandse werknemers staken en in plaats daarvan de tijd en geld besteden aan het bouwen van huizen voor de HUIDIGE inwoners van de gemeente. Dit zijn namelijk de inwoners die op dit moment genooddaakt zijn om een huis buiten het dorp te moeten kopen omdat de huizen in Wognum dermate zijn gestegen in prijs, dat deze niet voor jongeren zijn te betalen. De enige wijze om dit op te lossen is door het landelijke beleid op te volgen en met spoed nieuwe starterswoningen te bouwen (in Wognum).

Bijlagen

Niet beantwoord

Ondertekening

Op 30 januari 2021 10:01 was u ingelogd met DigiD als
ondertekening en bewaren wij bij het formulier.

. Dit hanteren wij als

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Medemblik
Postbus 45
1687 ZG MEDEMBLIK

Datum: 3 februari 2021

Betreft: **Zienswijze op de voorgenomen Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers in de gemeente Medemblik.**

Geacht College,

Middels dit schrijven willen de ondertekenaars van deze brief hun zienswijze kenbaar maken op het voorgenomen beleid t.a.v. het bovengenoemde onderwerp.

Vele onderzoeken in de laatste jaren en recentelijk nog van het Economisch onderzoeks- en adviesbureau Decisio uit Amsterdam namens de zeven West-Friese gemeenten, hebben duidelijk gemaakt, dat het bestaande huisvestingsprobleem voor buitenlandse werknemers nog niet is opgelost. Er moet alleen al in onze regio nog voor ca. 5.000 arbeidsmigranten een passende huisvesting met een menswaardig en comfortabel woon- en leefklimaat worden gerealiseerd.

In de komende tien jaar is de verwachting dat het aantal arbeidsmigranten in onze regio (7 Westfriese gemeentes) nog eens met ca. 10.000 zal toenemen. Soortgelijke onderzoeken door Decisio in de Regio Noordkop en Alkmaar geven bijna hetzelfde beeld, waarmee de noodzaak tot uitbreiding van extra capaciteit voor buitenlandse werknemers wordt onderstreept en iedere regio hierin zijn eigen verantwoordelijkheid dient te nemen. Ook het grote woningtekort in onze provincie en feitelijk in heel Nederland geeft aan, dat door de bouw van extra huisvesting voor de buitenlandse werknemers kan worden voorkomen, dat bestaande woningen worden weggekocht ten gunste van de huisvesting voor bovengenoemde doelgroep.

Op 14 december 2020 heeft het kabinet het tweede advies van het "Aanjaagteam bescherming Arbeidsmigranten" onder leiding van Emile Roemer aan de Tweede Kamer gezonden. Daarbij is het kabinet van mening dat het tekort aan goede locaties het eerste en belangrijkste probleem is binnen de huisvesting dat moet worden aangepakt. Het kabinet stuurt daarbij aan op samenwerking met de provincies, gemeentes en het bedrijfsleven.

Ook onderstaand nieuwsbericht uit 2020 n.a.v. de twee rapporten van de commissie Roemer onderschrijft bovengenoemde problematiek:

"Het kabinet gaat daarom de realisatie van nieuwe huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten stimuleren. Er komt een overzicht van regio's waar de woonproblematiek het grootst is, en gemeenten worden actief benaderd om bestaande mogelijkheden zo goed mogelijk te benutten, zoals de beschikbaar gekomen gelden uit de woningbouwimpuls, de korting op de verhuurdersheffing voor initiatieven met flexwonen en de versnellingskamers flexwonen."

Daarnaast is het helder dat deze te realiseren huisvesting zal moeten voldoen aan de volgende hoofdlijnen:

1. Een comfortabel woon- en leefklimaat met privacy en faciliteiten voor recreatie, ontspanning en een goede verbinding met het thuisfront zoals Internet en Wifi.
2. Een goede registratie (bijv. naar het Westlandse model).
3. Beheer en toezicht 24/7.
4. Heldere veiligheids- en huisregels met handhaving.
5. Goede communicatie tussen exploitant, arbeidsmigranten en de lokale overheden.

Als initiatiefnemers van diverse projecten in deze regio én ook daarbuiten willen wij graag onze ervaringen met u delen en deze spiegelen aan de door u voorgestelde Beleidsregels:

- a. **Huisvesting in woningen binnen- en/of buiten de woonkernen** is ongewenst omdat:
 - Er reeds nu grote woningnood is onder jongeren die op zoek zijn naar betaalbare woningen.
 - Het woningbestand wat op de markt komt opgekocht wordt door beleggers waardoor ook de koopprijzen fors onder druk komen te staan.
 - Veel woningen (ook plattelandswoningen) worden niet aangepast aan het gewenste comfort.
 - Beheer en registratie is nauwelijks te handhaven.
- b. **Huisvesting bij agrarische bedrijven** zou moeten worden toegestaan op basis van:
 - Alleen huisvesten voor de eigen behoefte én indien gewenst in combinatie voor behoefte overige lokale agrarische bedrijven; alleen bouwen voor seizoensgebonden eigen behoefte is financieel niet haalbaar.
 - Aangepaste bebouwing die past in het landschap.
 - Ordelijke registratie, toezicht en administratie.
- c. **Grootschalige huisvesting op bedrijventerreinen** kan zeker onder bepaalde voorwaarden omdat:
 - Grote bedrijven kunnen passende huisvesting bieden voor eigen buitenlandse werknemers.
 - Registratie en beheer vormen daarbij geen enkel probleem.
 - Dicht bij de werkplek overnachten is duurzaam en vaak op korte afstand van de voorzieningen.
 - Bij deze huisvesting kan worden gedacht aan maximale aantallen van 100 à 200 arbeidsmigranten, waarbij de verblijfsduur niet gelimiteerd moet worden. Bedrijven zoals Action en Helsing werken het hele jaar rond met uitzendkrachten.
 - Daarnaast kan bij het bepalen van de aantallen een onderscheid worden gemaakt tussen bedrijven op een bedrijventerrein die voorzien in eigen behoefte (dus kleinschalig (ca. 100 à 200) en/of centrale locaties voor huisvesting van ca. 300 à 500 arbeidsmigranten.

d. **Grootschalige huisvesting** is zeer wenselijk, rekening houdend met:

- Bij grootschalige complexen met méér dan 250 arbeidsmigranten realiseren van een optimaal voorzieningen niveau, goed beheer, toezicht en registratie.
- Tijdige en duidelijke participatie door initiatiefnemers in samenwerking met gemeente en exploitant.
- De Provincie Noord-Holland was hier in beginsel sterk op tegen maar begint nu haar mening te herzien.
- Een grootschalig complex mag niet te ver van de kernen liggen i.v.m. verkeersbewegingen richting winkels en sportfaciliteiten.
- Dit zou ook zoals elders in het land op bedrijventerreinen moeten kunnen, mits de locatie ook niet te ver van de kernen ligt.
- Om e.e.a. beheersbaar te houden zouden wij adviseren om het maximale aantal arbeidsmigranten per complex te limiteren op 500 personen.

Vaststelling beleidsregels en opvolging en/of toetsing hiervan:

Binnen de gemeente Medemblik zijn er ten aanzien van huisvesting voor arbeidsmigranten afspraken, dat iedere aanvraag voor de realisatie van huisvesting voor arbeidsmigranten (groot en klein) door de Gemeenteraad moet worden behandeld en goedgekeurd.

In de praktijk merken wij dat dit telkens weer tot vele, vaak onnodige discussies leidt en daarbij veel extra tijd kost in de toch al vaak lange procedures. Mede door de grote noodzaak aan voldoende capaciteit voor huisvesting van onze arbeidsmigranten verzoeken wij het gemeentebestuur om een duidelijke regelgeving/visie op dit onderwerp.

Als deze regelgeving/visie er nu is, mede vanwege de diverse rapporten die hiervoor zijn gemaakt, is ons verzoek, dat bij vaststelling van het nieuwe beleid de aanvragen die aan dit beleid voldoen niet meer via de gemeenteraadsvergaderingen hoeven te worden goedgekeurd. Die hebben immers het beleid vastgesteld. Net als vele andere gemeentes zal het ambtelijk apparaat de aanvragen hierop moeten toetsen.

Bij akkoordbevinding op basis van het nieuwe beleid wordt er vervolgens meegewerkt aan de vergunningsprocedure. Aanvragen die niet voldoen aan het beleid dienen via het college te worden behandeld en met een advies (positief of negatief) desgewenst aan de raad te worden voorgelegd.

Conclusie:

Grootschalige huisvesting en huisvesting bij (agrarische) bedrijven zou moeten worden toegestaan, omdat beheer en goede voorzieningen alleen op die manier goed realiseerbaar zijn. Bij de bedrijven, waar in beginsel waarschijnlijk alleen huisvesting voor de eigen behoefte wordt gerealiseerd, kan beheer en toezicht prima gecommuniceerd worden met de lokale overheden terwijl een goed voorzieningenniveau uit eigen belang zeker geboden zal worden.

Om de groeiende vraag naar huisvesting voor de geprognosticeerde toename van arbeidsmigranten tot 2030 te kunnen verwezenlijken zijn alleen grootschalige projecten realistisch.

Alleen het toestaan van bijvoorbeeld 8 bedden hier en 20 bedden daar zal versnippering in de hand werken en het realiseren van een acceptabel woon- en leefklimaat, het toezicht en de registratie ernstig bemoeilijken.

Daarbij is ons gebleken dat tijdelijke huisvesting met een hoog voorzieningen niveau voor een periode van 15 jaar financieel niet haalbaar is en zelfs bij 20 jaar zeer lastig te financieren is.

Tevens willen wij u meegeven, dat bij de realisatie van grootschalige huisvesting voor arbeidsmigranten rekening kan worden gehouden dat deze capaciteit ook bij een wisselende marktbezetting kan worden ingezet voor diverse andere doelgroepen, waaronder starters, spoedzoekers enz. De kwaliteit die thans van onze bedrijven wordt verwacht voor de bouw van migrantenhuisvesting is gelijkwaardig aan de traditionele bouw en gaat wat dat betreft net zo lang mee.

In de laatste maanden zijn onze bedrijven uitgenodigd door De Provincie Noord-Holland en eerder genoemde Regio's en hebben wij meegedaan aan diverse digitale overleggen met bestuurders van de Provincie en Regio's. De Provincie Noord-Holland is terecht op zoek naar locaties waar vergunningen voor onbepaalde tijd afgegeven kunnen worden.

Wij delen deze visie en willen er derhalve ook bij u op aandringen om het voorgenomen beleid in deze richting te wijzigen.

Er zijn de laatste jaren veel Regionale en landelijke rapporten gemaakt in opdracht van gemeentes, provincies en het kabinet. De conclusies van de rapporten zijn overduidelijk en versterken elkaar in de noodzaak om spoedig te komen tot extra en grootschalige capaciteitsuitbreiding voor een goede huisvesting van onze buitenlandse werknemers. En niet alleen voor de korte maar ook zeker voor de langere termijn. De rapporten zijn gemaakt, de overleggen hierover zijn druk gaande, maar nu vraagt het van u, college en gemeenteraad, om daadkracht te tonen om hierin beleid en voldoende capaciteit te faciliteren.

Tot slot verwijzen wij u nog naar het debat "Arbeidsmigratie", welke juist vandaag (3 februari) in de Tweede Kamer is gevoerd en waarin Minister Wouter Koolmees en de Kamercommissie het tweede advies van het "Aanjaagteam bescherming Arbeidsmigranten" (d.d. 14-12-2020) zo volledig mogelijk willen gaan uitvoeren. Ook dit debat onderschrijft de aanbevelingen in onze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Alkmaar	Paardenmarkt 1	Postbus 172	1800 AD Alkmaar	t (072) 514 46 66	www.schenkeveldadvocaten.nl
Hoorn	Van Dedemstraat 5	Postbus 2300	1620 EH Hoorn	t (0229) 21 28 15	www.schenkeveldadvocaten.nl
Amsterdam	Apollolaan 99		1077 AN Amsterdam	t (020) 333 80 50	www.schenkeveldadvocaten.nl

AANTEKENEN

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Medemblik
Postbus 45
1687 ZG Wognum

Ook per e-mail: info@medemblik.nl

Alkmaar, 3 februari 2021

Advocaat: Mevrouw mr. S. Smit
Rechtstreeks telnr.
e-mail:

Inzake : Laan e.a. / Zienswijze Beleid huisvesting 2021
Dossier : 00091970/SSG
Uw ref. : Nummer Z-19-083408

Geacht college,

Namens de volgende (rechts-)personen stuur ik u deze zienswijze:

- Peter Fischer Pears;
- De besloten vennootschap V.A.K. Onroerend Goed B.V.
- Firma P.N. Slagter & Zn;
- De besloten vennootschap P.J. Laan & Zn Andijk B.V.;
- De besloten vennootschap Paeon B.V.

Bovenstaande bedrijven zijn gevestigd dan wel werkzaam in de gemeente Medemblik, en hebben gevraagd om namens hen een zienswijze in te dienen op het Ontwerp van de 'Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik 2020'.¹ Volgens de informatie op de website van de gemeente is er tot 4 februari 2021 de mogelijkheid tot inspraak op het Ontwerp. Gelet daarop is deze zienswijze tijdig ingediend.

Deze zienswijze is als volgt opgebouwd:

¹ Hierna ook te noemen: het Ontwerp.

Schenkeveld Advocaten N.V. is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 37141985. Zij is de enige opdrachtnemer van alle werkzaamheden. Op deze werkzaamheden en alle rechtsverhoudingen met derden zijn de algemene voorwaarden van Schenkeveld Advocaten N.V. van toepassing, zoals gedeponeerd bij de griffie van de rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar, op 28 januari 2013 onder nummer 5/2013. Hierin is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen. De algemene voorwaarden zijn te raadplegen op www.schenkeveldadvocaten.nl en worden op eerste verzoek toegezonden.

Schenkeveld Advocaten N.V. is registered with the Trade Register under number 37141985. She is the exclusive contracting party in respect of all commercial work. This work and all legal relations with third parties shall be governed by the General Terms and Conditions of Schenkeveld Advocaten N.V. which have been filed with the clerk's office of the court of Noord-Holland, location Alkmaar, on 28 January 2013 under number 5/2013. These General Terms and Conditions include a limitation of liability and may be consulted at www.schenkeveldadvocaten.nl and will be forwarded upon request.

1. Inleiding
2. Advies Afdeling advisering;
3. Registratie van huisvesting;
4. Tijdelijke vergunning;
5. Aanjaagteam;
6. Conclusie.

1. Inleiding

Cliënten zijn allen betrokken bij de huisvesting van tijdelijke werknemers.

Ten onrechte wordt in het Ontwerp uitgegaan van huisvesting van arbeidsmigranten. In de Omgevingsverordening van de provincie Noord-Holland wordt ook gesproken over de huisvesting van tijdelijke werknemers. Het college dient het beleid ook af te stemmen qua terminologie op het provinciale beleid, waardoor gesproken dient te worden over de huisvesting van tijdelijke werknemers, in plaats van de huisvesting van arbeidsmigranten. Ook het onderscheid tussen short-stay, mid-stay en long-stay is niet juist. Afhankelijk van de verblijfsduur gelden meer of minder eisen die aan huisvesting worden gesteld. Dit maakt het voor cliënten heel lastig om aan de werknemers goede huisvesting te bieden. Zo kan het voorkomen dat de ene periode werknemers voor een kortere periode hier werkzaam zijn, en soms voor een langere periode. Door vast te houden aan harde grenzen is geen ruimte voor flexibiliteit. Het college wordt verzocht dit te verwerken.

Daar komt bij dat de druk op goede huisvesting groot is, en de behoefte blijft toenemen. De wijze waarop onderscheid wordt gemaakt naar verblijfsduur bij tijdelijke werknemers, is opmerkelijk. Het betreft hier Europese werknemers die op basis van het vrij verkeer van personen werkzaam zijn in Nederland. Zij worden desondanks niet als andere Nederlandse werknemers benaderd. Bij controles op huisvestingslocaties ervaren cliënten en hun tijdelijke werknemers dat vaak sprake is van (groot) machtsvertoon. Daarbij wordt de privacy geschonden van de werknemers, en wordt hun vrijheid en worden hun rechten met voeten getreden. Juist omdat het gaat om Europese burgers, is dit verschil in benadering onterecht en onverklaarbaar. De evenredigheid van handhavend optreden lijkt ver te zoeken. Bij het vaststellen van het Ontwerp zal ook de uitvoering en handhaving een rol spelen. Cliënten vragen het college uitdrukkelijk om de handhaving, de wijze van controleren en het houden van toezicht op de huisvesting, goed te onderzoeken en het voorgaande daarbij te betrekken.

Cliënten merken op dat dit Ontwerp beleid juist niet voorziet in het reguleren van huisvesting en daarmee het bieden van goede hoogwaardige huisvesting binnen de

gemeente Medemblik. Wat hen betreft draagt dit Ontwerp daar niet aan bij, in tegendeel zelfs. Daar komt bij dat cliënten als werkgevers degenen zijn die zorg moeten dragen voor passende (kwalitatief goede en betaalbare) huisvesting. Door in het Ontwerp verdergaande eisen te stellen aan de wijze waarop huisvesting plaatsvindt, en de kosten daarvan aanzienlijk te verhogen, vrezen cliënten dat huisvesting binnen de gemeente Medemblik onmogelijk wordt gemaakt. Dit Ontwerp drijft namelijk werkgevers feitelijk weg uit de gemeente om elders te voorzien in de huisvestingsbehoefte. Dat kan met dit Ontwerp, wat juist erop gericht zou moeten zijn om huisvesting beter te reguleren, niet de bedoeling zijn geweest van het college. Ook lijkt geen regionale/provinciale afstemming te hebben plaatsgehad met de andere gemeentes in Noord-Holland.

Dat is een gemiste kans, omdat de huisvestingsbehoefte voorbij de gemeentegrenzen reikt en een gezamenlijke aanpak zoals destijds in het Convenant tussen de West-Friese gemeenten of in de Regionale Kadernota voor de Noordkop, tot verbetering kan leiden.

2. Advies Afdeling Advisering Raad van State

Cliënten vermoeden dat het college bij het opstellen van het Ontwerp geen kennis heeft kunnen nemen van het advies van de Afdeling Advisering van de Raad van State dat op 18 november 2020 is uitgebracht. Het Advies is ook te raadplegen via internet.² Volledigheidshalve is dit advies bijgevoegd (**bijlage 1**). In dit Advies is ingegaan op de mogelijkheid om eisen te stellen aan onder andere huisvesting, en de Europese richtlijnen die van toepassing zijn op Unieburgers en werknemers, dienstverrichters en zzp-ers.

Dit Advies dient te worden betrokken bij de vaststelling van het Ontwerp beleid, omdat daarin eisen staan die op grond van het Unierecht niet gesteld mogen worden. Onderstaand wordt dit toegelicht. Het college wordt daarnaast verzocht om naast dit Advies ook in overleg te treden met bedrijven zoals die van cliënten en met de omliggende gemeente, zodat gezamenlijk met inspraak van alle betrokken tot een consistent en wel doordacht beleid wordt gekomen.

² <https://www.raadvanstate.nl/@121666/w12-20-0223-iii-vo/>

3. Registratie van huisvesting

De Verblijfsrichtlijn³ beperkt de mogelijkheid om tijdens de eerste drie maanden, de registratie van tijdelijke werknemers die uit andere lidstaten afkomstig zijn, verplicht te stellen. Dit betekent dat zoals in het Ontwerp is voorgesteld dat bij een verblijf tussen de 0-4 maanden (short stay), registratie RNI en verblijfsregister verplicht is, in strijd is met de Verblijfsrichtlijn. Deze eisen mogen niet worden gesteld aan Unieburgers/werknemers en zelfstandigen. Dit omdat zij recht hebben op een verblijf van tenminste 3 maanden in een andere EU-lidstaat, dit is niet onderkend in het Ontwerp.

De eisen ten aanzien van de registratie in de RNI en het bijhouden van een verblijfsregister, zijn wat cliënten betreft daarom niet in overeenstemming met de Verblijfsrichtlijn, en dienen te worden geschrapt.

Uit de rechtspraak van het HvJEU volgt dat hoge eisen voor de noodzakelijkheid en proportionaliteit van aanvullende voorwaarden die gelden bij de huisvesting. Maatregelen die feitelijk het vrije verkeer van diensten (en werknemers) aantasten moeten geschikt zijn om de nagestreefde doelen te bereiken, en beoordeeld moet worden of de maatregelen niet al worden gewaarborgd door de (Europese) regels. Dit betekent ook dat beoordeeld moet worden – en die beoordeling dient kenbaar te zijn gemaakt in de toelichting op het Ontwerp – of de regels voldoen aan deze eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en evenredigheid. Cliënten menen dat die beoordeling niet dan wel onvoldoende blijkt uit het Ontwerp/de toelichting daarop.

4. Tijdelijke vergunning

Het college stelt dat slechts beperkte tijdelijke vergunningen kunnen worden verleend voor de huisvesting in woningen onder expliciete voorwaarden. Daarbij wordt een aanvraagtijdvak geïntroduceerd, en geldt een beperkte looptijd voor een vergunning (tot 1 januari 2023). Het lijkt erop dat hiermee een schaarse vergunning wordt geïntroduceerd. Als gevolg van de eisen die de Dienstenrichtlijn⁴ stelt, dient een dergelijk vergunningsstelsel gerechtvaardigd te zijn om een dwingende reden van openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid of milieubescherming, maar dient dit ook evenredig te zijn. Verder dient te zijn onderbouwd dat een dergelijke maatregel niet discrimineert, en dat deze noodzakelijk dient te zijn.

³ Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van de Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG.

⁴ Richtlijn 2006/123/EG.

De artikelen 10 t/m 13 van de Dienstenrichtlijn stellen specifieke eisen aan de wijze waarop schaarse vergunningen moeten worden verleend. Uit de rechtspraak kan worden afgeleid dat bij beleidsmatig schaarse vergunningen het college moet voorzien in een toereikende bekendmaking, waarbij is voldaan aan:

- De transparantieplichting;
- De verdelingscriteria;
- De mogelijkheid om beroep in te stellen voor belanghebbenden.

Als wordt gekeken naar het Ontwerp dan is niet duidelijk onder welke voorwaarden wordt getoetst of een vergunning kan worden verleend. De verdelingscriteria zijn niet duidelijk. Onduidelijk is ook welk soort vergunning dit nu betreft, een tijdelijke exploitatievergunning of een tijdelijke omgevingsvergunning en zo ja, welke activiteit als bedoeld in artikel 2.1 van de Wabo dit betreft. Dit maakt dat deze eisen wat cliënten betreft niet in overeenstemming zijn met de eisen die het (Europese) recht daaraan stelt en daardoor niet in overeenstemming zijn met de rechtszekerheid zijn.

Verplichtingen zoals het opstellen, het bijhouden en het bewaren van sociale en arbeidsdocumenten, waaronder een arbeidsreglement, een speciaal personeelsregister brengen extra administratieve en economische kosten en lasten met zich mee, waardoor cliënten uit het oogpunt van de mededinging niet op gelijke voet staan met de in Nederland gevestigde werkgevers. Dit is een belemmering voor het vrije verkeer volgens het advies van de Afdeling Advisering.

Cliënten wijzen het college erop dat in het Ontwerp geen rekening is gehouden met de investeringskosten en afschrijving van huisvesting. Passende huisvesting vergt aanzienlijke investeringen (bouwkosten, duurzaamheid, brandveiligheid, isolatie etc.) en dergelijke huisvesting vraagt om een veel langere instandhoudingstermijn. Het beperken in het Ontwerp van een maximale looptijd van 20 jaar is niet duurzaam, nodigt niet uit tot het doen van investeringen in passende huisvesting, en beperkt ook de realisatie van langdurige huisvesting.

Permanente woningen worden ook niet voor kortere periode (20 jaar of korter) gebouwd, waarom zou wel huisvesting van tijdelijke werknemers voor een kortere periode gerealiseerd moeten worden? Dat is wat cliënten betreft kapitaalvernietiging. Bovendien bemoeilijkt dit ook bedrijfsoverdracht/bedrijfsopvolging, omdat dan voor de tijdelijke huisvesting een aparte waardering moet plaatsvinden van de waarde.

De vraag naar huisvesting is al jarenlang zeer hoog, zodat ook dat geen reden lijkt te zijn om de duur van de huisvesting te beperken. Het Ontwerp biedt geen perspectief om duurzame investeringen te verrichten voor een langdurige huisvestingsoplossing. Dit nodigt niet uit om voor de langere termijn in Medemblik te voorzien in duurzame

huisvesting, simpelweg omdat de investeringstermijn te kort is. Dat is een gemiste kans wat cliënten betreft.

5. Aanjaagteam

Naast de Afdeling Advisering is vanuit de Rijksoverheid het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten opgericht, om sturing te geven aan de arbeidsmigranten in Nederland. Volgens het tweede advies van het Aanjaagteam van 30 oktober 2020⁵ moeten huisvesting op een bedrijventerrein en huisvesting in groepen in voldoende mate aanwezig zijn, om perspectief te bieden naar het doorstromen op de reguliere woonmarkt. Cliënten menen dat het Ontwerp leidt tot een beperkter aanbod van deze vormen van huisvesting, wat niet bijdraagt en haaks staat op het advies van het Aanjaagteam:⁶

Aanbevelingen

Bij het nadenken over de huisvesting van arbeidsmigranten maakt het Aanjaagteam onderscheid naar type huisvesting: huisvesting op het bedrijfsterrein (vaak voor seizoensgebonden werk), groepshuisvesting (camping- of campusachtige vorm) en reguliere (eengezins)woningen. Bij de start van het werk in Nederland zal een arbeidsmigrant vaak gebruik maken van de huisvesting op het bedrijfsterrein, een recreatieterrein of groepshuisvesting. Als iemand langdurig wil blijven in Nederland is doorstroming naar een reguliere eengezinswoning een voor de hand liggende stap. Vanuit dit perspectief is het belangrijk dat de eerste twee typen huisvesting, huisvesting op bedrijfsterreinen en vormen van groepshuisvesting, beiden in voldoende mate aanwezig zijn en aan de juiste kwaliteitsnormen voldoen. Indien een arbeidsmigrant wil doorstromen naar de reguliere woonmarkt, is het onvermijdelijk dat dezelfde schaarste wordt ervaren die iedereen ervaart op de woonmarkt.

Het Aanjaagteam adviseert ook om te voorzien in de mogelijkheden voor grootschalige huisvesting en om ondernemers daarin te ondersteunen:⁷

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/10/30/tweede-advies-aanjaagteam-bescherming-arbeidsmigranten>

⁶ Tweede Advies Aanjaagteam p. 38.

⁷ Tweede Advies Aanjaagteam p. 39.

4.1 Instrumenten om effectief te kunnen sturen en op te kunnen treden tegen misstanden

A Inzicht in bestaande sturingsmogelijkheden

Het Aanjaagteam stelt voor dat er een landelijk expertteam arbeidsmigranten wordt opgericht, naar analogie van bestaande expertteams huisvesting. Het doel van dat team is om bijstand te verlenen aan gemeenten en hen inzicht te geven in de bestaande sturingsmogelijkheden.

Tevens adviseert het Aanjaagteam dat het Ministerie van BZK samen met de VNG een 'Handreiking huisvesting arbeidsmigranten' opstelt. De handreiking RO instrumentarium waaraan het ministerie van BZK werkt kan voor dat doel worden uitgebreid met andere domeinen als het huurrecht, de huisvestingswet, het Bouwbesluit en het woningwaarderingstelsel. Ook een lopend initiatief van de Rijksoverheid als het stimuleren van 'Flex-wonen' kan daarin worden meegegeven, vanwege de mogelijkheden die het voor de korte termijn al biedt. Dat moet de gemeente concreet handvatten bieden om de ondernemer te helpen die huisvesting wil realiseren op eigen grond of de gemeenten die – al dan niet in regionaal verband – een gronochallige locatie voor arbeidsmigrantenhuisvesting willen realiseren.

Het Aanjaagteam adviseert ook om vanuit de Rijksoverheid een Handreiking te laten opstellen, die door gemeenten kan worden gebruikt voor de inzet van de huidige regels om te voorzien in duurzame en goede huisvesting. Cliënten vragen zich af waarom het college dat niet afwacht en op eigen initiatief zonder kenbaar overleg met andere gemeentes/bedrijven dit Ontwerp heeft opgesteld.

Cliënten menen dat het voorgestelde Ontwerp geen blijk geeft van de landelijke aanbevelingen die zijn gedaan in de twee adviezen van het Aanjaagteam. Dat is een gemiste kans wat hen betreft.

SNF Norm

In het Ontwerp staat: "moet minimaal voldoen aan de SNF-norm". Onduidelijk is welke SNF-norm dit betreft, omdat SNF twee normen hanteert. Uit de toelichting volgt dan dat het zou gaan om de reguliere norm. Dit dient in de tekst van de Beleidsregel te worden opgenomen, omdat dat het toetsingskader vormt voor vergunningverlening. Bovendien geldt dat deze SNF-normen ook worden gewijzigd, en door de statische verwijzing naar een norm, niet bekend is welke versie wordt toegepast indien de norm zou wijzigen. Dit dient te worden aangepast.

Aantal kamers

Naast de SNF-norm stelt het Ontwerp dat voor alle vormen van short- en mid-stay minimaal 50 % van de huisvestingsplekken ingericht moeten zijn als eenpersoons slaapkamers. Feitelijk stelt het Ontwerp dat de norm voor verblijf veel strenger is dan

in omringende gemeentes. In de gemeente Hollands Kroon geldt een norm van maximaal twee bedden per slaapvertrek.⁸

De verplichting om te voorzien in eenpersoonkamer leidt tot een aanzienlijke lastenverzwaring, waardoor de tijdelijke werknemer daar niet wil verblijven, en het bieden van huisvesting voor de werkgever onbetaalbaar wordt.

Volgens het Ontwerp dient voor alle vormen van short- en mid-stay huisvesting voor buitenlandse werknemers minimaal 50% van de huisvestingsplekken ingericht moet worden als eenpersoons slaapkamers. Hoe wordt vastgesteld of aan dit minimale percentage is voldaan, is niet bekend. Bovendien blijkt niet hoe daarmee wordt gewaarborgd dat de gewenste kwaliteit van huisvesting wordt bereikt, en hoe een goede ruimtelijke ordening daarbij is gewaarborgd.

Locatie

Het Ontwerp maakt onderscheid naar woningen, agrarische bedrijven, bedrijventerreinen en grootschalige huisvesting. Het lijkt daarbij alsof het Ontwerp verwijst naar de aanduiding in het bestemmingsplan op de betreffende locatie, gelet op de kleuren in het beleid. Dit maakt wel dat onduidelijk is of een agrarisch bedrijf met een bedrijfsbestemming, 60 of 50 huisvestingsplekken mag realiseren. Op welke wijze wordt beoordeeld binnen welke categorie van bedrijven het bedrijf valt en hoe dat wordt vastgesteld, dat is niet duidelijk.

Verordening verblijfsbelasting

Als gevolg van de recent vastgestelde en in werking getreden Verordening inzake de verblijfsbelasting bedraagt het tarief voor een verblijf per nacht € 1.60,-. Per week bedraagt de huidige belasting op een verblijf/bed € 11,20, de vergoeding voor een verblijf per bed per week is € 7,80,-. Deze verhoging per nacht geldt tijdens de eerste vier maanden van het verblijf, voor de in het Ontwerp genoemde short-stay. Dit staat in geen enkele verhouding tot de kosten van huisvesting.

In de Verordening wordt niet alleen van degene die nachtverblijf aanbiedt aan toeristenbelasting geheven, maar ook van degenen die huisvesting aan tijdelijke werknemers aanbieden. Deze tijdelijke werknemers zijn allen burgers van de Europese Unie, zij betalen zelf de sociale premies en betalen inkomstenbelasting. Tijdelijke werknemers zijn niet gelijk te stellen met toeristen die tijdelijk ter recreatie ergens verblijven, en dienen ook niet als zodanig te worden belast.

⁸

https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Hollands%20Kroon/CVDR628345/CVDR628345_1.html?fbclid=IwAR0Aq3lb9fli9O5pTVJ1SquHVZSlzS978HabtZPyagVh8FMP1XEmI5MRQs.

Ook de wijze van verblijf is niet gelijk te stellen. Cliënten menen dat het heffen van verblijfsbelasting van tijdelijke werknemers, in strijd is met het gelijkheidsbeginsel. Hiermee wordt een ongerechtvaardigd onderscheid wordt gemaakt tussen werknemers die elders hun hoofdverblijf hebben en die hier tijdelijk werken, en Nederlandse ingezetenen.

Volgens de website van de Rijksoverheid⁹ is toeristenbelasting een heffing die een gemeente gebruikt om het gebruik van voorzieningen door toeristen te financieren.¹⁰ De toeristenbelasting wordt geheven van degene die gelegenheid biedt tot verblijf (de ondernemer). De aanbieder van verblijf kan en mag de belasting doorberekenen.

Hierdoor is sprake van een aanzienlijke kostenverhoging (en lastenverzwaring voor werkgevers) die afwijkt van de omliggende gemeenten. Dit zal juist leiden tot een wijze van huisvesting elders en buiten het zicht van de gemeente. De kosten van huisvesting worden voor de tijdelijke werknemers te hoog, waardoor zij niet of elders zullen moeten verblijven. Dat is niet gewenst, en lijkt niet in overeenstemming te zijn met de wens van het Ontwerp om huisvesting beter te reguleren.

Daarbij geldt dat volgens het Ontwerp kostenverhaal zal plaatsvinden voor elk initiatief dat voorziet in huisvesting, ongeacht de uiteindelijke realisatie. De Wet ruimtelijke ordening regelt voor welke bouwplannen kostenverhaal moet plaatsvinden. Onduidelijk is of met dit Ontwerp wordt getracht bovenwettelijk kostenverhaal toe te passen. Dit speelt vooral omdat bij de verlening van een (tijdelijke) vergunning het kostenverhaal plaatsvindt via legesheffing.

6. Conclusie

Cliënten menen dat het Ontwerp niet volledig is en geen blijk geeft van alle recente ontwikkelingen op het gebied van huisvesting van tijdelijke werknemers. Bovenregionale afstemming lijkt niet te hebben plaatsgevonden, waardoor het verschil in beleid vergroot wordt, indien dit Ontwerp zonder wijzigingen zou worden vastgesteld.

Het college wordt expliciet verzocht om in overleg te treden met cliënten, zodat ook vanuit de vraagzijde wordt gekeken naar het huidige beleid, en de wensen die zij hebben zodat kan worden voorzien in goede en passende huisvesting voor de tijdelijke

⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/vraag-en-antwoord/wat-is-toeristenbelasting-en-wanneer-moet-ik-dit-betalen>

¹⁰ Zie ook de wettelijke grondslag hiervoor in artikel 224 van Gemeentewet.

werknemers. Een uitnodiging voor een dergelijk overleg – fysiek of digitaal – zien zij graag tegemoet, voordat over de verdere vaststelling van dit Ontwerp wordt besloten.

Hoogachtend,

Voorlichting over het reguleren van vrij verkeer van personen en diensten.

Kenmerk	W12.20.0223/III/Vo
Datum aanhangig	1 juli 2020
Datum vastgesteld	18 november 2020
Datum advies	18 november 2020
Datum publicatie	19 november 2020
Vindplaats	Kamerstukken II 2020/21, 35359, nr. 23

Volledige tekst

Bij brief van 1 juli 2020 heeft de Voorzitter van de Tweede Kamer op de voet van artikel 21a, eerste lid, van de Wet op de Raad van State aan de Afdeling advisering van de Raad van State gevraagd de Tweede Kamer van voorlichting te dienen over het reguleren van het vrije verkeer van personen en diensten.

Inhoudsopgave

1. Inleiding
 - a. Verzoek om voorlichting
 - b. Kernboodschap en leeswijzer
2. Achtergrond van het verzoek om voorlichting
 - a. Situatieschets
 - b. Aanpak van de regering
 - c. Initiatiefnota actieplan arbeidsmigratie
3. Unierechtelijk kader
 - a. Inleiding
 - b. Rechten van arbeidsmigranten
 - c. Rechten en plichten van werkgevers
 - d. Handhavingsverplichtingen voor de lidstaten
 - e. Ruimte voor aanvullende maatregelen
4. Samenvattende conclusie
 - a. Algemeen
 - b. Mogelijkheden voor nationale regels om misstanden tegen te gaan
 - c. Het belang van handhaving; waterbedeffecten
 - d. Mogelijke Unierechtelijke verkenningen

e. Tot slot

1. Inleiding

a. Verzoek om voorlichting

De Tweede Kamer heeft op 1 juli 2020 een voorlichtingsverzoek ingediend waarin de volgende vraag aan de Afdeling advisering van de Raad van State is gesteld:

"Kan de Afdeling in kaart brengen of het mogelijk is - en zo ja, welke mogelijkheden het huidige Europese Unierecht biedt - om op nationaal niveau additionele regels te stellen op het terrein van arbeidsmigratie binnen de EU?"

Deze vraag komt voort uit een motie van het lid Bruins. (zie noot 1) Daaraan zijn verschillende moties en een initiatiefnota van de leden Segers en Marijnissen over een actieplan arbeidsmigratie vooraf gegaan. (zie noot 2) In het voorlichtingsverzoek wordt de Afdeling verzocht zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de motie van het lid Bruins, en wordt verwezen naar de initiatiefnota en een aantal van de moties die zijn aangenomen in het debat over de initiatiefnota. (zie noot 3)

b. Kernboodschap en leeswijzer

In deze voorlichting wordt uiteengezet dat het Unierecht ruimte biedt voor nationale maatregelen op het terrein van sociale bescherming. Daarbij dienen de lidstaten rekening te houden met het toepasselijk secundair recht (verordeningen en richtlijnen) en met de relevante randvoorwaarden die voortvloeien uit het Verdrag betreffende de werking van de Unie (VWEU). Elke afzonderlijke maatregel moet worden getoetst aan de specifieke regels die alsdan van toepassing zijn (denk aan, onder andere, de Detacheringsrichtlijn, de Dienstenrichtlijn en de Uitzendrichtlijn). Noodzaak en proportionaliteit dienen te worden aangetoond. Eventuele maatregelen mogen het niet onmogelijk of uiterst moeilijk maken om van de rechten van het vrije verkeer gebruik te maken. Ook zal rekening moeten worden gehouden met de regels die in andere lidstaten gelden (wederzijdse erkenning).

Vanuit het Unierecht bezien, zijn maatregelen het meest kansrijk wanneer die niet aanknopen bij de vorm waarin arbeidsmigratie plaatsvindt, maar bij de concrete misstanden die zich voordoen, met name met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden, (volks-)gezondheid of huisvesting, en het (gemeentelijk en nationaal) toezicht daarop, respectievelijk de handhaving daarvan. Maatregelen op deze terreinen zijn ook uit oogpunt van effectiviteit te overwegen. De Afdeling verwijst hiervoor naar het advies van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten.

Hierna schetst de Afdeling eerst de achtergrond van het verzoek om voorlichting (paragraaf 2) en brengt zij het relevante Unierechtelijke kader in kaart voor de beoordeling van eventuele nationale regulering van arbeidsmigratie (paragraaf 3). Aan de hand van dit Unierechtelijke kader wordt vervolgens beoordeeld welke mogelijkheden er zijn om op nationaal niveau additionele regels te stellen op het terrein van arbeidsmigratie binnen de EU. In de laatste paragraaf (paragraaf 4) volgen de samenvatting en conclusies.

2. Achtergrond van het verzoek om voorlichting

a. Situatieschets

In 2018 hadden in totaal 574.000 arbeidsmigranten uit de Europese Unie een baan in Nederland. (zie noot 4) Naast arbeidsmigranten uit Duitsland, België en het Verenigd Koninkrijk, is een aanzienlijk deel inmiddels ook afkomstig uit Midden- en Oost-Europa. Uit onderzoek blijkt dat in 2016 arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa een bijdrage van circa € 5 miljard leverden aan het nationaal inkomen. (zie noot 5) Veel van deze

arbeidsmigranten werken in de regio Groot-Amsterdam, Haaglanden, Rijnmond en Noord-Limburg.

Het betreft vooral - maar niet uitsluitend (zie noot 6) - uitvoerend productiewerk aan de onderkant van de arbeidsmarkt. (zie noot 7) De werkzaamheden zijn gestandaardiseerd (laaggeschoolde arbeid) en arbeidsintensief. Bij het verrichten van deze werkzaamheden is beheersing van de Nederlandse taal minder belangrijk. (zie noot 8) In het licht van de, naar verwachting, vanaf 2021 krimpende beroepsbevolking blijven arbeidsmigranten in verschillende regio's en sectoren een centrale rol spelen bij het uitvoeren van productiewerk en in dienstverlenende beroepen. (zie noot 9) In bepaalde regio's en sectoren zijn arbeidsmigranten uit de Europese Unie daarmee van wezenlijk belang voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. (zie noot 10)

In veel gevallen zijn in deze sectoren werkzame arbeidsmigranten via uitzendbureaus aan het werk in Nederland. Die uitzendbureaus kunnen zijn gevestigd in Nederland of elders in de Europese Unie. Arbeidsmigranten kunnen echter ook (direct) in dienst zijn bij een Nederlandse werkgever, al dan niet met een vast arbeidscontract, een flexcontract of een nulurencontract. Verder kan sprake zijn van payrolling of andere constructies. Soms bestaat de dienstverlening niet uit het uitzenden of detacheren van arbeidskrachten, maar uit het leveren van andere diensten (zoals bemiddeling), en begeven arbeidsmigranten zich niet als werknemer, maar als zelfstandige (zzp-er) op de arbeidsmarkt. Er bestaan, kortom, vele verschillende vormen waarin arbeidsmigranten in Nederland werken.

Deze arbeidsmigranten zijn kwetsbaar voor 'oneerlijke werk' respectievelijk voor werk in (zeer) slechte arbeidsomstandigheden. (zie noot 11) Deze kunnen bestaan uit een slechte behandeling door de werkgever, waaronder bejegening en te hoge werkdruk, onvoldoende betaling of slechte accommodatieomstandigheden. Hoeveel personen worden uitgebuit of onderbetaald blijven is ondanks schattingen van diverse instituten tot nog toe een 'dark number', zoals de Inspectie SZW het benoemt. (zie noot 12)

Voor een deel worden de problemen veroorzaakt door de economische verschillen in de Europese Unie. Werknemers zijn bereid tegen lagere arbeidsvoorwaarden te werken. (zie noot 13) Arbeidsmigranten zijn ook terughoudender om op te komen voor hun rechten, onder andere, vanwege de afhankelijkheidsrelatie ten opzichte van hun werkgever, een gebrekkige kennis van de Nederlandse taal, en onbekendheid met de Nederlandse wet- en regelgeving. (zie noot 14) Veel arbeidsmigranten komen naar Nederland met een zogenoemde package deal, waarbij de werkgever - veelal een uitzendbureau - werk, woning, vervoer en zorg aanbiedt. (zie noot 15) Hierdoor kan de afhankelijkheidsrelatie tussen de arbeidsmigrant en de werkgever worden vergroot.

Arbeidsmigranten verrichten werkzaamheden in sectoren waarin de toenemende internationale concurrentie leidt tot druk op het verlagen van de werkgeverskosten. Dit kan het oneerlijke werk in de hand spelen. Op de arbeidsmarkt is sprake van een neiging om constructies te ontwikkelen die de kosten van arbeid verlagen. (zie noot 16) Arbeid kan in Nederland in veel (juridische) vormen worden aangeboden en gevraagd, zoals hiervoor geschetst. (zie noot 17) Van alle werkenden in Nederland was in 2018 meer dan een derde niet in vaste dienst. (zie noot 18) Deze flexibilisering gaat gepaard met constructies - waaronder tijdelijk dienstverbanden, oproep- of nulurencontracten en (schijn)zelfstandigheid - die het vaststellen van eventuele overtredingen door de Inspectie SZW complex maakt. (zie noot 19)

Payrolling en contracting kunnen leiden tot ontwijking van de geldende cao. Bij vaste

contracten hebben werkgevers immers grotere financiële risico's, zoals loondoorbetaling bij ziekte. (zie noot 20) Bij flexibele contracten zijn deze risico's voor werkgevers beter te overzien of dragen de werkenden de risico's. Daarnaast kunnen schijnconstructies worden gecreëerd om premievoordelen te bereiken, zoals de zogenoemde A1-route waarbij sociale verzekeringspremies worden afgedragen in de uitzendende lidstaat. (zie noot 21) Ook zijn constructies ontwikkeld waarbij niet de lage arbeidskosten, maar vergoedingen voor onder meer huisvesting en verblijf het werkelijke verdienmodel vormen. (zie noot 22) Verder blijkt dat er een groep werkenden ontstaat die afkomstig is van buiten de Europese Unie en met een tewerkstellingsvergunning uit een andere lidstaat, via het vrij verkeer van diensten, op de Nederlandse arbeidsmarkt actief is. Het aantal arbeidsmigranten dat op deze wijze in Nederland tewerk is gesteld is gestegen van 2.327 in 2014 naar 10.872 in 2019. (zie noot 23) Tot slot heeft de uitbraak van het coronavirus de kwetsbare positie van deze groepen arbeidsmigranten blootgelegd. (zie noot 24) Om het risico op coronabesmetting voor arbeidsmigranten te beperken en de positie van arbeidsmigranten op de langere termijn te verbeteren heeft het kabinet een Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer ingesteld. Op beide onderwerpen heeft het Aanjaagteam aan het kabinet aanbevelingen uitgebracht. (zie noot 25) Zij adviseert onder meer om uitzendbureaus aan een nadere regulering te onderwerpen (waaronder een certificeringsstelsel), een (beter) registratiesysteem in te richten zodat meer grip kan worden gekregen op de situatie van arbeidsmigranten, en om voor verbetering te zorgen van het aanbod en de kwaliteit van huisvesting voor deze groep inwoners.

b. Aanpak van de regering

Uitgangspunt in het overheidsbeleid inzake arbeidsmigratie is dat Nederland arbeidsmigranten nodig heeft en arbeidsmigranten een belangrijke bijdrage leveren aan de Nederlandse economie. (zie noot 26) Om misstanden en uitbuiting tegen te gaan zijn al verschillende maatregelen getroffen, maar de regering kondigt ook eventuele aanvullende maatregelen aan. (zie noot 27)

Het gaat onder meer om voorlichting aan arbeidsmigranten om hen op de hoogte te stellen van hun rechten en plichten en om ervoor te zorgen dat zij bekend zijn met de instanties in Nederland die hen ondersteuning kunnen bieden. Voorlichting moet plaatsvinden in zowel het thuisland, als in Nederland. De regering wil verder verbetering aanbrengen in de mogelijkheden om meldingen te doen over de misstanden. Ook moet een betere registratie van arbeidsmigranten in de Basisregistratie Personen (BRP) plaatsvinden om zicht te krijgen op waar zij verblijven en er gericht kan worden gecontroleerd op huisvesting. Aandacht gaat verder uit naar integratie van arbeidsmigranten in onze samenleving. De regering is zich er daarbij van bewust dat EU-onderdanen niet mogen worden verplicht in te burgeren.

Wat betreft de aanpak van malafide uitzendbureaus denkt de regering niet aan een vergunningplicht, maar aan het creëren van meer draagvlak voor het keurmerk van de Stichting Normering Arbeid en het meer onderscheidend maken van dit keurmerk. Nader wordt verkend of aanvullende eisen voor zowel Nederlandse als buitenlandse uitzendbureaus kunnen worden gesteld. In het bijzonder wordt naar het storten van een waarborgsom gekeken. Ook wordt een regeling over een geblokkeerde rekening onderzocht in verband met de bestrijding van fiscale fraude. Verder zet de Inspectie SZW de komende jaren sterk in op de aanpak van malafide uitzendbureaus. Voor de handhavingssketen van de Inspectie SZW heeft de regering structureel € 50 miljoen per jaar vrijgemaakt. Daarnaast moet de handhaving zien op de aanpak van bestuurders van malafide uitzendbureaus.

De regering agendeert de problematiek rondom de misstanden met arbeidsmigranten ook op

Europees niveau. Zij roept de Europese Commissie op om toe te zien op de implementatie en de handhaving van Unierechtelijke regelgeving en zo nodig te komen met vervolgstappen voor het verder tegengaan van oneerlijke concurrentie en voor de adequate bescherming van werknemers. De regering verwacht dat de Europese Arbeidsautoriteit kan bijdragen aan grensoverschrijdende samenwerking om zo misstanden tegen te gaan bij de tewerkstelling van werknemers.

De voorgaande maatregelen dienen mede te worden gezien tegen de achtergrond van de problematiek op de arbeidsmarkt in meer algemene zin. Al langere tijd wordt geconstateerd dat de Nederlandse arbeidsmarkt niet in balans is. De verschillen in behandeling tussen (vaste) arbeidsovereenkomsten, de verschillende vormen van flexibele arbeid en arbeid als zelfstandige zijn te groot. Daardoor ontstaan onevenwichtigheden. Het gaat dan, onder andere, om het arbeidsrecht, sociale verzekeringen, pensioenen en belastingen. Inmiddels zijn verschillende maatregelen getroffen om te komen tot een betere balans tussen flexibiliteit en zekerheid. (zie noot 28) De laatste maatregelen zijn in 2020 in werking getreden met de Wet arbeidsmarkt in balans.

c. Initiatiefnota actieplan arbeidsmigratie

In de initiatiefnota van de leden Segers en Marijnissen wordt erkend dat de interne markt van de Europese Unie en de bijbehorende vrijheden van diensten, goederen en personen welvaart heeft gebracht. (zie noot 29) Tegelijkertijd wordt naar voren gebracht dat er ook negatieve effecten zijn die leiden tot oneerlijke concurrentie en maatschappelijke ontwrichting. Niet alleen in Nederland zijn negatieve effecten zichtbaar, ook in de landen van herkomst, zoals leegloop en braindrain.

Er wordt door de indieners een noodzaak gevoeld om arbeidsmigratie beter te reguleren, juist ook omdat in Nederland het arbeidsmigratiebeleid praktisch volledig is overgelaten aan werkgevers.

De indieners zijn van oordeel dat de regering niet ver genoeg gaat met de aanpak van deesignaleerde problemen. Ook wordt de impact van de Detacheringsrichtlijn te gering geacht en raakt het slechts een klein deel van de arbeidsmigranten. Gelet hierop komen de indieners met een toekomstperspectief dat bestaat uit drie richtingen:

- a. het maken van nadere afspraken in Europees verband en het treffen van nationale maatregelen om de instroom van arbeidsmigranten sterker te reguleren;
- b. het terugdringen van de flexibilisering van de Nederlandse arbeidsmarkt en het strenger reguleren van de uitzendbranche; en
- c. een sterkere handhaving op de woon- en werkomstandigheden van arbeidsmigranten.

3. Unierechtelijk kader

a. Inleiding

Binnen de Europese Unie geldt het vrije verkeer van werknemers en van diensten, en de vrijheid van vestiging. Deze fundamentele vrijheden vormen - naast het vrije verkeer van goederen en kapitaal - kernelementen van de interne markt. Burgers van de Unie hebben het recht om zich vrij op het grondgebied van de lidstaten te verplaatsen en er vrij te verblijven, werk te zoeken, er te werken, zich te vestigen en om diensten te verrichten. (zie noot 30) Het vrije verkeer van personen, werknemers en diensten, en de vrijheid van vestiging zijn gewaarborgd in het VWEU.

Het antwoord op de vraag of het mogelijk is - en zo ja, welke mogelijkheden het Unierecht biedt - om nationale aanvullende regels te stellen op het terrein van arbeidsmigratie binnen de EU is niet alleen afhankelijk van de voorwaarden die het VWEU stelt aan de beperking van

de verkeersvrijheden. Ook het secundaire Unierecht bevat verschillende regels met betrekking tot het vrije verkeer van personen, werknemers, diensten en vestiging. Deze zullen in het hiernavolgende als eerste aan de orde komen (punten 3b t/m d).

Er zijn verschillende richtlijnen en verordeningen over, onder meer, verblijfsrechten die aan Unieburgers toekomen, de gelijke behandeling van werknemers, de terbeschikkingstelling van werknemers in andere lidstaten (detacheringen), dienstverrichtingen in meer algemene zin, en in meer specifieke zin, uitzendarbeid. De Uniewetgever heeft met de betreffende richtlijnen en verordeningen beoogd om zowel het vrije verkeer van personen en diensten te bevorderen en voor een gelijk speelveld voor ondernemingen te zorgen, als om bescherming van werknemers te bieden. Bij het totstandbrengen van de interne markt heeft de Unie zich immers ten doel gesteld om zich in te zetten op de ontwikkeling van een sociale markteconomie. (zie noot 31)

De Unie heeft op het terrein van het sociale beleid wel beperkte bevoegdheden. Het gaat om een coördinerende bevoegdheid en een gedeelde bevoegdheid met de lidstaten op een aantal aspecten van het sociale beleid. (zie noot 32) In belangrijke mate blijven de lidstaten bevoegd om hierover, met inachtneming van de verdragsbeginselen, regels te stellen, zoals met betrekking tot de loonvorming. (zie noot 33) De Europese Commissie heeft een voorstel voor een richtlijn gedaan om eerlijke minimumlonen binnen de Unie te garanderen, maar daarin is geen uniform minimumloon opgenomen. De lidstaten kunnen op grond van dit voorstel alleen worden verplicht om rekening te houden met een aantal criteria bij de bepaling van het minimumloon. (zie noot 34)

Op grond van haar bevoegdheden op het terrein van het sociale beleid, heeft de Uniewetgever bijvoorbeeld al wel voorzien in minimumharmonisatie van regels over de bescherming van de gezondheid en veiligheid van werknemers binnen de Unie. Verschillende richtlijnen zijn daarover tot stand gebracht. Daarmee wordt ook recht gedaan aan internationaalrechtelijke regelingen dienaangaande, zoals de regelingen van de International Labour Organisation en de in het kader van de Raad van Europa gesloten verdragen, zoals het Europees Sociaal Handvest.

Een reeks aan sociale grondrechten is tevens neergelegd in het Handvest van de grondrechten van de EU (waaronder het recht op gezonde, veilige, en waardige arbeidsomstandigheden voor werknemers). (zie noot 35) Deze grondrechten dienen door de EU-instellingen, en de lidstaten te worden nageleefd en bevorderd, wanneer zij het Unierecht ten uitvoer brengen. Daarnaast is een Europese pijler van sociale rechten in het leven geroepen waarin beginselen zijn opgenomen over gelijke kansen en toegang tot de arbeidsmarkt, billijke arbeidsvoorwaarden en sociale bescherming en inclusie. (zie noot 36) Deze beginselen moeten worden geïmplementeerd zowel op Unierechtelijk als op nationaal niveau, met inachtneming van de respectievelijke bevoegdheden.

In de hiernavolgende paragrafen wordt achtereenvolgens uitgelegd welke specifieke rechten het secundaire Unierecht al toekent aan arbeidsmigranten (punt 3b), en welke rechten en plichten aan werkgevers (punt 3c) en daarnaast welke specifieke verplichtingen op de lidstaten zijn gelegd om deze rechten en plichten te handhaven (punt 3d). Vervolgens wordt gezien welke mogelijkheden het Unierecht laat voor aanvullende maatregelen op het terrein van arbeidsmigratie, gelet op zowel het secundaire Unierecht als de voorwaarden voor de beperking van de verdragsbepalingen inzake het vrije verkeer (punt 3e).

Een variëteit aan regels voor verschillende casusposities zal hierna aan bod komen. Zoals eerder al aan de orde is gesteld, kunnen arbeid en arbeidsmigratie in verschillende vormen

plaatsvinden. Bij de toetsing van nationale aanvullende regels op het terrein van arbeidsmigratie aan het Unierecht is dit ook van betekenis. Telkens moet goed worden bekeken op basis van welke constructie de arbeidsmigrant hier te lande werkzaam is. Het werknemersverkeer is aan de orde ten opzichte van arbeidsmigranten die zich naar een andere lidstaat begeven om daar als werknemer te werken. Ten opzichte van uitzendbureaus, detacheringen, bemiddeling en dergelijke, is niet het werknemersverkeer maar het dienstenverkeer aan de orde. De dienst bestaat dan uit bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van arbeidskrachten of het doen verrichten van bepaalde werkzaamheden. En wanneer arbeidsmigranten zich als zelfstandige op de arbeidsmarkt van een andere lidstaat begeven is in beginsel ook sprake van dienstverrichting en niet van werknemersverkeer. (zie noot 37) Voor zover sprake is van een duurzame verrichting van diensten op het grondgebied van een andere lidstaat is de vrijheid van vestiging aan de orde.

b. Rechten van arbeidsmigranten

Verblijfsrechten als Unieburger

Op grond van de Verblijfsrichtlijn hebben Unieburgers in algemene zin, en werknemers en zelfstandigen in het bijzonder, het recht op verblijf van langer dan drie maanden in een andere lidstaat. (zie noot 38) Na vijf jaar kan een permanent verblijfsrecht worden verkregen. (zie noot 39)

Voor verblijf van langer dan drie maanden mogen Unieburgers worden verplicht zich bij de bevoegde autoriteiten in te schrijven. (zie noot 40) Het voorafgaande verblijf van drie maanden mag echter niet afhankelijk worden gesteld van andere voorwaarden of formaliteiten, anders dan het verplichte bezit van een geldige identiteitskaart of paspoort. (zie noot 41)

De Verblijfsrichtlijn beperkt hiermee de mogelijkheid om, gedurende de eerste drie maanden, de registratie van arbeidsmigranten die uit andere lidstaten afkomstig zijn, verplicht te stellen. De Verblijfsrichtlijn laat verder wel de ruimte om gunstigere bepalingen vast te stellen voor de personen waarop de richtlijn betrekking heeft. (zie noot 42)

Recht van werknemers op gelijke behandeling

Werknemers uit andere lidstaten hebben het recht op gelijke behandeling ten opzichte van Nederlandse werknemers met betrekking tot alle voorwaarden voor de tewerkstelling en arbeid, met name op het gebied van beloning, ontslag en wederinschakeling in het beroep of wedertewerkstelling. Dit is bepaald in Verordening 492/2011 waarin een nadere uitwerking is gegeven van het vrije verkeer van werknemers en het verbod op discriminatie naar nationaliteit. (zie noot 43) Deze Verordening bepaalt dat werknemers verder het recht hebben op dezelfde sociale en fiscale voordelen als Nederlandse werknemers. Ook moeten alle rechten en voordelen die aan werknemers inzake huisvesting zijn toegekend, aan werknemers uit andere lidstaten worden toegekend die in Nederland zijn tewerkgesteld. (zie noot 44)

Verordening 492/2011 staat daarmee in beginsel niet toe dat werknemers uit andere lidstaten nadeliger worden behandeld dan Nederlandse werknemers. (zie noot 45) De precieze inhoud van de arbeidsvoorwaarden, de sociale en fiscale voordelen, en de voordelen op het terrein van huisvesting worden, overeenkomstig de bevoegdheden van de lidstaten op die terreinen, echter niet door het Unierecht geharmoniseerd. Deze onderwerpen moeten door de lidstaten verder worden vormgegeven met inachtneming van hetgeen overigens in het toepasselijke Unierecht is bepaald.

Recht op fatsoenlijke arbeidsomstandigheden

Een werknemer heeft recht op dagelijkse en wekelijkse rusttijd, en op een maximale wekelijkse arbeidstijd. Deze verplichtingen zijn opgenomen in Richtlijn 2003/88/EG betreffende een aantal aspecten rondom de organisatie van de arbeidstijd. Op dit terrein heeft de Uniewetgever gezorgd voor minimumharmonisatie. De richtlijn laat ruimte aan lidstaten om gunstigere normen vast te stellen. (zie noot 46)

Daarnaast zijn ook vele andere richtlijnen aangenomen met daarin minimumnormen betreffende de arbeidsomstandigheden (in het bijzonder de veiligheid). (zie noot 47) Deze zijn geïmplementeerd in de Arbeidsomstandighedenwet en de daarop gebaseerde regels. Bijzonderheid is dat deze regels niet alleen van toepassing zijn op (vaste) werknemers, maar ook op flexwerkers, uitzendkrachten, en zelfs deels op zelfstandigen die werkzaam zijn in het kader van de werkzaamheden ten behoeve van de werkgever.

Specifieke rechten voor gedetacheerde werknemers

Indien werknemers niet in dienst zijn bij een Nederlandse werkgever maar door een werkgever in een andere lidstaat tijdelijk in Nederland tewerk worden gesteld in het kader van een dienstenverrichting van hun werkgever (detachering), speelt vooral het vrije verkeer van diensten een rol. (zie noot 48) Het recht op gelijke behandeling van werknemers zoals hiervoor omschreven geldt, gedurende een eerste periode, niet voor gedetacheerde werknemers, aangezien in uitgangspunt de wet- en regelgeving en de arbeidsvoorwaarden gelden van de lidstaat waar de werkgever is gevestigd.

In de Detacheringsrichtlijn zijn wel specifieke regels opgenomen ter bescherming van gedetacheerde werknemers. Recent is deze richtlijn gewijzigd waardoor een uitgebreidere bescherming aan gedetacheerde werknemers is opgenomen. (zie noot 49) Gedurende een eerste periode van twaalf maanden van detachering komt een basispakket ofwel een harde kern aan Nederlandse arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden toe aan de gedetacheerde werknemer. Deze zien, onder andere, op maximale werk- en minimale rustperiodes, beloningen (inclusief vergoedingen voor overwerk), gezondheid, veiligheid en hygiëne op het werk, voorwaarden voor huisvesting indien de werkgever huisvesting ter beschikking stelt aan de gedetacheerde werknemer, en toeslagen of vergoedingen van uitgaven voor reis- maaltijd-, en verblijfskosten. Het gaat om de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden die zijn vastgelegd in de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, dan wel collectieve arbeidsovereenkomsten die gelden in de betreffende sector waar de arbeidsmigrant is tewerkgesteld. (zie noot 50)

Na twaalf maanden heeft een gedetacheerde werknemer recht op alle toepasselijke arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden die in de Nederlandse wet of in Nederlandse cao's zijn neergelegd. Met een gemotiveerde kennisgeving kan de werkgever de termijn van twaalf maanden verlengen met zes maanden. (zie noot 51)

Lidstaten kunnen geen verdergaande eisen stellen dan de genoemde dwingende bepalingen van minimale bescherming. De Uniewetgever heeft immers al beoogd een balans te vinden tussen het vrije verkeer van diensten en het belang van een adequate bescherming van gedetacheerde werknemers. Voor zover het gaat om bepalingen van openbare orde, kunnen de lidstaten echter wel andere aspecten voorschrijven. (zie noot 52)

Rechten als uitzendkracht

Op grond van de Uitzendrichtlijn hebben uitzendkrachten, voor de duur van hun inlening, recht op ten minste dezelfde essentiële arbeidsvoorwaarden als de voorwaarden die voor hen zouden gelden als zij rechtstreeks bij de inlenende onderneming in dienst zouden zijn

genomen. (zie noot 53) Essentiële arbeidsvoorwaarden zijn de arbeidsvoorwaarden met betrekking tot de arbeidstijd, overuren, pauzes, rusttijden, nachtarbeid, vakantie en feestdagen, en de bezoldiging. Ook deze arbeidsvoorwaarden moeten zijn neergelegd in de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaat, collectieve arbeidsovereenkomsten en/of andere de inlenende onderneming vigerende bindende bepalingen van algemene strekking.

De Uitzendrichtlijn bevat minimumnormen ter bescherming van uitzendkrachten. Dit betekent dat de lidstaten voor werknemers gunstigere bescherming kunnen bieden. (zie noot 54) Zoals ook hierna nog aan de orde komt (punt 3c) biedt de Uitzendrichtlijn ruimte om nationale voorschriften te stellen inzake de registratie, afgifte van vergunningen, certificering, financiële waarborgen of het toezicht op uitzendbureaus. (zie noot 55)

Rechten als dienstverrichter/zelfstandige

Wanneer arbeidsmigranten uit andere lidstaten in Nederland als zelfstandigen (tijdelijk) arbeid komen verrichten, maken zij gebruik van het vrij verkeer van diensten. In dat geval is de Dienstenrichtlijn relevant. (zie noot 56) Deze richtlijn beperkt de mogelijkheden voor lidstaten om eisen te stellen aan een (tijdelijke) dienstverrichter. Dergelijke eisen mogen niet discrimineren, dienen noodzakelijk te zijn, dat wil zeggen gerechtvaardigd om redenen van openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid of milieubescherming, en dienen evenredig te zijn. In beginsel mogen de lidstaten ook niet als eis stellen dat een dienstverrichter een vergunning dient te krijgen of zich dient in te schrijven bij een register. (zie noot 57)

Coördinatie van sociale zekerheid

Als werknemers of zelfstandigen in verschillende lidstaten werken kunnen zij maar aan het sociale zekerheidssysteem van één lidstaat worden onderworpen (uitgangspunt van exclusieve werking). Op grond van het werklandbeginsel is de werknemer of de zelfstandige sociaal verzekerd in de lidstaat waar de werkzaamheden worden verricht. (zie noot 58) Deze uitgangspunten zijn opgenomen in Verordening 883/2004 waarin regels zijn neergelegd over de coördinatie van de sociale zekerheidssystemen van de lidstaten. Daarop is ook Verordening 987/2009 van toepassing. (zie noot 59) Deze Verordeningen beogen samenloop van de sociale zekerheidsstelsels te vermijden en te garanderen dat de tijdvakken die in de verschillende lidstaten zijn vervuld worden samengeteld. (zie noot 60)

Alleen in specifieke, in de verordeningen afgebakende, situaties kan van de hoofdregels van de verordeningen worden afgeweken. In geval van detachering gelden, bijvoorbeeld, bijzondere regels. De gedetacheerde werknemer blijft onderworpen aan het sociale zekerheidssysteem van de 'uitzendende' lidstaat wanneer de detachering niet langer duurt dan 24 maanden en de werknemer substantiële werkzaamheden verricht. Ook voor zelfstandigen is een dergelijke bijzondere regeling opgesteld. (zie noot 61)

De werkgever moet de uitzendende lidstaat op de hoogte brengen van de detachering via de zogeheten A1-verklaring. De uitzendende lidstaat stelt de bevoegde autoriteit van de 'ontvangende' lidstaat op de hoogte. De autoriteiten van de lidstaten dienen met elkaar samen te werken wanneer zich moeilijkheden voordoen in de uitleg en toepassing van de verordening. (zie noot 62)

c. Rechten en plichten van werkgevers

De lidstaten dienen hun nationale (arbeids)recht in overeenstemming te brengen met het toepasselijke Unierecht en de hiervoor besproken aanspraken van arbeidsmigranten in hun nationale wetgeving te implementeren, uit te voeren en te handhaven. Een correcte

implementatie biedt arbeidsmigranten de mogelijkheid om in voorkomend geval hun aanspraken jegens hun werkgever in te roepen en zo nodig af te dwingen. In zoverre brengt het Unierecht de nodige verplichtingen voor werkgevers met zich. Maar werkgevers kunnen op hun beurt ook de nodige rechten ontleenen aan het Unierecht.

Recht op vrij verkeer van diensten

Werkgevers kunnen voor grensoverschrijdende dienstverrichting hun werknemers in een andere lidstaat te werk stellen. Zij kunnen zich daarbij beroepen op het vrij verkeer van diensten (zie ook punt 3e) en, afhankelijk van de situatie, de Dienstenrichtlijn. Dit betekent dat jegens hen slechts eisen kunnen worden gesteld die niet discrimineren, noodzakelijk zijn, dat wil zeggen gerechtvaardigd om redenen van openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid of milieubescherming, en evenredig zijn. In beginsel mogen de lidstaten ook niet als eis stellen dat een dienstverrichter een vergunning dient te krijgen of zich dient in te schrijven bij een register. (zie noot 63)

Voor zover de dienstverrichting een uitzending of detachering betreft is de Dienstenrichtlijn niet van toepassing maar gaan de regels van de Uitzend- en Detacheringsrichtlijn voor. Verder laat de Dienstenrichtlijn het arbeidsrecht onverlet. (zie noot 64) Dit betekent dat een buitenlandse werkgever die een arbeidsmigrant in Nederland tewerkstelt, de rechten die zijn werknemers ontleenen aan het toepasselijke Nederlandse arbeidsrecht, zoals deels voortvloeiend uit het Unierecht (zie hiervoor punt 3b), dient te respecteren. Toch blijft de Dienstenrichtlijn in verschillende situaties relevant. Bij detachering is de Dienstenrichtlijn relevant voor die aspecten die in de Detacheringsrichtlijn niet worden geregeld. (zie noot 65) En op vormen van bemiddeling die niet als uitzending kwalificeren, bijvoorbeeld bemiddeling van zelfstandigen, is de Dienstenrichtlijn ook van toepassing.

De toepasselijkheid van de Dienstenrichtlijn brengt mee dat strenge eisen worden gesteld aan de mogelijkheid om van de dienstverrichter vooraf een vergunning met beperkende voorwaarden te eisen (artikelen 9 en 10). Verder voorziet de richtlijn in strenge voorschriften aangaande de eisen die aan vestiging en dienstverlening mogen worden gesteld.

Uitzendondernemingen

De Uitzendrichtlijn bepaalt dat beperkingen van en een verbod op de inzet van uitzendkrachten uitsluitend kunnen worden gerechtvaardigd door redenen van algemeen belang, die met name verband houden met de bescherming van de uitzendkrachten, de eisen ten aanzien van de gezondheid en veiligheid op het werk of de noodzaak de goede werking van de arbeidsmarkt te garanderen, en misbruik te voorkomen. (zie noot 66) Dit verbod geldt onverminderd de nationale voorschriften inzake de registratie, afgifte van vergunningen, certificering, financiële waarborgen of het toezicht op uitzendbureaus. (zie noot 67) De Uitzendrichtlijn geeft aan dat bij de vormgeving daarvan door de lidstaten, de verdragsbepalingen inzake het vrije verkeer van diensten en van vestiging dienen te worden nageleefd. (zie noot 68)

De Uitzendrichtlijn biedt daarmee ruimte om strengere eisen te stellen aan uitzendbureaus.

d. Handhavingsverplichtingen voor de lidstaten

Lidstaten dienen de diverse relevante verordeningen en richtlijnen correct te implementeren en uit te voeren, opdat de arbeidsmigranten en in voorkomend geval de werkgevers hun aan het Unierecht ontleende aanspraken kunnen realiseren. Lidstaten zijn verplicht om daartoe te voorzien in alle passende maatregelen om de doeltreffende toepassing van het Unierecht te verzekeren, voor zover daarover in Unierechtelijke regelingen geen specifieke bepalingen zijn opgenomen. Nationale sancties dienen daarbij effectief, evenredig en afschrikkend te zijn.

(zie noot 69)

Om de gelijke behandeling van werknemers te vergemakkelijken, en de kloof tussen het recht enerzijds en de praktische toepassing daarvan te dichten, is een handavingsrichtlijn tot stand gebracht (richtlijn 2014/54/EU). De lidstaten worden daarin expliciet verplicht om te voorzien in juridische procedures zodat werknemers de rechten die aan hen toekomen op grond van Verordening 492/2011 kunnen afdwingen. Verenigingen, organisaties, of andere rechtspersonen die een rechtmatig belang hebben bij de naleving van de werknemersrechten, dienen deze juridische procedures ook namens of ter ondersteuning van de werknemers te kunnen voeren. (zie noot 70) Verder dienen de lidstaten, onder meer, organen aan te wijzen die de gelijke behandeling van werknemers uit andere lidstaten bevorderen, analyseren, monitoren en ondersteunen. Deze richtlijn bevat minimumvereisten en laat de lidstaten de keuze om gunstigere bepalingen vast te stellen. (zie noot 71)

Om ervoor te zorgen dat de Detacheringsrichtlijn daadwerkelijk wordt nageleefd, is ook een handavingsrichtlijn opgesteld (richtlijn 2014/67/EU). Op grond van deze richtlijn zijn de lidstaten verplicht om verschillende passende maatregelen te treffen zodat informatie over de hiervoor genoemde arbeidsvoorwaarden- en omstandigheden duidelijk worden gecommuniceerd aan de gedetacheerde werknemers. Verder is nader bepaald welke maatregelen de lidstaten kunnen treffen om toezicht te houden op de naleving van de verplichtingen uit de detacheringsrichtlijn door de dienstverrichters. Voorkomen moet worden dat onevenredige administratieve en controlemaatregelen worden gesteld. Lidstaten moeten adequate en doeltreffende controles en toezichtmechanismen instellen. (zie noot 72)

De lidstaten dienen elkaar verder kosteloos via de daartoe bevoegde instanties bijstand te verlenen bij de naleving en handhaving van de arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden voor gedetacheerde werknemers. De samenwerking tussen de bevoegde instanties van de lidstaten bestaat uit het uitwisselen van informatie, het op verzoek uitvoeren van controles, inspecties en onderzoeken en het toezenden van stukken. Verzoeken tot bijstand worden in principe gedaan via het Informatiesysteem voor de Interne Markt (IMI), waarop de verschillende bevoegde instanties zijn aangesloten. (zie noot 73)

Ingeval ongeregeldeheden worden geconstateerd, dienen de lidstaten samen te werken. De pas opgerichte Europese Arbeidsautoriteit kan de lidstaten bijstand verlenen bij de effectieve toepassing en handhaving van de Unierechtelijke regels. (zie noot 74) Daarnaast is het Europees platform tegen zwart werk relevant waarmee de lidstaten best practices met elkaar kunnen uitwisselen.

e. Ruimte voor aanvullende maatregelen

Algemeen kader

Wanneer ondanks een correcte implementatie, uitvoering en (geïntensiveerde) handhaving van het toepasselijke Unierecht misstanden blijven bestaan en het wenselijk wordt geacht aanvullende maatregelen te treffen, zal moeten worden bezien welke ruimte het Unierecht daartoe laat. Voor zover het een maatregel betreft die qua doel en opzet valt binnen de werkingssfeer van een van de Europese harmonisatiemaatregelen, zoals bijvoorbeeld de hiervoor besproken Uitzendrichtlijn, dient de maatregel te voldoen aan de voorwaarden zoals in de betreffende verordening of richtlijn gesteld. Er kan dan geen beroep worden gedaan op een van de rechtvaardigingsgronden uit het VWEU. (zie noot 75)

Hiervoor is al geconstateerd dat bepaalde type nationale maatregelen hierom niet mogelijk zijn. De Verblijfsrichtlijn, bijvoorbeeld, staat niet toe dat de eerste drie maanden van het verblijf van Unieburgers in een andere lidstaat afhankelijk wordt gesteld van een

registratievoorwaarde. Verder kunnen er geen strengere arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden worden geëist bij de terbeschikkingstelling van werknemers door werkgevers uit een andere lidstaat dan de harde kern aan arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden die daarvoor in de Detacheringsrichtlijn zijn opgenomen. Maar ook is besproken dat verschillende richtlijnen minimumharmonisatie bevatten (zoals de richtlijnen op het terrein van veiligheid en gezondheid van werknemers) en dus ruime laten voor strengere nationale regels, en dat verschillende richtlijnen bepalingen bevatten die expliciet aangeven dat ruimte bestaat voor specifieke nationale maatregelen (zoals de Uitzendrichtlijn). In dergelijke gevallen, en in het geval dat een nationale maatregel een niet-geharmoniseerd terrein betreft of een ander doel nastreeft, zal de maatregel nog moeten worden getoetst aan de verdragsbepalingen inzake het vrij verkeer van werknemers (art. 45 VWEU), het vrij verrichten van diensten (artikel 56 VWEU) en de vrijheid van vestiging (art. 49 VWEU). Zij verbieden beperkingen ten aanzien van onderdanen of ondernemingen die in een andere lidstaat willen werken, diensten willen uitoefenen, of zich aldaar willen vestigen. Discriminatie naar nationaliteit of vestigingsplaats is verboden. Maar ook beperkingen die zonder onderscheid gelden voor dienstverrichters en werknemers uit binnen- en buitenland, en het vrije verkeer verbieden of anderszins belemmeren, zijn in beginsel niet toegestaan. (zie noot 76)

Dergelijke beperkingen van het vrije verkeer kunnen gerechtvaardigd zijn vanwege de bescherming van de openbare orde, de openbare veiligheid of de volksgezondheid. Daarnaast kunnen uitzonderingen op het vrije verkeer worden gerechtvaardigd vanwege dwingende redenen van algemeen belang, voor zover het gaat om maatregelen die voor iedere persoon of onderneming op het grondgebied van een lidstaat gelden. Als dergelijke redenen zijn in de rechtspraak onder meer erkend de sociale bescherming van werknemers en van zelfstandigen, het vermijden van verstoringen van de arbeidsmarkt, het bestrijden van sociale dumping, de bestrijding van fraude, met name sociale fraude en het voorkomen van misbruik, en de bestrijding van zwartwerk. (zie noot 77) Voor beide typen rechtvaardigingsgronden geldt het vereiste van evenredigheid. Nationale maatregelen dienen geschikt te zijn om het gestelde doel te waarborgen en niet verder te gaan dan noodzakelijk ter bereiking van dat doel. (zie noot 78)

Bij het dienstenverkeer speelt het beginsel van wederzijdse erkenning bovendien nog een belangrijke rol. Dit betekent dat een lidstaat de verrichting van diensten op zijn grondgebied door dienstverrichters uit andere lidstaten niet zomaar afhankelijk mag stellen van allerlei vestigingsvoorwaarden. (zie noot 79) Een ondernemer die een dienst in de ene lidstaat rechtmatig levert, moet deze dienst ook vrij in een andere lidstaat kunnen leveren. De lidstaat waar de dienst wordt verricht moet rekening houden met de geldende regels en het toezicht in de lidstaat waar de dienstverlener is gevestigd. De lidstaat van ontvangst dient er in beginsel van uit te gaan dat die regels afdoende zijn en dat in de lidstaat van vestiging adequaat toezicht wordt gehouden en mag dat toezicht niet overdoen.

Mede gelet op de verdere invulling van de voorgaande voorwaarden in de jurisprudentie van het Hof van Justitie, moet worden geconstateerd dat een aantal typen nationale maatregelen Unierechtelijk gezien niet mogelijk zijn.

Beperking van aantallen arbeidsmigranten en tewerkstellingsvergunningen

Maatregelen die de aantallen arbeidsmigranten uit andere lidstaten en de duur van deze arbeid beperken zijn niet toegestaan, omdat deze strijd opleveren met het verbod op discriminatie naar nationaliteit. Ditzelfde geldt voor tewerkstellingsvergunningen voor werknemers uit andere lidstaten. Daarmee wordt het vrij verkeer van werknemers en

diensten aanzienlijk aangetast. (zie noot 80)

Het Hof van Justitie heeft overwogen dat het vrije dienstenverkeer zich ertegen verzet dat een lidstaat een in een andere lidstaat gevestigde ondernemer verbiedt zich tijdelijk op zijn grondgebied met zijn personeel vrij te verplaatsen, of de verplaatsing van het betrokken personeel aan beperkende voorwaarden te onderwerpen. Dergelijke voorwaarden kunnen ondernemingen uit andere lidstaten discrimineren ten opzichte van in het land van ontvangst gevestigde concurrenten, die hun eigen personeel wel vrij kunnen inzetten. Bovendien tast dit de capaciteit van de dienstverrichter aan om de prestatie te verrichten. (zie noot 81)

De vraag is daarnaast welke doelstellingen precies met de genoemde maatregelen worden gediend. Vanwege het direct discriminerende karakter van die maatregelen kan alleen een beroep toekomen op de bescherming van de openbare orde, de openbare veiligheid en de volksgezondheid, maar de vraag is of één van deze belangen in het geding is. In ieder geval gaat het om te ingrijpende maatregelen, en zullen minder beperkende maatregelen moeten worden overwogen.

Aanvullende voorwaarden bij detachering en terbeschikkingstelling

Uit rechtspraak van het Hof van Justitie blijkt ook dat hoge eisen worden gesteld aan de noodzakelijkheid en proportionaliteit van (aanvullende) voorwaarden die worden gesteld aan de tijdelijke terbeschikkingstelling van werknemers door ondernemingen (dienstverrichters) uit andere lidstaten. Lidstaten moeten bewijzen dat de maatregelen die het vrije verkeer van diensten aantasten geschikt zijn om de nagestreefde doelstellingen te bereiken, en de belangen niet al worden gewaarborgd door de regels die in de lidstaat van vestiging gelden. (zie noot 82) Ook dient verzekerd te worden dat het vrije dienstenverkeer niet illusoir wordt gemaakt en dat de uitoefening van deze vrijheid niet wordt onderworpen aan de beoordelingsvrijheid van de administratie. (zie noot 83)

Verplichtingen zoals het opstellen, het bijhouden en het bewaren van sociale en arbeidsdocumenten, waaronder een arbeidsreglement, een speciaal personeelsregister en een individuele rekening voor elke ter beschikking gestelde werknemer, kunnen niet worden gerechtvaardigd om sociale bescherming aan werknemers te bieden. Dergelijke verplichtingen brengen extra administratieve en economische kosten en lasten met zich, waardoor ondernemingen uit het oogpunt van de mededinging niet op gelijke voet staan met de in Nederland gevestigde werkgevers. Het vrije dienstenverkeer wordt door dergelijke bijkomende verplichtingen (te veel) belemmerd. (zie noot 84)

Als de onderneming die de werknemers terbeschikking stelt arbeids- en sociale documenten kan overleggen die hij bijhoudt in de lidstaat van vestiging en die toereikend zijn om de sociale bescherming van werknemers te verzekeren, zijn de genoemde bijkomende documenten niet meer proportioneel te noemen. Een evenredige maatregel om de sociale bescherming van werknemers te verzekeren kan volgens het Hof wel bestaan uit het verzoeken om inlichtingen aan de ondernemingen over deze documenten. (zie noot 85)

Aanvullende vergunningen en voorwaarden bij tewerkstelling van werknemers uit derde landen

Een verplichte tewerkstellingsvergunning en een verplichte periode van voorafgaande tewerkstelling waarin werknemers uit derde landen ter beschikking worden gesteld door een werkgever die in een andere lidstaat is gevestigd en aldaar al een tewerkstellingsvergunning heeft geregeld, zijn ook niet toegestaan. Dergelijke maatregelen brengen volgens het Hof van Justitie formaliteiten en vertragingen met zich die het vrije verkeer van diensten kunnen ontmoedigen. (zie noot 86) Volgens het Hof zijn het geen passende middelen om de toegang

van werknemers uit derde landen tot de arbeidsmarkt te controleren of om sociale dumping te voorkomen. (zie noot 87)

Volgens het Hof is er, mede gelet op het gegeven dat op dit gebied niet is voorzien in harmonisatie op Unieniveau, wel ruimte voor het aannemen van een inlichtingenplicht voor de dienstverrichter om zich vooraf bij de Nederlandse autoriteiten te melden om te bevestigen dat aan alle voorschriften met betrekking tot de werknemers is voldaan in de lidstaat van vestiging van de dienstverrichter. (zie noot 88)

4. Samenvattende conclusie

a. Algemeen

Arbeidsmigratie is een verschijnsel van alle tijden: verschillen in welvaart tussen landen leiden tot vraag en aanbod van goedkope arbeid. Het hoge welvaartsniveau in Nederland leidt ertoe dat arbeidsmigratie in Nederland, van oudsher, veel aan de orde is. De uitbreiding van de Europese Unie heeft een (nieuwe) impuls gegeven aan arbeidsmigratie. Deze heeft ertoe geleid dat een groot legaal aanbod aan goedkope arbeid binnen de Europese Unie is ontstaan.

Gegeven de welvaartsverschillen, betekent het afsnijden van bepaalde wegen niet dat arbeidsmigratie dan stopt. Er zullen andere wegen worden gezocht of er zal zelfs weer een toename van illegale arbeidsmigratie optreden, zoals ook in de jaren tachtig van de vorige eeuw het geval was. Ook het Aanjaagteam arbeidsmigranten concludeert dat het gaat om een blijvend fenomeen, en dat verbieden niet nodig is: in de meeste gevallen gaat het goed en is iedereen tevreden. Dat neemt echter niet weg dat zich ook situaties voordoen waarin sprake is van ernstige misstanden.

b. Mogelijkheden voor nationale regels om misstanden tegen te gaan

Het Unierecht beoogt belemmeringen van arbeidsmigratie als economisch fenomeen zoveel als mogelijk te voorkomen. Binnen de Unie gelden de regels van het vrije verkeer van personen, werknemers, en diensten, en de vrijheid van vestiging. Deze vrijheden zijn gewaarborgd in het VWEU en nader uitgewerkt in verschillende richtlijnen en verordeningen. De mogelijkheden om op nationaal niveau regels te stellen over arbeidsmigratie, door het inperken van het vrij verkeer van personen en werknemers, zijn daarmee per definitie, of zo men wil: bewust, beperkt.

Op het terrein van het sociale beleid hebben de lidstaten in beginsel de ruimte om nationale maatregelen te treffen. Zij moeten daarbij echter rekening houden met het toepasselijk secundair recht (verordeningen en richtlijnen) en met de relevante randvoorwaarden die voortvloeien uit het VWEU. Wat betreft het vrij verkeer van personen en werknemers, heeft de Uniewetgever voor de normen op het terrein van veiligheid en gezondheid, alleen in minimumharmonisatie voorzien. Zo dienen binnen de Unie regels te worden nageleefd aangaande de dagelijkse rusttijd en de maximale duur van de werkweek. Maar het gaat om minimumnormen. Lidstaten mogen op dit terrein verdergaande eisen stellen.

Verder belet het Unierecht de lidstaten, in beginsel, ook niet om hun wetgeving of de collectieve arbeidsovereenkomsten tussen de sociale partners inzake minimumlonen te laten gelden voor eenieder die, ook al is het tijdelijk, arbeid in loondienst op hun grondgebied komen verrichten, ongeacht het land van vestiging van de werkgever. De lidstaten zijn (zelfs) verplicht om te verzekeren dat werknemers die afkomstig zijn uit een andere lidstaat en in dienst zijn bij een Nederlandse werkgever gelijk worden behandeld op het gebied van beloning, fiscale en sociale voordelen en voordelen die voor huisvesting gelden. (zie noot 89)

Wanneer sprake is van dienstenverrichting, dienen de lidstaten rekening te houden met de beperking die nationale maatregelen kunnen veroorzaken voor het vrije verkeer van diensten. Op een aantal terreinen is ook specifieke regelgeving op EU-niveau aangenomen. Als een werknemer van een buitenlandse werkgever tijdelijk in Nederland tewerk wordt gesteld is bijvoorbeeld het dienstenverkeer van toepassing. In de Detacheringsrichtlijn is nader geregeld dat (gedurende de eerste twaalf maanden) aan gedetacheerde werknemers een aantal dwingende bepalingen omtrent arbeidsvoorwaarden en omstandigheden dienen te gelden. Lidstaten mogen op dit terrein geen aanvullende eisen stellen, behalve wanneer het gaat om de bescherming van de openbare orde.

Daarnaast mogen de lidstaten op grond van de Dienstenrichtlijn aan dienstverrichters (denk onder meer aan zelfstandigen) alleen eisen stellen die niet discrimineren, noodzakelijk zijn, dat wil zeggen gerechtvaardigd om redenen van openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid of milieubescherming, en evenredig zijn. In beginsel mogen de lidstaten daarom niet verlangen van een dienstverrichter dat hij een vergunning aanvraagt of zich inschrijft bij een register.

Voor uitzendondernemingen gelden nog bijzondere regels. Op grond van de Uitzendrichtlijn hebben de lidstaten ruimte om maatregelen te treffen zoals registratie, afgifte van vergunningen, certificering en financiële waarborgen. Bij de vormgeving van dergelijke maatregelen dienen de verdragsregels inzake de vrijheid van vestiging en de vrijheid van diensten in acht te worden genomen. De genoemde maatregelen kunnen het vrije verkeer immers belemmeren, en mogen daarom niet discrimineren, en dienen noodzakelijk en proportioneel te zijn.

Dezelfde voorwaarden gelden wanneer maatregelen worden getroffen op terreinen waarop nog geen harmonisatie en coördinatie op Unierechtelijk niveau heeft plaatsgevonden. Op het terrein van huisvesting van arbeidsmigranten, bijvoorbeeld, zijn er geen specifieke Unierechtelijke regels opgesteld. Lidstaten kunnen op dit terrein daarom ook maatregelen nemen. Maar vanwege het beginsel van non-discriminatie op grond van nationaliteit, mag er bij de uitwerking van het huisvestingsbeleid van arbeidsmigranten geen ongerechtvaardigd onderscheid naar nationaliteit worden gemaakt.

Lidstaten zullen moeten aantonen dat beperkingen van het dienstenverkeer noodzakelijk en proportioneel zijn. Voorkomen moet worden dat het dienstenverkeer door nationale maatregelen illusoir wordt gemaakt. Zo mogen de lidstaten geen additionele tewerkstellingsvergunningen verplichten voor de tewerkstelling van arbeiders uit derde landen wanneer een onderneming in andere lidstaat die tewerkstelling al heeft geregeld. Het beginsel van wederzijds erkenning speelt hierbij een rol. Dit houdt in dat rekening moet worden gehouden met de geldende regels en het toezicht in de lidstaat waar de dienstverlener is gevestigd. In beginsel moet ervan worden uitgegaan dat die regels afdoende zijn en dat in de lidstaat van vestiging adequaat toezicht wordt gehouden.

Tot slot biedt het Unierecht de lidstaten in beginsel de ruimte om zelf passende maatregelen te kiezen om naleving en handhaving te verzekeren van de rechten die het Unierecht toekent aan werknemers en dienstverleners. Omdat er ook op Unierechtelijk niveau zorgen zijn over de daadwerkelijke naleving van deze rechten, zijn al handhavingsrichtlijnen opgesteld met betrekking tot de gelijke behandeling van werknemers en de detachering. Deze richtlijnen bieden de lidstaten ruimte om verdergaande maatregelen te treffen ter verbetering en intensivering van de handhaving.

Als het gaat om de naleving van de rechten van gedetacheerde werknemers, is van belang

dat er geen onevenredige (onnodige administratieve lasten en financiële eisen) mogen worden gesteld. Voor deze situatie geldt dat het om een tijdelijke verrichting van diensten gaat, waarbij ook al regels aan de detacheerders worden gesteld in de uitzendende lidstaat. Een mogelijkheid om meer grip te krijgen op deze vorm van arbeidsverrichting in Nederland is om bij de ondernemer om inlichtingen te verzoeken.

c. Het belang van handhaving; mogelijke waterbedeffecten

Wanneer maatregelen worden getroffen die aangrijpen bij de specifieke vorm waarin de desbetreffende dienstverlening plaatsvindt, moet wel worden bedacht dat hierbij waterbedeffecten kunnen optreden. Een vergunningplicht voor Nederlandse uitzendbureaus kan ertoe leiden dat dezelfde uitzendactiviteiten voortaan vanuit een andere lidstaat worden uitgeoefend, of dat deze vorm van dienstverlening wordt gewijzigd in andere vormen van bemiddeling tussen arbeidskrachten en inleners. Deze problematiek is vergelijkbaar met die in het Nederlandse arbeidsbestel.

Tegen deze achtergrond is het daarom raadzaam om maatregelen zo min mogelijk te koppelen aan een bepaalde vorm waarin arbeidsmigratie is gegoten, maar deze zo veel mogelijk los van die vorm te richten op de knelpunten die zich voordoen. Zo bieden de ARBO-regels de mogelijkheid deze toe te passen op de werkvloer, ongeacht de juridische vorm waarin de arbeid wordt verricht. Maatregelen om de gezondheid en veiligheid van werknemers te verbeteren en versterken zijn Unierechtelijk gezien dan ook mogelijk. Het Unierecht heeft voor minimumregels op dit terrein gezorgd, waarbij het de lidstaten is toegestaan om strengere regels te stellen. De lidstaten zijn ook vrij op dit terrein strenger handhavend op te treden.

In het verlengde hiervan biedt versterking van de handhaving van bestaande regels, bijvoorbeeld die betreffende arbeidsomstandigheden, arbeidvoorwaarden, volksgezondheid en huisvesting, dan ook meer perspectief. Uit het rapport van het Aanjaagteam arbeidsmigranten komt naar voren dat op het punt van de handhaving en toezicht nog betekenisvolle stappen kunnen worden gezet. Vanuit Unierechtelijk perspectief zijn dergelijke stappen goed verdedigbaar, en heeft de nationale wetgever ruimte tot nadere regelgeving (onder de randvoorwaarde dat deze zonder onderscheid worden toegepast). Effectiever(e) toezicht en handhaving is overigens geen kwestie van (meer) regelgeving alleen. Waar het gaat om bestrijding van misstanden jegens arbeidsmigranten ligt het toezicht zowel op nationaal niveau (met name de Inspectie SZW) als op het gemeentelijk niveau. Goede samenwerking tussen de overheden en voldoende middelen en ruimte voor gemeenten om aan adequate handhaving vorm te geven, zijn op zijn minst evenzeer van belang.

d. Mogelijke Unierechtelijke verkenningen

Verdere samenwerking met de andere lidstaten kan, ten slotte, ook worden gezocht om de problematiek rondom de misstanden met arbeidsmigranten te bestrijden. Daarvoor bestaan al een aantal mogelijkheden (Europese arbeidsautoriteit) en platforms (platform tegen zwartwerk).

Daarnaast laat bijvoorbeeld de recente aanscherping van de Detacheringsrichtlijn zien dat initiatieven om te komen tot (aanpassing van) het secundaire Unierecht in voorkomend geval mogelijkheden biedt. Zo zou nog kunnen worden gezien of bepaalde voorstellen van het Aanjaagteam arbeidsmigranten, zoals de voorstellen ten aanzien van een goede registratie van arbeidsmigranten als een middel om de misstanden met arbeidsmigranten tegen te gaan, tot aanpassing of aanvulling van regelgeving op Unierechtelijk niveau kunnen leiden.

e. Tot slot

De variëteit in de vormen waarin arbeidsmigratie plaatsvindt is groot. Afhankelijk van de vorm zijn, zoals nader is beschreven in deze voorlichting, verschillende Unierechtelijke regels en beginselen van toepassing. Op het terrein van het sociale beleid zijn de lidstaten weliswaar in grote mate bevoegd om nationale maatregelen te stellen, maar bij elke afzonderlijke maatregel zal met de bijzondere regels die alsdan van toepassing zijn, rekening moeten worden gehouden. Noodzaak en proportionaliteit dienen te worden aangetoond. Eventuele maatregelen mogen het niet onmogelijk of uiterst moeilijk maken om van de rechten van het vrije verkeer gebruik te maken. Ook zal rekening moeten worden gehouden met de regels die in andere lidstaten gelden (wederzijdse erkenning).

Het gevolg hiervan is dat het tegengaan van misstanden bij arbeidsmigratie door arbeidsmigratie binnen de EU als zodanig te beperken dan wel nader te reguleren uit Unierechtelijk oogpunt complex kan zijn. Het aanpakken van bepaalde vormen van arbeidsmigratie kan er daarnaast toe leiden dat arbeidsmigratie op andere wijzen wordt vormgegeven (waterbedeffect). Het meest kansrijk, niet alleen vanuit Unierechtelijk oogpunt maar ook vanuit het oogpunt van effectiviteit, zijn de maatregelen die niet aanknopen bij de vorm waarin arbeidsmigratie plaatsvindt, maar bij de concrete misstanden die zich voordoen, met name met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden, (volks-)gezondheid of huisvesting, en bij het toezicht daarop respectievelijk de handhaving daarvan (nationaal en gemeentelijk).

De vice-president van de Raad van State

Voetnoten

(1) Kamerstukken II 2019/20, 35359, nr. 21.

(2) Kamerstukken II 2019/20, 35359, nr. 2 (initiatiefnota) en Kamerstukken II 2019/20, 35359, nrs. 6-7, 9-10, 12-14, 19-20 (aangehaalde moties in het voorlichtingsverzoek).(3)

Kamerstukken II 2019/20, 35359, nrs. 6-7, 9-10, 12-14, 19-20.

(4) CBS Migrantenmonitor 2018 en Kamerstukken II 2019/20, 29407/29861, nr. 213.

(5) Rapport SEO, 'De economische waarde van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa voor Nederland', april 2018.

(6) Veel arbeidsmigranten uit andere lidstaten van de EU zijn hoogopgeleide kenniswerkers die bij tal van in Nederland gevestigde internationale organisaties werkzaam zijn.

(7) Rapport SEO, 'Grensoverschrijdend aanbod van personeel', november 2014.

(8) Rapport SEO, 'Grensoverschrijdend aanbod van personeel', november 2014.

(9) Inspectie SZW, 'Staat van eerlijk werk 2019', oktober 2019 en CBS, 'De arbeidsmarkt in cijfers 2018', april 2019.

(10) Rapport SEO, 'De economische waarde van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa voor Nederland', april 2018. Arbeidsmigratie is overigens een verschijnsel van alle tijden. Na de Tweede Wereldoorlog kwamen migranten uit Zuid Europa, Turkije en de zogenaamde Maghreblanden naar Nederland om arbeid te verrichten (WODC, 'Arbeidsmigratie naar Nederland', 2010, Salt (1976), 'International labour migration: The geographical pattern of demand en Jennissen R. (2006), 'Searching for similar international migration trends across countries in Europe'). In de tweede helft van de jaren zeventig nam het aantal illegale arbeidsmigranten toe, omdat het moeilijker werd om een tewerkstellings- en verblijfsvergunning te krijgen (WODC, 'Arbeidsmigratie naar Nederland', 2010). In de jaren tachtig werden voor kleinere groepen laaggeschoolde buitenlandse werknemers tewerkstellingen gehonoreerd. Begin jaren negentig bleek het interessant voor veel werkgevers om buitenlandse werknemers illegaal te werk te stellen, zodat op de loonkosten

kon worden bespaard (WODC, 'Arbeidsmigratie naar Nederland', 2010 en Koopman, E.R. (2002), 'Wezenlijk Nederlands belang en economische migratie: Nationaal toelatingsbeleid ten aanzien van buitenlandse werknemers en zelfstandigen', 2002). Vanaf 2003 begon de arbeidsmigratie uit de nieuwe lidstaten van de Europese Unie in Centraal- en Oost Europa te stijgen. Arbeidsmigranten uit Bulgarije en Roemenië dragen vanaf 2006 ook bij aan de toename van migratie naar Nederland.

(11) Rapport Brede Maatschappelijke Her (BMH), 'Eerlijk werk - een kwestie van fatsoen', april 2019; Inspectie SZW, 'Staat van eerlijk werk 2019', oktober 2019; en Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten, 'Arbeidsmigranten verdienen betere bescherming', oktober 2020.

(12) Inspectie SZW, 'Staat van eerlijk werk', juni 2017.

(13) Rapport Brede Maatschappelijke Her (BMH), 'Eerlijk werk - een kwestie van fatsoen', april 2019.

(14) Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten, 'Arbeidsmigranten verdienen betere bescherming', oktober 2020 en Rapport Brede Maatschappelijke Her (BMH), 'Eerlijk werk - een kwestie van fatsoen', april 2019.

(15) Kamerstukken II 2019/20, 29861, nr. 48 en Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten, 'Arbeidsmigranten verdienen betere bescherming', oktober 2020.

(16) Inspectie SZW, 'Staat van eerlijk werk 2017', juni 2017.

(17) Commissie Regulering van Werk, 'In wat voor land willen wij werken?', januari 2020 en Inspectie SZW, 'Staat van eerlijk werk 2019', oktober 2019.

(18) Inspectie SZW, 'Staat van eerlijk werk 2019', oktober 2019.

(19) Commissie Regulering van Werk, 'In wat voor land willen wij werken?', januari 2020 en Inspectie SZW, 'Staat van eerlijk werk 2019', oktober 2019.

(20) Commissie Regulering van Werk, 'In wat voor land willen wij werken?', januari 2020.

(21) Kamerstukken II 2019/20, 35359, nr. 3.

(22) Uit het parlementair onderzoek 'Lessen uit recente arbeidsmigratie' van 2011 kwam reeds eerder naar voren dat Nederland niet in staat is gebleken de toestroom van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa in goede banen te leiden (Kamerstukken II 2011/12, 32680, nr. 4). De commissie schrok van het groot aantal malafide uitzendbureaus en de slechte, soms schrijnende huisvestingssituatie van arbeidsmigranten. Uit recente onderzoeken en rapporten blijkt dat een deel van de arbeidsmigranten uit andere lidstaten nu nog wordt geconfronteerd met deze problematiek (KANTAR POLSKA S.A., 'Report from the quantitative study on perception of the Netherlands as the country of economic emigration', juni 2019; Inspectie SZW, 'Staat van eerlijke werk 2017', juni 2017; Inspectie SZW, 'Staat van eerlijk werk 2019', oktober 2019; Inspectie SZW, Jaarverslag 2019; Rapport brede maatschappelijke her (BMH), 'Eerlijk werk - een kwestie van fatsoen', april 2019; en Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten, 'Arbeidsmigranten verdienen betere bescherming', oktober 2020. Gebrekkige huisvesting en overbewoning zorgen niet alleen voor onwenselijke situaties voor de migranten zelf, maar kunnen ook tot overlast in sommige woonwijken zorgen. Migrant worden onderbetaald door hun werkgever en huisjesmelkers laten migranten te veel betalen voor kleine en slechte huisvesting.

(23) Rapport Brede Maatschappelijke Her (BMH), 'Eerlijk werk - een kwestie van fatsoen', april 2019.

(24) Kamerstukken II 2019/20, 29861, nr. 49.

(25) Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten, 'Eerste aanbevelingen', juni 2020; en Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten, 'Arbeidsmigranten verdienen betere bescherming', oktober 2020.

(26) Kamerstukken II 2018/19, 29861, nr. 47 en Kamerstukken II 2019/20, 35359, nr. 3.

- (27) Kamerstukken II 2018/19, 29861, nr. 47; Kamerstukken II 2019/20, 29861, nr. 48; en Kamerstukken II 2019/20, 35359, nr. 3.
- (28) Zie onder meer de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs, Wet flexibiliteit en zekerheid, Wet werk en zekerheid, Wet aanpak schijnconstructies en de Wet arbeidsmarkt in balans.
- (29) Kamerstukken II 2019/20, 35359, nr. 2.
- (30) Zie ook artikel 15, tweede lid, en artikel 45, Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.
- (31) Artikel 3, derde lid, VEU. Zie voor de specifieke doelstellingen van de Unie op het terrein van het sociale beleid, artikel 151 VWEU.
- (32) Op het terrein van de interne markt en bepaalde aspecten van het sociaal beleid heeft de EU een gedeelde bevoegdheid met de lidstaten (art. 4, lid 2, VWEU). Ten aanzien van het sociaal beleid van de lidstaten heeft de EU een coördinerende bevoegdheid (art. 5, lid 3, VWEU). Specifieke grondslagen voor wetgevingshandelingen zijn bijvoorbeeld te vinden in artikelen 46 en 153 VWEU.
- (33) Vergelijk artikel 153, vijfde lid, VWEU; en HvJ 18 december 2007, C-341/05, Laval un Partneri, punten 87-88.
- (34) Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende toereikende minimumlonen in de Europese Unie, COM(2020) 682 final.
- (35) Zie met name de rechten opgenomen in Titel IV (Solidariteit) van het Handvest.
- (36) Zie de Interinstitutionele proclamatie betreffende de Europese pijler van Sociale Rechten (2017/C 428/09). Voor de uitvoeringsmethode van de Europese Sociale Pijler, zie Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité, 'De uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten monitoren', COM(2018) 130 final.
- (37) Daarbij zij wel opgemerkt dat er Unierechtelijke criteria gelden om te bepalen of (werkelijk) sprake is van dienstverrichting van een zelfstandige of dat sprake is van schijnzelfstandigheid en dus werknemerschap. Zie, onder meer, HvJ 4 december 2014, C-413/13, FNV Kunsten Informatie en Media, punten 33-36.
- (38) Artikel 7, eerste lid, Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, PbEU 2004, L 158.
- (39) Artikel 16, eerste lid, Richtlijn 2004/38/EU.
- (40) Artikel 8, eerste lid, Richtlijn 2004/38/EU.
- (41) Artikel 6, en overweging 11 van de considerans, Richtlijn 2004/38/EU.
- (42) Artikel 37 Richtlijn 2004/38/EU.
- (43) Verordening (EU) nr. 492/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie, PbEU 2011, L 141.
- (44) Artikelen 7 en 9 van Verordening (EU) nr. 492/2011.
- (45) Indirecte discriminatie kan worden gerechtvaardigd, wanneer sprake is van een objectieve rechtvaardiging, en de maatregel evenredig is aan het nagestreefde doel. Zie bijv. HvJ 13 maart 2019, C-437/17, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach.
- (46) Artikel 15 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 betreffende een aantal aspecten rondom de organisatie van de arbeidstijd, PbEU 2003, L 299.
- (47) Zie in algemene zin Richtlijn 89/391/EEG van de Raad van 12 juni 1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk, PbEU 1989, L 183.
- (48) Zie, onder meer, HvJ 11 september 2014, C-91/13, Essent Energie Productie, punt 37.

Van een detachering is, onder meer, ook sprake als een uitzendbureau werknemers tewerkstelt bij een onderneming in een andere lidstaat, zie artikel 1, derde lid, en de overige leden van artikelen 1 en 2 voor het precieze toepassingsgebied van de Detacheringsrichtlijn.

(49) Gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2018/957 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 tot wijziging van, PbEU 2018, L 173.

(50) Artikel 3, eerste lid, Richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten, PbEU 1997, L 18.

(51) Artikel 3, eerste lid, bis.

(52) Artikel 3, tiende lid. Zie HvJ 18 december 2007, C-341/05, *Laval un Partneri*, punt 81 en 82.

(53) Artikel 3, eerste lid, onder f en artikel 5, eerste lid, van Richtlijn 2008/104/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende uitzendarbeid, PbEU 2008, L 327.

(54) Artikel 9, eerste lid, Richtlijn 2008/104/EG.

(55) Artikel 4, vierde lid, Richtlijn 2008/104/EG.

(56) Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, PbEU 2006, L 376.

(57) Artikel 16, eerste lid, en tweede lid, onder b, Richtlijn 2006/123/EG.

(58) Artikel 11 Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, PbEU 2004, L 166.

(59) Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, PbEU 2009, L 284.

(60) De Europese Commissie heeft een voorstel tot modernisering van de verordeningen betreffende de coördinatie van sociale zekerheid gedaan. Dit concentreert zich op vier gebieden: de toegang van economisch niet-actieve burgers tot sociale uitkeringen, prestaties bij langdurige zorg, werkloosheidsuitkeringen en gezinsuitkeringen, zie COM(2016) 815 final.

(61) Artikel 12 Verordening (EG) nr. 883/2004.

(62) Artikel 15, eerste lid, Verordening (EG) nr. 987/2009; en artikel 76 Verordening (EG) nr. 883/2004.

(63) Artikel 16, eerste lid, en tweede lid, onder b, Richtlijn 2006/123/EG.

(64) Zie artikel 1, zesde lid, artikel 2, tweede lid, onder e, en artikel 3, eerste lid, onder a, Richtlijn 2006/123/EG.

(65) Voor uitzendbureaus is dat anders, daar is de activiteit als zodanig uitgesloten van de Dienstenrichtlijn.

(66) Artikel 4, eerste lid, Richtlijn 2008/104/EG.

(67) Artikel 4, vierde lid, Richtlijn 2008/104/EG.

(68) Overweging 22 van de considerans, Richtlijn 2008/104/EG.

(69) HvJ 21 september 1989, C-68/88, *Griekse maïs*, punten 23 en 24.

(70) Artikel 3 Richtlijn 2014/54/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende maatregelen om de uitoefening van de in de context van het vrije verkeer van werknemers aan werknemers verleende rechten te vergemakkelijken, PbEU 2014, L 128.

(71) Artikelen 4 en 7, eerste lid, en overweging 25 van de considerans, Richtlijn 2014/54/EU.

(72) Artikel 5, artikel 9, en artikel 10, eerste lid, Richtlijn 2014/67/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake de handhaving van Richtlijn 96/71/EG betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 betreffende de administratieve samenwerking via het Informatiesysteem interne markt ("de IMI-verordening"), PbEU 2014, L 159.

- (73) Artikel 4 Richtlijn 96/71/EG en artikelen 6 t/m 8 Richtlijn 2014/67/EU.
- (74) Verordening (EU) 2019/1149 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot oprichting van een Europese Arbeidsautoriteit, PbEU 2019, L 186.
- (75) Vergelijk HvJ 5 oktober 1977, C-5/77, Tedeschi, punt 35.
- (76) NB: De hierna aangehaalde jurisprudentie is grotendeels van voor de inwerkingtreding van de Dienstenrichtlijn. De Dienstenrichtlijn heeft deze jurisprudentie evenwel niet veranderd, maar op die terreinen die sindsdien onder de Dienstenrichtlijn vallen, gelden de strakkere kaders van die richtlijn.
- (77) Zie, onder meer, HvJ 16 april 2013, C-202/11, Las, punt 28; HvJ 15 juni 2006, C-255/04, Commissie/Frankrijk, punt 47; HvJ 28 maart 1996, C-272/94, Guiot, punt 16; HvJ 27 maart 1990, C-113/89, Rush Portuguesa, punt 13; en HvJ 12 oktober 2004, C-60/03, Wolff & Müller, punt 41.
- (78) Zie onder meer HvJ 11 september 2014, C-91/13, Essent Energie Productie, punten 44 t/m 48.
- (79) Zie ook HvJ 25 juli 1991, C-76/90, Säger Denneweyer, punt 13.
- (80) Artikel 79, vijfde lid, VWEU biedt wel mogelijkheden om beperkingen te stellen aan de aantallen migranten die afkomstig zijn uit derde landen en in de Unie, al dan niet in loondienst, arbeid komen verrichten.
- (81) HvJ 18 december 2007, C-341/05, Laval un Partneri, punt 56; en HvJ 27 maart 1990, Rush Portuguesa, C-113/89, punt 12.
- (82) HvJ 11 september 2014, C-91/13, Essent Energie Productie, punt 48.
- (83) HvJ 11 september 2014, C-91/13, Essent Energie Productie, punt 53.
- (84) HvJ 23 november 1999, gevoegde zaken C-369/96 en C-376/96, Arblade, punt 58.
- (85) HvJ 23 november 1999, gevoegde zaken C-369/96 en C-376/96, Arblade, punten 66 en 70. Zie ook HvJ 7 oktober 2010, C-515/08, Dos Santos Polhota, punten 58-59.
- (86) HvJ EG 9 augustus 1994, C-43/93, Van der Elst; en HvJ 11 september 2014, C-91/13, Essent.
- (87) HvJ 21 oktober 2003, C-445/03, Commissie t. Luxemburg; HvJ 19 januari 2006, C-244/04, Commissie t. Duitsland; en HvJ EG 21 september 2006, C-168/04, Commissie t. Oostenrijk.
- (88) Zie, onder meer, HvJ 11 september 2014, C-91/13, Essent Energie Productie.
- (89) Daarbij moet nog worden opgemerkt dat voor de belastingen en sociale verzekeringen in bijvoorbeeld de Coördinatieverordening Sociale Verzekeringen en belastingverdragen (en de jurisprudentie van het Hof) onderscheid wordt gemaakt op basis van de woonplaats.

Zienswijzenformulier ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers

Contactgegevens*	
Naam: Gerrit van Keulen	
Naam bedrijf/organisatie: Dorpsraad Andijk	
Adres: Witte Valkstraat 12	
Postcode: 1619 XN	Woonplaats: Andijk
Telefoonnummer: 0228 752 898 (op werkdagen van 13 tot 18 uu)	
E-Mail: dorpsraadandijk@gmail.com	
Mijn zienswijze gaat over: X De beleidsregels ☐ De toelichting op de beleidsregels ☐ De bijlage bij de beleidsregels (kaart woongebieden en bedrijventerreinen) ☐ Anders, namelijk:	
Mijn zienswijze / vraag / opmerking is: In algemeenheid, 1 Krachtens “Aanwijzingen voor de regelgeving (Bijgewerkt tot en met de 10e wijziging, Stcrt. 2017, 69426)” dient de Woordenlijst Nederlandse Taal wordt gevolgd, tenzij woorden die uit vreemde talen afkomstig zijn of van vreemde talen zijn afgeleid, de bedoeling duidelijker weergeven dan Nederlandse woorden en in het spraakgebruik ingang hebben gevonden. U bedient zich van anglicismen die niet nodig zijn omdat er Nederlandse woorden voor zijn die gebruikt kunnen worden. In het onderhavige beleidsstuk komen diverse onnodige anglicismen voor! 2 Het ontwerpbeleid spreekt uitsluitend van “buitenlandse werknemers”, dit impliceert dat dit beleid geen betrekking heeft of zou hebben op werknemers van Nederlandse afkomst. Dat kan o.i. niet de bedoeling zijn. 3 In theorie hebben deze wijzigingen als gevolg dat er sprake is of kan zijn van een behoorlijke toename van het inwonersaantal. Het is in dit stuk en ook tijdens de beraadslagingen niet duidelijk gemaakt op welke wijze handhaving hierin meegroeit. We hebben het hier niet over of een bedrijf voldoet aan de huisvestingsregels e.d. en dat daarop wordt gehandhaafd, maar wat toezicht aangaat van politie. - A In het ontwerp staat dat er huisvesting kan plaatsvinden in een woning, zolang deze is aangemerkt als een plattelandswoning. In principe kan elke woning die als zodanig te boek staat worden ingericht tot een woning waarin buitenlandse werknemers kunnen worden gehuisvest. Het ontwerpbeleid laat niet zien of een dergelijke plattelandswoning gelokaliseerd is op de locatie waar de te huisvesten arbeidsmigranten werkzaam zijn. Deze regel wordt wel gehanteerd als het gaat om huisvesting op een bedrijventerrein, althans dat meldt het ontwerpbeleid: “Alleen voor personeel dat werkzaam is bij de betreffende onderneming die de huisvesting aanvraagt, op het terrein waar de hoofdactiviteit plaatsvindt.” In de Wet Plattelandswoningen 2013 staat onder meer vermeld: “Wanneer in een	

bestemmingsplan bewoning door derden van agrarische bedrijfswoningen wordt toegestaan, moet wel worden onderbouwd dat sprake is van een aanvaardbaar wonen leefklimaat.”

Dergelijke woningen zijn echter niet langer beschermd tegen milieugevolgen van het bijbehorende bedrijf.

U stelt: “Het initiatief is milieutechnisch inpasbaar in de omgeving, waarborgt een voldoende woon- en leefklimaat voor de buitenlandse werknemer en zorgt niet voor belemmering van omliggende bedrijven.”

Op welke wijze voorziet het beleid erin wat “aanvaardbaar wonen en leefklimaat” is nu de bewoners niet uitdrukkelijk van rechtswege worden beschermd tegen milieugevolgen van het bijbehorende bedrijf? Een algemene duiding van “milieutechnisch inpasbaar” kan – juist vanwege de bepalingen in de Wet Plattelandswoningen 2013 – naar eigen inzichten worden ingevuld. Met andere woorden, de definitie van milieutechnisch inpasbaarheid ontbreekt in dit stuk.

B | Bij middellang verblijf (door u met een anglicisme ‘Mid Stay’ aangeduid, staat vermeld: “Maximaal 8 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per (plattelands)woning”

Dit lijkt anders te zijn bij kort verblijf (Short Stay), daar wordt er gesproken van “Maximaal 8 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per plattelandswoning”

Wat is het verschil tussen plattelandswoning en (plattelands)woning? Immers, door een deel tussen bogen te zetten suggereert dit dat dit ook betrekking heeft op woningen, niet zijnde plattelandswoningen?

Wij stellen de volgende oplossingen voor:

Alle plattelandswoningen voor huisvesting medewerkers?

In principe kan elke plattelandswoning worden gebruikt voor huisvesting van arbeidsmigranten. Dit zou ook gelimiteerd moeten worden per kern omdat het niet zo moet zijn dat er plattelandswoningen in onze gemeente (en daarmee de kernen) gebruikt gaan worden om arbeidsmigranten te huisvesten die buiten de gemeente werkzaam zijn.

Aantal werknemers per kern?

Per kern zou moeten worden vastgesteld wat het maximale aantal arbeidsmigranten gehuisvest mag worden in een kern, gerelateerd aan de grootte van de kern (autochtone inwoners), bijvoorbeeld maximaal 1/10^e van het aantal inwoners van een kern. In het geval van Andijk (en in dit voorbeeld) betekent dit niet meer dan 680 arbeidsmigranten in totaliteit voor wat Andijk aangaat. Uiteraard ligt het in de rede dat dit wordt gecommuniceerd met de inwoners zelf. Maar er moet ergens een grens gesteld worden: niet meer dan ...!

Geen grootschalige huisvesting!

Wij zijn – net als in het verleden – absoluut tegen grootschalige huisvesting van 2 x 300 per kern. Dit is buiten elke proportie! Dit zou betekenen in de praktijk dat naast alle anderen – kennelijk ongebreidelde – huisvestinglocaties, er nog eens twee grote locaties bij kunnen komen met elk 300 bewoners. Dat is qua aantal al ongeveer een 10de van het aantal autochtone inwoners van Andijk!

Geen huisvesting op bedrijventerreinen!

Er is nauwelijks sprake van (sociale) controle op bestaande bedrijventerreinen. Door huisvesting te

creëren op dergelijke terreinen zal dat er niet anders op worden, in tegendeel. Er is nu al sprake van dat uit onderzoek van onder meer de LTO is gebleken dat agrariërs in het buitengebied kwetsbaar zijn voor ondermijnende criminaliteit. In het nabije verleden hebben ondernemers zich uitgesproken tegen huisvesting op bedrijventerreinen.

Bijlagen:

Handtekening:

* Wij gebruiken uw contactgegevens om als dit nodig is een verduidelijking te vragen op de ingebrachte zienswijze, en om de ingebrachte zienswijzen te kunnen beantwoorden.

Op onze website (www.medemblik.nl/raad-en-bestuur/privacyverklaring) leest u meer over hoe wij met uw persoonsgegevens omgaan. Hierin leest u ook hoe u uw privacyrechten kan invoeren.

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Medemblik
Postbus 45
1687 ZG WOGNUM

Datum: 19 januari 2021

Referentie: WF/PR/MvD/20.002

Betreft: **Beleid huisvesting arbeidsmigranten (Z-19-083408)**

Geacht College,

Het is een goede zaak dat uw gemeente beleidsregels gaat opstellen, in het belang van de agrarische sector, daar waar het gaat om het tijdelijk huisvesten van arbeidsmigranten. Mensen die in groten getale op onze bedrijven werkzaam zijn en onmisbaar in de teelt- of productieketen. Mensen die vaak jaarrond aan de bedrijfsprocessen deelnemen en tussentijds regelmatig op familiebezoek of vakantie teruggaan naar hun moederland.

In grote lijnen kunnen wij ons vinden in de Toelichting op de Beleidsregels opgesteld in het ontwerpbesluit behorende bij de Toelichting op de Beleidsregels van 26 november 2020.
Wel hebben wij nog enkele opmerkingen of wensen ten aanzien van dit ontwerpbesluit.

Hoofdstuk 2

1. Overgangsregeling huisvesting in woningen.

Wij kunnen ons vinden in de beleidsuitgangspunten om met tijdelijke vergunningen te werken in de periode tot 1 januari 2023. Echter met dien verstande dat er wel voldoende alternatieven voorhanden zijn: op huisvestingsmogelijkheden op de bedrijven en, indien niet mogelijk of niet gewenst, op alternatieve locaties.

2. Huisvesting bij agrarische bedrijven

- In uw beleidsvoornemens worden locaties binnen het agrarisch bouwblok of aansluitend aan het bouwblok genoemd. LTO Noord is een sterk voorstander van het ontwikkelen van deze bouwlocaties binnen het agrarisch bouwblok. Binnen het agrarisch bouwblok betekent dat de huisvestingslocatie te allen tijde onder agrarische bedrijfsgebouwen blijft vallen. Eindigt de agrarische bedrijfsvoering dan eindigt op deze manier ook de functie van de huisvestingsaccommodatie.
Door altijd binnen het agrarisch bouwblok accommodaties te realiseren wordt voorkomen dat de accommodatie later een andere bestemmingen kan krijgen.
Indien de grootte van het bouwblok realisering van een huisvestingsaccommodatie in de weg staat, bevelen wij aan het agrarisch bouwblok aan te passen of te vergroten.
- Aan agrarische ondernemingen is per locatie voor short-stay en mid-stay huisvesting een maximum van 60 personen gekoppeld. Bedrijven worden steeds groter maar het aantal bedrijven zal afnemen. Het is nu al aan de orde dat bedrijven voor meer dan 60 personen huisvesting vragen. Uit een onlangs door ons gehouden enquête onder de leden kwam die behoefte naar voren.
Wij vragen dan ook om maatwerk per aanvraag, waardoor huisvesting van meer dan 60 personen mogelijk wordt.

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

3. Grootschalige huisvesting

Hier wordt gesproken over meer dan 60 personen per locatie of maximaal 300 personen per grootschalige locatie met een maximum van 2 van deze grootschalige locaties per kern voor short-stay of mid-stay verblijf.

Op dit soort grootschalige voorzieningen is het hebben van toezicht en ondersteunende functies als recreatiemogelijkheden van cruciaal belang.

Omdat de kosten per persoon aan grenzen gebonden zijn (anders zoekt men toch weer alternatieven) is het van belang deze wensen mee te nemen in mogelijke ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot een grotere opzet dan een maximum van 300 personen.

Maatwerk naar vraag, mogelijkheden en locatie moet mogelijk zijn waarbij de grens van 300 personen niet leidend is.

4. Omgaan met afvalwater

Daar waar geen afvalwaterriool aanwezig is moeten er ter plekke voorzieningen getroffen worden. De kosten hiervoor, en dat schrijft u ook in de voorgenomen beleidsregels, kunnen flink oplopen.

Wij gaan er dan ook van uit dat er in deze situaties geen rioolbelasting op het betreffende perceel van toepassing zal zijn.

Graag overleg hoe om te gaan bij realisatie van appartement-complexen met zuiveringsheffing en watersysteemheffing (alles op één adres).

Hoofdstuk 3.3

1. Inschrijven of registreren

Wij gaan ervan uit dat bij inschrijving in het gemeentelijk Basisregistratie Personen (BRP), bij mid-stay verblijf, de registratie per locatie op 1 huisadres plaatsvindt.

Uit de praktijk (niet altijd en overal) komt namelijk naar voren dat er per appartement met eigen nummer ingeschreven wordt, waardoor er ook per appartement gemeentelijke belastingen en heffingen aan de orde zijn. Dit kan naar ons oordeel niet de bedoeling zijn.

Verblijfsbelasting (short-stay)

In de beleidsnotitie verblijfsbelasting staan onder tarieven de volgende gegevens:

- Onderkomen met maximaal 3 slaapplaatsen: € 273,60
- Onderkomen met meer dan 3 slaapplaatsen: € 851,20

Zijn dit tarieven per jaar en gelden deze ook voor huisvesting van short-stay arbeidsmigranten?

LTO Noord staat voor het praktisch omgaan met registratie waarbij inschrijf- en uitschrijfformulieren standaard aanwezig zijn bij inschrijving.

SNF-norm voor huisvesting van arbeidsmigranten

Binnen de land- en tuinbouw hebben we de normering AKF (Agrarisch Keurmerk Flexwonen) met belanghebbende organisaties afgesproken.

Deze AKF-normering is wat beter op de agrarische sector van toepassing dan de SNF-normering.

Het opvallendste verschil betreft de mogelijkheid bij AKF om voor tijdelijk werk bij agrarische bedrijven in de periode april tot november gebruik te kunnen maken van caravans en portocabines. Ook hoeven functies voor slapen, wonen, eten en sanitair niet onder één dak te zijn.

Indien van toepassing zou sprake moeten zijn van een overgangsregeling voor het gebruik van caravans of portocabines.

Beleidsregels

In de beleidsregels lezen we dat de gemeente Medemblik een vergunningsperiode van 20 jaar voorstelt voor plaatsing of realisering van verblijfsaccommodaties voor buitenlandse werknemers.

De agrarische sector is bereid investeringen te doen in goede woonaccommodaties. Zoals u zult begrijpen gaat het hier om grote bedragen en is het van belang dat de afschrijvingsperiode past bij deze (diepte)-investeringen. Wij stellen dan ook voor deze vergunningstermijn op 40 jaar te stellen.

Tot zover onze vragen en opmerkingen.

Wij hopen dat u deze wilt meenemen, liefst wilt overnemen, in het verdere proces ter besluitvorming.

Voor vragen of opmerkingen of een toelichting zijn we altijd bereid.

Hoogachtend,

A. Schouten
Voorzitter LTO Noord afdeling West-Friesland

Contactpersoon:
Peter Raven

RE: ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers Medemblik ter

Van

Aan

Cc

Datum 14 januari 2021 18:07:35

Samen met een collega van Ruimtelijke Ordening heb ik naar het door jullie opgestelde ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers gekeken. Onderstaand onze reactie op dit ontwerpbeleid:

Wij hebben kennis genomen van het ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers van de gemeente Medemblik. Wij gaan er vanuit dat dit beleid niet beperkend werkt voor de gemeente Hoorn. Vandaar dat wij op dit moment geen opmerkingen hebben. Op het moment dat de gemeente Medemblik verwacht dat dit beleid wel beperkende en/of nadelige effecten voor de gemeente Hoorn heeft of gaat hebben, dan horen wij dat uiteraard graag. Wij worden graag op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen ten aanzien van dit beleid huisvesting buitenlandse werknemers.

Met vriendelijke groet,

Nieuwe Steen 1 | Postbus 603 | 1620 AR Hoorn
T 0229 252200 | www.hoorn.nl

STAD VAN DE GOUDEN EEUW

www.stadvandegoudeneeuw.nl | [Proclaimer](#)

RE: ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers Medemblik ter

Van

Aan

Cc

Datum 19 januari 2021 08:10:42

Het ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers Medemblik is zorgvuldig tot stand gekomen.

Ook vanuit Koggenland hebben wij op dit moment geen opmerkingen op het ontwerpbeleid.

Met vriendelijke groet,

Gemeente Koggenland | Middenhof 2, 1648 JG De Goorn
Postbus 21, 1633 ZG Avenhorn

Bezoek onze website www.koggenland.nl en volg ons op Twitter en Facebook

Geachte leden van het college,

U heeft op 10 december 2020 uw ontwerpbeleid huisvesting buitenlandse werknemers Medemblik voor 6 weken ter inzage gelegd met de mogelijkheid voor eenieder om hier een zienswijze op in te dienen. U heeft de reactietermijn vervolgens nog met 2 weken verlengd (tot 4 februari 2021). Graag maak ik van de mogelijkheid gebruik voor een ambtelijke zienswijze.

In uw raadsadvies gaf u aan dat het ontwerpbeleid op onderdelen niet in lijn is met provinciale regelgeving: het ontwerpbeleid biedt namelijk ook mogelijkheden voor huisvesting buiten het stedelijk gebied en direct aansluitend aan agrarische bouwpercelen.

Het is denkbaar dat u, bij de uitvoering van uw beleid, moet afwijken van de regels van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Indien dat locaties zijn die liggen binnen het werkingsgebied van onze Omgevingsverordening NH2020 (OV NH2020), moet het initiatief ook voldoen aan de geldende provinciale regels en -beleid. U kunt daarbij denken aan regels, bijvoorbeeld, in het Landelijk Gebied, BPL, Bedrijventerreinen en gelieerde zaken als Ruimtelijke Kwaliteit, Kernkwaliteiten, Regionale afstemming en afspraken in het Woonakkoord Westfriesland.

Voor eventuele huisvesting van buitenlandse werknemers zijn er in onze OV NH2020 diverse mogelijkheden opgenomen, zoals:

“Artikel 6.33 Agrarische bedrijven

g. ten behoeve van de bedrijfsvoering kan worden voorzien in de huisvesting van tijdelijke werknemers,

indien:

- i. de huisvesting wordt voorzien binnen het bouwperceel, en;
- ii. het een ondergeschikte functie ten behoeve van een volwaardig agrarisch bedrijf betreft”

In uw ontwerpbeleid geeft u aan dat maximaal 60 huisvestingsplekken (hvp) bij een agrarisch bedrijf (in het Landelijk Gebied mogelijk worden gemaakt. Dit lijkt ons gevoelsmatig erg veel, mede omdat een dergelijke - vaak afgelegen - locatie geen voorzieningen heeft. Of dan ook kan worden voorzien in een goed woon- en leefklimaat is de vraag.

Als u gebruik wenst te maken van de mogelijkheden zoals genoemd onder artikel 6.33 OV NH2020, dan wijs ik u erop dat deze alleen toe te passen is voor huisvesting van tijdelijke werknemers die werken op het ter plaatse gevestigde bedrijf en niet voor huisvesting van tijdelijke werknemers van andere bedrijven.

Voor kleinschalige- en grootschalige woningbouwontwikkelingen in bv. Landelijk Gebied zijn - onder voorwaarden - ook mogelijkheden opgenomen voor eventuele huisvesting van buitenlandse werknemers. Ruimtelijke kwaliteit is zo'n eis. Ook is Regionale afstemming vereist of in sommige gevallen -melding. Hierover zijn afspraken opgenomen in het Woonakkoord Westfriesland. Of de huisvesting meetelt in de woningbehoefte hangt af van de functie van het pand. Panden met een logiesfunctie tellen niet mee voor de woningvoorraad. Bewoners/ingezetenen die zich inschrijven in zo'n pand vormen geen particulier huishouden maar een institutioneel huishouden. Institutionele huishoudens tellen niet mee voor de woningbehoefte. Bewoners die zich inschrijven in een pand met een woonfunctie tellen wel mee voor de particuliere huishoudens.

Landelijke regelgeving schrijft voor dat een goede ladderonderbouwing noodzakelijk is bij o.a. een grootschalige woningbouwontwikkeling (Ladder voor duurzame verstedelijking). Onderdeel daarvan is dat onderzocht is dat er binnenstedelijke mogelijkheden zijn. Indien gemotiveerd kan worden dat er binnenstedelijk geen mogelijkheden zijn, dan is het gelegitimeerd dat er noodzaak is om naar locaties in het Landelijk Gebied te kijken. Ook het aantonen/onderbouwen van de behoefte is noodzakelijk. U zou eventueel hiervoor samen met de andere gemeenten in Westfriesland ook een regionale ladderonderbouwing kunnen uitvoeren/opstellen.

De provincie is geen voorstander van (initiatieven voor) huisvesting op bedrijventerreinen. Op dit moment hebben we daar geen regelgeving voor, we zijn voornemens om hiervoor regels op te nemen in onze Omgevingsverordening 2022 (OV NH2022). Totdat de OV 2022 in werking is getreden dragen we de lijn uit dat “het in principe niet kan op bedrijventerreinen, tenzij....”,

zonder dat het een wettelijke basis in de verordening heeft. Onze gedeputeerde Zaal heeft onlangs in de stuurgroep in de Kop ook aangegeven geen voorstander te zijn van huisvesting op bedrijventerreinen, maar ook dat er per casus gekeken moet worden wat er mogelijk is. Overigens is het aantonen van een goed woon- en leefklimaat nu al een reden voor de Raad van State om in specifieke gevallen, zoals op de Schelphorst in Hollands Kroon, huisvesting van buitenlandse werknemers niet toe te staan. Een ander aantekening hierbij is dat er in Westfriesland momenteel al een tekort dreigt qua aanbod aan bedrijventerreinen; dit tekort verder vergroten door delen van een bedrijventerrein te transformeren naar (tijdelijke) woonvoorzieningen is niet raadzaam.

Om uw gemeentelijke beleid te laten slagen adviseer ik u om – gelijktijdig - in te zetten op handhaving. Mogelijk kunt u initiatiefnemers en bedrijven waar deze buitenlandse werknemers werken laten meebetalen aan een goede handhaving.

Daarnaast is de registratie (inschrijving in BRP) ook een belangrijk aandachtspunt. Ik adviseer u dit goed te regelen.

Een paar algemene vragen die ik heb, zijn:

- hoe zorgt u ervoor dat de buitenlandse werknemer na drie jaar kan doorschuiven naar een gewone woning en kan integreren in de samenleving?
- In het Woonakkoord WF is gezegd dat deze opgave regionaal moet worden opgepakt. Komt/is er ook regionaal beleid en hoe verhoudt zich dat tot dit ontwerpbeleid van uw gemeente?

Bij de Provincie denken we graag in een vroegtijdig stadium met u mee. Mocht u initiatieven hebben en bij uw toetsing aan provinciaal beleid en -regelgeving twijfelt aan de haalbaarheid en/of een nader advies over bijvoorbeeld de Ruimtelijke Kwaliteit wenselijk vindt, dan kunt u met mij contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Provincie Noord-Holland, Directie Beleid, sector Ruimtelijke Ontwikkeling
Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik

duur verblijf categorie	SHORT-STAY (0-4 maanden, verblijfsregister verplicht)	MID-STAY (4 maanden - 3 jaar, inschrijven in BRP verplicht)
Woningen	Niet toegestaan, met uitzondering van woningen die zijn aangemerkt als plattelandswoning Maximaal 8 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per plattelandswoning	Alleen toegestaan buiten woongebieden en in woningen die zijn aangemerkt als plattelandswoning Maximaal 8 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per (plattelands)woning
Agrarische bedrijven	Maximaal 60 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per agrarisch bedrijf, waarvan maximaal 8 huisvestingsplekken in de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig) Binnen het bouwvlak In de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig) of in andere bebouwing Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers stemt overeen met de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het agrarisch bedrijf. Dit toetsen wij op grond van een advies van de agrarische beoordelingscommissie (ABC) De huisvesting mag maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven	Maximaal 60 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per agrarisch bedrijf, waarvan maximaal 8 huisvestingsplekken in de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig) Binnen het bouwvlak In de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig) of in andere bebouwing Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers stemt overeen met de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het agrarisch bedrijf. Dit toetsen wij op grond van een advies van de agrarische beoordelingscommissie (ABC) De huisvesting mag maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven. Verblijfsregister verplicht
Bedrijventerreinen	Maximaal 50 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per huisvestingslocatie Alleen voor personeel dat werkzaam is bij het bedrijf waar de huisvesting plaatsvindt, waarbij huisvesting een nevenactiviteit is	Niet toegestaan
Grootschalige huisvesting > 60 personen	Maximaal 2 huisvestingslocaties van meer dan 60 huisvestingsplekken per kern	
	Het maximum aantal huisvestingsplekken op een huisvestingslocatie is 300 Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers moet onder andere afgestemd zijn op de omvang en de ligging van de bebouwing, de bereikbaarheid van de locatie en de ligging ten opzichte van voorzieningen	Het maximum aantal huisvestingsplekken op een huisvestingslocatie is 300 Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers moet onder andere afgestemd zijn op de omvang en de ligging van de bebouwing, de bereikbaarheid van de locatie en de ligging ten opzichte van voorzieningen
Niet-grootschalige huisvesting < 60 personen	Niet toegestaan	Valt niet binnen de categorieën woningen, agrarische bedrijven, grootschalige huisvesting en bedrijventerreinen Maximaal 60 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per huisvestingslocatie Alleen toegestaan op locaties waar reeds stedelijke functies zijn toegestaan

Voorwaarden die gelden voor alle vormen van huisvesting:	
1.	Moet minimaal voldoen aan de SNF-norm (norm voor het reguliere SNF-register) dan wel een opvolger daarvan. Bovenop op de SNF-norm geldt een aanscherping: voor alle vormen van short- en mid-stay huisvesting voor buitenlandse werknemers geldt dat minimaal 50% van de huisvestingsplekken ingericht moet worden als eenpersoons slaapkamers. De initiatiefnemer is verantwoordelijk en draagt zorg voor een goed beheer en toezicht. Ook van het terrein waarop de huisvesting plaatsvindt. De initiatiefnemer stelt een door de gemeente goed te keuren beheerplan op. In het beheerplan staat hoe de initiatiefnemer toezicht houdt, orde handhaaft en excessen voorkomt. Het beheerplan bevat tevens een paragraaf over mobiliteit, waarin aangegeven staat hoe de huisvestingslocatie en voorzieningen bereikt kunnen worden. Het beheerplan voldoet aan de minimale normen en eisen ten aanzien van onder andere onderhoud, beheer, informatievoorziening en (brand)veiligheid, zoals deze vanuit de geldende SNF-normen zijn voorgeschreven. In aanvulling op de minimale vereisten vanuit de SNF-norm, dient in het beheerplan in ieder geval te worden aangetoond dat een (Nederlands sprekend) aanspreekpunt 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar is voor vragen en/of meldingen uit de omgeving. De beheerder zorgt voor het dagelijkse onderhoud en is de contactpersoon voor bewoners, gemeente en verhuurder. Hij is direct fysiek aanspreekbaar bij het ontstaan van problemen en zorgt er voor dat problemen worden voorkomen. Ten aanzien van de volgende huisvestingsvormen geldt daarbij specifiek: - Huisvesting bij agrarische bedrijven, op bedrijventerreinen, grootschalige en niet-grootschalige locaties: Er is een beheerder aanwezig op het moment dat buitenlandse werknemers ter plaatse verblijven.
2.	
3.	In geval van nieuwbouw moet voldaan worden aan een goede landschappelijke inpassing. De gemeente kan dit op kosten van de initiatiefnemer laten toetsen door een stedenbouwkundige.
4.	Er moet sprake zijn van voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein: aan de hand van de op dat moment van toepassing zijnde beleidsregels (die zijn neergelegd in de Nota Parkeernormen van 6 maart 2014, dan wel een opvolger daarvan) wordt bepaald of er sprake is van voldoende parkeergelegenheid.
5.	De gemeente sluit een planschadeverhaalsovereenkomst en/of een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer, als een exploitatieplan voor het verhalen van de gemaakte kosten noodzakelijk wordt gevonden. De gemeente kan voor vergunningverlening een Bibob toets uitvoeren. Ook worden duidelijke afspraken vastgelegd over de bouw en het gebruik van de huisvesting.
6.	Verblijfsregister verplicht bij short-stay huisvesting (op grond van artikel 438 Wetboek van Strafrecht).
7.	Inschrijven in BRP verplicht bij mid-stay huisvesting (op grond van artikel 2.38 Wet BRP).
8.	Het initiatief is milieutechnisch inpasbaar in de omgeving, waarborgt een voldoende woon- en leefklimaat voor de buitenlandse werknemer en zorgt niet voor belemmering van omliggende bedrijven.
9.	Huisvesting in kampeermiddelen is niet toegestaan.
Afwijkingsmogelijkheden:	
1.	Het college wijkt in beginsel niet af van de in het beleid opgenomen maximum aantallen, tenzij uit een goede ruimtelijke onderbouwing blijkt dat dit passend is binnen de betreffende leefomgeving. Deze afwijkingsmogelijkheid is niet van toepassing op de categorie woningen.
2.	Het college handelt overeenkomstig de beleidsregel, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen (4:84 Awb).
Bevoegdheid aanpassen kaart woongebieden en bedrijventerreinen:	
Het college van burgemeester en wethouders is zelfstandig bevoegd de bij dit beleid behorende bijlage I waarop woongebieden en bedrijventerreinen zijn aangegeven, aan te passen.	
Overgangsbepaling huisvesting in woningen:	
De gemeente streeft naar beeindiging van short- en mid-stay huisvesting in woningen in woongebieden. Wij verlenen slechts tijdelijke vergunningen onder de volgende voorwaarden: - Aanvraag tijdelijke vergunning kan worden ingediend tot de 1e dag van de 2e maand nadat dit beleid van kracht is geworden; - Een tijdelijke vergunning loopt tot 1 januari 2023, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd; - Maximaal 4 personen in een woning; - Voldoet tevens aan de voorwaarden 1, 2, 4, 5, 6, 7 en 8 die gelden voor alle vormen van huisvesting.	
Inwerkingtreding en citeerregel	
De beleidsregels treden in werking op de eerste dag na bekendmaking van het besluit. De beleidsregels worden geciteerd als 'Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik'.	

Begrippenkader

Agrarische Beoordelingscommissie (ABC):

De Agrarische beoordelingscommissie (ABC) is een stichting, die in opdracht van de gemeente onafhankelijk, objectief en deskundig agrarische verzoeken en vergunningaanvragen beoordeelt. De gemeente vraagt de ABC om, bij initiatieven voor huisvesting bij agrarische bedrijven, een advies uit te brengen over de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het agrarisch bedrijf. De aanvraag wordt vervolgens door de gemeente getoetst aan de hand van dit advies van de ABC.

Basisregistratie Personen (BRP):

De Basisregistratie Personen (BRP) bevat persoonsgegevens van inwoners van Nederland (ingezetenen) en van personen die Nederland hebben verlaten (niet ingezetenen). De gemeenten houdt persoonsgegevens van burgers (ingezetenen) bij in de BRP. Wanneer iemand trouwt, een kind krijgt of verhuist, legt de gemeente dit vast. Als iemand gaat verhuizen naar een andere gemeente, verhuizen de persoonsgegevens met diegene mee.

Bedrijventerreinen:

Met bedrijventerreinen worden de gebieden bedoeld die als ‘bedrijventerrein’ zijn aangeduid op de kaart ‘woongebieden en bedrijventerreinen’ die als Bijlage I bij dit beleid is toegevoegd.

Beheerplan:

Een beheerplan opgesteld door de initiatiefnemer waarin staat hoe de initiatiefnemer toezicht houdt, orde handhaaft en excessen voorkomt, en dat voldoet aan de minimale normen en eisen ten aanzien van onder andere onderhoud, beheer, informatievoorziening en (brand)veiligheid, zoals deze vanuit dit beleid en de geldende SNF-normen zijn voorgeschreven.

Grootschalige huisvesting:

Het bedrijfsmatig aanbieden van nachtverblijf aan meer dan 60 buitenlandse werknemers, met een maximum van 300 personen per grootschalige huisvestingslocatie.

Huisvestingslocatie:

Samenhangend geheel van huisvestingsmogelijkheden voor buitenlandse werknemers op een locatie.

Kern:

Een gebied dat is vastgelegd op de [gemeentelijke wijk- en buurtenkaart](#). Het aantal inwoners per gebied wordt jaarlijks geactualiseerd.

Long-stay:

Bij long-stay is er sprake van een meer structureel karakter, waarbij het gaat om een verblijfsperiode langer dan 36 maanden (3 jaar).

Mid-stay:

Bij mid-stay is er sprake van het (laten) verhuren of in gebruikstellen van kamers en/of appartementen aan personen die het hoofdverblijf niet in Medemblik hebben, en waarbij de personen geen gezamenlijk huishouden voeren. Bewoners hebben de intentie om zich voor een periode van ten minste 4 maanden tot maximaal 36 maanden (3 jaar) te vestigen. Er is daarmee sprake van een tijdelijk karakter.

Kampeermiddel:

een tent, een tentwagen, een kampeerauto, een camper, een caravan of een stacaravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen, dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Niet grootschalige huisvesting:

Het bedrijfsmatig aanbieden van nachtverblijf aan ten hoogste 60 buitenlandse werknemers. En waarbij de huisvesting niet valt binnen de categorieën woningen, agrarische bedrijven, grootschalige huisvesting en bedrijventerreinen.

Plattelandswoning:

Een als zodanig in het bestemmings- of omgevingsplan als 'plattelandswoning' aangemerkt woonhuis in de vorm van een voormalige agrarische bedrijfswoning, die bewoond mag worden door een persoon of diens huishouden die geen functionele binding heeft met het nabijgelegen agrarisch bedrijf, waartoe het woonhuis in het verleden als bedrijfswoning heeft behoord.

Registratie Niet Ingezetenen (RNI):

Personen die korter dan 4 maanden in Nederland wonen kunnen zich als niet-ingezetenen in de BRP laten registreren. Dit heet ook wel de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI). Dat is van belang bij tijdelijk werk of studie in Nederland. Daarvoor is namelijk een burgerservicenummer (BSN) nodig dat mensen krijgen bij de eerste inschrijving.

Short-stay:

Bij short-stay is er sprake van het (laten) verhuren of in gebruikstellen van kamers en/of appartementen aan personen die het hoofdverblijf niet in Medemblik hebben, en waarbij de personen geen gezamenlijk huishouden voeren. Bewoners hebben de intentie om zich voor een periode van maximaal 4 maanden te vestigen. Er is daarmee sprake van een tijdelijk karakter.

SNF-norm:

SNF staat voor Stichting Normering Flexwonen. SNF kent twee normen: de 'reguliere' norm voor huisvesting van arbeidsmigranten en de norm voor het SNF-inhuur-register. Waar in dit beleid wordt gesproken van SNF-norm, wordt de geldende 'reguliere' norm voor huisvesting van arbeidsmigranten bedoeld (norm voor het reguliere SNF-register), dan wel een opvolger daarvan. Deze is van toepassing op alle vormen van huisvesting in de gemeente.

Tijdelijke buitenlandse werknemer ook wel genoemd arbeidsmigrant:

Onder een tijdelijke buitenlandse werknemer wordt verstaan, een economisch actieve migrant uit het buitenland wiens doel het is op eigen initiatief en op vrijwillige basis arbeid en inkomen te verwerven.

Verblijfsregister:

Voor alle vormen van short-stay huisvesting is het bijhouden van een verblijfsregister verplicht. In het verblijfsregister wordt geregistreerd hoeveel personen er hoeveel nachten verblijven op een locatie. De verblijfsbieder houdt dit register bij.

Woongebieden:

Met woongebieden worden de gebieden bedoeld die als 'woongebied' zijn aangeduid op de kaart 'woongebieden en bedrijventerreinen' die als Bijlage I bij dit beleid is toegevoegd.

Toelichting beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik

Deze toelichting is onderdeel van het beleid dat ziet op de tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in gemeente Medemblik, en hoort bij de Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik.

De beleidsregels treden in werking op de eerste dag na bekendmaking van het besluit. De beleidsregels worden geciteerd als 'Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik'.

1. Inleiding

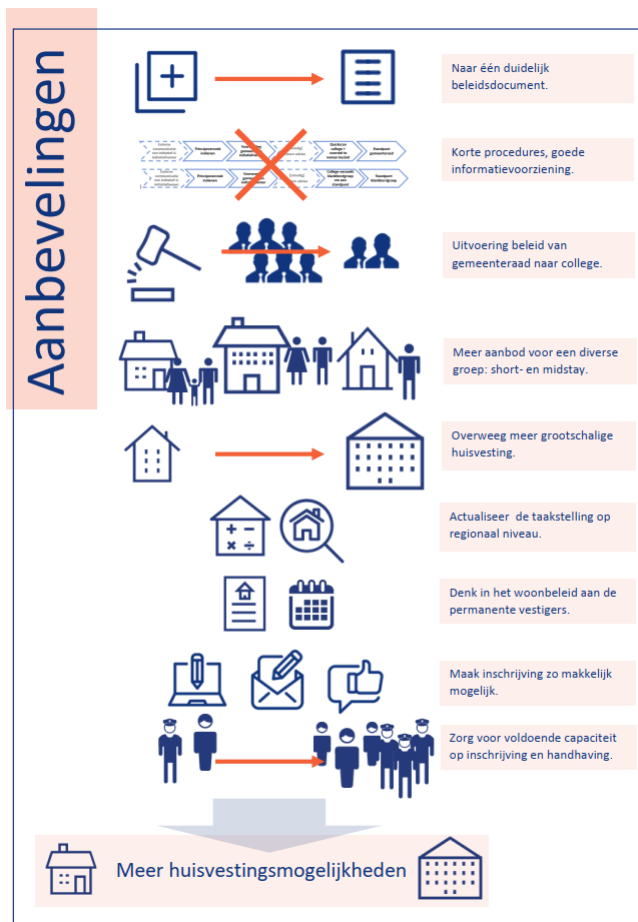
In 2019 evalueerden wij het gemeentelijk beleid rondom de huisvesting van buitenlandse werknemers (rapport 'Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik', Rigo Research en Advies, 10 september 2019). Deze beleidsevaluatie, kwantitatief onderzoek, en de rapporten en aanbevelingen van het landelijke Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten leverden bouwstenen op voor nieuw beleid. Aan de totstandkoming van het nieuwe beleid is een interactief proces voorafgegaan. We konden tijdens verschillende sessies op input rekenen van: buitenlandse werknemers zelf, huisvesters en werkgevers, kernraden, en de eigen organisatie.

Met dit nieuwe beleid en het intrekken van de verschillende oude beleidsregels ontstaat één helder beleidskader op basis waarvan wij initiatieven tot huisvesting kunnen toetsen.

Allereerst schetsen we kort de aanleiding en achtergronden, het doel en de uitgangspunten van dit beleidskader (2). Hierna wordt nadere toelichting gegeven op (3) de categorieën van huisvesting uit de beleidsmatrix. Vervolgens worden (4) overige belangrijke aspecten bij dit beleid toegelicht, waaronder het proces voor nieuwe initiatieven, ruimtelijke aspecten, inschrijving registratie en beheer, en afspraken en de naleving hiervan. Ten slotte zijn (5) relevante bijlagen bijgevoegd.

2. Aanleiding, doel en uitgangspunten

Aanleiding en achtergronden

Evaluatie van het huidige beleid

In 2019 evalueerde onderzoeksbureau Rigo het gemeentelijk beleid rondom de huisvesting van buitenlandse werknemers (rapport 'Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik', Rigo Research en Advies, 10 september 2019). Eén van de constatering uit deze evaluatie is dat het beleid in verschillende documenten is geregeld, waardoor het beleid niet alleen voor initiatiefnemers, maar ook voor plantoetsers onoverzichtelijk is geworden. Daarnaast is geconstateerd dat het huidige tekort aan kwalitatief goede huisvestingsplekken leidt tot alternatieve huisvesting op minder gewenste locaties.

Figuur 1. Infographic aanbevelingen uit het evaluatieonderzoek

Kwantitatief onderzoek

In 2020 is voor de regio Westfriesland kwantitatief onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkeling van het aantal buitenlandse werknemers sinds 2010 (Arbeidsmigranten in West-Friesland, Decisio, 22 maart 2020). Ook is een prognose gedaan naar de ontwikkeling van het aantal buitenlandse werknemers tot 2030. Deze cijfers zijn in 2021 geactualiseerd (Actualisatie cijfers arbeidsmigranten Noord-Holland Noord, Decisio, 21 april 2021).

Beide onderzoeken laten zien dat het aantal vergunde huisvestingsplekken achterblijft bij het aantal werkzame personen: Van de 9700 in Westfriesland werkzame buitenlandse werknemers, werkten er in 2019 ruim 3500 in de gemeente Medemblik. Daar staan 1015 vergunde huisvestingsplekken binnen de gemeente Medemblik tegenover (schatting op basis van gemeentelijk vergunningensysteem, april 2021).

Prognoses geven aan dat aantal in Westfriesland werkzame buitenlandse werknemers ook de komende jaren blijft groeien tot tussen de 13.410 en 19.500 personen in 2030. Dat is een gemiddelde jaarlijkse groei van tussen de 3% en de 5%.

Conclusie

Zowel het in 2019 uitgevoerde evaluatieonderzoek als de daarna uitgevoerde kwantitatieve onderzoeken geven aanleiding om het beleid ter herzien. We passen het beleid aan om:

- een eind te maken aan de huidige onoverzichtelijke situatie in beleid en procedures
- een inhaalslag te kunnen maken op het huidige tekort aan kwalitatief goede huisvestingsplekken in de gemeente Medemblik, waarmee we willen voorkomen dat huisvesting van slechte kwaliteit plaatsvindt op minder gewenste locaties
- in te kunnen spelen op de toekomst

Doel en uitgangspunten

Dit beleid heeft betrekking op tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers (ook wel arbeidsmigranten genoemd), in de vorm van short- en mid-stay verblijf. Short-stay betekent het tijdelijk huisvesten van een buitenlandse werknemer voor een periode korter dan 4 maanden. Bij mid-stay gaat het over een periode vanaf 4 maanden tot 3 jaar. Duurt de huisvesting langer dan 3 jaar, dan is sprake van meer structurele huisvesting (van een huishouden) en spreken we van long-stay huisvesting. Dit beleid heeft geen betrekking op long-stay: dat valt onder het normale woningmarktbeleid van de gemeente.

Doelstelling van het beleid is om meer kwalitatief goede huisvesting te realiseren in de gemeente Medemblik, zodat buitenlandse werknemers van een gedegen huisvesting worden voorzien. Belangrijkste uitgangspunt hierbij is dat er sprake moet zijn van een goede en veilige woon- en leefomgeving voor de buitenlandse werknemers. Daarnaast is een goede ruimtelijke inpassing in de omgeving van belang.

Relatie met Unierechtelijke regels (Europese regelgeving)

De Raad van State bracht op 18 november 2020 advies uit over het reguleren van vrij verkeer van personen en diensten. Dit advies is bij het opstellen van dit beleid betrokken. Aan de vereisten van non-discriminatie, noodzakelijkheid en proportionaliteit wordt voldaan. Het beleid ziet op het mogelijk maken van meer huisvestingsplaatsen, in afwijking van de vigerende bestemmingsplannen/omgevingsplannen, waarbij geen onderscheid naar nationaliteit wordt gemaakt. Daarbij geldt dat sprake is van een algemeen belang dat een rechtvaardiging (noodzaak) geeft om maatregelen te treffen, namelijk om in het kader van een goede ruimtelijke ordening het woon- en leefklimaat te beschermen. Het belang van een goede ruimtelijke ordening wordt ook als een dwingende reden van algemeen belang gezien, zoals volgt uit de jurisprudentie en (bijvoorbeeld) in overweging 40 van de considerans van de Dienstenrichtlijn. De huisvesting van buitenlandse werknemers heeft een andere impact op de leefomgeving dan de huisvesting van huishoudens.¹ De maatregelen die zien op het aantal huisvestingsplekken strekken niet verder dan nodig is om dat doel – een goede inpassing in de omgeving – te bereiken. De ruimtelijke aspecten die een rol spelen, en die maken dat deze maatregelen genomen moeten worden, zijn in dit beleid per huisvestingscategorie toegelicht. Hierbij gaan we ook in op het maximaal te realiseren aantal huisvestingsplekken.

¹ Zie ook uitspraak Raad van State, 9 september 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2175](#), r.o. 5.6

3. Toelichting huisvestingscategorieën

Hierna lichten we in het kort de verschillende categorieën van huisvesting uit de beleidsmatrix toe.

Huisvesting in woningen

Onder huisvesting in woningen wordt in dit beleid verstaan: tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in woningen in de reguliere woningvoorraad, die in beginsel bedoeld zijn voor de huisvesting van één afzonderlijk (particulier) huishouden. Huisvesting van buitenlandse werknemers heeft een andere impact op de woon- en leefomgeving, dan gebruik door een gezamenlijk huishouden en is daarmee niet gelijk te stellen.² Ook de tijdsduur (short-stay – mid-stay) van de huisvesting is van invloed op de woon- en leefomgeving. Met de algemene voorwaarden die wij stellen aan huisvesting (beheer, parkeren), waarborgen wij dat dit passend is in de omgeving. Daarnaast maken wij in het beleid onderscheid tussen huisvesting in woongebieden en huisvesting buiten woongebieden, omdat deze gebieden ruimtelijk en functioneel een ander karakter hebben.

Short-stay huisvesting in woningen in woongebieden is niet toegestaan, met uitzondering van huisvesting voor maximaal 8 buitenlandse werknemers per woning in plattelandswoningen zoals aangewezen in bestemmingsplannen (of in het daarop volgende omgevingsplan). Kort verblijf in woningen door steeds wisselende personen die geen gezamenlijk huishouden vormen, vinden wij niet passend in gebieden met overwegend een woonfunctie. Woongebieden zijn weergegeven op de kaart in bijlage I. De gemeente Medemblik telt op dit moment 22 woningen die van een aanduiding plattelandswoning zijn voorzien. Van deze 22 woningen, ligt er 1 woning binnen woongebieden. De overige plattelandswoningen liggen buiten woongebieden.

Mid-stay huisvesting voor maximaal 8 buitenlandse werknemers per woning is alleen toegestaan in plattelandswoningen en in woningen die niet in woongebieden liggen. De bebouwing buiten woongebieden ligt veel meer verspreid dan in woongebieden, en heeft niet overwegend een woonfunctie. Daardoor is huisvesting van buitenlandse werknemers buiten woongebieden beter inpasbaar dan in woongebieden.

Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers in een woning is beperkt tot 8 vanwege de ruimtelijke uitstraling op de omgeving. Het gevaar bestaat dat bij grotere aantallen mensen in één woning de uitstraling naar buiten toe niet langer aansluit bij het karakter van de omgeving.

Overgangsregeling huisvesting in woningen

De gemeente streeft naar het terugdringen van short-stay en mid-stay huisvesting in woningen in woongebieden. Verblijf in woningen door steeds wisselende personen die geen gezamenlijk huishouden vormen, vinden wij niet passend in gebieden met overwegend een woonfunctie. Bovendien is er op dit moment sprake van woningnood. Voor lopende aanvragen of legaliseringsverzoeken van tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in woningen in woongebieden geldt daarom een overgangsregeling, waarbij een initiatiefnemer tot de 1^e dag van de 2^e maand waarop het beleid van kracht is geworden, een tijdelijke vergunning kan aanvragen voor tijdelijke huisvesting van maximaal 4 personen in een woning in een woongebied. Deze tijdelijke vergunningen lopen tot uiterlijk 1 januari 2023, waarna de huisvesting definitief moet zijn beëindigd.

Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers in een woning in een woongebied is beperkt tot 4 vanwege de ruimtelijke uitstraling op de omgeving. Het gevaar bestaat dat bij grotere aantallen mensen in één woning de uitstraling naar buiten toe niet langer aansluit bij het karakter van de woonomgeving.

² Zie ook uitspraken Raad van State 8 november 2017, r.o. 3.2, [ECLI:NL:RVS:2017:3016](#) en 8 februari 2012, r.o. 2.5.1, [ECLI:NL:RVS:2012:BV3229](#).

Huisvesting bij agrarische bedrijven

Hiermee wordt tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in een bestaande tweede bedrijfswoning of in een ander hiervoor bedoeld gebouw binnen het bouwvlak, bij een agrarisch bedrijf bedoeld. Per agrarisch bedrijf is short- en mid-stay huisvesting van maximaal 60 buitenlandse werknemers toegestaan, waarvan maximaal 8 werknemers in een bestaande tweede bedrijfswoning gehuisvest mogen zijn.

Uit de in 2019 uitgevoerde beleidsevaluatie kwam naar voren dat de behoefte aan huisvestingsplekken bij veel agrarische bedrijven groter is, dan op basis van het beleid is toegestaan. Eén van de aanbevelingen uit de evaluatie is om de huisvesting bij agrarische bedrijven te verruimen (50 huisvestingsplekken of meer). Gesprekken die in het kader van het opstellen van dit beleid hebben plaatsgevonden, bevestigen dit beeld. Dit is de reden dat het maximum aantal te huisvesten werknemers in dit beleid is verhoogd naar 60, waarbij het maximum afhankelijk is gesteld van een aantal (ruimtelijke) randvoorwaarden.

De gemeente vraagt, op basis van door de initiatiefnemer te overleggen bedrijfsgegevens, advies van de agrarische beoordelingscommissie. Deze commissie bekijkt de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het betreffende bedrijf, en beoordeelt hoeveel huisvestingsplekken het bedrijf nodig heeft voor het agrarisch productieproces. De buitenlandse werknemers maken onderdeel uit van de agrarische bedrijfsvoering ter plaatse. De huisvesting is daarmee ondergeschikt aan de agrarische bedrijfsvoering. Daarnaast zijn de ligging binnen het agrarisch bouwperceel, de landschappelijke inpassing en parkeergelegenheid op eigen terrein van invloed op het aantal huisvestingsplekken. Het maximale aantal te realiseren huisvestingsplekken kan dus per agrarisch bedrijf verschillen.

Voor meer informatie over de Agrarische Beoordelingscommissie, zie:
www.abcommissie.nl

Naast het huisvesten van de buitenlandse werknemers die voor het betreffende bedrijf werken, mag de huisvesting maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar worden gebruikt voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven. Reden hiervoor is om piekbelasting bij ander bedrijven op te kunnen vangen in bestaande huisvestingsvoorzieningen bij agrarische bedrijven, en efficiënt ruimtegebruik daarmee te stimuleren. Wanneer hier gebruik van wordt gemaakt is voor zowel short- als mid-stay huisvesting, het bijhouden van een verblijfsregister verplicht op grond van artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht (zie voor meer informatie hoofdstuk 4.3, verblijfsregister en verblijfsbelasting).

Huisvesting op bedrijventerreinen

Hiermee wordt tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in hiervoor bedoelde bebouwing op een bedrijventerrein bedoeld. De bedrijventerreinen staan weergegeven op de kaart in bijlage I.

Per huisvestingslocatie is short-stay huisvesting van maximaal 50 buitenlandse werknemers toegestaan. Deze grens van maximaal 50 personen per huisvestingslocatie houdt verband met regels rondom externe veiligheid. Daarnaast is het aanbod aan bedrijventerreinen kleiner dan de vraag.

Bij huisvesting van meer dan 50 personen in een gebouw worden zogenaamde 'kwetsbare objecten' gerealiseerd. Hierdoor kan bij een calamiteit een (te) hoog groepsrisico ontstaan, wat als onveilig wordt beschouwd. Daarnaast kan het de ontwikkeling van risicovolle activiteiten belemmeren. In de nabijheid van een kwetsbaar object is realisatie van een risicovolle inrichting niet meer mogelijk (op

grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen Bevi). In principe mogen kwetsbare objecten niet zijn gelegen binnen een risicocontour van een bedrijfsactiviteit. Wij vinden het daarom niet gewenst het aantal te huisvesten personen op bedrijventerreinen te verruimen.

De huisvesting is uitsluitend bedoeld voor personeel dat werkzaam is bij het bedrijf waar de huisvesting plaatsvindt. Er moet sprake zijn van een nevenactiviteit. De bedoeling is dat huisvesting op bedrijventerreinen alleen kan plaatsvinden bij bedrijven waar de buitenlandse werknemers werkzaam zijn. Het is niet wenselijk dat panden worden opgekocht om deze vervolgens volledig om te zetten in huisvesting voor buitenlandse werknemers. Zo lang bedrijventerreinen niet verouderd, of overbodig zijn, zijn ze namelijk nodig voor bedrijven. Dit wordt onderschreven door de “Behoefteraming Werklocaties Noord-Holland Noord” (Stec Groep, 14 januari 2021): In Westfriesland is het aanbod aan bedrijventerreinen kleiner dan de vraag. De komende jaren is er behoefte aan extra bedrijventerreinen. Kortom, vanwege de bestaande en toekomstige behoefte aan bedrijventerreinen willen wij de huisvesting op bedrijventerrein slechts beperkt toestaan.

Mid-stay huisvesting is niet toegestaan. De milieutechnische beoordeling wordt anders bij langer verblijf. Dit kan niet meer als ‘logiesfunctie’ worden aangemerkt, maar is gelijk te stellen aan de functie wonen. Dit maakt inpassing op een bedrijventerrein nauwelijks inpasbaar en leidt tot ongewenste functiemenging.

Grootschalige huisvesting

Onder grootschalige huisvesting wordt het huisvesten van meer dan 60 personen op één huisvestingslocatie verstaan. Het maximum aantal te huisvesten personen is 300 per grootschalige locatie, maar is ook afhankelijk van de ruimtelijke inpasbaarheid op de locatie zelf (maatwerk). Dit maatwerk wordt verder ingevuld doordat het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers onder andere afgestemd moet zijn op de omvang en de ligging van de bebouwing, de bereikbaarheid van de locatie en de ligging ten opzichte van voorzieningen.

Uiteindelijk mogen er maximaal 2 grootschalige huisvestingsvoorzieningen per kern zijn. Grootschalige voorzieningen mogen zowel voor short- als mid-stay huisvesting worden gebruikt.

Niet-vitale vakantieparken

In 2019 stelde de gemeenteraad het ‘Uitvoeringsprogramma Verblijfsrecreatie gemeente Medemblik’ vast. Daarin staat een aantal uitgangspunten, waaronder de transformatie van vakantieparken die niet-vitaal zijn en ook geen toekomst meer hebben in de verblijfsrecreatie. Daarvoor zoeken we een ander toekomstperspectief. Dat kan een woonbestemming zijn, zoals bij bungalowpark De Maar in Twisk, maar de nieuwe functie zou ook de huisvesting van buitenlandse werknemers kunnen zijn. De invulling van een dergelijke nieuwe functie is maatwerk en is ook afhankelijk van de mogelijkheden van provinciale regelgeving. Niet-vitale vakantieparken zonder toekomstperspectief in de verblijfsrecreatie kunnen vallen onder de categorie grootschalige en niet-grootschalige huisvesting. Het omzetten van vitale vakantieparken of van niet-vitale parken met recreatief toekomstperspectief naar huisvesting van buitenlandse werknemers is op grond van het Uitvoeringsprogramma voor de verblijfsrecreatie niet toegestaan, omdat dit afbreuk doet aan de vitaliteit van het park.

Niet-grootschalige huisvesting (restcategorie)

Wanneer een huisvestingsvoorziening niet onder de hiervoor genoemde categorieën valt (woningen, agrarische bedrijven, bedrijventerreinen of grootschalig) spreken we van (overige) niet-grootschalige huisvesting. Deze (overige) niet-grootschalige voorzieningen voor minder dan 60 personen mogen enkel worden ingezet voor mid-stay huisvesting. Het maximum aantal te huisvesten personen is afhankelijk van de ruimtelijke inpasbaarheid op de locatie zelf (maatwerk). Dit maatwerk

wordt verder ingevuld door de algemene voorwaarden die zijn opgenomen in dit beleid, zoals voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein, en een door de gemeente goed te keuren beheerplan met daarin een mobiliteitsparagraaf (zie ook hoofdstuk 4.3 beheerplan).

Daarnaast geldt, dat nieuwe ontwikkelingen van niet-grootschalige voorzieningen alleen mogen plaatsvinden op locaties waar al een stedelijke functie is toegestaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan locaties buiten woongebieden of aan de rand van kernen waar voorheen wel al stedelijke functies mogelijk waren, zoals een leegstaande loods of bijvoorbeeld een voormalig klooster. Het kan ook gaan om locaties binnen woongebieden, zoals leegstaande scholen of zorgcomplexen. Tenslotte kunnen niet-vitale vakantieparken in deze categorie vallen (zie alinea niet-vitale vakantieparken onder 'grootschalige huisvesting').

Locaties waar al een stedelijke functie is toegestaan, zijn veelal gelegen in gebieden met overwegend een woonfunctie. De keuze om deze categorie van huisvesting alleen in te zetten voor mid-stay en niet voor short stay, is gelegen in het feit dat huisvesting van buitenlandse werknemers een andere impact op de woon- en leefomgeving heeft dan van reguliere huishoudens. Kort verblijf op een locatie door steeds wisselende personen vinden wij niet passend in gebieden met overwegend een woonfunctie.

Afwijkingsmogelijkheden

Het college kan meewerken aan initiatieven die niet passend zijn binnen het beleid. Dit kan echter nooit zonder een goede motivering. Er zijn twee mogelijkheden om af te kunnen wijken van de beleidsregels.

1. Afwijken van aantallen die genoemd staan in het beleid

In het beleid zijn maximale aantallen te huisvesten buitenlandse werknemers opgenomen. Het kan echter voorkomen dat zich initiatieven voordoen die een groter aantal te huisvesten werknemers bevatten. Hiervoor is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen. Het college is hierin zeer terughoudend en werkt in beginsel niet mee aan deze initiatieven (nee, tenzij). Uit een goede ruimtelijke onderbouwing moet blijken dat dit passend is binnen de betreffende leefomgeving. Deze afwijkingsbevoegdheid is niet van toepassing op huisvesting in de categorie woningen.

2. Afwijking op grond van artikel 4:84 Algemene wet bestuursrecht (Awb)

In landelijke wetgeving is een algemene afwijkingsbevoegdheid opgenomen (artikel 4:84 Awb). Dit artikel geldt algemeen en is daarmee ook van toepassing op dit beleid: het college handelt overeenkomstig de beleidsregel, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. Het gaat hier in beginsel om gevallen die niet voorzienbaar waren, of voorzienbaar maar nu onevenredige gevolgen met zich brengen die de gemeente ook niet heeft kunnen voorzien.

Bevoegdheid aanpassen kaart woongebieden en bedrijventerreinen

Bij het beleid zit een kaart waarop woongebieden en bedrijventerreinen staan aangegeven. Zo is direct duidelijk of een initiatief in één van deze gebieden valt of niet. Een kaart is echter geen statisch document. Woongebieden worden bijvoorbeeld groter als er een nieuwe woonwijk wordt gerealiseerd. In het beleid is daarom een bevoegdheid voor het college van burgemeester en wethouders opgenomen om de bij dit beleid behorende kaart snel te kunnen aanpassen, als zich een dergelijke wijziging voordoet.

4. Informatie voor initiatiefnemers

4.1 Procesbeschrijving

Luister goed naar uw burens!

Wij vinden het belangrijk dat u uw plannen met omwonenden bespreekt, nog voordat u een gesprek bij ons aanvraagt of een principeverzoek indient. Wij willen graag zien hoe u dit overleg heeft gevoerd, en of dit al dan niet tot aanpassing van uw plan heeft geleid.

Van initiatief tot realisatie

Heeft u het voornemen om buitenlandse werknemers te huisvesten, maar weet u niet precies welke stappen hiervoor nodig zijn? Lees dan eerst dit beleid goed door. Daarna kunt u zich aanmelden bij het ondernemersspreekuur voor een eerste gesprek. De gemeente neemt contact met u op om een afspraak met u te maken. In dit gesprek kunt u aftasten of uw initiatief kansrijk is. Ook kunt u vragen stellen over ons beleid. Dit eerste gesprek is gratis. Resultaat: u weet of uw initiatief kansrijk is.

Als u, na een eerste gesprek verder bent met uw plannen en weet hoe u de huisvesting wilt realiseren, dan kunt u een principeverzoek indienen. Hiervoor moet u een formulier principeverzoek huisvesting buitenlandse werknemers invullen. In dit formulier zit ook een korte checklist van zaken waar u aan moet denken als u huisvesting voor buitenlandse werknemers wilt realiseren. Als u het formulier niet volledig heeft ingevuld, vragen wij u om dit alsnog te doen. Wij nemen alleen volledig ingevulde formulieren in behandeling.

Resultaat: u krijgt een principe-uitspraak op basis waarvan u een aanvraag omgevingsvergunning kunt indienen (ja, onder de volgende voorwaarden...). Of: U krijgt een principe-uitspraak met een negatieve uitkomst (nee, vanwege de volgende redenen...).

Is de principe-uitspraak positief dan kunt u uw plan verder uitwerken tot een aanvraag omgevingsvergunning.

Omgaan met afvalwater

Waar mensen worden gehuisvest komt afvalwater vrij. Dat mag u niet ongezuiverd naar de sloot of de bodem afvoeren, vanwege de bescherming van de volksgezondheid en het milieu. In tegenstelling tot de bebouwde kom is in grote delen van het buitengebied geen riolering aanwezig. Dat betekent dat de afvoer van het afvalwater van huisvestingslocaties in het buitengebied in de meeste gevallen extra inspanning en kosten met zich mee brengt. Bij kleine hoeveelheden afvalwater en een grote afstand tot de riolering is het soms toegestaan om op eigen terrein een zuiveringsvoorziening (verbeterde septic tank) aan te leggen. Een andere oplossing wordt noodzakelijk bij een toenemend aantal te huisvesten personen of als de te realiseren huisvesting zich in de nabijheid van de riolering bevindt. De kosten hiervoor kunnen flink oplopen, tot bedragen van € 20.000,- en hoger bij de plaatsing van een minirioolgemaal gecombineerd met het leggen van een persleiding.

*Laat u dus niet verrassen door onvoorziene kosten in een later stadium!
De ambtenaren van het cluster riolering van de gemeente Medemblik kunnen u
advies geven.*

4.2 Aspecten fysieke leefomgeving

Goede ruimtelijke ordening en de Ladder voor duurzame verstedelijking

Naast de regels uit dit beleidskader is er hogere regelgeving van toepassing. Zo moeten initiatieven en ontwikkelingen ook altijd voldoen aan de principes van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe stedelijke ontwikkelingen moeten bovendien altijd voldoen aan de Ladder voor duurzame verstedelijking. Dat houdt in dat voor alle initiatieven en ontwikkelingen de uitvoerbaarheid van het plan moet worden aangetoond. Voor ontwikkelingen en initiatieven die een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maken, moet de Ladder voor duurzame verstedelijking worden toegepast, waarbij de behoefte aan het plan moet worden aangetoond. Voor ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied moet bovendien gemotiveerd worden waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied kan.

Met de komst van de Omgevingswet zal het begrip 'goede ruimtelijke ordening' overgaan in het begrip 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Dit heeft dan betrekking op de bredere aspecten van de fysieke leefomgeving. Onder de Omgevingswet zal voor alle initiatieven en ontwikkelingen moeten worden aangetoond dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Milieuaspecten

Bij de afweging of een locatie geschikt is voor de huisvesting van buitenlandse werknemers, kijken we altijd naar milieuaspecten. Denk bijvoorbeeld aan zaken als geluid, geur en externe veiligheid. De huisvesting moet namelijk een goed woon- en leefklimaat waarborgen voor de werknemers die er verblijven. Aan de andere kant mag het huisvesten van werknemers omliggende bedrijven niet in hun bedrijfsvoering beperken. De omgevingsdienst Noord-Holland Noord adviseert de gemeente op milieuaspecten bij huisvesting van buitenlandse werknemers.

De afweging van de milieuaspecten is voor iedere situatie anders. Er is daarvoor geen algemene richtlijn te geven. Wij adviseren initiatiefnemers dan ook om een ter zake deskundige in te schakelen bij het uitwerken van een initiatief. Wel is het zo dat, hoe zwaarder de milieucategorie van omliggende bedrijven, hoe moeilijker het wordt om een initiatief milieutechnisch in te passen.

Veiligheidsaspecten

Wij vinden het belangrijk dat het huisvesten van buitenlandse werknemers op een veilige manier gebeurt. De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord adviseert de gemeente op brandveiligheid en de bereikbaarheid van een locatie voor blusvoertuigen.

De Veiligheidsregio hanteert een aanrijtijd van maximaal 8 minuten voor hulpdiensten. Wordt deze normtijd niet gehaald, dan kan in sommige gevallen afgeweken worden als het mogelijk is om andere passende maatregelen te treffen, zoals het voorzien in extra/veiliger vluchtwegen en het toepassen van (gekoppelde) rookmelders. Daarnaast is het van belang dat blusvoertuigen de toegang tot de huisvestingslocatie kunnen gebruiken, en dat er een bluswaterpunt op maximaal 20 meter van de huisvestingslocatie aanwezig is. U moet hier bij het ontwikkelen van een huisvestingslocatie rekening mee houden.

Voor de veiligheid is het ook van belang dat de aanvraag die u doet, overeenkomt met het gebruik. En dat uw werknemers zijn inschreven in de gemeentelijke basisregistratie, of dat u een verblijfsregister bijhoudt (zie ook onder 3.3). Zo weten de hulpdiensten in geval van brand hoeveel personen er gehuisvest zijn.

Wist u dat de brandweer tips geeft over brandveiligheid en wonen? Kijk voor meer informatie op de [website van de Brandweer](#). Hier vindt u ook folders in andere talen, waaronder Pools.

Duurzaamheidsaspecten

Huisvesting voor buitenlandse werknemers moet voldoen aan landelijke duurzaamheidseisen. Het is wettelijk geregeld dat nieuwbouw, dus ook nieuwbouw voor huisvesting van buitenlandse werknemers, aardgasloos moet zijn. Ook het Bouwbesluit bevat duurzaamheidseisen waar initiatiefnemers rekening mee moeten houden, zoals de isolatiewaarde van het gebouw. Bij het omzetten van bestaande gebouwen in huisvesting voor buitenlandse werknemers kijken we per project hoe duurzaamheid geborgd kan en/of moet worden. Einddoel is dat alle gebouwen in onze gemeente in 2050 aardgasloos zijn.

4.3 Inschrijving en registratie, beheer, informatievoorziening

Inschrijven of registreren

Komen uw werknemers vanuit het buitenland en verblijven ze binnen een periode van zes maanden langer dan vier maanden in Nederland? Dan vragen wij u om uw werknemers erop te wijzen dat zij zich bij ons komen inschrijven in de gemeentelijke Basisregistratie Personen (BRP). U kunt hiervoor telefonisch een afspraak maken via (0229) 85 60 00.

Uw werknemers moeten, binnen vijf dagen na vestiging in Nederland, hun verblijf en adres aangeven bij de gemeente Medemblik. Dit verblijf moet wel rechtmatig zijn. Dat wil zeggen dat uw werknemers of de Nederlandse nationaliteit hebben, of de nationaliteit van een lidstaat van de Europese Unie, of de Europese Economische Ruimte of Zwitserland, of een geldige verblijfsstatus. Dit is vastgelegd in artikel 2.38 van de Wet basisregistratie personen.

Komen uw werknemers vanuit het buitenland en verblijven ze korter dan vier maanden in Nederland? Dan vragen wij u om uw werknemers erop te wijzen dat zij zich registreren als niet-ingezetene (RNI). De Verblijfsrichtlijn beperkt de mogelijkheid om, gedurende de eerste drie maanden, de registratie van werknemers die uit andere lidstaten afkomstig zijn, verplicht te stellen. Registratie in de RNI is echter nodig om een Burgerservicenummer te kunnen krijgen, wat een werkgever nodig heeft voor de loonadministratie en de loonheffingen van de belastingdienst.

Inschrijven in de RNI kan op 19 plaatsen in Nederland, waarvan de dichtstbijzijnde in Alkmaar is. U kunt hiervoor een afspraak maken via [de website van de gemeente Alkmaar](#).

Verblijfsregister en verblijfsbelasting

Als verblijfsbieder bent u, op grond van artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht, verplicht om bepaalde gegevens van uw gasten te registreren in een verblijfsregister (ook wel nachtregister genoemd). Door het verblijfsregister weten we wie er op de locatie aanwezig is. Hulpdiensten kunnen dan beter hun werk doen bij een calamiteit, bijvoorbeeld bij een brand.

Ook om aangifte te kunnen doen van de verblijfsbelasting, bent u verplicht een verblijfsregister bij te houden van personen die niet in de Basis Registratie Personen staan ingeschreven. Op basis van dit

verblijfsregister moet u bij de gemeente aangifte verblijfsbelasting doen van het aantal werkelijke overnachtingen. Na afloop van het belastingjaar ontvangt u eerst een aangiftebiljet waarop het aantal overnachtingen door moet worden geven. Met dit ingediende aangiftebiljet wordt door de gemeente vervolgens een aanslag verblijfsbelasting opgelegd. Het heffen van verblijfsbelasting vindt plaats op grond van de “Verordening op de heffing en invordering van verblijfsbelasting gemeente Medemblik 2020” dan wel de opvolger van deze verordening. De tarieven worden jaarlijks opnieuw vastgesteld.

Meer informatie over verblijfsbelasting en aangifte verblijfsbelasting vindt u op onze [website](#).

De SNF-norm voor huisvesting van buitenlandse werknemers

SNF staat voor Stichting Normering Flexwonen. SNF kent twee normen: de 'reguliere' norm voor huisvesting van buitenlandse werknemers en de norm voor het SNF-inhuur-register.

Waar in dit beleid wordt gesproken van SNF-norm, wordt de ‘reguliere’ norm voor huisvesting van buitenlandse werknemers bedoeld (‘Norm voor het reguliere SNF-register’), dan wel een opvolger daarvan. De norm kent de onderdelen ruimte en privacy, sanitair, veiligheid en hygiëne, voorzieningen, informatievoorziening, brandveiligheid en goed werkgeverschap. Ieder onderdeel bestaat uit een aantal specifieke eisen waaraan de huisvesting moet voldoen. Huisvesting in kampeermiddelen is niet toegestaan. Daarnaast kiest de gemeente in bepaalde gevallen voor extra voorwaarden en eisen bovenop de SNF-norm, bijvoorbeeld waar het gaat aan vereisten aan beheer en het maximale aantal personen per slaapkamer. Op die manier waarborgt de gemeente de gewenste kwaliteit van huisvesting en een goede ruimtelijke ordening. Wij hebben ervoor gekozen om de norm aan te scherpen door voor alle vormen van huisvesting de regel op te nemen dat minimaal 50% van de huisvestingsplekken ingericht moet zijn als eenpersoons slaapkamer. Als voorbeeld: een locatie met 200 huisvestingsplekken bevat dan minimaal 100 eenpersoons slaapkamers en maximaal 50 tweepersoons slaapkamers.

De meest actuele ‘Norm voor het reguliere SNF-register’ is te vinden op: www.normeringflexwonen.nl

Beheerplan

Het hebben van een beheerplan is verplicht. Een beheerplan wordt opgesteld door de initiatiefnemer. Daarin staat hoe de initiatiefnemer toezicht houdt, orde handhaaft en excessen voorkomt. Ook voldoet het beheerplan aan de minimale normen en eisen ten aanzien van onder andere onderhoud (zowel aan het pand zelf als de bijbehorende grond), beheer, informatievoorziening en (brand)veiligheid, zoals deze vanuit de geldende SNF-normen zijn voorgeschreven. In aanvulling op de minimale vereisten vanuit de SNF-norm, dient het beheerplan in ieder geval te voldoen aan:

- In het beheerplan wordt opgenomen dat een (Nederlands sprekend) aanspreekpunt 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar is voor vragen en/of meldingen uit de omgeving. De beheerder zorgt voor het dagelijkse onderhoud en is de contactpersoon voor bewoners, gemeente en verhuurder. Hij is direct fysiek aanspreekbaar bij het ontstaan van problemen en zorgt er voor dat problemen worden voorkomen. Ten aanzien van de volgende huisvestingsvormen geldt daarbij specifiek:

Huisvesting bij agrarische bedrijven, op bedrijventerreinen, grootschalige en niet-grootschalige locaties: Er is een beheerder aanwezig op het moment dat buitenlandse werknemers ter plaatse verblijven.

- Het beheerplan bevat een paragraaf over mobiliteit. Hierin staat beschreven hoe het vervoer naar de werklocatie en voorzieningen, zoals de supermarkt, is geregeld. Daarnaast is beschreven hoe in het parkeren en een goede ontsluiting van het perceel is voorzien.

Informatievoorziening naar buitenlandse werknemers

Wij vinden het belangrijk dat werknemers goed geïnformeerd zijn over hun rechten en plichten en het werken en verblijven in Nederland. Het Rijk heeft een informatiebrochure uitgegeven met als titel: Nieuw in Nederland, voor Europese arbeidsmigranten. Hierin staat veel informatie voor buitenlandse werknemers over het wonen en werken in Nederland, en ook over online taalcursussen. Deze brochure is online in verschillende talen beschikbaar, en is ook te verkrijgen bij onze publieksbalie.

Daarnaast ontwikkelde het Rijk een website speciaal voor buitenlandse werknemers: <https://www.workinnl.nl>. Op deze website vinden buitenlandse werknemers uitleg over hun rechten en plichten als het gaat om werken en wonen in Nederland. De website biedt ook een verzameling van informatie van instanties die buitenlandse werknemers verder kunnen helpen als ze met vragen zitten. De website is niet alleen in het Nederlands, maar ook in Engels, Pools en Duits te lezen.

De brochure Nieuw in Nederland is te vinden op:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2014/03/10/nieuw-in-nederland>

Website van de Rijksoverheid met informatie voor buitenlandse werknemers:

<https://www.workinnl.nl>

4.4 Afspraken en toetsing

Afspraken met initiatiefnemers

In ons beleid staat dat wij met de initiatiefnemer een planschadeverhaalsovereenkomst en/of een anterieure overeenkomst sluiten, als een exploitatieplan voor het verhalen van de gemaakte kosten noodzakelijk wordt gevonden.

De gemeente kan ervoor kiezen om in een overeenkomst afspraken te maken over vergoeding van de ambtelijke plankosten. Ambtelijke plankosten bestaan uit de uren die ambtelijk worden ingezet om een project van begin tot eind te begeleiden. Wij hebben het dan bijvoorbeeld over plannen waarvoor een uitgebreide procedure voor een omgevingsvergunning of een procedure aanpassing bestemmingsplan (of het daarop volgende omgevingsplan) moet worden doorlopen.

Het doel van het maken van afspraken is het kostendekkend maken van de ambtelijke begeleidingskosten. De ambtenaar die uw procedure begeleidt, brengt u hiervan op de hoogte. Hij of zij maakt van tevoren een inschatting van de kosten en legt deze in een soort offerte aan u voor. Wij nemen de kosten op in een intentieovereenkomst of een anterieure overeenkomst als plankosten, die ongeachte de voltooiing van het project (gefaseerd) in rekening worden gebracht bij de initiatiefnemer.

Ook kunnen wij een planschadeovereenkomst met een initiatiefnemer afsluiten. Het doel van deze overeenkomst is dat eventuele planschade ten gevolge van de ruimtelijke ontwikkeling op de initiatiefnemer kan worden verhaald.

Bibob toets

De gemeente kan voor vergunningverlening een Bibob toets uitvoeren. De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob) is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Als er een ernstig gevaar dreigt dat vergunningen, subsidies en aanbestedingen worden misbruikt, kan het bevoegde bestuursorgaan de aanvraag weigeren of intrekken.

Zo wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt bovendien de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd. Om de mate van gevaar te bepalen, beoordeelt het bestuursorgaan de integriteit van de onderneming of wordt advies gevraagd bij het Landelijk Bureau Bibob.

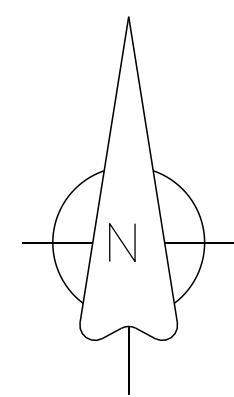
5. Bijlagen

Bijlage I: kaart 'woongebieden en bedrijventerreinen'

VASTGESTELD

- Bedrijventerrein
- Woongebieden
- kadastrale gemeentegrens
- Bestemmingsplan grenzen

0 500 1000 1500 2000 2500 m1

Afdeling Openbare Ruimte
Gemeente Medemblik
Postbus 45
1687 ZG WOGRAUM
Tel: (0229) 85 60 00
Fax: (0229) 85 69 99

Bezoekadres:
Dick Kettan 21
1687 CG WOGRAUM
E-mail: info@medemblik.nl

Project:							
Onderwerp:	Bijlage I kaart woongebieden en bedrijventerreinen						
Grt:	RA	AKK:	-	Formaat:	A0	Schaal:	1:20000
Datum:	17-06-2021	Datum:	-	Tek nr:			

Geen tweederangsburgers

Aanbevelingen
om misstanden bij
arbeidsmigranten
in Nederland
tegen te gaan

Geen tweederangsburgers

**Aanbevelingen om misstanden
bij arbeidsmigranten in Nederland
tegen te gaan**

*Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten
30 oktober 2020*

Inhoud

	Managementsamenvatting	3
	Voorwoord	9
1	Arbeidsmigranten in Nederland: analyse van de huidige situatie	11
1.1	Aanleiding en proces	11
1.2	Wie is de arbeidsmigrant?	12
1.3	Situatieschets	13
1.4	Probleemanalyse	15
1.5	Wat heeft dit tot gevolg?	16
1.6	Wat is er nodig?	17
1.7	Hoe nu verder?	17
1.8	De aanbevelingen	18
2	Betere beheersing van de uitzendsector	20
2.1	Een sluitend systeem waarin alleen bonafide uitzendbureaus een kans maken	23
2.2	Cao-afspraken om eerlijk werk te garanderen	28
3	Zicht krijgen op arbeidsmigratie	30
3.1	Verbeter de registratiesystemen om beter zicht te krijgen op arbeidsmigratie	31
3.2	Ver beter de dienstverlening aan arbeidsmigranten	33
4	Meer en betere huisvesting voor arbeidsmigranten	35
4.1	Instrumenten om effectief te kunnen sturen en op te kunnen treden tegen misstanden	39
4.2	Stimuleren om tot meer huisvesting voor arbeidsmigranten te komen	40
4.3	Betere kwaliteit van de huisvesting	41
4.4	Woonbescherming voor de arbeidsmigrant	43
5	Gezondheid en welzijn van arbeidsmigranten	45
5.1	Goede zorg in Nederland, zonder afhankelijk te zijn van de werkgever	47
6	Betere handhaving en toezicht	48
6.1	Samenhang en samenwerking in toezicht met voldoende capaciteit	50
6.2	Verruimen sanctiemogelijkheden	53
6.3	Toezicht op de registratie van arbeidsmigranten	53
7	Institutionele inbedding van arbeidsmigratie	55
7.1	Structurele aandacht vanuit het Rijk, provincies en gemeenten	56
7.2	Borging op landelijk en lokaal niveau	57
8	Financiële aspecten van het advies	59
9	Conclusie	62
	Bijlage 1 – Overzicht werkbezoeken en gesprekken	64
	Bijlage 2 – Samenstelling Aanjaagteam en Begeleidingsgroep	66
	Bijlage 3 – Kamerbrief over de actuele situatie rondom EU-arbeidsmigranten en het coronavirus	67

Managementsamenvatting

Probleembeschrijving

Het kabinet heeft het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten gevraagd voorstellen te doen die de positie van arbeidsmigranten op de korte en (middel)lange termijn verbeteren. Arbeidsmigranten vormen een structureel onderdeel van de Nederlandse economie en maatschappij. Vitale sectoren zoals de land- en tuinbouw, de voedingsindustrie, de logistieke- en distributiesector en de bouwnijverheid kunnen niet meer zonder hen. Volgens de meest recente cijfers waren er ongeveer 532.660 arbeidsmigranten, gedefinieerd als EU-burgers die in Nederland komen werken. Het Aanjaagteam richt zich voornamelijk op arbeidsmigranten die laag of ongeschoold werk verrichten.

Arbeidsmigranten zijn vaak niet zelfredzaam. Ze spreken de Nederlandse taal niet, kennen de Nederlandse regelgeving, instanties en gebruiken niet en hebben (nog) geen sociaal netwerk waarop ze terug kunnen vallen. Ze zijn sterk afhankelijk van hun werkgever, al of niet een uitzendbureau. Deze afhankelijkheid gaat verder dan het werk en speelt ook ten aanzien van de huisvesting en de zorgverzekering omdat de werkgever dat ook vaak regelt. Verlies van werk betekent in veel gevallen ook verlies van huisvesting en zorg. Arbeidsmigranten in Nederland zijn kwetsbaar en durven vaak niet voor zichzelf op te komen, terwijl de Nederlandse regelgeving waar zij mee te maken hebben wel uitgaat van zelfredzame, mondige burgers. Dit zorgt voor onwenselijke situaties en in uiterste gevallen ernstige misstanden.

Er is een grote groep werkgevers die goed omgaat met arbeidsmigranten. Deze werkgevers bieden eerlijk en veilig werk, zorgen voor goede huisvesting en helpen hun arbeidsmigranten met het vinden van de weg in Nederland. Deze groep werkgevers kan dit ook op een economisch rendabele wijze doen. Er zijn ook werkgevers die gebruikmaken van de beperkte regelgeving die Nederland kent om arbeidsmigranten te beschermen. Zij baseren hun verdienmodel (deels) op het vergaand maximaliseren van de kosten voor de arbeidsmigrant voor woongerelateerde zaken onder gelijktijdige minimaliseren van het inkomen van de arbeidsmigrant. Dat is niet altijd onwettelijk, maar wel onwenselijk. Tot slot zijn er werkgevers die bewust misbruik maken van de kwetsbare positie van arbeidsmigranten: niet het volledige loon betalen, slechte huisvesting bieden tegen een hoge huur die wordt ingehouden op het loon, zorgkosten inhouden op het loon maar de zorgverzekering niet goed regelen.

Deze problematiek is in eerste plaats schadelijk voor arbeidsmigranten zelf en moet alleen al daarom worden verholpen. Maar ook Nederlandse burgers en bedrijven hebben hier last van. Als een deel van de werkgevers en huisvesters lijkt weg te komen met onderbetaling, overtreding van regelgeving of in meer algemene zin het niet navolgen van gangbare normen en waarden, ondermijnt dat het sociale stelsel en ligt een 'race to the bottom' op de loer. De slechte huisvesting van arbeidsmigranten zorgt daarnaast voor problemen in dorpen en steden. Slechte kwaliteit huisvesting, 'verkamering' en overbewoning hebben overlast voor burens tot gevolg. Bovendien heeft het bedrijfsleven last van de huidige situatie. Als sommige werkgevers de grenzen van de regelgeving opzoeken of daar overheen gaan, ontstaat er oneerlijke concurrentie voor hen die wel volgens de spelregels willen werken.

Kern van het advies

Het uitgangspunt voor de aanbevelingen is dat we arbeidsmigranten moeten behandelen als gelijkwaardige en volwaardige deelnemers van onze samenleving, en dat we onze regelgeving daar ook op moeten inrichten. Dat vergt meer inzet op bescherming van arbeidsmigranten en daarmee ook een grotere rol voor de overheid.

De aanbevelingen in dit advies vormen gezamenlijk een sluitend systeem van duidelijke regelgeving, met effectieve handhaving op elk deel van de keten en controle achteraf. De kern daarvan is het advies om tot een verplichte certificering te komen voor uitzendbureaus en een boete voor inleners die werken met niet-gecertificeerde uitzendbureaus. Ook moeten malafide bestuurders een bestuursverbod opgelegd kunnen krijgen, om te voorkomen dat zij steeds een ander uitzendbureau oprichten. Daarnaast moet de registratie van arbeidsmigranten verbeterd worden, zodat bekend is waar arbeidsmigranten wonen. Daarvoor moeten de Basisregistratie Persoonsgegevens en het Register Niet-Ingezetenen aangepast worden en moeten werkgevers arbeidsmigranten stimuleren om zich in te schrijven. De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens moet hierop samen met Belastingdienst en het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) gaan monitoren.

Ten derde: de huisvesting van arbeidsmigranten. Dat is een weerbarstig probleem omdat er in algemene zin een woningtekort in Nederland is. Zwakke partijen zoals arbeidsmigranten hebben het daardoor moeilijk om aan goede huisvesting te komen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), provincies en gemeenten dienen meer prioriteit aan deze doelgroep te geven. Daarnaast moeten gemeenten en provincies meer instrumenten krijgen om de kwaliteit van de huisvesting te waarborgen. En om afhankelijkheid van de werkgever tegen te gaan, moeten het arbeidscontract en het huurcontract losgekoppeld worden. Bovendien moeten arbeidsmigranten gebruik kunnen blijven maken van medische zorg, wanneer zij hun zorgverzekering kwijtraken als ze hun baan verliezen. Verder bevat dit advies aanbevelingen om samenwerking en gegevensdeling bij toezichthouders en handhavende instanties te verbeteren. Tot slot adviseert het Aanjaagteam dat overheden structureel beleid ontwikkelen rondom arbeidsmigratie en daar ook verantwoording over afleggen.

Hoe verder

Dit advies is tot stand gekomen op basis van uitgebreid onderzoek, veel gesprekken en uiteenlopende werkbezoeken. Provincies, gemeenten, werkgevers, uitzendbureaus en vakbonden waren daar intensief bij betrokken. Het is belangrijk dat zij, samen met het kabinet, zo snel mogelijk aan de slag gaan met de aanbevelingen. Met veel aanbevelingen kunnen nu al stappen worden gezet. Andere aanbevelingen vereisen wetgeving. Het advies aan het kabinet is om nu al de nodige wetgevingsprocessen in gang te zetten, zodat een nieuw de problematiek zo snel mogelijk kan aanpakken.

Dit advies richt zich uitdrukkelijk op zaken die niet goed gaan in ons land als het op arbeidsmigranten aankomt. Laat bedrijven die het wel goed en fatsoenlijk geregeld hebben ons klankbord en kompas zijn, terwijl deze aanbevelingen verder worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

De aanbevelingen in een notendop

Betere beheersing van de uitzendsector

Uitzendbureaus zijn vaak de centrale speler in alles wat met arbeidsmigranten van doen heeft. Om malafide uitzendbureaus van de markt te kunnen weren, is betere regulering nodig. Het Aanjaagteam stelt daarom een verplicht certificeringsstelsel voor uitzendbureaus voor. Middels het certificaat kunnen eisen worden gesteld aan uitzendbureaus. Bedrijven die gebruik maken van niet-gecertificeerde uitzendbureaus moeten een bestuurlijke boete opgelegd kunnen krijgen. Het Aanjaagteam adviseert bovendien om een bestuursrechtelijk bestuursverbod in te voeren. Daardoor kan worden verhinderd dat een malafide ondernemer opnieuw een uitzendbureau kan oprichten.

Verder adviseert het Aanjaagteam om een wettelijke verplichting in te voeren voor uitzendbureaus om arbeidsongevallen te melden bij de Inspectie SZW. Als gevolg daarvan zal het inlenend bedrijf arbeidsongevallen in de toekomst ook moeten melden aan het uitzendbureau en moet het uitzendbureau vaststellen dat het veilig is om weer aan het werk te gaan bij betreffende inlener. Ook stelt het Aanjaagteam voor dat bedrijven worden verplicht om in hun jaarverslagen nadrukkelijk aspecten van eerlijk werk en goed werkgeverschap op te nemen.

Het Aanjaagteam adviseert dat cao-partijen afspraken maken om arbeidsmigranten beter te beschermen, zoals recht op een gegarandeerd minimumloon in de eerste twee maanden dat zij in Nederland zijn, ongeacht het feitelijk aantal gewerkte uren. Ook zou de afspraak gemaakt moeten worden dat het niet mogelijk is om schulden bij de werkgever op te bouwen. Tot slot adviseert het Aanjaagteam dat sociale partners afspraken maken over een minimum inhuurprijs voor uitzendkrachten.

Zicht krijgen op arbeidsmigratie

Het Aanjaagteam adviseert om een zorgplicht in te voeren voor werkgevers om te bewerkstelligen dat de arbeidsmigrant zich minimaal één dag voor aanvang van de werkzaamheden meldt bij het loket voor de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI). Werkgevers zouden ook zorg moeten dragen dat arbeidsmigranten zich weer uitschrijven. Verder adviseert het Aanjaagteam dat het RNI ook contactgegevens (e-mailadressen en telefoonnummers) en feitelijke verblijfsadressen van niet-ingezetenen registreert. Het Aanjaagteam pleit er daarnaast voor om ook de met tijdelijk verblijfsadres ingeschrevenen mee te tellen als gemeente inwoners en daarmee voor het vaststellen van de bijdragen uit het gemeentefonds.

Verder zou gegevensuitwisseling tussen de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG), UWV en Belastingdienst mogelijk moeten worden gemaakt. Zo kan met behulp van het BSN van werknemers worden gecontroleerd of en hoe men staat ingeschreven in het BRP. Gemeenten en werkgevers moeten daarop worden gewezen, zodat zij actie kunnen ondernemen om tot een goede inschrijving te komen.

Nieuwe arbeidsmigranten moeten zich nu voor registratie melden bij één van de 19 bestaande RNI-loketten. Dit biedt volgens het Aanjaagteam een goede kans om de arbeidsmigrant ook te informeren over huisvesting, zorgverzekering en andere relevante informatie. Zo kan hun zelfredzaamheid worden vergroot. Het inrichten van 'mobiele RNI-loketten' kan voor seizoenarbeiders de moeite waard zijn. Het gebruik van DigiD zou voor arbeidsmigranten mogelijk moeten worden gemaakt.

Meer en betere huisvesting voor arbeidsmigranten

Het Aanjaagteam adviseert dat de Rijksoverheid gemeenten en provincies gaat helpen om effectief te kunnen sturen op huisvestingsvraagstukken en om beter op te kunnen treden tegen misstanden. Gemeenten moeten de mogelijkheid krijgen om een verhuurdersvergunning in te stellen. Daarmee kunnen zij eisen stellen aan de verhuurder van een woning. Bij misstanden kunnen ze beter optreden door de vergunning in uiterste geval in te trekken. Verder moeten gemeenten beter worden ondersteund bij het inzetten van bestaande ruimtelijke ordenings- en huisvestingsinstrumenten. Daarom adviseert het Aanjaagteam een 'expertiseteam arbeidsmigranten' op te richten en een handreiking op te stellen om gemeenten te helpen in de complexe materie rondom huisvesting en ruimtelijke ordening.

Gemeenten en provincies moeten worden gestimuleerd om meer huisvesting voor arbeidsmigranten te realiseren. Het Aanjaagteam adviseert dat Rijk en provincies in 2021 afspraken maken over de huisvesting van arbeidsmigranten als vast onderdeel van de landelijke woningbouwopgave. Gemeenten zouden de mogelijkheid moeten krijgen om te schuiven met de opgave in regionaal verband, onder de voorwaarde dat de regionale opgave als totaal wel wordt gehaald: wat de ene gemeente niet realiseert zou de andere gemeente dan extra moeten realiseren. Bovendien zouden gemeenten bij besluitvorming over nieuwe bedrijvigheid de huisvestingsvraag als gevolg van de inzet van arbeidsmigranten onderdeel moeten laten uitmaken van het vestigingsbeleid.

Om de kwaliteit van huisvesting te verhogen adviseert het Aanjaagteam om de eisen van bestaande keurmerken (Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF) en Stichting Normering Flexwonen (SNF)) aan te scherpen en te integreren. Daarbij moet worden uitgegaan van één persoon per slaapkamer en minimaal 15 vierkante meter leefoppervlakte per persoon. Deze eisen zouden ook onderdeel moeten gaan uitmaken van het certificeringssysteem voor uitzendbureaus. Bestaande huisvestingslocaties moeten een redelijke termijn krijgen om de transformatie naar de nieuwe norm te laten plaatsvinden.

Om de afhankelijkheid van arbeidsmigranten van hun werkgever in te perken, adviseert het Aanjaagteam om arbeidscontracten en huurcontracten zo veel mogelijk te ontkoppelen. Arbeidsmigranten zouden altijd een zelfstandig huurcontract moeten krijgen, met een opzegtermijn voor de verhuurder van minimaal één maand. Als het verblijf van de arbeidsmigrant naar verwachting korter dan vier maanden zal zijn, dan kan een huurcontract 'naar aard van korte duur' volstaan. Als het verblijf langer gaat duren dan vier maanden, zou het gebruik van de huisvesting gebaseerd moeten zijn op een tijdelijk huurcontract (maximaal twee jaar voor zelfstandige woonruimte en vijf jaar voor onzelfstandige woonruimte). Met die contractvorm bestaat er huurbescherming en huurprijsbescherming.

Gezondheid en welzijn van arbeidsmigranten

Het Aanjaagteam adviseert het kabinet -zo nodig- wettelijk te regelen dat arbeidsmigranten na afloop van hun arbeidscontract gedurende een korte periode, maximaal 30 dagen, gebruik kunnen blijven maken van medische zorg. Verder moeten arbeidsmigranten ook toegang krijgen tot de digitale, persoonlijke omgeving van hun zorgverzekering. Daarvoor hebben zij een DigiD nodig. Ook zouden zorgverzekeraars zich moeten inspannen informatie te verstrekken in andere talen dan het Nederlands. Bovendien moeten zorgaanbieders oog hebben voor de aantallen arbeidsmigranten in hun regio en het zorgaanbod daarop afstemmen, zodat ook arbeidsmigranten voldoende toegang hebben tot zorg.

Betere handhaving en toezicht

Het Aanjaagteam adviseert om de samenwerking tussen inspectiediensten onderling en in de samenwerking met private toezichthouders te verbeteren. Een goede wettelijke basis voor de daarbij behorende gegevensuitwisseling is noodzakelijk. Private en publieke toezichthouders zouden een gezamenlijk toezichtplan moeten opstellen, gebaseerd op een gezamenlijke risicoanalyse, die leidt tot een gecoördineerde capaciteitsinzet. Bovendien zou er jaarlijks moeten worden gerapporteerd over de bereikte resultaten.

Het komt voor dat arbeidsmigranten géén, te laat of te weinig loon ontvangen. Om dit aan te pakken stelt het Aanjaagteam voor om bij een vermoeden van onderbetaling – in combinatie met een bij de werkgever ondeugdelijke administratie – uit te gaan van een bestaand dienstverband van zes maanden. Dit is een extra instrument om onderbetaling tegen te gaan (zoals dat ook al bestaat in artikel 23 van de WAV).

Om grensoverschrijdende problematiek aan te pakken, adviseert het Aanjaagteam om bij de Inspectie SZW een apart multidisciplinair team in te stellen dat alleen grensoverschrijdende taken op zich gaat nemen, dat gezamenlijk kan inspecteren en gegevens kan uitwisselen in samenwerking met buitenlandse toezichthouders.

Als de adviezen van het Aanjaagteam rondom certificering worden overgenomen, zal er naar verwachting meer publiekrechtelijk toezicht nodig zijn. Er zullen meer meldingen vanuit de private toezichthouders en de Kamers van Koophandel komen die capaciteit vergen. Daarbij komt dat op het moment dat er meer gewerkt gaat worden in samenwerkingsverbanden, ook de capaciteit hiervoor zal moeten meegroeien.

Institutionele inbedding van arbeidsmigratie

Het Aanjaagteam adviseert dat elke overheidsinstantie die beleid ontwikkelt rondom arbeidsmigranten bewust het perspectief van arbeidsmigranten meeweegt in de beleidsoverwegingen, door bijvoorbeeld een consultatieronde in te richten. Daarnaast adviseert het Aanjaagteam het kabinet om de Tweede Kamer met een jaarlijkse rapportage inzicht te geven in de ontwikkelingen rondom arbeidsmigranten.

Gemeenten zouden de voorzieningen op het gebied van inburgering en integratie ook moeten openstellen voor EU-arbeidsmigranten, om hen te helpen wegwijs te worden in Nederland.

Het Aanjaagteam wil dat de toegang tot het recht voor arbeidsmigranten verbetert. Een laagdrempelige vorm van conflictbeslechting kan helpen om deze toegang te vergroten. Daarom adviseert het Aanjaagteam naar analogie van de huurcommissie een 'arbeidscommissie' in het leven te roepen die bindende uitspraken doet op basis van zelfstandig onderzoek naar aangebrachte casuïstiek, met mogelijkheid van beroep bij de normale rechter.

Financiële aspecten van het advies

Een aantal aanbevelingen heeft financiële consequenties. Het kan daarbij gaan om een stijging van arbeidskosten voor werkgevers of een verhoging van kosten voor de overheid, bijvoorbeeld vanwege uitvoerings- of toezichtkosten, door extra voorziene taken of intensiveringen. De omvang van deze kosten hangt sterk af van de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de aanbevelingen.

Het voorstel om de capaciteit van de Inspectie SZW gericht op het toezicht op de uitzendbranche met 90 fte te vergroten, zal circa 10 miljoen euro kosten. Het openstellen door gemeenten van integratiecursussen voor arbeidsmigranten zal extra kosten met zich meebrengen, evenals de aanbeveling om een arbeidscommissie in te stellen.

Voorwoord

De afgelopen maanden zijn historisch geweest, in vele opzichten. De wereld heeft te maken gekregen met een pandemie van ongekende omvang en de economische gevolgen daarvan laten zich voorlopig slechts raden. Ook op andere terreinen heeft het coronavirus veel impact. Arbeidsmigratie is daar één van. In een tijdsbestek van een half jaar heb ik met het Aanjaagteam veel mensen mogen spreken die zich in Nederland met arbeidsmigratie bezig houden. Uiteraard met arbeidsmigranten zelf, maar ook met werkgevers, gemeenten, provincies, toezichthouders, deskundigen en heel veel anderen die op andere manieren betrokken zijn. Die gesprekken verliepen anders dan we gewend waren – soms digitaal, soms fysiek maar op anderhalve meter afstand – en ook inhoudelijk constateerde ik een verandering ten opzichte van vóór de coronacrisis. Steeds meer partijen raakten ervan overtuigd dat dit zo niet langer kon. De beelden van arbeidsmigranten die tijdens de coronacrisis met meerdere vreemden op een kamer sliepen, geen afstand konden houden op het werk, in erbarmelijke huisvesting verbleven of soms zelfs op straat eindigden als dakloos, staan op ieders netvlies. En terecht. Het is hoog tijd dat we nu écht zorgen dat deze ‘sociale kwestie van de 21e eeuw’ heel snel verleden tijd wordt. Gelukkig is vrijwel iedereen die wij tot nu toe hebben gesproken van die noodzaak overtuigd.

De kern van dit advies is vrij simpel. Het gaat erom dat geen enkele arbeidsmigrant meer in een situatie kan komen waarin u of ik niet zelf zouden willen belanden wanneer wij tijdelijk in een ander land gingen werken. Goede wet- en regelgeving met bijbehorend toezicht en handhaving moeten ervoor zorgen dat werkgevers, huisvesters, overheden en arbeidsmigranten geen andere optie hebben dan netjes met elkaar omgaan. Daarom hebben we ons best gedaan om tot aanbevelingen te komen die zorgen voor een sluitend systeem. Ik denk dat het is gelukt. Een sluitend systeem ontstaat alleen als de aanbevelingen in samenhang worden geïmplementeerd, wat nodig is om te zorgen dat misstanden bij arbeidsmigranten verleden tijd worden.

We zijn ons ervan bewust dat wij niet de eersten zijn die een advies schrijven rondom arbeidsmigratie. In 2011 heeft de parlementaire commissie Koopmans het rapport ‘Lessen uit recente arbeidsmigratie’ gepubliceerd.¹ Toch is het de afgelopen jaren lastig gebleken beweging te krijgen op dit onderwerp. Daarom hebben we geprobeerd onze adviezen zo concreet mogelijk uit te werken en waar mogelijk ook verantwoordelijke partijen aan te wijzen.

Ik ben er zeker van dat iedereen die dit advies leest iets zal vinden wat hij of zij zelf wellicht liever anders had gezien. Dat hoort erbij, als je oplossingen zoekt voor een lastig probleem. Maar ik heb er vertrouwen in dat er brede steun is voor onze aanbevelingen. Dat is ook dankzij de bereidheid van onze gesprekspartners om met een open vizier de problematiek tegemoet te treden. Ik ben iedereen daar zeer dankbaar voor.

Haast is geboden. Elke dag hebben EU-burgers die in Nederland komen werken te maken met oneerlijke, onveilige of ongezonde woon- en werkomstandigheden. Ik wil het kabinet daarom oproepen om niet te wachten tot een volgende regeerperiode, maar meteen een start te maken met deze aanbevelingen. We weten immers allemaal dat wetgevende processen een lange looptijd hebben. Juist daarom zouden voorstellen met brede steun

¹ Kamerstukken II 2011/12, 32680, nr. 4.

direct moeten worden opgepakt en uitgewerkt, zodat ze zo snel mogelijk kunnen worden ingevoerd.

Tot slot: op heel veel plekken gaat er al veel goed. Laat die plekken een voorbeeld zijn voor de rest van het land. Betrek de mensen achter die succesverhalen bij de uitwerking van nieuwe maatregelen, leer van hun ervaringen en laat anderen zien dat het zo ook kan.

Emile Roemer

Voorzitter Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten

1 Arbeidsmigranten in Nederland: analyse van de huidige situatie

1.1 Aanleiding en proces

Veel arbeidsmigranten die in Nederland werken hebben fatsoenlijk werk, een fijne werkgever en een prettig onderkomen. Op basis van een duurzame relatie met de werkgever of een uitzendbureau blijft men terugkomen voor het seizoenswerk of besluit men in Nederland een leven op te starten. Er zijn echter ook werkgevers en uitzenders die niet netjes omgaan met arbeidsmigranten en die misstanden veroorzaken, zoals onderbetaling, ondermaatse huisvesting of onveilige werkomstandigheden. Tijdens de coronacrisis kwam daar een schadelijke dynamiek bovenop. Arbeidsmigranten die hun werk verloren, waren daarmee vaak ook direct hun woonruimte en zorgverzekering kwijt. Ze waren aangewezen op noodopvang of kwamen op straat te staan en liepen zo een extra risico op een coronabesmetting. Een bijeffect van de coronacrisis was dat op pijnlijke wijze een vergrootglas werd gelegd op de kwetsbare positie van arbeidsmigranten in Nederland.

Deze situatie is niet langer houdbaar, en arbeidsmigranten zelf zijn niet in de positie om hier verandering in te brengen. Daarom heeft het kabinet het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten in het leven geroepen, onder leiding van Emile Roemer. De opdracht aan het Aanjaagteam was om de bescherming van arbeidsmigranten te agenderen, te zoeken naar maatregelen voor de bescherming van arbeidsmigranten op de korte en (middel)lange termijn, en te monitoren of er sprake is van tekorten of overschotten aan arbeidsmigranten in bepaalde sectoren.²

Vóór de zomer van 2020 heeft het Aanjaagteam een eerste advies uitgebracht met maatregelen op korte termijn om het risico op een coronabesmetting onder arbeidsmigranten tegen te gaan.³ Het kabinet heeft in de brief van 3 juli aan de Tweede Kamer aangegeven hoe dit advies op te volgen.⁴ In dit tweede advies zet het Aanjaagteam uiteen welke maatregelen het kabinet, provincies, gemeenten, de uitzendsector, werkgevers en inleners moeten nemen om de misstanden rondom werk en huisvesting bij arbeidsmigranten structureel tegen te gaan.

Aan dit advies is een halfjaar van werkbezoeken, gesprekken met arbeidsmigranten, uitzendbureaus, inleners en andere belanghebbenden voorafgegaan. Onze bevindingen en ideeën over hoe de situatie te verbeteren, zijn besproken met ambassadeurs van landen waaruit veel arbeidsmigranten afkomstig zijn, de Nationaal Rapporteur Mensenhandel, enkele hoogleraren en mensen die in de praktijk met de ongewenste situaties geconfronteerd worden, zoals politieagenten, de Haagse Pandenbrigade, advocaten en welzijnswerkers. Ook is het advies uitgebreid besproken met werkgeversorganisaties, vakbonden, gemeenten en provincies in de daarvoor ingestelde begeleidingsgroep en andere directe betrokkenen. Bij alle belanghebbenden constateert het Aanjaagteam een gedeelde urgentie en gedeelde bereidheid om de situatie rondom arbeidsmigranten structureel te verbeteren. Gedurende het proces om tot dit advies te komen, heeft het Aanjaagteam ook in toenemende mate een bereidheid gezien om voorbij geijkte standpunten te kijken en waar nodig onconventionele maatregelen te nemen om de situatie fundamenteel aan te pakken. Dat is

² TK 2019-2020, 29861, nr. 49. Gelet op lopende onderzoeken naar tekorten of overschotten (bijv. SEO 2020, zie voetnoot 6) focust dit advies zicht op de eerste twee opdrachten.

³ TK 2019-2020, 29861, nr. 51

⁴ TK 2019-2020, 29861, nr. 52

belangrijk, want een verbetering van de situatie van arbeidsmigranten in Nederland vergt een lange adem, de bereidheid om vergaand samen te werken en de moed om buiten de gebaande paden te treden.

1.2 Wie is de arbeidsmigrant?

Het fenomeen 'arbeidsmigratie' is niet nieuw. Door de geschiedenis heen heeft Nederland regelmatig te maken gehad met groepen die, al dan niet tijdelijk, naar Nederland migreerden om te komen werken. Eind jaren '40 werden arbeidstekorten in de mijnbouw, bouw, metaal- en textielindustrie opgelost door Duitse en Poolse arbeidskrachten in te schakelen. Later, in de jaren '60 en '70, gebeurde dit met actief beleid van de Rijksoverheid. Turkse en Marokkaanse gastarbeiders werden naar Nederland gehaald om in fabrieken te werken die met een tekort aan arbeidskrachten kampten. De Rijksoverheid is hiermee in 1973 gestopt, toen het economisch minder ging met Nederland en de werkloosheid steeg. Sindsdien heeft de Rijksoverheid niet meer actief arbeidsmigranten naar Nederland gehaald, maar is het aantrekken van arbeidsmigranten een verantwoordelijkheid geworden van de werkgever die arbeidskrachten van buiten Nederland nodig heeft. Door toetreding van de Midden- en Oost-Europese landen tot de Europese Unie heeft de arbeidsmigratie naar Nederland sinds 2004 een nieuwe impuls gekregen. Door de verschillen in welvaart en hoogte van de lonen trokken veel werknemers uit deze landen richting West-Europa.

Anno 2020 komen arbeidsmigranten voor verschillende soorten werk naar Nederland. Van de goed betaalde Indiase ICT'er, de Roemeense onderzoeker tot de Spaanse aardbeienplukker en de Poolse stukadoor. Zowel in de arbeidsrelatie, het loonniveau en de arbeidsomstandigheden kunnen grote verschillen zitten. Er zijn bovendien arbeidsmigranten die slechts voor een korte duur naar Nederland komen, bijvoorbeeld alleen voor de perenoogst, maar ook arbeidsmigranten die zich voor langere tijd vestigen in Nederland. Het is goed om oog te hebben voor die verscheidenheid binnen de groep die beleidsmatig 'arbeidsmigrant' wordt genoemd.

Voor dit advies definieert het Aanjaagteam een arbeidsmigrant als iemand afkomstig uit een ander land, die tijdelijk in Nederland verblijft om hier te werken. Het gaat in dit advies voornamelijk om EU-burgers die gebruik maken van het vrij verkeer van werknemers en diensten, maar niet voornemens zijn zich voor langere tijd te vestigen. Volgens de meest recente cijfers van de CBS Migrantenmonitor waren er in 2018 532.660 EU-arbeidsmigranten⁵ in Nederland, waarvan 327.510 uit één van de 'nieuwe lidstaten' (EU-11 landen)⁶. Het Aanjaagteam richt zich voornamelijk op de arbeidsmigranten die laag- of ongeschoold werk verrichten. In de praktijk zijn dit vaak EU-burgers die in de onderste loonschalen werken in sectoren als de land- en tuinbouw, de voedingsindustrie en de logistieke- en distributiesector en de bouwsector. Zij verdienen het minimumloon of iets daarboven. Andere constructies zijn arbeidsmigranten die in dienst zijn bij een werkgever in eigen land en die, gebruikmakend van het vrij verkeer van diensten in de EU, in Nederland op detachingsbasis werken en arbeidsmigranten die zich in Nederland aanbieden als zzp'er. Een meer recente ontwikkeling is dat er steeds meer derdelanders via andere EU-lidstaten worden gedetacheerd. Veel van de aanbevelingen die het Aanjaagteam doet, zijn van toepassing op alle soorten arbeidsmigranten en Nederlanders in soortgelijke banen, maar zullen

5 Dit betreft arbeidsmigranten uit een EU-land. Het totaal aantal Europese arbeidsmigranten ligt volgens de CBS Migrantenmonitor op 613.440, maar dat is inclusief EU-kandidaat lidstaten zoals Albanië en Turkije, die geen gebruik kunnen maken van het vrij verkeer. Dit cijfer blijft daarnaast een schatting en is niet actueel. Het is niet precies te zeggen hoeveel EU-arbeidsmigranten zich op dit moment in Nederland bevinden.

6 EU-11 landen zijn de lidstaten die na 2004 zijn toegetreden: Bulgarije, Estland, Hongarije, Kroatië, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië, Slovenië, Slowakije en Tsjechië.

voornamelijk de situatie van de arbeidsmigranten verbeteren die tijdelijk in Nederland laag- of ongeschoold werk verrichten.

In Nederland zijn ongeveer 14.000 uitzendbureaus actief. Volgens de CBS Migrantenmonitor 2018 werkt een ruime meerderheid, namelijk 60% van de migranten uit de EU-11 landen, in de verhuur en zakelijke dienstverlening (waaronder uitzendbureaus, uitleenbureaus en payroll). In sommige sectoren is dat percentage hoger. Zo blijkt uit onderzoek van SEO dat 90% van de arbeidsmigranten in de land- en tuinbouw werkt als uitzendkracht⁷. Over de hele Nederlandse arbeidsmarkt is 1 op de 10 werknemersbanen een baan bij een uitzendbureau⁸. Verder is een aanzienlijk deel van de arbeidsmigranten direct in dienst bij het bedrijf waar ook het werk wordt verricht.

Economisch onderzoek laat zien dat arbeidsmigranten naar verwachting een structureel onderdeel vormen van de Nederlandse economie en maatschappij, zelfs in tijden van recessie.⁹ Dit heeft te maken met een mismatch op de arbeidsmarkt. Binnen bepaalde sectoren is veel vraag naar fysieke arbeid aan de onderkant van de loonschalen, maar het arbeidsaanbod in Nederland kan niet aan die vraag voldoen. Daar springen met name uitzendbureaus op in door arbeidsmigranten uit andere Europese landen te werven.

Doordat er weinig zicht is op de aantallen arbeidsmigranten in Nederland, wat voor werk zij doen en waar ze wonen, is het ook lastig aan te geven wat het aandeel arbeidsmigranten is dat wordt benadeeld door de werkgever of last heeft van misstanden. Het aantal incidenten waarvan melding wordt gedaan bij toezichthouders en waarover wordt bericht in de media, zijn voldoende reden tot zorg en actie.

1.3 Situatieschets

Arbeidsmigranten komen meestal naar Nederland via een uitzendbureau (zowel Nederlandse als buitenlandse). Nederlandse uitzendbureaus werven mensen uit een ander Europees land en regelen het vervoer naar Nederland. Daar krijgen ze vaak een nul-urencontract of een ander oproepcontract, tegen een uurloon op of rond het minimumloon. Het uitzendbureau regelt vaak ook huisvesting voor de arbeidsmigrant. De kosten daarvan worden dan van het loon ingehouden – dat mag wettelijk, tot maximaal 25% van het wettelijk minimumloon – net als de kosten voor een zorgverzekering. In sommige gevallen zijn arbeidsmigranten in dienst van het bedrijf waar ze werkzaamheden verrichten. Ook dan regelt de werkgever in veel gevallen de huisvesting en de zorgverzekering, en trekt dat af van het loon van de arbeidsmigrant.

Er zijn ook veel werkgevers die arbeidsmigranten direct in dienst hebben zonder tussenkomst van een uitzendbureau. Harde cijfers over de verhouding van inzet van arbeidsmigranten, al of niet met tussenkomst van een uitzendbureau ontbreken, maar een substantieel aantal arbeidsmigranten werkt zonder tussenkomst van een uitzendbureau, vooral in de land- en tuinbouw.

Veel werkgevers regelen dit goed. De ‘package deal’ van werk, huisvesting, zorgverzekering en vervoer kan een goede manier zijn om de arbeidsmigrant te ontzorgen, zodat hij of zij zich kan richten op het werk. Werkgevers die deze ‘package deal’ netjes regelen, geven vaak ook daarbuiten blijk van goed werkgeverschap: zij betalen het loon door bij ziekte, zorgen

⁷ SEO-onderzoek (2020) – ‘Arbeidsmigranten in de land- en tuinbouw’

⁸ CBS – De Arbeidsmarkt in cijfers (2019)

⁹ SEO-onderzoek (2018) – ‘De economische waarde van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa voor Nederland’

voor kwalitatief goede en betaalbare huisvesting en financieren desgewenst cursussen in de Nederlandse taal.

Maar er zijn ook werkgevers die de grenzen opzoeken. Zij gebruiken de regelgeving deels als verdienmodel. Ze besparen bijvoorbeeld op huisvesting door weinig onderhoud te plegen of meer mensen in een huis te plaatsen dan wenselijk is, maar trekken wel de volle 25% van het loon af voor huisvesting. Andere werkgevers plaatsen arbeidsmigranten in (voor het bedrijf goedkopere) huisvesting ver weg van de werklocatie, vervoeren hen van en naar het werk en trekken daarvoor forse vervoerskosten van het salaris af, maar geven hun werknemers geen mogelijkheid om dichterbij het werk te gaan wonen en de lange reistijd wordt niet vergoed. Er zijn ook werkgevers die door middel van de ET-regeling¹⁰ of door te werken met A1-verklaringen¹¹ extra op de arbeidsmigranten verdienen. Strikt genomen is dit toegestaan, maar het geeft deze werkgevers een extra manier om een verdienmodel rondom arbeidsmigranten op te zetten, terwijl de arbeidsmigrant minder sociale zekerheid overhoudt en in sommige gevallen niet krijgt waar hij of zij recht op heeft. Dit zijn voorbeelden van praktijken waar de handhaving en het toezicht niet voldoende instrumenten hebben om in te grijpen, maar die toch onwenselijk zijn. De gang naar de rechter, al dan niet samen met de vakbond of een juridisch adviseur, is voor veel arbeidsmigranten onbekend of een te grote stap, waardoor deze werkgevers hun gedrag moeiteloos kunnen voortzetten.

En tot slot zijn er werkgevers waarbij het écht misgaat en waar dat ook bewust gebeurt. Situaties waar de huisvesting ver ondermaats is en gebruikt wordt om zwart geld wit te wassen. Waar arbeidsmigranten boetes krijgen voor het niet opruimen van afwas of vuile kleren. Waar arbeidsmigranten, zonder het zelf te weten, onderbetaald worden voor de overuren die ze gedwongen worden te maken, vakantiegeld niet uitbetaald krijgen of een hoog aantal uren in korte tijd moeten maken, maar de betaling uitgesmeerd wordt over 26 weken zodat een WW-uitkering kan worden aangevraagd. En situaties waar arbeidsmigranten worden geïntimideerd door de dagelijks leidinggevende, zodat ze niet durven te klagen over hun woning, uit angst hun baan te verliezen. In sommige situaties is er zelfs sprake van mensenhandel, waarbij de arbeidsmigrant wordt uitgebuit door de werkgever of het uitzendbureau.

Het Aanjaagteam heeft deze drie verschillende typen situaties op verschillende plekken in Nederland tijdens de werkbezoeken gezien. De werkgevers die het goed geregeld hebben, laten zien dat die economisch gezond kunnen zijn en netjes met arbeidsmigranten om kunnen gaan. Daar moeten we trots op zijn en dat zijn ook de voorbeelden die navolging verdienen. Maar er zijn helaas ook werkgevers die de regelgeving als verdienmodel gebruiken. En het gebeurt ook dat bij de Inspectie SZW meldingen binnen komen over grove misstanden bij malafide bedrijven. In dit advies richt het Aanjaagteam zich daarom op de laatste twee categorieën, met als doel: misstanden de wereld uit helpen, verdienmodellen ten koste van arbeidsmigranten zo veel mogelijk beperken, en de arbeidsmigranten behandelen zoals alle werknemers in Nederland behandeld zouden moeten worden. Een belangrijk onderdeel van de oplossing zal zijn dat de bedrijven die het goed en netjes doen een voorbeeldrol spelen voor de bedrijven die daar nog niet zijn.

¹⁰ Dit is een fiscale regeling die het mogelijk maakt om werknemers die in het buitenland wonen en tijdelijk in Nederland werken, een belastingvrije vergoeding te geven voor extra (huisvestings)kosten die gemaakt worden omdat zij tijdelijk buiten het land van herkomst werken.

¹¹ Een A1-verklaring is een bewijs dat iemand in een ander EU-land sociale premies afdraagt.

1.4 Probleemanalyse

In de praktijk ziet het Aanjaagteam dat arbeidsmigranten vaak niet zelfredzaam zijn. Ze spreken de Nederlandse taal niet, kennen de Nederlandse regelgeving, instanties en gebruiken niet, hebben (nog) geen sociaal netwerk waarop ze terug kunnen vallen en bevinden zich vaak in een zwakke onderhandelingspositie. Ze zijn sterk afhankelijk van hun werkgever, ongeachte of dat een uitzendbureau is of niet. Deze afhankelijkheid gaat verder dan het werk en de omstandigheden waaronder dat wordt gedaan. De afhankelijkheid speelt ook ten aanzien van de huisvesting en de zorgverzekering omdat de werkgever dat ook regelt. Gevolg is dat verlies van werk ook vaak het verlies van woonruimte en zorg betekent. Arbeidsmigranten zijn hierdoor kwetsbaar en durven daarom niet voor zichzelf op te komen en durven misstanden vaak niet te melden.

Dit staat haaks op het uitgangspunt van de Nederlandse wet- en regelgeving waar arbeidsmigranten mee te maken hebben. Die regelgeving gaat namelijk uit van een zelfredzame burger, die zijn eigen weg vindt op de Nederlandse arbeidsmarkt en in de Nederlandse samenleving, en voor zichzelf opkomt als zaken niet naar wens verlopen. Als een werkgever bijvoorbeeld het loon slechts gedeeltelijk of helemaal niet uitbetaalt, wordt van de werknemer verwacht dat hij of zij, al dan niet geholpen door een vakbond of juridische ondersteuning, naar de rechter stapt om het achterstallig loon op te eisen.

In de praktijk doen arbeidsmigranten dat echter zelden. Arbeidsmigranten hebben vaak niet de kennis over de Nederlandse wet- en regelgeving, worden daar ook niet op gewezen via het eigen sociale netwerk en kennen ook de weg niet naar instanties die kunnen helpen, zoals vakbonden en andere belangenbehartigers. Arbeidsmigranten die een leven willen opbouwen in Nederland krijgen ook weinig hulp bij integratie, het leren van de Nederlandse taal en het opdoen van de nodige kennis om als zelfredzame burger volwaardig deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk verkeer.

Daarbij speelt ook dat arbeidsmigranten de situatie in Nederland afzetten tegen de ervaringen uit het thuisland. De acceptatiegraad om afwijkingen van de Nederlandse normen en regelgeving te aanvaarden is groter in vergelijking met de Nederlandse werknemer of uitzendkracht. Bovendien komen veel arbeidsmigranten naar Nederland om tijdelijk te werken, om geld te sparen en na enkele jaren met het gespaarde geld hun positie in het thuisland te verbeteren. Daarom wil men weinig uitgeven aan het dagelijks levensonderhoud en accepteert men woon- en levensomstandigheden die naar Nederlandse normen ongewenst zijn, wat de mogelijkheid geeft aan verkeerde werkgevers om daar voor eigen gewin misbruik van te maken.

Al met al blijkt in de praktijk dat de uitgangspunten van de wet- en regelgeving rondom arbeidsmigratie – zelfredzame arbeidsmigranten, die hun weg weten te vinden in Nederland en voor zichzelf opkomen als hun situatie niet aan Nederlandse normen voldoet – niet te stroken met de realiteit. Gelukkig maken veel ondernemers daar geen misbruik van en betonen zij zich een goed werkgever. Maar werkgevers die voor eigen gewin gebruik willen maken van die kwetsbaarheid, kunnen dat ook gemakkelijk doen, met misstanden en andere onwenselijke situaties als resultaat.

1.5 Wat heeft dit tot gevolg?

Om verschillende redenen is de manier waarop Nederland met arbeidsmigranten omgaat onwenselijk. In de eerste plaats voor de arbeidsmigranten zelf. In de ergste gevallen hebben zij te maken met huisvesting en omgangsvormen die ver onder de menselijke maat liggen. Maar ook in de minder ernstige gevallen betekent de huidige situatie in Nederland dat arbeidsmigranten niet altijd kunnen rekenen op eerlijk, gezond en veilig werk en een menswaardige woonsituatie.

Dat heeft ook impact op Nederlandse burgers. Als een deel van de werkgevers of huisvesters weg lijkt te komen met onderbetaling, overtreding van regelgeving of in meer algemene zin het niet navolgen van gangbare normen en waarden, ondermijnt dat het draagvlak voor ons sociale stelsel en ligt een *race to the bottom* voor de bredere arbeidsmarkt op de loer. Dat is onwenselijk voor alle inwoners van Nederland.

Ten derde zorgt de problematiek rondom arbeidsmigranten voor problemen in de wijk. Door het tekort aan goede huisvesting voor arbeidsmigranten worden bijvoorbeeld etagewoningen in grote steden gebruikt om arbeidsmigranten te huisvesten, waarbij de etagewoning wordt 'verkamerd' en per kamer enkele arbeidsmigranten verblijven. Dat heeft grote invloed op de sociale samenhang in een wijk: buurtbewoners herkennen hun buren niet meer en de arbeidsmigranten, die er vaak maar tijdelijk wonen, voelen zich begrijpelijkerwijs niet betrokken bij de wijk en voelen zich daar ook niet verantwoordelijk voor. Maar dit komt ook voor in kleinere dorpen en steden met huisvesting van bijvoorbeeld 8 of 10 volwassen arbeidsmigranten in een eengezinswoning, met overlast voor de lokale bewoners tot gevolg.

Ook uitzendbureaus en andere bedrijven hebben last van de huidige situatie. Doordat sommige werkgevers de randen van de regelgeving opzoeken of de grenzen over gaan, kunnen zij tegen lagere kosten opereren. Daardoor ontstaat er oneerlijke concurrentie voor andere, netjes werkende werkgevers in de markt en hebben zij te maken met een ongelijk speelveld. Deze oneerlijke concurrentie kan leiden tot een neerwaartse spiraal waarbij het voor de goede werkgevers steeds moeilijker wordt om er niet aan mee te doen.

Laakkwartier

Tijdens een werkbezoek van het Aanjaagteam aan het Laakkwartier in Den Haag kreeg het Aanjaagteam een inkijkje in de woonomstandigheden van Oost-Europese arbeidsmigranten in het Laakkwartier. Bovenwoningen worden verhuurd aan 8 à 10 personen die een matras huren voor 100 euro per week. De kwaliteit van de woning is slecht. Deze constructies leveren veel geld op. Gevolg is dat woningen worden opgekocht door partijen die van huur hun verdienmodel hebben gemaakt. Deze partijen kunnen daardoor vrijkomende woningen opkopen voor prijzen die een normale particuliere koper niet kan betalen. Gevolg is dat reguliere geïnteresseerde buurtbewoners geen kansen krijgen. Hierdoor verpaupert de buurt, trekken reguliere bewoners weg en verschaalt de sociale structuur van de buurt.

Tot slot ziet het Aanjaagteam dat sommige arbeidsmigranten kritischer worden en vervangen worden door minder kritische groepen. Naar gelang hun thuisland zich verder economisch ontwikkelt, de groep hier langer werkt en geëmancipeerder wordt, is de groep minder geneigd om voor een laag loon tegen slechte omstandigheden in Nederland te komen werken. Hierdoor vindt een verschuiving plaats van de herkomst van arbeidsmigranten. In sectoren waar eerst uitsluitend Poolse mensen werkten, werken nu bijvoorbeeld veel

Roemenen en Bulgaren. Dit laat zien dat de perverse verdienmodellen nieuwe kwetsbare groepen opzoeken als een andere groep geëmancipeerder wordt.

1.6 Wat is er nodig?

Nederland heeft nieuwe normen en waarden nodig voor de omgang met arbeidsmigranten. Dat betekent dat we arbeidsmigranten moeten gaan zien en behandelen als **gelijkwaardige en volwaardige deelnemers van onze samenleving**. In alle economische scenario's zijn en blijven arbeidsmigranten immers werkzaam in Nederland. Daarmee hebben zij ook een vaste plek in onze samenleving en dat zal in de toekomst niet snel veranderen. Het is belangrijk dat we erkennen dat arbeidsmigranten deel (zullen blijven) uitmaken van Nederland en dat we bewust beleid nodig hebben ten aanzien van alle aspecten die arbeidsmigranten betreffen, net zoals dat voor bijvoorbeeld kenniswerkers het geval is. Dat betekent bijvoorbeeld dat arbeidsmigranten meegerekend moeten worden bij ontwikkeling van huisvesting in een regio, dat er voorzieningen moeten zijn om arbeidsmigranten goed te registreren en dat er mogelijkheden moeten zijn om arbeidsmigranten te helpen bij het 'goed landen' in onze samenleving.

De belangrijkste manier om arbeidsmigranten betere bescherming te bieden is door de **regelgeving aan te scherpen**. Het uitgangspunt daarbij is drieledig. Bonafide werkgevers moeten de ruimte houden om te ondernemen. Werkgevers die de randen van de wet opzoeken met onwenselijke verdienmodellen, moeten via aangescherpte regelgeving worden gedwongen hun verdienmodel aan te passen. De malafide bedrijven moeten met de nieuwe regelgeving van de markt worden gehaald, de personen erachter moet het onmogelijk worden gemaakt om voortdurend opnieuw te beginnen en de inlener moet worden aangesproken op zijn verantwoordelijkheid.

Dat vergt een sluitend systeem van duidelijke regelgeving, met **effectieve handhaving op elk onderdeel van de keten en controle achteraf**. Daarbij is samenwerking tussen alle partners noodzakelijk – werkgeversorganisaties, de uitzendbranche, vakbonden, gemeenten, provincies en het Rijk.

Naast het aanscherpen van regelgeving, moeten we **de zelfredzaamheid van arbeidsmigranten stimuleren**. We moeten hen beter wegwijs maken in Nederland en een sterkere positie geven op de arbeidsmarkt, op de woningmarkt en in de samenleving. Dat betekent ook dat de afhankelijkheid van arbeidsmigranten van hun werkgever moet worden verminderd, en dat rechten op een laagdrempelige wijze kunnen worden afgedwongen. Alleen op die manier kunnen arbeidsmigranten weerstand bieden tegen malafide werkgevers en huisbazen, en kunnen misstanden worden tegengegaan.

En tot slot moeten overheden **beter zicht krijgen op arbeidsmigratie**. Rijk, provincie en gemeenten weten nu niet goed wat er speelt in de samenleving met betrekking tot arbeidsmigranten. Dat bemoeilijkt het maken van goed beleid en effectieve handhaving. Overheden moeten weten waar arbeidsmigranten wonen, waar ze werken en via welke werkgever of uitzendbureau dat gebeurt.

1.7 Hoe nu verder?

Van arbeidsmigranten tot Nederlandse burgers, van werkgevers tot vakbonden en van linkse tot rechtse politieke partijen, het Aanjaagteam ziet dat door de hele samenleving mensen zich herkennen in de noodzaak om ervoor te zorgen dat de misstanden bij arbeidsmigranten verleden tijd worden. Als we daarin slagen, slaan we meerdere vliegen in één klap. We zorgen ervoor dat alle arbeidsmigranten, net als Nederlandse werkenden, kunnen rekenen

op goede banen bij werkgevers die netjes met hen omgaan, dat ze kunnen rekenen op fatsoenlijke huisvesting en op een toegankelijke overheid die hen verder kan helpen als dat nodig is. We zorgen ervoor dat ondernemers zeker zijn van een gelijk speelveld en van eerlijke concurrentie, doordat we regelgeving zodanig inrichten dat niemand zich eraan kan onttrekken. En we verbeteren de sociale samenhang in steden en dorpen, doordat er werk wordt gemaakt van meer en betere huisvesting voor arbeidsmigranten.

Dit zijn forse ambities. Maar het Aanjaagteam is ervan overtuigd dat, met gezamenlijke en langdurige inzet van alle stakeholders, een fundamentele verandering mogelijk is.

Dit advies bevat een pakket aan maatregelen dat kan zorgen voor structurele verbetering van de positie van arbeidsmigranten in Nederland. Dat vraagt allereerst een politieke afweging om de besluiten te nemen die zorgen voor duurzame verandering in de situatie van arbeidsmigranten.

De urgentie van de problematiek vraagt erom die besluiten op korte termijn te nemen en zo snel mogelijk te starten. De implementatie zal doorzettingsvermogen en intensieve samenwerking vereisen tussen overheden, ondernemers en arbeidsmigranten om de echte verandering tot stand te brengen. Het Aanjaagteam heeft de afgelopen maanden met ondernemers, gemeenten en arbeidsmigranten gesproken die samen laten zien dat het kan: dat goed werkgeverschap samen kan gaan met een economisch rendabel businessplan. Dat geeft hoop voor de toekomst.

1.8 De aanbevelingen

Dit tweede advies van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten is gericht op het structureel verbeteren van de omstandigheden van arbeidsmigranten. De problemen die het Aanjaagteam in de praktijk heeft geconstateerd vereisen actie op korte termijn. Daarom heeft het Aanjaagteam gezocht naar oplossingen die op afzienbare termijn implementeerbaar zijn en is de oplossing niet gericht op fundamentele wijzigingen van het Europese en Nederlandse arbeidsmarktstelsel. Discussie daarover, onder andere over de mate waarin flexwerk gewenst is, vindt plaats in het verlengde van het eindrapport 'In wat voor land willen wij werken?' van de Commissie Regulering van Werk onder leiding van Hans Borstlap¹². De uitkomst van die discussie zal van invloed zijn op de positie van alle flexwerkers in Nederland en daarmee ook op de positie van arbeidsmigranten die vaak flexwerkers zijn.

In dit advies behandelen we achtereenvolgens een aantal thema's: de regulering van de uitzendsector, de registratie van arbeidsmigranten, huisvesting van arbeidsmigranten, gezondheidszorg en welzijn voor arbeidsmigranten, toezicht en handhaving en de institutionele inbedding van de aanbevelingen. Per thema volgt een nadere probleem-analyse, een onderbouwing van de oplossingsrichting waarvoor we hebben gekozen en de belangrijkste aanbevelingen op het thema. Vervolgens worden de aanbevelingen opgesomd. Die zijn gericht aan de Rijksoverheid, maar ook aan provincies en gemeenten, en aan werkgevers- of werknemersorganisaties.

¹² Bijlagen bij Kamerstuk 29 544, nr. 970.

2 Betere beheersing van de uitzendsector

Veel arbeidsmigranten in Nederland werken voor een uitzendbureau. En die speelt vaak een grote rol in het leven van een arbeidsmigrant. Vaak zijn het uitzendbureaus die gericht mensen werven in hun thuisland om in Nederland te komen werken. Ze regelen het vervoer naar Nederland en verzorgen eenmaal in Nederland de huisvesting, zorgverzekering en helpen de arbeidsmigrant met de registratie. Het Aanjaagteam heeft veel voorbeelden gezien van uitzendbureaus die dat goed doen en de arbeidsmigranten actief begeleiden tijdens hun verblijf in Nederland. Dat is een vorm van service die door de arbeidsmigrant wordt gewaardeerd en vaak ook wordt gevraagd. Ook grotere werkgevers die gebruik maken van arbeidsmigranten die direct in (tijdelijke) loondienst zijn doen dit. Hiervoor geldt: als het goed gebeurt heeft het toegevoegde waarde voor de arbeidsmigrant en de werkgever.

Helaas heeft het Aanjaagteam moeten constateren dat er ook uitzendbureaus en werkgevers zijn die niet goed omgaan met de arbeidsmigranten en waarbij misstanden worden geconstateerd, zowel in het gecertificeerde als het niet-gecertificeerde deel van de sector¹³. Dat zijn vaak bedrijven die van de arbeidsmigrant een verdienmodel maken, door zo veel mogelijk te besparen op kosten die ze voor de arbeidsmigrant maken. Deze bedrijven sjoemelen met de salarisadministratie, laten hen te veel uren maken, houden allerlei bedragen in op het loon, vragen een onnodig hoge vergoeding voor transport, eisen boetes voor vreemde huisregels en besparen geld door te veel mensen in een huis onder te brengen en huisvesting slecht te onderhouden. En als de arbeidsmigrant klaagt, verliest hij werk, woonruimte en zorgverzekering en staat hij in een vreemd land op straat.

Casus: Ruben

Ruben (36) is een Spaanse arbeidsmigrant die via een uitzendbureau bij een distributiecentrum werkt als order picker met een minimumloon van ongeveer 1700 euro bruto per maand. Hij woont op een vakantiepark samen met twee andere arbeidsmigranten, waar ze gezamenlijk 1500 euro per maand betalen voor een bungalow. Daar komt nog ziektekostenverzekering bovenop, afdracht voor vervoer naar het werk, voor werkschoenen en kleding en voor gebruik van de wasmachine. Als Ruben klaagt riskeert hij dat hij zowel zijn baan als zijn daaraan gekoppelde huisvesting verliest.

Het uitzendbureau verdient niet alleen aan de arbeid die Ruben verricht, maar heeft ook een verdienmodel ontwikkeld op de andere aspecten. Doordat Ruben afhankelijk is van het uitzendbureau voor huisvesting, vervoer en werk, heeft hij het gevoel weinig andere keuzes te hebben dan zijn situatie te accepteren en vooral de misstanden niet te melden.

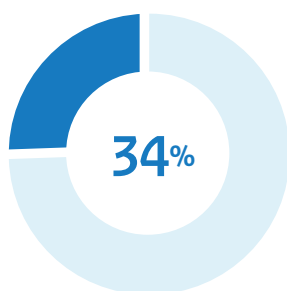
Het initiële idee van uitzendwerk, waarbij uitzendbedrijven een allocatiefunctie vervullen op de arbeidsmarkt en bedrijven helpen 'piek en ziek' op te vangen, is in de loop van de jaren overgegaan in uitzendwerk als standaardmodel voor laag- of ongeschoold werk. In de praktijk zijn er weinig arbeidsmigranten die een arbeidsovereenkomst hebben bij het bedrijf waar ze daadwerkelijk werken, voor onbepaalde tijd met een vaste arbeidsuren-

¹³ Zie paragraaf 2.1 voor nadere toelichting op het systeem van certificatie, of kijk op www.normeringarbeid.nl

omvang, ondanks dat zij vaak structureel werk verrichten. In plaats daarvan werken ze via een uitzendbureau, op een nul-urencontract, en is er weinig uitzicht op een vaste aanstelling. Als overgang naar een andere fase dreigt, worden ze via een ander uitzendbureau ter beschikking gesteld en starten weer in de eerste fase. Door die onzekerheid over hun positie voelen de arbeidsmigranten de druk om door te werken als ze eigenlijk ziek zijn. Bovendien durven ze vaak niet te klagen over de woon- of werkomstandigheden uit vrees dat zij, door het uitzendbeding, direct hun werk verliezen en daarmee ook hun woonruimte en zorgverzekering.

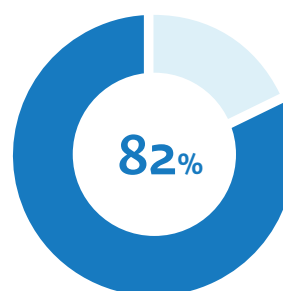
Arbeidsmigranten kunnen door hun zwakke positie op de arbeidsmarkt blijven hangen in fase A met uitzendbeding (geen werk of ziek, dan eindigt uitzendovereenkomst). Het Aanjaagteam wijst in dit verband op de begin dit jaar uitgebrachte adviezen van de Commissie Regulering van Werk om tijdelijke contractvormen alleen voor echt tijdelijk werk in te zetten. Het Aanjaagteam gaat niet nader in op het doorstromen van uitzendkrachten tussen verschillende fases, omdat dit al geadresseerd is door de commissie Borstlap. Aanpassingen in het verlengde van de commissie Borstlap zullen ook doorwerken op de positie van de arbeidsmigrant.

Sinds de afschaffing van de vergunningsplicht in 1998¹⁴ zijn er vrijwel geen drempels meer om een uitzendbureau te beginnen en is er een wildgroei ontstaan. Er zijn op dit moment ongeveer 14.000 uitzendbureaus actief in Nederland¹⁵. Slechts een derde van deze uitzendbureaus is gecertificeerd volgens het keurmerk van de Stichting Normering van Arbeid (SNA). Daarnaast zijn er, naast een verplichte inschrijving van een uitzendbureau bij de Kamer van Koophandel (KvK) geen extra eisen gesteld en wordt geen inhoudelijke check gedaan. Dit betekent dat voor het merendeel geen ingebouwde checks bestaan of de onderneming alles volgens de regels doet. Daarnaast is er kritiek op de waarde van het keurmerk waardoor werknemersorganisaties uit het keurmerk zijn gestapt. De werknemersorganisaties waren van mening dat de verbeteringen niet snel genoeg gerealiseerd werden en dat werknemers in bepaalde situaties niet krijgen waar ze (ook volgens de cao) recht op hebben.

Gecertificeerde uitzendbureau's

Van de totaal 14.000 uitzendbureau's zijn er **4794 (34%)** gecertificeerd.

ABU/NBBU leden

In 2019 was **82%** van alle uitzendkrachten in dienst van ABU leden (**587**) en NBBU leden (**1273**).

¹⁴ Vanaf 1970 had Nederland een vergunningstelsel om de branche te reguleren. Deze werd met de invoering van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi) in 1998 uiteindelijk afgeschaft.

¹⁵ Bij de KvK zijn er rond de 25.000 bedrijven ingeschreven die het uit- en doorlenen van arbeid als hoofdactiviteit hebben, maar het CBS geeft aan dat er zo'n 14.000 bedrijven daadwerkelijk actief zijn als uitzendbureau. Daarnaast zijn er ook nog veel bedrijven die uitzenden als nevenactiviteit hebben, zoals bij bijvoorbeeld schoonmaakbedrijven, bouwbedrijven of tuinders wel voorkomt.

Het goede voorbeeld

Er zijn verschillende schrijnende verhalen van uitzendbureaus die op alle aspecten van een arbeidsmigrant extra proberen te verdienen door de afhankelijkheid van de arbeidsmigrant te misbruiken. Het Aanjaagteam heeft ook voorbeelden gezien van uitzendbureaus die alles wel netjes regelen en soms zelfs verder dan dat gaan om de arbeidsmigrant een aangenaam verblijf in Nederland te laten hebben.

Zo sprak het Aanjaagteam een uitzendbureau die alle arbeidsmigranten een inkomstgarantie biedt voor de eerste periode, zodat een arbeidsmigrant gegarandeerd het loon krijgt dat is afgesproken, ook als er in het begin nog niet genoeg werk is. Het uitzendbureau in kwestie stelt dat het steeds moeilijker wordt om arbeidsmigranten te vinden die in Nederland willen werken, zodat zij deze extra service bieden opdat de arbeidsmigranten blijven of na het tijdelijke werk graag terugkomen.

De Inspectie SZW heeft op dit moment, met de huidige capaciteit, een inspectiedekking¹⁶ van slechts 1% van de sector, waardoor de pakkans bij misstanden klein is¹⁷. Hierdoor kunnen kwaadwillende uitzenders weggelaten met onwenselijke en malafide praktijken. Uitzenders die wel in de problemen komen door effectief toezicht vanuit de Inspectie SZW, de Stichting Naleving Cao voor Uitzendkrachten (SNCU) of door kritische vragen vanuit de SNA over de certificeringseisen, stappen uit de certificering voordat het certificaat kan worden ingetrokken of beëindigen het uitzendbureau en starten direct een nieuw uitzendbureau onder een andere naam en eventueel met een andere bestuurder. Momenteel is geen sprake van een sluitend systeem van *checks and balances* dat de ‘rotte appels’ eruit haalt en houdt.

Het Aanjaagteam ziet in de uitzendsector heel duidelijk de drie lagen terugkomen van de bonafide en welwillende uitzenders, de uitzenders die de grenzen opzoeken van wat mag en daar soms overheen gaan, en de uitzenders die bewust malafide praktijken toepassen zoals oplichting of uitbuiting. Hetzelfde geldt voor de inleners, de werkgevers bij wie het daadwerkelijke werk plaatsvindt. In veelvoorkomende gevallen werken inleners en uitzendbureaus nauw samen bij die misstanden. Gevolg is oneerlijke concurrentie tussen zowel uitzenders onderling als tussen inleners, waarbij een ‘*race to the bottom*’ onvermijdelijk lijkt.

m al deze redenen moet de regelgeving voor uitzendbureaus fors worden aangescherpt, zodat alleen uitzendbureaus die zich netjes gedragen op de markt kunnen opereren. Bovendien moeten arbeidsvoorwaarden zodanig worden ingericht, dat arbeidsmigranten minder afhankelijk worden van hun uitzendbureau.

¹⁶ Het aantal bedrijven dat de Inspectie jaarlijks bereikt met haar interventies.

¹⁷ In 2023 zal de inspectiedekking verdubbelen naar 2% op grond van de uitbreiding van de Inspectie SZW waartoe in het huidige regeerakkoord is besloten. Dit cijfer en het begrip ‘inspectiedekking’ zijn ontleend aan de tabel met ICF-doelstellingen die jaarlijks wordt opgenomen in de begrotingen en jaarverslagen van SZW en van de Inspectie SZW. Overeenkomstig de meerjarenprogrammering van de Inspectie, is voor het programma uitzendbureaus verdubbeling van de capaciteit voorzien (in 2022 t.o.v. 2018). Zie Kamerstukken II 2018/19, 35 000-XV, nr. 10.

Casus: Duitsland

Het Aanjaagteam heeft met interesse gekeken naar Duitsland. Tijdens de coronacrisis is daar besloten dat er in de vleesverwerkende industrie niet meer met uitzendkrachten mag worden gewerkt, maar dat iedereen in dienst moet worden genomen. Dit kan bijdragen aan een betere bescherming van arbeidsmigranten. In Nederland is een soortgelijke regeling opgenomen in de Postwet en de Wet wegvervoer goederen, waarbij er niet of slechts beperkt met uitzendkrachten mag worden gewerkt. Daarbij wordt de capaciteit van de Duitse Arbeidsinspectie uitgebreid tot een niveau dat 5% van de bedrijven wordt geïnspecteerd (dit in vergelijking tot de huidige 1% in Nederland die in 2023 tot 2% zal zijn gestegen) in combinatie met een wettelijke meldplicht voor werkgevers die met arbeidsmigranten werken.

Echter, er wordt op de Nederlandse arbeidsmarkt in vergelijking met Duitsland veel meer gebruik gemaakt van uitzendkrachten, in allerlei sectoren. De problemen waarmee arbeidsmigranten worden geconfronteerd doen zich dus ook voor in verschillende sectoren voor en beperken zich niet tot alleen de vleesverwerkende industrie. Daarom zijn de aanbevelingen van het Aanjaagteam erop gericht de onwenselijke aspecten uitzendwerk in den brede aan te pakken, en niet alleen sectoraal. Dit zou volgens het Aanjaagteam voldoende moeten zijn om misstanden bij arbeidsmigranten tegen te gaan en de afhankelijkheid van arbeidsmigranten van hun werkgever tegen te gaan.

2.1 Een sluitend systeem waarin alleen bonafide uitzendbureaus een kans maken

De uitzendsector moet beter beheerst worden, zodat malafide uitzendbureaus effectief van de markt kunnen worden geweerd. Dat is volgens het Aanjaagteam één van de belangrijkste manieren om arbeidsmigranten beter te beschermen en hun positie op de Nederlandse arbeidsmarkt te versterken. Uitzendbureaus zijn vaak de centrale speler in alles wat met arbeidsmigranten van doen heeft. Het beter beheersen van de uitzendsector is in het belang van de uitzendsector, de inlenende bedrijven en in het belang van de arbeidsmigrant. Aanpassing van wet- en regelgeving is nodig om de uitzendsector te ontdoen van de malafide uitzendbureaus en een gelijk speelveld te bewerkstelligen. Bonafide uitzenders, die al aan veel van de eisen voldoen, krijgen door een betere beheersing van de uitzendsector meer en eerlijker kansen voor nieuwe opdrachten.

Het Aanjaagteam doet voorstellen die samen tot een sluitend systeem moeten leiden. De kern van het voorstel is een verplichte certificering voor elk uitzendbureau om op de Nederlandse markt te kunnen opereren. Dit telt niet alleen voor uitzendbureaus, maar voor alle partijen die bemiddelen in arbeid, zoals payrollbedrijven.¹⁸ De verplichte certificering moet ingebed zijn in een stelsel van toezicht van private en publieke partijen; waarover meer in het hoofdstuk over toezicht en handhaving. Naast de verplichte certificering is het nodig dat aanvullende voorwaarden worden gesteld aan beginnende en bestaande uitzenders. Inleners mogen alleen met gecertificeerde uitzendbureaus werken op straffe van een boete. Tot slot stellen we voor handhavende partijen meer instrumenten te geven om malafide bedrijven aan te pakken, onder andere door een bestuursrechtelijk bestuursverbod.

¹⁸ Alle ondernemingen die in de KvK staan ingeschreven voor 'Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer' en dus een SBI-code hebben die beginnen met 78.

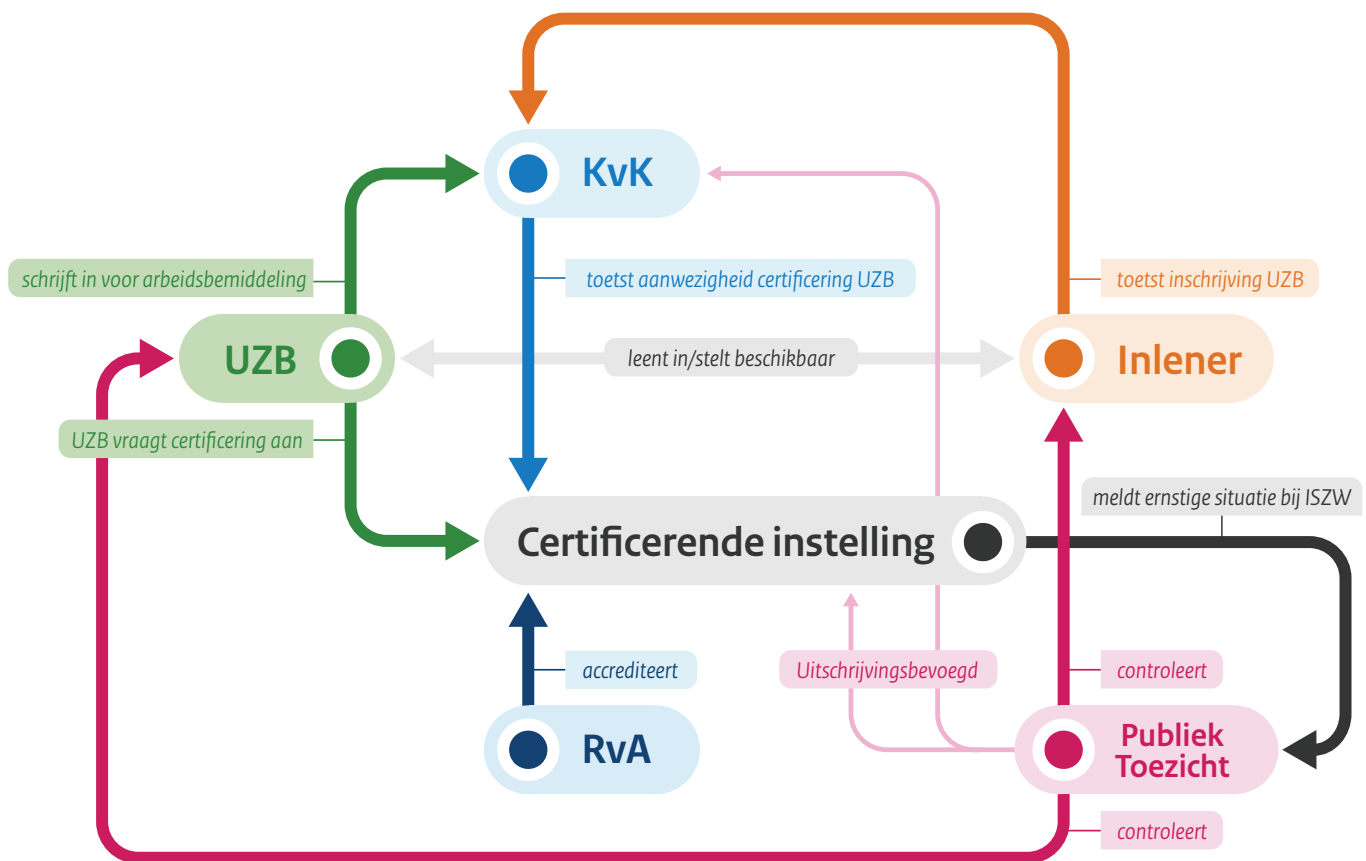
A Verplicht certificering van uitzendbureaus

De belangrijkste manier om ervoor te zorgen dat alle uitzendbureaus op de Nederlandse markt zich gedragen naar de regels van goed werkgeverschap en malafide uitzendbureaus van de markt te weren, is door de eisen aan te scherpen om als uitzendbureau te mogen opereren. Het Aanjaagteam stelt voor om dit met een uitgebreide en verplichte certificering te regelen. Een certificeringssysteem met structurele toetsing, zorgt voor een soort APK-keuring van uitzendbureaus, waardoor malafide ondernemingen minder makkelijk op de Nederlandse arbeidsmarkt kunnen opereren. De bestaande praktijk van certificering moet worden versterkt en verplicht voor elk uitzendbureau.

De Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi) zou moeten worden aangepast zodat alle uitzendbureaus gecertificeerd worden door een certificeringsinstantie die geaccrediteerd is voor uitzendwerk door de Raad voor Accreditatie. Dit moet ook gelden voor uitzendbureaus die buiten Nederland zijn gevestigd en uitzendkrachten in Nederland ter beschikking stellen, via de route van dezelfde eisen die aan de in Nederland verplicht aanwezige administratie wordt gesteld.¹⁹ Daarmee kan ook worden voorkomen dat Nederlandse eisen aan het werken via een uitzendbureau worden omzeild door het opzetten van een constructie in het buitenland. Hieruit volgt ook dat de grensoverschrijdende samenwerking in het toezicht versterkt zal moeten worden (zie ook aanbeveling 6.1.D).

De Kamer van Koophandel dient te toetsen bij de verstrekker van het certificaat of certificering aanwezig is als voorwaarde voor inschrijving voor arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus, uitleenbureaus, banenpools of payroll (personeelsbeheer) (SBI-code beginnend met 78). Startende uitzendbureaus dienen zich eerst aan te melden bij de certificerende instelling waar getoetst wordt of aan de startvoorwaarden (o.a. kennis van wet- en regelgeving, adequaat ingerichte administratie, etc.) is voldaan. Bij voldoende voorbereiding van het startende uitzendbureau wordt een tijdelijk certificaat verstrekt en vanaf dat moment gaat de proefperiode voor het startende uitzendbureau in. Deze proefperiode duurt 3 maanden met een mogelijke verlenging van maximaal 2 maanden. Het startende uitzendbureau kan zich met toewijzing van de voorlopige certificering inschrijven bij de KvK voor een termijn van 3 maanden, zodat zeker 2 maal loonbetaling heeft plaatsgevonden, hetgeen een voorwaarde is voor de certificerende instelling om te kunnen toetsen. Een verlenging met 2 maanden kan éénmalig worden gegeven door de certificerende instelling om de certificering alsnog te behalen. Indien het startende uitzendbureau geen certificering krijgt, zal de KvK deze uitschrijven voor uitzendwerk. Hier zal echter nog wel een wettelijke grondslag voor moeten worden gecreëerd. De verstrekker van de certificaten kan vervolgens een signaal richting Inspectie SZW en de Belastingdienst afgeven.

¹⁹ Voor Nederlandse uitzendbureaus zal NEN-norm 4400-1 blijven gelden, waar voor buitenlandse uitzendbureaus NEN-norm 4400-2 zal blijven gelden.

Om tot een volwaardige verplichte certificering te kunnen komen dienen de reeds bestaande eisen uit bestaande keurmerken (zoals bijv. de Stichting Normering Arbeid (SNA)) uitgebreid te worden met een toets op de volgende punten:

- Naleving van de in de betreffende sector geldende algemeen verbindend verklaarde cao in het algemeen en de loonbetaling in het bijzonder;
- De aanwezigheid van goedkeurende controleverklaring door een accountant;²⁰
- Controleer of de RI&E²¹ van de inlener beschikbaar wordt gesteld aan de uitzendkrachten en of de uitzendkrachten actief worden geïnformeerd bij welke arbodienst(en) ze terecht kunnen met werk-gerelateerde gezondheidsklachten;
- Actief invulling geven aan de zorgplicht om te bewerkstelligen dat buitenlandse uitzendkrachten correct met actueel Nederlands verblijfsadres en contactgegevens staan ingeschreven in de Basis Registratie Personen (BRP) (zie ook hoofdstuk registratie);
- Alle uitzendkrachten waarvoor een zorgpremie wordt afgedragen ontvangen een zorgpas en/of de zorgpolis binnen een redelijke termijn en gericht aan hun eigen woon- of verblijfsadres in Nederland of aan het e-mailadres;
- Er mag geen sprake zijn van een bestuursverbod bij één van de bestuurders of feitelijk leidinggevendenden;
- Indien er huisvesting wordt aangeboden en/of huisvestingskosten worden ingehouden op het loon, is de huisvesting gecertificeerd door het SNF- of AKF-keurmerk;
- Er is een waarborgsom gestort (zie aanbeveling 2.1.C) en aangevuld indien nodig;
- Er wordt gebruik gemaakt van een g-rekening (zie aanbeveling 2.1.B)
- Een onherroepelijke boete van Inspectie SZW, Belastingdienst of een strafrechtelijke sanctie kan leiden tot het intrekken van een certificaat.

²⁰ Indien een uitzendbureau korter dan een jaar actief is, kan deze eis pas na een jaar worden gecontroleerd.

²¹ Risico-inventarisatie en -evaluatie

Daarnaast dient onderdeel van het verplichte certificaat te zijn dat periodiek (bij voorkeur jaarlijks of vaker indien nodig) getoetst wordt of nog aan alle eisen voldaan wordt om het certificaat te behouden.

De werkwijze van de certificering van uitzendbureaus zou naar analogie van bijvoorbeeld het certificatiestelsel arbodiensten kunnen worden opgezet. Het Aanjaagteam beveelt aan dat het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), in afstemming met sociale partners met de Raad voor Accreditatie in gesprek gaat om het schema van eisen, de manier waarop conformiteit met de eisen moet worden vastgesteld en de sanctieregeling te bespreken, voordat het wordt vastgelegd. Daarbij is het belangrijk om tot objectief toetsbare criteria of normen te komen zodat duidelijk is aan welke eisen een uitzendbureau dient te voldoen. Het Aanjaagteam laat open welke partij de certificering mag verstrekken. Door of namens de minister van SZW kunnen de certificerende instanties worden aangewezen die mogen toetsen en/of de certificering mogen toekennen. Dit is conform het kabinetsbeleid omtrent certificatie en accreditatie in het kader van het overheidsbeleid.²²

Een sluitend stelsel van verplichte certificering is de belangrijkste maatregel om de uitzendbranche beter te kunnen beheersen. Het gebruik van de g-rekening en de waarborgsom kunnen daaraan worden toegevoegd.

B Verplicht het gebruik van de g-rekening

De g-rekening is een geblokkeerde bankrekening. Van deze rekening kan alleen geld naar een speciaal gironummer van de Belastingdienst en naar andere g-rekeningen worden overgemaakt. Als het uitzendbureau de loonheffingen niet betaalt, kan de g-rekening worden aangesproken. Dan is de inlener hiervoor aansprakelijk. Indien het bedrag voor de uitzendkrachten op een g-rekening is gestort, dan kan de Belastingdienst hier direct bij. Alle uitzendbureaus zouden om die reden verplicht gebruik moeten maken van een g-rekening.

Omdat inleners ook aansprakelijk zijn als het uitzendbureau de loonheffingen niet betaalt, moeten inleners gewezen worden op het gebruik van de g-rekening om belastingen en premies te betalen en zo gevrijwaard te worden voor aansprakelijkheid door de Belastingdienst wanneer een uitzendbureau in gebreke blijft.

C Waarborgsom

Het komt regelmatig voor dat malafide uitzendbureaus, als het hen te heet onder de voeten wordt, een turboliquidatie ondergaan en daarmee niet meer hun verplichtingen voor salaris en boetes kunnen nakomen. Het Aanjaagteam adviseert daarom om een waarborgsom in te voeren voor uitzendbureaus, om te garanderen dat lonen te allen tijde kunnen worden uitbetaald en boetes altijd kunnen worden voldaan. De aanwezigheid van een waarborgsom sluit effectief de weg naar een turboliquidatie af, de toetsvraag daarvoor is immers of de vennootschap geen activa (meer) heeft. Een waarborgsom impliceert het bezit van activa. Aangezien de g-rekening zekerheid biedt ten aanzien van de loonheffing, is de waarborgsom beperkt tot achterstallig salaris en boetes en niet bedoeld voor de loonheffing. De waarborgsom wordt ook in België gebruikt waarbij een bedrag van €75.000 wordt gehanteerd. Door de Tweede Kamer is reeds de wens geuit om te komen tot een waarborgsom en dit wordt voorbereid door het Ministerie van SZW.

Het Aanjaagteam stelt voor om het mogelijk te maken boetes van Inspectie SZW, achterstallig loon en schadebetalingen aan werknemers uit de waarborgsom te betalen. Als vanwege het ontbreken van de administratie geen loonberekening kan worden gemaakt, wordt uitgegaan van een achterstallig loonbedrag van twee maanden voltijds minimumloon (zie ook aanbeveling 2.2.B) of zoveel langer als de arbeidsmigrant kan aantonen dat

²² TK 2015–2016, 29 304, nr. 6

de werkrelatie met het uitzendbureau langer bestaat. Daarna dient het uitzendbureau de waarborgsom weer tot het initiële niveau aan te vullen. Indien dit niet binnen een bepaalde termijn gebeurt, vervalt het certificaat.

D Inhoudelijke controle door de KvK

De KvK controleert elk uitzendbureau bij inschrijving op het bezit van een geldig certificaat, een Verklaring Omtrent Gedrag en of er sprake is van een bestuursverbod of andere weigeringsgrond. Het Aanjaagteam beveelt aan om een wettelijke grondslag te creëren om deze controle mogelijk te maken. Bij uitschrijving van de onderneming zal de KvK een signaal aan Inspectie SZW en/of Belastingdienst verstrekken indien er vermoedelijk sprake is van ongerechtvaardigde uitschrijving. Indien een van de beide toezichthouders kan aantonen dat er sprake is van ongerechtvaardigde uitschrijving, bijvoorbeeld doordat er openstaande schulden zijn verzwegen, dan kan dit leiden tot directe oplegging van een bestuursrechtelijk bestuursverbod (zie onder F). Op deze manier wordt voorkomen dat bestuurders of de feitelijk leidinggevendenden van uitzendbureaus zich aan het zicht onttrekken door zich onterecht uit te schrijven en wordt voorkomen dat ze zich opnieuw met een nieuw bureau inschrijven. Indien ze tussentijds al ingeschreven zijn, leidt dit tot directe uitschrijving. Daarnaast bestaat nog de mogelijkheid om een strafrechtelijke sanctie op te leggen (valsheid in geschrifte) op grond van het gegeven dat de bestuurder zich onder valse voorwendselen heeft uitgeschreven.

E Aansprakelijkheid van de inlener

Om te garanderen dat er alleen gecertificeerde uitzendbureaus op de markt opereren, moet de verantwoordelijkheid voor goed werkgeverschap bij zowel de inlener als de uitzender worden neergelegd. Daarom zouden bedrijven die gebruik maken van niet-gecertificeerde uitzendbureaus een bestuurlijke boete moeten worden opgelegd. Het Aanjaagteam stelt hierbij een boeteregime voor als bij illegale arbeid: een bedrag ter hoogte van 8.000 euro per uitzendkracht en een vermenigvuldigingsfactor bij recidive.²³

F Bestuursrechtelijk bestuursverbod

Om ervoor te zorgen dat een malafide ondernemer niet opnieuw een uitzendbureau kan oprichten om door te gaan met onwettige praktijken, adviseert het Aanjaagteam dat er een bestuursrechtelijk bestuursverbod komt voor malafide bestuurders. Dat verbod moet kunnen worden opgelegd aan de eigenaar, de bestuurder of aan de feitelijk leidinggevende. Dit geeft handhavende instanties een extra instrument dat zij kan inzetten richting veelplegers die regelmatig de fiscale- en arbeidswetten overtreden. De certificerende instelling dient bij de certificering van een onderneming te controleren of er geen civiel- dan wel bestuursrechtelijk bestuursverbod is ingesteld.

G Meldplicht bij ongelukken voor uitzendbureaus

Eén op de vier geregistreerde slachtoffers van een arbeidsongeval is uitzendkracht of zelfstandige²⁴. Op dit moment heeft het uitzendbureau geen rol of verantwoordelijkheid bij arbeidsongevallen en ook niet bij het melden van een arbeidsongeval. Het uitzendbureau heeft als werkgever van de uitzendkracht wel een verantwoordelijkheid. Meldingsplichtige arbeidsongevallen betreffen dodelijk of blijvend letsel en/of ziekenhuisopname. Het uitzendbureau zal in een normale situatie daar altijd over worden geïnformeerd door de inlener of betrokkene in verband met tijdelijk of niet meer kunnen werken. Het Aanjaagteam stelt voor om een verplichting in de Arbowetgeving op te nemen voor de uitzender om arbeidsongevallen te melden bij de Inspectie SZW. De inlener behoudt

²³ Bij herhaling van eenzelfde of soortgelijke overtreding binnen vijf jaar, kan de boete worden verhoogd met 50%, 100% of 200%.

²⁴ <https://www.inspectieszw.nl/actueel/nieuws/2020/02/27/aantal-arbeidsongevallen-neemt-toe-inspectie-szw-gaat-strenger-toezien-op-preventie>

de verplichting om arbeidsongevallen te melden en deze verplichting wordt uitgebreid met de verplichting van de inlener om arbeidsongevallen ook bij het uitzendbureau te melden. In het kader van de zorgplicht van het uitzendbureau jegens de uitzendkracht, dient in de Arbeidsomstandighedenwet te worden vastgelegd dat het uitzendbureau verplicht is om na een meldingsplichtig arbeidsongeval na te gaan of de nodige maatregelen zijn genomen teneinde de veiligheid te waarborgen, voordat de uitzendkracht of andere uitzendkrachten (weer) aan de slag gaan bij betreffende inlener.

H Buitenlandse uitzendbureaus

Het komt voor dat werknemers via een buitenlands uitzendbureau tewerkgesteld worden in Nederland. Het Aanjaagteam heeft met het systeem van een sluitende certificering ook voor ogen dat deze gaat gelden voor buitenlandse uitzendbureaus. Er wordt daarom geadviseerd om te kijken naar de geldende normering (NEN 4400-2), hier – in samenspraak met de Raad voor Accreditatie – realistische normeringen voor buitenlandse uitzendbureaus te stellen en tevens deugdelijke handhaving op te zetten (zie hiervoor ook aanbeveling 6.1.D).

2.2 Cao-afspraken om eerlijk werk te garanderen

A Due diligence in jaarverslagen

Naar analogie van het Engelse systeem adviseert het Aanjaagteam in jaarverslagen bij inleners en uitzenders nadrukkelijk aspecten van eerlijk werk en goed werkgeverschap op te nemen. Het is al gebruikelijk om dit ten aanzien van andere bedrijfsvoeringsaspecten te doen, zoals duurzaamheid en diversiteit. Het is goed om dezelfde transparantie te bewerkstelligen ten aanzien van goed werkgeverschap, waarbij het Aanjaagteam adviseert nader te bezien in hoeverre deze verplichting ook voor eenmanszaken en/of VOF's kan gelden.

Het kan dan gaan om onderwerpen zoals: hoe wordt de huisvesting geregeld (wanneer het uitzendbureau daar ook verantwoordelijk voor is)? Hoe is de zorgverzekering geregeld? Welke arbeidsvoorwaarden zijn vanuit de regelgeving en cao van toepassing (zoals bijvoorbeeld arbeidsduur en toeslagen)? Hierin zou ook aandacht moeten worden besteed aan gezonde en veilige arbeidsomstandigheden voor uitzendkrachten. Deze transparantie stimuleert bewuste keuzes van bedrijven en haar bestuurders over eerlijk, gezond en veilig werk en zorgt ervoor dat zij maatschappelijk kunnen worden aangesproken als zij met niet-gecertificeerde en onbetrouwbare uitzendbureaus samenwerken.

B Gegarandeerd minimumloon voor de eerste 2 maanden

Op het moment dat iemand in een ander land wordt geworven en vervolgens een grote afstand aflegt om ergens te gaan werken (zoals een arbeidsmigrant), dan mag de uitzendkracht er ook van uit kunnen gaan dat er echt werk is. Er zijn arbeidsmigranten die naar Nederland komen met de belofte van een 40-urige werkweek en vervolgens een nul-urencontract krijgen en in de praktijk een zeer beperkt aantal uren werk krijgen, bijvoorbeeld 8 uur per week. De kosten van huisvesting gaan evenwel door, waardoor schulden ontstaan aan de uitzender of huisvester, of men moet op het eigen spaargeld interen. Dit probleem is nadrukkelijk aangedragen door de vakbonden en het Aanjaagteam heeft ook zelf gesproken met enkele arbeidsmigranten die dit is overkomen.

Werkgevers benadrukken hierbij dat arbeidsmigranten bij de werving niet altijd eerlijk zijn over de competenties waarover ze beschikken waardoor ze niet kunnen worden ingezet zoals bedoeld. Een goede werving in het thuisland zou evenwel moeten borgen dat de arbeidsmigrant beschikt over de gewenste competenties om in Nederland meteen aan de slag te kunnen.

Daarom is het Aanjaagteam van mening dat de werkgever (meestal een uitzendbureau) die de betrokkene naar Nederland heeft laten komen, het risico moet dragen als er minder werk is dan van tevoren aan de uitzendkracht is beloofd. De uitzendkracht zou daarom recht moeten hebben op minimaal twee maanden voltijds minimumloon, ongeacht het feitelijk aantal gewerkte uren. Het Aanjaagteam beveelt aan dat sociale partners hierover afspraken maken in de cao. Kosten voor dit gegarandeerde minimumloon kunnen worden gedeeld door het uitzendbureau en de inlener, hetgeen in het contract tussen uitzender en inlener kan worden vastgelegd.

Het Aanjaagteam adviseert om sociale partners een jaar de tijd te gunnen om dit vast te leggen in cao's. Mocht dit niet lukken, dan is het wenselijk dit als een algemeen geldende wettelijke verplichting vast te leggen.

C Geen schulden opbouwen

Sociale partners zouden in de cao van de uitzendbranche de afspraak moeten maken dat het niet toegestaan is om schulden op te bouwen, bijvoorbeeld voor de reis naar Nederland of het woon-werkverkeer. Sommige arbeidsmigranten beginnen namelijk al met een achterstand, omdat zij bij het uitzendbureau waarvoor zij werken eerst een schuld moeten aflossen voordat zij hun eerste loon ontvangen. Dit maakt arbeidsmigranten afhankelijk van het uitzendbureau en kwetsbaar voor uitbuiting.

Ook hier adviseert het Aanjaagteam om sociale partners de tijd te gunnen dit vast te leggen in cao's, maar indien dat in overwegende mate niet lukt een en ander wettelijk te regelen.

D Transparantie over de minimum inhuurprijs

Het systeem van verplichte certificering van uitzendbureaus zal volgens het Aanjaagteam leiden tot een verbeterslag op de uitzendmarkt en malafide uitzendbureaus uit de markt halen. Voor het geval dat de gewenste effecten van deze verplichte certificering uitblijven, heeft het Aanjaagteam nadere opties bekeken.

Indien inleners op de kostprijs blijven drukken en er hierdoor wordt geconcentreerd op loonkosten en slechte huisvesting, is er meer nodig om ook de inlener op zijn verantwoordelijkheid te wijzen wat betreft de uitzendkracht. Het Aanjaagteam adviseert in die situatie dat sociale partners in alle cao's een minimum inhuurprijs afspreken voor uitzendkrachten. Daarmee wordt een bodem in de markt gelegd waardoor sectoren met grote concurrentiedruk dat niet meer kunnen afwentelen op het uitzendbureau, en via het uitzendbureau op de arbeidsmigrant. Met een minimum inhuurprijs, die rekening houdt met het minimumloon binnen een cao²⁵ en verdere kosten die een uitzendbureau moet maken, weet een inlener tegen welke prijs er minimaal uitzendkrachten kunnen worden ingezet, en gaan we de 'race to the bottom' tegen. Een minimum inhuurprijs kan transparantie en duidelijkheid bieden voor zowel inlener als uitzender. Aangezien het naleven van de cao een toetscriterium is in de certificering, is geborgd dat inleners niet onder de minimum inhuurprijs kunnen inlenen.

Mocht het nodig zijn om een minimum inhuurprijs in te voeren, dan adviseert het Aanjaagteam om cao partijen gedurende 1 jaar de tijd te gunnen om tot een minimum inhuurprijs te komen. Indien dat in overwegende mate niet lukt of indien de Autoriteit Consument en Markt (ACM) op grond van het kartelverbod concludeert dat een dergelijke afspraak niet mogelijk is, dan adviseert het Aanjaagteam om een wettelijke grondslag te creëren voor een minimum inhuurprijs gebaseerd op het minimumloon met een door sociale partners vast te stellen opslag voor de kosten van arbeidsbemiddeling.

²⁵ Het is belangrijk dat duidelijk is welk cao loon van toepassing is en daarom zouden in alle Cao's een vergewisbepaling moeten zijn opgenomen.

3 Zicht krijgen op arbeidsmigratie

EU-burgers zijn vrij om te reizen, te werken en zich te vestigen in andere EU-lidstaten. Als zij langer dan vier maanden in Nederland verblijven, moeten zij zich registreren als ingezetene van een gemeente in de BRP. Als iemand korter dan vier maanden (binnen een tijdsbestek van zes maanden) in Nederland komt werken, volstaat een inschrijving als ‘niet-ingezetene’. Diegene schrijft zich dan in bij de RNI. Daardoor krijgt hij of zij een BSN dat nodig is om in Nederland te kunnen werken, maar er worden geen verblijfsadres in Nederland of andere contactgegevens vastgelegd in de BRP.²⁶

Doordat geen actueel verblijfsadres in de RNI wordt vastgelegd, hebben Nederlandse overheden slecht zicht op arbeidsmigranten. Onbekend is hoeveel arbeidsmigranten er in Nederland zijn, waar zij in Nederland wonen en er zijn geen gegevens beschikbaar om contact met hen op te nemen via email of telefoon. Dit bemoeilijkt het formuleren van beleid ten aanzien van arbeidsmigranten, zowel op nationaal als op provinciaal en gemeentelijk niveau en maakt het moeilijk om contact op te nemen. Het Aanjaagteam heeft in de verschillende werkbezoeken en gesprekken gezien hoe deze problematiek rondom registratie van arbeidsmigranten doorwerkt in misstanden op andere terreinen zoals wonen. Zo is het voor gemeenten moeilijk om te handhaven op huisvesting op het moment dat geen zicht is op de verblijfsadressen van arbeidsmigranten (wat op dit moment nog onmogelijk is via de inschrijving in de RNI). Daarnaast zijn arbeidsmigranten soms voor instanties onvindbaar, waardoor het moeilijk is om gerichte hulp te geven.

De registratieproblematiek heeft meerdere verschijningsvormen. Ten eerste zijn er arbeidsmigranten die onterecht niet zijn ingeschreven als ingezetenen, terwijl zij langer in Nederland verblijven. Ten tweede zijn er arbeidsmigranten die terecht alleen ingeschreven staan als niet-ingezetenen, maar omdat de verblijfplaats niet wordt vastgelegd, kan er geen contact worden opgenomen, behalve door post te sturen naar het buitenlandse adres. Daarnaast is er ook sprake van een ‘vervuild’ register, doordat arbeidsmigranten hun vertrek uit Nederland niet melden of niet doorgeven dat zij binnen Nederland zijn verhuisd. Het Aanjaagteam heeft ook signalen ontvangen dat gemeenten weigeren arbeidsmigranten in te schrijven, ondanks de wettelijke verplichting die is vastgelegd in de Wet BRP, op locaties die geen woonbestemming hebben, zoals tijdelijke huisvestingslocaties met logies bestemming (bijv. vakantieparken).

Op bezoek bij ongeregistreerde arbeidsmigranten

De gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel zijn proactief op zoek naar arbeidsmigranten die wonen in hun gemeente, maar niet juist staan ingeschreven. Daarvoor gaat een speciaal bureau, Bureau Legitiem, op huisbezoek bij arbeidsmigranten als er een sterke indicatie is dat er op een adres arbeidsmigranten wonen terwijl dit bij de gemeente nog niet bekend is. Tijdens de huisbezoeken horen arbeidsmigranten eerst in hun eigen taal waaróm de gemeente langskomt. Daarna worden ze gevraagd om zich zo snel mogelijk in te schrijven, waarvoor ook inschrijfformulieren in de eigen taal beschikbaar zijn. De gemeenten werken daarnaast aan een flyer om de arbeidsmigranten welkom te heten en hen te wijzen op belangrijke informatie en contactgegevens in het geval van nood.

²⁶ Het Register Niet Ingezetenen (RNI) is een onderdeel van de Basis Registratie Personen (BRP).

Om gericht beleid op arbeidsmigratie te maken, is het van belang zicht te hebben op het aantal arbeidsmigranten dat in Nederland verblijft en om zicht te hebben op de verblijfplaats. Daarom is het Aanjaagteam van mening dat de registratie van arbeidsmigranten sterk moet worden verbeterd. Dat vraagt om een aantal maatregelen. Ten eerste adviseren wij de zorgplicht van de werkgever jegens de arbeidsmigrant te expliciteren. De werkgever (meestal het uitzendbureau) dient actief invulling te geven aan de zorgplicht jegens de arbeidsmigrant door een correcte registratie in de BRP met feitelijke verblijfplaats (bijvoorbeeld zorgdragen dat betrokkene naar de gemeente gaat en daarbij actief wordt geholpen aangezien de arbeidsmigrant meestal niet weet hoe dat moet en waar hij of zij moet zijn). Dit moet blijken uit de administratie. De werkgever en de inlener dienen te allen tijde te beschikken over de persoonsgegevens (naam, BSN, etc.) en contactgegevens (telefoonnummer, feitelijk verblijfsadres en e-mail) van alle werknemers en uitzendkrachten. Daarnaast dienen gemeenten zich te houden aan de Wet BRP en elke arbeidsmigrant die daarom vraagt in te schrijven, ongeacht de ruimtelijke ordeningbestemming (RO) van de locatie. Op basis van het gebruik van het BSN in de loonheffingsketen in combinatie met het al of niet vastgelegd zijn van een actueel Nederlands verblijfsadres in de RNI, kunnen werkgevers worden geïdentificeerd.

Om een goed en volledig beeld te krijgen van arbeidsmigratie in Nederland, moeten verschillende partijen, zoals gemeenten, Belastingdienst, Inspectie SZW, UWV, werkgevers en de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) samenwerken en gegevens kunnen uitwisselen om vast te kunnen stellen of partijen doen wat vereist is.

3.1 Verbeter de registratiesystemen om beter zicht te krijgen op arbeidsmigratie

A Actieve zorgplicht voor werkgevers ten aanzien van registratie

Om de registratie van arbeidsmigranten vanaf de start van hun verblijf op orde te krijgen, adviseert het Aanjaagteam om een actieve zorgplicht in te voeren voor werkgevers ten aanzien van de registratie van arbeidskrachten uit het buitenland (zie ook aanbeveling 2.1 A). De formele werkgever, meestal het uitzendbureau, wordt dan medeverantwoordelijk voor een correcte registratie van de arbeidsmigranten. Daartoe dient de werkgever te bewerkstelligen dat de arbeidsmigrant zich minimaal één dag voor aanvang van de werkzaamheden meldt bij het RNI-loket. Dit sluit aan bij de bestaande verplichtingen voor werkgevers in de loonheffing. Voor gedetacheerde arbeidsmigranten en verschillende zelfstandigen bestaat een dergelijke meldplicht al. De werkgever zou daarnaast de arbeidsmigrant actief moeten informeren over rechten en plichten die samenhangen met het verblijf in Nederland (i.c. de plicht om zich in de BRP/RNI te laten inschrijven als ingezetene van een gemeente).

De actieve zorgplicht geldt ook bij beëindiging van de werkzaamheden en/of het beëindigen van de verblijfsituatie waarbij de werkgever informatie doorgeeft aan het RNI-loket indien de relatie met een arbeidsmigrant eindigt.

B Registreer contactgegevens van arbeidsmigranten in de BRP

Op dit moment hebben gemeenten en overheidsinstanties geen manier om arbeidsmigranten te benaderen als zij niet met een woonadres in de BRP staan geregistreerd. Het ministerie van BZK zou daarom bij de doorontwikkeling van de BRP hoge prioriteit moeten geven aan de verbeteringen voor zicht op verblijf in Nederland en contactmogelijkheden met niet-ingezetenen. Het Aanjaagteam adviseert om de wet- en regelgeving rondom de BRP zodanig aan te passen dat contactgegevens (e-mailadressen en telefoonnummers) en

verblijfsadressen van niet-ingezetenen die tijdelijk in Nederland zijn, kunnen worden geregistreerd in de BRP/RNI.

C Registreer het feitelijke verblijfsadres en borg dat alle ingeschrevenen meetellen bij het bepalen van de uitkeringen uit het gemeentefonds

Er zijn gemeenten die weigeren arbeidsmigranten in te schrijven op een locatie die geen woonbestemming heeft. Hierdoor wordt het zicht op de daadwerkelijke verblijfplaatsen van arbeidsmigranten belemmerd. In wet- en regelgeving omtrent de BRP is vastgelegd dat gemeenten een inschrijvingsplicht hebben, ongeacht de RO-bestemming van het object van verblijf. Gemeenten leven de wet niet na uit vrees dat rechten op een woonbestemming ontstaan waar dat vanuit RO-perspectief ongewenst is. Probleem is dat gevreesd wordt dat door registratie expliciet wordt dat gemeenten wonen op een niet-woonbestemming legitimeren, waardoor rechten gaan ontstaan. In de praktijk leiden deze botsende belangen tot het niet registreren van arbeidsmigranten die bijvoorbeeld op vakantieparken of op bedrijfslocaties verblijven.

Het is belangrijk dat de terughoudendheid bij gemeenten voor registratie wordt weggenomen door duidelijke instructies over hoe om te gaan met de inschrijving. Daarnaast moeten gemeenten hierop worden aangesproken door de provincie en het ministerie van BZK.

Overigens hebben gemeenten een belang bij een goede registratie van het aantal inwoners in de gemeente. Dit is relevant voor het vaststellen van de bijdragen uit het gemeentefonds omdat het aantal inwoners daar één van de criteria is dat op basis van de BRP-registratie plaats vindt. Het Aanjaagteam pleit er daarom voor ook de met tijdelijk verblijfsadres ingeschrevenen mee te tellen als inwoners bij de uitkeringen uit het Gemeentefonds. Immers, deze mensen maken ook gebruik van de gemeentelijke infrastructuur en voorzieningen.

D Gebruik signalen uit de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

De LAA is een effectief middel om de registratie in gemeenten te verbeteren. Er is een wetsvoorstel van de staatssecretaris van BZK in voorbereiding om de aanpak wettelijk te verankeren, waarbij de minister van BZK een permanente rol krijgt om gemeenten via de LAA te ondersteunen bij adresonderzoek. Tot nu toe richtte de LAA zich voornamelijk op inwoners van gemeenten. De LAA zou ook gebruikt moeten worden om signalen van uitvoeringsorganisaties (waaronder UWV, Belastingdienst, SVB, Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), Inspectie SZW) over vermoedelijk verblijf in Nederland van niet-ingezetenen door de gemeenten te laten onderzoeken. De huidige LAA-pilot moet daarom worden uitgebreid naar alle gemeenten. Op regelmatige basis zouden bestandsvergelijkingen tussen de BRP, de Polisadministratie van UWV en Beheer van Relaties van de Belastingdienst moeten worden uitgevoerd om inconsistenties op te sporen en op te lossen: welke BSN's worden gebruikt in de loonaangifte met een onbekend verblijfsadres in Nederland? Of juist omgekeerd: welke BSN's met een verblijfsadres komen juist niet meer voor in de loonaangifte keten? Vervolgens kunnen de werkgevers die gebruik maken van deze BSN's worden benaderd en kunnen de gemeenten waarin deze werkgevers zijn gevestigd worden geïnformeerd.

Diverse gemeenten die deelnemen aan LAA, combineren LAA-signalen met een multi-disciplinaire aanpak. Zo wordt niet alleen adrescontrole gedaan vanuit burgerzaken maar ook van vanuit het sociaal domein of wonen. Tijdens huisbezoek worden problemen als zorg of schulden zichtbaar en kan de gemeente ondersteuning bieden.

Haagse Pandenbrigade. Hierin werken onder andere de diensten Publiekszaken, Sociale Zaken en Bouw- en Woningtoezicht verenigd in één handhavingsapparaat samen.

E Zorg dat een goede registratie onderdeel is van de certificering

Gegeven de zorgplicht dienen werkgevers (meestal uitzendbureaus) arbeidsmigranten te helpen om zich goed in te laten schrijven bij een gemeente. Zorg voor een grondslag waarmee gegevensuitwisseling tussen werkgevers, de RvIG en gemeenten mogelijk wordt, om de contact- en verblijfsgegevens te kunnen registreren in de BRP. Bijvoorbeeld om met behulp van het BSN van werknemers te controleren of en hoe de uitzendkrachten staan ingeschreven in het BRP. In het kader van de zorgplicht zouden werkgevers daarnaast de plicht moeten krijgen om te bewerkstelligen dat de arbeidsmigrant goed en met het juiste verblijfsadres is ingeschreven in de BRP. De certificerende instelling toetst of de werkgever voldoende invulling geeft aan die zorgplicht, bijvoorbeeld door het opstellen van een protocol. Dit geeft een extra prikkel om arbeidsmigranten die in dienst worden genomen te stimuleren om zich goed in te schrijven.

F Toezicht op de registratie van arbeidsmigranten

Om de systematiek van het registreren sluitend te maken, is een feedbackcyclus nodig. Het Aanjaagteam stelt een feedbackcyclus voor waarbij het BSN in de loonaangifteketen wordt vergeleken met de BRP/RNI. Enerzijds kan op basis daarvan worden vastgesteld van welke BSN's die in de loonaangifte worden gebruikt, geen Nederlands verblijfsadres bekend is. Anderzijds geeft dit informatie over de RNI-ingeschrevenen met een verblijfsadres in Nederland, waarvan het BSN niet (meer) wordt gebruikt in de loonaangifte. Deze informatie zou periodiek, bijvoorbeeld maandelijks, kunnen worden gedeeld met alle gemeenten en betreffende werkgevers. Op basis daarvan kunnen de RvIG of gemeenten acties ondernemen richting betreffende werkgevers, zodat werkgevers vervolgens kunnen bewerkstelligen dat arbeidsmigranten alsnog een correct verblijfsadres doorgeven aan de gemeente.

De RvIG krijgt hierbij dus een gegevensverwerkende rol. Maar ook actieve betrokkenheid van UWV en de Belastingdienst is noodzakelijk. RvIG, UWV en Belastingdienst zouden samen onder leiding van RvIG de voorgestelde feedbackcyclus moeten uitwerken. Het Aanjaagteam legt hierbij het voortouw bij RvIG, omdat het ministerie van BZK, samen met de RvIG, de eerst aangewezen is voor de kwaliteit van de BRP en de RNI.

Toezichthouders, zowel de privaatrechtelijk certificerende als de publiekrechtelijke toezichthouders, dienen ook over deze informatie te kunnen beschikken om dit te betrekken bij de gemeenschappelijke risicoanalyse en het gecoördineerd inzetten van de toezichtcapaciteit.

3.2 Verbeter de dienstverlening aan arbeidsmigranten

A RNI-loketten, naast registratiepunt ook informatiepunt

Het RNI-loket, waarvan er 19 zijn, is een fysieke plek waar alle nieuwe arbeidsmigranten zich dienen te melden om zich te registreren. Vervolgens krijgen zij een BSN waarmee zij in Nederland kunnen werken. Dit biedt een goede kans om de arbeidsmigrant ook te informeren over hoe zaken in Nederland geregeld zijn en zouden moeten gaan: informatie over huisvesting, zorgverzekeringen en rechten en plichten van werknemers en uitzendkrachten. In dat verband is het raadzaam om samenwerking te bewerkstelligen tussen de RNI-loketten en belangenbehartigers van arbeidsmigranten, zodat ook via deze weg wordt bijgedragen aan bewustwording van rechten en keuzemogelijkheden in Nederland, zodat de zelfredzaamheid wordt vergroot.

Het Aanjaagteam constateert dat gemeentelijke overheden gerichte inspanningen leveren voor kennismigranten en expats, zoals bijvoorbeeld 'The Hague International Centre', maar dat een dergelijke dienstverlening aan arbeidsmigranten ontbreekt. De RNI-loketten zouden daarnaast beter kunnen aansluiten bij de plekken waar veel nieuwe arbeidsmigran-

ten tijdelijk seizoenswerk komen verrichten, bijvoorbeeld door het instellen van een ‘mobiel RNI-loket’ of het openen van een nieuwe locatie.

Naar aanleiding van het eerste advies van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten is het kabinet gestart met het bouwen van een Centraal Informatiepunt: www.workinginnl.nl²⁷. Arbeidsmigranten kunnen op dit nieuwe informatiepunt in de eigen taal informatie over hun rechten en plichten vinden en wanneer ze daarmee nog niet afdoende geholpen zijn, kunnen zij contact opnemen met Stichting FairWork. Dit informatiepunt zal eind november gelanceerd worden en zal verder uitgebouwd in de aankomende maanden. Hierbij zal ook nadrukkelijk gekeken gaan worden naar de goede ervaringen in Duitsland, waar het ‘Faire mobilität’ project al zeer succesvol is. De RNI-loketten en andere partners kunnen het centraal informatiepunt aanprijzen en verder verspreiden onder hun doelgroep.

B Maak gebruik DigiD mogelijk

Sinds kort is het voor alle burgers van de EER²⁸ mogelijk om een DigiD aan te vragen en daarmee gebruik te maken van de digitale dienstverlening van de overheid.²⁹ Dit biedt perspectief voor het gebruik van de digitale dienstverlening van de overheid. Maak het gebruik voor arbeidsmigranten mogelijk, zorg voor informatievoorzieningen en vergemakkelijk indien mogelijk de aanvraag. Bijvoorbeeld door uitgifte via de RNI-loketten mogelijk te maken. Onderzoek of door gebruik van DigiD bepaalde dienstverlening voor arbeidsmigranten makkelijker toegankelijk kan worden gemaakt, waardoor ze minder afhankelijk worden van intermediairs. Zorg voor informatie in verschillende talen. Bekijk daarnaast ook de mogelijkheden om aan te haken bij het Europese eIDAS³⁰, waarmee in de toekomst ook gebruik van het door het land van herkomst uitgegeven middel gemaakt kan worden.

²⁷ Dit Centraal Informatiepunt zal eind november gelanceerd worden.

²⁸ De landen van de Europese Economische Ruimte zijn de lidstaten van de EU, Noorwegen, IJsland en Zwitserland.

²⁹ Regeling van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 31 augustus 2020, nr. 2020-0000000755, houdende wijziging van de Regeling voorzieningen GDI in verband met uitbreiding van de kring van rechthebbenden op DigiD met betrouwbaarheidsniveau laag.

³⁰ eIDAS staat voor ‘Electronic Identities And Trust Services’. Met eIDAS hebben de Europese lidstaten afspraken gemaakt om dezelfde begrippen, betrouwbaarheidsniveaus en onderlinge digitale infrastructuur te gebruiken. Een onderdeel van de verordening is het grensoverschrijdend gebruik van Europees erkende inlogmiddelen, waardoor een arbeidsmigrant de eigen nationale variant van de DigiD, ook voor Nederlandse diensten zou moeten kunnen gebruiken.

4 Meer en betere huisvesting voor arbeidsmigranten

Het Aanjaagteam is de afgelopen maanden op werkbezoek geweest bij verschillende plekken waar huisvesting voor arbeidsmigranten goed geregeld is. Zo hebben we gezien hoe telers huisvesting op het werkterrein regelen, soms sober maar netjes, in andere gevallen zeer behoorlijk met uitgebreide faciliteiten op het terrein. Ook zijn we op bezoek geweest bij gloednieuwe campussen met 24-uurs-beheer, opgezet door werkgevers in samenwerking met regionale overheden, met voldoende woonruimte en goede faciliteiten. Op verschillende locaties is het uitgangspunt uit het eerste advies van het Aanjaagteam, één persoon per slaapkamer, bovendien al werkelijkheid geworden. Dat blijkt ook economisch te passen. Op andere locaties worden kamers gebouwd voor twee personen tegen een redelijk huurbedrag per maand – een prima eerste stap op weg naar eigen kamers voor elke arbeidsmigrant.

Maar we hebben ook gezien dat sommige arbeidsmigranten in ondermaatse, verloederde huisvesting met weinig faciliteiten leven, waarvoor zij veel geld moeten betalen. Voor de arbeidsmigrant is de consequentie daarvan dat een groot deel van het salaris op gaat aan huisvesting, terwijl men niets durft te zeggen over de kwaliteit van de huisvesting vanwege de vrees het werk (en daarmee de woning) te verliezen. Voor de omgeving kan de ondermaatse huisvesting voor overlast zorgen, doordat er simpelweg te veel mensen in één huis wonen. En waar arbeidsmigranten in grote aantallen wonen op plekken die daar niet voor bedoeld zijn (bovenwoningen, gezinswoningen of antikraakpanden) zorgt dit voor overlast. Het tijdelijke karakter van de bewoning leidt ertoe dat weinig tot niet wordt geparticipeerd in de sociale structuur van de buurt. Deze problematiek geldt in meer of mindere mate ook voor andere groepen als studenten en statushouders. Gemeenten moeten die problematiek integraal bekijken. De problematiek rondom huisvesting van arbeidsmigranten is niet nieuw: in 2012 is er een 'Nationale Verklaring van Partijen' gesloten om (tijdelijke) huisvesting van arbeidsmigranten te realiseren. De ondertekenaars van destijds zijn ook partijen die nu een rol spelen: ministerie van BZK, VNG, Aedes, ABU, NBBU, VIA, LTO, het voormalig Productschap Vee en Vlees, CNV, FNV, PLON en enkele bestuurders van direct betrokken gemeenten zoals Westland, Den Haag en Rotterdam.³¹ Hoewel het akkoord 30.000 bedden heeft opgeleverd, is de vraag naar huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten sterker gegroeid dan de Nationale Verklaring heeft kunnen realiseren.³²

Schaarste op de woningmarkt, ook voor arbeidsmigranten

De arbeidsmigrant en de werkgever die huisvesting regelt voor de arbeidsmigrant – vaak een uitzendbureau – zijn beiden partij op de Nederlandse woningmarkt die momenteel gekenmerkt wordt door schaarste aan allerlei woningtypen.³³ Er is nu een tekort van 322.000 woningen op de woningmarkt. Dat leidt tot hogere prijzen waardoor starters en zwakkere groepen zoals dak- en thuislozen, statushouders en arbeidsmigranten moeilijk tot niet op een normale manier aan een woning kunnen komen. Dit geeft ruimte aan malafide verhuurders die misbruik maken van deze situatie met slechtere kwaliteit van huisvesting tegen hoge prijzen. Doordat de registratie van arbeidsmigranten niet sluitend is, bestaat geen helder beeld van het tekort aan huisvesting voor arbeidsmigranten. Het Kenniscentrum Arbeidsmigranten spreekt over een tekort van 150.000 bedden.³⁴ Naar verwachting

31 <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/richtlijnen/2012/04/11/nationale-verklaring-tijdelijke-huisvesting-eu-arbeidsmigranten>

32 <https://vng.nl/nieuws/stand-van-zaken-huisvesting-arbeidsmigranten>

33 BZK, Staat van de Woningmarkt 2020.

34 <https://hetkenniscentrumarbeidsmigranten.nl/themas/wonen/>

zal in de toekomst schaarste blijven bestaan op de woningmarkt: waar nu een tekort is van 4,2% van de woningvoorraad, streeft het kabinet ernaar dit terug te brengen naar 2% van de woningvoorraad in 2035.

Het huidige tempo waarmee extra huisvesting beschikbaar komt voor arbeidsmigranten schiet ernstig tekort. Om in een periode van drie jaar het tekort op te lossen en de 150.000 extra bedden te realiseren, zouden 50.000 bedden per jaar moeten worden gecreëerd. Dat tempo wordt nu niet gehaald: in 2020 worden ongeveer 10.000 bedden gerealiseerd door de bouw van 72 zogenaamde flexprojecten.³⁵

Doordat onvoldoende geschikte huisvesting beschikbaar is voor arbeidsmigranten, komen zij regelmatig te wonen in andere onderkomens. Huisvesters en werkgevers maken in principe onderscheid naar 'short stay', voor bewoning tot 12 maanden, 'mid stay', voor bewoning vanaf 12 maanden maar zonder de behoefte om permanent te verblijven en 'long stay', met als doel te integreren in de Nederlandse samenleving. Daarbij wordt een relatie gelegd naar behoefte aan kwaliteit en privacy, afhankelijk van het type short-, mid- of long stay. Mede als gevolg van het tekort op de woningmarkt komen short stay-bewoners regelmatig terecht in mid- of long stay-woningen, of in gebouwen die helemaal niet geschikt zijn voor huisvesting, zoals leegstaand vastgoed. Daarnaast worden reguliere eengezinswoningen gebruikt. Zo schat het Kenniscentrum Arbeidsmigranten in dat 47.000 eengezinswoningen worden gebruikt voor huisvesting van arbeidsmigranten.³⁶

Op zoek naar locaties voor huisvesting

Bepalend voor de woningmarkt is de beschikbaarheid van fysieke ruimte om nieuwe woningen te realiseren. De provincie legt Ruimtelijke Ordeningskaders (RO) vast. Daarbinnen bepalen gemeenten met bestemmingsplannen waar nieuwe woningen gerealiseerd kunnen worden. Op zowel provinciaal als gemeentelijk niveau strijden verschillende bestemmingen om de schaarse ruimte: wonen, natuur, bedrijventerreinen, agrarisch gebruik, infrastructuur, recreatie en wat al niet meer. Door de decentralisatie van het ruimtelijke ordeningsbeleid heeft de Rijksoverheid hierin een beperkte rol. Provincies kunnen, op basis van de Wet Ruimtelijke ordening (WRo), gemeenten een aanwijzing geven ten aanzien van de inhoud van het bestemmingsplan. In de praktijk wordt daar echter terughoudend mee om gegaan.

Daarnaast kan het soms lastig zijn om de beschikbare ruimte een juiste bestemming toe te dichten. Denk aan wetgeving over geurhinder, geluidshinder en externe veiligheid – een woning kan niet zomaar overal geplaatst worden. Wonen, dat wil zeggen het huisvesten van mensen, is een gevoelige bestemming en kan leiden tot beperkingen voor omringende bedrijven. Dit maakt het extra lastig voor gemeenten om nieuwe woonbestemmingen toe te kennen.

Waar heeft een gemeente mee te maken?

De gemeente kan dus de mogelijkheid om huisvesting van arbeidsmigranten te bouwen regelen in het bestemmingsplan, binnen de WRo. Daarin legt de gemeente bestemmingen vast, al dan niet met nadere functie-aanduidingen, en soms ook met dubbele bestemmingen. Daarmee wordt bijvoorbeeld wonen op het bedrijfsterrein mogelijk gemaakt. Wat in een bestemmingsplan wordt opgenomen, moet ruimtelijk relevant zijn – denk aan ruimtelijke uitstraling, verkeersaantrekkende werking, parkeerdruk e.d. – en is aan regels gebonden.

³⁵ BZK, Staat van de Woningmarkt 2020, tabel 3.1.3.

³⁶ <https://hetkenniscentrumarbeidsmigranten.nl/themas/wonen/>

Voor de huisvesting van arbeidsmigranten kan de gemeenteraad kiezen tussen verschillende bestemmingen in een bestemmingsplan, zoals 'wonen' of 'recreatie'. Er kan ook gedifferentieerd worden naar specifieke vormen van gebruik, zoals bewoning door arbeidsmigranten, mits ruimtelijk relevante aspecten daaraan ten grondslag kunnen worden gelegd. Als het bestemmingsplan geen ruimte biedt, kan een gemeente inspelen op de vraag naar tijdelijke huisvesting door tijdelijk af te wijken van het bestemmingsplan. Dat kan via de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het daarbij behorende Besluit omgevingsrecht (Bor).³⁷

Dit gaat echter in de nabije toekomst veranderen. In 2022 treedt de Omgevingswet namelijk in werking. Eén gemeentelijk omgevingsplan vervangt dan de geldende bestemmingsplannen, vaak meerdere, in een gemeente. Gemeenten krijgen de ruimte om het omgevingsplan globaler en flexibeler in te richten dan de huidige bestemmingsplannen. Het omgevingsplan heeft namelijk een bredere reikwijdte dan het bestemmingsplan. Waar nu bij het opnemen van regels ruimtelijke relevantie nog doorslaggevend is, wordt dit in het omgevingsplan verbreed tot regels met het oog op de fysieke leefomgeving. Dankzij deze flexibiliteit kunnen gemeenten naar verwachting makkelijker ruimte 'vinden' voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

RO-regelgeving geeft belanghebbenden rechten om invloed uit te oefenen bij het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan. Gemeenten worden vaak geconfronteerd met reacties van omwonenden bij voornemens om bestemmingen te veranderen om huisvesting van groepen arbeidsmigranten mogelijk te maken. Omwonenden hebben de verwachting dat daardoor overlast ontstaat en dat vertaald zich ook in een kritische opstelling van partijen in de gemeenteraad. Daardoor is het moeilijk om tot (snelle) besluitvorming te komen en aanpassingen van bestemmingsplannen vergen veel tijd.

De kwaliteit van de huisvesting

Via de ruimtelijke ordening wordt bepaald of ergens een gebouw mag staan. Als het gebouw er eenmaal is, moet die vervolgens voldoen aan het Bouwbesluit. Dat bevat voorschriften waar een bepaald gebouw aan moet voldoen. Binnen het Bouwbesluit hebben verschillende bestemmingen verschillende eisen – zo zijn er andere voorschriften voor woningen dan voor gebouwen met een logiesfunctie, zoals hotels. Uiteraard zijn woningen het meest geschikt om langdurig in te wonen. Maar ook binnen de logiesfunctie kan kwalitatief goede huisvesting voor arbeidsmigranten worden gerealiseerd. Het Aanjaagteam heeft daar meerdere goede voorbeelden van gezien op bijvoorbeeld bedrijfsterreinen en op grootschalige locaties voor short stay.

Daarnaast hebben gemeenten te maken met de Huisvestingswet. Die biedt hen de ruimte om in een (lokale) huisvestingsverordening te bepalen of een woning mag worden gesplitst in eenheden voor onzelfstandige woonruimte (kamers). Voor kamers gelden andere regels in het Bouwbesluit dan voor zelfstandige woonruimte. Met name op het gebied van brandveiligheid gelden er strengere normen. Met de Huisvestingswet kunnen gemeenten handhaven op verkamering in woningen zonder vergunning daarvoor. Ook kan een gemeente met behulp van de Huisvestingswet bepaalde groepen mensen, zoals arbeidsmigranten, als urgentiecategorie aanwijzen. Schaarste in het huisvestingsaanbod is daarvoor wel een voorwaarde. Daarmee komt deze groep met voorrang in aanmerking voor een sociale huurwoning. Gegeven de schaarste op de woningmarkt en het tekort aan sociale huurwoningen moet een dergelijke keuze in afweging met andere groepen woningzoekenden worden gemaakt.

³⁷ Met de zogeheten 'kruimelregeling' in Bijlage II, artikel 4, van het Bor, kan worden afgeweken van het oorspronkelijke bestemmingsplan om snel huisvesting voor arbeidsmigranten in een gemeente te realiseren.

Buiten deze wettelijke regelgeving zijn er ook private keurmerken waar huisvesters mee te maken hebben. De keurmerken van Stichting Normering Flexwonen (SNF) en het Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF) stellen eisen aan woningen van arbeidsmigranten en controleren daar ook op. Gemeenten kunnen de naleving van die keurmerken echter niet juridisch afdwingen. Bij de locaties voor arbeidsmigranten die niet meedoen aan SNF- of AKF-keurmerken kan de gemeente enkel handhaven op de naleving van de ruimtelijke ordening – de bestemming van het gebouw - en het Bouwbesluit – de voorschriften aan het gebouw.

Aanbevelingen

Bij het nadenken over de huisvesting van arbeidsmigranten maakt het Aanjaagteam onderscheid naar type huisvesting: huisvesting op het bedrijfsterrein (vaak voor seizoensgebonden werk), groepshuisvesting (camping- of campusachtige vorm) en reguliere (eengezins)woningen. Bij de start van het werk in Nederland zal een arbeidsmigrant vaak gebruik maken van de huisvesting op het bedrijfsterrein, een recreatieterrein of groepshuisvesting. Als iemand langdurig wil blijven in Nederland is doorstroming naar een reguliere eengezinswoning een voor de hand liggende stap. Vanuit dit perspectief is het belangrijk dat de eerste twee typen huisvesting, huisvesting op bedrijfsterreinen en vormen van groepshuisvesting, beiden in voldoende mate aanwezig zijn en aan de juiste kwaliteitsnormen voldoen. Indien een arbeidsmigrant wil doorstromen naar de reguliere woonmarkt, is het onvermijdelijk dat dezelfde schaarste wordt ervaren die iedereen ervaart op de woonmarkt.

De aanbevelingen rondom huisvesting richten zich op vier aspecten. Ten eerste wil het Aanjaagteam dat de Rijksoverheid gemeenten en provincies gaat helpen om effectief te kunnen sturen op huisvestingsvraagstukken en om beter op te treden tegen misstanden. Voor gemeenten is de situatie immers, zoals uit bovenstaande analyse blijkt, zeer complex. Bovendien moeten gemeenten meer instrumenten krijgen om op te treden. Daarom stelt het Aanjaagteam een verhuurdersvergunning voor.

Ten tweede moeten gemeenten en provincies worden gestimuleerd om meer huisvesting voor arbeidsmigranten te realiseren. Daarbij past een grotere rol van de Rijksoverheid. Bovendien zouden gemeenten bij het omarmen van nieuwe bedrijvigheid meer oog moeten hebben voor de huisvesting van de arbeidsmigranten die samenhangen met deze nieuwe bedrijvigheid. Zo krijgen bijvoorbeeld nieuwe distributiecentra een vergunning, zonder dat extra huisvestingsvoorzieningen worden gerealiseerd voor de arbeidsmigranten die die distributiecentra nodig hebben.

Om de kwaliteit van huisvesting van arbeidsmigranten te verhogen, adviseert het Aanjaagteam verder om de eisen van de bestaande keurmerken aan te scherpen en te integreren, en de eisen onderdeel te maken van het certificeringssysteem voor uitzendbureaus.

Ten vierde kunnen er stappen worden gezet op het gebied van huisvesting om arbeidsmigranten minder afhankelijk te maken van hun werkgever. Door woonbescherming te verhogen en het arbeidscontract en wooncontract te ontkoppelen, worden arbeidsmigranten zelfredzamer en worden zij beter beschermd tegen kwaadwillende ondernemers.

4.1 Instrumenten om effectief te kunnen sturen en op te kunnen treden tegen misstanden

A Inzicht in bestaande sturingsmogelijkheden

Het Aanjaagteam stelt voor dat er een landelijk expertteam arbeidsmigranten wordt opgericht, naar analogie van bestaande expertteams huisvesting. Het doel van dat team is om bijstand te verlenen aan gemeenten en hen inzicht te geven in de bestaande sturingsmogelijkheden.

Tevens adviseert het Aanjaagteam dat het Ministerie van BZK samen met de VNG een 'Handreiking huisvesting arbeidsmigranten' opstelt. De handreiking RO instrumentarium waaraan het ministerie van BZK werkt kan voor dat doel worden uitgebreid met andere domeinen als het huurrecht, de huisvestingswet, het Bouwbesluit en het woningwaarderingssysteem. Ook een lopend initiatief van de Rijksoverheid als het stimuleren van 'flex-wonen' kan daarin worden meegegeven, vanwege de mogelijkheden die het voor de korte termijn al biedt. Dat moet de gemeente concreet handvatten bieden om de ondernemer te helpen die huisvesting wil realiseren op eigen grond of de gemeenten die – al dan niet in regionaal verband – een grootschalige locatie voor arbeidsmigrantenhuisvesting willen realiseren.

B Invoering verhuurdersvergunning

Met een sluitende registratie van feitelijk verblijfadres (zie hoofdstuk 3 over registratie) krijgt de gemeente beter zicht op de woonsituatie van arbeidsmigranten. Maar instrumenten om effectief op te treden tegen oneigenlijk gebruik van woningen zijn beperkt als de situatie eenmaal bestaat. Daarom adviseert het Aanjaagteam om gemeenten de mogelijkheid te geven een verhuurdersvergunning in te voeren.

Kern van de verhuurdersvergunning moet zijn dat gemeenten eisen kunnen stellen aan de verhuurder, zoals bijvoorbeeld een Bibob-toets (een mogelijkheid voor een overheidsorgaan om een onderzoek in te stellen naar een vergunnings(aanvraag) gebaseerd op de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur).³⁸ Ook kunnen gemeenten via de vergunning eisen stellen aan het aantal personen waaraan mag worden verhuurd en (voor zover mogelijk) aan kenmerken van de doelgroep waaraan mag worden verhuurd. Indien nodig, kunnen gemeenten bestuursrechtelijk beboeten of anderszins bestuursrechtelijk optreden met, in de meest vergaande variant, het sluiten van het pand en gedwongen verkoop of zelfs onteigening. Het Aanjaagteam adviseert dat de verhuurdersvergunning niet alleen betrekking heeft op eengezinswoningen en verkamering, maar ook ziet op huisvesting op het bedrijfsterrein en vormen van groepshuisvesting, in door de gemeente aan te wijzen gebieden. Het Aanjaagteam adviseert het mogelijk te maken dat, bij het aanwijzen van gebieden binnen de gemeente waarop de verhuurdersvergunning van toepassing wordt verklaard, bestaande verhuursituaties hier ook onder te laten vallen, zodat dus een verhuurdersvergunning moet worden aangevraagd. Bij een negatief besluit door de gemeente zal een redelijke termijn moeten worden gesteld om de bestaande verhuursituatie te beëindigen.

Gemeenten kunnen hiermee malafide verhuurders weren en ongewenste bestaande situaties beëindigen. Een aantal initiatieven zoals in Groningen (algemene vergunning voor kamerverhuur) en Schiedam (gericht vergunningsbeleid bij overlast) biedt hiervoor

³⁸ De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0013798/2016-07-01>) (Bibob) is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt, kan de bevoegde overheidsinstantie de aanvraag weigeren of de afgegeven vergunning intrekken.

houvast. Het Rijk moet de juiste wettelijke grondslag creëren, die niet afhankelijk moet zijn van schaarste op de woningmarkt, maar te allen tijde moet kunnen worden ingezet bij wantoestanden door verhuurders, in dit geval met arbeidsmigranten als huurders. Om te voorkomen dat iedere gemeente bij toepassing van dit nieuwe instrument zelf het wiel moet uitvinden dient er, bij voorkeur in samenwerking met de VNG, aandacht voor te zijn in een handreiking en dient een modelvergunning te worden opgesteld.

Een door het kabinet aangekondigde maatregel als de opkoopbescherming, zou ook moeten worden gezien op bruikbaarheid tegen malafide opkopers die arbeidsmigranten uitbuiten. Opgekochte panden worden in de praktijk namelijk ook wel misbruikt om te verkameren en arbeidsmigranten te huisvesten onder slechte omstandigheden.

C Handhaving door gemeenten

De kwaliteit van lokaal beleid staat of valt met goede handhaving en toezicht. Maar door de kluwen aan wet- en regelgeving rondom huisvesting is ook goede handhaving en toezicht een uitdaging. De handreiking aan gemeenten met sturingsmogelijkheden zou dus ook uitleg moeten bevatten over de mogelijkheden om te handhaven, op basis van ten minste het bestemmingsplan, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, het Bouwbesluit, de Huisvestingswet en in extreme gevallen op basis van de Woningwet.

4.2 Stimuleren om tot meer huisvesting voor arbeidsmigranten te komen

Gezien de schaarste aan woningen heeft de zoektocht naar nieuwe locaties de hoogste prioriteit. Daarnaast moet worden gekeken naar de mogelijkheden voor het verdelen van de arbeidsmigranten over de bestaande voorraad woningen. Er wordt nu immers gewoon op plaatsen waar dat niet gewenst is.

De Nationale Verklaring uit 2012 heeft laten zien dat overheden, belangenbehartigers en bedrijfsleven bereid zijn om de handen ineen te slaan om het huisvestingsprobleem voor arbeidsmigranten aan te pakken. Het gevoel van urgentie is echter de afgelopen jaren weggeëbd en de resultaten waren onvoldoende om de groei van het aantal arbeidsmigranten bij te houden. Het Aanjaagteam adviseert daarom de Nationale Verklaring uit 2012 te revitaliseren en te borgen dat de aandacht erop gericht blijft. Daartoe dient de voortgang hiervan opgenomen te worden in de jaarlijkse rapportage Arbeidsmigranten aan de Tweede Kamer die beschreven is in het hoofdstuk over institutionele inbedding.

A Afspraken over de landelijke opgave en gemeentelijke opgave

Het Aanjaagteam adviseert dat het Rijk en de provincies in 2021 afspraken maken over de huisvesting van arbeidsmigranten als vast onderdeel van de landelijke woningbouwopgave. Het ministerie van BZK zou jaarlijks de opgave voor de aandachtsgroep arbeidsmigranten op nationaal niveau moeten vaststellen. Deze landelijke opgave zou gebaseerd moeten zijn op de provinciale en regionale analyse van het tekort aan huisvesting voor arbeidsmigranten. Deze landelijke opgave dient in overleg met provincies vertaald te worden tot gemeentelijke opgaven. Provincies dienen in het provinciale RO-beleid voldoende ruimte te geven voor het realiseren van opgave voor huisvesting van arbeidsmigranten. Gemeenten zouden de mogelijkheid moeten hebben te schuiven met de opgave in regionaal verband, onder de voorwaarde dat de opgave als totaal wordt gehaald: wat de ene gemeente niet realiseert zou de andere gemeente extra moeten realiseren.

B Regionale deals voor meer huisvesting

Huisvesting van arbeidsmigranten is een regionale opgave. De provincie organiseert afspraken met gemeenten binnen de regio's. Daarbij wordt samengewerkt met overheden, bedrijfsleven en huisvesters. Provincies zouden de inzet van regiodeals en regionale beheersstichtingen, waar goede voorbeelden van bestaan zoals in Tiel en West-Friesland, moeten stimuleren.

Woningbouwcorporaties kunnen een belangrijke partij zijn bij het oplossen van het huistingsprobleem voor arbeidsmigranten. De corporaties waren in 2012 medeondertekenaar van het Nationaal Akkoord en realiseren in 2020 ook weer huisvesting voor arbeidsmigranten blijkens de Staat van de Woningmarkt. Het Aanjaagteam adviseert dan ook de corporaties nadrukkelijk te betrekken bij de regionale deals voor meer huisvesting.

C Effectrapportage bij nieuwe bedrijvigheid

Bij besluitvorming over nieuwe bedrijvigheid zouden gemeenten en provincies de huisvestingsvraag als gevolg van de inzet van arbeidsmigranten onderdeel moeten maken van het vestigingsbeleid. Daardoor worden potentiële knelpunten met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten eerder onderkend. Deze verplichting zou moeten worden vastgelegd in de provinciale RO-verordening.

4.3 Betere kwaliteit van de huisvesting

Het Aanjaagteam ziet een taak voor de bestaande keurmerken om het gebruik van de keurmerken te stimuleren en de normen aan te scherpen en onderling te integreren. Het Rijk zou via de jaarrapportage in de gaten moeten houden of dat voldoende vordert. Gezien de urgentie heeft de Rijksoverheid de verantwoordelijkheid om wettelijk vastgelegd beleid voor de kwaliteit te realiseren als dat niet of onvoldoende lukt in de markt zelf.

A Integreer het SNF- en AKF-keurmerk

Het bestaan van twee keurmerken met verschillende normen leidt tot veel discussie in de praktijk. De SNF- en AKF keurmerken komen grotendeels met elkaar overeen, maar kennen ook enkele wezenlijke verschillen³⁹. Het gaat daarbij om:

- Steekproefsgewijze controle (SNF) versus 100% controle van de locaties (AKF);
- Centrale administratie van alle huisvestingslocaties (SNF) versus administratie door de deelnemer aan het keurmerk (AKF);
- Aangekondigde controles en alleen onverwacht naar aanleiding van klachten (SNF) versus onverwachte controles (10% bij AKF);
- Het niet toestaan van mobiele huisvesting zoals caravans en portocabins (SNF) versus het wel toestaan daarvan (AKF);
- Alle woonfuncties onder één dak (SNF) versus niet onder één dak (AKF);
- Minimale eisen aan oppervlakte slaapvertrek (3,5 m²) (SNF) versus geen minimale eisen (AKF);
- Wel (SNF) of geen (AKF) eisen aan beheer;
- Openstaan voor alle werkgevers (SNF) of niet (AKF – alleen agrarische werkgevers met werknemers in dienst waarvoor huisvesting wordt aangeboden).

De verschillen tussen de keurmerken komen vooral voort uit de sector waaruit ze zijn ontstaan: uitzendbranche versus agrarische sector. AKF is gericht op de land- en tuinbouw waarbij tijdens de oogstperiode gedurende korte tijd (kleinschalige) huisvesting nodig is,

³⁹ De volledige tabel is te vinden op: <https://flexwonen.nl/wp-content/uploads/2020/02/Overeenkomsten-en-verschillen-AKF-en-SNF-26-februari-2020.pdf>

waar SNF zich richt op meer langdurige inzet van uitzendkrachten en daarbij behorende meer grootschalige huisvesting.

Het Aanjaagteam pleit voor een integratie van beide keurmerken tot één keurmerk langs de volgende inhoudelijke lijnen:

- Huisvesting op het werk mag, indien het voldoet aan de eisen van het (geïntegreerde) keurmerk en er sprake is van een zelfstandig huurcontract;
- Er vindt een 100% controle plaats van de locaties en naar aanleiding van klachten;
- Er is een centrale administratie van de huisvestingslocaties beschikbaar bij het keurmerk;
- Mobiele huisvesting kan voor de duur van een oogstseizoen en niet buiten de periode 1 april tot 1 oktober, met een maximum van 4 maanden. Huisvesting moet (AKF-) gecertificeerd zijn. Bewoning buiten deze periode is niet toegestaan. Ook mobiele huisvesting vereist een verhuurdersvergunning en gaat gepaard met een huurcontract 'naar aard van korte duur';
- Woonfuncties moeten onder één dak zijn, tenzij sprake is van mobiele huisvesting;
- Ook mobiele locaties moeten voldoen aan de wet- en regelgeving en worden toegepast binnen de juiste bestemming. Ook een stacaravan moet nu al voldoen aan het Bouwbesluit, toercaravans zijn niet geschikt om in te wonen en de gemeente kan met het bestemmingsplan mobiele oplossingen wel of niet toestaan;
- 1 persoon per slaapkamer met een minimaal oppervlakte van 5,5 m² (ongeveer 3 keer het oppervlakte van een éénpersoonsbed) en de woonvoorziening heeft minimaal 15 m² leefoppervlakte per persoon (inclusief genoemde 5,5 m²);
- Er is sprake van beheer waar ook eisen aan worden gesteld;
- Een geïntegreerd keurmerk staat voor alle werkgevers en uitzenders open;

De huisvesting wordt gecertificeerd, niet de verhuurder of aanbieder van de huisvesting.

Het geïntegreerde keurmerk valt onder de werking van de Raad voor de Accreditatie.

B Overgang naar de nieuwe norm

Nieuwe woningbouw en te transformeren panden zouden moeten voldoen aan het Bouwbesluit en het geïntegreerde SNF/AKF-keurmerk. Gemeenten kunnen dit niet stellen als voorwaarde voor het afgeven van een (ver)bouwvergunning (vanwege uitputtendheid van het Bouwbesluit en art. 122 Woningwet en jurisprudentie). Daarom adviseert het Aanjaagteam het mogelijk te maken dat gemeenten deze eis kunnen stellen in het kader van de verhuurvergunning: gemeenten moeten daarin de eis kunnen opnemen dat de huurder een ruimte huurt die voldoet aan de eisen van het geïntegreerde SNF/AKF-keurmerk.

Bestaande huisvestingslocaties zouden een redelijke termijn moeten krijgen om de transformatie naar de nieuwe norm te laten plaatsvinden. Het Aanjaagteam adviseert het geïntegreerde keurmerk daartoe een voorstel te laten ontwikkelen.

C Aangepaste oppervlakenorm in het Bouwbesluit

Op dit moment is de norm voor leefoppervlakte in het Bouwbesluit per persoon 12 m².⁴⁰ Aan het Bouwbesluit zouden eisen moeten worden toegevoegd voor de huisvesting van arbeidsmigranten naar analogie van de bepalingen voor studenten. Daarin wordt een ondergrens voor woonoppervlakte van 15 m² vastgelegd. Hoewel het Bouwbesluit per 1 januari 2022 opgaat in de Omgevingswet, kan het vastleggen van deze norm in het Bouwbesluit ervoor zorgen dat de 15 m² ook een vertrekpunt vormt voor beleid in decentrale omgevingsplannen.

⁴⁰ Zie artikel 7.18 over 'overbewoning'.

D Geïntegreerd SNF/AKF keurmerk voor overige woonvormen

Voor alle woonvormen, ook die op bedrijfsterreinen, boerenbedrijven of vakantieparken, moet het SNF- of AKF-keurmerk worden gehanteerd door uitzendbureaus. Het Aanjaagteam adviseert aan SNF en AKF om woonoppervlakte-eisen voor huisvesting zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen drie jaar op te trekken naar minimaal 15 m² conform de aanbeveling voor het Bouwbesluit. Als blijkt dat dit niet haalbaar is, adviseert het Aanjaagteam dat het kabinet wettelijke middelen inzet om kwaliteitsverhoging van de huisvesting voor arbeidsmigranten af te dwingen en daarmee gelijke rechten voor arbeidsmigranten te realiseren.

E Samenwerking tussen gemeenten en keurmerken in de handhaving

Het is belangrijk dat alle huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten deelnemen aan een keurmerk voor huisvesting (SNF, AKF of, zoals het Aanjaagteam adviseert, een gezamenlijk keurmerk) en aan de eisen voldoen. Daarom stelt het Aanjaagteam voor dat het voor gemeenten juridisch mogelijk wordt gemaakt dat gemeenten deze eis kunnen stellen, bijvoorbeeld via de eerder vermelde verhuurdersvergunning.

Om te kunnen toetsen of alle huisvestingslocaties ook daadwerkelijk een keurmerk bezitten, dient gegevensuitwisseling mogelijk te zijn tussen het keurmerk en de gemeenten. Gemeenten moeten zicht hebben op alle huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten in de gemeenten en dienen daartoe het overzicht te krijgen vanuit het (geïntegreerde) keurmerk.

Het keurmerk voert controles uit en geconstateerde tekortkomingen worden opgelost waarbij het keurmerk later constateert of de problemen ook daadwerkelijk zijn opgelost. In situaties waar dat niet lukt, dient het keurmerk te worden ingetrokken voor de desbetreffende locatie en de gemeente daarover te worden geïnformeerd. Wanneer duidelijk wordt welke huisvesting niet gecertificeerd is, zouden de locaties moeten worden opgeheven, en wordt de huisvester verantwoordelijk voor alternatieve huisvesting.

Gemeenten zouden een handavingsstrategie moeten hebben ten aanzien van het totaal van de arbeidsmigrantenhuisvesting, waar de signalen vanuit de keurmerken één van de informatiebronnen zijn.

4.4 Woonbescherming voor de arbeidsmigrant

Het is belangrijk dat voor de arbeidsmigrant een vorm van woonbescherming komt die de afhankelijkheid van de werkgever inperkt. Doel is dat bij verlies aan werk men gebruik mag blijven maken van de huisvesting zolang men de kosten vergoedt en bij het niet meer kunnen betalen van de kosten (vanwege het verlies aan inkomen) er een redelijke termijn is om het vertrek naar het thuisland te regelen dan wel ander werk te vinden.

A Een zelfstandig huurcontract voor alle woonvormen

In het eerste advies van het Aanjaagteam is al geadviseerd dat alle verblijf van arbeidsmigranten, op het bedrijfsterrein of in een vorm van groepswijze huisvesting, gebaseerd moet zijn op een zelfstandig huurcontract. Onderdeel van een huurcontract is een opzegtermijn voor de verhuurder van minimaal één maand.

Indien de verwachting is dat het verblijf korter dan vier maanden zal zijn, dan kan een huurcontract 'naar aard van korte duur' volstaan. Met de private partijen en het geïntegreerde SNF/AKF-keurmerk zouden daarvoor afspraken moeten worden gemaakt over de tijdslimiet van deze contractvorm. Een termijn van vier maanden sluit aan bij de zogenaamde oogstkalender van de land- en tuinbouwsector en creëert verbinding met de verplichting dat een arbeidsmigrant zich als ingezetene registreert.

Indien het verblijf langer gaat duren dan vier maanden, zou het gebruik van de huisvesting gebaseerd moeten zijn op een tijdelijk huurcontract (maximaal twee jaar voor zelfstandige woonruimte en vijf jaar voor onzelfstandige woonruimte). Met die contractvorm bestaat er huurbescherming, omdat de verhuurder niet tussentijds kan opzeggen, en huurprijsbescherming, doordat toetsing van de huurprijs bij de huurcommissie mogelijk is.

In geval het niet mogelijk blijkt om met de private partijen tot een dergelijke afspraak te komen adviseert het Aanjaagteam wet- en regelgeving dusdanig aan te passen dat alsnog op deze wijze voor de arbeidsmigrant wettelijke woonbescherming ontstaat. Via de jaarrapportage arbeidsmigranten (zie hoofdstuk institutionele inbedding) dient over de voortgang van het gebruik van contractvormen gerapporteerd te worden.

B Ontkoppeling huur- en arbeidscontract op papier en in de praktijk

Waar een integraal contract voor arbeid en wonen als service richting de arbeidsmigrant kan worden gezien, wordt de arbeidsmigrant hierdoor ook afhankelijk van de werkgever. Daarom adviseert het Aanjaagteam te streven naar ont koppeling van arbeidscontracten en huurcontracten. Deze ont koppeling kan op meerdere manieren vorm krijgen:

- door als onderdeel van de certificering van uitzendbureaus en in het geïntegreerde SNF/AKF keurmerk op te nemen dat geen sprake mag zijn van integrale contracten en daarbij ook aan te geven dat twee losse contracten, evt. met dezelfde rechtspersoon de standaard worden;
- door te stimuleren dat uitzendbedrijven hun huisvestingsactiviteiten ont koppelen van de uitzendactiviteiten en de huisvestingsvraag wordt ingevuld door in huisvesting gespecialiseerde bedrijven die zo veel als mogelijk de diensten direct aan arbeidsmigranten aanbieden.

Het zal enige tijd duren alvorens het beoogde einddoel van volledige ont koppeling tussen werk en wonen bereikt kan zijn omdat er eerst voldoende hoogwaardige huisvestinglocaties beschikbaar moet zijn (en gemeenten daar in de bestemmingsplannen de ruimte voor geven) en uitzenders en huisvesters tijd nodig hebben om dat ook in de praktijk vorm te geven. Daarom stelt het Aanjaagteam bovenstaande stappen voor.

5 Gezondheid en welzijn van arbeidsmigranten

Het Aanjaagteam constateert verschillende problemen op het gebied van gezondheid en welzijn van arbeidsmigranten in Nederland. Arbeidsmigranten die fysiek werk verrichten en lange dagen maken, lopen extra risico op lichamelijke klachten door het werk. Daarnaast heeft het Aanjaagteam te horen gekregen dat er ook een groep arbeidsmigranten in Nederland is die last heeft van onzekerheid en psychische klachten. Door onbekendheid met het Nederlandse zorgstelsel en door de angst om hun baan te verliezen bij ziekte, blijven arbeidsmigranten onnodig lang rondlopen met klachten waardoor zij uiteindelijk te laat de juiste zorg ontvangen.

Zorgpas

Het Aanjaagteam heeft situaties aangetroffen waarbij arbeidsmigranten wel via het loon een zorgpremie betalen, maar geen beschikking hebben over een zorgpas, zorgpolis of ander bewijs van verzekering. Dat zorgt voor onzekerheid en onrust bij deze mensen, waardoor zij bijvoorbeeld minder snel naar de huisarts durven. Een zorgpas of de zorgpolis is een middel om aan te tonen dat je verzekerd bent, maar dit is niet het enige bewijs. Een zorgverlener kan op basis van het BSN checken of iemand verzekerd is. Dan is een zorgpas in principe dus niet nodig. Dat neemt echter niet weg dat een arbeidsmigrant die geen zorgpas of zorgpolis heeft ontvangen, het gevoel heeft onverzekerd te zijn. Steeds meer zorgverzekeraars gaan ertoe over de zorgpas en/of polis digitaal te verstrekken. Gecombineerd met toegang tot de 'mijn omgeving' van de verzekerde arbeidsmigrant is het fysiek verstrekken van een zorgpas of polis steeds minder nodig. Met een DigiD (die een arbeidsmigrant dan wel moet hebben) kan de arbeidsmigrant toegang krijgen tot de 'mijn omgeving'.

Daarnaast treft de Inspectie SZW ook situaties aan waarbij de werkgevers wel de kosten van een zorgverzekering inhouden op het loon, maar geen verzekering afsluiten. Dit is een vorm van oplichting. Deze arbeidsmigranten zijn dus daadwerkelijk onbewust onverzekerd – een zeer onwenselijke situatie.

Ook de toegang van arbeidsmigranten tot de zorg zelf is een probleem. Ingezetenen moeten een zorgverzekering hebben.⁴¹ Deze verzekeringsplicht geldt ook voor niet-ingezetenen die loonbelastingplichtig zijn vanwege in Nederland verrichte arbeid. Een zorgverzekering vervalt ingevolge de Zorgverzekeringswet van rechtswege als de verzekeringsplicht eindigt. Om arbeidsmigranten een goede zorgverzekering te kunnen bieden, zijn er veel werkgevers die voor de arbeidsmigrant een zorgverzekering regelen en de premie inhouden op het loon. Dit kan een prima service zijn voor arbeidsmigranten die voor een korte periode in Nederland zijn om te werken en op deze wijze zich niet het (ingewikkelde) Nederlandse zorgstelsel eigen hoeven te maken. Maar het probleem is dat arbeidsmigranten die hun baan verliezen vrijwel altijd ook per direct onverzekerd raken. Een arbeidsmigrant is immers zelden een ingezetene. Tijdens de coronacrisis werd dit pijnlijk duidelijk, toen arbeidsmigranten die zich ziek meldden hun arbeidscontract verloren en dus ook hun aanspraak op zorg. Dat is onwenselijk, en draagt bovendien bij aan de afhankelijkheid van arbeidsmigranten van de werkgever.

⁴¹ Dit is een andere definitie van ingezetene dan gehanteerd wordt in de BRP.

Naast toegang tot goede zorg, ontbreken er in sommige gevallen ook medische faciliteiten en voorzieningen in de omgeving van arbeidsmigranten. Zijn er genoeg huisartsen in de buurt waar een arbeidsmigrant naar toe kan als een nieuwe grote woonlocatie voor arbeidsmigranten ontstaat? Is de arbeidsmigrant goed op de hoogte qua rechten en toegang met betrekking tot zorg en welzijn? Dit hangt samen met het uitgangspunt van het Aanjaagteam dat we bewust beleid moeten gaan maken voor arbeidsmigranten. Als een gemeente bijvoorbeeld weet dat een grote groep arbeidsmigranten moet worden gehuisvest, zou de gemeente ook rekening moeten houden met de bijbehorende voorzieningen voor zorg en welzijn. Ook zorgverzekeraars hebben hierin een rol vanwege de zorgplicht jegens de arbeidsmigranten waarvoor zij een zorgverzekering hebben lopen. Als laatste is het belangrijk dat er duidelijke voorlichting komt over het Nederlandse zorgsysteem.

Goed voorbeeld: Zorg en Zekerheid en HollandZorg

Zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid heeft een aparte portal voor de arbeidsmigranten ingericht. Op het moment dat een BSN is afgegeven kan een uitzendbureau de arbeidsmigrant aanmelden voor een zorgverzekering, zo nodig met terugwerkende kracht.

In de praktijk komt het voor dat een 'nieuwe' arbeidsmigrant zorg behoeft terwijl deze nog niet is aangemeld omdat het BSN nog niet is afgegeven. Mocht een verzekering om deze reden nog niet tot stand zijn gekomen dan neemt het uitzendbureau contact op met Zorg en Zekerheid en stelt de zorgverzekeraar zich garant voor de zorgkosten, zodat de arbeidsmigrant de zorg krijgt die hij nodig heeft. De polisvoorwaarden worden naast het Nederlands ook in het Pools en in het Engels beschikbaar gesteld.

Zorgverzekeraar HollandZorg verstrekt sinds 1 juli aan alle arbeidsmigranten waarvan een email -adres bekend is, rechtstreeks digitaal een polisblad en een zorgpas. De polisvoorwaarden en de meest relevante stukken zijn in het Nederlands, Engels, Pools en Roemeens. Via de persoonlijke 'mijn omgeving' heeft de arbeidsmigrant ook alle relevante informatie beschikbaar.

Ook HollandZorg gebruikt een vergelijkbaar portal, inclusief een garantstelling.

Wat gezondheidszorg betreft hanteert het Aanjaagteam twee doelen. Ten eerste moeten arbeidsmigranten kunnen rekenen op goede gezondheidszorg tijdens hun verblijf in Nederland. En ten tweede mag zorg niet een manier zijn waarop arbeidsmigranten afhankelijk worden gemaakt van hun werkgever.

Het Aanjaagteam erkent dat het nuttig kan zijn voor zowel werkgever als arbeidsmigrant als de werkgever een zorgverzekering regelt. Daar willen wij ruimte voor geven. Het knelpunt zit in de directe beëindiging van de zorgverzekering bij verlies van een arbeidscontract. Het Aanjaagteam beveelt om die reden aan dat de mogelijkheid tot het verkrijgen van zorg niet gelijk stopt zodra het werk stopt, maar er voor de arbeidsmigrant een overbruggingsperiode komt. Daarnaast moet de zorg voor arbeidsmigranten toegankelijker worden, bijvoorbeeld door het aanbieden van informatie in de eigen taal of het Engels, alsmede het vereenvoudigen van het aanvragen van een DigiD.

5.1 Goede zorg in Nederland, zonder afhankelijk te zijn van de werkgever

A Regel verlengde zorgfaciliteiten

Het Aanjaagteam adviseert het kabinet -zonodig wettelijk- te regelen dat arbeidsmigranten na afloop van hun arbeidscontract een korte periode gebruik kunnen maken van noodzakelijke zorg. Dat voorkomt dat arbeidsmigranten te afhankelijk zijn van hun werkgever.

Een arbeidsmigrant die ingezetene is van Nederland blijft verzekerd voor zorg, ook als het arbeidscontract opgezegd wordt. Voor die arbeidsmigranten hoeven er geen verlengde zorgfaciliteiten geregeld te worden. Maar ook arbeidsmigranten die niet tevens ingezetene zijn, zouden zorg moeten kunnen krijgen als het werk stopt en de zorgverzekering derhalve is geëindigd. Regel, zo nodig bij wettelijk voorschrift, dat een arbeidsmigrant die niet tevens ingezetene is, gebruik kan maken van noodzakelijke zorg uit het basispakket van de Zorgverzekeringswet, gedurende maximaal 30 dagen nadat de verzekeringsplicht is vervallen.

Er zijn meerdere groepen in de Nederlandse samenleving die zorg ontvangen zonder dat daar een gerichte betaling tegenover staat, zoals minderjarige verzekerden, onverzekerde dak- en thuislozen, asielzoekers en onverzekerbare vreemdelingen. Gegeven het kortdurende karakter van de verlengde zorgfaciliteit en het beperkte financiële belang, adviseert het Aanjaagteam uit praktische- en uitvoeringstechnische overwegingen om de uitvoering aan te laten sluiten bij de bestaande financieringssystematiek voor dergelijke groepen.

B Bevorder toegankelijkheid van de verzekeringspolis

Om zelfredzaamheid en onafhankelijkheid van arbeidsmigranten te stimuleren, dienen verzekerde arbeidsmigranten toegang krijgen tot de digitale, persoonlijke omgeving voor zorgverzekerden bij de zorgverzekeraar. Daarvoor is bij vrijwel alle zorgverzekeraars een DigiD nodig. Geef arbeidsmigranten die (nog) geen DigiD hebben de mogelijkheid om eenvoudig toegang tot de zogenaamde 'mijn omgeving' te krijgen. Zie ook de aanbeveling bij registratie.

Het Aanjaagteam adviseert verzekeraars daarnaast om de verzekeringspolis digitaal aan de arbeidsmigrant ter beschikking te stellen, en om informatie over de verzekering ook in andere talen dan het Nederlands te verstrekken. Daarmee wordt de zelfredzaamheid en onafhankelijkheid van arbeidsmigranten verbeterd. Tegelijk lossen we zo het probleem op dat arbeidsmigranten niet over hun eigen zorgpas of zorgpolis beschikken. Het gaat uiteindelijk om het verzekerd zijn en met een DigiD kunnen arbeidsmigranten (los van het taalprobleem) of hun belangenbehartigers vaststellen of er sprake is van een zorgverzekering.

C Voldoende medische voorzieningen in de regio

Doordat arbeidsmigranten meestal slechts tijdelijk in Nederland zijn, zijn zij niet ingeschreven bij een huisarts. Het Aanjaagteam heeft vernomen dat sommige huisartsen weigeren om nieuwe arbeidsmigranten aan te nemen, omdat zij slechts tijdelijk op een bepaalde locatie wonen. Een mogelijke oplossingsrichting is het opzetten van regionale zorg op basis van de registratie bij huisvestingslocaties, omdat de bewoners van de huisvestingslocaties wel wisselen, maar de locaties niet.

Het Aanjaagteam adviseert bovendien dat er afspraken worden gemaakt tussen zorgverzekeraars met huisartsen in de buurt van locaties waar veel arbeidsmigranten worden gehuisvest, waarbij aandacht is voor de specifieke situatie van arbeidsmigranten.

6 Betere handhaving en toezicht

Goed toezicht en goede handhaving is essentieel om naleving van de regelgeving te bevorderen en misstanden tegen te gaan. Maar toezicht moet altijd als sluitstuk van de regelgeving worden gezien. De aanbevelingen uit dit rapport vormen samen een sluitend systeem dat bij naleving van de regelgeving voor arbeidsmigranten in Nederland al grote stappen vooruit betekent. Maar de ervaring leert dat er altijd een poging tot fraude en malafiditeit zal worden gedaan. Daarom is het van belang de handhaving en het toezicht op regelgeving rondom arbeidsmigranten te verbeteren.

Rondom arbeidsmigratie spelen verschillende toezichthouders een rol. De Inspectie SZW houdt toezicht en handhaaft op de werkvloer. Gemeenten hebben deze taken voor huisvesting. De Belastingdienst, UWV en SVB zijn aan zet wanneer het gaat om zaken als belastingen en premies. Het komt ook regelmatig voor dat arbeidsmigranten over de grens in Duitsland of België wonen en in Nederland werken. Dat vraagt grensoverschrijdende samenwerking met instanties in onze buurlanden. In de huidige omstandigheden rond het coronavirus spelen nog meer toezichts- en handavingsinstanties een rol, zoals de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), de politie en de boa's in de veiligheids-regio's en de ILT en ook de GGD. In het uiterste geval, bij ernstige misstanden, kan ook de strafrechtelijke aanpak worden ingezet.

Naast deze publieke toezichthouders zijn er ook private partijen die toezicht houden op de situaties waarin arbeidsmigranten zich bevinden. Wanneer er sprake is van afspraken tussen sociale partners in cao's, kunnen sociale partners zelf de cao-naleving in een sector inregelen om andere standaarden te zetten. In de uitzendbranche is hiervoor een zelfstandig toezichtorgaan van sociale partners opgericht, de Stichting Naleving CAO Uitzendbranche (SNCU) en voor bijvoorbeeld de bouwsector het Technisch Bureau Bouwnijverheid. Naast deze private toezichthouders is er ook de controle op keurmerken. Zo kennen we in Nederland de SNF en het AKF om de kwaliteit van huisvesting te bevorderen. Daarnaast is de afgelopen jaren ingezet op zelfregulering in de uitzendbranche door middel van het SNA-keurmerk. Een derde van de uitzendbureaus is gecertificeerd door SNA, waarbij elke twee jaar wordt gecontroleerd of zij nog aan de voorschriften voldoen.

Het toezichts- en handavingslandschap is dus versnipperd. Dat is deels de reden waarom er problemen zijn bij de uitvoering van het toezicht en handhaving. Organisaties zorgen ervoor dat ze binnen hun eigen mandaat zaken op orde hebben, maar vergeten daarbij soms over de grens te kijken en meer vanuit het belang van één overheid op te treden. Waar dit wel gebeurt, verloopt samenwerking vaak stroperig en vergt dit veel van organisaties. Het kost mankracht en middelen en er moeten juridische en praktische obstakels overwonnen worden, voordat de instanties tot daadwerkelijk toezicht en handhaving komen.

Organisaties zijn nog te weinig bezig met structurele gegevensuitwisseling – ook publiek-privaat en ook over landsgrenzen heen – op basis van de geldende privacywettelijke kaders beperken de gegevensuitwisseling, zeker als het gaat om publiek-private uitwisseling. En in samenwerking wordt nog onvoldoende geïnvesteerd – er wordt niet altijd afdoende personeel beschikbaar gesteld om deel te nemen aan de samenwerkingsverbanden en er is nog niet overal structureel onderling overleg aan de top van toezichthoudende organisaties. Er zijn door de jaren heen succesvolle ad hoc samenwerkingsverbanden ontstaan en ontbonden, maar er is juist behoefte aan structurele samenwerkingsverbanden.

Samenwerkende toezichthouders

Naar aanleiding van het eerste advies van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten is bij het Landelijk Operationeel Team-Corona een samenwerkingsplatform ingericht van veiligheidsregio's, GGD en RIVM met landelijke toezichthouders als de Inspectie SZW en de NVWA, genaamd Samenwerkingsplatform 'Arbeidsmigranten en Covid-19'. Het doel is om te komen tot een integrale en gecoördineerde operationele aanpak waarmee tijdig bij (potentiële) besmettingshaarden in sectoren met arbeidsmigranten kan worden geïntervenieerd. Dit is een stap vooruit, maar nog geen structureel samenwerkingsverband.

Goede voorbeelden van structurele samenwerkingsverbanden zijn de samenwerking in de Aanpak Malafide Uitzendbureaus (AMU) door Inspectie SZW, Belastingdienst en de UWV en de Landelijke Stuurgroep Interventies (LSI) met gemeenten, politie, OM, ministerie van SZW, Inspectie SZW, IND, UWV, Belastingdienst en SVB.

Wanneer nieuwe wetgeving wordt bedacht om misstanden tegen te gaan, zoeken malafide ondernemers snel naar een nieuwe constructie. Hoewel dit inherent is aan toezicht, kunnen toezichthouders beter geëquipeerd worden om mee te gaan in deze 'rat race'. Dat betekent dat naast het aanstellen van inspecteurs ook geïnvesteerd moet worden in samenwerking met de andere toezichthouders, waaronder structurele data-uitwisseling, kennisdeling, inzet van andersoortige interventies en grensoverschrijdende samenwerking.

Toezicht in het nieuwe stelsel

Doordat het Aanjaagteam een systeem van verplichte certificering voorstelt, wordt een groot deel van het toezicht al aan de voorkant vervuld. De certificerende instantie zal immers in eerste instantie zelf onderzoek doen naar de (kandidaat-)gecertificeerde en op basis van die bevindingen een conclusie trekken. Dat geldt zowel voor huisvesting als voor de uitzendbureaus.

Het private toezicht door certificerende instellingen is de eerste stap in het toezichtstelsel. Dit toezicht dient kwalitatief en kwantitatief op orde te zijn zodat alle uitzendbureaus en huisvestingslocaties periodiek worden getoetst op het voldoen aan de certificatievereisten. De certificerende instellingen dienen op hun beurt voor deze werkzaamheden te vallen onder toezicht van de Raad voor Accreditatie. Daarmee stimuleren we dat de instellingen op een goede manier hun certificerende taak vervullen. Het Aanjaagteam adviseert daarnaast dat alle privaatrechtelijke toezichthouders een toezichtplan hebben en jaarlijks actueel houden en over de toezichtbevindingen jaarlijks rapporteren, zodat transparant is in welke mate het toezicht effectief is en ook zicht is op trends en ontwikkelingen bij het voldoen aan de vereisten.

Het publiekrechtelijk toezicht, dat vooral door publieke toezichthouders als Inspectie SZW, Belastingdienst en gemeenten vorm krijgt, is de volgende schakel. Waar de zelfregulering met verplichte certificering in combinatie met privaatrechtelijk toezicht zaken niet op orde kan krijgen, is het aan publieke toezichthouders, zoals gemeenten, Inspectie SZW en Belastingdienst, om bestuursrechtelijk en meer dwingend op te treden. De verwachting is ook dat er een behoorlijke signalering op gang gaat komen vanuit de private toezichthouders richting de publieke toezichthouders.

Los daarvan dienen deze toezichthouders ook zelfstandig toezicht uit te oefenen. Gemeenten en Inspectie SZW dienen ook over een jaarlijks vastgesteld toezichtplan te beschikken waaruit blijkt in welke mate toezicht plaats vindt in het verlengde van het privaatrechtelijke toezicht en in welke mate het zelfstandig toezicht is.

Het is onvermijdelijk dat het toezicht zowel op basis van de uitwisseling van signalen uit de praktijk, als op basis van een risicoanalyse vorm krijgt en dat keuzes moeten worden gemaakt waar de toezichtsinspanning op moet worden ingezet. Het Aanjaagteam pleit ervoor dat het privaatrechtelijke en het publiekrechtelijke toezicht dat vanuit een gemeenschappelijke risicoanalyse doet. Dat kan zowel gaan om de onderliggende fenomenen in de sector, als om de meest passende interventie. De strafrechtelijke aanpak kan hier eventueel op aansluiten.

Gegevensuitwisseling nodig om samenhang in toezicht mogelijk te maken

Toezichthouders willen in beginsel graag met elkaar samenwerken, maar lopen vaak tegen praktische, juridische en organisatorische obstakels aan. Daarin is gegevensuitwisseling het grootste knelpunt. Om effectief toezicht te houden op alle regelgeving rondom arbeidsmigratie is het noodzakelijk dat publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toezichthouders gegevens met elkaar kunnen uitwisselen. Omdat er zowel privaat- als publiekrechtelijk toezicht wordt uitgeoefend, is het belangrijk dat er een wettelijke basis voor die gegevensuitwisseling komt.

Los van de mogelijkheden voor gegevensuitwisseling moeten de bevoegdheden van de betrokken partijen helder zijn, goed op elkaar aansluiten en dekkend zijn. Gaten in bevoegdheden kunnen niet worden opgelost met het uitbreiden van de mogelijkheden voor de uitwisseling van gegevens.

Ontwikkelingen in het gezamenlijk toezichthouden

Er bestaan al goede praktijken, zoals de iCov (de infobox voor Crimineel en Onverklaarbaar Vermogen), waarbij meerdere partijen op een zorgvuldige wijze gegevens uitwisselen waar wellicht van kan worden geleerd. In dit verband is ook de lopende wetsbehandeling Wet Gegevensverwerking door Samenwerkingsverbanden relevant. Deze wet lijkt nog niet de basis te geven die nodig is om beoogde gegevensuitwisseling vorm te kunnen geven. Samenwerkingsverbanden gebaseerd op convenanten vallen nadrukkelijk buiten het wetsvoorstel, net als certificerende partijen.

6.1 Samenhang en samenwerking in toezicht met voldoende capaciteit

Om meer samenhang in toezicht te bewerkstelligen geeft het Aanjaagteam de volgende aanbevelingen:

A Samenhang in toezicht

Het Aanjaagteam adviseert de samenwerking tussen inspectiediensten structureel te verbeteren. Daarvoor zouden private en publieke toezichthouders een gezamenlijk toezichtplan moeten opstellen, op basis van een gemeenschappelijke risicoanalyse en waaruit een gecoördineerde capaciteitsinzet blijkt. Dit kan gebaseerd worden op het LSI-model.

Onder invloed van COVID-19 is een samenwerkingsplatform tussen toezichthouders opgezet dat zich momenteel richt op toezicht in relatie tot COVID-19 gerelateerde zaken. Het Aanjaagteam adviseert die samenwerking een structureel karakter te geven en uit te breiden naar alle arbeidsmigrant-gerelateerde onderwerpen zoals beschreven in dit advies.

Binnen het publieke domein bestaan structuren zoals de Veiligheidsregio en het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC) waarbinnen de samenwerking tussen publieke toezichthoudende en handhavende diensten vorm krijgt. Een dergelijke structuur om de samenwerking tussen publieke en private toezichthouders vorm te geven bestaat nog niet. Het is belangrijk dat daar eveneens een structuur voor wordt opgezet.

Verder zou het goed zijn om uit te zoeken in hoeverre informatie- en analysedeling tussen civielrechtelijk, bestuursrechtelijk en strafrechtelijk toezicht kan helpen om meer inzicht te krijgen in de driehoek van werkgever (Inspectie SZW-domein), vervoer (politie of ILT) en huisvesting (gemeente). Doel hiervan is om snel multidisciplinair op te treden en verdere info te vergaren voor de toekomst.

Tot slot zouden de private en publieke toezichthouders jaarlijks moeten rapporteren over de toezichtresultaten.

B Gegevensuitwisseling

Er moet een wettelijke basis worden gecreëerd voor gegevensuitwisseling tussen zowel publieke toezichthouders als tussen publieke en private toezichthouders. Het Aanjaagteam adviseert daartoe de volgende stappen te zetten:

- Inventariseer welke gegevens uitgewisseld moeten worden om tot een gemeenschappelijke risicoanalyse te komen en een daarop gebaseerde gecoördineerde capaciteitsinzet;
- Schakel een onafhankelijke partij in om een plan op te stellen om gegevensuitwisseling tussen toezichthouders te versterken;
- Stel vast of één van de betrokken organisaties alle informatie verzamelt met het doel om te komen tot een gemeenschappelijke risicoanalyse (en een gecoördineerd plan voor capaciteits-inzet), of dat hiertoe een specifieke organisatie opgericht moet worden (naar analogie van iCOV). Hierbij kan ook worden gekeken naar het Fins model van gegevensuitwisseling;⁴²
- Stel op basis van deze uitkomst een juridisch kader op waarbinnen de gegevensuitwisseling kan plaatsvinden en voer daartoe, indien nodig, wetswijzingen door.

C Meer capaciteit

Onerlijk en onveilig werk – denk aan onderbetaling, te veel en te lange dagen werken, onveilige werkomstandigheden enzovoorts – vormt al jaren een probleem in de economie. De Inspectie SZW heeft daar uitgebreid aandacht voor, maar heeft tegelijkertijd al langer te maken met onvoldoende capaciteit om goed toezicht te kunnen houden. In het regeerakkoord van het huidige kabinet is mede daarom besloten structureel te investeren in de Inspectie SZW.⁴³

⁴² In Finland is er een speciale unit binnen de Belastingdienst, met een eigen mandaat, toegang tot bulkdata van publieke organisaties. Deze 'Grey Economy Information Unit' produceert en publiceert vervolgens rapporten over deze 'grijze economie' en over de naleving en betrokken personen bij specifieke bedrijven. Hier hebben vervolgens in totaal 13 verschillende publieke organisaties, van de politie tot de belastingdienst, toegang tot.

⁴³ De recente 'Programmarapportage Uitzendbureaus' van de inspectie SZW beschrijft de problematiek in de uitzendbranche. De rapportage geeft tevens aan dat deze problematiek al langer bestaat en dat dit een belangrijke reden was om in het Inspectie Control Framework (ICF) in 2017 specifiek aandacht te vragen voor misstanden in de uitzendbranche (en bij hun inleners). Onderdeel van de analyse in het ICF was de ontoereikendheid van de inzet in de uitzendsector, met name gericht op eerlijk werk. Doelstelling in het ICF is de dekking op de problematiek rond oneerlijk werk te verdubbelen per 2022. De uitbreiding van de Inspectie SZW, waartoe in het regeerakkoord is besloten voor het doel eerlijk werk, vindt met name plaats in 2020-2022 en zal erin resulteren dat met de inzet op uitzendbureaus vanaf 2022 een capaciteitsinzet van 60 fte gemoeid is. De rapportage van het programma uitzendbureaus over de afgelopen jaren is dus tegen de achtergrond van deze tekortschietende capaciteit.

Als de adviezen van het Aanjaagteam rondom certificering van uitzendbureaus worden overgenomen, zal er naar verwachting meer publiekrechtelijk toezicht nodig zijn om het systeem sluitend te houden. Enerzijds zullen de certificering en de private handhaving een stimulerend effect hebben op de spontane wetsnaleving doordat een deel van de bedrijven zich gedwongen ziet van de markt terug te trekken. Anderzijds zullen naar verwachting meer meldingen vanuit de private toezichthouders en de KvK komen die capaciteit vergen. Daarnaast kunnen de maatregelen tot meer bezwaar- en beroepsprocedures leiden. En is er veel inzet nodig om tot een gezamenlijke aanpak te komen en de gezamenlijke risico-analyse te realiseren.

Het is nog lastig in te schatten hoe sterk het aantal meldingen stijgt onder een nieuw stelsel, en hoeveel meer capaciteit daarvoor nodig is. Het Aanjaagteam adviseert om de capaciteit van de Inspectie SZW voor activiteiten met betrekking tot uitzendbureaus in eerste aanleg uit te breiden van 60 naar 150 fte.⁴⁴ Dat is op basis van een prudente inschatting van een stijging in meldingen van 150%.⁴⁵ Voor een geloofwaardig en sluitend systeem dienen die meldingen en signalen, zeker als ze voortkomen uit een meldplicht, te worden onderzocht. De jaarverantwoording Arbeidsmigranten dient inzicht te geven in de mate waarin het toezicht effectief is en of verdere uitbreiding noodzakelijk is.

Op het moment dat er meer gewerkt gaat worden in samenwerkingsverbanden, zullen ook de andere publieke toezichthouders (zoals Belastingdienst, gemeenten en, UWV) en de private toezichthouders hun capaciteit hiervoor moeten laten meegroeien.

D Grensoverschrijdend werken

Op dit moment is er bij verschillende inspecties en toezichthouders te weinig tijd en ruimte om zich te richten op grensoverschrijdende problematiek. Het Aanjaagteam adviseert een apart multidisciplinair team in te stellen dat alleen grensoverschrijdende zaken op zich gaat nemen, dat gezamenlijk kan inspecteren en gegevens kan uitwisselen in samenwerking met buitenlandse toezichthouders. De bemensing van dit team zou voor de Inspectie SZW begrepen zijn in de onder 6.3 genoemde uitbreiding voor activiteiten met betrekking tot uitzendbureaus, omdat meldingen over grensoverschrijdende misstanden met uitzendbureaus daar ook onder vallen.

Daarnaast zouden toezichthouders actief gebruik moeten gaan maken van de Europese Arbeidsautoriteit en de mogelijkheden binnen de Benelux om gezamenlijke inspecties in te richten. Daarnaast moet er aandacht besteed worden aan bedrijven die mobiele werknemers over de grens huisvesten.

E Onaangekondigd inspecteren en meldplicht aan Inspectie SZW

Op dit moment inspecteert de Inspectie SZW in principe altijd onaangekondigd, zodat de actuele situatie op de werkvloer onderzocht kan worden. Andere partijen, waaronder de SNF, AKF en SNA, doen dat niet altijd. Bij controles op woonlocaties met SNF- en AKF-keurmerken worden niet alleen de woonlocaties fysiek gecontroleerd op de mate waaraan de huisvesting aan de eisen voldoen, maar wordt ook de administratieve kant gecontroleerd. Omdat de administratie beschikbaar moet zijn tijdens de inspectie, wordt de gehele inspectie vooraf aangekondigd. Daarmee wordt ook gegarandeerd dat er iemand thuis is, zodat de privé-ruimtes van mensen ook gecontroleerd kunnen worden op de kwaliteitseisen. Daarnaast worden vaak niet alle locaties feitelijk bezocht, maar wordt volstaan met

⁴⁴ Het gaat daarbij om een uitbreiding van structureel ruim 10 miljoen per jaar wat resulteert in een uitbreiding met 90 fte.

⁴⁵ De afgelopen jaren waren er gemiddeld ruim 600 meldingen per jaar. Het is lastig te voorzien of deze aantallen door stelselwijziging met een factor 2, 10 of 20 zouden kunnen gaan toenemen.

één of enkele locaties per huisvestende organisatie.⁴⁶ Ook SNA kondigt altijd haar bezoeken aan, zodat de administratie klaarligt.

Het Aanjaagteam kan begrip opbrengen voor deze werkwijze. Toch zouden fysieke locaties ook onaangekondigd geïnspecteerd moeten worden, ook als dat betekent dat daarmee niet alle privé-ruimtes kunnen worden gecheckt. Een onaangekondigde inspectie geeft meer informatie over de daadwerkelijk gecontroleerde situatie in de praktijk dan alleen aangekondigde inspecties. Ditzelfde geldt voor de administratieve controles. Deze werkwijze moet worden vastgelegd in het gemeenschappelijke toezichtsplan van de keurmerken met de andere toezichthouders en gemeenten.

Er kunnen situaties optreden waar de certificerende instellingen moeilijk mee kunnen omgaan: intimidatie richting de certificeerder, hardnekkig weigeren te voldoen aan eisen e.d. In die situaties is het logisch dat het certificaat wordt ingetrokken waardoor het betreffende uitzendbureau niet meer bonafide op de markt actief kan zijn. Het intrekken van de certificering zal altijd gepaard moeten gaan met een melding aan de KvK zodat de registratie kan worden aangepast. Certificerende instellingen dienen een meldplicht te hebben jegens de Inspectie SZW voor ernstige tekortkomingen die ze aantreffen en die niet binnen afzienbare tijd is opgelost. Samen met Inspectie SZW dient uitgewerkt te worden wat verstaand wordt onder een ernstige situatie. Het systematisch niet voldoen aan de meldplicht dient consequenties te hebben voor het mogen certificeren waarover met de Raad voor Accreditatie afspraken moeten worden gemaakt.

6.2 Verruimen sanctiemogelijkheden

A Omgekeerde bewijslast

De arbeidsmigrant is voor zijn levensonderhoud en dat van zijn familie afhankelijk van het arbeidsloon. Het komt voor dat er géén, te laat of te weinig loon wordt betaald. Gezien de genoemde afhankelijkheid en zijn vertrouwen op een juiste loonbetaling beëindigt hij het dienstverband niet of later dan gewild. Een toegankelijke voorziening voor looncompensatie versterkt zijn positie en zal onderbetaling in het algemeen wellicht verminderen.

Een bepaling in de WML over het rechtsvermoeden van een dienstverband van 6 maanden, analoog aan artikel 23 van de Wv, zal bij een ondeugdelijke administratie en vermoedelijke (al dan niet girale) onderbetaling een geschikt instrument kunnen zijn voor de aanpak van onderbetaling en rechtsherstel. Dit betekent dat bij gebrek aan de beoogde melding bij RNI het niet duidelijk is wanneer het dienstverband is aangevangen en dat dan sprake is van het rechtsvermoeden van een duur van 6 maanden.

6.3 Toezicht op de registratie van arbeidsmigranten

A Toezicht op registratie

Het Aanjaagteam heeft diverse aanbevelingen gedaan over de registratie. Het is belangrijk dat op de systematiek van registreren een feedbackcyclus functioneert op basis waarvan toezichthouders acties kunnen ondernemen. Kern van de feedbackcyclus is dat het BSN in de loonaangifte keten kan worden vergeleken met de BRP/RNI. Op basis daarvan kan worden vastgesteld:

- van welke BSN-nummers die in de loonaangifte worden gebruikt, geen Nederlands verblijfsadres bekend is;

⁴⁶ SNF heeft besloten om vanaf 2021 certificering per pand in te voeren en daarmee alle locaties te inspecteren, in plaats van een steekproefsgewijze controle.

- van welke RNI-ingeschreven met een verblijfsadres in Nederland, het BSN-nummer niet (meer) wordt gebruik in de loonaangifte.

Deze informatie zou periodiek (bijvoorbeeld maandelijks) kunnen worden gedeeld met alle gemeenten en betreffende werkgevers. Op basis daarvan kunnen RvIG of gemeenten acties ondernemen richting betreffende werkgevers en kunnen werkgevers bewerkstelligen dat arbeidsmigranten alsnog een correct verblijfsadres doorgeven aan de gemeente. Zoals eerder aangegeven zou de RvIG hier de gegevensverwerkende rol in moeten krijgen. De RvIG kan dat niet alleen: actieve betrokkenheid van UWV en de Belastingdienst is noodzakelijk. RvIG, UWV en Belastingdienst zouden samen onder leiding van het RvIG de voorgestelde feedbackcyclus moeten uitwerken. Het Aanjaagteam legt hierbij het voortouw bij RvIG omdat BZK/RvIG de eerst aangewezen is voor de kwaliteit van de BRP inclusief het Register Niet-Ingezetenen.

Toezichthouders, zowel de privaatrechtelijk certificerende als de publiekrechtelijke toezichthouders, dienen ook over deze informatie te kunnen beschikken om dit te betrekken bij de gemeenschappelijke risicoanalyse en het gecoördineerd inzetten van de toezichtcapaciteit.

7 Institutionele inbedding van arbeidsmigratie

Veel verschillende instanties houden zich bezig met arbeidsmigratie. Alleen al vanuit de Rijksoverheid houden de ministeries van BZK, EZK, LNV, SZW en VWS zich ermee bezig. Maar ook decentrale overheden en private instanties zijn betrokken bij het onderwerp. Om de geconstateerde problemen goed te kunnen aanpakken is goede samenwerking belangrijk, zodat er vanuit een gemeenschappelijk perspectief aan oplossingen wordt gewerkt. Een voorwaarde voor goede samenwerking is een heldere verdeling van verantwoordelijkheden, zowel voor het opstellen van beleid rondom arbeidsmigratie als bij de uitvoering daarvan en het toezicht daarop.

Arbeidsmigranten zijn volwaardig onderdeel van de Nederlandse samenleving, en naar verwachting zullen arbeidsmigranten ook de komende tijd onderdeel blijven uitmaken van de samenleving. Dat betekent dat Nederland zich daar ook op moet inrichten. Het Aanjaagteam constateert echter dat met name op regionaal en lokaal niveau vaak nog geen specifiek beleid over arbeidsmigratie is ontwikkeld. Het is belangrijk dat regionale en lokale autoriteiten een visie hebben op hoe zij met arbeidsmigratie willen omgaan en nader beleid ontwikkelen rondom arbeidsmigranten. Dat is niet altijd eenvoudig. Gemeenten en provincies geven aan dat zij soms te maken hebben met beperkte capaciteit voor de ontwikkeling van beleid, maar ook met onbekendheid met de problematiek of met ingewikkelde lokale politieke verhoudingen. Met name gemeenten geven hierbij aan dat zij ondersteuning zouden waarderen.

Tweederangsburgers

Het Aanjaagteam heeft met arbeidsmigranten gesproken over hun ervaringen in Nederland. Hieruit kwam naar voren dat zij zich regelmatig behandeld voelen als een tweederangsburger. Zij ervaren verschillende drempels om volwaardig mee te kunnen doen in de maatschappij. Een paar arbeidsmigranten gaven bijvoorbeeld aan dat integreren in de Nederlandse samenleving lastig is, omdat ze geen toegang krijgen tot de inburgeringstrajecten en taalcursussen van de gemeente. Daarnaast wonen ze soms op bedrijventerreinen of ver verwijderd van een dorpskern. Ze komen daarnaast op het werk of in de buurt amper in contact met Nederlanders.

Al eerder zijn brede initiatieven genomen ten aanzien van problemen die arbeidsmigranten ervaren (zie bijvoorbeeld het rapport van de Commissie Koopmans uit 2011 en het Nationaal Akkoord rondom huisvesting uit 2012), maar die initiatieven hebben niet voldoende resultaat opgeleverd. Toch constateert het Aanjaagteam beweging in het dossier. In 2019 heeft de Rijksoverheid daarom samen met verschillende partijen een integrale agenda met acties opgesteld. Met het instellen van het Aanjaagteam is daar een vervolg op gemaakt.⁴⁷

⁴⁷ Kamerstukken II 2019/2020, 29861, nr. 48

7.1 Structurele aandacht vanuit het Rijk, provincies en gemeenten

Arbeidsmigranten zijn onvoldoende zichtbaar voor Rijk, provincie en gemeenten. De aanbevelingen uit dit advies inzake de registratie helpen om het zicht op de arbeidsmigranten te verbeteren. Het is belangrijk dat de verbeterde registratie ook gebruikt wordt om contacten met deze groep te ontwikkelen zodat beleidsmakers en beleidsuitvoerders weten wat er speelt. Deze contacten zouden structureel vorm kunnen krijgen met vertegenwoordigers en belangenbehartigers van arbeidsmigranten, maar ook direct met de arbeidsmigranten zelf. De inbreng van arbeidsmigranten en hun belangenbehartigers heeft het Aanjaagteam erg geholpen om zicht te krijgen op de problematiek die arbeidsmigranten ervaren. Het is goed deze werkwijze voort te zetten bij de verdere uitwerking van de aanbevelingen.

Stuurgroep 'Internationale Werknemers'

In Limburg hebben de Noord-Limburgse gemeenten en de provincie Limburg en Ondernemend Limburg (Limburgse Land- en Tuinbouw Bond (LLTB), Limburgse Werkgevers Vereniging en MKB-Limburg) een stuurgroep gevormd om zich te buigen over een goede aanpak van internationale werknemers. In de stuurgroep wordt er vooruitgekeken naar het verwachte aantal internationale werknemers (waaronder arbeidsmigranten en kennismigranten) en de huisvesting en voorzieningen die daarvoor nodig zijn. De stuurgroep 'Internationale werknemers' zet zich actief in om in de provincie een klimaat te scheppen waarbij de internationale werknemer zich welkom voelt.

A Betrek arbeidsmigranten bij de beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering

Het Aanjaagteam adviseert dat elke overheidsinstantie die beleid ontwikkelt rondom arbeidsmigranten bewust het perspectief van arbeidsmigranten zou moeten meewegen in de beleidsoverwegingen. Het Aanjaagteam denkt daarbij aan de Rijksoverheid, maar bijvoorbeeld ook aan gemeenten waar veel arbeidsmigranten wonen. Dit kan vorm krijgen door bijvoorbeeld een klankbordgroep of een consultatieronde in te richten waarbij arbeidsmigranten hun invalshoek kunnen delen. Er kan ook gedacht worden aan het inzetten van sleutelfiguren met dezelfde achtergrond als veel van de arbeidsmigranten. Dit kan zowel in de beleidsontwikkeling als bij de ondersteuning van arbeidsmigranten helpen. Door te werken met sleutelpersonen is er iemand die de arbeidsmigranten de weg kan wijzen doordat hij of zij dezelfde achtergrond heeft, de taal spreekt en de weg in Nederland al heeft leren kennen.

B Stel integratietrajecten open voor arbeidsmigranten

Er zijn arbeidsmigranten die voor langere tijd in Nederland willen blijven en zich hier willen vestigen. Op dit moment zijn de mogelijkheden voor deze arbeidsmigranten om Nederlands te leren en een soort integratietraject te volgen erg beperkt. Daardoor hebben arbeidsmigranten soms het gevoel als tweederangsburger behandeld te worden. Waar voor vluchtelingen veel (soms verplichte) regelingen zijn om integratie te bevorderen, zijn deze voorzieningen niet gemakkelijk toegankelijk voor arbeidsmigranten, terwijl ze wel actief bijdragen aan de Nederlandse economie.

EU-arbeidsmigranten zijn niet inburgeringsplichtig, maar integratie kan wel gestimuleerd worden met dezelfde middelen als derdelanders die wel worden verplicht in te burgeren. Het Aanjaagteam adviseert daarom dat gemeenten de voorzieningen op het gebied van inburgering en integratie ook openstellen voor EU-arbeidsmigranten. Werkgevers zouden vanuit hun zorgplicht voor de arbeidsmigrant tevens de arbeidsmigranten op de mogelijkheden bij de gemeenten moeten wijzen en de arbeidsmigrant in staat moeten stellen

hieraan deel te nemen. Het Aanjaagteam heeft ook voorbeelden gezien waarbij werkgevers zelf taalcursussen en cursussen over Nederland aanbieden. Dit zijn goede voorbeelden die navolging verdienen en wellicht door sociale partners in cao's verankerd kan worden.

7.2 Borging op landelijk en lokaal niveau

A Jaarlijkse rapportage arbeidsmigranten

Het Aanjaagteam adviseert het kabinet om jaarlijks aan de Tweede Kamer te rapporteren over de ontwikkelingen rondom arbeidsmigranten door middel van een Jaarrapportage Arbeidsmigranten. De Jaarrapportage Arbeidsmigranten dient een tweeledig doel: (a) inzicht geven in de ontwikkelingen rondom arbeidsmigratie en (b) inzicht geven in de voortgang van de door het kabinet overgenomen aanbevelingen van dit tweede advies.

Het Aanjaagteam adviseert dezelfde onderwerpen aan de orde te laten komen waarlangs dit advies is opgebouwd: regulering uitzendbranche, registratie, huisvesting, zorg en toezicht. Gegeven de noodzaak om ook provinciaal en gemeentelijk beleid te ontwikkelen, kan deze rapportage aan de Tweede Kamer ook een basis bieden om trends en ontwikkelingen te duiden die vragen om provinciaal en/of gemeentelijk beleid.

B Regel wetswijzigingen in een verzamelwet

Dit advies behelst meerdere voorstellen die aanpassingen in wetgeving vergen. Juist om verbrokkeling in de aanpak te voorkomen adviseert het Aanjaagteam dat deze wijzigingen in samenhang behandeld worden en stelt derhalve voor dat wijziging van wetgeving van de onderscheiden departementen -naar aanleiding van deze aanbevelingen- in één Verzamelwet worden opgenomen. Dit ter bevordering van consistentie en samenhang en ter voorkoming van onvoldoende prioriteit aan aanpassingen in een bredere afweging.

C Stel een Expertteam arbeidsmigranten in

Het Aanjaagteam adviseert dat het Rijk een 'Expertteam arbeidsmigranten' opricht voor gemeenten en provincies dat in den brede kan ondersteunen bij het beleid rondom arbeidsmigratie en dat structureel monitort, begeleidt, feedback geeft, kennis deelt, etc. Dit team kan complementair werken aan het reeds bestaande 'Expertteam woningbouw' van het ministerie van BZK.

D Verbeterde toegang tot het recht: arbeidscommissie

De toegang tot het recht is voor arbeidsmigranten moeilijk: er zijn taalproblemen, men kent de procedures niet, men kan de eigen juridische positie onvoldoende inschatten en arbeidsmigranten hebben weinig hulp in de sociale omgeving om deze drempels te nemen.

Het is gewenst dat de toegang tot het recht voor arbeidsmigranten verbetert. Een laag-drempelige vorm van conflictbeslechting waarbij ook onderzoek gedaan wordt naar het conflict zal arbeidsmigranten helpen om de toegang tot het recht te vergroten. Een verbeterde toegang tot het recht heeft al langer de aandacht. In het rapport 'Eerlijk Werk', Brede Maatschappelijke Herwaardering (april 2019) wordt een geschillencommissie geopperd en de commissie Borstlap spreekt over een arbeidsombudsman. Het Aanjaagteam onderschrijft de behoefte aan een dergelijke voorziening en wijst in dat verband naar het terrein van de volkshuisvesting waar een dergelijke semi-rechtelijke voorziening bestaat in de vorm van de huurcommissie, dat overigens een publiek gefinancierde ZBO is.

De huurcommissie doet uitspraken in conflictsituaties tussen huurder en verhuurder. De huurcommissie doet zelfstandig onderzoek indien partijen het oneens zijn over de feiten en doet een bindende uitspraak waartegen beroep mogelijk is via de normale rechter.

Naar analogie van de huurcommissie geeft het Aanjaagteam in overweging een arbeidscommissie in het leven te roepen die bindende uitspraken doet op basis van zelfstandig onderzoek naar aangebrachte casuïstiek, met mogelijkheid van beroep bij de normale rechter. De arbeidscommissie wordt bemenst door deskundigen en beperkt zich tot de toepassing van geldend recht inclusief geldende cao-afspraken. De arbeidscommissie moet de mogelijkheid hebben onderzoek te kunnen doen naar feiten en omstandigheden alvorens tot een beslissing te komen. De arbeidscommissie krijgt een zelfstandige onderzoeksbevoegdheid, zodat verder onderzoek naar specifieke gevallen geïnitieerd kan worden.

De arbeidscommissie is niet een door sociale partners samengestelde commissie. De Arbeidscommissie zal in de werkwijze rekening moeten en kunnen houden met de specifieke problematiek van arbeidsmigranten en moet een laagdrempelige toegang hebben, bestaan uit juristen en de rechterlijke macht ontlasten.

Sociale partners erkennen de problemen met de toegang tot de rechter en hebben aangegeven zelf ook voorstellen te willen doen om de toegang te verbeteren. Het Aanjaagteam adviseert die voorstellen te betrekken bij de uitwerking van de arbeidscommissies.

E Maak gericht beleid rondom arbeidsmigratie op lokaal niveau

Het Aanjaagteam vindt het belangrijk dat er gewaarborgd wordt dat provincies en gemeenten beleid ontwikkelen ten aanzien van de arbeidsmigrantenvraagstukken. Dat kan door het ontwikkelen van beleid rondom arbeidsmigranten als afspraak op te nemen in het Interbestuurlijk Programma (IBP)⁴⁸. Daarbij zouden provincies een aanjagende rol moeten krijgen. In de Jaarrapportage Arbeidsmigranten zou het kabinet moeten rapporteren hoeveel decentrale overheden actief beleid voeren rondom arbeidsmigratie.

⁴⁸ Het Interbestuurlijk Programma (IBP) is een reeks van afspraken tussen gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk om samen meer te bereiken op grote maatschappelijke opgaven.

8 Financiële aspecten van het advies

Meerdere aanbevelingen van het Aanjaagteam hebben financiële consequenties. Hieronder wordt geïnventariseerd voor welke aanbevelingen dit het geval is⁴⁹. Daarnaast wordt aangegeven of het gaat om een stijging van arbeidskosten waar werkgevers en uitzendbureaus of inleners mee te maken zullen krijgen, of dat sprake is van een kostenstijging voor de overheid. Bijvoorbeeld vanwege uitvoerings- of toezichtkosten door extra voorziene taken bij zelfstandige bestuursorganen en/of capaciteitsuitbreiding bij toezichthoudende inspectiediensten. Waar mogelijk wordt ook aangegeven of het kosten betreffen voor Rijk, provincie en/of gemeenten.

Betere beheersing van de uitzendsector

Aanbeveling 2.1, A, B en C

De invoering van een verplicht certificeringsstelsel, gebruik g-rekening en de waarborgsom in de uitzendsector brengt administratieve en toezichtkosten met zich mee die neerslaan bij de uitzenders. Overigens zullen uitzenders die al SNA-gecertificeerd zijn hier weinig last van hebben. Vooral de uitzenders die niet gecertificeerd zijn, zullen deze extra kosten krijgen.

Aanbeveling 2.1, D

Bij de inschrijving van uitzendbedrijven in de KvK zullen extra taken worden uitgevoerd. Ook bij uitschrijving wordt er een controle uitgevoerd. Deze extra taken leiden bij implementatie tot een stijging van de uitvoeringskosten bij de KvK ten gevolge van en uitbreiding van capaciteit, alsook het kunnen koppelen van informatie door middel van IT-systemen. De omvang van deze kostenstijging is in belangrijke mate afhankelijk van de nadere uitwerking van deze voorstellen. Via de tariefstructuur van de KvK zullen deze kosten neerslaan bij de (uitzend)bedrijven.

Aanbeveling 2.2, A en B

Het in de jaarverslagen van ondernemingen opnemen van 'due diligence' betekent dat bedrijven met een extra verplichting te maken krijgen die tot administratieve lastenverhoging leidt.

De voorgestelde gegarandeerde minimumloondoorbetaling van twee maanden leidt alleen tot een stijging van de arbeidskosten voor bedrijven die geen of minder werk blijken te hebben dan tevoren met de arbeidsmigrant is afgesproken.

Zicht krijgen op arbeidsmigranten

Aanbeveling 3.1, A

De invoering van een actieve zorgplicht voor werkgevers met betrekking tot de registratie van arbeidsmigranten bij zowel indiensttreding als bij de beëindiging van het dienstverband leidt tot een extra taak. De arbeidsmigrant moet immers actief worden begeleid – wat extra tijd kost – en er moet zijn vastgelegd dat dit ook daadwerkelijk is gebeurd, hetgeen ook tot een extra administratieve verplichting leidt.

⁴⁹ Bij veel aanbevelingen is geen sprake van financiële consequenties voor werkgevers en/of overheidsuitgaven. In deze paragraaf worden die dan ook niet genoemd.

Aanbeveling 3.1, B en C

Het BRP/RNI dient aangepast te worden zodat verblijfs- en contactgegevens vastgelegd kunnen worden. Dit vereist een systeemwijziging bij de RvIG en aangepaste werkwijzen bij gemeenten. De kosten hiervan kunnen pas bepaald worden nadat een impactanalyse is uitgevoerd.

Aanbeveling 3.1, E en F

De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) krijgt extra uitvoeringstaken toebedeeld. Het gaat daarbij om gegevensuitwisseling met de Belastingdienst (BD) en UWV, alsmede met gemeenten en werkgevers. Het zal hierbij gaan om eenmalige kosten in verband met systeemaanpassingen en het structureel inregelen van nieuwe werkprocessen waar uitvoering aan gegeven moet worden. Ook de BD en UWV zullen kosten hebben voor systeemaanpassingen en structurele gegevensuitwisseling. De omvang van deze kostenstijging is in belangrijke mate afhankelijk van de nadere uitwerking van deze voorstellen.

Aanbeveling 3.2, A

De RNI-loketten krijgen naast de huidige registratietaken ook een informatietaak die met uitvoeringskosten gepaard zal gaan. De mate waarin dit tot kostenstijging zal leiden is sterk afhankelijk van de wijze waarop hier in een nadere uitwerking invulling aan wordt gegeven.

Meer en betere huisvesting voor arbeidsmigranten

Aanbeveling 4.1, A

De oprichting vanuit het Rijk van een landelijk 'Expertteam arbeidsmigranten' dat bijstand geeft aan gemeenten door kennis en kunde te delen over (on)mogelijkheden in relatie tot de inzet van instrumenten in ruimtelijke ordening en huisvestingsbeleid, is een nieuwe taak voor de rijksoverheid. De invulling van deze aanbeveling moet nog nader worden uitgewerkt maar zal zeker leiden tot capaciteitsuitbreiding.

Aanbeveling 4.1, B en C

De invoering van een nieuwe verhuurdersvergunning zal gepaard gaan met eenmalige invoeringskosten voor gemeenten, inclusief bijbehorende ICT-ondersteuning. Daarnaast zullen er structurele kosten zijn voor de uitvoering van het vergunningsproces en de handhaving daarop. De kosten zijn afhankelijk van de keuzes die daarover worden gemaakt in de verdere uitwerking.

Aanbeveling 4.1, D

Een intensievere toetsing door (het geïntegreerde) SNF/AKF-keurmerk kost extra tijd en gaat daarmee gepaard met kosten. SNF was al voornemens om tot een intensievere toetsing te komen. AKF heeft al een jaarlijkse toetsing. De verwachting is dat de extra kosten beperkt zullen zijn tot de extra capaciteitsinzet en in een stijging van de tarieven van SNF en AKF.

Aanbeveling 4.3, A, B, C en D

Het aanscherpen van de kwaliteitseisen in het Bouwbesluit met betrekking tot de minimale woonoppervlakte, in combinatie met de eisen die aan de SNF/AKF-normering zullen worden gesteld, zullen ertoe leiden dat nieuwe locaties duurder worden (want betere huisvestingskwaliteit) en dat bestaande locaties binnen een redelijke termijn aangepast moeten worden. De extra kosten hiervan zullen vooral voelbaar zijn bij partijen die nu van de huisvesting een verdienmodel hebben gemaakt. Huisvesters en uitzenders die al aan de kwaliteitseisen voldoen, zullen minder extra kosten krijgen.

Gezondheid en welzijn van arbeidsmigranten

Aanbeveling 5.1, A

Voor arbeidsmigranten die niet-ingezetene in ons land zijn, wordt een verlengde zorgfaciliteit van maximaal 30 dagen voorgesteld nadat de verzekeringsplicht is vervallen (vanwege verlies van arbeid). Dit om te voorkomen dat arbeidsmigranten onverzekerd zijn. Voor de financiering hiervan wordt aangesloten bij de bestaande financieringssystematiek voor andere groepen. Er is naar verwachting sprake van een beperkt financieel beslag – van globaal één miljoen euro per jaar – terwijl het niet-verzekerd zijn tot grote risico's voor de arbeidsmigrant kan leiden.

Betere handhaving en toezicht

Aanbeveling 6.1, A

Het samenwerkingsplatform dat is opgezet in COVID-19-context (zie ook het eerste advies van het Aanjaagteam) zou structureel uitkomst moeten bieden voor verstevigde samenwerking en coördinatie tussen inspectiediensten. Deze aanbeveling betekent dat de huidige tijdelijke financiering van het huidige samenwerkingsplatform wordt omgezet in een structurele financiering. Dit komt neer op een uitgavenverhoging van circa € 1,5 miljoen per jaar.

Aanbeveling 6.1, C en D

Een verdere uitbreiding van de capaciteit van de Inspectie SZW ten behoeve van het intensiveren van het toezicht op de gecertificeerde stelsel in de uitzendbranche leidt tot kostenstijging. Om een geloofwaardig en sluitend systeem veilig te stellen en ook voldoende inzet te kunnen bieden op meldingen van misstanden, wordt voorgesteld om de toezichtcapaciteit gericht op de uitzendbranche te verhogen met 90 fte's hetgeen tot een structurele uitgavenverhoging leidt van grofweg € 10 miljoen op jaarbasis. Hierdoor kan ook de aanpak van grensoverschrijdende misstanden met uitzendbureaus worden geïntensiveerd.

Institutionele inbedding van arbeidsmigratie

Aanbeveling 7.1, B

Het openstellen door gemeenten van voorzieningen op het gebied van inburgering en integratie voor EU-arbeidsmigranten zal extra kosten voor gemeenten met zich meebrengen. Op dit moment is het moeilijk in te schatten welk deel van de arbeidsmigranten hier vrijwillig gebruik van zal gaan maken: het is onbekend hoeveel arbeidsmigranten jaarlijks voor het eerst naar Nederland komen en welk deel vrijwillig zal opteren voor cursussen op het gebied van inburgering en integratie. Het is nodig hiervan een onderbouwde inschatting te maken ten behoeve van de raming van de kosten.

Aanbeveling 7.2, D

De toegang tot het recht kan worden verbeterd door het instellen van een arbeidscommissie (naar analogie van de huurcommissie) die bindende uitspraken doet op basis van zelfstandig onderzoek. Dit is een nieuwe taak die gefinancierd zal moeten worden vanuit de rijksoverheid, ook met het oog op de onafhankelijkheid van de arbeidscommissie. De nadere uitwerking van deze aanbeveling is bepalend voor het kunnen vaststellen van de omvang van deze verwachte extra uitgaven.

9 Conclusie

De hoofdgedachte van de aanbevelingen in dit advies is dat we een nieuwe set van normen en waarden nodig hebben als het gaat om de omgang met arbeidsmigranten. We moeten arbeidsmigranten gaan behandelen zoals we zelf ook behandeld zouden willen worden wanneer we een baan zouden accepteren in een ander land. Dat betekent dat we arbeidsmigranten moeten gaan zien als gelijkwaardige en volwaardige deelnemers aan onze samenleving. Lokale en nationale overheden moeten bewust beleid gaan maken rondom arbeidsmigranten en de regelgeving rondom arbeidsomstandigheden en huisvesting aanscherpen. Er moet effectieve handhaving komen op elk aspect van arbeidsmigratie, inclusief controle achteraf. We moeten de zelfredzaamheid van arbeidsmigranten gaan stimuleren en beter zicht krijgen op arbeidsmigratie.

Werkgevers en overheden worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en zullen in actie moeten komen. Maar onze aanbevelingen zijn bewust ontworpen om werkgevers die zich al netjes gedragen – uitzendbureaus die al gecertificeerd zijn, bedrijven die al gebruikmaken van gecertificeerde huisvesting voor hun medewerkers – zo min mogelijk lasten te laten ervaren en de ruimte te geven om te ondernemen. De werkgevers die hun zaken niet op orde hebben, zullen flink worden geraakt door onze voorstellen. Dat geldt zowel voor uitzendbureaus die met arbeidsmigranten werken, als voor bedrijven die anderszins werkgever van arbeidsmigranten zijn. Bij invoering van deze aanbevelingen rest hen twee opties: hun bedrijfsmodel aanpassen en zich aansluiten bij de groep werkgevers die netjes met arbeidsmigranten omgaat, of het bedrijf stopzetten. Dat is de consequentie van de keuze om arbeidsmigranten in Nederland beter te beschermen.

De problematiek is groot en urgent. Daarom is het noodzakelijk om zo snel mogelijk aan de slag te gaan met de aanbevelingen. Sommige punten kunnen worden opgepakt zonder dat daar een traject van wet- of regelgeving aan vooraf gaat. Dat geldt voor een groot gedeelte van de aanbevelingen rondom wonen. Zo kunnen de RNI-loketten relatief eenvoudig ook een voorlichtingsfunctie gaan vervullen, kunnen de Rijksoverheid en provincies nu al regionale deals voor huisvesting sluiten en kunnen gemeenten zelf versneld ruimte gaan zoeken voor huisvesting van arbeidsmigranten. Cao-partijen kunnen met elkaar in gesprek gaan over afspraken om arbeidsmigranten beter te beschermen, zoals een minimum inhuurprijs en een verbod op de opbouw van schulden bij een werkgever. Ook moedigt het Aanjaagteam bedrijven aan om transparanter te worden in jaarverslagen; dat kan meteen worden ingevoerd.

Andere aanbevelingen vereisen wetgevingsprocessen die langer kunnen duren. Het advies aan het kabinet, met het oog op de aankomende Tweede Kamerverkiezingen, is daarom om de voorbereidingen voor die wetswijzigingen vast in gang te zetten, zodat een nieuw kabinet direct een goede start kan maken en de problematiek zo snel mogelijk wordt aangepakt. De aanbevelingen voor de uitzendsector zullen vrijwel allemaal een wetgevings-traject moeten doorlopen – denk aan de verplichte certificering voor uitzendbureaus en alles wat daarmee samenhangt – maar dat geldt bijvoorbeeld ook voor de invoering van een verhuurdersvergunning. Hoe eerder dergelijke processen in gang worden gezet, hoe eerder we tot oplossingen kunnen komen waar arbeidsmigranten iets aan hebben.

Daarbij zou prioriteit moeten worden gegeven aan de regulering van de uitzendbranche en de verbetering van de registratie van arbeidsmigranten. De inschatting van het Aanjaagteam is dat er grote winst kan worden geboekt met de invoering van verplichte certificering voor uitzendbureaus, en aan het invoeren van een koppeling tussen de loonaangifteketen en de

BRP. Vervolgens moeten stappen worden gezet op het gebied van huisvesting, onder andere door voor gemeenten een verhuurdersvergunning mogelijk te maken en door landelijk en op provinciaal niveau afspraken te maken over de verdeling van huisvesting van arbeidsmigranten. Maar uiteindelijk vormen de aanbevelingen in dit advies één sluitend systeem om de afhankelijkheid van arbeidsmigranten te verminderen en misstanden tegen te gaan. Alleen als de aanbevelingen in samenhang worden uitgewerkt en geïmplementeerd, slagen we erin om de problematiek rondom arbeidsmigranten voor eens en voor altijd op te lossen.

Omdat veel arbeidsmigranten in uitzendconstructies werken, zijn onze aanbevelingen gericht op het beter beschermen van arbeidsmigranten met een uitzendcontract. Daarnaast zijn veel aanbevelingen ook van toepassing op arbeidsmigranten die zonder tussenkomst van een uitzendbureau in dienst zijn van een bedrijf. Het gaat daarbij onder andere om (maar niet uitputtend):

- Het bestuursverbod kan ook worden toegepast op bestuurders van andere werkgevers dan uitzendbureaus (2.1 F);
- Due diligence in jaarverslagen (2.2 A);
- Gegarandeerd minimumloon voor de eerste twee maanden (2.2 B);
- Geen schulden opbouwen (2.2. C);
- Actieve zorgplicht voor werkgevers ten aanzien van registratie (3.1 A);
- Onderworpen aan het toezicht op registratie van arbeidsmigranten (3.1 F en 6.3.A);
- Alleen gebruik kunnen maken van huisvesting op basis van het (geïntegreerde) SNF/AKF keurmerk en onderworpen aan de handhaving daarop alsmede de verhuurdersvergunning (hoofdstuk 4);
- Scheiden van wonen en werken en werken met een passend zelfstandig huurcontract (4.4 A en B).

Hierdoor kan er geen onderscheid ontstaan tussen arbeidsmigranten die al of niet via een uitzendbureau werken: alle arbeidsmigranten behoren dezelfde bescherming te krijgen.

De verwachting is dat we met de adviezen een grote groep arbeidsmigranten zullen helpen waardoor hun omstandigheden structureel zullen verbeteren. Situaties die kunnen uitgroeien tot vergaand misbruik van arbeidsmigranten, uitbuiting en zelfs mensenhandel zullen eerder worden weggenomen, zonder dat we de verwachting hebben dit volledig te kunnen voorkomen. Het valt niet uit te sluiten dat arbeidsmigranten, onder druk van werkgevers en opdrachtgevers die kosten willen drukken, naar andere constructies worden gedwongen. Dat kan gaan om detachering via buitenlandse werkgevers, (schijn)zelfstandigheid of simpelweg zwartwerken – alles is mogelijk in de zoektocht naar het laagste putje in de arbeidsmarkt. Het is belangrijk om dergelijke waterbedeffecten goed in de gaten te houden terwijl verdere regulering van de uitzendbranche wordt ingevoerd, zodat er zo nodig snel kan worden ingegrepen om te voorkomen dat het probleem zich verplaatst.

Tot slot: dit advies richt zich uitdrukkelijk op de zaken die nog niet goed gaan in Nederland als het op arbeidsmigranten aankomt. Juist daarom is het extra belangrijk om aandacht te hebben voor de werkgevers, inleners, uitzendbureaus en huisvesters die aantonen dat een nette omgang met arbeidsmigranten samen kan gaan met een rendabele bedrijfsvoering. Zij laten zien dat fatsoenlijk werk, een fijne werkgever en een prettig onderkomen een vanzelfsprekendheid kan zijn voor arbeidsmigranten in Nederland. Deze bedrijven moeten ons klankbord en kompas zijn, terwijl we deze aanbevelingen verder uitwerken en implementeren.

Bijlage 1 – Overzicht werkbezoeken en gesprekken

In dit overzicht staan de werkbezoeken en gesprekken vermeld die het Aanjaagteam de afgelopen maanden met maatschappelijke organisaties heeft gevoerd⁵⁰.

Mei 2020

22 mei	Werkbezoek Otto Workforce	Venray
26 mei	Startbijeenkomst Aanjaagteam: met gemeente Westland, Glastuinbouw Nederland, Ter Laak Orchids (Wateringen), Uitzendbureau EG-Personeelsdiensten	Westland
28 mei	Startbijeenkomst Aanjaagteam: met wethouders van diverse gemeenten uit Noord-Brabant, toezichthouders, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en huisvesters en huisvestingsorganisaties	Tilburg

Juni 2020

4 juni	Startbijeenkomst Aanjaagteam: met burgemeester van Venray (Luc Winants), ondernemers, huisvesters en werkbezoek aan agrarisch bedrijf 'Peter van Osch groenteproducties' (Leunen)	Venray
10 juni	Gesprek Stichting Normering Flexwonen (SNF)	Rotterdam
17 juni	Gesprek met Centraal Bureau Levensmiddelen (CBL), Federatie Nederlandse Levensmiddelenindustrie ((FNLI) en GroentenfruitHuis	Den Haag
18 juni	Startbijeenkomst Aanjaagteam: met burgemeester Tiel (Hans Beenakker), bestuurders van 8 gemeenten in de regio 'rivierenland', FNV, GGD Gelderland-Zuid, Uitzendbureau VDU, Willem van Hall Beheer BV (migrantenhuisvesting) en gedeputeerde provincie Gelderland	Tiel
18 juni	Overleg met vleesindustrie, werkgeversorganisatie Centrale Organisatie voor de Vleessector (COV)	Kesteren
18 juni	Werkbezoek aan Slachterij Westfort	IJsselstijn
30 juni	Gesprek met arbeidsmigranten bij welzijnsorganisatie LEV Groep in samenwerking met Stichting Fairwork	Helmond

⁵⁰ Dit zijn niet alle gesprekken en/of werkbezoeken. De verschillende leden van het Aanjaagteam hebben vanuit hun eigen positie en/of thematische verantwoordelijkheid ook tal van contacten onderhouden.

Juli 2020

9 juli	Gesprek met ABU	Den Haag
13 juli	Bezoek woonlocatie arbeidsmigranten (met FNV)	Dronten
13 juli	Werkbezoek Metaalflex (detacheringsbedrijf)	Hapert
13 juli	Gesprek Rijksvastgoedbedrijf Lelystad	Lelystad
14 juli	Gesprek met bestuurder FNV (Vleesindustrie)	Den Haag
14 juli	Gesprek met NBBU	Den Haag
14 juli	Bezoek woonlocatie Arbeidsmigranten (met FNV)	Ter Aar
15 juli	Werkbezoek Gemeente Den Haag Wethouder Martijn Balster (Wonen, Wijken en Welzijn)	Den Haag
15 juli	Werkbezoek Politie Den Haag	Den Haag

Augustus 2020

26 augustus	Werkbezoek VNO-NCW, Brabant/Zeeland (o.a. vertegenwoordigers van Jumbo, Bol.com, VION, BANBouw bouwbedrijf)	Waalwijk
27 augustus	Gesprek met Nationaal Rapporteur mensenhandel (Herman Bolhaar)	Den Haag
27 augustus	Bijeenkomst commissie ABU International (met vertegenwoordigers van uitzendbedrijven)	Den Haag

September 2020

2 september	Bezoek Stichting Normering Arbeid (uitzendbureaus)	Heerlen
2 september	Bezoek Provincie Limburg	Maastricht
16 september	Gesprek met Raad van State (afdeling Advisering)	Den Haag
17 september	Gesprek LTO Nederland	Den Haag
28 september	Gesprek Gemeente Lansingerland	Lansingerland
30 september	Overleg met Ambassadeurs (Polen, Roemenië, Bulgarije en Spanje)	Den Haag

Oktober 2020

2 oktober	Vervolgoverleg Nationaal Rapporteur (Herman Bolhaar)	Online
2 oktober	Gesprek met hoogleraren arbeidsrecht, arbeidsmigratie, mensenhandel en arbeidsmarkt	Online
7 oktober	Overleg met gedeputeerde Provincie Limburg (Ger Koopmans)	Venlo
8 oktober	Werkbezoek gemeente Westland (aanbieding onderzoeksrapport)	Naaldwijk
8 oktober	Draagvlakbijeenkomst Van Nellefabriek	Rotterdam
8 oktober	Overleg SER	Online
13 oktober	Draagvlakbijeenkomst Evoluon	Eindhoven
14 oktober	Bijeenkomst Landelijk Congres Flexwonen (BZK, Provincie Overijssel, Expertisecentrum Flexwonen en Platform 31)	Zwolle
23 oktober	Gesprek met de Raad van Spaanse burgers in Nederland (CRE)	Online
23 oktober	Overleg politie Den Haag / Pandenbrigade Den Haag	Online
26 oktober	Bijdrage Webinar 'Arbeidsuitbuiting' (VNG)	Online

Bijlage 2 – Samenstelling Aanjaagteam en Begeleidingsgroep

Samenstelling Aanjaagteam

In het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten hebben de volgende organisaties geparticipeerd (in alfabetische volgorde):

- Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid;
- Openbaar Ministerie / Functioneel Parket;
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat;
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat⁵¹;
- Ministerie van Justitie en Veiligheid;
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland.

Samenstelling Begeleidingsgroep

Het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten heeft gedurende de periode waarin zij door het kabinet was ingesteld op reguliere basis overleg gevoerd met de 'Begeleidingsgroep'. Zowel het eerste advies – dat op 11 juni 2020 aan hen is gepresenteerd – als het voorliggende advies, is in de voorbereidende fasen regelmatig besproken en becommentarieerd door de leden van de Begeleidingsgroep.

Hierin waren de volgende organisaties vertegenwoordigd:

Werkgeversorganisaties

- VNO-NCW MKB-Nederland;
- LTO Nederland;
- ABU;
- NBBU.

Werknemersorganisaties

- FNV;
- CNV.

Publieke organisaties

- VNG;
- IPO.

⁵¹ Ministerie van IenW was vertegenwoordigd bij de totstandkoming van het Eerste Adviesrapport.

Bijlage 3 – Kamerbrief over de actuele situatie rondom EU-arbeidsmigranten en het coronavirus

Brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Den Haag, 4 mei 2020

Deze brief gaat in op de actuele situatie rondom EU-arbeidsmigranten en het coronavirus. Met deze Kamerbrief wordt tevens uitvoering gegeven aan de motie Smeulders c.s.⁵² die de regering verzoekt te bezien welke maatregelen of inzet van toezichthouders, zoals de Inspectie SZW, nodig zijn om kwetsbaarheid van arbeidsmigranten te voorkomen of te beperken. Gelijktijdig met deze brief, stuur ik uw Kamer de kabinetsreactie op de initiatiefnota van de SP en ChristenUnie genaamd 'Actieplan Arbeidsmigratie'.

Situatie arbeidsmigranten en het coronavirus

De coronacrisis maakt de bestaande problemen rond arbeidsmigranten, zoals tekorten aan goede huisvesting en de afhankelijkheidsrelatie van de werkgever, alleen maar pregnanter. Het blijkt bijvoorbeeld moeilijk om de RIVM-richtlijnen te volgen in situaties waarbij veel arbeidsmigranten dichtbij elkaar wonen en ook in situaties waarbij arbeidsmigranten ziek zijn geworden is het moeilijk om de RIVM-richtlijnen in de woning op te volgen. Daarnaast verliezen arbeidsmigranten soms hun baan, waardoor zij gelijktijdig hun salaris, huisvesting en ziektekostenverzekering dreigen te verliezen.

Ik begrijp de zorgen van arbeidsmigranten en ook van werkgevers in deze onzekere en snel veranderende tijden goed. Veel arbeidsmigranten werken in vitale sectoren zoals de land- en tuinbouw of in de logistiek. Doordat zij veelal dicht op elkaar leven, werken en reizen, lopen zij risico op besmetting met het coronavirus. Het is van groot belang dat werkgevers voorzorgsmaatregelen treffen. Het kabinet zet in op voorlichting over de voorzorgsmaatregelen en RIVM-richtlijnen in verschillende talen, die onder andere op arbeidsmigranten is gericht. Het is van groot belang dat werkgevers, huisvesters, gemeenten en de arbeidsmigranten zelf, er alles aan doen om de kans op besmetting met het coronavirus zo klein mogelijk te maken. Het kabinet roept werkgevers op om hun verantwoordelijkheid te nemen en goed voor arbeidsmigranten te zorgen.

Gelukkig zijn er ook goede en mooie voorbeelden. Uitzendbureaus die arbeidsmigranten die geen werk en huisvesting meer hebben begeleiden naar nieuw werk en een nieuwe woning, of tuinders die arbeidsmigranten op hun werkvloer goed beschermen en proactief in verschillende talen voorlichten over de voorzorgsmaatregelen. Daarnaast zien we dat uitzendbureaus creatieve oplossingen verzinnen voor het gezamenlijke vervoer, zoals door het inzetten van elektrische fietsen, en arbeidsmigranten verspreiden over meer huisvestingslocaties om de 1.5 meter afstand altijd te kunnen hanteren.

Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten

De kwetsbare positie van arbeidsmigranten zorgt voor een verhoogd risico op besmetting met het coronavirus, wat zowel schadelijk is voor de gezondheid van arbeidsmigranten zelf, als voor de continuïteit van vitale processen zoals in de voedselketen. De problematiek waarover het kabinet signalen binnen krijgt, is te onderscheiden in problemen op het gebied van werk, huisvesting, vervoer, zorg en grenzen. Door de diverse aspecten van de problemen die worden gesignaleerd, als mede de urgentie van de problematiek, is er

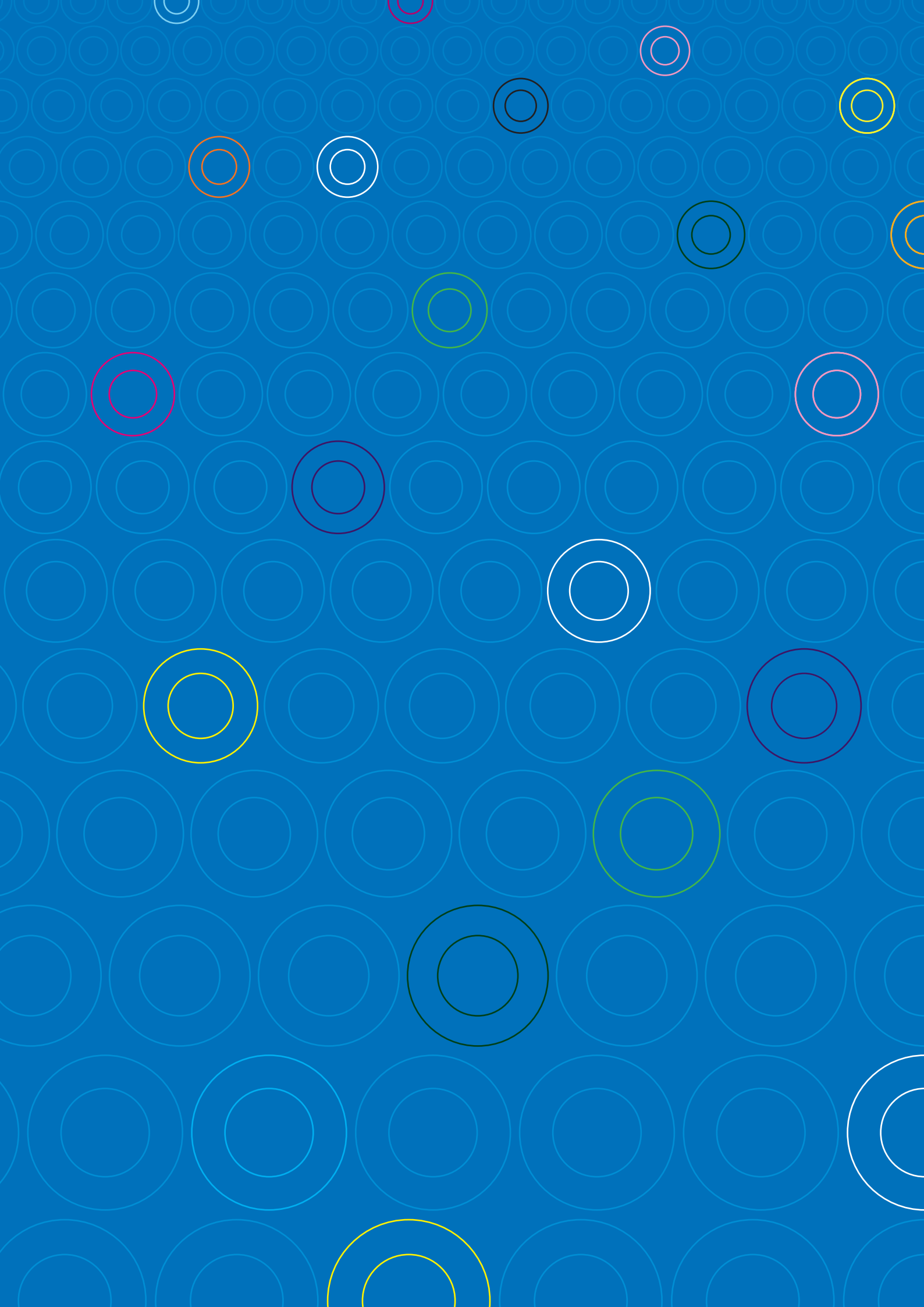
⁵² Kamerstukken II 2019/20, 35430 nr.11

besloten om een 'Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten' in te richten. Onder leiding van Emile Roemer zal een interdepartementaal team aan de slag gaan om op regionaal niveau tot oplossingen en mogelijke maatregelen te komen die arbeidsmigranten zullen beschermen tegen het coronavirus en daaraan gerelateerde problematiek.

Het doel van het aanjaagteam is drieledig. Het aanjaagteam zal de bescherming van arbeidsmigranten agenderen bij werkgevers, gemeenten en provincies, en partijen op regionaal niveau samenbrengen. Tegelijkertijd zal er gezamenlijk met deze partijen en interdepartementaal worden gezocht naar maatregelen voor de bescherming van arbeidsmigranten op de korte en (middel)lange termijn. Het kan zijn dat dit vraagt om lokale oplossingen, maar ook dat er moet worden gekeken naar landelijk beleid. Daarnaast zal het aanjaagteam monitoren of er sprake is van tekorten of overschotten aan arbeidsmigranten in deelsectoren en zo nodig stimuleren tot arbeidsbemiddeling.

Het aanjaagteam zal, in combinatie met de lopende maatregelen uit de integrale aanpak van misstanden bij arbeidsmigranten, zich inzetten om ervoor te zorgen dat ook in deze crisistijd arbeidsmigranten eerlijk, gezond en veilig in Nederland kunnen werken.

de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
W. Koolmees

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1A
2513 AA Den Haag

**Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid**

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2020-0000167505

Datum 14-12-2020
Betreft Kabinetsreactie tweede advies Aanjaagteam
bescherming arbeidsmigranten

Op 30 oktober jl. heeft het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer het tweede advies "Geen tweederangsburgers" gepresenteerd. Dit advies is een vervolg op het eerste advies van 11 juni jl.¹ met aanbevelingen om de misstanden op de korte termijn aan te pakken. Zoals in de kabinetsreactie van 3 juli jl. op dit advies is aangegeven,² heeft het kabinet deze aanbevelingen grotendeels omarmd en is het met de verdere uitwerking aan de slag gegaan. Met deze brief reageert het kabinet op het tweede advies van het Aanjaagteam.

Het kabinet heeft grote waardering voor de inzet en gedegenheid waarmee het Aanjaagteam tot dit vervolgadvis is gekomen. Door werkbezoeken is een veelheid aan input met betrekking tot zowel de problematiek als mogelijke oplossingen verkregen. Met decentrale overheden en sociale partners is veelvuldig contact geweest om te komen tot een goed onderbouwd en gedegen advies. Het kabinet is het Aanjaagteam, in het bijzonder de voorzitter, de heer Roemer, daar zeer erkentelijk voor.

De structuur van deze brief is als volgt. Eerst zal het kabinet reageren op de kern van het advies en op hoofdlijnen aangeven hoe het daarmee aan de slag gaat. Vervolgens zal het kabinet in meer detail reageren op de thema's van het advies: de uitzendsector, zicht op arbeidsmigratie, huisvesting, gezondheid en welzijn, handhaving en toezicht, en institutionele inbedding van arbeidsmigratie. In de bijlage wordt per aanbeveling aangegeven welk vervolg daaraan wordt gegeven.

De kern van het advies en de reactie

Het advies van het Aanjaagteam laat zich in de kern als volgt samenvatten: arbeidsmigranten³ moeten worden behandeld als gelijkwaardige en volwaardige deelnemers van onze samenleving. De overheid moet, aldus het Aanjaagteam, haar regelgeving daar beter op inrichten en een actievere rol nemen in de bescherming van arbeidsmigranten.

Het kabinet onderschrijft deze boodschap van harte. Arbeidsmigranten leveren een belangrijke bijdrage aan de lokale en nationale economie. Verschillende

¹ Kamerstukken II 2018/19, 29 861, nr. 51.

² Kamerstukken II 2018/19, 29 861, nr. 52.

³ Definitie Aanjaagteam: iemand die zich tijdelijk in Nederland vestigt om hier te werken. Het gaat dan veelal om EU-burgers die gebruikmaken van het Europese vrij verkeer van werknemers en diensten, of migranten uit een derde land.

sectoren zoals bijvoorbeeld de land- en tuinbouw, de bouw en de logistiek kennen een afhankelijkheid van arbeidsmigranten. Arbeidsmigratie zal ook de komende jaren van belang blijven voor de Nederlandse economie en samenleving.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

De coronacrisis heeft echter op pijnlijke wijze blootgelegd hoeveel misstanden er nog steeds, anno 2020, voorkomen onder arbeidsmigranten. Denk bijvoorbeeld aan misstanden met huisvesting, onderbetaling, gezond en veilig werken – allemaal gebieden waar de waardigheid van werkenden wordt ondermijnd. En deze misstanden gaan niet alleen ten koste van arbeidsmigranten zelf: denk bijvoorbeeld aan de leefbaarheid van wijken, die onder druk komt te staan. Een betere behandeling van arbeidsmigranten is dus niet alleen een morele plicht, maar ook iets waarvan we allemaal profiteren.

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Het eerste advies van het Aanjaagteam heeft al veel in gang gezet. Zo is, naar aanleiding van het eerste advies, onder andere het centrale informatiepunt 'Work in NL'⁴ opgericht, dat arbeidsmigranten in de eigen taal informeert over werken en wonen in Nederland. Arbeidsmigranten met vragen kunnen, eventueel anoniem, terecht bij FairWork. En om acute misstanden aan te pakken, is in september 2020 het Samenwerkingsplatform Arbeidsmigranten en Covid-19 opgericht. Zo wordt er voor de kortere termijn gewerkt aan meer bescherming voor arbeidsmigranten. Het kabinet had al structureel € 50 miljoen extra per jaar vrijgemaakt voor de handhavingsketen van de Inspectie SZW.

Het tweede advies gaat over de langere termijn. Ook hier is het kabinet het met het Aanjaagteam eens dat verbetering echt nodig is. Arbeidsmigranten wonen te vaak in te kleine, slecht onderhouden huisvesting. Ze zijn te afhankelijk van werkgevers en uitzendbureaus die nog te vaak in hun zorgplicht te kort schieten. En als ze hun baan verliezen, staan ze soms letterlijk op straat, zonder huisvesting of zorgverzekering.

Dat moet beter en dit kabinet gaat daar ook actief mee aan de slag. Zo neemt dit kabinet, in lijn met het advies van het Aanjaagteam, maatregelen om het zicht op arbeidsmigranten te verbeteren. Al begin volgend jaar wordt gestart met het registreren van contactgegevens van arbeidsmigranten die zich registreren bij een RNI-loket, zodat de overheid ze kan bereiken als dat nodig is. Tegelijkertijd wordt gestart met voorbereidingen van wijziging van de Wet BRP ten behoeve van registratie van tijdelijke verblijfsadressen. Er bestaat al een regeling waaruit medisch noodzakelijke zorgkosten voor onverzekerden vergoed worden wanneer zij de kosten niet zelf kunnen dragen, waaronder voor de arbeidsmigranten waarop het rapport van het Aanjaagteam ziet. Ook profiteren arbeidsmigranten van de € 100 miljoen die het kabinet cumulatief voor 2020 en 2021 vrij heeft gemaakt voor het creëren van huisvesting voor kwetsbare groepen. Daarnaast is het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) gevraagd om door middel van een pilot de mogelijkheden in kaart te brengen voor passende huisvesting voor arbeidsmigranten in een viertal gemeenten. Bij het uitwerken van de aanbevelingen over verplichte certificering van uitzendbureaus, kan het kabinet voortbouwen op het werk dat al gedaan is om kwaliteitseisen voor de uitzendbranche uit te werken. Hetzelfde geldt voor de lopende pilots met verhuurdersvergunningen. Zo neemt het kabinet, in de korte missionaire periode die het nog rest, belangrijke stappen in de richting van het advies van het Aanjaagteam.

Tegelijkertijd zorgen de naderende verkiezingen ervoor dat het kabinet de verdergaande hervormingen, die het Aanjaagteam op sommige gebieden adviseert, niet zelf meer kan doorvoeren, maar wel zal gaan voorbereiden. Het

⁴ www.workinnl.nl

kabinet gebruikt de tijd tot de verkiezingen om de betreffende aanbevelingen zodanig voor te bereiden, dat een volgend kabinet daar – als het daartoe besluit – direct mee aan de slag kan. Het gaat daarbij om aanbevelingen die vragen om wetswijziging of, zoals de financiële paragraaf bij het advies laat zien, om investeringen van bedrijven, lagere overheden en het Rijk. Het gaat dan – onder andere – om de aanbevelingen over de verplichte certificering en kwaliteitseisen van uitzendbureaus, uitbreiding van de capaciteit van de Inspectie SZW, het (mogelijk) wettelijk verankeren van de verhuurdervergunning en maximering van de duur van contracten naar aard van korte duur. Ook op die aanbevelingen zet het kabinet dus stappen vooruit.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Het advies van het Aanjaagteam maakt duidelijk dat de problemen niet in één dag opgelost zullen zijn. De overheid moet zich daar langdurig voor inzetten, samen met medeoverheden en vele maatschappelijke partijen, en natuurlijk samen met arbeidsmigranten zelf. Daarbij is ook de beeldvorming rondom arbeidsmigranten van belang – het kabinet wil erop inzetten om die te verbeteren. Met de stappen in deze brief, de opvolging door het volgende kabinet, en het commitment van alle partijen dat de positie van arbeidsmigranten moet worden versterkt, heeft het kabinet er vertrouwen in dat we met z'n allen deze opgave kunnen vervullen.

Verschiedende aanbevelingen vragen extra inspanningen van gemeenten en provincies. Deze extra inspanningen tellen op bij de andere opgaven die gemeenten en provincies al hebben en hebben organisatorische, financiële en politiek-bestuurlijke consequenties. Het gaat over zaken als handhaving, huisvesting, registratie en integratie. VNG en IPO delen de urgentie dat er actie nodig is om de positie van arbeidsmigranten structureel te verbeteren. Het kabinet gaat in gesprek met VNG en IPO over de verdere uitwerking, mede gelet op implementatie van actiepunten en de afwegingen voor een volgend kabinet. Bij dat gesprek worden ook bredere aspecten betrokken die raken aan het onderwerp van deze brief, zoals dak- en thuisloze arbeidsmigranten met een meervoudige problematiek, onderwijs aan kinderen, en het verbeteren van het imago van arbeidsmigranten.

Thema 1: De uitzendsector

Het kabinet deelt de analyse van het Aanjaagteam dat uitzendbureaus vaak een centrale rol spelen bij het inzetten van arbeidsmigranten en dat er misstanden zijn die aangepakt en voorkomen moeten worden. Het kabinet voelt zich dan ook gesteund in de al eerder geslagen weg om uitzendondernemers en bestuurders van uitzendbureaus die het niet zo nauw nemen met de wet- en regelgeving, zoveel mogelijk uit de markt te weren.⁵ Ze benadelen werknemers, vaak kwetsbare arbeidsmigranten, en zorgen voor oneerlijke concurrentie met uitzendbureaus die zich wel aan de wet- en regelgeving houden. Hetzelfde geldt, zoals het Aanjaagteam terecht stelt, voor inleners die samenwerken met kwaadwillende uitzendbureaus en daarmee oneerlijk concurreren met inleners die er wel voor zorgen dat hun uitzendkrachten de juiste beloning en goede huisvesting krijgen. Het kabinet zet in op het informeren van deze inleners op de risico's die ze lopen om te werken met kwaadwillende uitzenders. Het kabinet vindt het ook daarom, net als het Aanjaagteam, wenselijk om extra eisen te stellen aan het starten en het hebben van een uitzendbureau, om zo (structurele) activiteiten van kwaadwillende bestuurders te kunnen tegengaan. In dat kader is het kabinet aan de slag met het uitwerken van verplichte certificering inclusief de daarmee samenhangende kwaliteitseisen, zoals voorgesteld door het Aanjaagteam en zoals genoemd in de brief van 20 december 2019.⁶

⁵ Kamerstukken II 2018/19, 29 861, nr. 47 en Kamerstukken II 2019/20, 29 861, nr. 48.

⁶ Kamerstukken II 2019/20, 29 861, nr. 48

Het volgende kabinet kan met de wetgeving en de invoering hiervan aan de slag. Dat gebeurt uiteraard in overleg met sociale partners en de betrokken partijen. Daarbij staat centraal te bepalen welke eisen in een verplichte certificering worden gesteld aan uitzendbureaus, zodat de kwaliteit van uitzendondernemingen verbetert, en bonafide uitzendbureaus niet onnodig kansen worden ontnomen. Daarbij wordt ook gekeken naar buitenlandse uitzendbureaus en naar de uitvoerbaarheid en de handhaafbaarheid van de te nemen maatregelen, waaronder de benodigde uitwisseling van gegevens. Ook wordt de motie-Marijnissen c.s. over arbeidsmarktdiscriminatie⁷ hierin meegenomen. Met een dergelijke aanpak worden twee sporen tegelijk bewandeld: het verbeteren van de kwaliteit van uitzendondernemingen (op het niveau van de onderneming) en het waarborgen van de integriteit van uitzendondernemers (op het niveau van het individu) waaronder het eisen van een Verklaring Omtrent Gedrag.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Het kabinet onderschrijft de aanbeveling van een waarborgsom om vluchtig ondernemerschap tegen te gaan.⁸ De vormgeving van de waarborgsom wordt in samenspraak met sociale partners in de uitzendbranche nu verder uitgewerkt. Ook gaat het kabinet met de banken en de Belastingdienst in overleg over de mogelijkheden en het bijbehorende tijdpad om verplicht bezit en gebruik van een g-rekening in te voeren. Het kabinet zet ook bewust breed in op het aanpakken van ondernemingen die de wet- en regelgeving overtreden. De verkenning naar het bestuursrechtelijk bestuursverbod wordt dan ook voortgezet.

De aanbeveling van een meldplicht voor arbeidsongevallen van de inlener aan het uitzendbureau vult het kabinet in door ook een verplichting voor het uitzendbureau uit te werken om na te gaan of maatregelen naar aanleiding van het incident in orde zijn en de uitzendkracht veilig zijn werk kan hervatten. Het kabinet treft zodanige voorbereidingen dat het volgende kabinet de wet hiertoe kan aanpassen. Daarnaast worden de mogelijkheden om te komen tot de door het Aanjaagteam voorgestelde dubbele meldplicht nader verkend.

Het kabinet moedigt cao-partijen aan om afspraken te maken over een gegarandeerd minimumloon voor de eerste twee maanden, het voorkomen van schulden, en transparantie over een minimum-inhuurprijs. Het kabinet neemt deze aanbevelingen mee in gesprekken met sociale partners. Het verzoekt daarbij cao-partijen er zorg voor te dragen dat een minimumuurtarief voor inleen niet tot gevolg heeft dat dit het standaardtarief wordt, waardoor er per saldo nog meer druk ontstaat op de aanbestedingsbedragen en er nog scherper op de arbeidskosten bespaard gaat worden.

De aanbevelingen van het Aanjaagteam houden ook verband met het advies van de Commissie Regulering van Werk (de commissie-Borstlap), dat onder andere ingaat op de arbeidsrechtelijke positie van uitzendkrachten.⁹ De beleidsrichtingen die de Commissie Regulering van Werk heeft gepresenteerd, kunnen ook voor arbeidsmigranten belangrijke verbeteringen brengen. Naar aanleiding van het advies van het Aanjaagteam zal het kabinet¹⁰ nog een extra beleidsrichting onderzoeken, namelijk het beperken van de mogelijkheid tot het invoeren van het uitzendbeding door de uitzendwerkgever indien de arbeidsvraag vanuit de inlener niet ophoudt of vermindert. Nu kan een inlener, vanwege hem moverende redenen, een individuele uitzendkracht 'wegsturen' en als vervanging om een andere uitzendkracht vragen. Het dienstverband van de uitzendkracht eindigt dan van rechtswege. Het kabinet zal bezien of het mogelijk is om deze vorm van beroep op het uitzendbeding te beperken. Daarbij zal ook de samenhang met de

⁷ Kamerstukken II 2019/20, 30 950, nr. 189.

⁸ Kamerstukken II 2019/20, 35 359, nr.15.

⁹ Kamerstukken II 2019/20, 29 544, nr. 970.

¹⁰ Kamerstukken II 2019/20, 29 544, nr. 1021.

uitsluiting van de loondoorbetalingsplicht en de uitzondering op de ketenregeling worden betrokken.

Bij de behandeling van de SZW-begroting voor 2021 heeft de minister van SZW op verzoek van de heer Van Weyenberg toegezegd in te gaan op manieren om draaideurconstructies met uitzendkrachten tegen te gaan en doorstroom naar fase B van het uitzendregime te bevorderen. De Commissie Regulering van Werk heeft een aantal manieren uitgewerkt die dit doel dienen, zoals het beperken van het uitzendbeding tot maximaal 26 weken (fiche 13 in de bovengenoemde technische uitwerkingen), het vervallen van de uitzondering op de ketenbepaling in het uitzendregime (fiche 16), een maximale terbeschikkingstellingstermijn (fiche 17) en verondersteld werkgeverschap van de materiële werkgever bij driehoeksrelaties (fiche 19). Ook de bovengenoemde extra beleidsvariant kan de werkzekerheid van uitzendkrachten bevorderen. Tegelijkertijd is het, overigens vergelijkbaar met bij reguliere arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, inherent aan uitzendarbeid dat de uitzendovereenkomst vóór het bereiken van fase B beëindigd kan worden en dat daarmee ook de bij dat uitzendbureau opgebouwde rechten vervallen.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Thema 2: Zicht krijgen op arbeidsmigratie

Het kabinet onderschrijft het belang van goed inzicht in arbeidsmigratie, in lijn met de motie-Palland/Tielen¹¹. Er worden stappen gezet om de Basisregistratie Personen (BRP) zo in te richten dat daarin zichtbaar wordt welke arbeidsmigranten (tijdelijk) in Nederland verblijven en waar zij verblijven (door registratie van het verblijfsadres). Dit gebeurt in de context van de Ontwikkelagenda BRP die het kabinet in september jl. aan uw Kamer heeft aangeboden.¹² Hierop zijn de punten 'Uitbreiding mogelijkheden registratie niet-ingezetenen' en 'Registratie tweede adres' opgenomen.

Vanaf begin volgend jaar worden (vooruitlopend op structurele aanpassingen in de BRP) contactgegevens opgenomen in de RNI-applicatie (Registratie Niet Ingezetenen), te weten telefoonnummers en e-mailadressen. Omdat de contactgegevens op die manier geen onderdeel van de persoonslijst in de BRP gaan uitmaken, kunnen ze worden geregistreerd en verstrekt zonder aanpassingen in BRP wet- en regelgeving. Met de Inspectie SZW wordt begin 2021 gestart met een proef met het verstrekken van deze contactgegevens.

Voor de correcte en actuele registratie van arbeidsmigranten is het noodzakelijk dat een sluitend proces ontstaat, bestaande uit in ieder geval een melding van de aanvang van werkzaamheden in Nederland, het aanleveren van de gegevens over arbeidsmigranten, het bijhouden van de gegevens en een melding van afronding van de werkzaamheden en vertrek uit Nederland. Het kabinet neemt het ontwerpen en inrichten van een dergelijk proces ter hand, in samenwerking met andere stakeholders zoals het UWV, de Belastingdienst, gemeenten, werkgevers en arbeidsmigranten zelf zodat het volgende kabinet dit in kan voeren. Er zal daarbij ook aandacht zijn voor ontwikkeling van een laagdrempelige online tool, zodat de arbeidsmigrant zelf ook contactgegevens kan aanpassen.

Het kabinet ondersteunt de gedachte dat de dienstverlening en informatievoorziening richting arbeidsmigranten verbetering behoeft, en verkent voor het volgende kabinet hoe onder andere de RNI-loketten daarbij een rol kunnen spelen.

Thema 3: Meer en betere huisvesting voor arbeidsmigranten

¹¹ Kamerstukken II 2019/20, 35 359, nr. 9.

¹² Kamerstukken II 2019/20, 27 859, nr. 146.

Behoudens de goede voorbeelden van kleinschalige en grootschalige huisvestingslocaties die het Aanjaagteam op diverse plaatsen heeft bezocht en die arbeidsmigranten kwalitatief goede huisvesting bieden tegen een eerlijke prijs, concludeert het Aanjaagteam dat de woonsituatie van arbeidsmigranten op veel plekken te wensen overlaat. De schaarste op de woningmarkt speelt ook arbeidsmigranten parten, met soms geïmproviseerde woningen en weinig ruimte tot gevolg. De woonlasten van arbeidsmigranten zijn vaak hoger dan de kwaliteit van hun woning rechtvaardigt. Bovendien zijn er gevolgen voor de leefbaarheid: de tijdelijkheid van veel woonarrangementen stimuleert niet dat mensen deelnemen aan de samenleving. Het kabinet deelt de probleemanalyse van het Aanjaagteam en ziet de aanbevelingen op het gebied van huisvesting dan ook als waardevol.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Het kabinet is van mening dat een gezamenlijke inspanning van gemeenten, provincies, huisvesters, private keurmerken voor huisvesting, woningcorporaties en Rijksoverheid nodig is om te zorgen voor meer huisvesting voor arbeidsmigranten en de kwaliteit van huisvesting voor arbeidsmigranten te verbeteren. Voor de woningvoorraad voor arbeidsmigranten geldt hetzelfde als voor de algehele woningvoorraad, namelijk dat de tekorten groot zijn en dat de uitdaging is om de komende jaren gezamenlijk te zorgen dat de woningbouwproductie op gang blijft en zelfs wordt verhoogd.¹³ Het kabinet heeft voor 2020 € 50 miljoen beschikbaar gesteld voor de huisvesting van kwetsbare groepen, wat zal leiden tot 4.700 huisvestingsplekken voor arbeidsmigranten. Voor 2021 is er wederom een aanvullende € 50 miljoen vrijgemaakt voor de huisvesting van kwetsbare groepen, waaronder arbeidsmigranten. Op regionaal niveau moeten partijen bij elkaar worden gebracht, zodat geschikte locaties worden geïdentificeerd en aangepakt. Provincies kunnen daar goed een coördinerende rol in pakken. Gemeenten moeten werk maken van het creëren van huisvestingslocaties. Zij kunnen samen met huisvesters daarbij een beroep doen op BZK-instrumenten, zoals de versnellingskamers flexwonen en de vrijstelling van de verhuurdersheffing. Het kabinet zet in op het maken van regionale afspraken en een expertteam rond huisvesting en zal deze koppelen aan bredere afspraken over betere huisvesting van andere aandachtsgroepen. Een effectrapportage voor nieuwe bedrijvigheid, zoals wordt voorgesteld door het Aanjaagteam, kan provincies en gemeenten een beter beeld geven van potentiële knelpunten bij de huisvesting van arbeidsmigranten. Daarnaast werkt het kabinet aan een handreiking over de bestaande instrumenten voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

Naar aanleiding van het eerste advies van het Aanjaagteam, is het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) gevraagd om een verkenning uit te voeren naar de mogelijkheden voor passende huisvesting voor arbeidsmigranten in een viertal gemeenten. De verkenning brengt in beeld waar locaties en huisvesting aan moeten voldoen, er worden ruimtelijke analyses uitgevoerd en er wordt een globale businesscase opgesteld. De pilot loopt door tot februari 2021. De resultaten van de verkenning worden door het kabinet benut bij het vormgeven van een passende opdracht voor het RVB bij de huisvesting van arbeidsmigranten en andere aandachtsgroepen in 2021.

Het Aanjaagteam doet ook aanbevelingen om de kwaliteit van de woningen te verhogen. Het kabinet ondersteunt de aanbeveling om de keurmerken voor huisvesting te integreren en gaat hierover met de keurmerken in gesprek. De mogelijkheid voor gemeenten om een vergunningplicht voor verhuurders of verhuurbemiddelaars in te voeren, biedt gemeenten de kans om maatwerk te bieden bij het stellen van eisen aan verhuurders. Elke stad kent een eigen lokale

¹³ Kamerstukken II 2019/20, 32 847, nr. 653.

problematiek en zoekt een oplossing die hierbij past. Op dit moment zijn er in diverse steden pilots met de verhuurdervergunning. Recent heeft het kabinet uw Kamer hierover geïnformeerd.¹⁴ In het advies van het Aanjaagteam worden extra accenten gelegd voor een verhuurdervergunning, zoals een bredere toepasbaarheid op onder meer bedrijfslocaties. Indien uit de pilots de noodzaak blijkt om de verhuurdervergunning wettelijk te verankeren, dan zal het kabinet de voorbereidingen treffen voor een wettelijke grondslag voor de verhuurdervergunning. Daarbij wordt de bredere behoefte die het Aanjaagteam meegeeft, zoals bijvoorbeeld toepasbaarheid voor bedrijfslocaties, voor de vormgeving van dit instrument betrokken.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Het Aanjaagteam adviseert de duur van contracten naar aard van korte duur te maximeren naar een duur van vier maanden om zo een onjuist gebruik te ontmoedigen. Het kabinet deelt het streven van het Aanjaagteam, maar vermoedt dat de door dit kabinet in gang gezette (tijdelijke) verlenging van tijdelijke huurcontracten al kan bijdragen aan dit doel.¹⁵ Het flexibeler maken van deze contractvorm kan er namelijk voor zorgen dat meer gebruik wordt gemaakt van tijdelijke huurcontracten voor arbeidsmigranten. Deze contracten bieden de arbeidsmigranten meer bescherming dan een huurcontract naar aard van korte duur. Het kabinet wacht de effecten van deze (tijdelijke) verlenging dan ook af alvorens het nieuwe kabinet een besluit kan nemen over de specifieke aanbeveling van het Aanjaagteam.

Thema 4: Gezondheid en welzijn van arbeidsmigranten

De coronacrisis maakt, zo laat het Aanjaagteam zien, duidelijk hoe afhankelijk veel arbeidsmigranten zijn van hun werkgever voor hun zorgverzekering. En dus ook hoe kwetsbaar zij zijn als hun dienstverband eindigt, bijvoorbeeld als ze ziek worden. Het Kabinet is het met het Aanjaagteam eens dat deze afhankelijkheid onwenselijk is. Het Aanjaagteam beveelt aan om te regelen dat arbeidsmigranten die door het verlies van arbeid onverzekerd zijn geraakt voor zorgkosten terwijl ze nog wel in Nederland verblijven, toch de mogelijkheid te krijgen om gedurende een korte periode gebruik te kunnen blijven maken van noodzakelijke zorg ten laste van Nederland. Het Kabinet heeft hier reeds een regeling voor, namelijk de 'Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden'. Onder deze regeling kunnen thans ook al de kosten van medisch noodzakelijke zorg vergoed worden voor zorg aan onverzekerde personen, waaronder de arbeidsmigranten waarop het Aanjaagteam ziet.

Het Kabinet zal de 'Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden' blijven volgen om te bekijken in hoeverre de betreffende doelgroep gebruik maakt van deze regeling, of dat er drempels zijn om hier gebruik van te maken. Daartoe zal het gebruik van de betreffende doelgroep gemonitord worden. Om dit te monitoren zal de Subsidieregeling worden aangepast. Het monitoren maakt mogelijk dat eventuele kosten voor de zorg voor deze doelgroep verhaald kunnen worden op de landen van herkomst als de arbeidsmigrant het zelf niet kan betalen. Het Aanjaagteam heeft geadviseerd dat gezien de kwetsbare situatie van de arbeidsmigranten in Nederland, de kosten voor medisch noodzakelijke zorg niet verhaald worden bij de migrant zelf. In de praktijk blijkt dit lastig te zijn gezien de positie van deze doelgroep.

Het kabinet vindt dat het, gelet op coördinatieregels binnen de Europese Unie, zo min mogelijk moet kunnen gebeuren dat iemand niet (direct) verzekerd raakt in het herkomstland nadat de Nederlandse verzekering is geëindigd. Immers, indien een ander land op grond van de EU-coördinatieregels het bevoegde land is waar

¹⁴ Kamerstukken II 2020/21, 27 926, nr. 331.

¹⁵ Kamerstukken II 2020/21, 2020D41365.

het gaat om de sociale zekerheid en zorg, is het in beginsel niet gewenst om een Nederlands vangnet te maken om onverzekerde van onderdanen van andere lidstaten te ondervangen. Het kabinet wil daarom beter zicht krijgen op de feitelijke (administratieve) drempels die leiden tot het onverzekerd zijn van arbeidsmigranten tegen (noodzakelijke) ziektekosten. Deze problemen zullen vervolgens worden geadresseerd op zowel Europees niveau als in relatie tot de lidstaten waar arbeidsmigranten woonachtig zijn. De noodzaak van een Nederlandse vangnetregeling moet daarmee dan in de toekomst worden beperkt en mogelijk geheel weg kunnen vallen voor arbeidsmigranten uit de lidstaten.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Thema 5: Betere handhaving en toezicht

Het Aanjaagteam geeft aan dat de aanbevelingen in het advies van het Aanjaagteam samen een sluitend systeem vormen dat bij naleving van de regelgeving voor arbeidsmigranten in Nederland al grote stappen vooruit betekent. De strengere regels voor uitzendbureaus betekenen bijvoorbeeld dat partijen die het bewust niet zo nauw nemen met wet- en regelgeving, effectiever van de uitzendmarkt geweerd kunnen worden. Desalniettemin blijven handhaving en toezicht van groot belang aangezien, aldus het Aanjaagteam, de ervaring leert dat er altijd pogingen tot fraude en malafiditeit zullen worden gedaan.

Het kabinet onderschrijft dit uitgangspunt. Het huidige kabinet heeft ook al fors geïnvesteerd in de handhavingcapaciteit van de Inspectie SZW, conform het Inspectie Control Framework. Die investeringen komen ook ten bate van de inspecties van uitzendbureaus. De uitbreiding van de inspectiecapaciteit loopt tot 2023.

Het Aanjaagteam beveelt aan om verder te investeren in de uitbreiding van de inspectiecapaciteit. Ook doet het Aanjaagteam specifieke aanbevelingen om de uitvoering van handhaving en toezicht te verbeteren. Het kabinet zet al een aantal zaken in gang, zoals het inschakelen van een onafhankelijke partij om te adviseren over gegevensuitwisseling. Zoals gezegd is het Samenwerkingsplatform Arbeidsmigranten en Covid-19 sinds september 2020 operationeel. Het Samenwerkingsplatform zal in ieder geval tot 1 augustus 2021 operationeel blijven. Voor die tijd zal de samenwerking worden geëvalueerd en bekeken worden hoe de samenwerking voortgezet wordt.

Het kabinet constateert dat sommige aanbevelingen van het Aanjaagteam substantiële financiële en organisatorische consequenties hebben, zoals extra capaciteit voor de Inspectie SZW in het kader van een landelijke certificering voor uitzendbureaus en gegevensuitwisseling en het invoeren van een omgekeerde bewijslast als het gaat om de duur van een dienstverband van een arbeidsmigrant. Besluitvorming daarover is aan een volgend kabinet.

Thema 6: Institutionele inbedding van arbeidsmigratie

Het kabinet is het van harte eens met de oproep van het Aanjaagteam om op meerdere fronten arbeidsmigranten meer te betrekken bij beleid en hen te ondersteunen bij het volwaardig deelnemen aan de Nederlandse samenleving.

Het kabinet gaat arbeidsmigranten in lijn met de aanbeveling meer betrekken bij de beleidsontwikkeling. Daarnaast zal het kabinet de aanbeveling oppakken om onderzoek te doen naar het instellen van een expertteam arbeidsmigranten dat gemeenten en provincies kan ondersteunen bij het beleid rondom arbeidsmigratie. Er zal jaarlijks worden gerapporteerd aan uw Kamer over de stand van zaken met betrekking tot werk en huisvesting van arbeidsmigranten. Het kabinet bekijkt in welke vorm dat het beste kan.

Voorlichting Raad van State over het reguleren van het vrij verkeer

Op 19 november jl. heeft de Afdeling advisering van de Raad van State een voorlichting over het reguleren van het vrij verkeer van personen en diensten gepubliceerd, naar aanleiding van een verzoek van uw Kamer.¹⁶ Omdat de Raad in zijn voorlichting verwijst naar het Aanjaagteam, wordt hier kort op deze voorlichting ingegaan. Het kabinet ziet in de voorlichting van de Afdeling steun voor de aanpak zoals door het Aanjaagteam aanbevolen en in deze brief omschreven. De Afdeling stelt namelijk dat het meest kansrijke beleid om misstanden aan te pakken niet het reguleren van de verschillende vormen van arbeidsmigratie is, maar het inzetten van maatregelen op de concrete misstanden die zich voordoen. De Afdeling stelt ook dat de ruimte voor het meer generiek reguleren van arbeidsmigratie beperkt is. De maatregelen die worden ingezet om misstanden bij arbeidsmigranten aan te pakken, mogen het niet onmogelijk of uiterst moeilijk maken om van de rechten van het vrij verkeer in de EU gebruik te maken. De Afdeling constateert expliciet dat maatregelen die de aantallen arbeidsmigranten uit andere lidstaten beogen te beperken niet zijn toegestaan. Ook mogen lidstaten geen tewerkstellingsvergunningen eisen van werknemers uit andere lidstaten of van derdelanders die beschikken over een tewerkstellingsvergunning die is afgegeven door een andere lidstaat. Het kabinet ziet zich daarom door de voorlichting van de Afdeling gesterkt in de gekozen richting.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Tot slot

Het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer heeft in korte tijd een gedegen en uitgebreid advies opgesteld. Met dit tweede advies is de taak waarvoor het Aanjaagteam onder leiding van Emile Roemer is ingesteld afgerond. Het kabinet is de heer Roemer zeer erkentelijk voor zijn inzet om de misstanden aan de kaak te stellen en tot aanbevelingen te komen die alle partijen oproepen en activeren om hun verantwoordelijkheid te nemen.

Het kabinet treft, mede naar aanleiding van het eerste advies van het Aanjaagteam, verschillende maatregelen om misstanden bij arbeidsmigranten tegen te gaan en de positie van arbeidsmigranten te versterken. Met het centrale informatiepunt 'Work in NL' is de informatievoorziening aan arbeidsmigranten verbeterd. Het Samenwerkingsplatform Arbeidsmigranten en Covid-19 pakt acute misstanden bij arbeidsmigranten aan. En in deze kabinetsperiode is structureel € 50 miljoen extra per jaar beschikbaar voor versterking van de handhavingsketen van de Inspectie SZW.

Begin volgend jaar wordt gestart met het registreren van contactgegevens van arbeidsmigranten die zich registreren bij een RNI-loket, zodat de overheid ze kan bereiken als dat nodig is. Tegelijkertijd wordt gestart met voorbereidingen van wijziging van de Wet BRP ten behoeve van registratie van tijdelijke verblijfsadressen. Medisch noodzakelijke zorgkosten worden voor onverzekerden vergoed wanneer zij de kosten niet zelf kunnen dragen. Voor het creëren van huisvesting voor kwetsbare groepen, waaronder arbeidsmigranten, heeft het kabinet € 100 miljoen vrij gemaakt. Het Rijksvastgoedbedrijf brengt door middel van een pilot de mogelijkheden in kaart voor passende huisvesting voor arbeidsmigranten. En het kabinet werkt verplichte certificering inclusief de daarmee samenhangende kwaliteitseisen voor de uitzendbranche uit. Daarnaast bereidt het kabinet maatregelen voor naar aanleiding van diverse aanbevelingen van het Aanjaagteam, waarmee een volgend kabinet na de verkiezingen – als het daartoe besluit – direct aan de slag kan gaan.

Hoewel met dit tweede advies de taak van het Aanjaagteam is afgerond, is met het Aanjaagteam een belangrijke interdepartementale samenwerking en

¹⁶ Kamerstukken II 2019/20, 35 359, nr. 21.

afstemming ontstaan met een veelheid van partijen zoals lagere overheden, sociale partners, uitvoeringsorganisaties en toezichthoudende instanties. Het kabinet wil deze samenwerking graag voortzetten. Het kabinet heeft de ministeries, uitvoeringsorganisaties en toezichthouders die deel uitmaken en/of

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

betrokken zijn bij het Aanjaagteam gevraagd voorbereidingen te treffen voor de volgende kabinetsperiode en te adviseren hoe deze samenwerking kan worden voortgezet.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

W. Koolmees

B. van 't Wout

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

De Minister van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties,

H. de Jonge

K. Ollongren

De Minister van Justitie en Veiligheid,

De Staatssecretaris van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties,

F. Grapperhaus

R. Knops

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

De Staatssecretaris van Economische
Zaken en Klimaat,

De Minister van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit,

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

M. Keijzer

C. Schouten

Bijlage: reactie per aanbeveling

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

De uitzendsector

- *Verplichte certificering van uitzendbureaus (2.1.A)*
Het kabinet onderkent dat het huidige systeem van private certificering geldt voor een deel van de uitzendbureaus en daardoor onvoldoende waarborgen biedt om kwaadwillende ondernemers tegen te houden. Het kabinet neemt de verplichte certificering inclusief de daarmee samenhangende kwaliteitseisen over en zal deze samen met de eisen in de brief van 20 december 2019¹⁷ verder uitwerken. Besluitvorming over de invoering van een systeem van eisen is verder aan een volgend kabinet.
- *Verplicht het gebruik van de g-rekening (2.1.B)*
Het kabinet staat positief tegenover deze aanbeveling. Verplicht gebruik van de g-rekening ligt ook in de rede als besloten wordt tot de invoering van landelijke certificering. Het kabinet treedt in overleg met banken en de Belastingdienst over de mogelijkheden en het bijbehorende tijdspad. Vast staat dat medewerking en instemming van de banken nodig is en digitalisering van de werkprocessen bij de Belastingdienst noodzakelijk zal zijn.
- *Waarborgsom (2.1.C)*
Het kabinet neemt de aanbeveling over om een waarborgsom in te voeren om vluchtig ondernemerschap aan te pakken, in lijn met de motie-Bruins c.s.¹⁸ De vormgeving van de waarborgsom wordt in samenspraak met sociale partners in de uitzendbranche verder uitgewerkt, waarbij een bankgarantie in beeld is. De waarborgsom zal bestemd worden voor oninbare boetes van de Inspectie SZW en achterstallig loon. De positie van het MKB zal in de besluitvorming betrokken worden.
- *Inhoudelijke controle door de KvK (2.1.D)*
Het kabinet ondersteunt de gedachte achter deze aanbeveling, namelijk dat voor en na oprichting van een uitzendbureau actief toezicht nodig is op het uitzendbureau. Het is echter de vraag of de door het Aanjaagteam aanbevolen constructie daar de beste manier voor biedt. De huidige basis van het Handelsregister is dat iedereen een bedrijf kan beginnen; de Vestigingswet is afgeschaft. De aanbeveling betreft een fundamentele afwijking van dat uitgangspunt. Bovendien zijn er praktische vraagstukken, bijvoorbeeld bij ondernemingen die naast uitzenden nog andere activiteiten hebben. Het kabinet betreft deze aanbeveling daarom bij de uitwerking van aanbeveling 2.1.A.
- *Aansprakelijkheid van de inlener (2.1.E)*
Het kabinet ondersteunt deze aanbeveling en neemt deze mee in de uitwerking van aanbeveling 2.1.A.
- *Bestuursrechtelijk bestuursverbod (2.1.F)*
Het Aanjaagteam adviseert een bestuursrechtelijk bestuursverbod zodat handhavende instanties een extra instrument kunnen inzetten richting veelplegers die regelmatig de fiscale en arbeidswetten overtreden. Het kabinet onderzoekt reeds de mogelijkheden voor een bestuursrechtelijk bestuursverbod dat effectief is voor het domein van de arbeidswetten die zien op eerlijk werk en neemt daarin onder andere de ervaringen met de lopende pilot met het civielrechtelijke bestuursverbod mee. Aangezien het om een ingrijpende maatregel gaat, dienen noodzakelijkheid en proportionaliteit goed onderbouwd te worden. Besluitvorming over deze aanbeveling kan plaatsvinden na afronding van dit onderzoek. Naar verwachting is daarover voor het zomerreces van 2021 meer duidelijkheid te geven.
- *Meldplicht bij ongelukken voor uitzendbureaus (2.1.G)*
Het kabinet vult deze aanbeveling in via een meldplicht bij arbeidsongevallen

¹⁷ Kamerstukken II 2019/20, 29 861, nr. 48.

¹⁸ Kamerstukken II 2019/20, 35 359, nr. 15

van de inlener aan het uitzendbureau en een verplichting voor het uitzendbureau om na te gaan of maatregelen naar aanleiding van het incident in orde zijn en de uitzendkracht veilig zijn werk kan hervatten. Het kabinet treft voorbereidingen zodat het volgende kabinet de wet met betrekking tot deze verplichtingen kan aanpassen. De implementatie hiervan is aan het volgende kabinet. Of het ook een eis kan zijn in de kwaliteitseisen (aanbeveling 2.1.A) wordt nader onderzocht.

- *Buitenlandse uitzendbureaus (2.1.H)*
Het kabinet ondersteunt deze aanbeveling en neemt deze mee in de uitwerking van aanbeveling 2.1.A.
- *Due diligence in jaarverslagen (2.2.A)*
Het kabinet ondersteunt deze aanbeveling om aspecten van due diligence verplicht op te nemen in jaarverslagen, zoals hoe zorgverzekering en huisvesting geregeld zijn en welke arbeidsvoorwaarden vanuit de regelgeving en cao van toepassing zijn. Het kabinet zal wetgeving gaan voorbereiden.
- *Gegarandeerd minimumloon voor de eerste 2 maanden (2.2.B); Geen schulden opbouwen (2.2.C); Transparantie over de minimum inhuurprijs (2.2.D)*
Het kabinet moedigt cao-partijen aan om afspraken te maken over deze aanbevelingen. Het kabinet neemt deze aanbevelingen mee in gesprekken met sociale partners. Het verzoekt daarbij cao-partijen er zorg voor te dragen dat een minimum-uurtarief voor inleen niet tot gevolg heeft dat dit het standaardtarief wordt, waardoor er per saldo nog meer druk ontstaat op de aanbestedingsbedragen en er nog scherper op de arbeidskosten bespaard gaat worden.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Zicht krijgen op arbeidsmigranten

- *Actieve zorgplicht voor werkgevers ten aanzien van registratie (3.1.A)*
Het kabinet onderschrijft het belang van de rol van de werkgever bij het voldoen aan de registratieverplichtingen door de arbeidsmigrant. Deze aanbeveling wordt meegenomen bij de uitwerking van aanbeveling 3.1.B.
- *Registreer contactgegevens van arbeidsmigranten in de BRP (3.1.B)*
Het kabinet neemt deze aanbeveling over en zal wetgeving voorbereiden. Aandachtspunt daarbij is de noodzaak tot grensoverschrijdende samenwerking; onderzocht wordt in hoeverre zulke samenwerking noodzakelijk en haalbaar is. Zoals hierboven aangegeven, geeft het kabinet voor de kortere termijn invulling aan deze aanbeveling via de RNI-applicatie. Op vrijwillige basis door arbeidsmigranten opgegeven contactgegevens kunnen dan vooruitlopend op aanpassingen in wet- en regelgeving al worden geregistreerd.
- *Registreer het feitelijke verblijfsadres en borg dat alle ingeschrevenen meetellen bij het bepalen van de uitkeringen uit het gemeentefonds (3.1.C)*
Gemeenten dienen ingezetenen op grond van de Wet basisregistratie personen in te schrijven op het feitelijk verblijfsadres. De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) zal gemeenten hier nadrukkelijk over blijven informeren. Door het ministerie van BZK wordt nu een handreiking opgesteld om gemeenten hierover voor te lichten, onder andere om enkele misvattingen op dit punt weg te nemen. Eén van die misvattingen is dat inschrijvingen van personen op locaties zonder woonbestemming zouden kunnen leiden tot verplichte wijzigingen van het bestemmingsplan; dat is namelijk niet het geval. De aanbeveling om arbeidsmigranten mee te tellen voor de uitkering uit het gemeentefonds wordt gezien in samenhang met de inhoudelijke beoordeling en de financiële impact voor gemeenten van de verschillende aanbevelingen van het Aanjaagteam en de wijze van bekostiging daarvan. Besluitvorming daarover is aan een volgend kabinet. In de BRP wordt mogelijk gemaakt ook tijdelijke verblijfsadressen van niet-ingezetenen te gaan registreren, naast het woonadres in het buitenland.
- *Gebruik signalen uit de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) (3.1.D)*
Het kabinet neemt deze aanbeveling over: de LAA zal structureel worden

ingezet om signalen van uitvoeringsorganisaties over vermoedelijk verblijf in Nederland van niet-ingezetenen te onderzoeken.

- *Goede registratie is een onderdeel van de certificering (3.1.E)*
Het kabinet neemt deze aanbeveling mee in de uitwerking van aanbeveling 2.1.A.
- *Toezicht op de registratie van arbeidsmigranten (3.1.F)*
Het kabinet neemt deze aanbeveling mee in de uitwerking van aanbeveling 3.1.B. Op grond van artikel 8 van de Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie (WagwEU) bestaat er overigens al een meldplicht voor gedetacheerde werknemers.
- *RNI-loketten, naast registratiepunt ook informatiepunt (3.2.A)*
Het kabinet ondersteunt de gedachte dat de dienstverlening en informatievoorziening richting arbeidsmigranten verbetering behoeft, en verkent hoe onder andere de RNI-loketten daarbij een rol kunnen spelen. In aanvulling daarop bekijkt het kabinet of de Informatiepunten Digitale Overheid bij bibliotheken een rol kunnen spelen. Dit lijkt een veelbelovende weg, bijvoorbeeld als het gaat om vragen over DigiD, huisvesting en verzekeringen. Het aantal informatiepunten wordt in 2021 uitgebreid (afhankelijk van de COVID-19 ontwikkelingen) naar 130 van de 142 bibliotheekorganisaties, zodat er een landelijke spreiding ontstaat.
- *Maak gebruik DigiD mogelijk (3.2.B)*
Het kabinet ondersteunt de gedachte dat DigiD voor arbeidsmigranten goed toegankelijk moet zijn. Deze aanbeveling wordt daarom meegenomen bij de uitwerking van aanbeveling 3.2.A.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Meer en betere huisvesting voor arbeidsmigranten

- *Inzicht in bestaande sturingsmogelijkheden (4.1.A)*
Het kabinet heeft deze aanbeveling reeds opgepakt en werkt momenteel aan een handreiking over de bestaande instrumenten voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Het streven is om de handreiking begin 2021 te publiceren. Gemeenten en provincies worden bij het opstellen betrokken. De handreiking zal volgend jaar worden uitgebreid met onderwerpen die momenteel nog onderdeel zijn van lopende pilots of onderdeel uitmaken van een wetsvoorstel – hierbij valt te denken aan de uitbreiding van tijdelijke huurcontracten en de problematiek rondom intimidatie en uitbuiting in het kader van Goed Verhuurderschap. Tot slot onderzoekt het kabinet het idee voor een expertteam rondom huisvesting en koppelt deze aan bredere afspraken over betere huisvesting van andere aandachtsgroepen.
- *Invoering verhuurdersvergunning (4.1.B)*
Recent heeft het kabinet uw Kamer geïnformeerd over de vorderingen rondom een verhuurdervergunning.¹⁹ De zoektocht naar een invulling daarvan verloopt momenteel via pilots in een aantal grote steden. Het Aanjaagteam beveelt aan om een verhuurdervergunning ook toepasbaar te maken op verhuursituaties op bedrijfslocaties en voor groepsbewoning. Omdat de huidige inzichten op basis van de pilots in grote steden met betrekking tot een verhuurdervergunning nog geen sluitend beeld geven – mede door gebrek aan jurisprudentie – zet het kabinet de samenwerking met gemeenten voort. Wanneer blijkt dat een wettelijke grondslag noodzakelijk is, zullen hiertoe voorbereidingen worden getroffen waarbij de bredere toepasbaarheid zoals het Aanjaagteam voorstelt wordt meegenomen.
- *Handhaving door gemeenten (4.1.C)*
Deze aanbeveling is betrokken bij aanbeveling 4.1.A om een handreiking op te stellen.
- *Afspraken over de landelijke opgave en gemeentelijke opgave (4.2.A)*

¹⁹ Kamerstukken II 2020/21, 27 926, nr. 331.

Het kabinet wil gericht bijdragen aan de realisatie van voldoende woonruimte voor arbeidsmigranten van goede kwaliteit. Daartoe moeten op regionaal niveau partijen waaronder ook bedrijven bij elkaar gebracht worden, zodat geschikte locaties kunnen worden geïdentificeerd en aangepakt. Provincies kunnen daar goed een coördinerende rol in pakken.

Dit wordt gekoppeld aan bredere afspraken over betere huisvesting van andere aandachtsgroepen. Om nu al een stimulans te geven aan extra huisvesting heeft de minister van BZK in 2020 € 50 miljoen beschikbaar gesteld voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen, waarmee circa 4700 woningen/woonplekken worden gerealiseerd.²⁰ Voor 2021 is € 50 miljoen voor de huisvesting van kwetsbare groepen vrij gemaakt. Ook is voor 2021 weer geld beschikbaar vanuit de woningbouwimpuls.²¹ Daarnaast zijn andere BZK-instrumenten beschikbaar om gemeenten te stimuleren of te ondersteunen bij het realiseren van voldoende woonruimte, zoals de versnellingskamers flexwonen, de vrijstelling van de verhuurderheffing voor tijdelijke en flexibele woningen en de transformatiefaciliteit. Door gebruik te maken van bestuurlijke overleggen, de woon- en regiodeals en via andere lopende programma's worden deze mogelijkheden onder de aandacht gebracht van gemeenten en provincies en wordt aandacht gevraagd voor het realiseren van locaties en het opstellen van regionaal beleid rond huisvesting. Hierbij wordt ook uitvoering gegeven aan de motie-Palland/Tielen²² die het kabinet vraagt met gemeenten te bezien hoe de knelpunten met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten kunnen worden weggenomen.

- *Regionale deals voor meer huisvesting (4.2.B)*
Deze aanbeveling wordt betrokken bij de uitwerking van de aanbeveling 4.2.A.
- *Effectrapport bij nieuwe bedrijvigheid (4.2.C)*
Provincies en gemeenten zijn vrij in het opstellen van beleid rondom nieuwe bedrijvigheid. Het kabinet voert het gesprek met het IPO en de VNG om hier vorm aan te geven.
- *Integreer het SNF- en AKF-keurmerk (4.3.A)*
Het kabinet onderschrijft de wens om tot één keurmerk te komen. De private keurmerken geven zelf ook aan hieraan mee te willen werken. Het kabinet gaat hierover in gesprek met de keurmerken. Het integreren van de keurmerken zal wel een organisatorische en financiële impact hebben voor de keurmerken. Het kabinet beziet deze aanbeveling in samenhang met aanbeveling 2.1.A, over de certificering van uitzendbureaus. Daarin wordt ook aanbevolen als een van de eisen voor de certificering van uitzendbureaus certificering voor de huisvesting door AKF of SNF mee te nemen.
- *Overgang naar de nieuwe norm (4.3.B)*
Het kabinet neemt deze aanbeveling mee bij de uitwerking van aanbevelingen 2.1.A en 4.3.A.
- *Aangepaste oppervlaktenorm in het Bouwbesluit (4.3.C)*
De gebruiksoppervlakte is een belangrijk punt uit het advies, maar het kabinet ziet meer in een decentrale oplossing voor dit onderdeel. Het artikel in het Bouwbesluit (het huidige artikel 7.18), waarmee gestuurd kan worden op een gebruiksoppervlakte wordt per 1 januari 2022 via het Invoeringsbesluit Omgevingswet en de daarin opgenomen 'bruidsschat' namelijk gedecentraliseerd naar het omgevingsplan van gemeenten.²³ Voor gemeenten ontstaat daarmee ruimte om hier een gebruikseis aan te stellen. Zij kunnen dan het minimumoppervlak per persoon lokaal aanpassen, en dus bezien welke waarde lokaal gewenst is en voor welke functies deze eis moet gaan gelden.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

²⁰ Kamerstukken II 2019/20, 32 847, nr. 694.

²¹ Kamerstukken II 2019/20, 32 847, nr. 694.

²² Kamerstukken II 2019/20, 35 359, nr. 9.

²³ <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/instrumenten/bruidsschat/>.

Een aanscherping van deze gebruikseis zal ervoor zorgen dat een gebouw door een maximaal aantal personen bewoond kan worden.

- *Geïntegreerd SNF/AKF keurmerk voor overige woonvormen (4.3.D)*
Deze aanbeveling wordt betrokken bij de uitwerking van de aanbevelingen 2.1.A en 4.3.A.
- *Samenwerking tussen gemeenten en keurmerken in de handhaving (4.3.E)*
Zoals in de reactie op aanbeveling 4.3.C aangegeven, krijgen gemeenten vanaf 2022 onder de Omgevingswet de ruimte om lokale regels te stellen om overbewoning tegen te gaan en hieraan te toetsen bij een vergunningaanvraag. Het is voor gemeenten evenwel niet mogelijk om via de omgevingsvergunning voor het bouwen of de verhuurdvergunning te verplichten dat huisvesting aan keurmerken voldoet.²⁴ Het kabinet vindt het niet wenselijk om daar een uitzondering op te maken. Dit stelsel creëert landelijke uniformiteit en daarmee rechtszekerheid voor initiatiefnemers bij het bouwen op grond van de Omgevingswet. De vooraf kenbare regels op grond van het Bouwbesluit, en in de toekomst op grond van de Omgevingswet moeten dus duidelijkheid geven over het gewenste minimumniveau van diverse soorten gebouwen. De aanbevelingen over samenwerking tussen de huisvestingkeurmerken en gemeenten en de handhaving door beide worden meegenomen in de aanpak rondom verbetering van de handhaving (zie onder 6.1.A, 6.1.B en 6.1.E).
- *Een zelfstandig huurcontract voor alle woonvormen (4.4.A)*
Het Aanjaagteam adviseert de duur van contracten naar aard van korte duur te maximeren naar een duur van vier maanden om zo een onjuist gebruik te ontmoedigen. Het kabinet kan zich vinden in dit standpunt, maar wil eerst bezien wat de in gang gezette (tijdelijke) verlenging van tijdelijke huurcontracten²⁵ voor gevolgen heeft. Het flexibeler maken van deze contractsvorm kan ervoor zorgen dat meer gebruik wordt gemaakt van tijdelijke huurcontracten voor arbeidsmigranten. Dat biedt meer bescherming dan een huurcontract naar aard van korte duur. Hierna kan door het volgende kabinet onderzocht worden of een maximumduur voor het gebruik dat naar zijn aard slechts van korte duur is, juridisch vorm kan worden gegeven. Ook zal dan worden gekeken of een afbakening op tijd tot problemen leidt in de praktijk voor situaties van gebruik buiten de huisvesting van arbeidsmigranten die niet ondervangen kunnen worden met andere wettelijke mogelijkheden voor tijdelijke huur.
- *Ontkoppeling huur- en arbeidscontract op papier en in de praktijk (4.4.B)*
Om de afhankelijkheid van de arbeidsmigrant van de werkgever die tevens de huisvesting verzorgt te verminderen, neemt het kabinet deze aanbeveling over. Het kabinet gaat hierover in overleg met sociale partners en bekijkt hoe dit juridisch geregeld kan worden.

Met (de aanbevelingen van) het Aanjaagteam en deze kabinetsreactie wordt de motie-Bisschop afgedaan, waarin is gevraagd kennisdeling tussen gemeenten te stimuleren en na te gaan welke instrumenten instanties nodig hebben om goede huisvesting van arbeidsmigranten te waarborgen.²⁶

Gezondheid en welzijn van arbeidsmigranten

- *Regel verlengde zorgfaciliteiten (5.1.A)*
Zoals hierboven beschreven neemt het kabinet deze aanbeveling over. De

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

²⁴ Momenteel geeft het Bouwbesluit 2012 de minimeisen voor bouwwerken. Gemeenten mogen hier vanwege de uitputtendheid van deze regels en het stelsel rond vergunningverlening in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), geen extra eisen aan stellen. Dit stelsel houdt in dat het bevoegd gezag de omgevingsvergunning alleen mag weigeren via één van de weigeringsgronden uit artikel 2.10 Wabo en dat hier geen andere voorwaarden aan verbonden mogen worden.

²⁵ Kamerstukken II 2020/21, 2020D41365.

²⁶ Kamerstukken II 2019/20, 35 300-VII, nr. 76.

verlengde zorgfaciliteit waarop het Aanjaagteam doelt bestaat al in de vorm van de genoemde Subsidieregeling.

- *Bevorder toegankelijkheid van de verzekeringspolis (5.1.B)*
Zorgverzekeraars stellen informatie over zorgverzekeringen, zoals de polis en informatie over zorgkosten, beschikbaar via de online 'mijn omgeving'. Veel verzekeraars gebruiken DigiD voor de toegang tot die omgevingen. Het kabinet treedt met Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en zorgverzekeraars in overleg om vast te stellen of het betrouwbaarheidsniveau van DigiD-accounts van migranten uit de Europese Economische Ruimte (EER) voldoende is om van de 'mijn omgeving' van de zorgverzekeraars gebruik te kunnen maken. Verder zal aan de zorgverzekeraars die een relevant aantal arbeidsmigranten verzekerd hebben, gevraagd worden om – zo dit nog niet gebeurt – informatie over de zorgverzekering ook in een andere taal dan in het Nederlands te verstrekken.
- *Voldoende medische voorzieningen in de regio (5.1.C)*
Op de zorgverzekeraar rust een zorgplicht. Voor verzekerden met een naturapolis houdt de zorgplicht in dat de zorgverzekeraar voorziet in de zorg waar de verzekerde behoefte aan heeft en op zorginhoudelijke gronden is aangewezen. Zorgverzekeraars moeten er dus voor zorgen dat deze verzekerden terecht kunnen bij een huisarts, ook in geval van spoed. Dat betekent dat een zorgverzekeraar er desgevraagd voor dient te zorgen dat de patiënt zo snel mogelijk ingeschreven kan worden bij een huisarts in de buurt en dat, zolang dit niet mogelijk is, een andere voorziening wordt getroffen waardoor de verzekerden toch binnen de daarvoor gestelde termijnen huisartsenzorg kunnen ontvangen. Het kabinet zal met ZN en zorgverzekeraars overleg voeren over de wijze waarop de zorgverzekeraar jegens de verzekerde arbeidsmigrant de wettelijke zorgplicht invult met betrekking tot huisartsenzorg.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Betere handhaving en toezicht

- *Samenhang in toezicht (6.1.A)*
Zoals gezegd is het Samenwerkingsplatform Arbeidsmigranten en Covid-19 sinds september 2020 operationeel. Deelnemers zijn de Inspectie SZW, de NVWA, de GGD's, de Veiligheidsregio's en LOT-C. Het Samenwerkingsplatform bereidt – met respect voor de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende partijen – een gecoördineerde inzet voor op het regionale niveau – om snel te kunnen optreden bij een uitbraak van het coronavirus in een bedrijf of sector. Voorts onderhoudt het platform contacten met buitenlandse autoriteiten, in het bijzonder de Duitse regionale autoriteiten. Het Samenwerkingsplatform zal in ieder geval tot 1 augustus 2021 operationeel blijven. Voor die tijd zal de samenwerking worden geëvalueerd en bekeken worden of en hoe de samenwerking voortgezet wordt. De kosten van voortzetting bedragen circa € 1,5 miljoen per jaar. De eerste ervaringen van samenwerking zijn overigens positief. De verschillende partijen delen bijvoorbeeld informatie over een Covid-19-uitbraak in een sector en zij zetten bevoegdheden die op elkaar aansluiten in. Bovendien ontstaat door het meer integrale beeld een meer integrale aanpak. Zo waren er de afgelopen tijd een aantal acties in de vleessector waarbij de inzet van verschillende partijen werd gecoördineerd vanuit het Samenwerkingsplatform. Het kabinet onderzoekt ook of en hoe te komen tot een gezamenlijk toezichtplan met publieke en private partijen. Informatie- en analysedeling met gemeenten kan helpen om sneller multidisciplinair op te treden ten aanzien van werk en huisvesting. Het kabinet betreft dit bij de uitwerking van aanbeveling 6.1.B.
- *Gegevensuitwisseling (6.1.B)*
Het kabinet gaat een onafhankelijke partij inschakelen om advies te geven over de verbetering van gegevensuitwisseling tussen betrokken partijen, publiek en privaat. Daarbij wordt rekening gehouden met de veelheid aan gegevensuitwisseling die al plaatsvindt, waaronder in LSI-verband, en met de juridische mogelijkheden op grond van de Algemene Verordening

Gegevensbescherming (AVG). Op basis van de bevindingen van deze partij zal verdere besluitvorming over deze aanbeveling kunnen plaatsvinden, waaronder aanpassing van wetgeving.

- *Meer capaciteit (6.1.C)*
Het kabinet laat besluitvorming over deze aanbeveling voor extra capaciteit van 90 fte (circa € 10 miljoen per jaar) voor de Inspectie SZW aan een volgend kabinet.
- *Grensoverschrijdend werken (6.1.D)*
Het kabinet onderschrijft het belang van grensoverschrijdende handhaving en gegevensuitwisseling. Het instellen van een multidisciplinair team van toezichthouders en handhavers, waarbij ook meer gebruik gemaakt wordt van de European Labour Authority (ELA) en samenwerking en gegevensuitwisseling in Benelux-verband, kan daarin een belangrijke verbetering brengen. Daarnaast wordt gedacht aan bilaterale en multilaterale afspraken met landen waar veel migranten vandaan komen en extra inzet op grensoverschrijdend werken. Dit vraagt dan wel de genoemde capaciteitsuitbreiding door het volgende kabinet. Met zijn actieve bijdrage aan de ELA heeft Nederland op dit gebied een goede uitgangspositie.
- *Onaangekondigd inspecteren en meldplicht aan Inspectie SZW (6.1.E)*
Het kabinet ondersteunt het uitgangspunt dat zoveel mogelijk moet worden ingezet op onaangekondigd inspecteren zoals de Inspectie SZW dit doet, ook door private keurmerken. Tegelijkertijd stelt het kabinet vast, zoals ook het Aanjaagteam al aangeeft, dat onaangekondigde inspecties haken en ogen kennen, zowel vanuit praktisch als juridisch oogpunt. Het kabinet zal daarom in overleg treden met de keurmerken om te bekijken hoe meer onaangekondigd inspecteren mogelijk kan worden gemaakt, wat hier juridisch voor nodig is en welke afspraken over meldingen kunnen worden gemaakt met de andere toezichthouders en gemeenten.
- *Omgekeerde bewijslast (6.2.A)*
Deze aanbeveling kan werknemers een extra handvat bieden om achterstallig loon alsnog betaald te krijgen. Als de noodzakelijke gegevens ontbreken om vast te stellen of het juiste loon betaald is, kan de werknemer niet controleren op welk loon hij recht heeft, kunnen de sociale partners en de Inspectie SZW geen onderbetaling vaststellen en kan geen nabetaling worden afgedwongen. Wel kan de Inspectie SZW in dergelijke gevallen een boete aan de werkgever opleggen voor het niet verstrekken van de noodzakelijke gegevens. Die boete is hoger dan de boete voor – bijvoorbeeld – onderbetaling. Het instellen van een rechtsvermoeden ten aanzien van de duur van een dienstverband grijpt in op deze systematiek en vergt nadere verkenning. Het kabinet zal deze aanbeveling daarom met een welwillende houding verder uitwerken, met het oog op besluitvorming door het volgende kabinet.
- *Toezicht op registratie (6.3.A)*
Het kabinet neemt deze aanbeveling mee bij de uitwerking van aanbeveling 3.1.B.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

Institutionele inbedding van arbeidsmigratie

- *Betrek arbeidsmigranten bij de beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering (7.1.A)*
Het kabinet is het met het Aanjaagteam eens dat veel verschillende instanties zich met arbeidsmigratie bezighouden en dat een goede samenwerking zowel landelijk als regionaal noodzakelijk is. Daarbij onderschrijft het kabinet het belang van het betrekken van arbeidsmigranten in de beleidsontwikkeling. Er zijn gemeenten die al zinvolle ervaring hebben opgedaan door te werken met een klankbordgroep waarin ook arbeidsmigranten participeren. Het kabinet inventariseert de ervaringen en stelt deze beschikbaar via de VNG aan gemeenten. Het kabinet zal de ervaringen van gemeenten ook zelf benutten om te bezien hoe arbeidsmigranten in de beleidsontwikkeling kunnen worden betrokken. Daarbij kan het kabinet ook gebruik maken van de contacten die

het Aanjaagteam met (vertegenwoordigers van) arbeidsmigranten heeft gelegd.

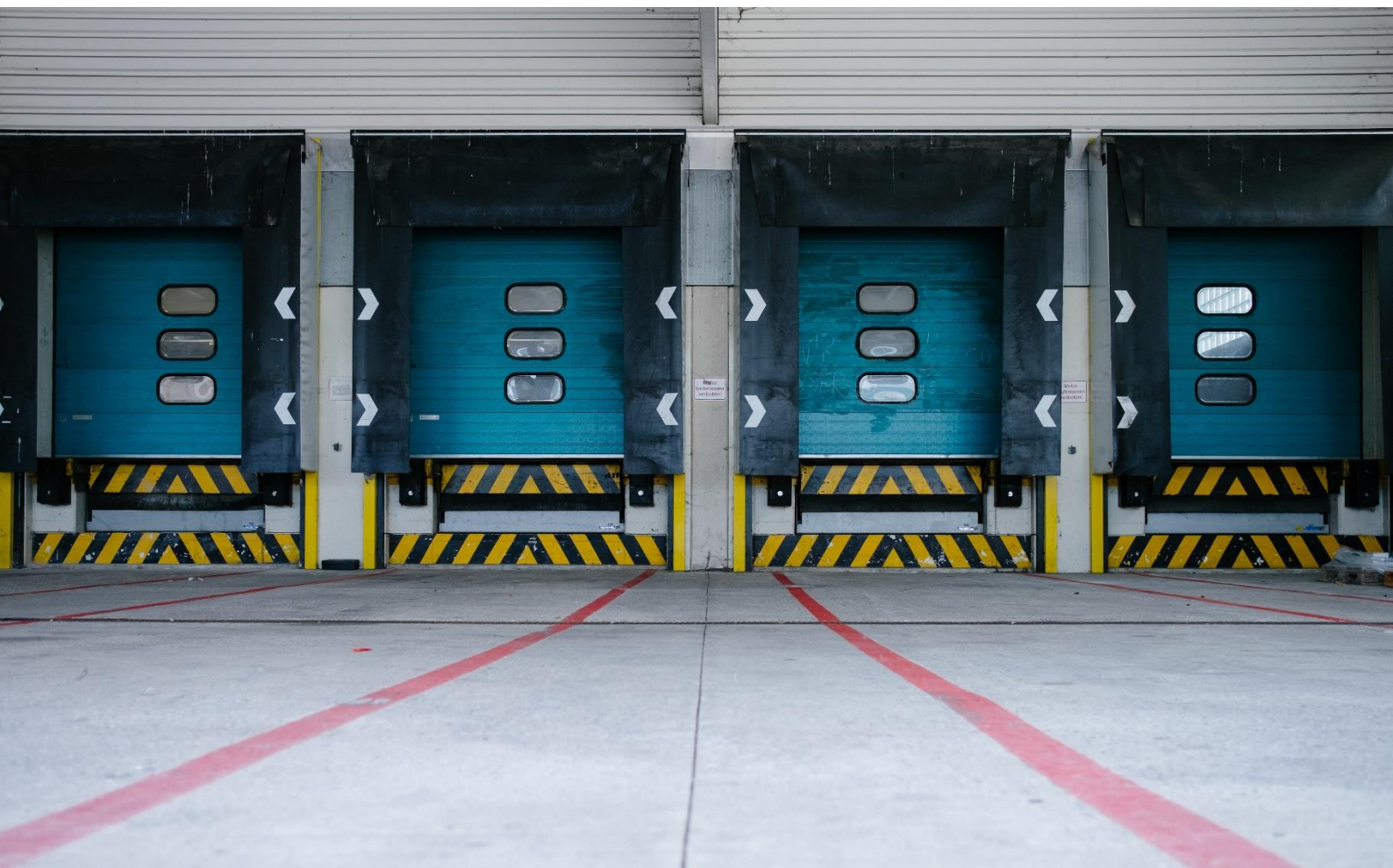
- *Stel integratietrajecten open voor arbeidsmigranten (7.1.B)*
Er zijn al verschillende faciliteiten die arbeidsmigranten ondersteunen om zich de Nederlandse taal en cultuur eigen te maken. Zo is er vanuit het programma "Tel mee met Taal" jaarlijks bijna € 3 miljoen beschikbaar voor werkgevers om de taalvaardigheid van laaggeletterde werknemers te verhogen. Deze subsidie kan ook voor arbeidsmigranten worden ingezet. Ook ontvangen gemeenten op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs middelen voor opleidingen gericht op het verbeteren van de Nederlandse taal en rekenen bij niet-inburgeringsplichtige volwassenen; gemeenten kunnen ook deze middelen inzetten ten faveure van arbeidsmigranten. Het openstellen van inburgerings-/integratietrajecten voor EU-burgers heeft, afhankelijk van de precieze vormgeving, substantiële financiële en organisatorische gevolgen. Besluitvorming daarover is aan het volgende kabinet²⁷.
- *Jaarlijkse rapportage arbeidsmigranten voor de Tweede Kamer (7.2.A)*
Het kabinet neemt deze aanbeveling over en bekijkt in welke vorm dit het beste kan.
- *Regel wetswijzigingen in een verzamelwet (7.2.B)*
Het kabinet staat positief tegenover de aanbeveling om eventuele wetswijzigingen in het kader van de aanpak van de misstanden voor arbeidsmigranten in één wetsvoorstel op te nemen. Het is aan een nieuw kabinet om hier een besluit over te nemen.
- *Stel een Expertteam arbeidsmigranten in (7.2.C)*
Het kabinet neemt deze aanbeveling mee bij de uitwerking van aanbeveling 4.1.A.
- *Verbeterde toegang tot het recht: arbeidscommissie (7.2.D)*
Het kabinet erkent dat een geschillencommissie positief kan bijdragen aan de mogelijkheden voor arbeidsmigranten om zich op hun rechten te beroepen. Tegelijkertijd moet nauwkeurig worden uitgezocht hoe een dergelijke commissie zich zou verhouden tot bestaande organisaties en sectorale geschillencommissies. Het kabinet gaat hierover met sociale partners in overleg. Een besluit over de oprichting van een geschillencommissie is, gezien de financiële en organisatorische consequenties, aan een volgend kabinet.
- *Maak gericht beleid rondom arbeidsmigratie op lokaal niveau (7.2.E)*
Deze aanbeveling wordt meegenomen bij de uitwerking van aanbeveling 7.1.A.

Directie
Arbeidsverhoudingen
Afdeling Sociale Dialoog en
Arbeidsmigratie

Datum
14-12-2020

Onze referentie
2020-0000167505

²⁷ Op basis van de EU-richtlijn vrij verkeer 2004/38/EG is het niet mogelijk EU-burgers een inburgeringsplicht op te leggen, zoals dat het geval is met derdelanders. Het kan uitsluitend gaan om deelname aan trajecten op vrijwillige basis.

Provincie Noord-Holland

Actualisatie cijfers arbeidsmigranten Noord-Holland Noord

Eindrapport, 21 april 2021

DECISIO

TITEL

Actualisatie cijfers arbeidsmigranten Noord-Holland Noord

DATUM

21 april 2021

STATUS RAPPORT

Eindrapport

OPDRACHTGEVER

Provincie Noord-Holland

PROJECTTEAM DECISIO

Gerwin van der Meulen (projectleider; g.vandermeulen@decisio.nl)

Sebastiaan Tieleman

CONTACTGEGEVENS DECISIO | ECONOMISCH ONDERZOEK EN ADVIES

Valkenburgerstraat 212

1011 ND Amsterdam

T 020 - 67 00 562

E info@decisio.nl

I www.decisio.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	1
2.	Aantal arbeidsmigranten naar werklocatie	4
3.	Aantal internationale arbeidsmigranten naar woonlocatie	10
4.	Woon-werk relaties arbeidsmigranten	20
5.	Prognose aantal arbeidsmigranten tot 2030	29
	Bijlage: cijfers	34

1. Inleiding

Inleiding

De provincie Noord-Holland heeft Decisio gevraagd om de gegevens over arbeidsmigranten te actualiseren. Eerder voerde Decisio analyses uit op basis van gegevens over de periode van 2010 tot en met 2018. In deze actualisatie zijn de gegevens voor het jaar 2019 toegevoegd. Deze actualisatie betreft drie regio's, te weten:

- Kop van Noord-Holland
- Regio Alkmaar
- West-Friesland

De analyse die eerder door Decisio is uitgevoerd voor de Kop van Noord-Holland vormt het uitgangspunt voor alle drie de regio's. Deze actualisatie is uitgevoerd op basis van de *'Monitor internationale werknemers'*; een database die door Decisio is ontwikkeld op basis van CBS Microdata.

Cijfers arbeidsmigranten op basis van CBS Microdata

Het CBS geeft geaccrediteerde organisaties toegang tot de databestanden op basis waarvan het CBS haar statistieken opstelt (de zogenaamde 'CBS Microdata'). Decisio heeft toegang tot CBS Microdata en gebruikt dit om de *'Monitor internationale werknemers'* op te stellen op basis van diverse uitgangspunten, waaronder:

- De werknemer werkt in Nederland
- De werknemer heeft de buitenlandse nationaliteit (oftewel: geen Nederlandse nationaliteit)
- De werknemer verdient een inkomen uit 'actieve arbeid'. Oftewel, internationale werknemers zijn niet in de monitor opgenomen wanneer zij bijvoorbeeld een uitkering ontvangen, of werkloos zijn.

Binnen deze monitor zoomen we onder meer specifiek in op de arbeidsmigranten. Voor de monitor koppelt Decisio binnen CBS Microdata arbeidscontractinformatie van arbeidsmigranten in Nederland aan diverse persoonsgegevens. Op gemeenteniveau en (deels) op postcodeniveau geeft de monitor vervolgens onder meer inzicht in het aantal arbeidsmigranten dat in een regio woont en/of werkt, in welke sector zij werkzaam zijn, hoe lang zij in Nederland economisch actief zijn en herkomst.

Afbakening

In dit rapport zijn de cijfers weergegeven voor alle drie genoemde regio's voor wat betreft:

1. Aantal arbeidsmigranten naar werklocatie, voor de jaren 2010 tot en met 2019
2. Aantal arbeidsmigranten naar woonlocatie, voor de jaren 2010 tot en met 2019
3. Belangrijkste woon-werkstromen
4. Jaarlijkse instroom en uitstroom, gemiddelde contractduur van kort verblijvende arbeidsmigranten (< 1 jaar) en langer verblijvende arbeidsmigranten (> 1 jaar) (op basis van werklocatie)
5. Top-10 werksectoren arbeidsmigranten, naar werklocatie, peiljaar 2019
6. Een prognose van het aantal arbeidsmigranten tot 2030

Per tabel of figuur is een korte toelichting gegeven. De cijfers zijn weergegeven op het niveau voor de drie regio's: Kop van Noord-Holland, Regio Alkmaar en West-Friesland. Daarnaast zijn ook de cijfers weergegeven voor de gemeenten binnen deze regio's.

Definities

In dit rapport gebruiken we diverse begrippen om doelgroepen in de data-analyse goed af te bakenen. Voor de duidelijkheid geven we hier een overzicht van hetgeen we daarmee bedoelen:

- **Internationale werknemer:** is een economisch-actieve persoon met alleen een buitenlandse nationaliteit (oftewel deze persoon heeft niet de Nederlandse nationaliteit) en die in loondienst is bij een in Nederland gevestigde organisatie. Voor deze persoon wordt loonheffing afgedragen aan de Belastingdienst.
- **Kenniswerker:** is een internationale werknemer die gerekend wordt tot de groep kenniswerkers waarbij een minimale looneis gesteld is voor twee leeftijdsgroepen (zie ook het volgende kader).
- **Arbeidsmigrant:** is een internationale werknemer die minder verdient dan de gestelde minimale looneis voor de kenniswerker (zie ook het volgende kader).

Definitie: wie is een arbeidsmigrant?

Een economisch-actieve internationale arbeidsmigrant is een persoon in loondienst bij een in Nederland gevestigde organisatie waarvoor loonheffing is betaald aan de Belastingdienst. Daarnaast geldt dat deze persoon alleen een buitenlandse nationaliteit heeft; oftewel deze persoon heeft niet de Nederlandse nationaliteit. In de *Monitor Internationale werknemers* maken we onderscheid tussen internationale kenniswerkers en arbeidsmigranten. Voor kenniswerkers wordt een minimale looneis gesteld voor twee leeftijdsgroepen. De minimale looneis is ontleend aan de bruto loonbedragen in de

kennismigrantenregeling. Voor berekening van de fiscale looneisen is 70 procent van de bruto looneisen uit de kennismigrantenregeling genomen. Alle werknemers die niet aan deze eis voldoen, worden gerekend tot de groep arbeidsmigranten. Zie voor de precieze looneis per leeftijdsgroep ook onderstaande tabel.

Leeftijd	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
< 30 jaar	€ 25.761	€ 25.985	€ 26.605	€ 27.109	€ 26.926	€ 27.860	€ 28.333	€ 28.813	€ 29.293	€ 29.929
≥ 30 jaar	€ 35.128	€ 35.433	€ 35.867	€ 36.407	€ 36.723	€ 38.003	€ 38.648	€ 39.303	€ 39.953	€ 40.824

Afronding van aantallen en percentages

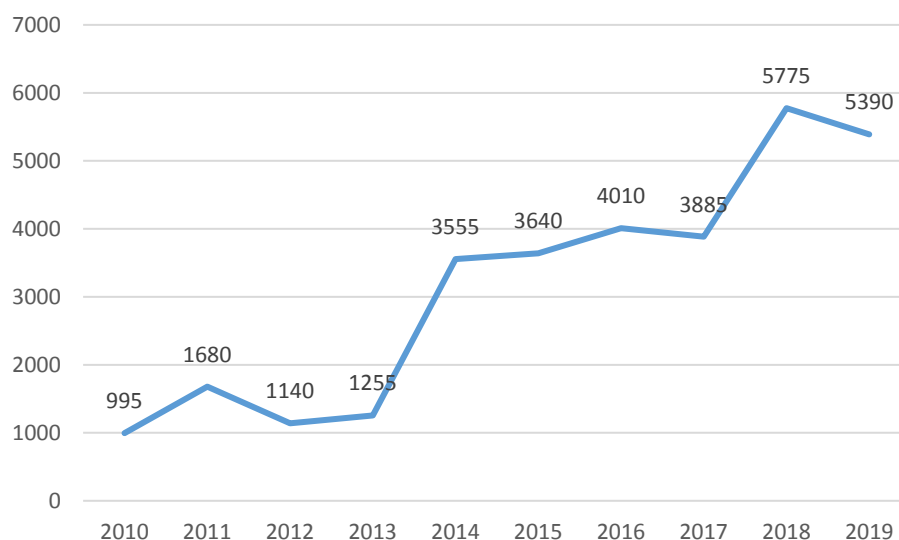
Om de privacy te waarborgen hanteert het CBS bij publicatie de uiteenlopende criteria. Ten eerste mogen er geen getallen worden gepubliceerd lager dan 10. Daarnaast moeten (sinds kort) alle cijfers, voordat ze worden vrijgegeven voor publicatie, worden afgerond op vijftallen. Om deze reden hebben we ervoor gekozen om deze getallen vervolgens niet ook nog af eens te ronden op tientallen omdat dit een vertekend beeld zou kunnen geven van het daadwerkelijk aantal. Bijvoorbeeld een aantal van 103 zou voor publicatie moeten worden afgerond naar 105, 105 zou vervolgens worden afgerond tot 110. Doordat er nu wordt afgerond op vijftallen kunnen sommige aantallen (iets) afwijken van eerder door ons gepubliceerde cijfers. Percentages zijn afgerond op gehele procenten. Hierdoor kan het soms voorkomen dat de percentages bij elkaar opgeteld net boven de 100 procent uitkomen (50,5 procent en 49,5 procent worden 51 procent en 50 procent).

2. Aantal arbeidsmigranten naar werklocatie

Aantal werkzame arbeidsmigranten Kop van Noord-Holland

In 2019 zijn in de Kop van Noord-Holland 5.390 arbeidsmigranten werkzaam. In de volgende figuur is de ontwikkeling weergegeven van het aantal arbeidsmigranten werkzaam in de regio Kop van Noord-Holland. Sinds 2010 zien we een gemiddelde jaarlijkse stijging van 21 procent. Tussen 2018 en 2019 is een lichte daling te zien. Het absolute verschil tussen 2010 en 2019 is 4.400.

Figuur 2.1. Aantal werkzame arbeidsmigranten in Kop van Noord-Holland, 2010-2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

In de volgende tabel zien we een uitsplitsing van het aantal werkzame arbeidsmigranten per gemeente binnen de Kop van Noord-Holland. Opvallend is, dat waar de aantallen arbeidsmigranten binnen de gemeenten in 2010 nog relatief vergelijkbaar waren, we in 2019 zien dat arbeidsmigranten vooral werkzaam zijn in Hollands Kroon en Schagen. In Hollands Kroon werkt in 2019 ongeveer 43 procent van het totaal aantal arbeidsmigranten in de Kop van Noord-Holland, in Schagen is dit ongeveer 40 procent. Hollands Kroon en Schagen kenden tussen 2010 en 2019 een gemiddelde jaarlijkse groei van ongeveer 25 procent.

Tabel 2.1. Aantal werkzame arbeidsmigranten naar werklocatie, voor de Kop van Noord-Holland en de gemeenten daarbinnen, jaren 2010-2019

Werklocatie	Aantal 2010	Aantal 2019	Verschil absoluut	Jaarlijkse groei
Den Helder	300	610	310	8%
Hollands Kroon	280	2.310	2.030	26%
Schagen	285	2.190	1.905	25%
Texel	130	280	150	9%
Kop van Noord-Holland	995	5.390	4.395	21%

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Belangrijkste kenmerken doelgroep arbeidsmigranten Kop van Noord-Holland

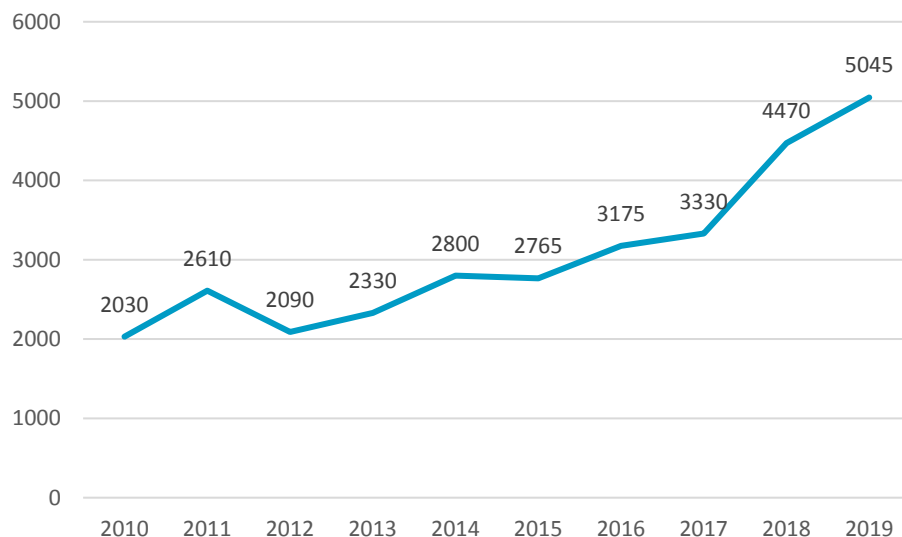
In de bijlage zijn gegevens te vinden over de kenmerken van de groep arbeidsmigranten in de Kop van Noord-Holland. In dit kader geven we een opsomming van de belangrijkste kenmerken:

- **In- en uitstroom:** tussen 2011-2019 bedroeg de gemiddelde jaarlijkse instroom van arbeidsmigranten werkzaam in de Kop van Noord-Holland ongeveer 1.840 personen terwijl de uitstroom 1.330 bedroeg.
- **Contractduur:** 35 procent van de arbeidsmigranten is langer dan een jaar werkzaam in de regio. Dit betekent dat 65 procent van de arbeidsmigranten korter dan een jaar werkzaam is in de regio. 37 procent van het totaal is tot vier maanden werkzaam in de regio.
- **Bedrijfssector:** 52 procent van de arbeidsmigranten werkzaam in de regio Kop van Noord-Holland is werkzaam via een uitzendbureau. Van de arbeidsmigranten die niet in dienst zijn van een uitzendbureau werkt 55 procent in de landbouw, 14 procent in de horeca en 6 procent in de transport en logistiek.

Aantal werkzame arbeidsmigranten regio Alkmaar

In 2019 zijn de regio Alkmaar 5.045 arbeidsmigranten werkzaam. In de volgende figuur is de ontwikkeling weergegeven van het aantal arbeidsmigranten werkzaam in de regio Alkmaar. De gemiddelde jaarlijkse groei voor de periode 2010-2019 is 11 procent. Vanaf 2017 is er een versnelling van de groei zichtbaar. Van de drie regio's in dit onderzoek kende de regio Alkmaar de laagste gemiddelde jaarlijkse groei. Het absolute verschil tussen 2010 en 2019 is in deze regio 3.020.

Figuur 2.2. Aantal werkzame arbeidsmigranten in regio Alkmaar, 2010-2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

In Alkmaar en Heerhugowaard werken, absoluut gezien, de meeste arbeidsmigranten. In Alkmaar werkt in 2019 meer dan 40 procent van het totaal aantal werkende arbeidsmigranten in de regio Alkmaar. In Heerhugowaard is dit ongeveer 30 procent van het totaal van de regio. Als we kijken naar de jaarlijkse gemiddelde groei, dan zien we dat Uitgeest verreweg de grootste jaarlijkse groei kent; ongeveer 36 procent.

Tabel 2.2. Aantal geregistreerde arbeidsmigranten naar werklocatie, voor de regio Alkmaar en de gemeenten daarbinnen, jaren 2010-2019

Werklocatie	Aantal 2010	Aantal 2019	Vershil absoluut	Jaarlijkse groei
Alkmaar	1.070	2.170	1.100	8%
Bergen	175	275	100	5%
Castricum	85	215	130	11%
Heerhugowaard	465	1.505	1.040	14%
Heiloo	65	110	45	6%
Langedijk	135	205	70	5%
Uitgeest	35	565	530	36%
Regio Alkmaar	2.030	5.045	3.015	11%

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Belangrijkste kenmerken doelgroep arbeidsmigranten regio Alkmaar

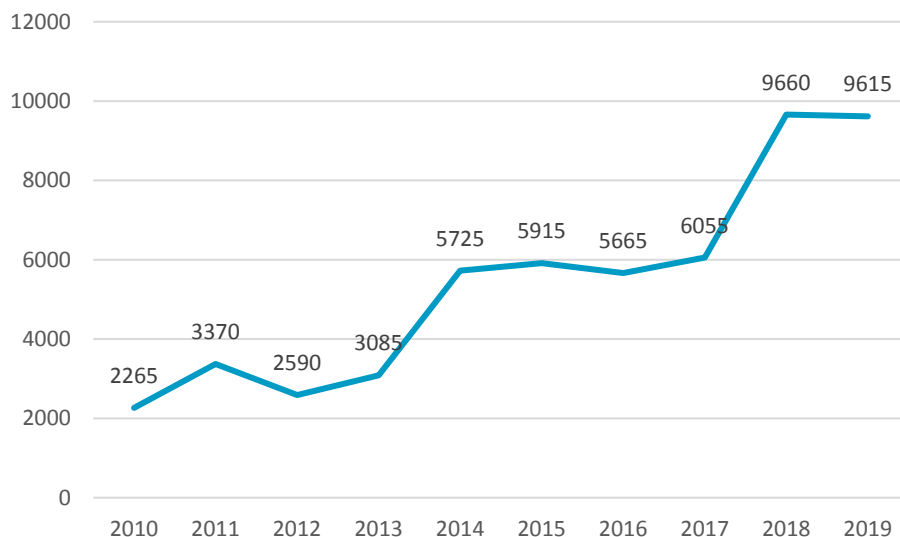
In de bijlage zijn gegevens te vinden over de kenmerken van de groep arbeidsmigranten in regio Alkmaar. In dit kader geven we een opsomming van de belangrijkste kenmerken:

- **In- en uitstroom:** tussen 2011-2019 bedroeg de gemiddelde jaarlijkse instroom van arbeidsmigranten werkzaam in de regio Alkmaar ongeveer 1.550 personen terwijl de uitstroom 1.190 bedroeg.
- **Contractduur:** 54 procent van de arbeidsmigranten is langer dan een jaar werkzaam in de regio. Dit betekent dat 46 procent van de arbeidsmigranten korter dan een jaar werkzaam is in de regio. 17 procent van het totaal is tot vier maanden werkzaam in de regio.
- **Bedrijfssector:** 34 procent van de arbeidsmigranten in de regio Alkmaar is werkzaam via een uitzendbureau. Van de arbeidsmigranten die niet in dienst zijn van een uitzendbureau werkt 19 procent in de horeca, 17 procent in de zakelijke dienstverlening en 14 procent in de detailhandel.

Aantal werkzame arbeidsmigranten West-Friesland

In 2019 zijn in West-Friesland 9.615 arbeidsmigranten werkzaam. In de volgende figuur is de ontwikkeling weergegeven van het aantal arbeidsmigranten werkzaam in West-Friesland. Ook hier groeit het aantal werkzame arbeidsmigranten sterk; gemiddeld 17,4 procent per jaar. Tussen 2018 en 2019 is het aantal arbeidsmigranten licht afgenomen. Op basis van de data is het moeilijk om hier een oorzaak voor aan te wijzen. Belangrijk is ook om hierin aan te merken dat zekere mate van fluctuatie van het aantal arbeidsmigranten meestal aanwezig is. Het is niet onze verwachting dat er in 2019 sprake is van een trendbreuk. Onze prognoses (in hoofdstuk 5) wijzen uit dat het aantal arbeidsmigranten de komende tien jaar zal blijven groeien. Het absolute verschil tussen 2010 en 2019 is in deze regio 7.350.

Figuur 2.3. Aantal werkzame arbeidsmigranten in West-Friesland, 2010-2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

In de volgende tabel zien we de uitsplitsing per werkgemeente voor de regio West-Friesland. De meeste arbeidsmigranten zijn werkzaam in Koggenland en Medemblik. In Koggenland werkt in 2019 bijna 25 procent van het totaal aantal arbeidsmigranten in West-Friesland, in Medemblik is dit 37 procent. Het aantal werkzame arbeidsmigranten groeit het snelst in Koggenland met bijna 30 procent.

Tabel 2.3. Aantal geregistreerde arbeidsmigranten naar werklocatie, voor West-Friesland en de gemeenten daarbinnen, jaren 2010-2019

Werklocatie	Aantal 2010	Aantal 2019	Vershil absoluut	Jaarlijkse groei
Drechterland	150	1.080	930	25%
Enkhuizen	165	325	160	8%
Hoorn	900	1.155	255	3%
Koggenland	230	2.330	2.100	29%
Medemblik	620	3.535	2.915	21%
Opmeer	70	380	310	21%
Stede Broec	130	810	680	22%
West-Friesland	2.265	9.615	7.350	17.4%

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Belangrijkste kenmerken doelgroep arbeidsmigranten West-Friesland

In de bijlage zijn gegevens te vinden over de kenmerken van de groep arbeidsmigranten in West-Friesland. In dit kader geven we een opsomming van de belangrijkste kenmerken:

- **In- en uitstroom:** tussen 2011-2019 bedroeg de gemiddelde jaarlijkse instroom van arbeidsmigranten werkzaam in West-Friesland ongeveer 2.899 personen terwijl de uitstroom 2.130 bedroeg.
- **Contractduur:** 43 procent van de arbeidsmigranten is langer dan een jaar werkzaam in de regio. Dit betekent dat 57 procent van de arbeidsmigranten korter dan een jaar werkzaam is in de regio. 25 procent van het totaal is tot vier maanden werkzaam in de regio.
- **Bedrijfssector:** 24 procent van de arbeidsmigranten werkzaam in West-Friesland werkt via een uitzendbureau. Van de arbeidsmigranten die niet via een uitzendbureau werken werkt 39 procent in de landbouw, 23 procent in de detailhandel, 16 procent werkt bij een groothandel en 4 procent is werkzaam in de horecasector.

3. Aantal internationale arbeidsmigranten naar woonlocatie

Woonadres arbeidsmigrant niet altijd bekend: registratiegraad

Het komt voor dat het woonadres van een arbeidsmigrant niet bekend is via CBS Microdata. Dat kan meerdere redenen hebben. Bijvoorbeeld doordat de arbeidsmigrant, bij seizoensgebonden arbeid, minder dan 4 maanden in Nederland verblijft (en ook voornemens om niet langer te verblijven) en zich niet bij de gemeente inschrijft (dit is ook geen wettelijke plicht). Of, het kan voorkomen dat de arbeidsmigrant zich niet wenst in te schrijven vanwege de angst voor het verliezen van rechten in het land van herkomst. Uit diverse onderzoeken blijkt dat circa 45 tot 55 procent van de arbeidsmigranten zich inschrijft. Het aantal geregistreerde arbeidsmigranten via de CBS Microdata is dus waarschijnlijk een onderschatting van het aantal arbeidsmigranten dat daadwerkelijk in de regio Noord-Holland Noord woont.

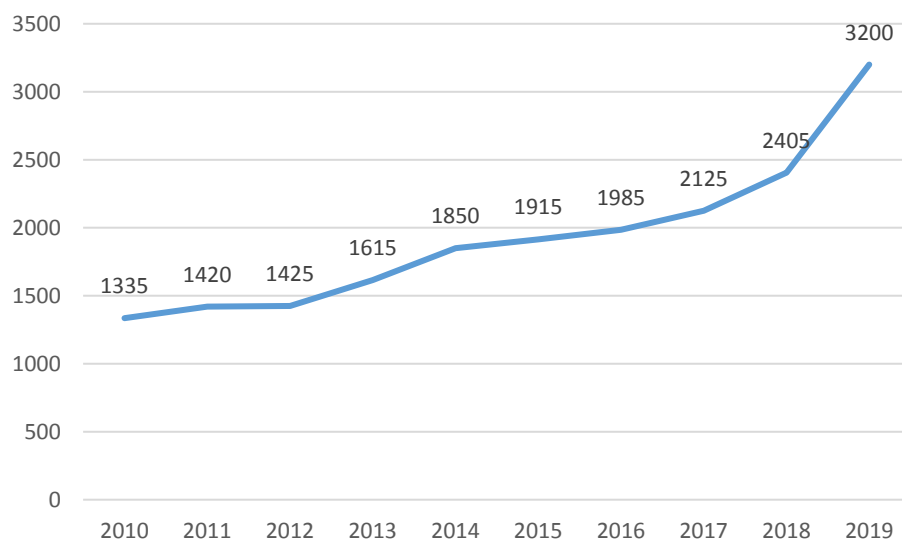
In december 2018 is er een pilot geweest met het zogeheten 'Westlandsmodel', met als doel om onder andere de registratiegraad van arbeidsmigranten te verhogen. De pilot is uitgevoerd in de gemeenten Hollands Kroon en Opmeer. Opvallend is dat we in deze gemeenten tussen 2018 en 2019 een sterkere toename zien van het aantal woonachtige arbeidsmigranten dan bij andere gemeenten in de regio (zie tabel 0.4 en tabel 0.6 in bijlage). Dit is een aanwijzing dat het beleid effectief is om de registratiegraad te verhogen; meer onderzoek is echter nodig om dit met zekerheid te kunnen vaststellen.

PS: de gegevens over arbeidsmigranten naar woonlocatie zijn gebaseerd op cijfers tot en met 2019. Huisvestingsfaciliteiten die na 2019 gerealiseerd zijn, zijn daarom (nog) niet terug te vinden in de resultaten (als woonlocaties van arbeidsmigranten).

Aantal wonende arbeidsmigranten Kop van Noord-Holland

In 2019 zijn 3.200 arbeidsmigranten woonachtig in de Kop van Noord-Holland. In de volgende figuur zien we de ontwikkeling van het aantal woonachtige arbeidsmigranten in de Kop van Noord-Holland. Waar het aantal woonachtige arbeidsmigranten in de regio in 2010 nog 1.340 bedroeg is dit in 2019 gegroeid naar 3.200. Met name tussen 2018 en 2019 zien we een sterke toename. De gemiddelde jaarlijkse groei komt in deze periode neer op ongeveer 10 procent.

Figuur 3.1. Aantal (geregistreerd) woonachtige arbeidsmigranten in de Kop van Noord-Holland, 2010-2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

In de volgende tabel zien we een uitsplitsing van het aantal woonachtige arbeidsmigranten per gemeente binnen de Kop van Noord-Holland. We zien dat Hollands Kroon verreweg de grootste stijging heeft gekend van het aantal woonachtige arbeidsmigranten tussen 2010-2019. Het gemiddeld jaarlijks groeipercentage in Hollands Kroon is 19 procent, hoger dan het gemiddelde groeipercentage in de regio van 10 procent. Meer dan de helft van arbeidsmigranten woonachtig in de Kop van Noord-Holland woont in Hollands Kroon.

Tabel 3.1. Aantal (geregistreerde) arbeidsmigranten naar woonlocatie, voor de Kop van Noord-Holland en de gemeenten, jaren 2010-2019

Woonlocatie	Aantal 2010	Aantal 2019	Verschil absoluut	Jaarlijkse groei
Den Helder	545	785	240	4%
Hollands Kroon	340	1.630	1.290	19%
Schagen	315	585	270	7%
Texel	135	200	65	4%
Kop van Noord-Holland	1.335	3.200	1.865	10%

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

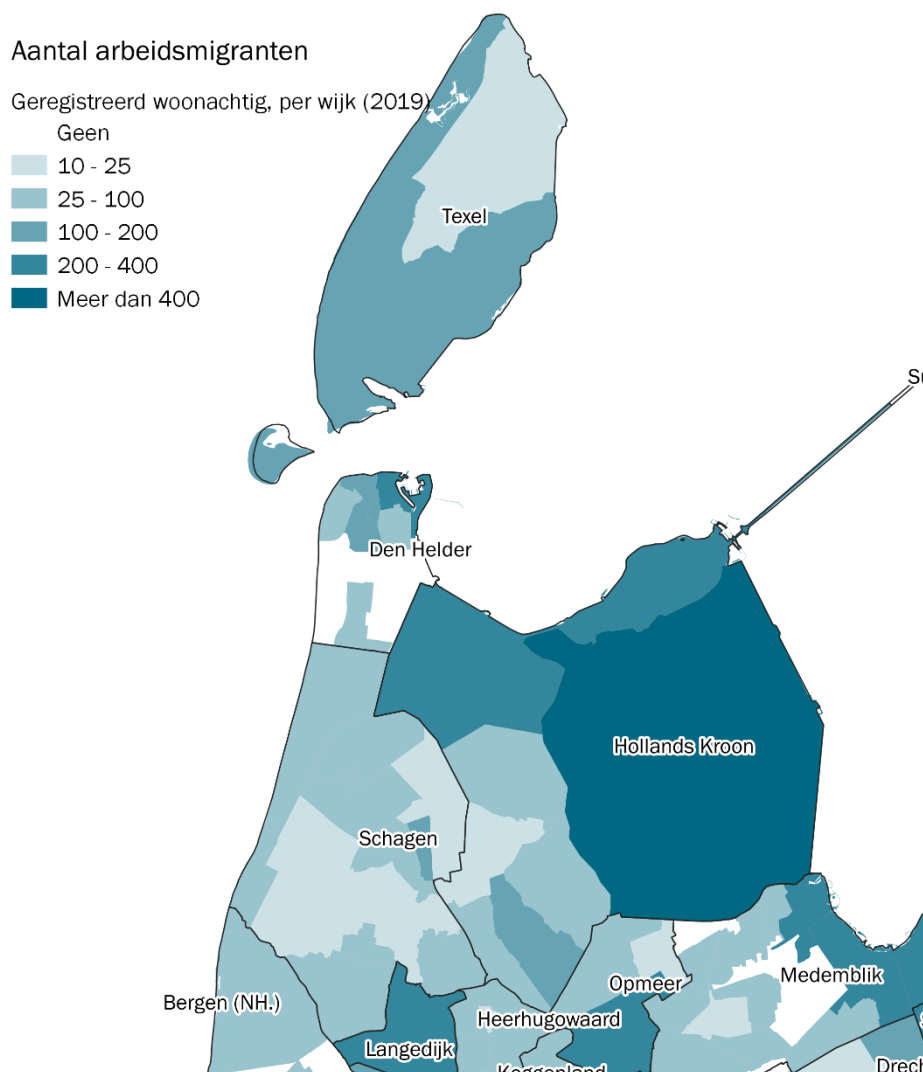
We kunnen met de CBS Microdata op een lagere geografische schaal kijken naar de woonlocatie van arbeidsmigranten. In de volgende tabel staat de wijk met het hoogste aantal arbeidsmigranten per gemeente in de Kop van Noord-Holland. We zien dat in de wijk Wieringermeer in Hollands Kroon relatief veel arbeidsmigranten wonen.

Tabel 3.2. Woonwijk met meeste arbeidsmigranten per gemeente, Kop van Noord-Holland, 2019

Woonlocatie	Naam wijk	Aantal
Den Helder	Stad binnen de Linie-Oost	240
Hollands Kroon	Wieringermeer	830
Schagen	Schagen (woonkern-Midden)	105
Texel	Het Oude Land en duingebied	190

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 3.2. Aantal (geregistreerd) woonachtige arbeidsmigranten per gemeente op wijk niveau in de Kop van Noord-Holland, 2019

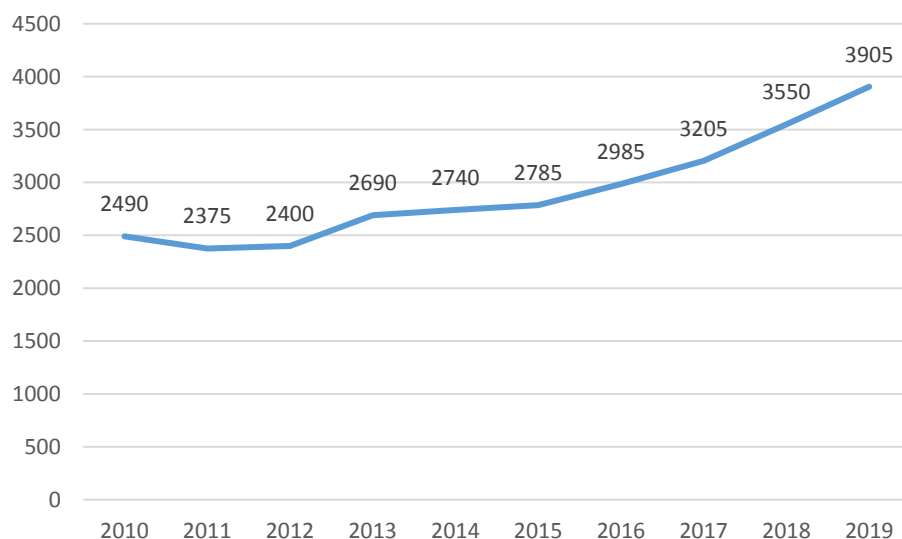

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. PS: de gegevens over internationale arbeidsmigranten naar woonlocatie zijn gebaseerd op cijfers tot en met 2019. Huisvestingsfaciliteiten die na 2019 gerealiseerd zijn zien we daarom nog niet terug in de resultaten (als woonlocaties van arbeidsmigranten).

Aantal wonende arbeidsmigranten regio Alkmaar

In 2019 zijn 3.905 arbeidsmigranten woonachtig in de regio Alkmaar. In de volgende figuur zien we de ontwikkeling van het aantal woonachtige arbeidsmigranten voor de regio Alkmaar. We zien een gelijkmatige stijging tussen 2010 en 2019. De absolute groei tussen deze jaren is ongeveer 1.420. Dit komt gemiddeld neer op 5 procent jaar.

Figuur 3.3. Aantal (geregistreerd) woonachtige arbeidsmigranten in de regio Alkmaar, 2010-2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

In de volgende tabel zien we een uitsplitsing van het aantal woonachtige arbeidsmigranten per gemeente binnen de regio Alkmaar. De gemiddelde jaarlijkse procentuele groei ligt per gemeente relatief dicht bij elkaar. De hoogste groei was in Heerhugowaard met 9 procent gevolgd door Castricum en Heiloo met ongeveer 7 procent. De meeste arbeidsmigranten wonen in Alkmaar, ongeveer 45 procent van de totaal van de Regio Alkmaar, voor Heerhugowaard is dit ongeveer 25 procent.

Tabel 3.3. Aantal (geregistreerde) arbeidsmigranten naar woonlocatie, voor de regio Alkmaar en de gemeenten, jaren 2010-2019

Woonlocatie	Aantal 2010	Aantal 2019	Vershil absoluut	Jaarlijkse groei
Alkmaar	1.330	1.780	450	3%
Bergen	200	290	90	4%
Castricum	145	270	125	7%
Heerhugowaard	490	1.025	535	9%
Heiloo	105	190	85	7%
Langedijk	145	230	85	5%
Uitgeest	75	120	45	5%
Regio Alkmaar	2.490	3.905	1.415	5%

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

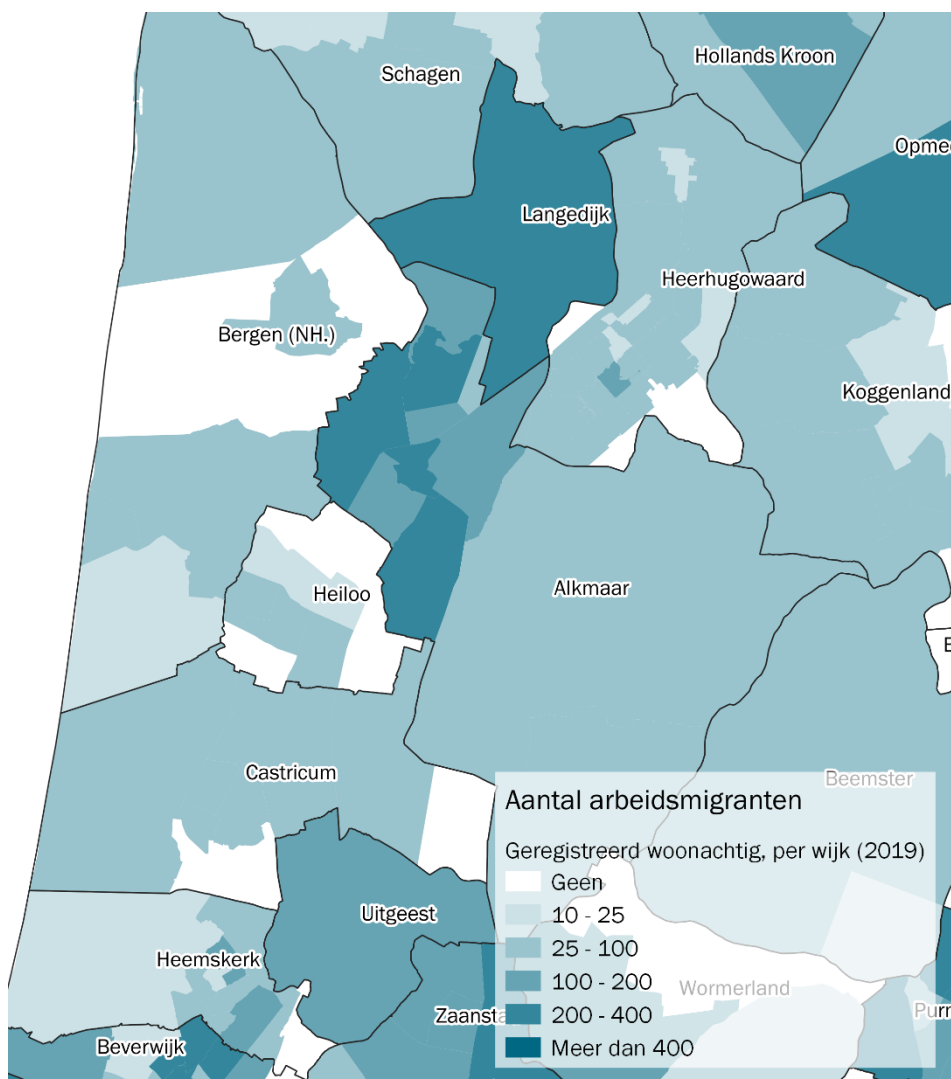
We kunnen met de CBS Microdata op een lagere geografische schaal kijken naar de woonlocatie van arbeidsmigranten. In de volgende tabel staat de wijk met het hoogste aantal arbeidsmigranten per gemeente in de regio Alkmaar. In de wijk De Mare in Alkmaar en in de Rivierenwijk in Heerhugowaard wonen de meeste arbeidsmigranten binnen deze regio.

Tabel 3.4. Woonwijk met meeste arbeidsmigranten per gemeente, regio Alkmaar, 2019

Woonlocatie	Naam wijk	Aantal
Alkmaar	De Mare	290
Bergen	Bergen Binnen	100
Castricum	Castricum-Oost	70
Heerhugowaard	Rivierenwijk	190
Heiloo	Stationsomgeving	55
Langedijk	41600 (code)	230
Uitgeest	45000 (code)	120

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 3.4. Aantal (geregistreerd) woonachtige arbeidsmigranten per gemeente op wijk niveau in de regio Alkmaar, 2019

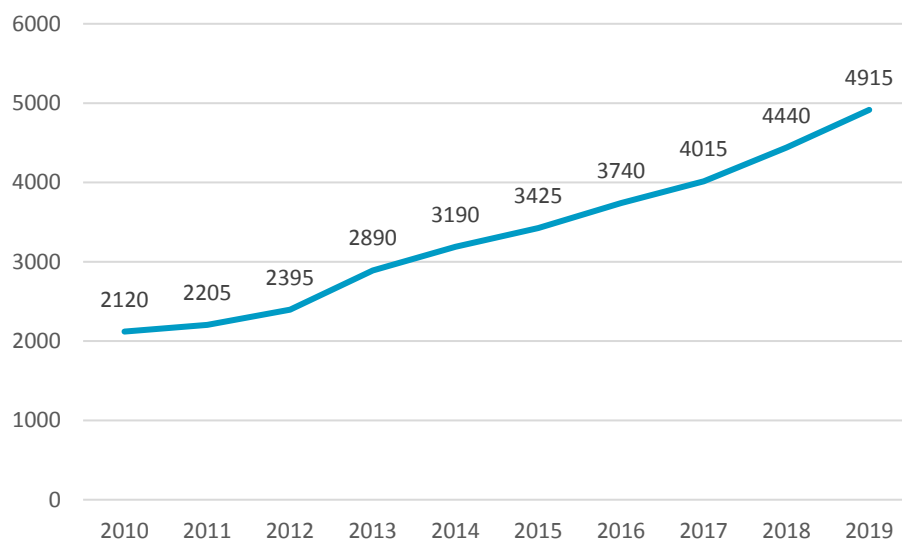

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. PS: de gegevens over internationale arbeidsmigranten naar woonlocatie zijn gebaseerd op cijfers tot en met 2019. Huisvestingsfaciliteiten die na 2019 gerealiseerd zijn zien we daarom nog niet terug in de resultaten (als woonlocaties van arbeidsmigranten).

Aantal wonende arbeidsmigranten West-Friesland

In 2019 zijn 4.915 arbeidsmigranten woonachtig in West-Friesland. In de volgende figuur zien we de ontwikkelingen van het aantal woonachtige arbeidsmigranten in West-Friesland. In deze regio zien we een gelijkmatige doch aanzienlijke stijging van het aantal woonachtige arbeidsmigranten. Het absolute verschil tussen 2010 en 2019 is 2.795; dit is een gemiddelde jaarlijkse stijging van bijna 10 procent.

Figuur 3.5. Aantal (geregistreerd) woonachtige arbeidsmigranten in West-Friesland, 2010-2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

In de volgende tabel zien we een uitsplitsing van het aantal woonachtige arbeidsmigranten per gemeente binnen de regio West-Friesland. In de gemeente Opmeer is de jaarlijkse gemiddelde groei van het aantal woonachtige arbeidsmigranten het grootst met 17 procent. In Drechterland en Medemblik bedroeg de jaarlijkse gemiddelde groei 12 procent. De meeste arbeidsmigranten wonen in Hoorn, 35 procent van het totaal in West-Friesland. Naast Hoorn wonen ook in Medemblik relatief veel arbeidsmigranten bijna een kwart van het totaal in West-Friesland.

Tabel 3.5. Aantal (geregistreerde) arbeidsmigranten naar woonlocatie, voor West-Friesland en de gemeenten, jaren 2010-2019

Woonlocatie	Aantal 2010	Aantal 2019	Verschil absoluut	Jaarlijkse groei
Drechterland	155	415	260	12%
Enkhuizen	235	490	255	9%
Hoorn	855	1.725	870	8%
Koggenland	145	250	105	6%
Medemblik	420	1.200	780	12%
Opmeer	75	300	225	17%
Stede Broec	235	535	300	10%
West-Friesland	2.120	4.915	2.795	10%

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

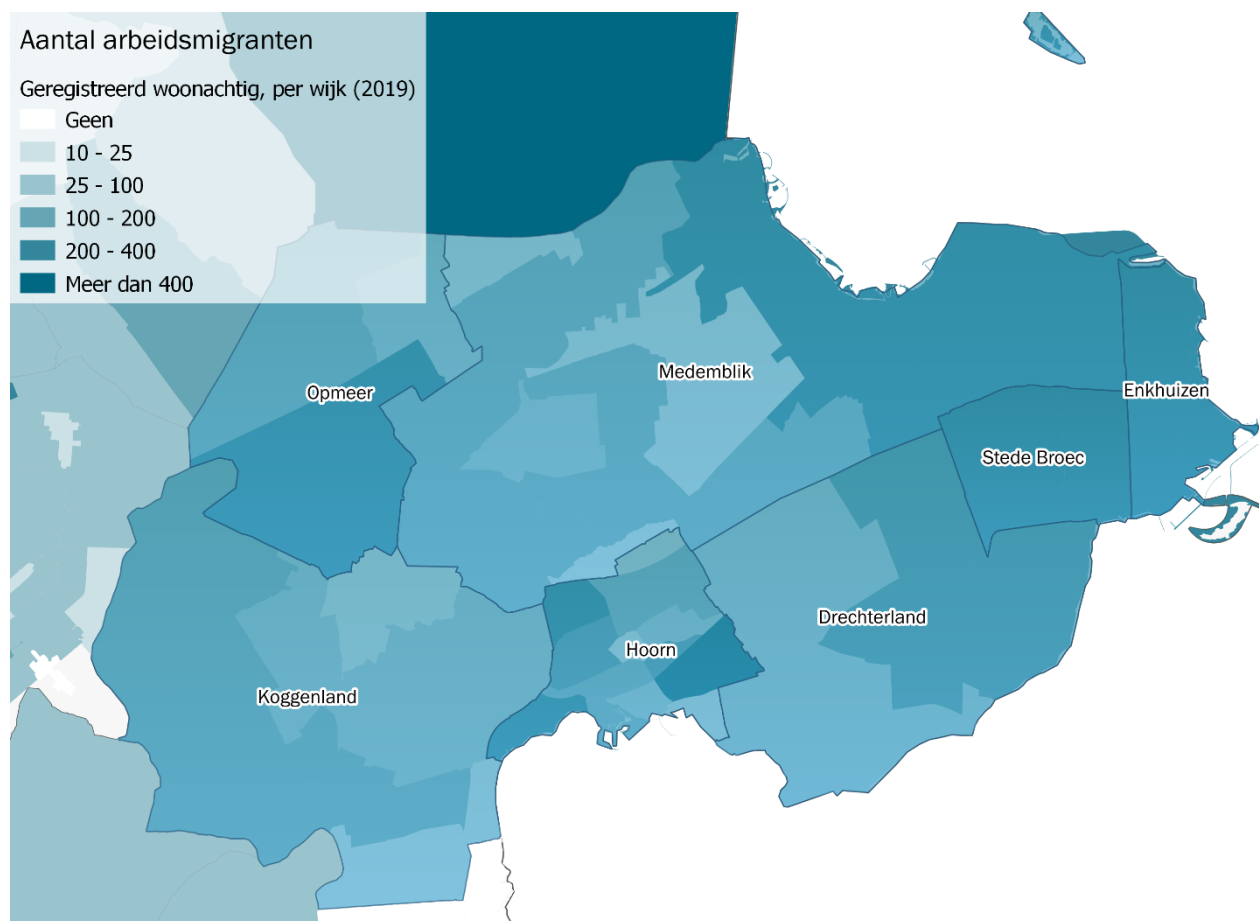
In West-Friesland zien we dat met name in Kersenboogerd-Zuid in Hoorn veel arbeidsmigranten wonen.

Tabel 3.6. Woonwijk met meeste arbeidsmigranten per gemeente, West-Friesland, 2019

Woonlocatie	Naam wijk	Aantal
Drechterland	Hoogkarspel	175
Enkhuizen	Wijk 01	285
Hoorn	Kersenboogerd-Zuid	445
Koggenland	Obdam	50
Medemblik	Medemblik	305
Opmeer	Wijk 00	240
Stede Broec	Wijk 00	270

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 3.6. Aantal (geregistreerd) woonachtige arbeidsmigranten per gemeente op wijk niveau in West-Friesland, 2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. PS: de gegevens over internationale arbeidsmigranten naar woonlocatie zijn gebaseerd op cijfers tot en met 2019. Huisvestingsfaciliteiten die na 2019 gerealiseerd zijn zien we daarom nog niet terug in de resultaten (als woonlocaties van arbeidsmigranten).

4. Woon-werk relaties arbeidsmigranten

In dit hoofdstuk kijken we naar de woon-werk stromen voor de drie regio's en de gemeenten binnen de drie regio's.

Woon-werk relaties arbeidsmigranten Kop van Noord-Holland

In de volgende tabel zien we dit overzicht voor de Kop van Noord-Holland. Opvallend is de gemeente Hollands Kroon waar het grootste deel van de arbeidsmigranten buiten de regio Kop van Noord-Holland werkt. Daarnaast zien we dat arbeidsmigranten wonend op Texel daar in 83 procent van de gevallen ook werkt.

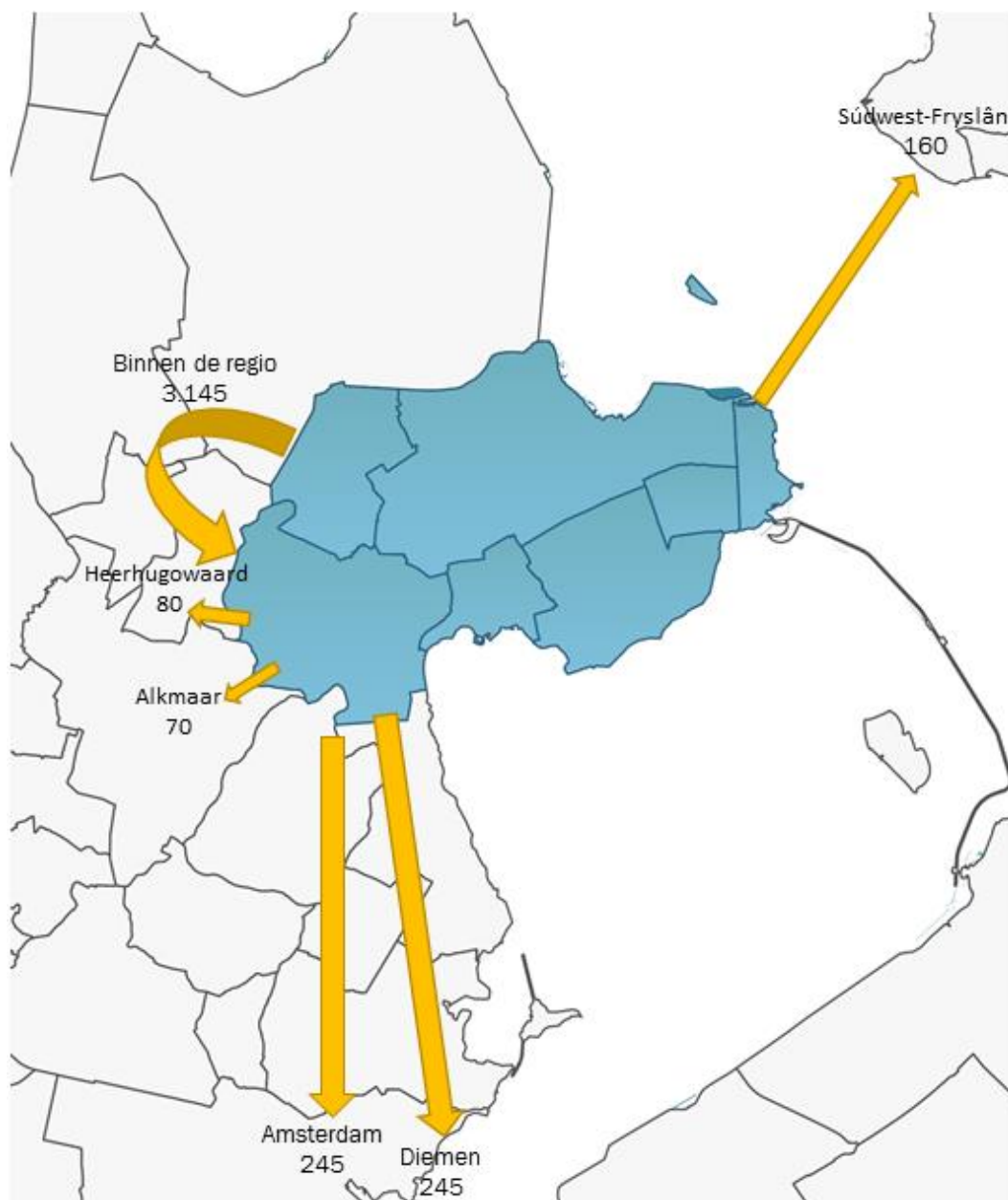
Tabel 4.1. Aandeel arbeidsmigranten dat in de Kop van Noord-Holland woont en werkt, naar gemeente, 2019

Woongemeente	Aantal geregistreerd	Werkt in woongemeente	Werkt (elders) in de Kop van Noord-Holland	Werkt buiten de Kop van Noord-Holland
Den Helder	785	37%	32%	31%
Hollands Kroon	1.630	30%	12%	58%
Schagen	585	38%	23%	38%
Texel	200	83%	13%	4%
Kop van NH	3.200		56%	44%

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Als we kijken naar de uitgaande pendelstromen in de Kop van Noord-Holland dan zien we in de volgende figuur dat Súdwest-Fryslân en Amsterdam belangrijke gemeenten zijn waar arbeidsmigranten werken.

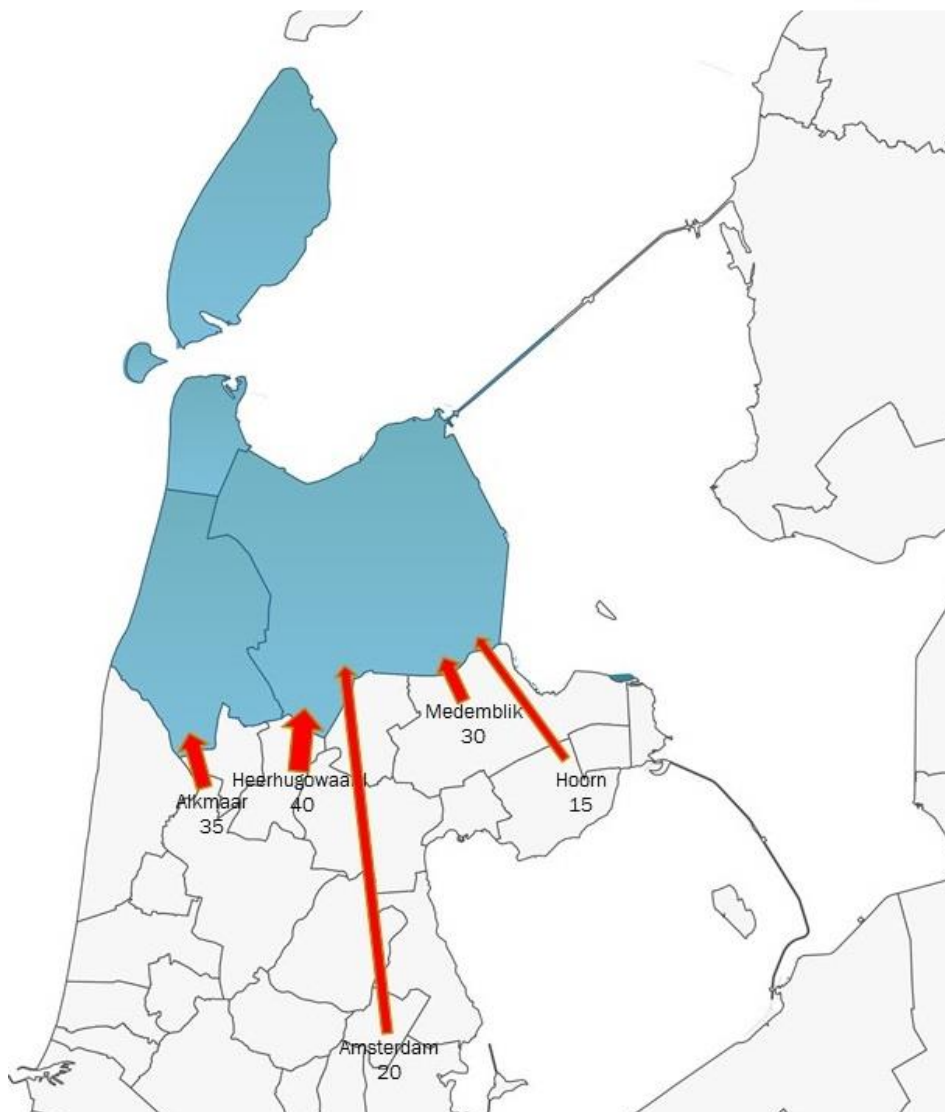
Figuur 4.1. Belangrijkste uitgaande pendelstromen van de groep woonachtige arbeidsmigranten in de Kop van Noord-Holland, 2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata

In de volgende figuur zien we de inkomende pendelstromen. De belangrijkste inkomende pendelstromen van arbeidsmigranten zijn Heerhugowaard en Alkmaar.

Figuur 4.2. Belangrijkste inkomende pendelstromen van de groep woonachtige arbeidsmigranten in de Kop van Noord-Holland, 2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Woon-werk relaties arbeidsmigranten regio Alkmaar

In de volgende tabel zien we het overzicht voor de regio Alkmaar. We zien dat arbeidsmigranten woonachtig in de gemeente Alkmaar daar in meer dan een derde van de gevallen ook werken. Van de arbeidsmigranten die wonen in Uitgeest werkt bijna de helft buiten de regio Alkmaar.

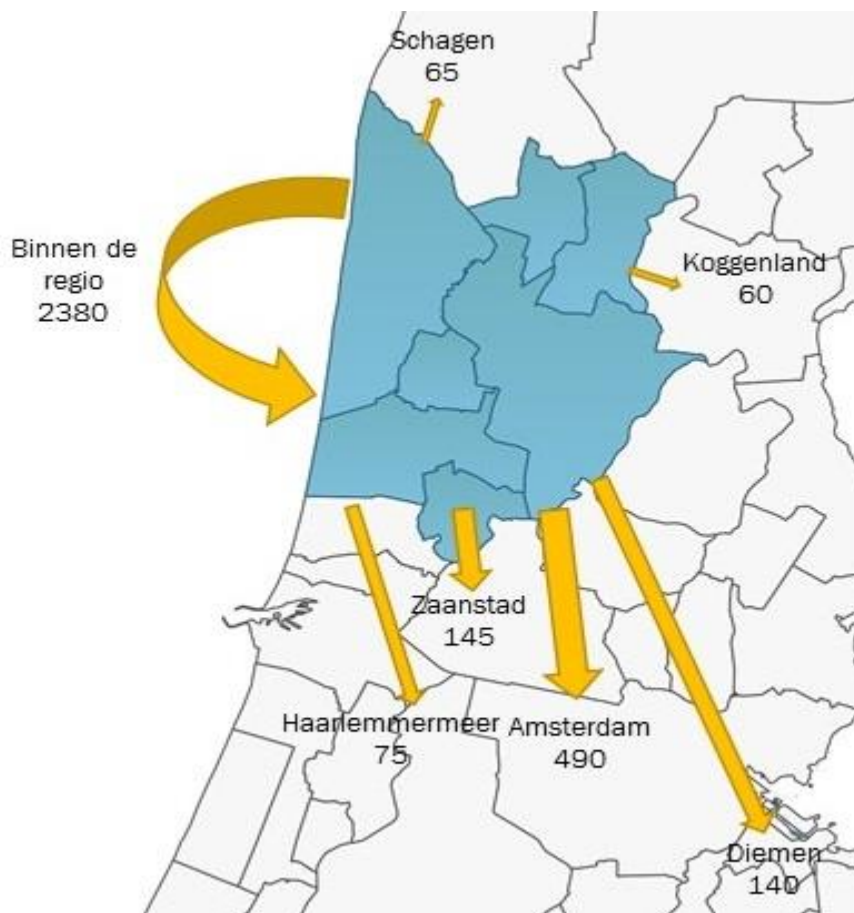
Tabel 4.2. Aandeel arbeidsmigranten dat in de regio Alkmaar woont en werkt, naar gemeente, 2019

Woongemeente	Aantal geregistreerd	Werkt in woongemeente	Werkt (elders) in de regio Alkmaar	Werkt buiten de regio Alkmaar
Alkmaar	1.780	36%	22%	42%
Bergen	290	28%	40%	32%
Castricum	270	26%	30%	44%
Heerhugowaard	1.025	31%	32%	37%
Heiloo	190	16%	54%	30%
Langedijk	230	13%	58%	29%
Uitgeest	120	13%	41%	47%
Regio Alkmaar	3.905		61%	39%

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

In de volgende figuur zien we de uitgaande pendelstromen in de regio Alkmaar. Amsterdam en Zaanstad zijn de belangrijkste uitgaande pendelstromen voor de regio Alkmaar.

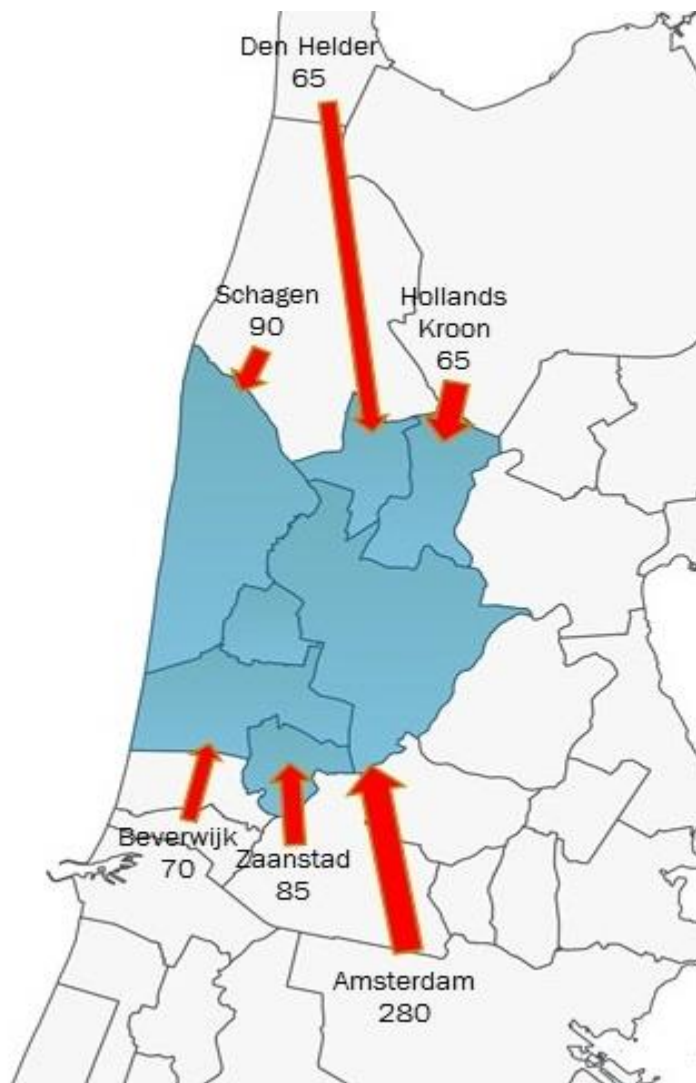
Figuur 4.3. Belangrijkste uitgaande pendelstromen van de groep woonachtige arbeidsmigranten in de Regio Alkmaar, 2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

In de volgende figuur staan de inkomende pendelstromen van de regio Alkmaar. Wederom vormen Amsterdam en Zaanstad de belangrijkste pendelstromen.

Figuur 4.4. Belangrijkste inkomende pendelstromen van de groep woonachtige arbeidsmigranten in de Regio Alkmaar, 2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Woon-werk relaties arbeidsmigranten West-Friesland

Tot slot zien we in de volgende tabel het overzicht voor West-Friesland. Uitschieters zijn Medemblik waar ze relatief vaak binnen de gemeente werken en wonen en Opmeer waar er relatief veel buiten de regio wordt gewerkt.

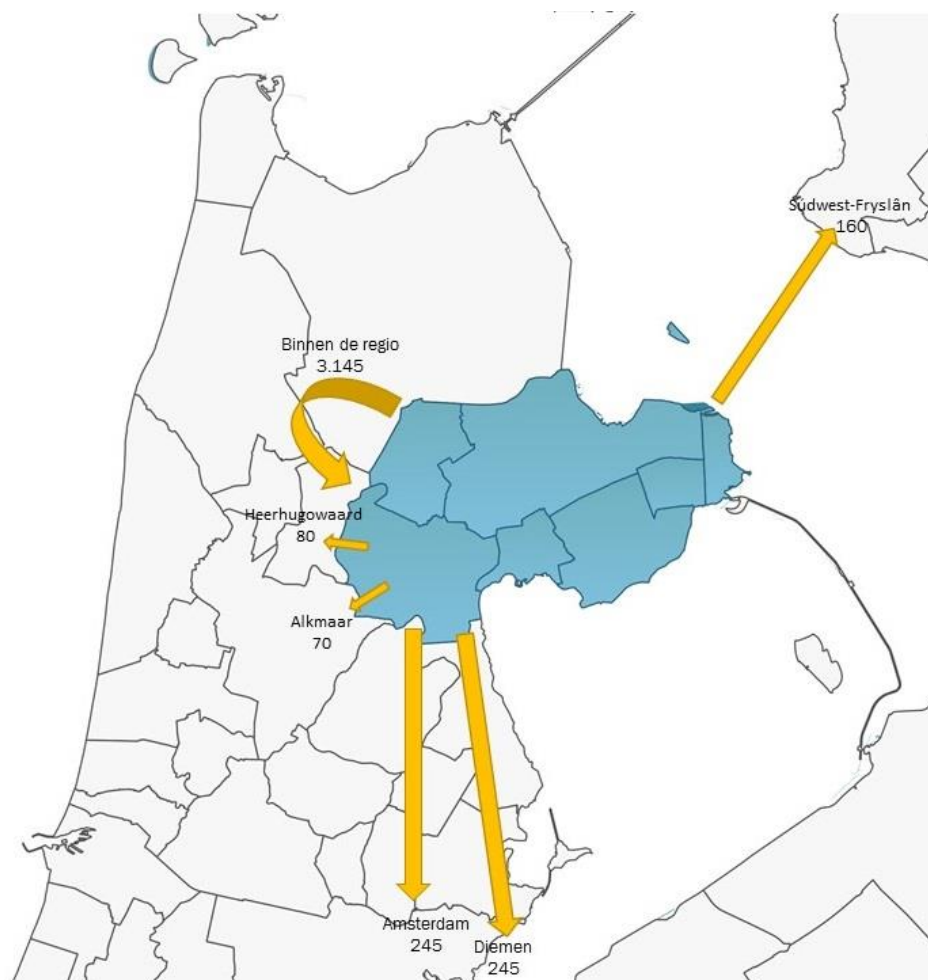
Tabel 4.3. Aandeel arbeidsmigranten dat in West-Friesland woont en werkt, naar gemeente, 2019

Woongemeente	Aantal geregistreerd	Werkt in woongemeente	Werkt (elders) in West- Friesland	Werkt buiten West-Friesland
Drechterland	415	24%	50%	26%
Enkhuizen	490	24%	48%	28%
Hoorn	1.725	36%	28%	37%
Koggenland	250	30%	31%	39%
Medemblik	1.200	40%	26%	34%
Opmeer	300	12%	30%	58%
Stede Broec	535	23%	29%	52%
West-Friesland	4.915		64%	36%

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

In de volgende figuur zien we de uitgaande pendelstromen binnen de regio West-Friesland. Diemen en Amsterdam vormen de belangrijkste uitgaande pendelstromen maar ook de pendelstroom naar Súdwest-Fryslân is opvallend groot.

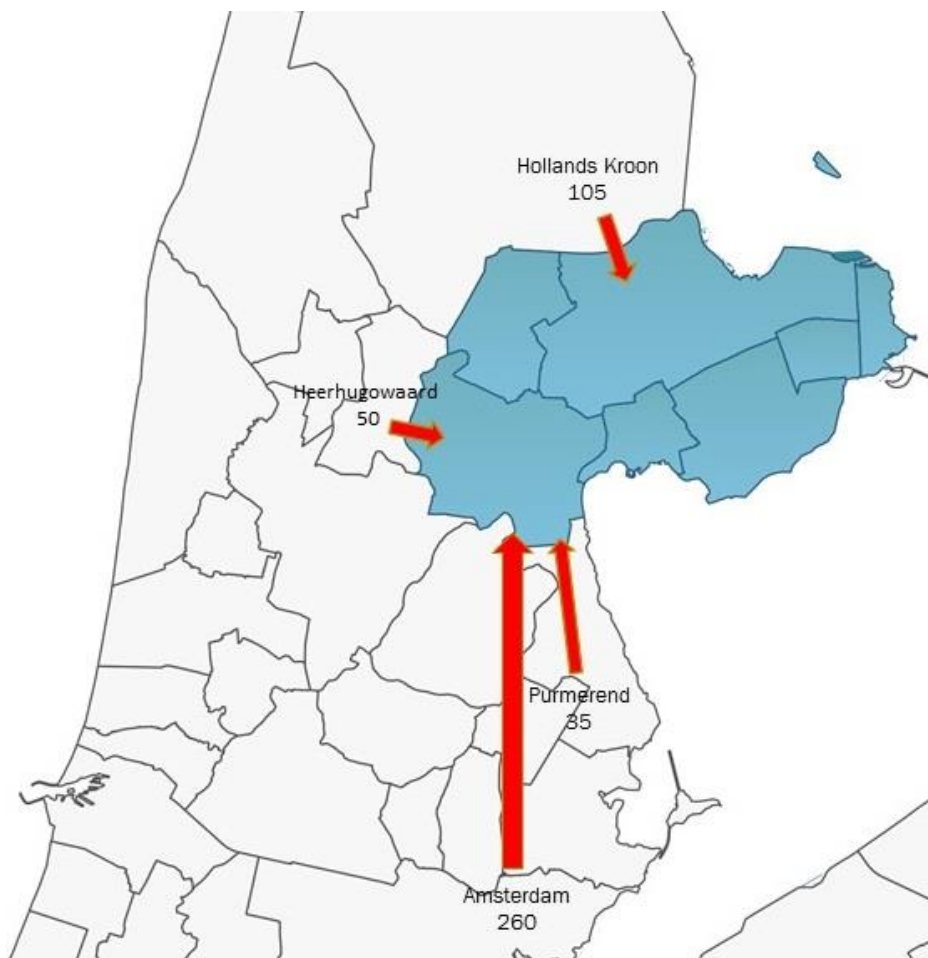
Figuur 4.5. Belangrijkste uitgaande pendelstromen van de groep woonachtige arbeidsmigranten in West-Friesland, 2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Tot slot zien we in de volgende figuur de inkomende pendelstromen voor West-Friesland. Amsterdam en Hollands Kroon vormen de belangrijkste inkomende pendelstromen.

Figuur 4.6. Belangrijkste inkomende pendelstromen van de groep woonachtige arbeidsmigranten in West-Friesland, 2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

5. Prognose aantal arbeidsmigranten tot 2030

Op basis van de historische ontwikkeling in de economie en het aantal arbeidsmigranten in de drie regio's stellen we prognoses op van de te verwachten ontwikkeling tot 2030. In onderstaand kader geven we een korte toelichting op de methodiek. Een uitgebreid overzicht van genomen stappen is opgenomen in de bijlagen.

Achtergrond prognose

Voor de prognoses kijken we ten eerste naar de daadwerkelijke ontwikkeling van het aantal werkende arbeidsmigranten tussen 2010 en 2018. Met behulp van een meervoudige lineaire regressieanalyse verklaren we vervolgens deze ontwikkeling aan de hand van economische indicatoren. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling van het aantal arbeidsmigranten goed kan worden verklaard door de ontwikkeling in het **aantal banen** en **openstaande vacatures** in een regio.

Vervolgstep is om de prognose van het aantal arbeidsmigranten op te stellen aan de hand van regionale prognoses voor deze twee verklarende variabelen (banen en openstaande vacatures). Voor de baanontwikkeling baseren we ons op de regionale COROP¹-prognoses, zoals in WLO² Hoog en Laag (bron: PBL & CPB, 2016). De regio West-Friesland en de Kop van Noord-Holland vallen beide in de COROP-regio Kop van Noord-Holland. De Regio Alkmaar valt voor het grootste gedeelte binnen de COROP regio Alkmaar en omgeving. Voor openstaande vacatures zijn geen prognoses beschikbaar: deze spiegelen we daarom aan de verwachte ontwikkeling van het BBP zoals aangenomen in WLO-laag en WLO-hoog.

Het is nog onduidelijk wat de invloed is van het Corona virus op het aantal arbeidsmigranten. Daarnaast zijn er nog geen regionale data beschikbaar over BBP ontwikkeling en het aantal banen in 2020. Wel kunnen we kijken naar de ontwikkeling van het landelijke van BBP en aantal banen voor 2020 en de CPB raming voor 2021. Op basis hiervan hebben we nog twee scenario's toegevoegd: het WLO laag scenario in combinatie met de verwachte invloed van Corona en het WLO hoog scenario in combinatie met de verwachte invloed van Corona. Op basis van de CBS Microdata cijfers voor het jaar 2020 zal moeten blijken wat het exacte effect van het Corona virus is geweest op het aantal arbeidsmigranten.

¹ COROP is een regionale indeling van Nederland. Er zijn in totaal 40 COROP gebieden.

² Toekomstverkenning Welvaart en Leefomgeving (WLO) is een onderzoek opgesteld door het PBL en CBS. Het onderzoek betreft prognoses voor verschillende sociaaleconomische domeinen.

Tegen deze achtergrond is voor de prognose van het aantal arbeidsmigranten tot 2030 in de drie regio's uitgegaan van de volgende economische scenario's:

- **Scenario Laag:** dit scenario is gebaseerd op de verwachte regionale baanontwikkeling zoals in WLO Laag.
- **Scenario Hoog:** dit scenario is gebaseerd op de verwachte regionale baanontwikkeling zoals in WLO.
- **Scenario Corona Laag:** dit scenario is gebaseerd op de verwachte regionale baanontwikkeling zoals in WLO Laag in combinatie met de verwachte landelijke impact van het Corona virus.
- **Scenario Corona Hoog:** dit scenario is gebaseerd op de verwachte regionale baanontwikkeling zoals in WLO hoog in combinatie met de verwachte landelijke impact van het Corona virus.

Het algemene beeld voor alle regio's is dat de groei van het aantal werkzame arbeidsmigranten zich de komende 10 jaar zal voortzetten. Tegen 2030 verwachten we wel een afvlakking van de groei van het aantal arbeidsmigranten. Dit komt mede omdat uit de WLO scenario's blijkt dat het aantal banen in de toekomst minder hard zal stijgen, en richting 2050 weer zal dalen. De voorspelde afnemende groei en uiteindelijke daling van het aantal banen in de WLO-scenario's komt mede door de invloed van automatisering en sectorverschuivingen.

In theorie is het mogelijk om de prognose verder door te trekken naar 2040 of zelfs 2050. Een nadeel hiervan is echter dat de onzekerheid sterk toeneemt en daarmee de bruikbaarheid van de prognoses voor beleid.

Prognose aantal arbeidsmigranten Kop van Noord-Holland

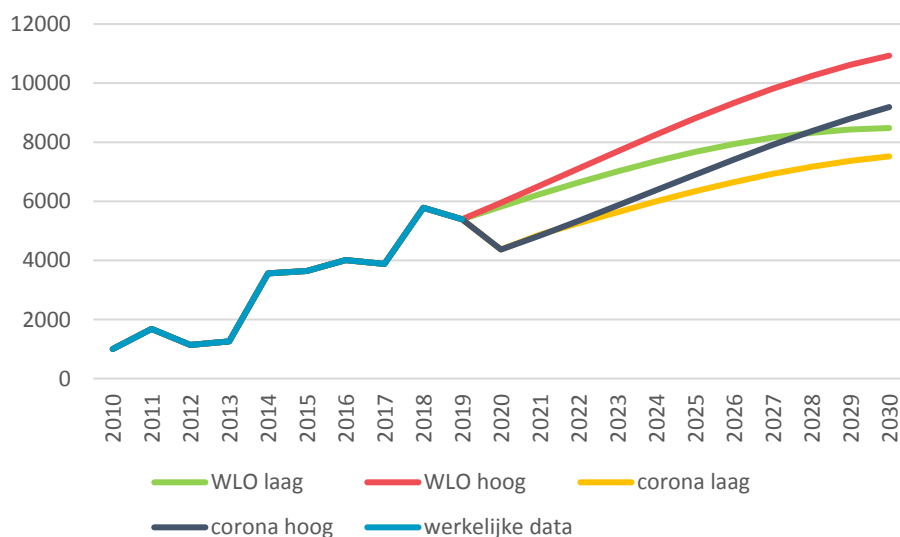
In de volgende tabel zien we de cijfers van de prognose voor de Kop van Noord-Holland. We verwachten een gemiddelde groei tussen de 3 en 7 procent per jaar. De absolute groei van het aantal arbeidsmigranten ligt tussen de 3.090 en 5.540. In de volgende figuur zien we de bijbehorende grafiek.

Tabel 5.1. Scenario's prognose aantal werkende arbeidsmigranten in de Kop van Noord-Holland

	2019	Gemiddeld jaarlijkse groei	2030	Verskil absoluut
WLO - Laag	5.390	4%	8.480	3.090
WLO - Hoog	5.390	7%	10.930	5.540
Corona - Laag	5.390	3%	7.520	2.130
Corona - Hoog	5.390	5%	9.190	3.800

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 5.1. Scenario's prognose aantal werkende arbeidsmigranten in de Kop van Noord-Holland

Prognose aantal arbeidsmigranten regio Alkmaar

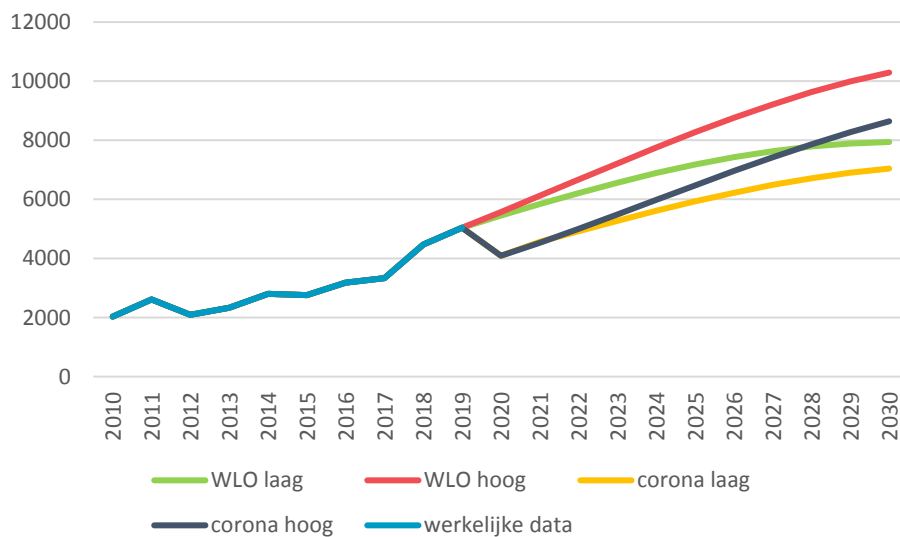
In de volgende tabel zien we de groeicijfers voor de regio Alkmaar. We verwachten een gemiddelde jaarlijkse groei tussen de 3 en 7 procent. De absolute groei van het aantal arbeidsmigranten ligt daarmee tussen de 2.000 en 5.250. In de volgende figuur zien we de prognose voor de verschillende scenario's.

Tabel 5.2. Scenario's prognose aantal werkende arbeidsmigranten in de regio Alkmaar

	2019	Gemiddeld jaarlijkse groei	2030	Vershil absoluut
WLO - Laag	5.040	4%	7.940	2.900
WLO - Hoog	5.040	7%	10.290	5.250
Corona - Laag	5.040	3%	7.040	2.000
Corona - Hoog	5.040	5%	8.640	3.600

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 5.2. Scenario's prognose aantal werkende arbeidsmigranten in de regio Alkmaar

Prognose aantal arbeidsmigranten West-Friesland

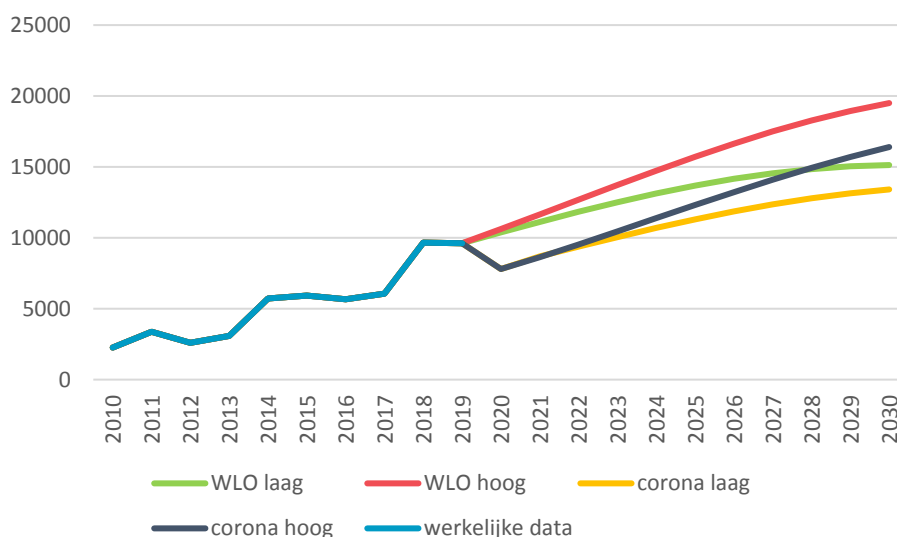
In de volgende tabel zien we de groeicijfers voor West-Friesland. We verwachten hier eveneens een gemiddelde jaarlijkse groei van 3 tot 7 procent. De absolute groei van het aantal arbeidsmigranten in deze regio ramen we daarmee tussen de 3.790 en 9.880. In de volgende figuur zien we de prognose voor de verschillende scenario's.

Tabel 5.3. Scenario's prognose aantal werkende arbeidsmigranten in West-Friesland

	2019	Gemiddeld jaarlijkse groei	2030	Vershil absoluut
WLO - Laag	9.620	4%	15.130	5.510
WLO - Hoog	9.620	7%	19.500	9.880
Corona - Laag	9.620	3%	13.410	3.790
Corona - Hoog	9.620	5%	16.400	6.780

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 5.3. Scenario's prognose aantal werkende arbeidsmigranten in West-Friesland

Bijlage: cijfers

In onderstaande tabellen staan de belangrijkste cijfers over arbeidsmigranten weergegeven vanuit de *Monitor Internationale werknemers* van Decisio.

Aantal arbeidsmigranten naar werkgemeente

Tabel 0.1. Aantal arbeidsmigranten werkzaam in de Kop van Noord-Holland, 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Den Helder	300	350	260	280	430	500	460	520	620	610
Hollands Kroon	280	510	270	370	1.190	1.180	1.270	1.310	2.380	2.310
Schagen	290	660	380	420	1.740	1.770	1.850	1.610	2.260	2.190
Texel	130	160	230	180	200	190	440	440	500	510
Kop van NH	1.000	1.680	1.140	1.250	3.560	3.640	4.020	3.880	5.760	5.390

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Tabel 0.2. Aantal arbeidsmigranten werkzaam in de regio Alkmaar, 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Alkmaar	1.070	1.150	975	1.185	1.370	1.325	1.530	1.520	1.965	2.170
Bergen	175	230	190	175	230	225	220	225	275	275
Castricum	85	120	100	85	90	95	105	135	195	215
Heerhugowaard	465	830	565	530	705	685	810	895	1.295	1.505
Heiloo	65	70	60	70	80	70	85	85	105	110
Langedijk	135	160	140	185	195	200	205	180	165	205
Uitgeest	35	50	60	100	130	165	220	290	470	565
Regio Alkmaar	2.030	2.610	2.090	2.330	2.800	2.765	3.175	3.330	4.470	5.045

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Tabel 0.3. Aantal arbeidsmigranten werkzaam in West-Friesland, 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Drechterland	150	320	195	255	435	410	480	525	1.370	1.080
Enkhuizen	165	170	115	165	265	285	250	205	285	325
Hoorn	900	930	775	785	1.355	1.385	820	820	970	1.155
Koggenland	230	615	385	500	1.160	1.235	1.395	1.655	2.720	2.330
Medemblik	620	945	825	1.060	1.730	1.810	1.995	2.130	3.070	3.535
Opmeer	70	105	85	100	255	250	220	225	375	380
Stede Broec	130	285	210	220	525	540	505	495	870	810
West-Friesland	2.265	3.370	2.590	3.085	5.725	5.915	5.665	6.055	9.660	9.615

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Aantal arbeidsmigranten (geregistreerd) naar woongemeente*Tabel 0.4. Aantal arbeidsmigranten woonachtig in de Kop van Noord-Holland, 2010-2019*

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Den Helder	545	535	510	525	505	500	540	570	670	785
Hollands Kroon	340	390	415	515	680	775	795	920	1.020	1.630
Schagen	315	365	355	415	515	495	505	485	530	585
Texel	135	130	145	160	150	145	145	150	185	200
Kop van NH	1.335	1.420	1.425	1.615	1.850	1.915	1.985	2.125	2.405	3.200

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Tabel 0.5. Aantal arbeidsmigranten woonachtig in de regio Alkmaar, 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Alkmaar	1.330	1.240	1.250	1.360	1.345	1.345	1.420	1.495	1.650	1.780
Bergen	200	185	190	205	200	200	185	220	250	290
Castricum	145	160	150	195	170	185	195	205	230	270
Heerhugowaard	490	485	510	620	680	705	815	885	990	1.025
Heiloo	105	100	95	95	100	100	100	120	135	190
Langedijk	145	140	130	130	155	160	185	185	195	230
Uitgeest	75	65	75	85	90	90	85	95	100	120
Regio Alkmaar	2.490	2.375	2.400	2.690	2.740	2.785	2.985	3.205	3.550	3.905

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Tabel 0.6. Aantal arbeidsmigranten woonachtig in West-Friesland, 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Drechterland	155	160	195	250	295	330	340	365	380	415
Enkhuizen	235	245	290	325	355	385	410	400	450	490
Hoorn	855	875	910	1.050	1.085	1.140	1.270	1.430	1.650	1.725
Koggenland	145	150	145	180	155	180	185	190	205	250
Medemblik	420	450	520	665	835	910	980	1.020	1.100	1.200
Opmeer	75	70	90	110	95	95	130	155	170	300
Stede Broec	235	255	245	310	370	385	425	455	485	535
West-Friesland	2.120	2.205	2.395	2.890	3.190	3.425	3.740	4.015	4.440	4.915

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Instroom en uitstroom van arbeidsmigranten in de drie regio's

Tabel 0.7. Aantal in- en uitstromende arbeidsmigranten, Kop van Noord-Holland, 2011-2019

Kop van NH	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Instroom	530	485	2.815	1.635	1.915	1.625	3.750	2.645
Uitstroom	1.055	415	465	1.535	1.535	1.730	1.850	2.970

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Tabel 0.8. Aantal in- en uitstromende arbeidsmigranten, regio Alkmaar, 2011-2019

Regio Alkmaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Instroom	830	935	1.320	1.080	1.470	1.610	2.590	2.655
Uitstroom	1.305	785	835	1.110	1.025	1.445	1.400	2.025

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Tabel 0.9. Aantal in- en uitstromende arbeidsmigranten West-Friesland, 2011-2019

West-Friesland	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Instroom	1.120	1.240	3.810	2.615	2.460	2.760	6.145	4.455
Uitstroom	1.885	850	1.145	2.410	2.685	2.345	2.480	4.445

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Tabel 0.10. Het jaarlijks gemiddelde aantal instromende en uitstromende arbeidsmigranten, naar werkgemeente in Kop van Noord-Holland 2011-2019

	Instroom	Uitstroom
Den Helder	1.925	1.570
Hollands Kroon	5.980	3.940
Schagen	7.510	5.530
Texel	1.105	925

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Tabel 0.11. Het jaarlijks gemiddelde aantal instromende en uitstromende arbeidsmigranten, naar werkgemeente in de regio Alkmaar 2011-2019

	Instroom	Uitstroom
Alkmaar	6.340	5.135
Bergen	865	755
Castricum	475	350
Heerhugowaard	4.050	2.930
Heiloo	300	260
Langedijk	635	560
Uitgeest	1.295	760

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

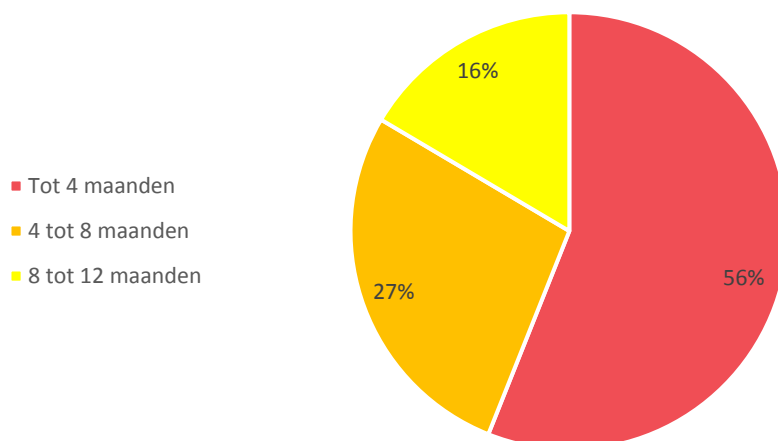
Tabel 0.12. Het jaarlijks gemiddelde aantal instromende en uitstromende arbeidsmigranten, naar werkgemeente in West-Friesland 2011-2019

	Instroom	Uitstroom
Drechterland	2.950	2.265
Enkhuizen	950	3.130
Hoorn	3.905	3.650
Koggenland	7.375	1.845
Medemblik	8.320	3.065
Opmeer	915	3.620
Stede Broec	260	180

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

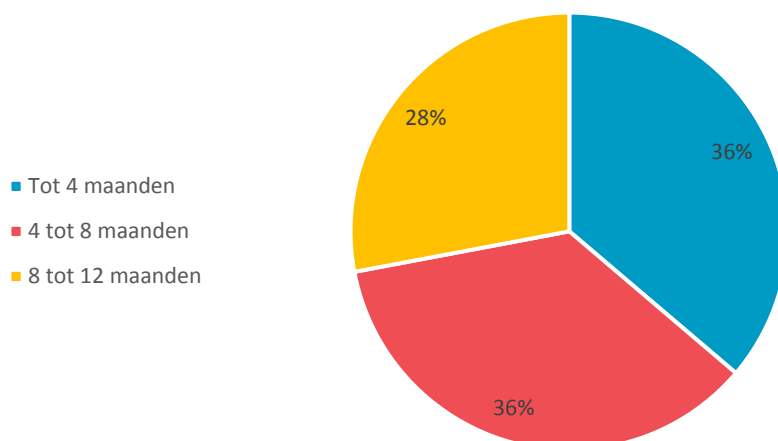
Contractduur arbeidsmigranten

Figuur 0.1. Kortdurende contracten arbeidsmigranten (< 1 jaar), Kop van Noord-Holland, naar aantal maanden, 2019

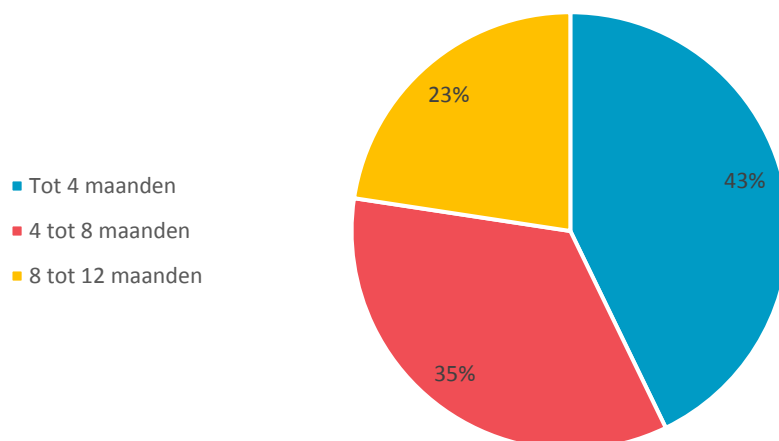
Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 0.2. Kortdurende contracten arbeidsmigranten (< 1 jaar), regio Alkmaar, naar aantal maanden, 2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 0.3. Kortdurende contracten arbeidsmigranten (< 1 jaar), West-Friesland, naar aantal maanden, 2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Verblijfsduur arbeidsmigranten

Tabel 0.13. Aandeel arbeidsmigranten met een contract langer dan een jaar dat in het daaropvolgende jaar nog economisch actief is de Kop van Noord-Holland

jaar	Aantal instroom	Aandeel aanwezig na:							
		1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar	5 jaar	6 jaar	7 jaar	8 jaar
2012	530	47%	28%	18%	25%	23%	16%	8%	
2013	485	49%	34%	27%	20%	16%	11%		
2014	2.815	53%	41%	32%	16%	14%			
2015	1.635	43%	28%	19%	15%				
2016	1.915	43%	30%	16%					
2017	1.625	45%	45%						
2018	3.750	41%							
2019	2.645								

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Tabel 0.14. Aandeel arbeidsmigranten met een contract langer dan een jaar dat in het daaropvolgende jaar nog economisch actief is in regio Alkmaar

jaar	Aantal instroom	Aandeel aanwezig na:							
		1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar	5 jaar	6 jaar	7 jaar	8 jaar
2012	830	52%	29%	20%	12%	10%	9%	7%	
2013	935	51%	30%	20%	14%	10%	9%		
2014	1.320	48%	33%	20%	15%	13%			
2015	1.080	50%	26%	16%	13%				
2016	1.470	38%	21%	16%					
2017	1.610	48%	48%						
2018	2.590	45%							
2019	2.655								

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

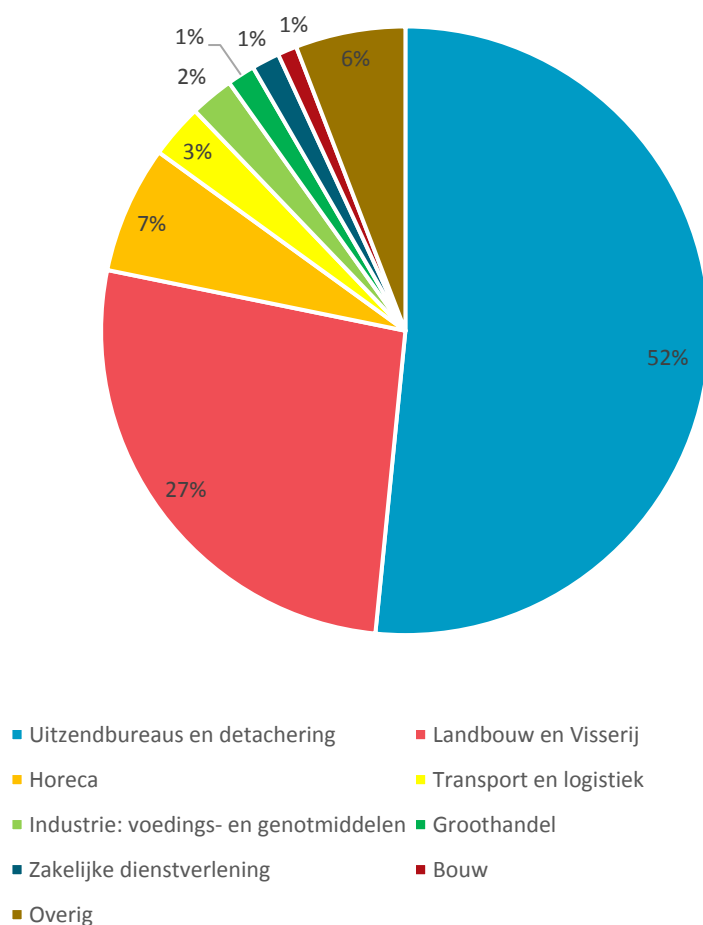
Tabel 0.15. Aandeel arbeidsmigranten met een contract langer dan een jaar dat in het daaropvolgende jaar nog economisch actief is in West-Friesland

jaar	Aantal instroom	Aandeel aanwezig na:							
		1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar	5 jaar	6 jaar	7 jaar	8 jaar
2012	1.120	56%	38%	28%	22%	17%	14%	11%	
2013	1.240	46%	28%	22%	16%	12%	9%		
2014	3.810	50%	32%	24%	16%	14%			
2015	2.615	39%	25%	18%	14%				
2016	2.460	45%	29%	21%					
2017	2.760	52%	52%						
2018	6.145	46%							
2019	4.455								

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

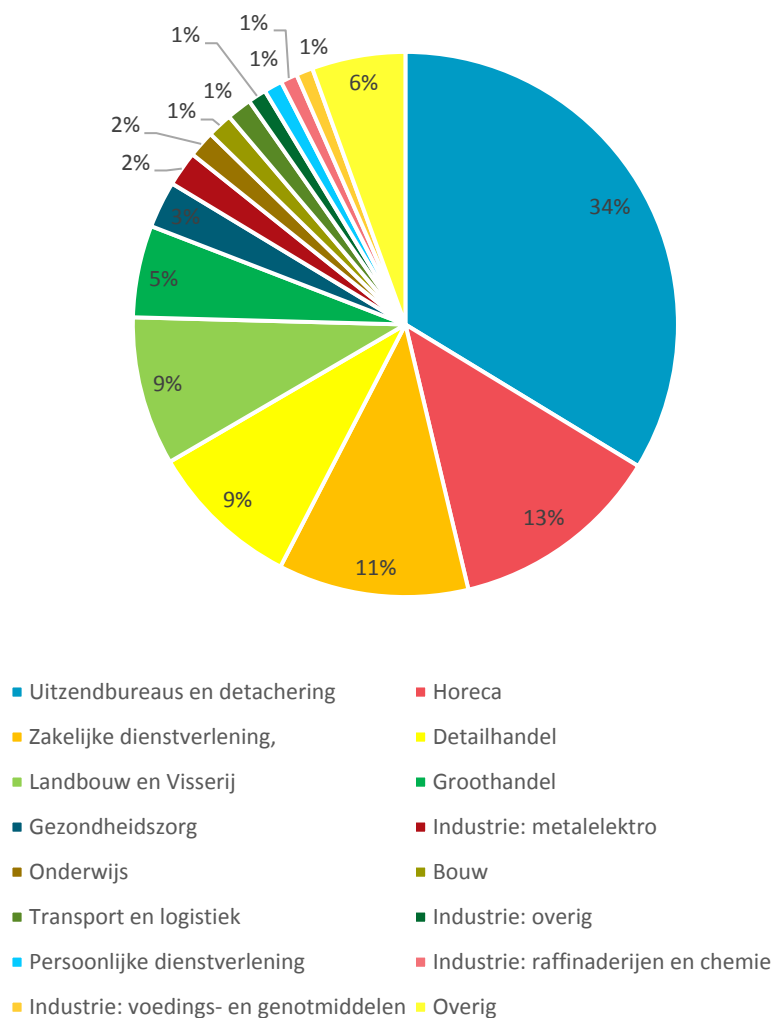
Bedrijfssectoren arbeidsmigranten

Figuur 0.4. Bedrijfssectoren van arbeidsmigranten die in de Kop van Noord-Holland werken, 2019

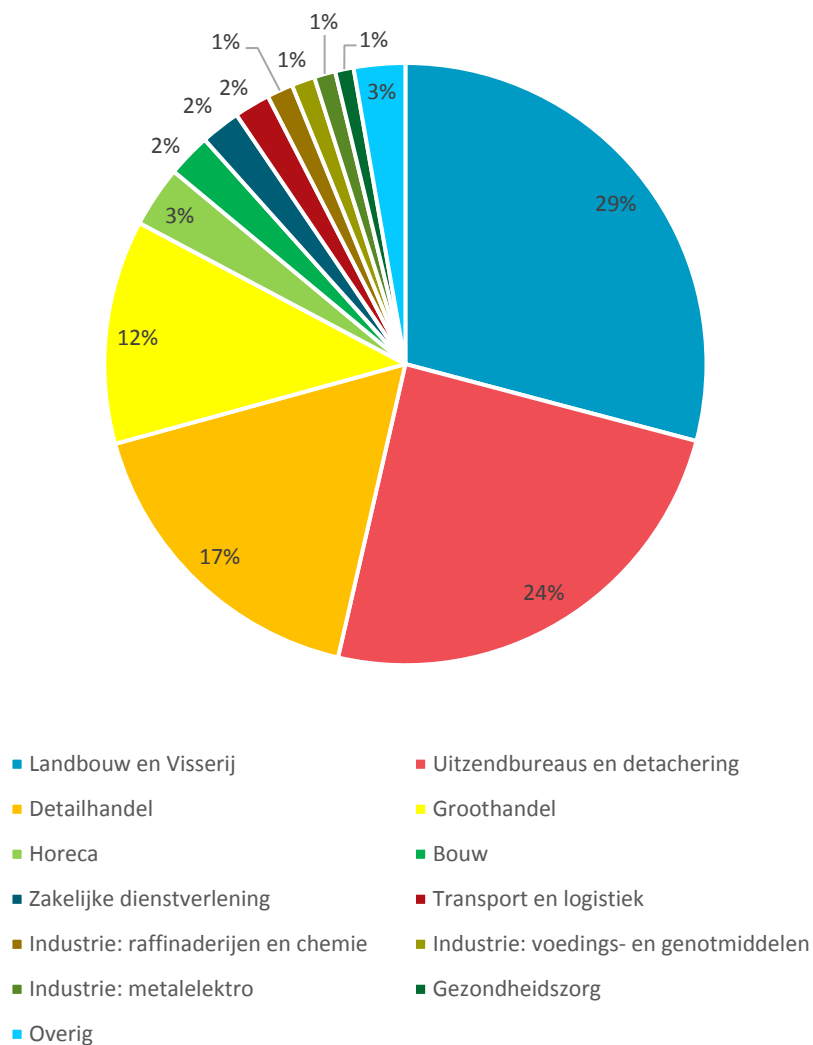
Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 0.5. Bedrijfssectoren van arbeidsmigranten die in de regio Alkmaar werken, 2019

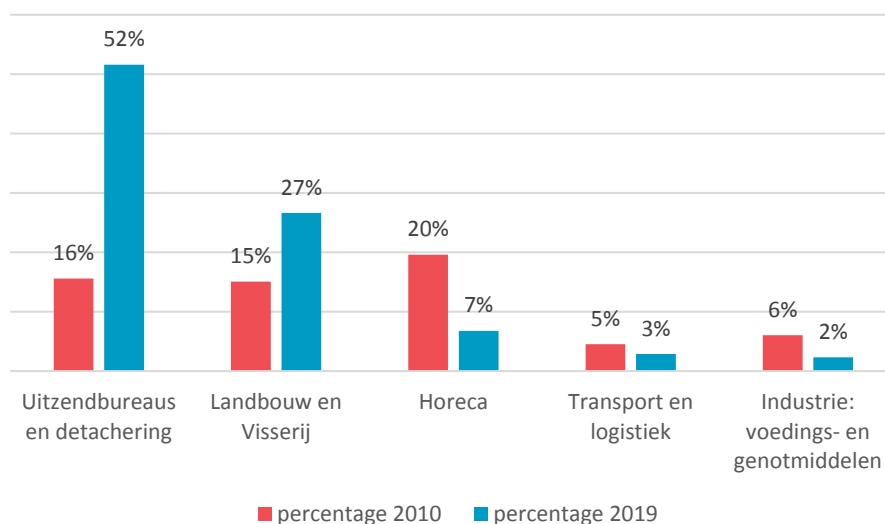
Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 0.6. Bedrijfssectoren van arbeidsmigranten die in West-Friesland werken, 2019

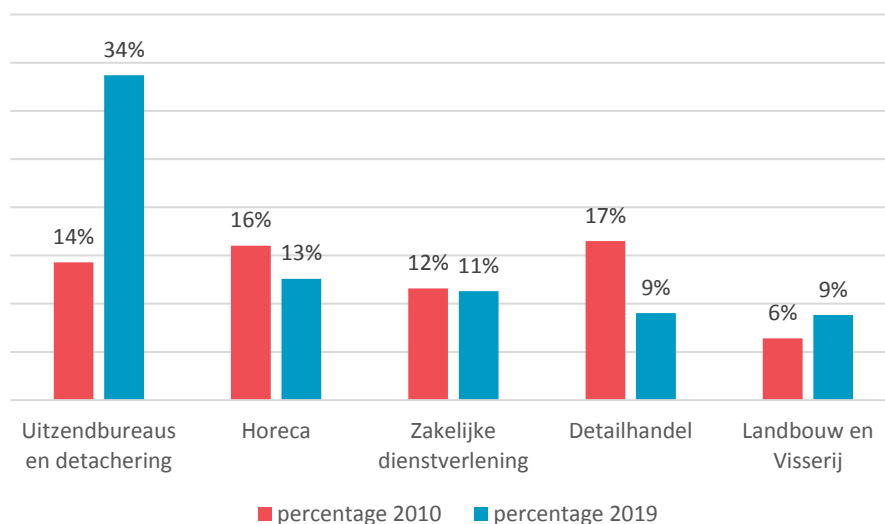
Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 0.7. Veranderingen Top-5 bedrijfssectoren van arbeidsmigranten die in Kop van Noord-Holland werken, 2010-2019

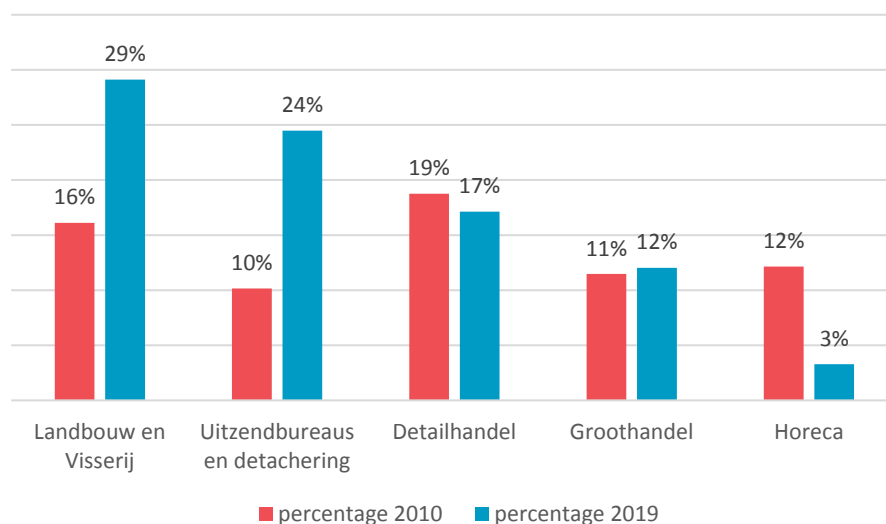
Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 0.8. Veranderingen Top-5 bedrijfssectoren van arbeidsmigranten die in Regio Alkmaar werken, 2010-2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Figuur 0.9. Veranderingen Top-5 bedrijfssectoren van arbeidsmigranten die in West-Friesland werken, 2010-2019

Bron: Decisio (2021), op basis van CBS Microdata. Getallen zijn afgerond; hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden (ook in vergelijking met eerdere publicaties).

Achtergrond prognose: huidige ontwikkeling en gebruikte variabelen in regressie

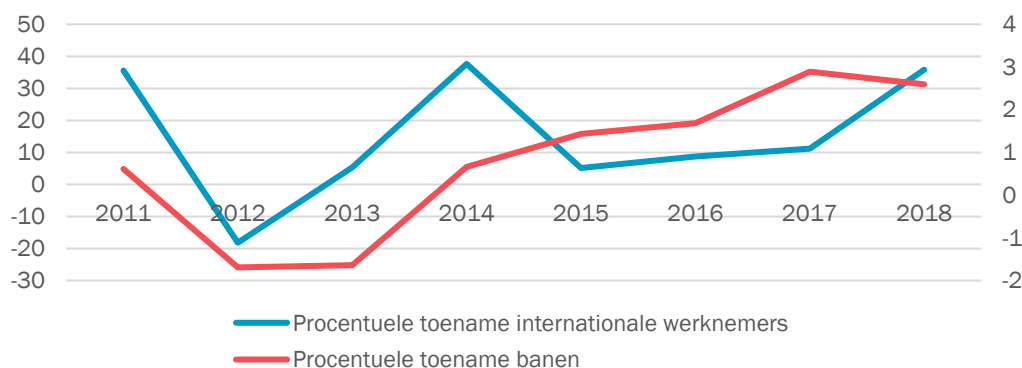
Op basis van CBS Microdata weten we dat het aantal werkzame arbeidsmigranten in de drie regio's is gegroeid tussen 2010 en 2019. Het aantal fluctueert door de jaren heen. Er is een duidelijk verband zichtbaar tussen de jaren waarin het economisch goed ging en het aantal arbeidsmigranten is toegenomen (vanaf 2014), of juist sprake was van een economische dip en een afname van het aantal arbeidsmigranten (2012 en 2013). Een conjunctuurgevoelige ontwikkeling van het aantal arbeidsmigranten is logisch: arbeidsmigranten komen immers hoofdzakelijk naar Nederland vanwege werk. Het ligt daarom voor de hand dat prognoses van de toekomstige aantal arbeidsmigranten daardoor altijd in sterke mate afhankelijk zijn van economische ontwikkelingen. Tegen deze achtergrond, is de voorliggende prognose gebaseerd op de economisch-demografische ontwikkeling in Nederland. En, gaan we ervan uit (aanname) dat het aantal arbeidsmigranten in de toekomst voorspeld kan worden aan de hand van twee indicatoren, namelijk het aantal banen en het aantal openstaande vacatures. Deze twee indicatoren als grondslag voor de prognose van het aantal arbeidsmigranten lichten we hierna nader toe.

Het aantal beschikbare banen als indicator

Dat de hoeveelheid beschikbare banen een betrouwbare indicator is, blijkt als we de procentuele toename in het aantal banen tussen 2010 en 2018 afzetten tegen

de procentuele toename in het aantal internationale werknemers in dezelfde periode.

Figuur 0.10. Procentuele toename in aantal banen en internationale werknemers, 2010-2018

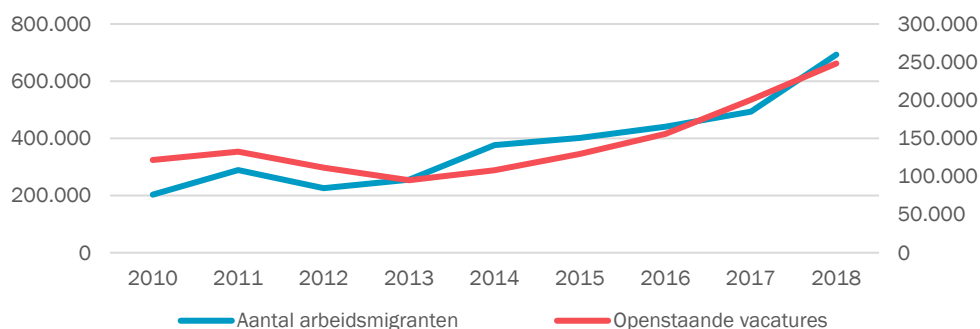
Bron: Decisio (2020), o.b.v. CBS Microdata; CBS (2020)

Het aantal openstaande vacatures als indicator

Dat het aantal openstaande vacatures een betrouwbare indicator is, blijkt wanneer we de ontwikkeling van het aantal openstaande vacatures en de ontwikkeling van het aantal werklozen per vacature af te zetten tegen het aantal arbeidsmigranten in Nederland. Ten eerste, is er een duidelijke samenhang tussen het aantal openstaande vacatures en het aantal arbeidsmigranten (figuur 0-2).

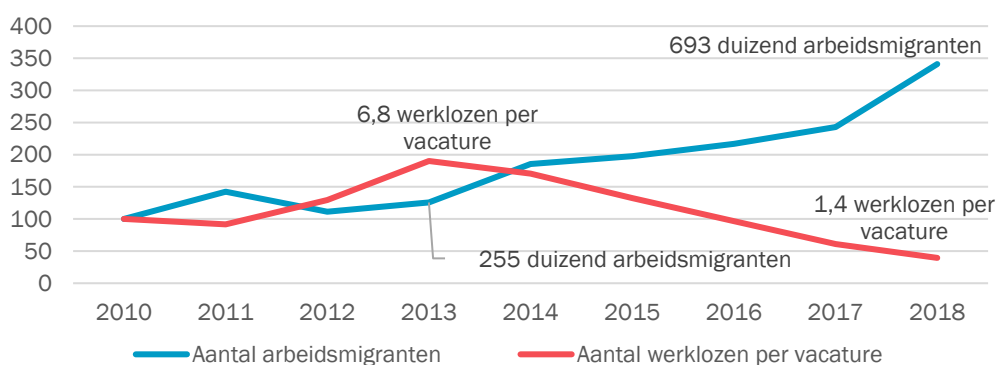
En, het beeld van de ontwikkeling van het aantal werklozen per vacature ondersteunt dit: neemt het aantal werklozen per vacature toe (dus, er is sprake van economisch mindere jaren), dan neemt het aantal arbeidsmigranten af. Als het aantal werklozen per vacature afneemt, dan neemt het aantal arbeidsmigranten juist weer toe. Zie bijvoorbeeld de ontwikkeling van beide in de jaren vanaf 2014.

Figuur 0.11. Aantal openstaande vacatures en aantal arbeidsmigranten naar werklocatie in Nederland, jaren 2010 – 2018

Bron: Decisio (2020), o.b.v. CBS Microdata; CBS (2020)

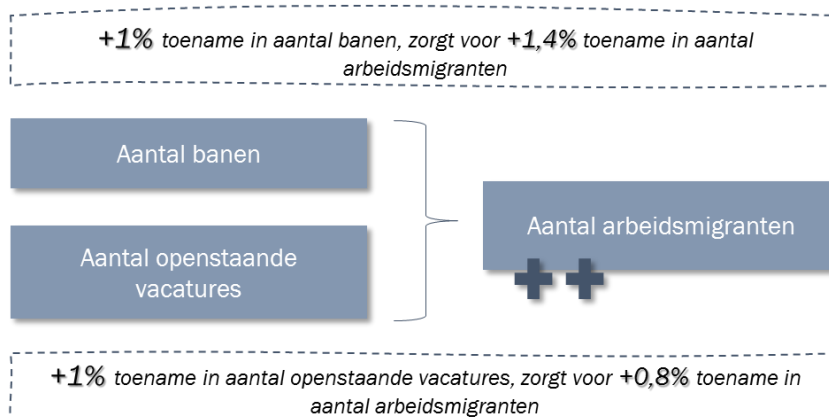
Figuur 0.12. Aantal werklozen per vacature en het aantal arbeidsmigranten in Nederland, jaren 2010 – 2018 (index 2010 = 100)

Bron: Decisio (2020), o.b.v. CBS Microdata; CBS (2020)

Controle indicatoren in meervoudige lineaire regressieanalyse

De data over aantal banen en openstaande vacatures controleren we samen met verschillende andere indicatoren in een meervoudige lineaire regressieanalyse (zie onderstaand kader voor meer informatie). Daaruit komt een positief, statistisch significant verband tussen het aantal arbeidsmigranten en het aantal banen en openstaande vacatures. Als het aantal banen met 1 procent stijgt, neemt het aantal arbeidsmigranten toe met 1,4 procent. Stijgt het aantal openstaande vacatures met 1 procent, dan zorgt dit voor een toename in het aantal arbeidsmigranten van 0,8 procent. Deze groeicijfers vormen het uitgangspunt voor de verdere prognose.

Een (meervoudige) lineaire regressie is een statistische analysetechniek waarmee het mogelijk is om verbanden tussen variabelen in grote databestanden te ontdekken. Als er een significant verband bestaat, berust de correlatie niet op toeval en kunnen we dus aannemen dat het verband klopt. Daarnaast geeft een dergelijke regressieanalyse ook informatie over de sterkte van het verband.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-396216
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid T. Beuker
 Fractie PvdA
 Onderwerp Commissievragen PvdA inzake RVS Huisvesting
 Arbeidsmigranten

Datum waarop de vraag is gesteld 26 mei 2021

Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.

Portefeuillehouder

Afdeling

1.	Wij lezen in dit raadsvoorstel weinig over controle en handhaving. Hoe bent u voornemens om deze nieuwe richtlijnen te gaan handhaven en is hier extra formatie voor nodig?
antwoord	Het voorstel dat nu voorligt betreft beleid. Controle en handhaving betreft uitvoering. Tijdens de behandeling van het ontwerpbeleid in november 2020 gaven wij u aan: <i>“Toezicht en Handhaving wordt uitgevoerd conform het door uw raad vastgestelde handhavings- en veiligheidsbeleid. Wij controleren op het naleven van de vergunningsvoorschriften en treden op tegen illegale huisvestingsvormen. Door het nieuwe beleid verwachten wij een intensivering van het toezicht. Deze intensivering prioriteren wij in de uitvoeringsprogramma’s van handhaving en veiligheid voor de komende jaren.”</i>
2.	Heeft u een concreet plan wat betreft handhaving van deze nieuwe beleidsregels, zowel aangaande correcte huisvesting conform de SNF-norm als de registratieplicht voor het heffen van de verblijfsbelasting?
Antwoord	Zie het antwoord op vraag 1.
3.	We lezen in het RVS niets over een maximering van het totaal aantal arbeidsmigranten wat Medemblik wil en kan huisvesten. Is het niet verstandig hier een normering aan vast te stellen?
Antwoord	Doelstelling van het beleid is om meer kwalitatief goede huisvesting te realiseren in de gemeente Medemblik, zodat buitenlandse werknemers van een gedegen huisvesting worden voorzien. Belangrijkste uitgangspunt hierbij is dat er sprake moet zijn van een goede en veilige woon- en leefomgeving voor de buitenlandse werknemers. Daarnaast is een goede ruimtelijke inpassing in de omgeving van belang. Op grond van de vaste jurisprudentie mogen regels worden geformuleerd die de leefbaarheid en de ruimtelijke kwaliteit borgen. Er is echter een spanningsveld met het recht op vrij verkeer van

	Unieburgers. Het op voorhand vaststellen van een normering zou in strijd kunnen zijn met de Unieregels, temeer omdat de gemeente ook nog steeds groeit. Wij zijn van mening dat het beleid aan beide punten tegemoetkomt, maar zullen dit meenemen in de evaluatie van het beleid.
--	---

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-395544
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid S. Zeilemaker
 Fractie PWF
 Onderwerp Commissievragen PWF raadsce. 31-5 agendapunt 4.1
 huisvesting buitenlandse werknemers
 Datum waarop de vraag is gesteld 25 mei 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder Harry Nederpelt
 Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	Bijlage 1 vragen: U stelt dat er veel behoefte is aan woonruimte voor buitenlandse werknemers. Hoe groot is de behoefte aan woonruimte voor de huidige bewoners van onze gemeente?
antwoord	Conform ons vastgesteld woningbouwprogramma 2021 bedraagt de (indicatieve) woonbehoefte voor de periode 2019-2030 1450 woningen. Daarvan zijn na de realisatie in 2019 en 2020 per 1 januari 2021 nog 1284 woningen over.
2.	Hoeveel uren heeft het ontwikkelen van dit beleidsvoorstel gekost en hoe verhoudt zich dat tot het beleid van woningbouw voor de huidige inwoners van onze gemeente?
Antwoord	Wij registreren in deze gemeente geen uren op specifieke projecten en kunnen deze vraag daarom niet beantwoorden. Daarnaast is het zo dat deze opgave onderdeel uitmaakt van de totale woonopgave in onze gemeente. In juli 2020 gaven wij u hierover het volgende aan: <i>“Er is in zijn algemeenheid sprake van krapte op de woningmarkt, ongeacht de doelgroep. U staat voor voldoende woningen en passende huisvesting voor (nieuwe) inwoners van de gemeente Medemblik. Dit heeft u als doelstelling benoemd in de programmabegroting. Om deze doelen te bereiken geven we prioriteit aan nieuwbouw voor kleine huishoudens (starters en senioren) <u>en</u> ontwikkelen we nieuwe beleidskaders voor de huisvesting van buitenlandse werknemers.”</i> (raadsvragen 27 juli 2020, DOC-20-286140).
3.	Als dit voorstel wordt aangenomen, hoeveel buitenlandse werknemers kunnen er dan totaal worden gehuisvest binnen onze gemeente?
Antwoord	Wij kunnen deze vraag niet beantwoorden, want het beleid gaat niet uit van een maximum totaal aantal te huisvesten buitenlandse werknemers. Zie verder het

	antwoord op vraag 3 van de PvdA.
4.	Handhaving, toetsing en controle, genoemd in de beleidsregels, wie handhaaft, wie toetst en wie controleert?
Antwoord	Verzoeken en aanvragen worden getoetst door Omgevingszaken. Handhaving en Veiligheid controleert op de naleving van verleende vergunningen en op de regels die zien op het toegestane gebruik.
5.	Ook op het hebben van een hoofdverblijf elders?
Antwoord	Zie antwoord op vraag 4. Burgerzaken levert informatie over of iemand ingeschreven staat op een adres.
6.	Hoeveel fte's zijn hier voor nodig?
Antwoord	Het voorstel dat nu voorligt betreft beleid. Controle en handhaving betreft uitvoering. Tijdens de behandeling van het ontwerpbeleid in november 2020 gaven wij u aan: <i>“Toezicht en Handhaving wordt uitgevoerd conform het door uw raad vastgestelde handhavings- en veiligheidsbeleid. Wij controleren op het naleven van de vergunningsvoorschriften en treden op tegen illegale huisvestingsvormen. Door het nieuwe beleid verwachten wij een intensivering van het toezicht. Deze intensivering prioriteren wij in de uitvoeringsprogramma's van handhaving en veiligheid voor de komende jaren.”</i>
7.	Wie draagt hiervan de kosten?
Antwoord	Vergunningverlening en toezicht worden gedekt uit de legesopbrengsten.
8.	Hoe wordt na 3 maanden shortstay zonder inschrijving gecontroleerd of dezelfde werknemers niet weer voor 3 maanden bij een andere werkgever in dienst treden en dan weer als shortstay worden aangemerkt?
Antwoord	Dit is in de praktijk nauwelijks te voorkomen. Voor het beter zicht krijgen op buitenlandse werknemers doet het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten verschillende aanbevelingen. Maar hiervoor moeten landelijk ook aanpassingen plaatsvinden. Het kabinet geeft in een kamerbrief van 1 april onder andere aan: <i>“Om een sluitend systeem voor het registreren en actueel houden van de gegevens te kunnen realiseren, moet een sluitend proces worden ingericht, waarin zowel gemeenten, werkgevers als uitvoeringsorganisaties een rol hebben. Dit wordt voorbereid ten behoeve van besluitvorming door een volgend kabinet. Waarschijnlijk zijn aanpassingen van verschillende systemen en wet- en regelgeving nodig, er dient</i>

	<i>dus rekening gehouden te worden met een doorlooptijd van enkele jaren voor het volledig realiseren van een sluitend systeem.” De gemeente kan in deze een signaalfunctie hebben richting Den Haag om misstanden te voorkomen.</i>
9.	Hoe, en door wie, wordt gecontroleerd op huisvesting in woningen?
Antwoord	Huisvesting in woningen wordt gecontroleerd door Handhaving & Veiligheid. Deze controles vinden plaats in samenwerking met een tolk en (eventueel) politie en worden (meestal) onaangekondigd 's avonds uitgevoerd.
10.	Wat gebeurt er met alle huisvestingsplekken die voor onbepaalde tijd zijn bestemd op het moment dat er geen huisvesting buitenlandse werknemers meer plaatsvindt?
Antwoord	Wij gaan er van uit u doelt op vergunningen die voor onbepaalde tijd zijn verleend. Het is aan de ondernemer/eigenaar om een passende invulling te geven aan de vrijgekomen huisvestingsplekken. De ondernemer/eigenaar kan hierover in overleg treden met de gemeente.
11.	Welke duurzaamheidseisen worden gesteld aan genoemde huisvestingsgebouwen, zoals isolatie, gasloos, erfverharding etc., scheiding huisvuil etc.?
Antwoord	De duurzaamheidseisen zijn opgenomen in het Bouwbesluit en overige landelijke en lokale regelgeving zoals bijvoorbeeld de Afvalstoffenverordening.
12.	Kan de huisvesting arbeidsmigranten gebruik maken van de energietarieven voor grootgebruikers van het desbetreffende bedrijf?
Antwoord	De gemeente bepaalt niet of een bedrijf in aanmerking komt voor energietarieven voor grootgebruikers. Een bedrijf moet hiervoor contact opnemen met de energieleverancier en netbeheerder.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer	DOC-21-395499
Zaaknummer	Z-20-133065
Naam commissielid	C. Vlaar
Fractie	D66
Onderwerp	Commissievragen D66 raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers
Datum waarop de vraag is gesteld	25 mei 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.	
Portefeuillehouder	Harry Nederpelt
Afdeling	Ruimtelijke Ontwikkeling

Inleiding

Huisvesting bij agrarische bedrijven kan uitsluitend binnen het bouwvlak. Uitbreiding daarbuiten is niet toegestaan om (juridische) redenen als mogelijke legalisatie als het bedrijf zou stoppen. U stelt echter ook dat vanwege het waarborgen van voldoende woon- en leefklimaat voor buitenlandse werknemers deze optie in overweging is genomen.

1.	Is het in principe mogelijk vergroting (bestemmingswijziging) van het bouwvlak aan te vragen als dat omwille van de bedrijfsvoering en huisvesting een efficiënte maatregel is?
antwoord	Ja dat is mogelijk.

Huisvesting bij bedrijventerreinen zijn en blijven beperkend. Er zijn voor en tegenstanders zoals de provincie. Er is juist groei te verwachten in de vraag bij deze terreinen. Daarbij is er ook nog de (gemeentelijke) beperking dat huisvesting alleen voor de eigen werknemers kan plaatsvinden. U stelt voorts dat huisvesting vinden op bedrijventerreinen maatwerk moet zijn, mede door de beperkte ruimtelijke en milieutechnische regels. U verwijst echter ook naar diverse voorbeelden van huisvesting op bedrijventerreinen, zoals in Waalwijk waar aan de rand van een bedrijventerrein een campus wordt ontwikkeld voor huisvesting van 400 werknemers.

2.	Betekent dit dat als een initiatiefnemer(s) een verzoek in de vorm van een campus bij een bedrijventerrein zou(den) indienen dat u dit als een maatwerkoplossing kunt beoordelen en met de raad bespreken?
Antwoord	Ja dat is mogelijk. Echter wijzen wij u erop dat ook hier goed naar de milieutechnische inpasbaarheid gekeken moet worden en dat instemming van de provincie nodig is.
3.	Een campusvorm zou dan tevens een oplossing kunnen zijn om huisvesting te kunnen bieden voor bedrijven die zelf geen mogelijkheden hebben?

Antwoord	Dat zou een mogelijke oplossing kunnen zijn. Zie verder het antwoord op vraag 2.
----------	--

De Verblijfsrichtlijn beperkt de mogelijkheid om, gedurende de eerste drie maanden, de registratie van werknemers die uit andere lidstaten afkomstig zijn, verplicht te stellen. Daarom schrapt u de voorwaarde dat registratie in de RNI verplicht is. U gaat er echter wel van uit dat registratie van personen korter dan 3 maanden werken toch gaat gebeuren omdat die personen anders illegaal werken. Een RNI is wel weer nodig om een Burgerservicenummer te krijgen dat een werkgever nodig heeft om de loonadministratie en loonheffingen te kunnen regelen. U verwijst voorts dat Artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht aangeeft aan dat een verblijfsbieder verplicht is om een register bij te houden van personen aan wie nachtverblijf wordt geboden. U neemt deze grondslag op in de beleidsregels en in de toelichting op de beleidsregels.

4.	Is de Verblijfsrichtlijn feitelijk een hindernis gebleken om vast te stellen of werkgevers en/of uitzendbureaus voor ten minste 3 maanden maar ook wellicht langer mensen in de illegaliteit kunnen laten werken?
Antwoord	De vraag of de Verblijfsrichtlijn een hindernis is gebleken om vast te stellen of mensen 3 maanden of langer in de illegaliteit kunnen werken, kunnen wij niet beantwoorden. Dit behoort niet tot onze verantwoordelijkheden/bevoegdheden. <u>Toelichting:</u> In de evaluatie van het huidige beleid gaven wij aan: <i>“De arbeidsrelatie tussen werkgever en werknemer is een belangrijk thema. In beginsel is de controle hierop niet aan de gemeente. Al speelt zij een signalerende en regisserende rol. De Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is primair verantwoordelijk voor de inspectie, toezicht en opsporing op dit gebied.”</i> Ook in de Nota zienswijzen hebben wij onder de algemene reactie 4 en 5 opgenomen dat: - de (wettelijke) grondslag van sommige onderdelen van huisvesting niet in dit beleid ligt; - vraagstukken rondom buitenlandse werknemers veel verschillende facetten bevatten en op verschillende schaalniveaus speelt.
5.	Is er nog een systeem van controle/ handhaving op van toepassing en ziet u daar effect van?
Antwoord	Zie antwoord op vraag 4.
6.	U meldt dat het heffen van verblijfsbelasting is opgenomen in de gemeentelijke “Verordening op de heffing en invordering van verblijfsbelasting gemeente Medemblik 2020”. En dat u deze grondslag opneemt in de toelichting op de beleidsregels. Betekent dit dat de heffing van verblijfsbelasting mede afhankelijk is van het wel/ niet registreren (en controle) van de werknemer in een nachtregister?

Antwoord	Nee. In de verordening staat dat de verblijfbiider verantwoordelijk is voor de opgaaf van het aantal overnachtingen aan de gemeente.
----------	--

Overgangsregeling huisvesting in woningen. Voor lopende aanvragen of legaliseringsverzoeken van tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in woningen in woongebieden geldt een overgangsregeling. Een initiatiefnemer kan tot de 1e dag van de 2e maand waarop het beleid van kracht is geworden, een tijdelijke vergunning kan aanvragen voor tijdelijke huisvesting van maximaal 4 personen in een woning in een woongebied. Deze tijdelijke vergunningen lopen tot uiterlijk 1 januari 2023, waarna de huisvesting definitief moet zijn beëindigd.

7.	Als de raad op 17 juni 2021 het beleid vaststelt dan betekent dit concreet dat een aanvrager een verzoek kan indienen tot 1 augustus 2021?
Antwoord	Nee, het gaat om het moment van het van kracht worden van het beleid. Het beleid wordt pas van kracht op de eerste dag nadat dit bekend is gemaakt (formeel gepubliceerd is). Stel dat het beleid op 8 juli wordt gepubliceerd, dan treedt het beleid op 9 juli in werking, en betekent dit dat tot 3 september een verzoek kan worden ingediend.
8.	De vergunning heeft dan een looptijd tot 31 december 2022, een looptijd van krap anderhalf jaar. Daarna vervalt de vergunning en komt de woning vrij voor reguliere bewoning?
Antwoord	Ja, dat klopt. De vergunning voor huisvesting buitenlandse werknemers is niet meer geldig na 31 december 2022.
9.	Voor eerder afgegeven vergunningen dan in de overgangsregeling is deze regel niet van kracht en blijven deze woningen beschikbaar voor arbeidsmigranten totdat de eigenaar daarvan afziet?
Antwoord	Ja, dat klopt in het geval van vergunningen die voor een onbepaalde tijd zijn afgegeven. Vergunningen die voor een bepaalde tijd (dus tijdelijk) zijn afgegeven vervallen na afloop van de looptijd.

De provincie stelt in het stuk dat er mogelijkheden zijn voor eventuele huisvesting van buitenlandse werknemers binnen kleinschalige- en grootschalige woningbouwontwikkelingen in bijvoorbeeld het Landelijk Gebied. Hieraan zijn eisen verbonden, zoals ruimtelijke kwaliteit. Ook is regionale afstemming of melding vereist. Hierover zijn afspraken opgenomen in het Woonakkoord West-Friesland. U neemt deze opmerking voor kennisgeving aan.

10.	Kan deze insteek een relatie hebben/ krijgen met het afschieten van het plan van de West-Friese bedrijvengroep en het zoeken naar kleinschaliger oplossingen in West-Fries (Pact) verband?
Antwoord	Wij kunnen geen motivatie geven voor het standpunt van de provincie.

11.	Zijn er al initiatieven gaande naar alternatieven van de bedrijvengroep door de ingestelde regionale werkgroep huisvesting buitenlandse werknemers en is daar al iets van te melden?
Antwoord	Nee, op dit moment wordt op regionaal niveau gewerkt aan een convenant met de Westfrieze bedrijvengroep.

Er worden diverse passages gewijd aan kwaliteit. Voor de techniek wordt verwezen naar het bouwbesluit, aardgasloos en SNF norm. De technische regels voor reguliere woningbouw gelden ook voor deze huisvesting. In het beleid staat dat 50% van de huisvestingsplekken ingericht moet worden als 1 persoonsslaapkamer. We lezen echter ook dat diverse ondernemers interesse hebben voor tijdelijke units, omdat deze niet aan de BENG-eisen (Bijna EnergieNeutrale Gebouwen) en redelijke eisen van welstand hoeven te voldoen.

12.	Als een ondernemer uitsluitend een aanvraag indient voor units voor een kortere periode dan is dat zijn/ haar goed recht en is gelden er mindere kwaliteitseisen?
Antwoord	Ja en nee. Op grond van de huidige wetgeving zijn de BENG-eisen en welstandscriteria dan niet van toepassing. Echter de kwaliteitseisen vanuit de SNF-norm en goede landschappelijke inpassing gelden voor zowel permanente als tijdelijke aanvragen.
13.	Behoudens een verwijzing dat huisvesting voor langere tijd nodig zal zijn, heeft u geen instrumenten om een hogere (gewenste) kwaliteitsslag (welstand en techniek) te promoten en/of af te dwingen?
Antwoord	Als een aanvraag aan alle wettelijke eisen voldoet, kunnen we de vergunning niet weigeren. En het is dan ook niet mogelijk hogere kwaliteitseisen te stellen.
14.	Is het beleid van 50% 1 persoonsslaapkamers een verplicht minimum als veiligheidsklep om recht te doen aan o.a. privacy? Dat geldt voor zowel short, mid en long stay?
Antwoord	Ja, de 50% norm leggen wij in dit beleid op als een verplicht minimum. Dit geldt voor zowel short- als de midstay huisvesting. Dit beleid ziet niet op long-stay huisvesting: dat valt onder het normale woningbouwmarktbeleid van de gemeente.
15.	Is het mogelijk om op de 50% norm hogere eisen te stellen vanuit gemeentelijk en/of regionaal beleid voor short, mid of long stay? De vraag vloeit voort uit de wens dat privacy en comfort goed gewaarborgd moeten zijn en waar mogelijk vastgelegd worden?
Antwoord	Zie beantwoording vraag 13. Landelijk beleid gaat boven gemeentelijk beleid. Wij kunnen als gemeente geen strengere eisen opleggen dan in landelijke wetgeving is verankerd.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-395381
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid G. van Keulen
 Fractie GroenLinks
 Onderwerp Commissievragen GroenLinks raadsce. 31-5 agendapunt 4.1
 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
 Datum waarop de vraag is gesteld 25 mei 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder Harry Nederpelt
 Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	In de beleidsregels staat bij Agrarische bedrijven: 'De huisvesting mag maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven'. Hoe gaan we voorkomen dat arbeidsmigranten voortdurend verhuisd gaan worden van het ene naar het andere bedrijf?
antwoord	Dit is in de praktijk nauwelijks te voorkomen. Voor het beter zicht krijgen op buitenlandse werknemers doet het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten verschillende aanbevelingen. Maar hiervoor moeten landelijk ook aanpassingen plaatsvinden. Het kabinet geeft in een kamerbrief van 1 april onder andere aan: <i>"Om een sluitend systeem voor het registreren en actueel houden van de gegevens te kunnen realiseren, moet een sluitend proces worden ingericht, waarin zowel gemeenten, werkgevers als uitvoeringsorganisaties een rol hebben. Dit wordt voorbereid ten behoeve van besluitvorming door een volgend kabinet. Waarschijnlijk zijn aanpassingen van verschillende systemen en wet- en regelgeving nodig, er dient dus rekening gehouden te worden met een doorlooptijd van enkele jaren voor het volledig realiseren van een sluitend systeem."</i> De gemeente kan in deze een signaalfunctie hebben richting Den Haag om misstanden te voorkomen.
2.	In de overgangsbepaling staat dat de gemeente de huisvesting van short- en midstay arbeidsmigranten in woongebieden per 1 januari 2023 gaat beëindigen. Is het uw voornemen om per die datum woningen actief te gaan ontruimen?
Antwoord	Een dergelijke vraag beantwoordden wij ook tijdens de behandeling van het ontwerpbeleid. Wij gaven toen aan: <i>"Toezicht en handhaving wordt uitgevoerd conform het door uw raad vastgestelde handhavings- en veiligheidsbeleid. Dit betekent dat wij (ook) na de bedoelde overgangstermijn controleren op het naleven van de vergunningsvoorschriften en optreden tegen illegale huisvestingsvormen. Door de in het beleid opgenomen overgangstermijn verwachten wij een intensivering van het toezicht. Deze intensivering prioriteren wij in de uitvoeringsprogramma's van handhaving en veiligheid voor de komende jaren."</i>

3.	Het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten adviseert om huur- en arbeidscontract op papier en in de praktijk te ontkoppelen. In hoeverre kan daarvan nog sprake zijn, als de werkgever tevens de verhuurder is, zoals het geval is bij agrarische bedrijven en op bedrijfsterreinen?
Antwoord	Deze vraag kunnen wij nu niet beantwoorden, want het Rijk werkt nog aan de implementatie van de aanbevelingen van het Aanjaagteam: Het Aanjaagteam adviseert om <u>te streven naar</u> ontkoppeling van arbeidscontracten en huurcontracten en geeft daarbij tevens aan dat het enige tijd zal duren dit beoogde einddoel te bereiken. Het kabinet heeft deze aanbeveling overgenomen en geeft op 1 april 2021 in een kamerbrief aan: <i>“Momenteel worden de juridische en praktische (on)mogelijkheden in kaart gebracht. De uitvoering zal in totaal naar verwachting twee jaar duren.”</i> Daarnaast geeft het Aanjaagteam tevens aan dat de ‘package deal’ van werk, huisvesting, zorgverzekering en vervoer een goede manier kan zijn om de buitenlandse werknemers te ontzorgen, zodat hij of zij zich kan richten op het werk. Werkgevers die deze ‘package deal’ netjes regelen, geven vaak ook daarbuiten blijk van goed werkgeverschap.
4.	In de beleidsregels staat nu opgenomen dat personen die korter dan 4 maanden in Nederland wonen zich kunnen laten registreren in de BRP. Dit is veranderd omdat die inschrijving klaarblijkelijk niet juridisch afdwingbaar is. Registratie is echter wel noodzakelijk voor het verkrijgen van een BSN. Zijn we zo niet bezig om illegaliteit in de hand te werken?
Antwoord	Wij gaan er van uit dat u bedoelt ‘langer dan 4 maanden’. In de Nota zienswijzen hebben wij onder de algemene reactie 4 en 5 opgenomen dat: - de (wettelijke) grondslag van sommige onderdelen van huisvesting niet in dit beleid ligt; - vraagstukken rondom buitenlandse werknemers veel verschillende facetten bevatten en op verschillende schaalniveaus speelt De juridische borging van registratie speelt op Rijksniveau. Aanpassingen in landelijke wet- en regelgeving worden op dit moment voorbereid. Dit behoort niet tot onze bevoegdheden.
5.	De zienswijzen 1 t/m 3 beginnen alle met de overeenkomstige zin: ‘Inschrijven en registreren is niet nodig. Dit leidt tot onnodige administratieve lasten voor beide partijen en kosten voor de werknemer.’ Gezien het feit dat alle werknemers in Nederland een BSN moeten hebben en zich om die reden moeten inschrijven, lijkt het erop dat op de werkvloer van de indieners van deze zienswijzen sprake is van illegaliteit. Is die constatering naar uw oordeel juist?
Antwoord	Nee, dat lijkt ons geen juiste constatering. De indieners van deze zienswijzen huren veelal werknemers in via een uitzendbureau. Loonadministratie en loonheffingen (waarvoor een Burgerservicenummer nodig is) lopen dan via het uitzendbureau en niet via de (agrarische) bedrijven die deze mensen inhuren.

6.	In de nota zienswijzen (onder ambtshalve wijzigingen in de beleidsregels punt 3) staat dat 'de afwijkingsbevoegdheid geldt voor gevallen die niet voorzienbaar waren of voorzienbaar, maar nu onevenredige gevolgen met zich meebrengen die de gemeente ook niet heeft kunnen voorzien'. In hoeverre valt het plan Groenwijk, dat al in ruime mate uitgewerkt en gepresenteerd is, hier nog onder?
antwoord	Tijdens de behandeling van het ontwerpbeleid hebben wij u aangegeven dat plan Groenwijk dusdanig grootschalig is, dat daar geen algemeen beleidskader op te maken is. Mocht plan Groenwijk tot een verdere uitwerking komen, dan leggen wij dit aan uw raad voor. Het is dan aan de raad om hier specifieke kaders voor te stellen.

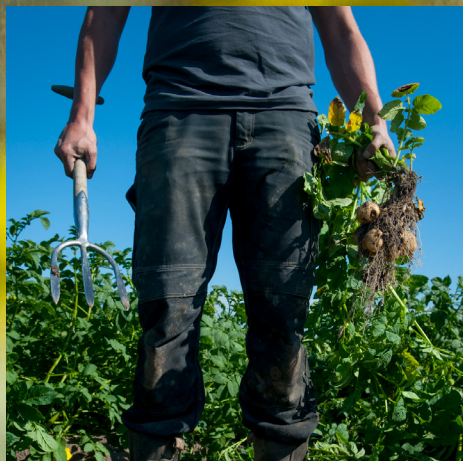
Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-395493
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid P. Ligthart
 Fractie CDA
 Onderwerp Commissievragen CDA raadscommissie 31-5 agendapunt 4.1
 Vaststellen beleidsregels huisvesten buitenlandse werknemers
 Datum waarop de vraag is gesteld 25 mei 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder Harry Nederpelt
 Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	In Bijlage 1 Algemene reactie onder punt 3 Huisvesten op bedrijventerreinen, staat in de conclusie dat de eerder opgenomen regel wordt aangepast. In de aanpassing is de voorwaarde de huisvesting te realiseren op het terrein van de hoofdvestiging weggelaten. In bijlage 3a Beleidsregels is deze beperking ook niet opgenomen. In bijlage 3b Toelichting bij beleidsregels staat dit wel. Kunt u aangeven wat hiervoor de reden is?
antwoord	De reden is toegelicht bij in de nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen onder punt 1 op bladzijde 30: <i>“Doel van dit amendement is het voorkomen dat panden worden opgekocht om deze vervolgens om te zetten in huisvesting voor buitenlandse werknemers. De bedoeling is dat huisvesting op bedrijventerreinen alleen kan plaatsvinden bij bedrijven waar de buitenlandse werknemers werkzaam zijn. Dit is vergelijkbaar met huisvesting bij agrarische bedrijven.</i> <i>De op grond van het amendement gewijzigde regel is echter onduidelijk geformuleerd, waardoor het beoogde doel ervan niet wordt bereikt. <u>De onduidelijkheid zit in het feit dat de formulering in het amendement niet uitsluit dat initiatiefnemers nieuwe B.V.'s kunnen oprichten om huisvesting mogelijk te maken. Ook sluit deze regel huisvesting door bedrijven die uitsluitend gericht zijn op het huisvesten van buitenlandse werknemers en huisvesting door uitzendbureaus niet uit.</u>”</i> Kortom, de voorwaarde ‘op het terrein van de hoofdvestiging’ sluit de door de raad ongewenste situaties niet uit. Daarom is de formulering van de beleidsregel aangepast en ook de toelichting hierop.
2.	In de beleidsregels staat, dat voor het bouwen van huisvesting bij agrarische bedrijven dit binnen het bouwvlak dient te gebeuren. Voor het bouwen op bedrijventerreinen geldt dit niet. Kunt u aangeven wat hiervoor de reden is?

Antwoord	Bedrijventerreinen zijn stedelijke functies. Ze liggen aangrenzend aan woongebieden en hebben daarmee een andere ruimtelijke uitstraling dan agrarische bedrijven, die veelal los in het buitengebied liggen. Voor bouwen buiten stedelijk gebied geldt een strenger provinciaal regime. De mogelijkheid om buiten bouwvlakken te bouwen bij agrarische bedrijven is geschrapt naar aanleiding van zienswijzen van de provincie en LTO Noord.
3.	Heeft er bij het opstellen van deze beleidsregels ook overlegd (participatie) plaatsgevonden met belanghebbenden? Ik denk hierbij aan kernraden, ondernemersverenigingen, andere organisaties. Kunt u ons informeren over hoe dit is gegaan en wat uw ervaringen zijn geweest?
Antwoord	In de raad van november 2020 hebben wij u uitgebreid geïnformeerd over het uitgebreide participatietraject dat is doorlopen. De verslagen van de gesprekken met buitenlandse werknemers, kernraden, huisvesters en bedrijven zijn met u gedeeld. Ook zijn diverse commissievragen hierover beantwoord. Op basis van de input uit de gesprekken is een ontwerpbeleid opgesteld dat door uw raad is vastgesteld. Het ontwerpbeleid is vervolgens op basis van de gemeentelijke inspraakverordening ter inzage gelegd. De termijn is verlengd van 6 naar 8 weken. Via Facebook hebben we hier nog eens extra aandacht voor gevraagd. Het indienen van een zienswijze is zo makkelijk mogelijk gemaakt via een digitaal formulier. De 17 ingekomen zienswijzen zijn van een schriftelijke reactie voorzien in de Nota zienswijzen (bijlage 1 bij het raadsvoorstel). Na het collegebesluit over het vast te stellen beleid is dit gedeeld met de indieners van de zienswijzen. Alle indieners zijn erop gewezen dat het mogelijk is om in te spreken in de commissievergadering. Het is aan uw raad om te beoordelen of de zienswijzen op een correcte wijze zijn beantwoord.

Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik

INHOUD

Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik	4
Begrippenkader	6
Toelichting beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik	8
1. Inleiding	8
2. Aanleiding, doel en uitgangspunten	8
3. Toelichting huisvestingscategorieën	11
4. Informatie voor initiatiefnemers	16
4.1 Procesbeschrijving	16
4.2 Aspecten fysieke leefomgeving	16
4.3 Inschrijving en registratie, beheer, informatievoorziening	18
4.4 Afspraken en toetsing	20
Bijlage: kaart ‘woongebieden en bedrijventerreinen’	22

Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik

Duur verblijf Categorie	SHORT-STAY (0-4 maanden, verblijfsregister verplicht)	MID-STAY (4 maanden - 3 jaar, inschrijven in BRP verplicht)
Woningen	Niet toegestaan, met uitzondering van woningen die zijn aangemerkt als plattelandswoning Maximaal 8 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per plattelandswoning	Alleen toegestaan buiten woongebieden en in woningen die zijn aangemerkt als plattelandswoning Maximaal 8 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per (plattelandswoning)
Agrarische bedrijven	Maximaal 60 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per agrarisch bedrijf, waarvan maximaal 8 huisvestingsplekken in de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig) Binnen het bouwvlak In de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig) of in andere bebouwing Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers stemt overeen met de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het agrarisch bedrijf. Dit toetsen wij op grond van een advies van de agrarische beoordelingscommissie (ABC) De huisvesting mag maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven	Maximaal 60 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per agrarisch bedrijf, waarvan maximaal 8 huisvestingsplekken in de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig) Binnen het bouwvlak In de tweede bedrijfswoning (indien aanwezig) of in andere bebouwing Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers stemt overeen met de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het agrarisch bedrijf. Dit toetsen wij op grond van een advies van de agrarische beoordelingscommissie (ABC) De huisvesting mag maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven. Verblijfsregister verplicht
Bedrijventerreinen	Maximaal 50 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per huisvestingslocatie Alleen voor personeel dat werkzaam is bij het bedrijf waar de huisvesting plaatsvindt, waarbij huisvesting een nevenactiviteit is	Niet toegestaan
Grootschalige huisvesting > 60 personen	Maximaal 2 huisvestingslocaties van meer dan 60 huisvestingsplekken per kern Het maximum aantal huisvestingsplekken op een huisvestingslocatie is 300 Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers moet onder andere afgestemd zijn op de omvang en de ligging van de bebouwing, de bereikbaarheid van de locatie en de ligging ten opzichte van voorzieningen	Het maximum aantal huisvestingsplekken op een huisvestingslocatie is 300 Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers moet onder andere afgestemd zijn op de omvang en de ligging van de bebouwing, de bereikbaarheid van de locatie en de ligging ten opzichte van voorzieningen
Niet-grootschalige huisvesting < 60 personen	Niet toegestaan	Valt niet binnen de categorieën woningen, agrarische bedrijven, grootschalige huisvesting en bedrijventerreinen Maximaal 60 huisvestingsplekken voor buitenlandse werknemers per huisvestingslocatie Alleen toegestaan op locaties waar reeds stedelijke functies zijn toegestaan

Voorwaarden die gelden voor alle vormen van huisvesting:

1. Moet minimaal voldoen aan de SNF-norm (norm voor het reguliere SNF-register) dan wel een opvolger daarvan. Bovenop op de SNF-norm geldt een aanscherping: voor alle vormen van short- en mid-stay huisvesting voor buitenlandse werknemers geldt dat minimaal 50% van de huisvestingsplekken ingericht moet worden als eenpersoons slaapkamers.
2. De initiatiefnemer is verantwoordelijk en draagt zorg voor een goed beheer en toezicht. Ook van het terrein waarop de huisvesting plaatsvindt. De initiatiefnemer stelt een door de gemeente goed te keuren beheerplan op. In het beheerplan staat hoe de initiatiefnemer toezicht houdt, orde handhaaft en excessen voorkomt. Het beheerplan bevat tevens een paragraaf over mobiliteit, waarin aangegeven staat hoe de huisvestingslocatie en voorzieningen bereikt kunnen worden. Het beheerplan voldoet aan de minimale normen en eisen ten aanzien van onder andere onderhoud, beheer, informatievoorziening en (brand)veiligheid, zoals deze vanuit de geldende SNF-normen zijn voorgeschreven. In aanvulling op de minimale vereisten vanuit de SNF-norm, dient in het beheerplan in ieder geval te worden aangetoond dat een (Nederlands sprekend) aanspreekpunt 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar is voor vragen en/of meldingen uit de omgeving. De beheerder zorgt voor het dagelijkse onderhoud en is de contactpersoon voor bewoners, gemeente en verhuurder. Hij is direct fysiek aanspreekbaar bij het ontstaan van problemen en zorgt er voor dat problemen worden voorkomen. Ten aanzien van de volgende huisvestingsvormen geldt daarbij specifiek:
 - Huisvesting bij agrarische bedrijven, op bedrijventerreinen, grootschalige en niet-grootschalige locaties: Er is een beheerder aanwezig op het moment dat buitenlandse werknemers ter plaatse verblijven.
3. In geval van nieuwbouw moet voldaan worden aan een goede landschappelijke inpassing. De gemeente kan dit op kosten van de initiatiefnemer laten toetsen door een stedenbouwkundige.
4. Er moet sprake zijn van voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein: aan de hand van de op dat moment van toepassing zijnde beleidsregels (die zijn neergelegd in de Nota

- Parkeernormen van 6 maart 2014, dan wel een opvolger daarvan) wordt bepaald of er sprake is van voldoende parkeergelegenheid.
5. De gemeente sluit een planschadeverhaals-overeenkomst en/of een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer, als een exploitatieplan voor het verhalen van de gemaakte kosten noodzakelijk wordt gevonden. De gemeente kan voor vergunningverlening een Bibob toets uitvoeren. Ook worden duidelijke afspraken vastgelegd over de bouw en het gebruik van de huisvesting.
 6. Verblijfsregister verplicht bij short-stay huisvesting (op grond van artikel 438 Wetboek van Strafrecht).
 7. Inschrijven in BRP verplicht bij mid-stay huisvesting (op grond van artikel 2.38 Wet BRP).
 8. Het initiatief is milieutechnisch inpasbaar in de omgeving, waarborgt een voldoende woon- en leefklimaat voor de buitenlandse werknemer en zorgt niet voor belemmering van omliggende bedrijven.
 9. Huisvesting in kampeermiddelen is niet toegestaan.

Afwijkingsmogelijkheden:

1. Het college wijkt in beginsel niet af van de in het beleid opgenomen maximum aantallen, tenzij uit een goede ruimtelijke onderbouwing blijkt dat dit passend is binnen de betreffende leefomgeving. Deze afwijkingsmogelijkheid is niet van toepassing op de categorie woningen.
2. Het college handelt overeenkomstig de beleidsregel, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen (4:84 Awb).

Bevoegdheid aanpassen kaart woongebieden en bedrijventerreinen:

Het college van burgemeester en wethouders is zelfstandig bevoegd de bij dit beleid behorende bijlage I waarop woongebieden en bedrijventerreinen zijn aangegeven, aan te passen.

Overgangsbepaling huisvesting in woningen:

De gemeente streeft naar beeindiging van short- en mid-stay huisvesting in woningen in woongebieden. Wij verlenen slechts tijdelijke vergunningen onder de volgende voorwaarden:

- Aanvraag tijdelijke vergunning kan worden ingediend tot de 1e dag van de 2e maand nadat dit beleid van kracht is geworden;

- Een tijdelijke vergunning loopt tot 1 januari 2023, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd;
- Maximaal 4 personen in een woning;
- Voldoet tevens aan de voorwaarden 1, 2, 4, 5, 6, 7 en 8 die gelden voor alle vormen van huisvesting.

Inwerkingtreding en citeerregel

De beleidsregels treden in werking op de eerste dag na bekendmaking van het besluit. De beleidsregels worden geciteerd als 'Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik'.

BEGRIPPENKADER

Agrarische Beoordelingscommissie (ABC):

De Agrarische beoordelingscommissie (ABC) is een stichting, die in opdracht van de gemeente onafhankelijk, objectief en deskundig agrarische verzoeken en vergunningaanvragen beoordeelt. De gemeente vraagt de ABC om, bij initiatieven voor huisvesting bij agrarische bedrijven, een advies uit te brengen over de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het agrarisch bedrijf. De aanvraag wordt vervolgens door de gemeente getoetst aan de hand van dit advies van de ABC.

Basisregistratie Personen (BRP):

De Basisregistratie Personen (BRP) bevat persoonsgegevens van inwoners van Nederland (ingezetenen) en van personen die Nederland hebben verlaten (niet ingezetenen). De gemeenten houden persoonsgegevens van burgers (ingezetenen) bij in de BRP. Wanneer iemand trouwt, een kind krijgt of verhuist, legt de gemeente dit vast. Als iemand gaat verhuizen naar een andere gemeente, verhuizen de persoonsgegevens met diegene mee.

Bedrijventerreinen:

Met bedrijventerreinen worden de gebieden bedoeld die als 'bedrijventerrein' zijn aangeduid op de kaart 'woongebieden en bedrijventerreinen' die als Bijlage I bij dit beleid is toegevoegd.

Beheerplan:

Een beheerplan opgesteld door de initiatiefnemer waarin staat hoe de initiatiefnemer toezicht houdt, orde handhaaft en excessen voorkomt, en dat voldoet aan de minimale normen en eisen ten aanzien van onder andere onderhoud, beheer, informatievoorziening en (brand)veiligheid, zoals deze vanuit dit beleid en de geldende SNF-normen zijn voorgeschreven.

Grootschalige huisvesting:

Het bedrijfsmatig aanbieden van nachtverblijf aan meer dan 60 buitenlandse werknemers, met een maximum van 300 personen per grootschalige huisvestingslocatie.

Huisvestingslocatie:

Samenhangend geheel van huisvestingsmogelijkheden voor buitenlandse werknemers op een locatie.

Kern:

Een gebied dat is vastgelegd op de gemeentelijke wijk- en buurtenkaart. Het aantal inwoners per gebied wordt jaarlijks geactualiseerd.

Long-stay:

Bij long-stay is er sprake van een meer structureel karakter, waarbij het gaat om een verblijfsperiode langer dan 36 maanden (3 jaar).

Mid-stay:

Bij mid-stay is er sprake van het (laten) verhuren of in gebruikstellen van kamers en/of appartementen aan personen die het hoofdverblijf niet in Medemblik hebben, en waarbij de personen geen gezamenlijk huishouden voeren. Bewoners hebben de intentie om zich voor een periode van ten minste 4 maanden tot maximaal 36 maanden (3 jaar) te vestigen. Er is daarmee sprake van een tijdelijk karakter.

Kampeermiddel:	Een tent, een tentwagen, een kampeerauto, een camper, een caravan of een stacaravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen, dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.
Niet groot-schalige huisvesting:	Het bedrijfsmatig aanbieden van nachtverblijf aan ten hoogste 60 buitenlandse werknemers. En waarbij de huisvesting niet valt binnen de categorieën woningen, agrarische bedrijven, grootschalige huisvesting en bedrijventerreinen.
Plattelands-woning:	Een als zodanig in het bestemmings- of omgevingsplan als ‘plattelands-woning’ aangemerkt woonhuis in de vorm van een voormalige agrarische bedrijfswoning, die bewoond mag worden door een persoon of diens huishouden die geen functionele binding heeft met het nabijgelegen agrarisch bedrijf, waartoe het woonhuis in het verleden als bedrijfswoning heeft behoord.
Registratie Niet Ingezetenen (RNI):	Personen die korter dan 4 maanden in Nederland wonen kunnen zich als niet-ingezetenen in de BRP laten registreren. Dit heet ook wel de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI). Dat is van belang bij tijdelijk werk of studie in Nederland. Daarvoor is namelijk een burgerservicenummer (BSN) nodig dat mensen krijgen bij de eerste inschrijving.
Short-stay:	Bij short-stay is er sprake van het (laten) verhuren of in gebruikstellen van kamers en/of appartementen aan personen die het hoofdverblijf niet in Medemblik hebben, en waarbij de personen geen gezamenlijk huishouden voeren. Bewoners hebben de intentie om zich voor een periode van maximaal 4 maanden te vestigen. Er is daarmee sprake van een tijdelijk karakter.
SNF-norm:	SNF staat voor Stichting Normering Flexwonen. SNF kent twee normen: de ‘reguliere’ norm voor huisvesting van arbeidsmigranten en de norm voor het SNF-inhuur-register. Waar in dit beleid wordt gesproken van SNF-norm, wordt de geldende ‘reguliere’ norm voor huisvesting van arbeidsmigranten bedoeld (norm voor het reguliere SNF-register), dan wel een opvolger daarvan. Deze is van toepassing op alle vormen van huisvesting in de gemeente.
Tijdelijke buitenlandse werknemer ook wel genoemd arbeidsmigrant:	Onder een tijdelijke buitenlandse werknemer wordt verstaan, een economisch actieve migrant uit het buitenland wiens doel het is op eigen initiatief en op vrijwillige basis arbeid en inkomen te verwerven.
Verblijfsregister:	Voor alle vormen van short-stay huisvesting is het bijhouden van een verblijfsregister verplicht. In het verblijfsregister wordt geregistreerd hoeveel personen er hoeveel nachten verblijven op een locatie. De verblijfsbieder houdt dit register bij.
Woongebieden:	Met woongebieden worden de gebieden bedoeld die als ‘woongebied’ zijn aangeduid op de kaart ‘woongebieden en bedrijventerreinen’ die als Bijlage I bij dit beleid is toegevoegd.

Toelichting beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik

Deze toelichting is onderdeel van het beleid dat ziet op de tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in gemeente Medemblik, en hoort bij de Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik.

De beleidsregels treden in werking op de eerste dag na bekendmaking van het besluit. De beleidsregels worden geciteerd als 'Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik'.

1. INLEIDING

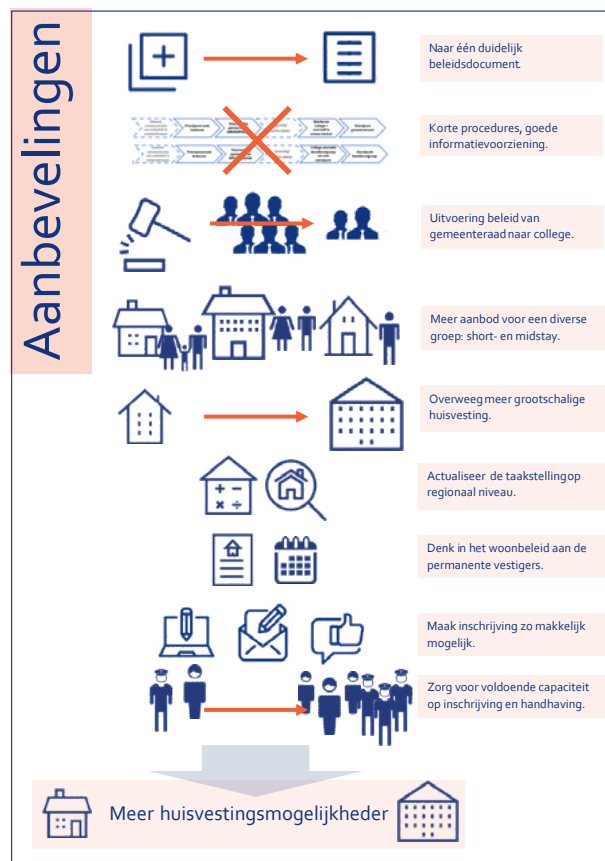
In 2019 evalueerden wij het gemeentelijk beleid rondom de huisvesting van buitenlandse werknemers (rapport 'Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik', Rigo Research en Advies, 10 september 2019). Deze beleidsevaluatie, kwantitatief onderzoek, en de rapporten en aanbevelingen van het landelijke Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten leverden bouwstenen op voor nieuw beleid. Aan de totstandkoming van het nieuwe beleid is een interactief proces voorafgegaan. We konden tijdens verschillende sessies op input rekenen van: buitenlandse werknemers zelf, huisvesters en werkgevers, kernraden, en de eigen organisatie.

Met dit nieuwe beleid en het intrekken van de verschillende oude beleidsregels ontstaat één helder beleidskader op basis waarvan wij initiatieven tot huisvesting kunnen toetsen.

Allereerst schetsen we kort de aanleiding en achtergronden, het doel en de uitgangspunten van dit beleidskader (2). Hierna wordt nadere toelichting gegeven op (3) de categorieën van huisvesting uit de beleidsmatrix. Vervolgens worden (4) overige belangrijke aspecten bij dit beleid toegelicht, waaronder het proces voor nieuwe initiatieven, ruimtelijke aspecten, inschrijving registratie en beheer, en afspraken en de naleving hiervan. Ten slotte zijn (5) relevante bijlagen bijgevoegd.

2. AANLEIDING, DOEL EN UITGANGSPUNTEN

Aanleiding en achtergronden

Figuur 1. Infographic aanbevelingen uit het evaluatieonderzoek

Evaluatie van het huidige beleid

In 2019 evalueerde onderzoeksbureau Rigo het gemeentelijk beleid rondom de huisvesting van buitenlandse werknemers (rapport 'Huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik', Rigo Research en Advies, 10 september 2019). Eén van de constatering uit deze evaluatie is dat het beleid in verschillende documenten is geregeld, waardoor het beleid niet alleen voor initiatiefnemers, maar ook voor plantoetsers onoverzichtelijk is geworden. Daarnaast is geconstateerd dat het huidige tekort aan kwalitatief goede huisvestingsplekken leidt tot alternatieve huisvesting op minder gewenste locaties.

Kwantitatief onderzoek

In 2020 is voor de regio Westfriesland kwantitatief onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkeling van het aantal buitenlandse werknemers sinds 2010 (Arbeidsmigranten in West-Friesland, Decisio, 22 maart 2020). Ook is een prognose gedaan naar de ontwikkeling van het aantal buitenlandse werknemers tot 2030. Deze cijfers zijn in 2021 geactualiseerd (Actualisatie cijfers arbeidsmigranten Noord-Holland Noord, Decisio, 21 april 2021).

Beide onderzoeken laten zien dat het aantal vergunde huisvestingsplekken achterblijft bij het aantal werkzame personen: Van de 9.700 in Westfriesland werkzame buitenlandse werknemers, werkten er in 2019 ruim 3.500 in de gemeente Medemblik. Daar staan 1.015 vergunde huisvestingsplekken binnen de gemeente Medemblik tegenover (schatting op basis van gemeentelijk vergunningensysteem, april 2021).

Prognoses geven aan dat aantal in Westfriesland werkzame buitenlandse werknemers ook de komende jaren blijft groeien tot tussen de 13.410 en 19.500 personen in 2030. Dat is een gemiddelde jaarlijkse groei van tussen de 3% en de 5%.

Conclusie

Zowel het in 2019 uitgevoerde evaluatieonderzoek als de daarna uitgevoerde kwantitatieve onderzoeken geven aanleiding om het beleid ter herzien. We passen het beleid aan om:

- een eind te maken aan de huidige onoverzichtelijke situatie in beleid en procedures
- een inhaalslag te kunnen maken op het huidige tekort aan kwalitatief goede huisvestingsplekken in de gemeente Medemblik, waarmee we willen voorkomen dat huisvesting van slechte kwaliteit plaatsvindt op minder gewenste locaties
- in te kunnen spelen op de toekomst

Doel en uitgangspunten

Dit beleid heeft betrekking op tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers (ook wel arbeidsmigranten genoemd), in de vorm van short- en mid-stay verblijf. Short-stay betekent het tijdelijk huisvesten van een buitenlandse werknemer voor een periode korter dan 4 maanden. Bij mid-stay gaat het over een periode vanaf 4 maanden tot 3 jaar. Duurt de huisvesting langer dan 3 jaar, dan is sprake van meer structurele huisvesting (van een huishouden) en spreken we van long-stay huisvesting.

Dit beleid heeft geen betrekking op long-stay: dat valt onder het normale woningmarktbeleid van de gemeente.

Doelstelling van het beleid is om meer kwalitatief goede huisvesting te realiseren in de gemeente Medemblik, zodat buitenlandse werknemers van een gedegen huisvesting worden voorzien.

Belangrijkste uitgangspunt hierbij is dat er sprake moet zijn van een goede en veilige woon- en leefomgeving voor de buitenlandse werknemers. Daarnaast is een goede ruimtelijke inpassing in de omgeving van belang.

Relatie met Unierechtelijke regels (Europese regelgeving)

De Raad van State bracht op 18 november 2020 advies uit over het reguleren van vrij verkeer van personen en diensten. Dit advies is bij het opstellen van dit beleid betrokken. Aan de vereisten van non-discriminatie, noodzakelijkheid en proportionaliteit wordt voldaan. Het beleid ziet op het mogelijk maken van meer huisvestingsplaatsen, in afwijking van de vigerende bestemmingsplannen/omgevingsplannen, waarbij geen onderscheid naar nationaliteit wordt gemaakt. Daarbij geldt dat sprake is van een algemeen belang dat een rechtvaardiging (noodzaak) geeft om maatregelen te treffen, namelijk om in het kader van een goede ruimtelijke ordening het woon- en leefklimaat te beschermen. Het belang van een goede ruimtelijke ordening wordt ook als een dwingende reden van algemeen belang gezien, zoals volgt uit de jurisprudentie en (bijvoorbeeld) in overweging 40 van de considerans van de Dienstenrichtlijn. De huisvesting van buitenlandse werknemers heeft een andere impact op de leefomgeving dan de huisvesting van huishoudens.¹ De maatregelen die zien op het aantal huisvestingsplekken strekken niet verder dan nodig is om dat doel – een goede inpassing in de omgeving – te bereiken. De ruimtelijke aspecten die een rol spelen, en die maken dat deze maatregelen genomen moeten worden, zijn in dit beleid per huisvestingscategorie toegelicht. Hierbij gaan we ook in op het maximaal te realiseren aantal huisvestingsplekken.

¹ Zie ook uitspraak Raad van State, 9 september 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2175](#), r.o. 5.6

3. TOELICHTING HUIS-VESTINGSCATEGORIEËN

Hierna lichten we in het kort de verschillende categorieën van huisvesting uit de beleidsmatrix toe.

Huisvesting in woningen

Onder huisvesting in woningen wordt in dit beleid verstaan: tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in woningen in de reguliere woningvoorraad, die in beginsel bedoeld zijn voor de huisvesting van één afzonderlijk (particulier) huishouden.

Huisvesting van buitenlandse werknemers heeft een andere impact op de woon- en leefomgeving, dan gebruik door een gezamenlijk huishouden en is daarmee niet gelijk te stellen.²

Ook de tijdsduur (short-stay – mid-stay) van de huisvesting is van invloed op de woon- en leefomgeving. Met de algemene voorwaarden die wij stellen aan huisvesting (beheer, parkeren), waarborgen wij dat dit passend is in de omgeving. Daarnaast maken wij in het beleid onderscheid tussen huisvesting in woongebieden en huisvesting buiten woongebieden, omdat deze gebieden ruimtelijk en functioneel een ander karakter hebben.

² Zie ook uitspraken Raad van State 8 november 2017, r.o. 3.2, [ECLI:NL:RVS:2017:3016](#) en 8 februari 2012, r.o. 2.5.1, [ECLI:NL:RVS:2012:BV3229](#).

Short-stay huisvesting in woningen in woongebieden is niet toegestaan, met uitzondering van huisvesting voor maximaal 8 buitenlandse werknemers per woning in plattelandswoningen zoals aangewezen in bestemmingsplannen (of in het daarop volgende omgevingsplan). Kort verblijf in woningen door steeds wisselende personen die geen gezamenlijk huishouden vormen, vinden wij niet passend in gebieden met overwegend een woonfunctie. Woongebieden zijn weergegeven op de kaart in bijlage I. De gemeente Medemblik telt op dit moment 22 woningen die van een aanduiding plattelandswoning zijn voorzien. Van deze 22 woningen, ligt er 1 woning binnen woongebieden. De overige plattelandswoningen liggen buiten woongebieden.

Mid-stay huisvesting voor maximaal 8 buitenlandse werknemers per woning is alleen toegestaan in plattelandswoningen en in woningen die niet in woongebieden liggen. De bebouwing buiten woongebieden ligt veel meer verspreid dan in woongebieden, en heeft niet overwegend een woonfunctie. Daardoor is huisvesting van buitenlandse werknemers buiten woongebieden beter inpasbaar dan in woongebieden.

Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers in een woning is beperkt tot 8 vanwege de ruimtelijke uitstraling op de omgeving.

Het gevaar bestaat dat bij grotere aantallen mensen in één woning de uitstraling naar buiten toe niet langer aansluit bij het karakter van de omgeving.

Overgangsregeling huisvesting in woningen

De gemeente streeft naar het terugdringen van short-stay en mid-stay huisvesting in woningen in woongebieden. Verblijf in woningen door steeds wisselende personen die geen gezamenlijk huishouden vormen, vinden wij niet passend in gebieden met overwegend een woonfunctie. Bovendien is er op dit moment sprake van woningnood. Voor lopende aanvragen of legaliseringsverzoeken van tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in woningen in woongebieden geldt daarom een overgangsregeling, waarbij een initiatiefnemer tot de 1e dag van de 2e maand waarop het beleid van kracht is geworden, een tijdelijke vergunning kan aanvragen voor tijdelijke huisvesting van maximaal 4 personen in een woning in een woongebied. Deze tijdelijke vergunningen lopen tot uiterlijk 1 januari 2023, waarna de huisvesting definitief moet zijn beëindigd.

Het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers in een woning in een woongebied is beperkt tot 4 vanwege de ruimtelijke uitstraling op de omgeving. Het gevaar bestaat dat bij grotere aantallen mensen in één woning de uitstraling naar buiten toe niet langer aansluit bij het karakter van de woonomgeving.

Huisvesting bij agrarische bedrijven

Hiermee wordt tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in een bestaande tweede bedrijfswoning of in een ander hiervoor bedoeld gebouw binnen het bouwvlak, bij een agrarisch bedrijf bedoeld. Per agrarisch bedrijf is short- en mid-stay huisvesting van maximaal 60 buitenlandse werknemers toegestaan, waarvan maximaal 8 werknemers in een bestaande tweede bedrijfswoning gehuisvest mogen zijn.

Uit de in 2019 uitgevoerde beleidsevaluatie kwam naar voren dat de behoefte aan huisvestingsplekken bij veel agrarische bedrijven groter is, dan op basis van het beleid is toegestaan. Eén van de aanbevelingen uit de evaluatie is om de huisvesting bij agrarische bedrijven te verruimen (50 huisvestingsplekken of meer). Gesprekken die in het kader van het opstellen van dit beleid hebben plaatsgevonden, bevestigen dit beeld. Dit is de reden dat het maximum aantal te huisvesten werknemers in dit beleid is

verhoogd naar 60, waarbij het maximum afhankelijk is gesteld van een aantal (ruimtelijke) randvoorwaarden.

De gemeente vraagt, op basis van door de initiatiefnemer te overleggen bedrijfsgegevens, advies van de agrarische beoordelingscommissie. Deze commissie bekijkt de (tijdelijke) arbeidsbehoefte van het betreffende bedrijf, en beoordeelt hoeveel huisvestingsplekken het bedrijf nodig heeft voor het agrarisch productieproces. De buitenlandse werknemers maken onderdeel uit van de agrarische bedrijfsvoering ter plaatse. De huisvesting is daarmee ondergeschikt aan de agrarische bedrijfsvoering. Daarnaast zijn de ligging binnen het agrarisch bouwperceel, de landschappelijke inpassing en parkeergelegenheid op eigen terrein van invloed op het aantal huisvestingsplekken. Het maximale aantal te realiseren huisvestingsplekken kan dus per agrarisch bedrijf verschillen.

**Voor meer informatie over de
Agrarische Beoordelingscommissie,
zie: www.abcommissie.nl**

Naast het huisvesten van de buitenlandse werknemers die voor het betreffende bedrijf werken, mag de huisvesting maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar worden gebruikt voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven. Reden hiervoor is om piekbelasting bij andere bedrijven op te kunnen vangen in bestaande huisvestingsvoorzieningen bij agrarische bedrijven, en efficiënt ruimtegebruik daarmee te stimuleren. Wanneer hier

gebruik van wordt gemaakt is voor zowel short- als mid-stay huisvesting, het bijhouden van een verblijfsregister verplicht op grond van artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht (zie voor meer informatie hoofdstuk 4.3, verblijfsregister en verblijfsbelasting).

Huisvesting op bedrijventerreinen

Hiermee wordt tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers in hiervoor bedoelde bebouwing op een bedrijventerrein bedoeld. De bedrijventerreinen staan weergegeven op de kaart in bijlage I.

Per huisvestingslocatie is **short-stay** huisvesting van maximaal 50 buitenlandse werknemers toegestaan. Deze grens van maximaal 50 personen per huisvestingslocatie houdt verband met regels rondom externe veiligheid. Daarnaast is het aanbod aan bedrijventerreinen kleiner dan de vraag.

Bij huisvesting van meer dan 50 personen in een gebouw worden zogenaamde 'kwetsbare objecten' gerealiseerd. Hierdoor kan bij een calamiteit een (te) hoog groepsrisico ontstaan, wat als onveilig wordt beschouwd. Daarnaast kan het de ontwikkeling van risicovolle activiteiten belemmeren. In de nabijheid van een kwetsbaar object is realisatie van een risicovolle inrichting niet meer mogelijk (op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen Bevi). In principe mogen kwetsbare objecten niet zijn gelegen binnen een risicocontour van een bedrijfsactiviteit. Wij vinden het daarom niet gewenst het aantal te huisvesten personen op bedrijventerreinen te verruimen.

De huisvesting is uitsluitend bedoeld voor personeel dat werkzaam is bij het bedrijf waar de huisvesting plaatsvindt. Er moet sprake zijn van een nevenactiviteit. De bedoeling is dat huisvesting op bedrijventerreinen alleen kan plaatsvinden bij bedrijven waar de buitenlandse werknemers werkzaam zijn. Het is niet wenselijk dat panden worden opgekocht om deze vervolgens volledig om te zetten in huisvesting voor buitenlandse werknemers. Zo lang bedrijventerreinen niet verouderd, of overbodig zijn, zijn ze namelijk nodig voor bedrijven. Dit wordt onderschreven door de 'Behoefteraming Werklocaties Noord-Holland Noord' (Stec Groep, 14 januari 2021): In Westfriesland is het aanbod aan bedrijventerreinen kleiner dan de vraag. De komende jaren is er behoefte aan extra bedrijventerreinen. Kortom, vanwege de bestaande en toekomstige behoefte

aan bedrijventerreinen willen wij de huisvesting op bedrijventerrein slechts beperkt toestaan.

Mid-stay huisvesting is niet toegestaan.

De milieutechnische beoordeling wordt anders bij langer verblijf. Dit kan niet meer als 'logiesfunctie' worden aangemerkt, maar is gelijk te stellen aan de functie wonen. Dit maakt inpassing op een bedrijventerrein nauwelijks inpasbaar en leidt tot ongewenste functiemenging.

Grootschalige huisvesting

Onder grootschalige huisvesting wordt het huisvesten van meer dan 60 personen op één huisvestingslocatie verstaan. Het maximum aantal te huisvesten personen is 300 per grootschalige locatie, maar is ook afhankelijk van de ruimtelijke inpasbaarheid op de locatie zelf (maatwerk). Dit maatwerk wordt verder ingevuld doordat het aantal te huisvesten buitenlandse werknemers onder andere afgestemd moet zijn op de omvang en de ligging van de bebouwing, de bereikbaarheid van de locatie en de ligging ten opzichte van voorzieningen.

Uiteindelijk mogen er maximaal 2 grootschalige huisvestingsvoorzieningen per kern zijn. Grootschalige voorzieningen mogen zowel voor short- als mid-stay huisvesting worden gebruikt.

Niet-vitale vakantieparken

In 2019 stelde de gemeenteraad het 'Uitvoeringsprogramma Verblijfsrecreatie gemeente Medemblik' vast. Daarin staat een aantal uitgangspunten, waaronder de transformatie van vakantieparken die niet-vitaal zijn en ook geen toekomst meer hebben in de verblijfsrecreatie. Daarvoor zoeken we een ander toekomstperspectief. Dat kan een woonbestemming zijn, zoals bij bungalowpark De Maar in Twisk, maar de nieuwe functie zou ook de huisvesting van buitenlandse werknemers kunnen zijn. De invulling van een dergelijke nieuwe functie is maatwerk en is ook afhankelijk van de mogelijkheden van provinciale regelgeving. Niet-vitale vakantieparken zonder toekomstperspectief in de verblijfsrecreatie kunnen vallen onder de categorie grootschalige en niet-grootschalige huisvesting. Het omzetten van vitale vakantieparken of van niet-vitale parken met recreatief toekomstperspectief naar huisvesting van buitenlandse werknemers is op grond van het Uitvoeringsprogramma voor de verblijfsrecreatie niet toegestaan, omdat dit afbreuk doet aan de vitaliteit van het park.

Niet-grootschalige huisvesting (restcategorie)

Wanneer een huisvestingsvoorzieningen niet onder de hiervoor genoemde categorieën valt (woningen, agrarische bedrijven, bedrijventerreinen of grootschalig) spreken we van (overige) niet-grootschalige huisvesting. Deze (overige) niet-grootschalige voorzieningen voor minder dan 60 personen mogen enkel worden ingezet voor mid-stay huisvesting. Het maximum aantal te huisvesten personen is afhankelijk van de ruimtelijke inpasbaarheid op de locatie zelf (maatwerk). Dit maatwerk wordt verder ingevuld door de algemene voorwaarden die zijn opgenomen in dit beleid, zoals voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein, en een door de gemeente goed te keuren beheerplan met daarin een mobiliteitsparagraaf (zie ook hoofdstuk 4.3 beheerplan).

Daarnaast geldt, dat nieuwe ontwikkelingen van niet-grootschalige voorzieningen alleen mogen plaatsvinden op locaties waar al een stedelijke functie is toegestaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan locaties buiten woongebieden of aan de rand van kernen waar voorheen wel al stedelijke functies mogelijk waren, zoals een leegstaande loods of bijvoorbeeld een voormalig klooster. Het kan ook gaan om locaties binnen woongebieden, zoals leegstaande scholen of zorgcomplexen. Tenslotte kunnen niet-vitale vakantieparken in deze categorie vallen (zie alinea niet-vitale vakantieparken onder 'grootschalige huisvesting').

Locaties waar al een stedelijke functie is toegestaan, zijn veelal gelegen in gebieden met overwegend een woonfunctie. De keuze om deze categorie van huisvesting alleen in te zetten voor mid-stay en niet voor short stay, is gelegen in het feit dat huisvesting van buitenlandse werknemers een andere impact op de woon- en leefomgeving heeft dan van reguliere huishoudens. Kort verblijf op een locatie door steeds wisselende personen vinden wij niet passend in gebieden met overwegend een woonfunctie.

Afwijkingsmogelijkheden

Het college kan meewerken aan initiatieven die niet passend zijn binnen het beleid. Dit kan echter nooit zonder een goede motivering. Er zijn twee mogelijkheden om af te kunnen wijken van de beleidsregels.

1. Afwijken van aantallen die genoemd staan in het beleid

In het beleid zijn maximale aantallen te huisvesten buitenlandse werknemers opgenomen. Het kan echter voorkomen dat zich initiatieven voordoen die een groter aantal te huisvesten werknemers bevatten. Hiervoor is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen. Het college is hierin zeer terughoudend en werkt in beginsel niet mee aan deze initiatieven (nee, tenzij). Uit een goede ruimtelijke onderbouwing moet blijken dat dit passend is binnen de betreffende leefomgeving. Deze afwijkingsbevoegdheid is niet van toepassing op huisvesting in de categorie woningen.

2. Afwijking op grond van artikel 4:84 Algemene wet bestuursrecht (Awb)

In landelijke wetgeving is een algemene afwijkingsbevoegdheid opgenomen (artikel 4:84 Awb). Dit artikel geldt algemeen en is daarmee ook van toepassing op dit beleid: het college handelt overeenkomstig de beleidsregel, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. Het gaat hier in beginsel om gevallen die niet voorzienbaar waren, of voorzienbaar maar nu onevenredige gevolgen met zich brengen die de gemeente ook niet heeft kunnen voorzien.

Bevoegdheid aanpassen kaart woongebieden en bedrijventerreinen

Bij het beleid zit een kaart waarop woongebieden en bedrijventerreinen staan aangegeven. Zo is direct duidelijk of een initiatief in één van deze gebieden valt of niet. Een kaart is echter geen statisch document. Woongebieden worden bijvoorbeeld groter als er een nieuwe woonwijk wordt gerealiseerd. In het beleid is daarom een bevoegdheid voor het college van burgemeester en wethouders opgenomen om de bij dit beleid behorende kaart snel te kunnen aanpassen, als zich een dergelijke wijziging voordoet.

4. INFORMATIE VOOR INITIATIEFNEMERS

4.1 Procesbeschrijving

Luister goed naar uw burenl

Wij vinden het belangrijk dat u uw plannen met omwonenden bespreekt, nog voordat u een gesprek bij ons aanvraagt of een principeverzoek indient. Wij willen graag zien hoe u dit overleg heeft gevoerd, en of dit al dan niet tot aanpassing van uw plan heeft geleid.

Van initiatief tot realisatie

Heeft u het voornemen om buitenlandse werknemers te huisvesten, maar weet u niet precies welke stappen hiervoor nodig zijn? Lees dan eerst dit beleid goed door. Daarna kunt u zich aanmelden bij het ondernemersspreekuur voor een eerste gesprek. De gemeente neemt contact met u op om een afspraak met u te maken. In dit gesprek kunt u aftasten of uw initiatief kansrijk is. Ook kunt u vragen stellen over ons beleid. Dit eerste gesprek is gratis. Resultaat: u weet of uw initiatief kansrijk is.

Als u, na een eerste gesprek verder bent met uw plannen en weet hoe u de huisvesting wilt realiseren, dan kunt u een principeverzoek indienen. Hiervoor moet u een formulier principeverzoek huisvesting buitenlandse werknemers invullen. In dit formulier zit ook een korte checklist van zaken waar u aan moet denken als u huisvesting voor buitenlandse werknemers wilt realiseren. Als u het formulier niet volledig heeft ingevuld, vragen wij u om dit alsnog te doen. Wij nemen alleen volledig ingevulde formulieren in behandeling.

Resultaat: u krijgt een principe-uitspraak op basis waarvan u een aanvraag omgevingsvergunning kunt indienen (ja, onder de volgende voorwaarden...). Of: U krijgt een principe-uitspraak met een negatieve uitkomst (nee, vanwege de volgende redenen...). Is de principe-uitspraak positief dan kunt u uw plan verder uitwerken tot een aanvraag omgevingsvergunning.

Omgaan met afvalwater

Waar mensen worden gehuisvest komt afvalwater vrij. Dat mag u niet ongezuiverd naar de sloot of de bodem afvoeren, vanwege de bescherming van de volksgezondheid en het milieu. In tegenstelling tot de bebouwde kom is in grote delen van het buitengebied geen

riolering aanwezig. Dat betekent dat de afvoer van het afvalwater van huisvestingslocaties in het buitengebied in de meeste gevallen extra inspanning en kosten met zich mee brengt. Bij kleine hoeveelheden afvalwater en een grote afstand tot de riolering is het soms toegestaan om op eigen terrein een zuiveringsvoorziening (verbeterde septic tank) aan te leggen. Een andere oplossing wordt noodzakelijk bij een toenemend aantal te huisvesten personen of als de te realiseren huisvesting zich in de nabijheid van de riolering bevindt. De kosten hiervoor kunnen flink oplopen, tot bedragen van € 20.000,- en hoger bij de plaatsing van een minirioolgemaal gecombineerd met het leggen van een persleiding.

Laat u dus niet verrassen door onvoorziene kosten in een later stadium! De ambtenaren van het cluster riolering van de gemeente Medemblik kunnen u advies geven.

4.2 Aspecten fysieke leefomgeving

Goede ruimtelijke ordening en de Ladder voor duurzame verstedelijking

Naast de regels uit dit beleidskader is er hogere regelgeving van toepassing. Zo moeten initiatieven en ontwikkelingen ook altijd voldoen aan de principes van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe stedelijke ontwikkelingen moeten bovendien altijd voldoen aan de Ladder voor duurzame verstedelijking. Dat houdt in dat voor alle initiatieven en ontwikkelingen de uitvoerbaarheid van het plan moet worden aangetoond. Voor ontwikkelingen en initiatieven die een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maken, moet de Ladder voor duurzame verstedelijking worden toegepast, waarbij de behoefte aan het plan moet worden aangetoond. Voor ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied moet bovendien gemotiveerd worden waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied kan.

Met de komst van de Omgevingswet zal het begrip 'goede ruimtelijke ordening' overgaan in het begrip 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Dit heeft dan betrekking op de bredere aspecten van de fysieke leefomgeving. Onder de Omgevingswet zal voor alle initiatieven en ontwikkelingen moeten worden aangetoond dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Milieuaspecten

Bij de afweging of een locatie geschikt is voor de huisvesting van buitenlandse werknemers, kijken we altijd naar milieuaspecten. Denk bijvoorbeeld aan zaken als geluid, geur en externe veiligheid. De huisvesting moet namelijk een goed woon- en leefklimaat waarborgen voor de werknemers die er verblijven. Aan de andere kant mag het huisvesten van werknemers omliggende bedrijven niet in hun bedrijfsvoering beperken. De omgevingsdienst Noord-Holland Noord adviseert de gemeente op milieuaspecten bij huisvesting van buitenlandse werknemers.

De afweging van de milieuaspecten is voor iedere situatie anders. Er is daarvoor geen algemene richtlijn te geven. Wij adviseren initiatiefnemers dan ook om een ter zake deskundige in te schakelen bij het uitwerken van een initiatief. Wel is het zo dat, hoe zwaarder de milieucategorie van omliggende bedrijven, hoe moeilijker het wordt om een initiatief milieutechnisch in te passen.

Veiligheidsaspecten

Wij vinden het belangrijk dat het huisvesten van buitenlandse werknemers op een veilige manier gebeurt. De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord adviseert de gemeente op brandveiligheid en de bereikbaarheid van een locatie voor blusvoertuigen.

De Veiligheidsregio hanteert een aanrijtijd van maximaal 8 minuten voor hulpdiensten. Wordt deze normtijd niet gehaald, dan kan in sommige gevallen afgeweken worden als het mogelijk is om andere passende maatregelen te treffen, zoals het voorzien in extra/veiliger vluchtwegen en het toepassen van (gekoppelde) rookmelders. Daarnaast is het van belang dat blusvoertuigen de toegang tot de huisvestingslocatie kunnen gebruiken, en dat er een bluswaterpunt op maximaal 20 meter van de huisvestingslocatie aanwezig is. U moet hier bij het ontwikkelen van een huisvestingslocatie rekening mee houden.

Voor de veiligheid is het ook van belang dat de aanvraag die u doet, overeenkomt met het gebruik. En dat uw werknemers zijn inschreven in de gemeentelijke basisregistratie, of dat u een verblijfsregister bijhoudt (zie ook onder 4.3). Zo weten de hulpdiensten in geval van brand hoeveel personen er gehuisvest zijn.

Wist u dat de brandweer tips geeft over brandveiligheid en wonen?

Kijk voor meer informatie op de website van de Brandweer. Hier vindt u ook folders in andere talen, waaronder Pools.

Duurzaamheidsaspecten

Huisvesting voor buitenlandse werknemers moet voldoen aan landelijke duurzaamheidseisen. Het is wettelijk geregeld dat nieuwbouw, dus ook nieuwbouw voor huisvesting van buitenlandse werknemers, aardgasloos moet zijn. Ook het Bouwbesluit bevat duurzaamheidseisen waar initiatiefnemers rekening mee moeten houden, zoals de isolatiewaarde van het gebouw. Bij het omzetten van bestaande gebouwen in huisvesting voor buitenlandse werknemers kijken we per project hoe duurzaamheid geborgd kan en/of moet worden. Einddoel is dat alle gebouwen in onze gemeente in 2050 aardgasloos zijn.

4.3 Inschrijving en registratie, beheer, informatievoorziening

Inschrijven of registreren

Komen uw werknemers vanuit het buitenland en verblijven ze binnen een periode van zes maanden langer dan vier maanden in Nederland? Dan vragen wij u om uw werknemers erop te wijzen dat zij zich bij ons komen inschrijven in de gemeentelijke Basisregistratie Personen (BRP). U kunt hiervoor telefonisch een afspraak maken via (0229) 85 60 00.

Uw werknemers moeten, binnen vijf dagen na vestiging in Nederland, hun verblijf en adres aangeven bij de gemeente Medemblik. Dit verblijf moet wel rechtmatig zijn. Dat wil zeggen dat uw werknemers of de Nederlandse nationaliteit hebben, of de nationaliteit van een lidstaat van de Europese Unie, of de Europese Economische Ruimte of Zwitserland, of een geldige verblijfs-status. Dit is vastgelegd in artikel 2.38 van de Wet basisregistratie personen.

Komen uw werknemers vanuit het buitenland en verblijven ze korter dan vier maanden in Nederland? Dan vragen wij u om uw werknemers erop te wijzen dat zij zich registreren als niet-

ingezetene (RNI). De Verblijfsrichtlijn beperkt de mogelijkheid om, gedurende de eerste drie maanden, de registratie van werknemers die uit andere lidstaten afkomstig zijn, verplicht te stellen. Registratie in de RNI is echter nodig om een Burgerservicenummer te kunnen krijgen, wat een werkgever nodig heeft voor de loonadministratie en de loonheffingen van de belastingdienst.

Inschrijven in de RNI kan op 19 plaatsen in Nederland, waarvan de dichtstbijzijnde in Alkmaar is. U kunt hiervoor een afspraak maken via de website van de gemeente Alkmaar.

Verblijfsregister en verblijfsbelasting

Als verblijfsbieder bent u, op grond van artikel 438 van het Wetboek van Strafrecht, verplicht om bepaalde gegevens van uw gasten te registreren in een verblijfsregister (ook wel nachtregister genoemd). Door het verblijfsregister weten we wie er op de locatie aanwezig is. Hulpdiensten kunnen dan beter hun werk doen bij een calamiteit, bijvoorbeeld bij een brand.

Ook om aangifte te kunnen doen van de verblijfsbelasting, bent u verplicht een verblijfsregister bij te houden van personen die niet in de Basis Registratie Personen staan ingeschreven. Op basis van dit verblijfsregister moet u bij de gemeente aangifte verblijfsbelasting doen van het aantal werkelijke overnachtingen. Na afloop van het belastingjaar ontvangt u eerst een aangiftebiljet waarop het aantal overnachtingen door moet worden geven. Met dit ingediende aangiftebiljet wordt door de gemeente vervolgens een aanslag verblijfsbelasting opgelegd. Het heffen van verblijfsbelasting vindt plaats op grond van de 'Verordening op de heffing en invordering van verblijfsbelasting gemeente Medemblik 2020' dan wel de opvolger van deze verordening. De tarieven worden jaarlijks opnieuw vastgesteld.

Meer informatie over verblijfsbelasting en aangifte verblijfsbelasting vindt u op onze [website](#).

De SNF-norm voor huisvesting van buitenlandse werknemers

SNF staat voor Stichting Normering Flexwonen. SNF kent twee normen: de 'reguliere' norm voor huisvesting van buitenlandse werknemers en de norm voor het SNF-inhuur-register.

Waar in dit beleid wordt gesproken van SNF-norm, wordt de 'reguliere' norm voor huisvesting van buitenlandse werknemers bedoeld ('Norm voor het reguliere SNF-register'), dan wel een opvolger daarvan. De norm kent de onderdelen ruimte en privacy, sanitair, veiligheid en hygiëne, voorzieningen, informatievoorziening, brandveiligheid en goed werkgeverschap. Ieder onderdeel bestaat uit een aantal specifieke eisen waaraan de huisvesting moet voldoen. Huisvesting in kampeermiddelen is niet toegestaan. Daarnaast kiest de gemeente in bepaalde gevallen voor extra voorwaarden en eisen bovenop de SNF-norm, bijvoorbeeld waar het gaat aan vereisten aan beheer en het maximale aantal personen per slaapkamer. Op die manier waarborgt de gemeente de gewenste kwaliteit van huisvesting en een goede ruimtelijke ordening. Wij hebben ervoor gekozen om de norm aan te scherpen door voor alle vormen van huisvesting de regel op te nemen dat minimaal 50% van de huisvestingsplekken

ingericht moet zijn als eenpersoons slaapkamer. Als voorbeeld: een locatie met 200 huisvestingsplekken bevat dan minimaal 100 eenpersoons slaapkamers en maximaal 50 tweepersoons slaapkamers.

De meest actuele 'Norm voor het reguliere SNF-register' is te vinden op: www.normeringflexwonen.nl

Beheerplan

Het hebben van een beheerplan is verplicht. Een beheerplan wordt opgesteld door de initiatiefnemer. Daarin staat hoe de initiatiefnemer toezicht houdt, orde handhaaft en excessen voorkomt. Ook voldoet het beheerplan aan de minimale normen en eisen ten aanzien van onder andere onderhoud (zowel aan het pand zelf als de bijbehorende grond), beheer, informatievoorziening en (brand)veiligheid, zoals deze vanuit de geldende SNF-normen zijn voorgeschreven. In aanvulling op de minimale vereisten vanuit de SNF-norm, dient het beheerplan in ieder geval te voldoen aan:

- In het beheerplan wordt opgenomen dat een (Nederlands sprekend) aanspreekpunt 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar is voor vragen en/of meldingen uit de omgeving. De beheerder zorgt voor het dagelijkse onderhoud en is de contactpersoon voor bewoners, gemeente en verhuurder. Hij is direct fysiek aanspreekbaar bij het ontstaan van problemen en zorgt er voor dat problemen worden voorkomen. Ten aanzien van de volgende huisvestingsvormen geldt daarbij specifiek:
Huisvesting bij agrarische bedrijven, op bedrijventerreinen, grootschalige en niet-grootschalige locaties: Er is een beheerder aanwezig op het moment dat buitenlandse werknemers ter plaatse verblijven.
- Het beheerplan bevat een paragraaf over mobiliteit. Hierin staat beschreven hoe het vervoer naar de werklocatie en voorzieningen, zoals de supermarkt, is geregeld. Daarnaast is beschreven hoe in het parkeren en een goede ontsluiting van het perceel is voorzien.

Informatievoorziening naar buitenlandse werknemers

Wij vinden het belangrijk dat werknemers goed geïnformeerd zijn over hun rechten en plichten en het werken en verblijven in Nederland. Het Rijk heeft een informatiebrochure uitgegeven met als titel: Nieuw in Nederland, voor Europese arbeidsmigranten. Hierin staat veel informatie voor buitenlandse werknemers over het wonen en werken in Nederland, en ook over online taalcursussen. Deze brochure is online in verschillende talen beschikbaar, en is ook te verkrijgen bij onze publieksbalie.

Daarnaast ontwikkelde het Rijk een website speciaal voor buitenlandse werknemers: <https://www.workinnl.nl>. Op deze website vinden buitenlandse werknemers uitleg over hun rechten en plichten als het gaat om werken en wonen in Nederland. De website biedt ook een verzameling van informatie van instanties die buitenlandse werknemers verder kunnen helpen als ze met vragen zitten. De website is niet alleen in het Nederlands, maar ook in Engels, Pools en Duits te lezen.

De brochure Nieuw in Nederland is te vinden op: www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2014/03/10/nieuw-in-nederland

Website van de Rijksoverheid met informatie voor buitenlandse werknemers: www.workinnl.nl

4.4 Afspraken en toetsing

Afspraken met initiatiefnemers

In ons beleid staat dat wij met de initiatiefnemer een planschadeverhaalsovereenkomst en/of een anterieure overeenkomst sluiten, als een exploitatieplan voor het verhalen van de gemaakte kosten noodzakelijk wordt gevonden.

De gemeente kan ervoor kiezen om in een overeenkomst afspraken te maken over vergoeding van de ambtelijke plankosten. Ambtelijke plankosten bestaan uit de uren die ambtelijk worden ingezet om een project van begin tot eind te begeleiden. Wij hebben het dan bijvoorbeeld over plannen waarvoor een

uitgebreide procedure voor een omgevingsvergunning of een procedure aanpassing bestemmingsplan (of het daarop volgende omgevingsplan) moet worden doorlopen.

Het doel van het maken van afspraken is het kostendeekkend maken van de ambtelijke begeleidingskosten. De ambtenaar die uw procedure begeleidt, brengt u hiervan op de hoogte. Hij of zij maakt van tevoren een inschatting van de kosten en legt deze in een soort offerte aan u voor. Wij nemen de kosten op in een intentieovereenkomst of een anterieure overeenkomst als plankosten, die ongeachte de voltooiing van het project (gefaseerd) in rekening worden gebracht bij de initiatiefnemer.

Ook kunnen wij een planschadeovereenkomst met een initiatiefnemer afsluiten. Het doel van deze overeenkomst is dat eventuele planschade ten gevolge van de ruimtelijke ontwikkeling op de initiatiefnemer kan worden verhaald.

Bibob toets

De gemeente kan voor vergunningverlening een Bibob toets uitvoeren. De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob) is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Als er een ernstig gevaar dreigt dat vergunningen, subsidies en aanbestedingen worden misbruikt, kan het bevoegde bestuursorgaan de aanvraag weigeren of intrekken. Zo wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt bovendien de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd. Om de mate van gevaar te bepalen, beoordeelt het bestuursorgaan de integriteit van de onderneming of wordt advies gevraagd bij het Landelijk Bureau Bibob.

5. BIJLAGE I

Kaart 'woongebieden en bedrijventerreinen'

Deze kaart is globaal en geeft slechts de grove contouren weer. De actuele contouren met een hogere resolutie zijn beschikbaar via de website: www.medemblik.nl/huisvestingwerknemers

Medemblik

Legenda

- Bedrijven terrein
- Woongebieden
- Kadastrale gemeentegrens
- Bestemmingsplan grenzen

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406492
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid S. Zeilemaker
Fractie PWF
Onderwerp Commissievragen PWF raadcie. 28-6 agendapunt 4.1
Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
Portefeuillehouder H. Nederpelt
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	Document 30 boekje huisstijl Pagina 4 Vraag: Kunnen buitenlandse “midstay” werknemers zich niet inschrijven voor reguliere huurwoningen bij de corporaties?
antwoord	Iedereen die voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een reguliere huurwoning bij een corporatie, kan zich inschrijven. Dit geldt dus ook voor midstay werknemers.
2.	

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406512
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid C. Neefjes
 Fractie PW2010
 Onderwerp Commissievragen PW2010 raadcie. 28-6 agendapunt 4.1
 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder H. Nederpelt
 Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	Bij de begripsbepalingen stelt u dat een arbeidsmigrant iemand is die uit het buitenland komt met als DOEL op eigen initiatief en vrijwillig arbeid te verrichten en inkomen te verwerven. 1 A. Dus alleen het hebben van dit DOEL is al voldoende om gebruik te maken van huisvesting arbeidsmigranten en niet het daadwerkelijk verrichten van arbeid, klopt dit? 1 B. Als dit niet klopt, moet u deze begripsbepaling dan niet aanpassen en wat zijn dan eventueel juridische middelen om ‘niet werkende arbeidsmigranten’ deze huisvestingsvormen te ontzeggen?
antwoord	Voordat wij op uw vragen ingaan, willen wij u het volgende aangeven: - U stelde op 28 oktober 2019 een soortgelijke vraag: Staat de wet toe dat deze huisvesting bewoond wordt door mensen die niet werken? - U stelde op 5 november 2020 ook een vraag over deze begripsbepaling. Naar aanleiding van deze vraag hebben wij de begripsbepaling aangepast. - Een soortgelijke begripsbepaling is opgenomen in onze bestemmingsplannen die sinds jaar en dag gelden. - Ook het Aanjaagteam Arbeidsmigranten hanteert een dergelijk begrip. Antwoord: 1a. Nee. 1b. Nee. In 2019 gaven wij u aan dat: <i>“De vergunningen voor de huisvesting van buitenlandse werknemers worden verleend met het oog op mensen die hier in Nederland werken. De vergunning (en niet de wet) legt daarmee beperkingen op voor het gebruik. De wet (de Wabo in dit geval) staat er niet aan in de weg dat wij vergunning verlenen met het oog op de huisvesting van buitenlandse werknemers.”</i> Kortom: wij kunnen handhaven op grond van de voorwaarden/voorschriften van verleende vergunningen.

2.	Op pagina 11 ,paragraaf 4.3 toelichting beleidsregels, heeft u het ook over werknemers met de NEDERLANDSE nationaliteit. 2 A. Kunnen dus alle personen (dus ook inwoners van onze gemeente) met de NED.nationaliteit gebruik maken van huisvesting arbeidsmigranten? 2 B. of alleen personen (Nederlands en andere nationaliteiten) die vanuit het buitenland naar onze gemeente komen? Als dit laatste (2 B.) het geval is, twee praktijk voorbeelden 2C en 2D: 2 C. Ik laat mij uitschrijven (BRP) bij de gemeente medemblik, ik ga 2 weken naar Frankrijk waar ik mij inschrijf in hun 'BRP', ik ga terug naar onze mooie gemeente, schrijf mij hier weer in en kan vervolgens als arbeidsmigrant gehuisvest worden (wellicht de rest van mijn leven) omdat ik als doel heb arbeid te verrichten, kan dit?, zo niet wat zijn de juridische mogelijkheden om mij die huisvesting te ontfeggen? 2 D. Iemand met de poolse nationaliteit werkt, woont en staat ingeschreven in de gemeente Westland, daarna gaat hij in onze gemeente werken, kan hij/zij hier gebruik maken van de huisvesting arbeidsmigranten? deze persoon komt namelijk niet uit het buitenland. 2 D. Welke wet of wetten bieden u handvatten om b.v. de ene E.U.burger (van binnen de landsgrens) die op eigen initiatief in onze gemeente komt werken huisvesting voor arbeidsmigranten te ontfeggen, terwijl een E.U.burger van buiten de grens wel van die huisvesting gebruik kan en mag maken?
Antwoord	Op 28 oktober 2019, 3 februari 2020, 27 juli 2020, 28 september 2020, en 5 november 2020 stelde u soortgelijke vragen: - Een arbeidsmigrant is volgens uw antwoord ook iemand met een NED.paspoort/nederlandse nationaliteit, die van buiten onze nederlandse landsgrens hier komt werken. Kunt u dit nader uitleggen en verklaren? - Volgens enkele juristen die geraadpleegd zijn, is een 'buitenlander' iemand die niet de Nederlandse nationaliteit bezit. In bijlage 1b 3.3 geeft u aan dat deze huisvesting bedoeld is voor werknemers met de Nederlandse nationaliteit of die van een ander E.U. land. Werknemers met de Nederlandse nationaliteit houd dus in dat inwoners van de gemeente Medemblik (NED.nationaliteit) ook gebruik kunnen gaan maken van dit beleid, klopt die aanname? - Ter verduidelijking een 'praktijk voorbeeld' voor de juiste beeldvorming. Kan iemand met de Nederlandse nationaliteit, afkomstig uit Antwerpen, hier in onze gemeente gebruik maken van huisvesting arbeidsmigranten? - Kan iemand met de Nederlandse nationaliteit, afkomstig uit (het verderaf gelegen) Maastricht, in onze gemeente gebruik maken van huisvesting arbeidsmigranten? - De laatste jaren worden er veel huisvestingsmogelijkheden voor arbeidsmigranten gerealiseerd, waarbij de beeldvorming altijd is dat deze voorzieningen bedoeld zijn voor werkenden met een andere nationaliteit dan de Nederlandse, maar is de wetgeving hierin ook zo beperkend? - Staat de wet toe, dat huisvesting die door u vergund is t.b.v. arbeidsmigranten, ook bewoond kan worden door mensen met de Nederlandse nationaliteit?

	- Staat de wet toe dat dat u bindende voorwaarden oplegt aan degenen die mensen huisvesten, dat zij die huisvesting uitsluitend mogen gebruiken t.b.v. door een door u aangegeven en omschreven doelgroep? (b.v. werkenden met een andere nationaliteit dan de Nederlandse) 2a. Nee. 2b. Ja. 2c. Nee, u stelt een theoretische vraag. Bij ons zijn geen praktijkvoorbeelden bekend. 2d. Nee. 2d. Geen, maar bij een E.U. burger van binnen de landsgrens is volgens de definitie uit het beleid geen sprake van een arbeidsmigrant.
3.	Er is laatst huisvesting vergund bij een paprikakweker voor personen die bij het uitzendbureau werken die deze kweker van personeel voorziet, kunnen ook ZZP'rs en zelfstandig ondernemers die (het doel hebben) voor zo'n bedrijf (te) werken ook van deze huisvesting gebruik maken?
Antwoord	U stelde hier op 6 oktober 2020 ook vragen over: - In hoeverre strookt het met de grondwet als je woongebouwen exclusief voor gebruik bestemd/vergund aan werknemers en ieder ander uitsluit. (exclusief voor werknemers betekent zelfs dat mensen die werken als zzp'er of andere juridische vormen van werk hier niet zouden mogen verblijven) Wij antwoordden u toen: Het gaat hier om huisvesting van buitenlandse werknemers bij een agrarisch bedrijf. Dat zijn personen die feitelijk werkzaam zijn in het bedrijf van initiatiefnemer, ongeacht hun (arbeidsrechtelijke/juridische) relatie tot de werkgever. Het is namelijk ruimtelijk niet relevant of die buitenlandse werknemer als zzp'er dan wel als werknemer in de zin van artikel 610 van Burgerlijk Wetboek in het bedrijf werkt. Huisvesting bij agrarische bedrijven is wel alleen bedoeld voor buitenlandse werknemers die werken bij het agrarisch bedrijf. Dat onderscheid maken we op grond van een goede ruimtelijke ordening (Wet op de ruimtelijke ordening). Het is namelijk ons beleid om zoveel mogelijk niet-agrarische functies, zoals reguliere woningbouw, uit het buitengebied te weren. Het bestemmen van bepaalde functies voor gebouwen is overigens inherent aan een bestemmingsplan c.q. de ruimtelijke ordening. Een agrarische bedrijfswoning mag alleen door een agrariër bewoond worden, een recreatiewoning mag alleen gebruikt worden door een recreant, een mantelzorgwoning alleen door iemand die intense zorg nodig heeft. Wij kennen geen jurisprudentie die dit soort regelingen juridisch niet houdbaar achten vanwege strijd met een hogere regeling zoals de Grondwet.
4.	4 A. Uw definities voor shortstay en midstay gelden voor mensen die de INTENTIE hebben max. 4 maanden of 3 jaar hier te verblijven, als hun INTENTIES in de loop van de tijd veranderen, kunnen zij daar dan langer verblijven?

	4 B. Zo ja, hoeveel langer? 4 C. Zo nee, welke wet(ten), welke juridische middelen kunt u gebruiken om de huisvesting van deze personen na 4 maanden of 3 jaar te beëindigen?
Antwoord	4a. Nee. 4b. n.v.t. 4c. De verleende omgevingsvergunning is de basis voor handhaving. Als niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden/voorschriften die zijn opgenomen in de vergunning, kunnen wij daar op handhaven.
5.	5 A. Ik weet van veel ‘arbeidsmigranten’ dat zij hier al langer dan 10 of zelfs 20 jaar werken in vast dienstverband en al die tijd gebruik maken van zgn. Huisvesting arbeidsmigranten, is dit toegestaan? 5 B. Zo nee, welke wet of wetten geven u juridische handvatten om deze huisvesting te beëindigen?
Antwoord	5a. Nee, onder het nieuwe beleid is dit niet toegestaan. Voor wat betreft vergunningen die zijn verleend op basis van het huidige beleid is dit afhankelijk van de voorwaarden/voorschriften die in de vergunning zijn opgenomen. 5b. De verleende omgevingsvergunning is de basis voor handhaving. Als niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden/voorschriften die zijn opgenomen in de vergunning, kunnen wij daar op handhaven. Daarbij is tevens van belang dat wij kunnen nagaan hoe lang iemand al in Nederland ingeschreven staat.
6.	Wat is het verschil tussen een arbeidsmigrant die hier al jaren werkt en de intentie heeft om dat te blijven doen en iemand die naar Nederland emigreert en hier werkt?
Antwoord	Dit beleid ziet op het mogelijk maken van meer en kwalitatief betere huisvestingsmogelijkheden voor buitenlandse werknemers. De gemeente gaat niet over de voorwaarden voor werken en verblijven in Nederland.
7.	Short-stay werkt met een verblijfsregister en mid-stay niet, vanwaar deze verschillen?
Antwoord	Bij mid-stay verblijf gaat het om verblijf langer dan 4 maanden. Inschrijven in de BRP is dan verplicht. Zo weten wij wie er op het betreffende adres verblijven. Bij short-stay gaat het om huisvesting voor een periode van maximaal 4 maanden. Deze mensen staan niet ingeschreven in de BRP. In die gevallen is het wettelijk verplicht om een verblijfsregister bij te houden (artikel 438 Wetboek van Strafrecht) van diegenen aan wie nachtverblijf wordt geboden. Zo weten wij in het geval van calamiteiten wie er op het betreffende adres aanwezig zijn.
8.	Ik kom de (ietwat naïeve) conclusie tegen dat mensen die hier langer dan 4 maanden werken automatisch RNI en daarna BRP ingeschreven zullen moeten zijn vanwege hun (legale) werk en zodoende een inschrijving nodig hebben om een BSN-nummer te

	verkrijgen. 80 tot 90% van alle arbeidsmigranten die hier werken, komen hier al langer dan één seizoen of één jaar, een heel aantal zelfs al vele jaren. Deze mensen hebben in het verleden al lang en breed een BSN-nummer via een ander adres verkregen (vaak op het adres van hun werkgever) dit nummer kan je de rest van je leven gebruiken, deze 90% van de arbeidsmigranten kunnen dus gewoon legaal werken zonder inschrijving RNI / BRP . Bent u hiervan op de hoogte?
Antwoord	Ja, echter is dit niet iets waar wij als gemeente iets aan kunnen doen.
9.	Veel ondernemers kiezen er bewust voor om werkzaamheden te creëren waarvan ze van te voren weten dat er geen mensen in de directe omgeving zijn die dat werk gaan verrichten, b.v. een agrariër weet al in de herfst dat, alles wat hij zaait of plant, het volgende jaar uitsluitend geoogst kan worden door werknemers die binnen een straal van 1000km. niet zijn te vinden. A. Creëert de ondernemer dan een probleem, qua invullingsmogelijkheden van vacatures en daar op volgend huisvesting, of de gemeente? B. Is er hier een wettelijke verantwoordelijkheid voor de gemeente, qua faciliteren huisvesting, zo ja, kan u die wetten benoemen? C. Kan er voor huisvesting ook gewoon naar alle bestaande mogelijkheden verwezen worden waar andere doelgroepen het ook mee moeten doen?
Antwoord	U stelde soortgelijke vragen op 3 juni 2019 en 28 oktober 2019: - De vraag naar huisvesting voor arbeidsmigranten wordt gecreëerd door ondernemers die migranten werkplekken aanbieden. Ondernemers die in die segmenten opereren en hun activiteiten/bedrijven uitbreiden, weten veelal van te voren dat de werkplekken die ze hiermee creëren uitsluitend door migranten opgevuld kunnen worden. Het grootste deel van de werkplekken in onze regio, ingevuld door arbeidsmigranten, bestonden niet eens voordat het 'fenomeen' arbeidsmigrant hier zijn intrede deed. Vindt u het wenselijk dat de gemeente met beleid, vergunning verlening e.d. het ondernemers onbeperkt mogelijk maakt werkplekken te creëren (haast) uitsluitend bedoeld voor arbeidsmigranten? - Is een gemeente verplicht werknemers uit andere EU-landen huisvestingsmogelijkheden aan te bieden anders dan de reguliere mogelijkheden die hier voor iedereen gelden? Graag een motivatie van het antwoord Wij antwoordden u toen: - Het is een gemeentelijk taak om samen met deze ondernemers te komen tot een goede registratie en huisvesting van buitenlandse werknemers. Deze bedrijven zijn belangrijk voor het tegengaan van krimp en het genereren van

voldoende bedrijvigheid en bestedingen. Hiermee behouden we werkgelegenheid en diensten voor onze inwoners. De bedrijven bieden niet alleen banen voor buitenlandse werknemers, maar zij bieden ook banen voor onze inwoners.

- Nee. De werkgever is verantwoordelijk voor de huisvesting. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol. Belangrijke punten zijn goede huisvesting van buitenlandse werknemers, voorkomen van overlast en leefbaarheid in de kernen.

9a. Zie beantwoording eerdere vragen. Daaraan kunnen wij nog toevoegen dat het Aanjaagteam Arbeidsmigranten de aanbeveling doet om een effectrapportage op te stellen bij nieuwe bedrijvigheid. Het kabinet gaf in reactie hierop aan gesprekken te voeren met IPO en VNG om hier vorm aan te geven. Deze gesprekken zijn nog gaande.

9b. Ja. Dit volgt uit artikel 22. Lid 2 van de Grondwet “Bevordering van voldoende woongelegenheid is voorwerp van zorg der overheid.”

9c. Ja dat kan. Echter is de vraag naar huisvesting dusdanig groot dat bestaande mogelijkheden hier niet in kunnen voorzien. Bovendien heeft een ieder het recht een initiatief voor te leggen aan de gemeente.

Beantwoording vragen uit de raadscommissie

Nummer DOC-21-410017
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid C. Neefjes
 Fractie PW2010
 Onderwerp Commissievragen PW2010 raadsce. 28-6 agendapunt 4.1
 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
 Datum waarop de vraag is gesteld 29 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de raadsvergadering.
 Portefeuillehouder Harry Nederpelt
 Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	Op vraag 2B wordt geantwoord dat alleen personen (Nederlands en andere nationaliteiten) die vanuit het buitenland naar onze gemeente komen, gebruik kunnen maken van huisvesting arbeidsmigranten (zie antwoord in de stukken! DOC-21-406512) Waarom of wat is de reden dat dat op vraag 2B JA wordt geantwoord en bij mijn hypothetische vraag 2C NEE (Hypothetische Vraag 2C: ‘ Ik laat mij uitschrijven (BRP) gemeente Medemblik, ik ga vervolgens 2 weken naar een gemeente in Frankrijk waar ik mij inschrijf in hun basisadministratie, na 2 weken ga ik terug, en hier in de gemeente Medemblik inschrijven (BRP), werken bij een agrariër en daar ook huisvesten als arbeidsmigrant.) Waarom 2B Wel! en 2C Niet!
antwoord	Wij kwamen tot deze beantwoording op grond van de in het beleid opgenomen begripsbepaling ‘tijdelijke buitenlandse werknemer ook wel genoemd arbeidsmigrant’.
2.	Op vraag 2D wordt vervolgens geantwoord, dat iemand met de Poolse nationaliteit die werkt en ingeschreven staat in de gemeente Westland NIET gebruik kan maken van huisvesting arbeidsmigranten in Medemblik als hij of zij hier komt werken!! Mijn vraag is: Hoe gaat, en hoe kan dit gehandhaafd worden? Inschrijving op zo’n adres kan n.l. niet geweigerd worden (als het wel geweigerd kan worden, wat zijn daar dan de redenen voor?
Antwoord	Controle op inschrijvingen ligt bij de BRP. Daarnaast kan worden gehandhaafd op de vergunningvoorschriften. Handhaving zal richting eigenaar/verhuurder zijn. Inschrijving op een adres kan inderdaad niet geweigerd worden.
3.	Op vraag 4C en vraag 5B (zie stukken DOC-21-406512) wordt geantwoord: ‘de vergunning is de basis voor de handhaving.’ Maar ik vraag naar de juridische en wettelijke middelen en niet naar wat de basis is.

	Dus met welke wetten of juridische handvatten kan je die vergunningen handhaven?!
antwoord	De wetten en juridische handvatten waarmee de vergunningen kunnen worden gehandhaafd zijn artikel 125 Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht (hoofdstuk 5), de Wabo (hoofdstuk 2 en 5), gebruiksbepalingen uit de bestemmingsplannen, het Bouwbesluit en de BRP.

Beantwoording vragen uit de raadscommissie

Nummer DOC-21-410107
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid C. Neefjes
Fractie PW2010
Onderwerp Commissievragen PW2010 raadsclie. 28-6 Vaststellen
beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Datum waarop de vraag is gesteld 29 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de raadsvergadering.
Portefeuillehouder Harry Nederpelt
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	In het stuk van Stibbe wordt aangegeven dat het goed zou zijn te handhaven op basis van exploitatievergunningen. Dit is niet overgenomen in het beleid. Waarom niet? • Reactie H. Nederpelt: Ik kom hier schriftelijk op terug.
antwoord	Het opzetten en uitvoeren van een exploitatievergunningstelsel is geen vereiste. Binnen de huidige ambtelijke capaciteit is het niet mogelijk een exploitatievergunningstelsel op te zetten. Als wij het beleid gaan evalueren, kunnen wij opnieuw bezien of het inrichten van een vergunningstelsel gewenst is.

Beantwoording vragen uit de raadscommissie

Nummer DOC-21-410169
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid P. Mosch
Fractie GemeenteBelangen
Onderwerp Commissievragen GemeenteBelangen raadsce. 28-6 Vaststellen
beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Datum waarop de vraag is gesteld 29 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de raadsvergadering.
Portefeuillehouder Harry Nederpelt
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	Wat is de stand van zaken van de heffing van de verblijfsbelasting? Mag ik voor de raadsvergadering de stand van zaken vernemen? • Reactie H. Nederpelt: Er is ook via actieve informatie actuele informatie gegeven. Ik zal hier verder schriftelijk op terugkomen.
antwoord	We heffen verblijfbelasting van de verblijfbieders die we kennen. Overigens is de verwachting dat de in de begroting opgenomen EUR 400.000,- niet wordt gehaald, zoals al aangekondigd in de begroting 2021. We komen hier in de herfstnota bij u op terug.

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Eerst duidelijkheid juridische en wettelijke (on)mogelijkheden
Agendapunt: C.1 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks), A. Meester (BAMM), S. Zeilemaker (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
 Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Uit de juridische rapportages van zowel kantoor Stibbe als de juristen van SWDV blijkt dat veel van de voorgestelde beleidsregels niet of nauwelijks handhaafbaar zijn;
- Dit ook duidelijk tijdig richting college gecommuniceerd is.

Overwegende dat:

- Van overheden verwacht mag worden dat zij beleid formuleren dat handhaafbaar is.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- Punt 1 van het voorgestelde besluit vervangen door:
 “Een juridische verdieping uit te voeren middels een juridische info/thema-avond alvorens nieuwe beleidsregels op te stellen”.

Ingediend door:

.....
 C. Neefjes
 (PW2010)

Ondersteund door:

.....
 R. Manshanden
 (GroenLinks)

.....
 A. Meester
 (BAMM)

.....
 S. Zeilemaker
 (PWF)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Ruimtelijke verantwoording
Agendapunt: C1 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks), S. Zeilemaker (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- De juridische adviezen van SDWV en Stibbe aangeven dat huisvestingslokaties en mogelijkheden ruimtelijk verantwoord en onderbouwd moeten zijn;
- SDWV en Stibbe aangeven dat dit onvoldoende of helemaal niet gebeurd is;
- SDWV en Stibbe het college ook gewezen hebben op de kwetsbaarheid op dit gebied;
- Regels zoals: '2 per kern', 'max. 60', max. 4 jaar etc. niets met ruimtelijke ordening te maken hebben.

Overwegende dat:

- De voorgestelde beleidsregels volgens SDWV en Stibbe op voorgestelde wijze moeilijk, lastig of niet uitvoerbaar zijn.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- Een 3^e besluitpunt toe te voegen dat luidt:
"Dit besluit in te laten gaan als de gemeenteraad positief besloten heeft op voorstellen van het college over de ruimtelijke inbedding van de voorgestelde beleidsregels."

Ingediend door:

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Ondersteund door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

.....
S. Zeilemaker
(PWF)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Maximalisering aantal tijdelijke gehuisveste buitenlandse werknemers

Agendapunt: C1 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers

Ingediend door: T. Beuker (PvdA)

Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks), C. Neefjes (PW2010), S. Zeilemaker (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;

Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- In het raadsvoorsel geen maximum wordt gesteld aan het aantal tijdelijke buitenlandse werknemers wat in Medemblik gehuisvest kan worden;
- Verschillende gemeenten (Maasdriel/Deurne/Zaltbommel etc.) in Nederland een maximum hebben gesteld aan de huisvesting van het aantal buitenlandse werknemers en tientallen gemeentes dat van plan zijn om te doen.

Overwegende dat:

- De toename van het aantal tijdelijke buitenlandse werknemers effecten heeft op de leefbaarheid in de kernen;
- Innovatie, automatisering en robotisering in de agrarische sector moet worden gestimuleerd;
- Goedkope arbeid niet de oplossing is voor de toekomst, in lijn met het advies van de commissie Borstlap en de SER;
- Medemblik zijn verantwoordelijkheid neemt wat betreft goede huisvesting voor buitenlandse werknemers, maar niet wil fungeren als logies voor andere gemeenten;
- Verrommeling van het landschap dreigt bij een grote toename van het aantal huisvestingslocaties;
- Met het gestelde maximum, er ruimte blijft voor groei van het aantal buitenlandse werknemers, zij het met een verantwoorde beperking.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik” vast te stellen met dien verstande dat hierin opgenomen wordt de volgende voorwaarde:
“Het totaal aantal tijdelijke gehuisveste buitenlandse werknemers mag maximaal 10% bedragen van het totaal aantal inwoners van de gemeente Medemblik (inclusief bedrijventerreinen en het bijbehorende buitengebied)”

Ingediend door:

.....

T. Beuker
(PvdA)

Ondersteund door:

.....

R. Manshanden
(GroenLinks)

.....

C. Neefjes
(PW2010)

.....

S. Zeilemaker
(PWF)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: 10% norm
Agendapunt: Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks), A. Meester (BAMM)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Veel gemeenten werken met een 10% norm arbeidsmigranten versus inwoner aantal per kern;
- Dit een goed instrument is m.b.t. spreiding en draagvlak onder de inwoners.

Overwegende dat:

- Alle politieke partijen in woord altijd een eerlijke verdeling en spreiding na streven;
- Dit nu ook omgezet kan worden in daden.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- Aan het besluit een derde besluitpunt toe te voegen dat luidt:
“De aantallen te huisvesten arbeidsmigranten per kern niet boven de 10% van het inwoneraantal te laten komen. Als deze aantallen in de kernen bereikt zijn met nieuwe voorstellen naar de raad te komen”.

Ingediend door:

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Ondersteund door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

.....
A. Meester
(BAMM)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Draagvlak
Agendapunt: Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks), S. Zeilemaker (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Politieke partijen, in woord, draagvlak onder de bevolking altijd héél belangrijk vinden;
- 1 of 2 grootschalige huivestingslokaties per kern een enorme impact kan hebben op die kern.

Overwegende dat:

- Er zeer zorgvuldig onderzoek onder de inwoners van betreffende kern uitgevoerd dient te worden bij realisatie van grootschalige huisvesting;
- Acceptatie van grootschalige huisvesting alleen gerealiseerd kan worden bij voldoende draagvlak onder de inwoners.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik vast te stellen met dien verstande dat in de categorie 'Grootschalige huisvesting > 60 personen' als voorwaarde wordt opgenomen dat grootschalige huisvesting alleen wordt toegestaan indien sprake is van instemming van de kernraad van betreffende kern (stadsraad in Medemblik) of bij gebreke van een kernraad/stadraad indien de instemming uit een (burger)participatietraject volgt. In het geval van grootschalige huisvesting in het buitengebied is de instemming van de kernraad van dichtst bijzijnde kern vereist.

Ingediend door:

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Ondersteund door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

.....
S. Zeilemaker
(PWF)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Afwijkingen via de raad
Agendapunt: C.1 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: R. Manshanden (GroenLinks), C. Neefjes (PW2010), S. Zeilemaker (PWF)
Ondersteund door: T. Beuker (PvdA)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- De Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik twee afwijkingsmogelijkheden bevatten;
- De eerste afwijkingsmogelijkheid voorziet in de mogelijkheid om grotere aantallen te huisvesten werknemers te realiseren;
- De Beleidsregels een maximum aantal huisvestingsplekken toestaan van 300 per locatie;
- De tweede afwijkingsmogelijkheid gaat om 'gevallen die niet voorzienbaar waren, of voorzienbaar maar nu onevenredige gevolgen met zich meebrengen die de gemeente ook niet heeft kunnen voorzien';
- De consequenties van onvoorziene gevallen per definitie niet vooraf kunnen worden ingeschat.

Overwegende dat:

- De Beleidsregels het college in ruime mate armslag bieden om zelfstandig aanvragen te kunnen afhandelen;
- Het aantal afwijkende gevallen in de praktijk klein zal zijn;
- Bij de totstandkoming van de beleidsregels over verschillende onderdelen van de uitvoering nog onvoldoende is nagedacht;
- Aanvragen met grotere maximum aantallen onvoorziene sociaal-maatschappelijke consequenties met zich mee kunnen brengen;
- Omwille van de gevoeligheid rond dit beleidsterrein de verantwoordelijkheid voor onvoorziene gevallen bij de raad dient te liggen;

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik" vast te stellen met dien verstande dat de tekst onder de kop 'Afwijkingsmogelijkheden' wordt geschrapt en vervangen door: *'Aanvragen om omgevingsvergunning die afwijken van de beleidsregels worden ter goedkeuring voorgelegd aan de raad.'*
- Zo nodig de bij het beleid behorende toelichting hier op aan te passen.

Ingediend door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

.....
S. Zeilemaker
(PWF)

Ondersteund door:

.....
T. Beuker
(PvdA)

AMENDEMENT

arbeidsmigranten op

Agendapunt:

Ingediend door:

Ondersteund door:

Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers

P. Mosch (GemeenteBelangen)

A. Meester (BAMM), T. Beuker (PvdA), R. Manshanden (GroenLinks),

C. Neefjes (PW2010)

Onderwerp:

bedrijventerreinen

Verblijf

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;

Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Buitenlandse werknemers mogen verblijven op een huisvestingslocatie op bedrijventerreinen;
- Op bedrijventerreinen slechts gewoond mag worden volgens bestemmingsplan en dan ook de milieucategorieën 1 en 2 van toepassing zijn.

Overwegende dat:

- Buitenlandse werknemers die verblijf hebben op een bedrijventerrein ook de bescherming van de milieucategorieën moeten hebben.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik" vast te stellen met dien verstande dat ten aanzien van het verblijven op bedrijventerreinen als aanvullende voorwaarde geldt: *"Vestiging van arbeidsmigranten op bedrijventerreinen is mogelijk waar wonen/verblijven beperkt is tot milieucategorie 1 en 2"*.
- De bij het beleid behorende toelichting hier op aan te passen

Ingediend door:

.....
P. Mosch
(GemeenteBelangen)

Ondersteund door:

.....

A. Meester (BAMM)	T. Beuker (PvdA)	R. Manshanden (GroenLinks)	C. Neefjes (PW2010)
----------------------	---------------------	-------------------------------	------------------------

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Instandhoudingstermijn van vergunningen voor huisvesting van buitenlandse werknemers.

Agendapunt: Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers

Ingediend door: P. Mosch (GemeenteBelangen)

Ondersteund door: S. Zeilemaker (PWF), A. Meester (BAMB), T. Beuker (PvdA),
R. Manshanden (GroenLinks), C. Neefjes (PW2010)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;

Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- In bijlage 1 (Nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik) de voorwaarde wordt geschrapt dat een vergunning voor maximaal 20 jaar wordt verleend;
- Een merendeel van de kernraden de bebouwing graag ziet verdwijnen na afloop van de instandhoudingstermijn van de vergunning.

Overwegende dat:

- Innovaties en verdere maatschappelijke ontwikkelingen voor de huisvesting van arbeidsmigranten tot wijziging van beleid kunnen leiden;
- Na 20 jaar altijd nog een besluit tot voortzetting/verlenging kan volgen;
- Het belangrijk is de kwaliteit van de open ruimte te behouden.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik” vast te stellen met dien verstande dat aan de ‘Voorwaarden die gelden voor alle vormen van huisvesting’ een regel wordt toegevoegd met de volgende tekst:
“Een vergunning wordt voor maximaal 20 jaar verleend, daarna moet de huisvesting definitief zijn beëindigd en de daartoe opgerichte bebouwing zijn verwijderd, tenzij een verzoek om verlenging van vergunning is ontvangen en toegekend”.
- De bij het beleid behorende toelichting hier op aan te passen.

Ingediend door:

.....
P. Mosch
(GemeenteBelangen)

Ondersteund door:

.....
A. Meester
(BAMB)

.....
S. Zeilemaker
(PWF)

.....
T. Beuker
(PvdA)

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Schrappen verschil short- en mid-stay
Agendapunt: Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: T. Beuker (PvdA), R. Manshanden (GroenLinks), A. Meester (BAMM), S. Zeilemaker (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
 Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Bij agrariërs de oogstperiodes variëren van 2 tot 7 maanden;
- Er in één en hetzelfde gebouw dus short en mid-stay plaatsvindt;
- Short en/of midstay niets met ruimtelijke ordening te maken heeft maar met eventuele inschrijving RNI of BRP;
- Het onmogelijk is om short en midstay afzonderlijk te handhaven omdat niemand van binnen de E.U. officieel geregistreerd wordt op het moment van binnenkomst in Nederland.

Overwegende dat:

- Short en midstay in de praktijk niet te onderscheiden is;
- Het opheffen van het verschil tussen short en midstay niet van invloed is op de registratieplicht (RNI of BRP).

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik” vast te stellen met dien verstande dat hierin de de kolom Shortstay komt te vervallen en de kolom Midstay aangepast wordt naar Short en Midstay.

Ingediend door:

.....
 C. Neefjes
 (PW2010)

Ondersteund door:

.....
 T. Beuker
 (PvdA)

.....
 R. Manshanden
 (GroenLinks)

.....
 A. Meester
 (BAMM)

.....
 S. Zeilemaker
 (PWF)

Kansrijk Medemblik
PARTIJ VAN DE ARBEID

**GROEN
LINKS**
MEDEMBLIK

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Ook een verblijfsregister bij midstay huisvesting
 Agendapunt: Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
 Ingediend door: C. Neefjes (PW2010)
 Ondersteund door: T. Beuker (PvdA), R. Manshanden (GroenLinks), A. Meester (BAMM),
 S. Zeilemaker (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
 Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Een verblijfsregister in een huisvestingslokatie een belangrijk middel is voor handhaving en handhaafbaarheid;
- Een actueel verblijfsregister cruciaal kan zijn bij calamiteiten;
- Er voorgesteld wordt om bij midstay geen verblijfsregister te verplichten;
- Dit zeer vreemd is, en niet bijdraagt tot handhaafbaarheid en bovendien hulpdiensten bemoeilijkt bij hun werk bij calamiteiten;
- Er hier een merkwaardige koppeling gemaakt wordt tussen een verblijfsregister op een lokatie en een BRP registratie bij de gemeente.

Overwegende dat:

- Een verblijfsregister altijd 100% actueel is en de registratie bij de gemeente niet (op dit moment is nog geen 10% van de arbeidsmigranten RNI of BRP geregistreerd);
- Registratie in een verblijfsregister noodzakelijk is voor de handhaafbaarheid en veiligheid bij calamiteiten.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik” vast te stellen met dien verstande dat aan de ‘Voorwaarden die gelden voor alle vormen van huisvesting’ de volgende voorwaarde wordt toegevoegd:
“Bij zowel short- als midstay huisvestingslokaties is een verblijfsregister verplicht”.

Ingediend door:

.....
 C. Neefjes
 (PW2010)

Ondersteund door:

.....
 T. Beuker
 (PvdA)

.....
 R. Manshanden
 (GroenLinks)

.....
 A. Meester
 (BAMM)

.....
 S. Zeilemaker
 (PWF)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Aanpassen percentage huisvestingsplekken
Agendapunt: C.1 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: S. Visser
Ondersteund door: A. Meester (BAMM)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Uit de beleidsregels volgt dat voor alle vormen van short- en mid-stay huisvesting voor buitenlandse werknemers geldt dat minimaal 50% van de huisvestingsplekken ingericht moet worden als eenpersoons slaapkamers;

Overwegende dat:

- In een van de zienswijzen al is aangegeven dat deze norm niet alleen volstrekt willekeurig is, maar vooral contraproductief is;
- Als twee personen huur betalen, er meer kan worden geïnvesteerd;
- Dat in tegenstelling tot het individualistisch denken van de Nederlander (recht op privacy) je vaak ziet dat in andere culturen men juist meer samen wil zijn;
- Dit als voordelen met zich kan meebrengen: meer voorzieningen in het appartement/woonruimte, groter woonoppervlak met gezamenlijke voorzieningen, per persoon gerekend minder bouwoppervlak, tegengaan van eenzaamheid (wel per persoon een slaapkamer).

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik vast te stellen met dien verstande dat het in de voorwaarden genoemde percentage van huisvestingsplekken dat ingericht moet worden als eenpersoons slaapkamer wordt verlaagd van 50% naar 40%. De toelichting op het beleid hier op aanpassen.

Ingediend door:

.....
S. Visser
(ChristenUnie)

Ondersteund door:

.....
A. Meester
(BAMM)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Van 4 naar 5 maanden
Agendapunt: C.1 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: S. Visser (CU)
Ondersteund door: A. Meester (BAMM)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- In de beleidsnota wordt gesteld dat de huisvesting maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt mag worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven;

Overwegende dat:

- De norm om 4 maanden per jaar ergens anders kunnen werken ons inziens een te starre norm is, die geen rekening houdt met de praktijk;
- De praktijk voor agrarisch werk namelijk bepaald wordt door 'het weer', dat een bepalende factor is;
- Niet alleen in de agrarische sector, maar ook in andere sectoren, deze norm de flexibiliteit negatief beïnvloedt;
- Dit zowel voor werkgevers als werknemers niet gunstig is. Het geeft meer onrust en gesleep, wat juist niet de bedoeling is.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik vast te stellen met dien verstande dat de regel voor zowel short-stay als mid-stay bij agrarische bedrijven:

"De huisvesting mag maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven"

wordt aangepast in:

De huisvesting mag maximaal 5 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven. Verblijfsregister verplicht bij verblijf tot 4 maanden".

- De toelichting op het beleid hier op aanpassen.

Ingediend door:

.....
S. Visser
(ChristenUnie)

Ondersteund door:

.....
A. Meester
(BAMM)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Huisvesten 4 maanden ander bedrijf of ander agrarisch bedrijf
Agendapunt: Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: C.1 C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks), A. Meester (BAMM), S. Zeilemaker (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
 Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Het de bedoeling is dat een agrarisch bedrijf 4 maanden arbeidsmigranten van een ander agrarisch bedrijf mag huisvesten;
- Er nu in het beleid vermeld staat dat dat van een ander bedrijf is i.p.v. een ander agrarisch bedrijf.

Overwegende dat:

- Het niet de bedoeling kan zijn dat agrarische bedrijven werknemers van b.v. Action en andere bedrijven voor 4 maanden gaan huisvesten.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik vast te stellen met dien verstande dat voor wat betreft de huisvestingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven (zowel short-stay als mid-stay de tekst:

“De huisvesting mag maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven”

wordt vervangen door:

“De huisvesting mag maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere agrarische bedrijven”

De toelichting op het beleid hier op aanpassen.

Ingediend door:

.....
 C. Neefjes
 (PW2010)

Ondersteund door:

.....
 R. Manshanden
 (GroenLinks)

.....
 A. Meester
 (BAMM)

.....
 S. Zeilemaker
 (PWF)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Exploitatievergunningsplicht
Agendapunt: Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: C.1 C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks), S. Zeilemaker (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- De juristen van Stibbe adviseren een exploitatievergunningsplicht in te voeren voor short- en midstayhuisvesters;
- Via een exploitatievergunning voorschriften m.b.t. beheer kunnen worden opgesteld.
- Een exploitatievergunning mogelijkheden biedt m.b.t openbare orde, (huis)regels, afsluitbare deuren etc. etc.
- Een exploitatievergunning mogelijkheden biedt, die een beheersplan op het gebied van ruimtelijke ordening niet biedt.

Overwegende dat:

- Het ieders wens is om huisvesting zo handhaafbaar mogelijk te maken;
- Het ieders wens ook is om e.e.a. zo eenvoudig mogelijk beheersbaar te houden.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik” vast te stellen met dien verstande dat aan de ‘Voorwaarden die gelden voor alle vormen van huisvesting’ de volgende voorwaarde wordt toegevoegd:
“Bij huisvesting short- en mid-stay dient het beheerplan te worden voorzien van een exploitatievergunning”.

Ingediend door:

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Ondersteund door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

.....
S. Zeilemaker
(PWF)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Modulaire bouw
Agendapunt: C.1 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: T. Beuker (PvdA), R. Manshanden (GroenLinks), S. Zeilemaker (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
 Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Er altijd beweerd wordt dat huisvesting arbeidsmigranten tijdelijk is.
- Er altijd aangegeven wordt dat gebouwen t.b.v. huisvesting van arbeidsmigranten bij beëindigen agrarischbedrijf verwijderd moeten gaan worden.
- Er altijd aangegeven wordt dat deze vorm van huisvesting ook verwijderd wordt als betreffende bedrijf geen arbeidsmigranten meer in dienst heeft.

Overwegende dat:

- Het onmogelijk is appartementencomplexen e.d. bij agrarische bedrijven een andere bestemming te geven dan woonfuncties.
- Wonen bij dit type bedrijven niet passend is.
- Modulaire bouw duurzaam is en geschikt voor hergebruik.
- Men binnen deze gemeente een gedateerde en aftandse landbouwschuur slopen al kapitaalvernietiging vind en het dus niet logisch is te denken dat in de toekomst het slopen van huisvestingsgebouwen opgelegd gaat worden.
- Dit ook voordeel bied aan de betreffende ondernemers, omdat bij beëindigen werkzaamheden arbeidsmigranten er geen kapitaalverlies optreed bij sanering huisvesting.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik vast te stellen met dien verstande dat als extra voorwaarde wordt opgenomen:
 - “(Nieuwe) Huisvesting arbeidsmigranten bij agrarische bedrijven wordt alleen toegestaan middels herbruikbare modulaire bouw”.
 - Bij begripsomschrijvingen toevoegen: “Modulaire bouw: Flexibel en demontabel bouwen waarbij afzonderlijke woonunits geschakeld en gestapeld kunnen worden gekoppeld.”
- De toelichting op het beleid hierop aan te passen.

Ingediend door:

.....
 C. Neefjes
 (PW2010)

Ondersteund door:

.....
 T. Beuker
 (PvdA)

.....
 R. Manshanden
 (GroenLinks)

.....
 S. Zeilemaker
 (PWF)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Schrappen rol ABC commissie
Agendapunt: C.1 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks), S. Zeilemaker (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Het college wederom voorstelt de arbeidsbehoefte te laten toetsen door de ABC;
- Het kennelijk normaal gevonden wordt dat anno 2021 er in Nederland commissies bestaan die binnen bedrijven toetsen welke FTE's of werkplekken bedoeld zijn voor arbeidsmigranten en welke voor andere werknemers;
- Het kennelijk normaal gevonden wordt door dit college dat invulling van arbeidsbehoeftes binnen bedrijven kunnen worden opgesplitst in categorieën mensen met een bepaalde herkomst;

Overwegende dat:

- PW2010 zich verre wenst te houden van dit soort praktijken;
- Dit veel weg heeft van een soort apartheidspolitiek;
- Het niet ondenkbaar is, dat dit strafbaar of in ieder geval onwettig is.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik vast te stellen met dien verstande dat:
 - In de categorie 'agrarische bedrijven' de zin 'Dit toetsen wij op grond van een advies van de agrarische beoordelingscommissie (ABC)' wordt verwijderd;
 - Het begrip 'agrarische beoordelingscommissie (ABC)' uit de begripsbepalingen wordt verwijderd
 - De toelichting op het beleid hier op aangepast wordt.

Ingediend door:

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Ondersteund door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

.....
S. Zeilemaker
(PWF)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Afschaffen discriminatie bij huisvesting
Agendapunt: C.1 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
Ingediend door: C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks), S. Zeilemaker (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Binnen de E.U. iedereen exact dezelfde rechten heeft;
- Er niet gediscrimineerd mag worden op nationaliteit, afkomst, herkomst etc.;
- Er binnen de E.U. geen binnengrenzen bestaan voor wat betreft: reizen, werken, wonen, huisvesting en verblijf.

Overwegende dat:

- Dit voorgestelde beleid betekent dat er gediscrimineerd gaat en mag worden op huisvestingsmogelijkheden;
- Dit voorgestelde beleid de ene groep E.U. ingezetenen andere mogelijkheden biedt dan de andere;
- Dit voorgestelde beleid de ene groep burgers mogelijkheden biedt die voor de andere nadrukkelijk verboden zijn.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De Beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers gemeente Medemblik” vast te stellen met dien verstande dat in het besluit en alle bijbehorende stukken de woorden ‘arbeidsmigrant’ en ‘buitenlandse werknemer’ worden vervangen voor E.U.-ingezetene.

Ingediend door:

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Ondersteund door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

.....
S. Zeilemaker
(PWF)

RAADSVERGADERING d.d. 8 juli 2021

Zaaknummer	Z-21-158883
Voorstelnummer	DOC-21-411632
Onderwerp	Burgerinitiatief Skatebaan Nibbixwoud
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	F. Streng
Afdelingshoofd(en)	A. Reus

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van de griffier d.d. 1 juli 2021;

gelet op de verordening Burgerinitiatief Medemblik;

b e s l u i t

het burgerinitiatief Skatebaan Nibbixwoud geldig te verklaren en voor advies in handen te geven van de raadscommissie.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 8 juli 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Voorstel griffier d.d. 1 juli 2021

Ter besluitvorming

Onderwerp

Burgerinitiatief Skatebaan Nibbixwoud

Aanleiding

Op 2 juni 2021 is van S. Wals een verzoek ontvangen om het burgerinitiatief om een skatebaan in Nibbixwoud te realiseren op de agenda van de raad van de gemeente Medemblik te plaatsen. S. Wals is - conform de verordening Burgerinitiatief Medemblik - in de raadsvergadering uitgenodigd om het initiatief toe te lichten.

Voorstel

Het burgerinitiatief Skatebaan Nibbixwoud geldig te verklaren en voor advies in handen te geven van de raadscommissie.

Beoogd resultaat

De verordening Burgerinitiatief Medemblik stelt eisen aan burgerinitiatieven. Nadat het burgerinitiatief geldig is verklaard, wordt de procedure voor inhoudelijke behandeling in de raad gestart. Als eerste wordt het burgerinitiatief voor advies in de raadscommissie geagendeerd.

Argumenten

Een burgerinitiatief is een voorstel van een groep minimaal 30 burgers om een onderwerp op de agenda van de raad te plaatsen. Deze burgers dienen initiatiefgerechtigd te zijn (inwoner van en/of werkzaam in Medemblik, minimaal 14 jaar oud). De raad plaatst een burgerinitiatief op de agenda van zijn vergadering indien daartoe door de initiatiefgerechtigden een geldig verzoek is ingediend. Dit verzoek is 2 juni 2021 ontvangen. Vervolgens is getoetst of het burgerinitiatief voldoet aan de eisen die de verordening stelt:

- het initiatief bevat een omschrijving van het initiatief en een toelichting.
- het onderwerp van het initiatief valt niet onder de uitsluitingsgronden ex artikel 4 van de verordening
- bij het initiatief is een lijst met personalia van de initiatiefnemers plus hun handtekeningen gevoegd¹.

Aan deze eisen is voldaan.

Kanttekeningen

--

Financiën

Vooralsnog n.v.t.

Uitvoering/evaluatie

Indien de raad instemt met het voorstel, zal het burgerinitiatief worden toegevoegd aan de agenda voor de raadscommissie van 26 augustus 2021. Daarbij worden de initiatiefnemers uitgenodigd en

¹ Bij de griffie in te zien; niet bij de stukken gevoegd i.v.m. privacyredenen

kunnen de commissieleden vragen stellen aan de initiatiefnemers en het college. De gemeenteraad dient een besluit te nemen over de afhandeling van het burgerinitiatief. Dit kan de raad doen door middel van een raadsvoorstel (initiatiefvoorstel) of met een motie (opdracht aan het college). Voorafgaand hieraan kan de raad het college vragen om een reactie op het burgerinitiatief.

Communicatie

n.v.t.

Bijlagen

Ingevuld format burgerinitiatief + toelichting

Lijst met personalia mede-indieners + handtekening (bij de griffie in te zien)

Raadscommissie d.d. --

Verzoek voorstel Burgerinitiatief

Ondergetekende verzoekt hierbij het volgende voorstel / onderwerp te plaatsen op de agenda van de gemeenteraad

Omschrijving van het voorstel:

Een skatebaan in Nibbixwoud
Bijvoorbeeld bij de oers of
rondom parkje / ijsbaan

Toelichting op het voorstel:

Ik heb zelf een zoon van 9,5 jaar.
Voor de jeugd van deze leeftijd zijn
er niet zoveel vrije tijd mogelijkheden.
Ze zijn de speeltuin ontgroeit. Een
skatebaan is voor hun super leuk!
En voor oudere / jongere jeugd ook....!

Naam: .

Het verzoek gaat vergezeld van een lijst met de namen, adressen, geboortedatum en handtekeningen van **ten minste 29** initiatiegerechtigden die het verzoek ondersteunen.

Toelichting voor de verzoeker

Een Burgerinitiatief is een voorstel van een initiatiefgerechtigde om een onderwerp op de agenda van de raad te plaatsen. De raad plaatst een burgerinitiatief op de agenda van zijn vergadering indien daartoe door een initiatiefgerechtigde een geldig verzoek is ingediend. Het verzoek gaat vergezeld van een lijst met de namen, adressen, geboortedata en handtekeningen van **ten minste 29** initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen.

Initiatiefgerechtigd zijn alle ingezetenen van de gemeente Medemblik van 14 jaar en ouder, waarbij de situatie op de dag van indiening van het verzoek bepalend is. Initiatiefgerechtigd zijn tevens die personen die werkzaam zijn in de gemeente Medemblik, doch hun woonplaats elders hebben.

Van een burgerinitiatief is uitgesloten:

- a. een onderwerp dat niet tot de bevoegdheid van de Gemeenteraad behoort,
- b. een vraag over het gemeentelijk beleid,
- c. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene Wet Bestuursrecht,
- d. een bezwaar in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene Wet Bestuursrecht tegen een besluit van het gemeentebestuur,
- e. een onderwerp waarover korter dan 2 jaar voor indiening van het burgerinitiatief door de raad een besluit is genomen, tenzij nieuwe argumenten tot een nieuwe afweging zouden kunnen leiden,
- f. een onderwerp met betrekking tot privé en/of zakelijke belangen,
- g. een onderwerp betreffende tarieven en belastingen.

10

Ondersteuningsverklaringen burgerinitiatiefvoorstel

*Uw verzoek dient door **ten minste 29** initiatiefgerechtigden te worden ondersteund.*

Ondergetekenden verklaren hierbij het verzoek tot het plaatsen van het volgende onderwerp / voorstel op de agenda van de gemeenteraad te ondersteunen:

Skatebaan in Nibbixwaard
voor de jeugd.

Gemeenteraad

Dossiernummer	1002
Extern Zaak ID	Z-21-154945
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	C.3
Omschrijving	Kadernota 2022 (pfh. D. Kuipers)
Organisatieonderdeel	Strategie & Organisatie

Bijlagen
00 DOC-21-398427 – Raadsvoorstel Kadernota 2022
01 DOC-21-398428 – Kadernota 2022
02 Beantwoording commissievragen D66 raadscie. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota 2022.pdf
03 Beantwoording Commissievragen PWF raadscie. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota 2022.docx
04 Beantwoording commissievragen GroenLinks raadscie. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota 2022.pdf
05 Beantwoording commissievragen GroenLinks raadscie. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota Natuur en Milieu Educatie Westfriesland.docx
06 Beantwoording Commissievragen HvM raadscie. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota 2022.pdf
07 Beantwoording Commissievragen CDA Kadernota (in relatie tot wegenoverdracht HHNK).pdf
S C.3 Amendement CU Aanpassen kadernota punt 9.docx
T C.3 Amendement HvM Prioriteit veiligheid.docx
U C.3 Amendement HvM Ondernemersvisie.docx
V C.3 Motie GL Bijdragen aan NME Westfriesland.docx
V C.3 Bijlage bij Motie GL Bijdragen aan NME Westfriesland.docx
W C.3 Motie GL Toewerken naar fairtrade beleid.docx
W C.3 Bijlage bij Motie Toewerken naar fairtrade beleid.pdf
X C.3 Motie PWF Taken politie.docx
Y C.3 Motie PWF Elke inwoner profiteert.docx
Z C.3 Motie PWF Smart onderzoeken.docx

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W vergadering	8 juni 2021

Raadscommissie	24 juni 2021
Gemeenteraad	8 juli 2021

Toelichting

Let op! Zoals afgesproken vaststelling op 8 juni 2021.

Maandag worden de vergaderstukken aangeboden zoals afgesproken met college heden middag.

Voorgesteld besluit

RAADSVERGADERING d.d. 8 juli 2021

Zaaknummer	Z-21-154945
Voorstelnummer	DOC-21-398427
Onderwerp	Kadernota 2022
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Dirk Kuipers
Afdelingshoofd(en)	Niels Ooijevaar

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het College van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 8 juni 2021;

gelet op artikel 4 van de financiële verordening gemeente Medemblik;

overwegende dat de raad kaders en uitgangspunten vaststelt voor de nieuw op te stellen programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025;

b e s l u i t

1. De Kadernota 2022 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 8 juli 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Ter besluitvorming

Onderwerp

Kadernota 2022.

Aanleiding

U gaf ons vorig jaar via een digitale uitvraag inzicht in uw strategische overwegingen en keuzes voor de uitwerking van de programmabegroting 2021-2024. In deze Kadernota bouwen wij voort op deze kaders en uitgangspunten, mede omdat de problematiek nog grotendeels hetzelfde is. Daarbij staat het uitgangspunt 'een financieel gezonde en betaalbare gemeente' voorop.

De Kadernota is het moment in het jaar voor de gemeenteraad om het college duidelijke kaders mee te geven voor het opstellen van de begroting van het jaar erop. Deze Kadernota maakt keuzes en biedt inzicht in de strategische kaders en uitgangspunten voor de begroting, uitdrukkelijk met de kennis van dit moment. Het raadsbesluit over de Kadernota is het uitgangspunt voor het opstellen van de programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025.

Voorstel

1. De Kadernota 2022 vast te stellen.

Beoogd resultaat

Vastgestelde kaders en uitgangspunten voor de programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 die ertoe leiden dat Medemblik een financieel gezonde en betaalbare gemeente is, die in staat is met de verkregen inkomsten haar wettelijke taken en wettelijke verplichtingen uit te voeren én de door haar opgestelde maatschappelijke doelen te behalen.

Argumenten

1.1. De Kadernota bevat de kaders en uitgangspunten voor de begroting van het volgende jaar. Voordat wij starten met het opstellen van de programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 vragen wij de raad de kaders en uitgangspunten vast te stellen. Deze hanteren wij vervolgens bij het opstellen van de nieuwe begroting. De Kadernota geeft opdracht om met een voorstel te komen voor een sluitende meerjarenbegroting. Een financieel sterke, gezonde en betaalbare gemeente is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

1.2. De Kadernota is een belangrijk richtinggevend document in de planning- en control cyclus. De raad heeft een kaderstellende en controlerende rol. Ook ligt het budgetrecht bij de raad. Daarmee bepaalt de raad waaraan wij ons geld uitgeven. De Kadernota vormt hierbij een belangrijke basis. Op basis van de vastgestelde kaders komen wij met een begrotingsvoorstel voor het komende jaar.

1.3.

Vorig jaar zijn wij bij het opstellen van de Kadernota gestart met het experimenteren met rolduidelijkheid en verantwoordelijkheden van de raad, het college en de organisatie. Dit jaar gaf het presidium aan de opdracht tot het opstellen van de Kadernota, zonder uitvraag aan de fracties bij het college neer te leggen. Het college heeft de opdracht opgepakt met de voorwaarde dat bij de totstandkoming van de Kadernota 2023 een volgende stap met elkaar wordt gezet in het proces rondom rollen, taken en verantwoordelijkheden.

Kantttekeningen

1.1. *De financiële verordening bepaalt dat wij voor 1 juni de Kadernota aanbieden.*

Wij hebben de termijn van 1 juni niet gehaald. In de Kadernota stellen wij kaders en uitgangspunten voor, voor de programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025. De raad stelt deze vast.

Financiën

N.v.t.

Uitvoering/evaluatie

Met de kaders in de hand stellen wij de komende maanden een nieuwe begroting op. We bieden de raad dit voorstel in september aan.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Kadernota 2021 (DOC-21-398428)

Raadscommissie d.d. 24 juni 2021

Kadernota 2022

Op weg naar een financieel gezonde gemeente

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding

2. Kaders en uitgangspunten

2.1. Uitgangspunten en toelichting

3. Aanvullende ontwikkelingen

3.1. Autonome ontwikkelingen

3.2. Meicirculaire

3.3. Compensatie Corona

Bijlagen

1. Inventarisatienotitie 2022

1. INLEIDING

Voor u ligt de Kadernota 2022 van de gemeente Medemblik. De Kadernota is het moment in het jaar om het college duidelijke kaders mee te geven voor het opstellen van de begroting van het jaar erop. Deze Kadernota maakt keuzes en biedt inzicht in de strategische kaders en uitgangspunten voor de begroting, uitdrukkelijk met de kennis van dit moment. Uw besluit over de Kadernota is het uitgangspunt voor het opstellen van de programmabegroting 2022-2025.

Op weg naar een financieel gezonde gemeente

We moeten er hard aan werken om een financieel gezonde gemeente te zijn. Wij voorzien voor de periode 2022-2025 en daarna forse uitdagingen o.a. op het gebied van het sociaal domein, accommodaties en voorzieningen, vastgoed, ruimtelijke ordening, duurzaamheid, de Omgevingswet, digitalisering en organisatieontwikkeling. Hiervoor is op langere termijn niet zonder meer ruimte beschikbaar. Wij informeerden u hierover in de inventarisatienotitie 2022. Ook de inkomenskant vanuit het Rijk is onzeker waardoor het vraagstuk nog groter wordt. Dit betekent dat wij u in deze Kadernota vragen duidelijke kaders vast te stellen voor de uitwerking van de begroting. Dat daarbij opnieuw forse keuzes gemaakt moeten worden is zeer aannemelijk.

Wij geven u op voorhand mee dat een heroriëntatie op ons huishoudboekje noodzakelijk is. De vooruitzichten tonen een aanzienlijk tekort op de begroting aan en waarschijnlijk een verschuiving van prioriteiten. De keuzes die wij vandaag maken beïnvloeden niet alleen deze bestuursperiode. Zij zijn ook bepalend voor de ruimte en mogelijkheden op de langere termijn. Vanuit dit inzicht geven wij richting aan de koers van onze gemeente. Wij zoeken daarbij steeds naar de balans tussen onze wettelijke verplichtingen, wettelijke taken, ontwikkeling en ambitie. Het is noodzakelijk om keuzes te maken om als gemeente financieel gezond te worden. Op die manier zijn en blijven wij een vitale en leefbare gemeente.

Dit jaar gaf het presidium aan dat de opdracht tot het opstellen van de Kadernota, zonder uitvraag aan de fracties aan het college te geven. U gaf ons vorig jaar via een digitale uitvraag inzicht in uw strategische overwegingen en keuzes voor de uitwerking van de programmabegroting 2021-2024. In deze Kadernota bouwen wij voort op deze kaders en uitgangspunten. Ook omdat de onderliggende problematiek nog grotendeels hetzelfde is. Daarbij staat het uitgangspunt 'een financieel gezonde en betaalbare gemeente' voorop.

Ongetwijfeld leiden nieuwe inzichten er de komende maanden toe dat het in deze Kadernota geschetste perspectief kan worden bijgesteld. Wanneer wij meer zicht hebben op de mogelijke financiële effecten, de bijstelling van de verwachte uitkering uit het gemeentefonds en een compensatie voor de tekorten voor jeugd in het sociaal domein informeren wij u daarover.

2. KADERS EN UITGANGSPUNTEN

De opdracht om te komen tot een sluitende begroting kan niet zonder keuzes. Wij vragen de raad ons de ruimte te geven om vanuit de zoekrichtingen de verschillende onderdelen van de begroting tegen het licht te houden en hier in de begroting voorstellen voor te doen. Hieronder beschrijven wij de uitgangspunten die daarbij leidend zijn.

2.1 Uitgangspunten

Uit de uitvraag voor de Kadernota 2021 bleek dat het voor alle fracties belangrijk is dat wij een financieel sterke, gezonde en betaalbare gemeente zijn. Het college omarmde dit uitgangspunt. Het is nog steeds één van de belangrijkste kaders voor het opstellen van de programmabegroting 2022-2025. Belangrijkste uitgangspunten zijn punten 1 tot en met 4. Hierna staan de punten in willekeurige volgorde.

1. Wij zijn een financieel sterke, gezonde en betaalbare gemeente door balans in onze inkomsten en uitgaven.

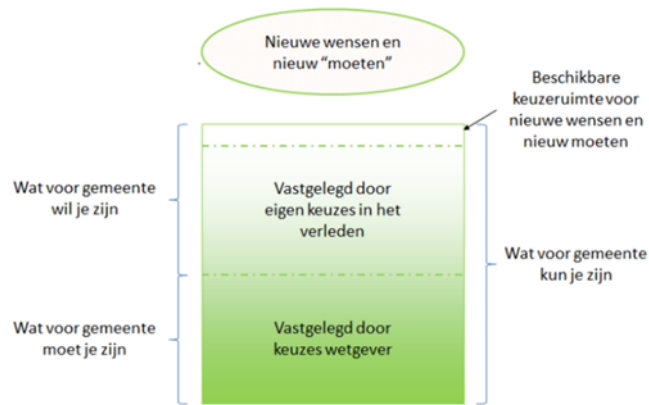
Het is onder de huidige omstandigheden een uitdaging om als gemeente financieel sterk, gezond en betaalbaar te zijn. Dat blijkt wel uit de ontwikkelingen die op ons afkomen. De verwachte financiële tekorten werken wij niet weg door ons uitsluitend te focussen op het reduceren van de lopende uitgaven en onderdelen van de inventarisatienotitie. Dit vraagt in de komende periode om keuzes. Als wij de uitgaven niet verder kunnen terugbrengen, betekent dit dat wij ook moeten kijken naar het niveau van inkomsten. Met als uitgangspunt dat wij belastingen trendmatig verhogen, tenzij de totale financiële situatie van de gemeente vraagt om een gesprek hierover. Wij zoeken daarbij steeds naar de balans tussen de inkomsten en de uitgaven.

2. De uitvoering van wettelijke plichten en wettelijke taken heeft prioriteit.

Het takenpakket van de gemeente kent in grote lijnen de volgende gelaagdheid:

- Wettelijke verplichtingen komen voort uit het feit dat wij een organisatie zijn.
- Wettelijke taken (medebewindstaken) komen voort uit het feit dat wij een overheidsorganisatie zijn.
- Toekomstgericht ontwikkelen komt voort uit de noodzaak de continuïteit van de organisatie te borgen.

Deze eerste drie lagen zien wij als de kerntaken van de gemeente, dat wat een gemeente moet doen. Na de kerntaken is er ruimte voor keuzes. De zoekrichtingen voor een sluitende begroting bevinden zich in eerste instantie in de ambities. Ambities komen voort uit de wensen van de samenleving, het college en de raad.

3. Nieuwe projecten die nog niet financieel vertaald zijn in de begroting of projecten die al verwerkt zijn in de begroting, maar nog niet aanbesteed stellen wij uit totdat er dekkingsruimte in de meerjarenbegroting is. Wij gaan met de raad in gesprek en kijken ook naar alternatieve invullingen vanuit de samenleving.

Een aantal projecten legt een groot beslag op de begroting en de organisatie. Wij willen voorzieningen in stand houden, maar het is verstandig om met elkaar van gedachten te wisselen over alternatieven die passen binnen een sluitende begroting. Wij sluiten aan bij initiatieven vanuit de samenleving. De uitvraag vorig jaar bevestigt dat het besluit van het college om de grote en risicovolle projecten tijdelijk on hold te zetten, op steun kon rekenen van de fracties. De fracties gaven als meest belangrijke zoekrichting aan het uitstellen van projecten die nog niet financieel vertaald en/of aanbesteed zijn. Hiermee creëren wij ruimte in de begroting.

4. Wij hebben financiële grip en inzicht op het sociaal domein met passende zorg en ondersteuning voor onze inwoners. Waar mogelijk blijven wij inzetten op preventie.

Het sociaal domein kent grote tekorten. Wij hebben u hierover onder andere in de inventarisatienotitie geïnformeerd. Wij moeten op dit domein financieel meer in control komen en uitgaven meer in balans brengen met de inkomsten die wij ontvangen. Wij zetten daar waar mogelijk stappen om het tekort te beperken. Wij blijven daarnaast daar waar mogelijk inzetten op preventie in het sociaal domein. Op de langere termijn levert preventie ons rendement op. De fracties vonden het belangrijk dat wij als gemeente vroegtijdig (preventief) integrale en toegankelijke ondersteuning en zorg, voor inwoners die dit nodig hebben, blijven bieden. Ondanks dat wij vanuit het Rijk waarschijnlijk een tegemoetkoming tegemoet kunnen zien voor de tekorten binnen het sociaal domein jeugd, blijft het van belang om structureel in control te komen.

5. Wij werken aan kernoverstijgende en gebiedsgerichte oplossingen om ons voorzieningenniveau toekomstbestendig, betaalbaar en op peil te houden.

Om ons voorzieningenniveau betaalbaar en op peil te houden is het belangrijk te werken aan kernoverstijgende oplossingen. Wij ontkomen er naar onze mening niet aan om meer gebiedsgericht te denken om onze ambitie waar te kunnen maken dat onze inwoners elkaar kunnen ontmoeten, sporten en voorstellingen bezoeken.

6. Wij zetten in op duurzaamheid met een focus op de wettelijke taken en benutten onze kansen (in de vorm van laaghangend fruit).

Duurzaamheid is het zorgen voor evenwicht tussen mens, milieu en economie om de aarde niet uit te putten. Voor nu, maar ook voor de komende generaties. Het voorzien in onze eigen behoeften moet in evenwicht zijn met dat wat de aarde aankan.

7. Wij zetten in op anders werken, doen een groter beroep op de samenleving en zetten de samenleving in haar kracht. Per project bepalen wij welke rol de gemeente daarbij inneemt.

Wij gebruiken de gedrevenheid en energie uit de samenleving om het samen “anders” te doen. Dit gaat niet zonder dat wij als gemeente een omslag maken in ons denken. Wij maken gebruik van de mogelijkheden die de invoering van de Omgevingswet ons biedt om op een slimmere, integrale en participatieve manier te werken.

8. De invoering van de Omgevingswet zien wij als een kans om op een slimmere, integrale en participatieve manier te werken en daarmee mogelijk een kostenreductie te realiseren.

Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet. De Omgevingswet stimuleert vroegtijdige participatie. Daarmee kunnen wij namelijk op tijd belangen, meningen en creativiteit op tafel krijgen. De wet schrijft niet voor welke vorm participatie moet hebben. Daar zijn wij als gemeente en de initiatiefnemer vrij in. Wij kunnen eigen keuzes maken voor de inrichting van een participatieproces. Logisch, want de locatie, het soort besluit, de omgeving en de betrokkenen zijn elke keer anders. En ook het moment waarop de participatie start, verschilt per situatie.

9. **De organisatie is het fundament voor het realiseren van onze maatschappelijke ambities en doelstellingen. Het uitgangspunt is dat de basis op orde is. Daarbij richten wij ons allereerst op de uitvoering van onze wettelijke taken en wettelijke verplichtingen. Door bij te stellen in ambities kunnen wij ook de investering in de organisatie en - mogelijk daarmee samenhangend - de investering in de huisvesting tegen het licht houden.**

De basis komt ook meer op orde (achterstallig onderhoud wegwerken), maar we zijn er nog niet. Dat de basis niet op orde is werkt op twee manieren tegen. Regulier werk kan enerzijds minder efficiënt en goed worden uitgevoerd. Daardoor vraagt het meer capaciteit en doorlooptijd en staat de kwaliteit van het geleverde werk onder druk. Anderzijds vraagt het wegwerken van het achterstallig onderhoud extra inzet, tijd en geld. Tijd die daardoor niet beschikbaar is voor regulier werk. Wij werken toe naar resultaatgerichtheid en integrale samenwerking. Daarbij richten wij ons allereerst op de wettelijke taken en wettelijke verplichtingen.

10. **Wij blijven werken aan de realisatie van meer woningen in onze gemeente. Wij zien de verruiming van het actieve grondbeleid daarin als kans.**

Tegelijkertijd wil het college blijven werken aan de realisatie van meer woningen in onze gemeente. De fracties vinden dit ook belangrijk. De vraag naar woningen is nog steeds hoog en het is onze ambitie om voldoende woningen te realiseren voor onze (toekomstige) inwoners. Wij onderzoeken de mogelijkheden van verruiming van de actieve grondpolitiek.

3. AANVULLENDE ONTWIKKELINGEN

In de inventarisatienotitie informeerden wij u over de belangrijkste ontwikkelingen die wij als gemeente op ons af zien komen. De inventarisatienotitie is als bijlage opgenomen. In dit hoofdstuk beschrijven wij aanvullende ontwikkelingen.

3.1. Autonome ontwikkelingen

Wij hanteren de volgende uitgangspunten voor de nieuwe begroting:

a. Voor loonstijgingen: 1,2 %

Gebaseerd op: de vooruitblik Centraal Planbureau cijfer voor CAO-loonontwikkeling bedrijven d.d. maart 2021.

b. Voor prijsstijging: 1,6 %

Gebaseerd op: De verwachte inflatie voor 2022 Consumenten Prijs Index d.d. maart 2021.

c. Voor Gemeenschappelijke Regelingen: 1,3%

Gebaseerd op de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) d.d. september 2020 en als volgt berekend:

Loon $1,3\% \times 70\% = 0,91\%$ (Prijs overheidsconsumptie: beloning werknemers)

Prijs $1,4\% \times 30\% = 0,42\%$ (Prijs bruto binnenlands product)

Totale indexatie = 1,33% (afgerond 1,3%)

De onderhandelingen voor de nieuwe CAO zijn op 1 november 2020 gestart. De onderhandelingen hebben nog niet tot een besluit geleid. Voor bedrijven is de CAO loonontwikkeling voor 2022 vastgesteld op 1,2%. Dit percentage kan veiligheidshalve worden gehanteerd voor de begroting. Deze percentages werken in verhouding door op de diverse budgetten van onze begroting. U kunt daarbij denken aan het subsidieplafond, de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen, het personeelsbudget, de belastingopbrengsten en de exploitatiebudgetten.

De Gemeenschappelijke Regelingen stellen hun begroting in een eerder stadium op, zodoende is de vooruitblik van het Centraal Planbureau d.d. maart 2021 te laat en hanteren zij de vooruitblik d.d. september 2020. Wij gaan uit van hetzelfde percentage.

3.2. Meicirculaire

De Rijksoverheid informeert de gemeenten over de omvang en de verdeling van de uitkering van het gemeentefonds via circulaire in mei, september en december. De meicirculaire wordt gebaseerd op de Voorjaarsnota, de septembercirculaire en de Miljoenennota. Bij het opmaken van deze gemeentelijke Kadernota is de meicirculaire nog niet beschikbaar, maar het is te verwachten dat in de komende circulaire effecten zichtbaar worden van de maatregelen van het Rijk, die mede het gevolg zijn van de coronacrisis. Welke effecten dat zijn en welke gevolgen die hebben voor de uitkering uit het gemeentefonds aan de gemeente Medemblik is ten tijde van het gereedkomen van deze Kadernota nog niet duidelijk. Ook kunnen de uitgaven van de gemeente zelf zich door de crisis ontwikkelen dat dit meerjarig negatieve invloed heeft op de financiële positie. In de loop van het jaar komt meer helderheid en wordt nagegaan welk effect dat nog moet hebben op de uiteindelijke begroting.

3.3. Compensatie Corona

In 2020 en 2021 had Corona een grote impact op onze inwoners, bedrijven en op de gemeente zelf. Tot en met oktober 2020 is er sprake van verschillende steunpakketen die wij hebben ontvangen. Steunpakket 1 tot en met 3 heeft (grotendeels) betrekking gehad op 2020. Pakket 4 heeft betrekking op 2021. Deze pakketten zijn inzichtelijk. Het is moeilijk te zeggen of wij in 2022 nog kunnen rekenen op steunpakketten, wanneer er geen lock-down meer van toepassing is.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-403725
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid G. Mos
Fractie D66
Onderwerp Commissievragen D66 raadsclie. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota 2022
Datum waarop de vraag is gesteld 14 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
Portefeuillehouder
Afdeling

1.	Annotaties in document: 01 DOC-21-398428 - Kadernota 2022.pdf pagina 5 Opmerking: Kunt u een kort overzicht geven van de nieuwe projecten die nog niet financieel vertaald zijn in de begroting of nog niet aanbesteed? Kunt u ten behoeve van een goed overzicht daarbij kort de verschillen aangeven met de situatie van voor het vaststellen van de begroting 2022?
antwoord	In de inventarisatienotitie worden onder andere de volgende projecten genoemd: • Aanbesteding en vervanging software • Lange termijn accommodatiebeleid In de inventarisatienotitie kunt u meerdere projecten vinden die al deels lopen of nog moeten worden opgestart. Daarnaast is vorig jaar al gesproken over: • Dorpshuis abbekerk • Zwembad de zeehoek

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406486
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid P. Koning
Fractie PWF
Onderwerp Commissievragen PWF raadscie. 24-6 agendapunt 8.3
Kadernota 2022
Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
Portefeuillehouder
Afdeling

1.	Vraag Pieter Koning Pagina 6 onder 7 Vraag: Wat betekend deze alinea nu precies? Het zijn een heleboel mooie woorden, de omgevingswet wordt erbij betrokken. Maar wat gaan we nu precies doen en wat willen we bereiken?
antwoord	Vanuit de implementatie van de Omgevingswet beoordelen wij per project welke rol de gemeente en de samenleving in neemt. Dit kan per project heel verschillend zijn. Uitgangspunt is dat wij de samenleving een grotere rol willen kunnen laten innemen en de gemeente een meer faciliterende rol.
2.	Vraag Siem Zeilemaker Pagina 3 Vraag: U heeft het alleen over financiële tegenvallers en hopelijk ergens een meevaller, bijvoorbeeld via het gemeentefonds. Kijkt u ook naar andere mogelijke bronnen van inkomsten?
Antwoord	Andere vormen van inkomsten zijn belastingen en grondexploitaties. Daar wordt binnen de afspraken die er zijn naar gekeken.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406577
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid R. Manshanden
 Fractie GroenLinks
 Onderwerp Commissievragen GroenLinks raadsce. 24-6 agendapunt 8.3
 Kadernota 2022
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

1.	Eerder stelden wij een commissievraag over de Sport en cultuurpas bij de “motie en toezeggingenlijst” (zie DOC-21-369461). In samenspraak met Sportservice wordt gewerkt aan een grotere groep voor de najaarseditie, konden wij in de antwoorden lezen. Hoe bent u van plan hier voor 2022 en verder vervolg aan te geven?
antwoord	Vanwege Corona is het aantal aanmeldingen in 2021 achtergebleven. Er zijn vanwege de beperkingen in het voorjaar minder verenigingen geweest die aanbod konden realiseren. Voor 2022 zijn geen specifieke middelen in de begroting opgenomen voor de sport- en cultuurpas. We kijken hoe we dit binnen de bestaande budgetten alsnog kunnen realiseren.
2.	Bij de begroting van 2021 is vastgesteld minder geld uit te geven aan groenbeheer. Hoe heeft u hier vorm aan gegeven? En wat zijn daarbij uw ervaringen?
Antwoord	Het contract met onze opdrachtnemer Werksaam is aangepast. We ervaren dat het aanzicht en de kwaliteit van de buitenruimte daardoor achteruit gaat. We zien dat beplanting hierdoor verdwijnt, waardoor we nog voor de beoogde levensduur van de beplanting zullen moeten renoveren. Als het kwaliteitsniveau van het onderhoud echter zo laag wordt gehouden, dan zullen dergelijke investeringen vaker nodig zijn. De beoogde bezuiniging op het groenbeheer blijkt dan ook in de praktijk tot problemen te leiden en leidt tot een toename van reacties van bezorgde inwoners.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406580
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid R. Manshanden
 Fractie GroenLinks
 Onderwerp Commissievragen GroenLinks raadsce. 24-6 agendapunt 8.3
 Kadernota 2022 Natuur en Milieu Educatie Westfriesland
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

Inleiding

Onlangs ontvingen wij een brief van verschillende organisaties die o.a. activiteiten ontwikkelen op het gebied van Milieu en Natuureducatie, zie bijlage. Scholen in heel Westfriesland en ook scholen in onze gemeente maken gebruik van hun aanbod. In hun brief vragen zij ons hierover iets op te nemen in ons verkiezingsprogramma, maar ook om een bijdrage vanuit onze gemeente. Wij hebben over het laatste de volgende vragen:

1.	In de brief lezen wij dat Enkhuizen, Stede Broec en Hoorn bijdragen aan de kosten voor de projecten aan scholen. Medemblik draagt hieraan niet mee, wat is daarvan de reden?
antwoord	De raad besloot in 2013 om bij de Herijking van het Welzijnsbeleid de subsidieverlening aan de regionale natuur- en milieuorganisaties te stoppen.
2.	Heeft u paraat wanneer deze organisatie u benaderd heeft voor een bijdrage en om welk bedrag het ongeveer jaarlijks gaat?
Antwoord	Zij hebben geen officiële subsidieaanvraag ingediend. Er zijn gesprekken met deze partij gevoerd. Er is vast gehouden aan het raadsbesluit om niet meer te subsidiëren.
3.	Draagt onze gemeente wel op een andere wijze bij aan milieueducatie, zo ja hoe?
Antwoord	Het organiseren van milieu educatie ligt vooral bij de wens en behoefte van de onderwijsinstellingen zelf. Het is geen vast onderdeel van het curriculum van de school en wordt gezien als extra bovenop de vaste onderwijsonderdelen. Door deelname aan projecten voor het scheiden van afval en de nationale boomfeestdag, dragen wij als gemeente op kleine schaal bij aan dit onderwerp.
4.	Kunt u een kort overzicht geven van wat de gemeente bijdraagt aan andere natuurorganisaties en/of projecten?

Antwoord	Het college verleent geen subsidie aan natuurorganisaties of projecten, conform het genoemde raadsbesluit. Wel organiseert het college dit jaar samen met het Mak Blokweer de schooldag van de duurzaamheid.
5.	Met name in deze tijd met thema's als klimaatadaptatie, verbetering van de biodiversiteit en opgaven op het gebied van CO2 reductie is milieueducatie van groot belang. Bent u bereid dit op te nemen in de begroting van 2022 en verder? Zo nee, waarom niet?
Antwoord	Het college voert het raadsbesluit van 2013 uit en neemt daarom geen middelen voor milieu-educatie op in de begroting.

Bijlage:
geachte raadsleden,

In 2020 hebben wij u bijgaande notitie via de griffie doen toekomen. Wij benaderen u nu via deze email nogmaals en rechtstreeks omdat in de komende tijd de verkiezingsprogramma's geschreven gaan worden. Zoals u kunt lezen in de bijlage, maken ook scholen uit uw gemeente gebruik van het aanbod aan Natuur- en Milieuactiviteiten en van de faciliteiten van onze organisaties. Wij vragen daarvoor aan de betreffende scholen een kleine bijdrage, maar veruit de meeste kosten worden gedragen door de gemeenten Enkhuizen, Stede Broec en Hoorn. Wij vinden het echter niet meer dan redelijk dat ook uw gemeente een bijdrage levert.

Een gelijk verzoek sturen wij aan de raadsfracties in de gemeenten Koggenland en Drechterland. De gemeente Opmeer geeft reeds een bijdrage. Bij deze dus ons verzoek om in uw verkiezingsprogramma uit te spreken dat uw partij in de komende raadsperiode 2022-2026 onze organisaties financieel wilt ondersteunen. U vindt in de bijlage een concepttekst voor opname in uw verkiezingsprogramma.

met vriendelijke groet,
mede namens de collega's van IVN West-Friesland en Hertenkamp Enkhuizen,
Henk Verheij
voorzitter NME overleg West-Friesland en voorzitter MAK Blokweer, Hoorn

**NATUUR EN MILIEU EDUCATIE IN WEST-FRIESLAND:
NUT EN NOODZAAK, KENTALLEN**

Geachte fractie,

Als gezamenlijke NME-organisaties in West-Friesland willen wij u vragen om in uw verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 de volgende tekst op te nemen:

- De *(hier de naam van uw politieke partij)* in de gemeente Medemblik onderschrijft het belang van bewustmaken bij basisschoolleerlingen van verstandig omgaan met natuur, milieu en landschap;
- De *(naam van uw partij)* in deze gemeente onderschrijft dat toekomstige generaties leren zorg, respect en verantwoordelijkheid voor de omgeving te hebben;
- De *(naam van uw partij)* vindt het belangrijk dat de gemeente Medemblik daartoe financieel bijdraagt aan de samenwerkende NME organisaties in West-Friesland.

Scholen uit uw gemeente nemen activiteiten op het gebied van natuur en milieu af van onze organisaties. Daarvoor wordt een geringe vergoeding gevraagd, maar deze is bij lange na niet kostendekkend. Wij zouden daarom graag zien dat vanuit uw gemeente ook een reële bijdrage wordt geleverd. In het navolgende lichten wij dit nader toe.

De toekomst van onze kinderen is gebaat met begrip kweken voor zaken als duurzaamheid, klimaat, milieu-”techniek” en natuurkennis. Op de basisscholen kan dat o.a. gebeuren via NME lessen en projecten. In het voortgezet onderwijs via projecten, workshops, lezingen, reguliere lessen, excursies, etc. Maar ook activiteiten voor een breder publiek dan scholieren dragen bij aan bewustwording van onze omgeving; activiteiten als excursies, workshops en lezingen over natuur, milieu, klimaat en duurzaamheid. Een bijzondere doelgroep zijn de mensen in verzorgings- en verpleegtehuizen. Natuurbeleving draagt bij aan hun welbevinden.

Via deze brief willen wij de Natuur- en Milieu Educatie bij u onder de aandacht brengen. IVN West-Friesland te Bovenkarspel, Bezoekerscentrum Hertenkamp Enkhuizen te Enkhuizen en MAK Blokweer te Hoorn verzorgen lessen NME op ongeveer 120 basisscholen en circa 12 scholen voor voortgezet onderwijs in de West-Friese gemeenten. Het gaat dan om praktijklessen, excursies, ondersteuning bij projecten, huur leskisten, et cetera. Het onderwijsprogramma wordt door gekwalificeerde medewerkers van de drie organisaties samengesteld en uitgevoerd.

Dat NME en juist de praktijklessen (excursies, veldwerk etc.) een sterke bouwsteen zijn bij het vormen van een besef van duurzaamheid, zult u vast onderstrepen. Duurzaamheid is een belangrijk thema tegenwoordig. Mensen maken zich terecht druk over de toekomst van onze planeet. Onze grondstoffen zijn niet onuitputtelijk, en de mens is een belangrijke factor in de klimaatveranderingen. In dat licht bezien maken velen zich ook ongerust over de toekomst van hun kinderen.

Wij denken dat natuur- en milieueducatie kan voorbereiden op een duurzame toekomst door te inspireren en te ‘onderwijzen’. Door de waarde van de natuur te laten ervaren en meer inzicht te geven wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het begrijpen van de natuur en het klimaat. Door de toekomstige generaties inzicht te geven in de samenhang der dingen en dit ook te laten ervaren door proefjes, buitenlessen, et cetera kunnen we hun gedrag beïnvloeden. Dit creëert een verbondenheid met de natuur en zal een duurzamer handelen tot gevolg hebben.

Uit diverse publicaties is gebleken dat onze jeugd onvoldoende kennis heeft van natuur en milieu. Lange tijd werd er van uitgegaan dat kinderen op het platteland – door hun omgeving - meer weten van de natuur dan hun leeftijdgenoten in de grote stad. Niets is minder waar. Omdat het specifieke landleven zich inmiddels in grote mate afspeelt in (mega)stallen en kassen, komt de plattelandsjeugd in mindere mate in aanraking met de natuur. Zo meldt het Boomblad in één van haar uitgaven dat het “opmerkelijk is dat mensen die op het platteland op school zaten minder weten over natuur en milieu en hierover een minder positieve houding hebben dan oud-leerlingen van stadsscholen”. In het onderwijs aan de stadsjeugd wordt – door hun omgeving – juist meer aandacht besteed aan natuur en milieu dan in het onderwijs op het platteland. Daar staat tegen over dat uit onderzoek blijkt dat 47% van onze kinderen in het stedelijke gebied niet meer buiten speelt. Voor sommigen is natuur wellicht niet ‘leuk’ genoeg in deze maatschappij vol entertainment. Zij zijn volledig afgesneden van de natuur. Het natuurlijke vermogen om goed te kijken en moeite te doen om iets moois te ontdekken in de wereld om zich heen en inspiratie op te doen voor hun eigen fantasie en creativiteit is onderontwikkeld. Andere onderzoeken geven aan, dat kinderen en jongeren die leren en spelen in een groene omgeving beter leren, minder vaak ziek zijn en minder ruzie maken (zie bijvoorbeeld een YouTube filmpje van professor Erik Scherder: <https://youtu.be/GUg-F8TIUHA>).

Groen nodigt uit tot bewegen en samenwerken. Meer bewegen bevordert niet alleen de motoriek maar kan ook overgewicht voorkomen en de leerprestaties verhogen. Recreatie in een groene omgeving kan ook helpen ziekten te voorkomen en het genezingsproces te versnellen. De natuur bevordert het welzijn zowel lichamelijk als geestelijk. Voor onze toekomstige generaties is dus belangrijk:

- *Bewustwording van hoe je verstandig kunt om gaan met natuur, milieu en landschap (niet zomaar dingen weggooien, zuinig met energie zijn, en dergelijke);*
- *Bijbrengen van zorg, respect en verantwoordelijkheid voor de omgeving van huidige en toekomstige generaties;*
- *Leren genieten van de natuur, kringlopen en de relatie mens en natuur;*
- *Door ecologische basisvorming op jonge leeftijd een positieve houding ten opzichte van duurzaamheid en leefbaarheid bewerkstelligen.*

Wij werken als drie centra verregaand samen. Dat uit zich bijvoorbeeld in het gezamenlijke digitale NME aanbod via www.nmewestfriesland.nl. De algemene communicatie naar de scholen gebeurt ook gezamenlijk, via e-nieuwsbrieven en een brochure.

Uit uw gemeente nemen 16 scholen deel. Zij namen in schooljaar 2018/2019 in totaal 39 activiteiten af. Aan een school wordt per activiteit een bijdrage van € 25,- tot € 50,- gevraagd. Per leerling dus 1 à 2 Euro. De werkelijke kosten van een activiteit bedragen ongeveer € 200. Het spreekt voor zich dat de reële prijs van de activiteiten niet op de scholen verhaald kan worden. De gemeenten Enkhuizen, Stede Broec en Hoorn betalen het verschil. Wij zouden graag zien dat ook uw gemeente gaat bijdragen. Richtlijn hierbij is € 0,25 per inwoner. Daartoe is het noodzakelijk dat in het collegeprogramma 2022-2026 afspraken worden

gemaakt. Wij willen u daarom vragen de volgende beleidsmaatregelen in uw verkiezingsprogramma op te nemen:

- *De gemeente wordt geacht in haar meerjaren beleidsprogramma het belang van bewustmaking bij basisschoolleerlingen van verstandig omgaan met natuur, milieu en landschap te onderschrijven.*
- *De gemeente wordt geacht daarmee tevens te onderschrijven, dat toekomstige generaties leren zorg, respect en verantwoordelijkheid voor de omgeving te hebben en hier duurzaam mee om te gaan.*
- *De gemeente wordt geacht het belang te erkennen dat de drie samenwerkende NME organisaties in dit proces hebben.*
- *De gemeente wordt geacht daarom jaarlijks financieel bij te dragen aan de samenwerkende NME organisaties in West-Friesland volgens de richtlijnen die hierboven zijn vermeld.*

Wij hopen dat ons verzoek en de reden daarvoor helder zijn, maar mochten er bij u toch vragen of onduidelijkheden leven dan zijn wij uiteraard bereid tot een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Henk Verheij

Namens de gezamenlijke NME organisaties in West-Friesland

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406582
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid T. Berlijn
Fractie Hart voor Medemblik
Onderwerp Commissievragen HvM raadsce. 24-6 agendapunt 8.3 Kadernota 2022
Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
Portefeuillehouder
Afdeling

Inleiding

De gemeente heeft als uitgangspunt 'Wij zijn een financieel sterke, gezonde en betaalbare gemeente door balans in onze inkomsten en uitgaven.' Dit streven is een goede basis maar wij vinden financieel sterke, gezonde en betaalbare gemeente niet meetbaar want wat is een betaalbare gemeente.

1.	Kan het college concrete voorbeelden geven?
antwoord	Financieel gezond betekent dat de inkomsten en uitgaven van de gemeente structureel in evenwicht zijn. Waarbij de wettelijke taken en verplichtingen hierin zijn opgenomen. En het weerstandsvermogen voldoende is om risico's op te vangen.
2.	Wat is volgens het college een betaalbare gemeente?
Antwoord	Een gemeente waarin de geheven belastingen in verhouding staan tot de diensten die de gemeente levert.

De fractie van Hart voor Medemblik is blij om te lezen dat de gemeente meer wil inzetten om de samenleving betrekken. Zo lezen we bij punt '7. Wij zetten in op anders werken, doen een groter beroep op de samenleving en zetten de samenleving in haar kracht. Per project bepalen wij welke rol de gemeente daarbij inneemt.'

1.	Hoe is de gemeente van plan deze denk omslag te maken? Graag concrete plannen en voorbeelden.
Antwoord	Bij de vaststelling van de kadernota 2021 heeft de gemeenteraad besloten een aantal uitgangspunten vast te stellen. Besloten is dat bij nieuwe projecten, die nog niet financieel vertaald zijn, gekeken wordt naar alternatieve invullingen vanuit de

	samenleving. Daarnaast is besloten in te zetten op anders werken en het doen van een groter beroep op de samenleving, waarbij de gemeente inzet op een regierol. Een voorbeeld hiervan is de realisatie van een nieuwe sporthal in Wognum door de verenigingen. In de nu voorliggende kadernota zetten wij deze eerder ingezette lijn door.
2.	Kan het college concrete voorbeelden geven over groter beroep op de samenleving en zetten de samenleving in haar kracht?
Antwoord	Zie antwoord op vraag 1.
3.	Wij hebben gemerkt dat bij oplossingen die vanuit de samenleving komen, zoals het plaatsen van een zebrapad bij het Emmapark in Medemblik, de meeste weerstand kwam vanuit het college en de gemeente zelf. Hoe gaat het college om met oplossingen voor en vanuit de samenleving? Welke stappen kan de samenleving (lees: inwoners) nemen om oplossingen aan te dragen?
Antwoord	Wij hebben oog voor knelpunten die de samenleving aandraagt. Daarbij zijn wij: raad, college en organisatie gehouden aan een aantal randvoorwaarden. Denk hierbij aan wet- en regelgeving; besluiten van de gemeenteraad; inspraak/participatie en beschikbare capaciteit en budgetten. Ook als externe partijen (eventueel om niet) oplossingen realiseren heeft de gemeente een rol en is verantwoordelijk voor de kwaliteit en naleving van (wettelijke)voorschriften. Uw vraag welke stappen de samenleving kan nemen om oplossingen aan te dragen is heel breed. Gaat zonder nadere duiding wellicht voorbij aan de randvoorwaarden die hierboven genoemd zijn en vraagt om afgewogen besluitvorming door de gemeenteraad waarbij de volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad een belangrijk aspect is.
4.	Wat heeft het college geleerd van de voorgaande participatie trajecten ?
Antwoord	Als u met concreet traject komt , kijken wij of er een evaluatie is opgesteld.

Beantwoording vragen uit de raadscommissie

Nummer DOC-21-410789
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid E. Meester
Fractie CDA
Onderwerp Commissievragen CDA raadscie. 28-6 Kadernota (in relatie tot wegenoverdracht HHNK)
Datum waarop de vraag is gesteld 30 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de raadsvergadering.
Portefeuillehouder Dirk Kuipers, Andrea van Langen
Afdeling Openbare Ruimte

1.	In relatie tot de wegenoverdracht HHNK vragen wij ons af - nu er stedelijk water aan het waterschap wordt overgedragen - mogelijk een opbrengst oplevert die wij in dat kader kunnen gebruiken. • Reactie D. Kuipers: Ik informeer u daar schriftelijk over.
Antwoord	Het project Overdracht Stedelijk Water is nog in voorbereiding. Beoogd wordt om het stedelijk water per 1 januari 2023 over te dragen. Zodra we concrete financiële effecten in beeld hebben, informeren wij de raad hierover. De raad heeft budgetrecht en is bevoegd om te besluiten hoe dit financiële effect wordt ingezet.

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Aanpassen kadernota punt 9
Agendapunt: C.3 Kadernota 2022
Ingediend door: S. Visser (CU)
Ondersteund door: J. Stam (VVD), P. Koning (PWF), A. Meester (BAMM)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- De accountant meerdere keren het oordeel heeft gegeven dat de IC (Interne Controle) niet op orde is;
- IC de basis is voor een goede organisatie.

Overwegende dat:

- Ondanks moties en beloftes van de wethouder, de IC nog steeds niet op groen staat in de rapportage van de accountant;
- Dit de basis is voor de basis op orde;
- Dat dit mede in de kadernota benoemd wordt.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

De kadernota 2022 vast te stellen, met inachtneming van de navolgende wijziging.

Punt 9 van de kadernota, welke luidt:

De organisatie is het fundament voor het realiseren van onze maatschappelijke ambities en doelstellingen. Het uitgangspunt is dat de basis op orde is. Daarbij richten wij ons allereerst op de uitvoering van onze wettelijke taken en wettelijke verplichtingen. Door bij te stellen in ambities kunnen wij ook de investering in de organisatie en - mogelijk daarmee samenhangend - de investering in de huisvesting tegen het licht houden.

Te wijzigen in:

De organisatie is het fundament voor het realiseren van onze maatschappelijke ambities en doelstellingen. Het uitgangspunt is dat de basis op orde is. Daarbij richten wij ons allereerst op de uitvoering van onze wettelijke taken en wettelijke verplichtingen en zullen wij ons tevens richten op het in orde brengen van de basis voor de IC. Door bij te stellen in ambities kunnen wij ook de investering in de organisatie en - mogelijk daarmee samenhangend - de investering in de huisvesting tegen het licht houden.

Ingediend door:

.....
S. Visser
(ChristenUnie)

Ondersteund door:

.....
J. Stam
(VVD)

.....
P. Koning
(PWF)

.....
A. Meester
(BAMM)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Prioriteit veiligheid
Agendapunt: C.3 Kadernota 2022
Ingediend door: T. Berlijn (Hart voor Medemblik).
Ondersteund door:

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Er geen veiligheidsuitgangspunt is meegenomen in de kadernota;
- De gemeente 1.613 klachten/meldingen heeft ontvangen over (verkeers)veiligheid

Overwegende dat:

- Veiligheid geen vanzelfsprekendheid meer is. Dit komt niet door de ambtenaren en (wijk)agenten die zich dag en nacht inzetten voor onze veiligheid, maar door andere prioriteiten in het veiligheidsbeleid.
- Wijkagenten essentieel zijn voor de veiligheid, leefbaarheid en het vroeg signaleren van criminaliteit.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De Kadernota 2022 vast te stellen met dien verstande dat het volgende kader (inclusief toelichting) als uitgangspunt wordt toegevoegd:

“Het vergroten van de veiligheid in onze gemeente is belangrijker dan het uitschrijven van parkeerboetes.

Het gericht inzetten van handhavers, juist daar waar de overlast het hoogst is, ook buiten kantooruren. Wij zetten in op mobiel cameratoezicht bij hotspots om de overlast te verminderen en de zichtbaarheid van handhavers op die plaatsen verbeteren.

Wijkagenten zijn essentieel voor veiligheid, leefbaarheid en het vroeg signaleren van criminaliteit. De georganiseerde criminaliteit begint in de buurten en wijken daarom willen wij de zichtbaarheid van wijkagenten vergroten door bijvoorbeeld inloopsprekuren in dorpshuizen en aan te sturen op meer wijkagenten. Wij willen dat verkeershufters weer worden aangepakt door bijvoorbeeld onaangekondigde snelheidscontroles uit te voeren”.

Ingediend door:

.....
T. Berlijn
(Hart voor Medemblik)

Ondersteund door:

.....

HART VOOR
Medemblik

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Ondernemersvisie
Agendapunt: C.3 Kadernota 2022
Ingediend door: T. Berlijn (Hart voor Medemblik)
Ondersteund door: A. Meester (BAMM)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Er geen actieve ondernemersvisie is opgenomen in de kadernota;
- Ruim 50% van de inwoners werkt bij een lokale onderneming;
- Het steeds beter gaat met lokaal aanbesteden, maar er genoeg ruimte is voor verbetering.

Overwegende dat:

- Lokale ondernemers belangrijk zijn voor de werkgelegenheid binnen onze gemeente;
- Nieuwe kansen en groeimogelijkheden mogelijk zijn als gemeente en ondernemers samenwerken;
- De lokale economie van belang is voor de welvaart van onze gemeente.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

- De Kadernota 2022 vast te stellen met dien verstande dat het volgende kader (inclusief toelichting) als uitgangspunt wordt toegevoegd:

“De lokale economie is van belang voor de welvaart van onze gemeente. Lokale ondernemers zijn belangrijk voor onze werkgelegenheid en het creëren van nieuwe kansen en groeimogelijkheden in Medemblik.

Een gemeente die actief meedenkt met ondernemers over wat mogelijk is en hen actief betreft bij ondernemersbeleid. De samenwerking met (top)ondernemers uit het Midden en Klein Bedrijf (MKB) wordt opgepakt. Dit is belangrijk voor de werkgelegenheid en het creëren van nieuwe kansen en groeimogelijkheden. Lokaal wordt 27% aanbesteed in de gemeente. Dit getal moet over drie jaar 50% zijn.

Voor bedrijventerreinen moet er een duidelijk beleid worden ontwikkeld waar in staat wat er mogelijk is, wat de gemeente van plan is voor de komende jaren en wat de ondernemers op de bedrijventerreinen kunnen verwachten van de gemeente.

De gemeente legt dit vast in een meerjarenondernemersvisie die samen met de ondernemers wordt opgesteld. Deze wordt ieder jaar geëvalueerd om zo nodig bij te sturen”.

Ingediend door:

.....
T. Berlijn
(Hart voor Medemblik)

Ondersteund door:

.....
A. Meester
(BAMM)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

MOTIE

Onderwerp: Bijdragen aan NME Westfriesland
Agendapunt: C.3 Kadernota 2022
Ingediend door: R. Manshanden (GroenLinks)
Ondersteund door: P. Koning (PWF), C. Neefjes (PW2010)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad
gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Uit de beantwoording op onze vragen blijkt dat ons college sinds 2013 n.a.v. de “Herijking Welzijnsbeleid” niet meer bijdraagt aan de educatieprojecten van Natuur en Milieueducatie Westfriesland in Westfriesland (DOC-21-406580);
- Wij onlangs een brief van NME Westfriesland hebben ontvangen met daarin o.a. het verzoek hier weer wel aan bij te gaan dragen (zie bijlage, met de gewenste jaarlijkse bijdrage).

Overwegende dat:

- De gemeenten Hoorn, Enkhuizen, Stede Broec en Opmeer hier wel aan bijdragen en zeker gezien het feit dat ook leerlingen uit Medemblik hieraan deelnemen het alleszins redelijk is dat ook wij ons steentje bijdragen
- In de kadernota weliswaar bij uitgangspunt 6 staat dat we inzetten op duurzaamheid met de focus op wettelijke taken, maar dat hierbij ook staat dat we onze kansen waar mogelijk willen benutten;
- Dit beschouwd kan worden als een mooie kans op het gebied van “duurzaamheidsontwikkeling”, juist ook, omdat uit onderzoek is gebleken dat met name jeugd in plattelandsgemeenten onvoldoende kennis heeft van natuur en milieu (zie de bijlage)
- Kennis van natuur, milieu en landschap zeker op de lange termijn van belang is bij het bereiken van de klimaatdoelstellingen en het verbeteren van de biodiversiteit;
- Genieten van natuur en landschap en sporten in de natuur bijdragen aan welzijn en gezondheid;
- Deze educatie projecten hieraan bijdragen en daarmee ook gezien kunnen worden als preventieve projecten m.b.t. zorg en welzijn.

Verzoekt het college:

- Bij de begroting 2022 en de MJB een bijdrage aan NME Westfriesland op te nemen;
- Dekking daarvoor te zoeken bij de Duurzaamheids-, Sport en cultuur- en WMO-budgetten.

Ingediend door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

Ondersteund door:

.....
P. Koning
(PWF)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

NATUUR EN MILIEU EDUCATIE IN WEST-FRIESLAND: NUT EN NOODZAAK, KENTALLEN

Geachte fractie,

Als gezamenlijke NME-organisaties in West-Friesland willen wij u vragen om in uw verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 de volgende tekst op te nemen:

- De *(hier de naam van uw politieke partij)* in de gemeente Medemblik onderschrijft het belang van bewustmaken bij basisschoolleerlingen van verstandig omgaan met natuur, milieu en landschap;
- De *(naam van uw partij)* in deze gemeente onderschrijft dat toekomstige generaties leren zorg, respect en verantwoordelijkheid voor de omgeving te hebben;
- De *(naam van uw partij)* vindt het belangrijk dat de gemeente Medemblik daartoe financieel bijdraagt aan de samenwerkende NME organisaties in West-Friesland.

Scholen uit uw gemeente nemen activiteiten op het gebied van natuur en milieu af van onze organisaties. Daarvoor wordt een geringe vergoeding gevraagd, maar deze is bij lange na niet kostendekkend. Wij zouden daarom graag zien dat vanuit uw gemeente ook een reële bijdrage wordt geleverd. In het navolgende lichten wij dit nader toe.

De toekomst van onze kinderen is gebaat met begrip kweken voor zaken als duurzaamheid, klimaat, milieu-”techniek” en natuurkennis. Op de basisscholen kan dat o.a. gebeuren via NME lessen en projecten. In het voortgezet onderwijs via projecten, workshops, lezingen, reguliere lessen, excursies, etc. Maar ook activiteiten voor een breder publiek dan scholieren dragen bij aan bewustwording van onze omgeving; activiteiten als excursies, workshops en lezingen over natuur, milieu, klimaat en duurzaamheid. Een bijzondere doelgroep zijn de mensen in verzorgings- en verpleegtehuizen. Natuurbeleving draagt bij aan hun welbevinden.

Via deze brief willen wij de Natuur- en Milieu Educatie bij u onder de aandacht brengen. IVN West-Friesland te Bovenkarspel, Bezoekerscentrum Hertenkamp Enkhuizen te Enkhuizen en MAK Blokweer te Hoorn verzorgen lessen NME op ongeveer 120 basisscholen en circa 12 scholen voor voortgezet onderwijs in de West-Friese gemeenten. Het gaat dan om praktijklessen, excursies, ondersteuning bij projecten, huur leskisten, et cetera. Het

onderwijsprogramma wordt door gekwalificeerde medewerkers van de drie organisaties samengesteld en uitgevoerd.

Dat NME en juist de praktijklessen (excursies, veldwerk etc.) een sterke bouwsteen zijn bij het vormen van een besef van duurzaamheid, zult u vast onderstrepen. Duurzaamheid is een belangrijk thema tegenwoordig. Mensen maken zich terecht druk over de toekomst van onze planeet. Onze grondstoffen zijn niet onuitputtelijk, en de mens is een belangrijke factor in de klimaatveranderingen. In dat licht bezien maken velen zich ook ongerust over de toekomst van hun kinderen.

Wij denken dat natuur- en milieueducatie kan voorbereiden op een duurzame toekomst door te inspireren en te 'onderwijzen'. Door de waarde van de natuur te laten ervaren en meer inzicht te geven wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het begrijpen van de natuur en het klimaat. Door de toekomstige generaties inzicht te geven in de samenhang der dingen en dit ook te laten ervaren door proefjes, buitenlessen, et cetera kunnen we hun gedrag beïnvloeden. Dit creëert een verbondenheid met de natuur en zal een duurzamer handelen tot gevolg hebben.

Uit diverse publicaties is gebleken dat onze jeugd onvoldoende kennis heeft van natuur en milieu. Lange tijd werd er van uitgegaan dat kinderen op het platteland – door hun omgeving – meer weten van de natuur dan hun leeftijdgenoten in de grote stad. Niets is minder waar. Omdat het specifieke landleven zich inmiddels in grote mate afspeelt in (mega)stallen en kassen, komt de plattelandsjeugd in mindere mate in aanraking met de natuur. Zo meldt het Boomblad in één van haar uitgaven dat het “opmerkelijk is dat mensen die op het platteland op school zaten minder weten over natuur en milieu en hierover een minder positieve houding hebben dan oud-leerlingen van stadsscholen”. In het onderwijs aan de stadsjeugd wordt – door hun omgeving – juist meer aandacht besteed aan natuur en milieu dan in het onderwijs op het platteland.

Daar staat tegen over dat uit onderzoek blijkt dat 47% van onze kinderen in het stedelijke gebied niet meer buiten speelt. Voor sommigen is natuur wellicht niet 'leuk' genoeg in deze maatschappij vol entertainment. Zij zijn volledig afgesneden van de natuur. Het natuurlijke vermogen om goed te kijken en moeite te doen om iets moois te ontdekken in de wereld om zich heen en inspiratie op te doen voor hun eigen fantasie en creativiteit is onderontwikkeld.

Andere onderzoeken geven aan, dat kinderen en jongeren die leren en spelen in een groene omgeving beter leren, minder vaak ziek zijn en minder ruzie maken (zie bijvoorbeeld een YouTube filmpje van professor Erik Scherder: <https://youtu.be/GUg-F8TIUHA>).

Groen nodigt uit tot bewegen en samenwerken. Meer bewegen bevordert niet alleen de motoriek maar kan ook overgewicht voorkomen en de leerprestaties verhogen. Recreatie in een groene omgeving kan ook helpen ziekten te voorkomen en het genezingsproces te versnellen. De natuur bevordert het welzijn zowel lichamelijk als geestelijk.

Voor onze toekomstige generaties is dus belangrijk:

- *Bewustwording van hoe je verstandig kunt om gaan met natuur, milieu en landschap (niet zomaar dingen weggooien, zuinig met energie zijn, en dergelijke);*
- *Bijbrengen van zorg, respect en verantwoordelijkheid voor de omgeving van huidige en toekomstige generaties;*

- *Leren genieten van de natuur, kringlopen en de relatie mens en natuur;*
- *Door ecologische basisvorming op jonge leeftijd een positieve houding ten opzichte van duurzaamheid en leefbaarheid bewerkstelligen.*

Wij werken als drie centra verregaand samen. Dat uit zich bijvoorbeeld in het gezamenlijke digitale NME aanbod via www.nmewestfriesland.nl. De algemene communicatie naar de scholen gebeurt ook gezamenlijk, via e-nieuwsbrieven en een brochure.

Uit uw gemeente nemen 16 scholen deel. Zij namen in schooljaar 2018/2019 in totaal 39 activiteiten af. Aan een school wordt per activiteit een bijdrage van € 25,- tot € 50,- gevraagd. Per leerling dus 1 à 2 Euro. De werkelijke kosten van een activiteit bedragen ongeveer € 200. Het spreekt voor zich dat de reële prijs van de activiteiten niet op de scholen verhaald kan worden. De gemeenten Enkhuizen, Stede Broec en Hoorn betalen het verschil. Wij zouden graag zien dat ook uw gemeente gaat bijdragen. Richtlijn hierbij is € 0,25 per inwoner. Daartoe is het noodzakelijk dat in het collegeprogramma 2022-2026 afspraken worden gemaakt. Wij willen u daarom vragen de volgende beleidsmaatregelen in uw verkiezingsprogramma op te nemen:

- *De gemeente wordt geacht in haar meerjaren beleidsprogramma het belang van bewustmaking bij basisschoolleerlingen van verstandig omgaan met natuur, milieu en landschap te onderschrijven.*
- *De gemeente wordt geacht daarmee tevens te onderschrijven, dat toekomstige generaties leren zorg, respect en verantwoordelijkheid voor de omgeving te hebben en hier duurzaam mee om te gaan.*
- *De gemeente wordt geacht het belang te erkennen dat de drie samenwerkende NME organisaties in dit proces hebben.*
- *De gemeente wordt geacht daarom jaarlijks financieel bij te dragen aan de samenwerkende NME organisaties in West-Friesland volgens de richtlijnen die hierboven zijn vermeld.*

Wij hopen dat ons verzoek en de reden daarvoor helder zijn, maar mochten er bij u toch vragen of onduidelijkheden leven dan zijn wij uiteraard bereid tot een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Henk Verheij

Namens de gezamenlijke NME organisaties in West-Friesland

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

MOTIE

Onderwerp: Toewerken naar fairtrade beleid
Agendapunt: C.3 Kadernota 2022
Ingediend door: R. Manshanden (GroenLinks)
Ondersteund door: P. Koning (PWF), C. Neefjes (PW2010)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Onlangs een mail is ontvangen van de campagnecoördinator Fairtrade Gemeente van de Stichting Fairtrade Gemeente Nederland, waarin o.a. gesteld is dat onze gemeente (nog) geen fairtrade beleid voert (zie bijlage);
- Uit de beantwoording van vragen n.a.v. de Oeigoeren kwestie i.v.m. de raadsvoorstellen "Realiseren zonneparken in Zwaagdijk Oost en Zwaagdijk West" bleek dat onze gemeente inderdaad nog geen specifiek fairtrade beleid voert (DOC-21-385177);
- Het college ook heeft geantwoord dat "Gemeenten principes van eerlijke handel kunnen opnemen in hun inkoop beleid".

Overwegende dat:

- De Kadernota niet alleen over geld gaat, maar ook kan gaan over budgetneutrale uitgangspunten, waarbij richting gegeven wordt aan het beleid en geldstromen;
- Op dit moment reeds een kwart van alle gemeenten het predicaat Fairtrade gemeente voert;
- Het van belang is dit voorbeeld te volgen, omdat duurzaamheidsbeleid, zich naast milieu onderwerpen ook richt op sociaal maatschappelijke kwesties;
- We onlangs bij de bovengenoemde raadsvoorstellen uitgesproken hebben dat we streven naar eerlijke handel en maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- Fairtrade beleid zich kan richten op inkoop en aanbestedingsbeleid en vanuit verschillende delen van de samenleving gevoerd kan worden; Medemblik daar een rol in zou kunnen vervullen o.a. door het onder de aandacht te brengen;
- Fairtrade beleid niet van de ene op de andere dag ingevoerd kan worden, maar wel vanuit de hierboven genoemde uitspraken en overwegingen ontwikkeld kan worden, te beginnen bij het inkoopbeleid.

Spreekt uit

- Fairtrade beleid in algemene zin belangrijk te vinden;

en verzoekt het college :

- Specifiek fairtrade beleid te ontwikkelen, te beginnen bij het inkoop beleid;

Ingediend door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

Ondersteund door:

.....
P. Koning
(PWF)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Utrecht, april 2021

Geacht bestuur,

Rond deze tijd maakt u zich op voor de voorbereidingen van de gemeenteraadsverkiezingen van maart volgend jaar. In het kader daarvan wil ik graag uw aandacht vragen voor Fairtrade. Ik doe dat namens het bestuur van de Stichting Fairtrade Gemeente Nederland.

Op dit moment mag ongeveer een kwart van alle Nederlandse gemeenten het predicaat Fairtrade Gemeente voeren en wij hopen dat dit aantal in de volgende raadsperiode gaat verdubbelen.

Fairtrade staat voor eerlijke handel. Dat betekent dat producenten in ontwikkelingslanden een eerlijke prijs krijgen voor hun product en dat de omstandigheden waarin zij werken menswaardig zijn: geen kinderarbeid, geen extreem lange werkdagen en met aandacht voor milieuvriendelijke productieprocessen. Onze gemeenten leveren dan ook een belangrijke bijdrage aan duurzame armoedebestrijding.

Uw gemeente is (nog) geen Fairtrade Gemeente en we willen u vragen dat uw partij zich erin het nieuwe verkiezingsprogramma voor uitspreekt dat de gemeente zich daarvoor gaat inzetten. Dat kan bijvoorbeeld door het opnemen van de volgende tekst:

"De gemeente hanteert 'fair trade' als principe bij het inkoopbeleid en we worden Fairtrade Gemeente. Daarmee dragen we bij aan 10 van de 17 Sustainable Development Goals."

We hopen dat, mede dankzij u, ook uw gemeente binnen afzienbare tijd Fairtrade Gemeente wordt. En daar hoeft natuurlijk niet mee gewacht te worden tot ná de verkiezingen!

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur Stichting Fairtrade Gemeente Nederland

Karin van Breda

Campagnecoördinator Fairtrade Gemeente

BIJLAGE

Ter toelichting noemen we hieronder de criteria waaraan een gemeente moet voldoen om voor het predicaat Fairtrade Gemeente in aanmerking te komen:

1. Er is een lokale kernteam met mensen uit verschillende sectoren van de samenleving, waaronder een vertegenwoordiger van de gemeente. Het kernteam toont aan dat de gemeente aan de criteria voldoet en stelt ook daarna jaarlijks een verantwoording op om de titel te behouden.
2. De gemeente spreekt zich uit voor Fairtrade en koopt Fairtrade producten in. De gemeenteraad en de verschillende gemeentelijke afdelingen nemen Fairtrade op in hun beleid en handelen hiernaar.
3. In de plaatselijke winkels worden eerlijke producten verkocht en de plaatselijke horeca serveert Fairtrade producten. Beide laten ook duidelijk zien dat zij een Fairtrade aanbod hebben. Het minimaal te behalen aantal Fairtrade producten in winkels en horeca wordt bepaald door het aantal inwoners van de gemeente.
4. Maatschappelijke organisaties (zoals scholen, kerken en verenigingen) en bedrijven gebruiken Fairtrade producten. Zij organiseren activiteiten (samen met het lokale kernteam) om de kennis over en de betrokkenheid bij Fairtrade te vergroten.
5. Het kernteam zorgt ook voor lokale publiciteit rond de campagne om daarmee consumenten te stimuleren (meer) Fairtrade producten aan te schaffen en te gebruiken.
6. Er is sprake van een aantoonbare inzet om samen met organisaties en ondernemers de realisering van de Sustainable Development Goals dichterbij te brengen.

**GROEN
LINKS**
MEDEMBLIK

PW
2010

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

MOTIE

Onderwerp: Taken politie
Agendapunt: C.3 Kadernota 2022
Ingediend door: P. Koning (PWF)
Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks), C. Neefjes (PW2010)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad
gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Er een extreem hoge druk is op de Nationale Politie;
- Hierdoor een aantal taken niet of nauwelijks kunnen worden uitgevoerd;
- De noodhulp (112) en de openbare orde altijd gegarandeerd blijven;
- Er wel zaken blijven liggen.

Overwegende dat:

- De politie nog steeds taken uitvoert die door andere partners kunnen worden uitgevoerd. Denk hierbij aan de eerste opvang van verwarde personen;
- Er zo nog meer taken zijn, die niet bij de politie thuishoren, echter die zij wel uitvoeren;
- Er mogelijk ook taken zijn die de gemeente of andere partners kunnen overnemen;
- Hierdoor de druk op de politie verlaagd en zij zich hierdoor meer kunnen richten op hun kerntaken.

Draagt het college op:

- Samen met partners het gesprek aan te gaan met de politie, basisteam Hoorn, ten einde te onderzoeken welke partner taken van de politie over kan nemen;
- Indien er hierdoor extra kosten voor de gemeente Medemblik moeten worden gemaakt, een voorstel aan de raad doen toekomen en deze ook mee te nemen in een voorstel voor de begroting 2022;
- Deze motie ook te verspreiden onder de gemeentes binnen het werkgebied van basisteam Hoorn.

Ingediend door:

.....
P. Koning
(PWF)

Ondersteund door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

**GROEN
LINKS**
MEDEMBLIK

PW 2010

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

MOTIE

Onderwerp: Elke inwoner profiteert
Agendapunt: C.3 Kadernota 2022
Ingediend door: P. Koning (PWF)
Ondersteund door: R. Manshanden (GroenLinks), C. Neefjes (PW2010)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad
gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Er binnen de gemeente Medemblik veel zaken worden georganiseerd;
- Er ook veel zaken zijn waaraan de gemeente Medemblik bijdraagt, zoals onder andere:
 - Het VNG congres ;
 - Medemblik Regatta;
 - European cup Jiu Jitsu;
- Dit slechts enkele voorbeelden zijn van evenementen waaraan de gemeente Medemblik meebetaalt.

Overwegende dat:

- Het overgrote deel van de inwoners van de gemeente Medemblik geen voordeel heeft van deze evenementen;
- Er zaken binnen onze gemeente niet doorgaan, vanwege een tekort aan financiële middelen, terwijl deze wel ten goede komen aan onze inwoners;
- Dit voor PWF niet te verkopen is richting onze inwoners;
- Er bij elk voorstel moet worden gekeken wat het nut hiervan is voor onze inwoners.

Draagt het college op:

Bij elk voorstel dat het college voorlegt aan de gemeenteraad, een aparte paragraaf toe te voegen, waarin is aangegeven wat het nut van het voorstel is voor de inwoners van onze gemeente.

Ingediend door:

.....
P. Koning
(PWF)

Ondersteund door:

.....
R. Manshanden
(GroenLinks)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

 Kansrijk Medemblik
PARTIJ VAN DE ARBEID

PW 2010

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

MOTIE

Onderwerp: SMART onderzoeken
Agendapunt: C.3 Kadernota 2022
Ingediend door: P. Koning (PWF)
Ondersteund door: T. Beuker (PvdA), C. Neefjes (PW2010)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad
gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Binnen voorstellen en reacties van het college vaak is aangegeven dat het college iets gaat “onderzoeken”;
- Hierbij nooit een tijdsad wordt aangegeven wanneer het betreffende onderzoek klaar is;
- Een voorbeeld hiervan is: het toilet in het Emma park, waarnaar al maandenlang onderzoek gedaan of en wanneer deze opgesteld kan worden voor publiek;
- Er geen duidelijke criteria gesteld zijn;

Overwegende dat:

- Het onderzoeken te vrijblijvend is;
- Er geen duidelijke termijnen zijn afgesproken;
- Onderzoeken, naar mening van PWF, SMART gemaakt moeten worden;
- Indien dan de termijnen niet gehaald worden, er een terugkoppeling plaats moet vinden richting de gemeenteraad.

Draagt het college op:

Wanneer het college in een voorstel of reactie een onderzoek aankondigt, dit ook SMART te maken.

Ingediend door:

.....
P. Koning
(PWF)

Ondersteund door:

.....
T. Beuker
(PvdA)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Gemeenteraad

Dossiernummer	992
Extern Zaak ID	Z-21-154051
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	C.4
Omschrijving	Lentenota 2021 (pfh. D. Kuipers)
Organisatieonderdeel	Strategie & Organisatie

Bijlagen
00 DOC-21-395934 – Raadsvoorstel Lentenota 2021
00a Erratum Lentenota 2021 (DOC-21-395989), Pagina 4.docx
01 DOC-21-395989 – Lentenota 2021 Aangepaste versie (incl. erratum).docx
02 DOC-21-395973 – Bijlage bij Lentenota – College
03 Beantwoording Commissievragen D66 raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021.docx
04 Beantwoording commissievragen PW2010 raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021.pdf
05 Beantwoording aanvullende commissievragen D66 raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021.docx
06 Beantwoording commissievragen PWF raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota.docx
07 Beantwoording Commissievragen PW2010 raadscie. 24-6 agendapunt 8.2.docx
08 Beantwoording Commissievragen GemeenteBelangen Lentenota.pdf
09 Beantwoording commissievragen HvM raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021.pdf
10 Beantwoording commissievragen (vervolgvragen) HvM raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021.docx
11 Beantwoording Aanvullende Commissievragen PWF raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota.pdf
AA C.4 Amendement PWF Professionalisering Stadshavens.docx
BB C.4 Amendement PWF Viering 1572.docx
CC C.4 Amendement CDA Krediet infrastructurele aanpassingen sporthal De Bloesem.docx
DD C.4 Motie PW2010 Zwembad Wervershoof.docx

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W vergadering	8 juni 2021
Raadscommissie	24 juni 2021

Gemeenteraad	8 juli 2021
--------------	-------------

Toelichting

De voorgestelde wijzigingen tijdens de themalunch op 1 juni zijn afgestemd met afdelingshoofden en verwerkt in de definitieve lantenota 2021. Zie bijlage.

Voorgesteld besluit

RAADSVERGADERING d.d. 8 juli 2021

Zaaknummer	Z-21-154051
Voorstelnummer	DOC-21-395934
Onderwerp	Lentenota 2021
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Dirk Kuipers
Afdelingshoofd(en)	Niels Ooijevaar

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het College van burgemeester en wethouders van Medemblik
d.d. 8 juni 2021

gelet op artikel 192 Gemeentewet;

overwegende dat het college een aantal afwijkingen op de begroting 2021 constateert;

b e s l u i t

1. De Lentenota 2021 vast te stellen .
2. De financiële afwijkingen van de Lentenota 2021 te verwerken in de (meerjaren)begroting.
3. Het negatieve begrotingsresultaat van € 3.828.000,- tot en met de Lentenota 2021 te onttrekken uit de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden
op 8 juli 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Ter besluitvorming

Onderwerp

Lentenota 2021

Aanleiding

In de financiële verordening ligt vast dat wij 2 keer per jaar een tussentijdse rapportage opstellen. Hierin leggen we vast welke beleidsmatige en/of financiële afwijkingen we constateren in de programmabegroting. Deze Lentenota 2021 is de eerste tussentijdse rapportage van dit begrotingsjaar.

Voorstel

1. De Lentenota 2021 vast te stellen.
2. De financiële afwijkingen van de Lentenota 2021 te verwerken in de (meerjaren)begroting.
3. Het negatieve begrotingsresultaat van € 3.828.000,- tot en met de Lentenota 2021 te onttrekken uit de algemene reserve.

Beoogd resultaat

Een actuele programmabegroting, aangepast aan de afwijkingen van deze Lentenota.

Argumenten

1.1 We constateren een aantal financiële afwijkingen.

We maakten een nieuwe prognose aan de hand van onze eerste inzichten over de uitvoering van de Programmabegroting 2021. Daarbij gebruikten we ook de realisatiecijfers uit 2020. We constateren een aantal financiële afwijkingen.

1.2 We vragen u een drietal nieuwe kredieten.

We vragen kredieten aan voor verschillende doeleinden. Een toelichting op de kredietaanvragen is te vinden in hoofdstuk 3 van de Lentenota 2021.

1.3 We informeren u over de gevolgen van het coronavirus.

Zowel beleidsmatig als financieel zien we effecten op onze begroting. Op dit moment kunnen we de exacte omvang van alle financiële effecten niet volledig inschatten. We informeren u nu over de risico's die we op dit moment in beeld hebben.

2.1 We passen de (meerjaren)begroting aan

In de Lentenota rapporteren we verschillende financiële afwijkingen. Door deze aan te passen in de (meerjaren)begroting is de begroting weer actueel.

2.2 Hiermee volgen we ons beleid.

We stellen bij elke tussentijdse rapportage een resultaatbestemming voor. Het primaire resultaat van de begroting 2021 is € 2.230.000,- negatief. Het resultaat van de Lentenota is € 1.598.000,-. Het resultaat tot en met de Lentenota komt hiermee op € 3.828.000,-

Kantttekeningen

N.v.t.

Financiën

Het resultaat van de Lentenota 2021 is € 1.598.000,- negatief. Na verwerking van de Lentenota bedraagt het totale begrotingsresultaat € 3.828.000,- negatief.

Conform onze werkwijze stellen we de raad voor om het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

In dit voorstel komt een mutatie op de algemene reserve voor. Normaliter informeren wij u over de gevolgen voor het weerstandvermogen. Aangezien er in deze raadsclus meerdere voorstellen zijn met mutaties op de algemene reserve wordt u bij de actieve informatie geïnformeerd over het effect op het weerstandsvermogen.

Uitvoering/evaluatie

Wij passen de budgetten aan op basis van uw besluit. Wij leggen de financiële afwijkingen vast in een begrotingswijziging.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

Lentenota 2021 (DOC-21-395989)

Raadscommissie d.d. 24 juni 2021

Erratum

Raadsvergadering: 8 juli 2021
Raadsvoorstel: Lentenota 2021 (DOC-21-395934)

Document: Lentenota 2021 (DOC-21-395989), Pagina 4

Huidige tekst:	<i>Afwikkeling projecten MFA Abbekerk en nieuwbouw zwembad Wervershoof – nadeel: € 641.000,- (incidenteel)</i> De raad stelde kredieten beschikbaar voor de bouw van een MFA in Abbekerk en een nieuw zwembad aan de Vok Koomenweg in Wervershoof. Bij de vaststelling van de begroting 2021 op 19 november 2020 is gekozen voor renovatie van het bestaande dorpshuis in Abbekerk en het zwembad in Wervershoof. In de voorbereiding van de nieuwbouwprojecten zijn uitgaven gedaan. In de afgelopen twee jaar is voor het zwembad op het krediet een bedrag van € 247.000,- aan voorbereidings- en begeleidingskosten uitgegeven. Daarnaast is er grond aangekocht. De koop is teruggedraaid wat heeft geresulteerd in een uitonderhandelde schadeloosstelling van € 41.000,-. Het was de bedoeling dat bij nieuwbouw van een MFA in Abbekerk de gemeente eigenaar zou worden van het MFA. Nu het geen nieuwbouw maar renovatie wordt, zal het dorpshuisbestuur zelf eigenaar blijven. Dit heeft financiële consequenties. In de afgelopen twee jaar is op het krediet een bedrag aan voorbereidings- en begeleidingskosten uitgegeven van € 257.000,-. Nu de gemeente geen eigenaar wordt van de accommodatie is er geen sprake van een investering die op de balans geactiveerd wordt en waarop jaarlijks wordt afgeschreven. Daarom moeten wij deze voorbereidingskosten nu ineens afschrijven. In de informatienota ‘Afronding project Nieuwbouw MFA/KC te Abbekerk’, welke 4 mei 2021 is verzonden, is hierover reeds gerapporteerd. Omdat beide projecten niet op de balans geactiveerd worden schrijven wij deze voorbereidingskosten nu ineens af. Dit gaat in totaal om € 546.000,-. In de huidige situatie heeft de gemeente een regiefunctie bij deze renovaties. Om hieraan invulling te geven zijn voorbereidings- en begeleidingskosten nodig van € 95.000,-.
Wordt gewijzigd in:	<i>Afwikkeling projecten MFA Abbekerk en nieuwbouw zwembad Wervershoof – nadeel: € 641.000,- (incidenteel)</i> De raad stelde kredieten beschikbaar voor de bouw van een MFA in Abbekerk en een nieuw zwembad aan de Vok Koomenweg in Wervershoof. Bij de vaststelling van de begroting 2021 op 19 november 2020 is gekozen voor vernieuwbouw van het bestaande dorpshuis in Abbekerk en levensduur verlengende renovatie van het zwembad in Wervershoof. In de voorbereiding van de nieuwbouwprojecten zijn uitgaven gedaan. In de afgelopen twee jaar is voor het zwembad op het krediet een bedrag van € 247.000,- aan voorbereidings- en begeleidingskosten uitgegeven. Daarnaast is er grond aangekocht. De koop is teruggedraaid wat heeft geresulteerd in

	een uitonderhandelde schadeloosstelling van € 41.000,-. Het was de bedoeling dat bij nieuwbouw van een MFA in Abbekerk de gemeente eigenaar zou worden van het MFA. Nu het geen nieuwbouw maar vernieuwbouw wordt, zal het dorpshuisbestuur zelf eigenaar blijven. Dit heeft financiële consequenties. In de afgelopen twee jaar is op het krediet een bedrag aan voorbereidings- en begeleidingskosten uitgegeven van € 257.000,. Nu de gemeente geen eigenaar wordt van de accommodatie is er geen sprake van een investering die op de balans geactiveerd wordt en waarop jaarlijks wordt afgeschreven. Daarom moeten wij deze voorbereidingskosten nu ineens afschrijven. In de informatienota 'Afronding project Nieuwbouw MFA/KC te Abbekerk', welke 4 mei 2021 is verzonden, is hierover reeds gerapporteerd. Omdat beide projecten niet op de balans geactiveerd worden schrijven wij deze voorbereidingskosten nu ineens af. Dit gaat in totaal om € 546.000,-. In de huidige situatie heeft de gemeente een regiefunctie bij de levensduur verlengende renovatie en vernieuwbouw. Om hieraan invulling te geven zijn voorbereidings- en begeleidingskosten nodig van € 95.000,-.
--	--

1. Begrotingsresultaat 2021

Overzicht begrotingsresultaat 2021 in euro's	
Primaire begroting 2021	-2.230.000
Voorlopig begrotingsresultaat	-2.230.000

2. Financiële afwijkingen

Programma 1: Dienstverlening en organisatie **-381.000**

Implementatie BIO - nadeel: € 25.000,- (incidenteel)

Vanaf 2019 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) verplicht. Daarmee wordt voor de hele overheid een standaard gehanteerd voor informatiebeveiliging. De implementatie van de BIO bestaat uit technische en organisatorische werkzaamheden. Voor het doorvoeren van organisatorische veranderingen is de bestaande capaciteit te beperkt. We boeken niet de voortgang op de implementatie van de BIO die we moeten boeken. Door inhuur van capaciteit kunnen we hier wel stappen in zetten. Indien er een situatie optreedt waarbij sprake is van hacking en we voldoen niet aan de norm, dat zal de boete aanzienlijk zijn.

Daarnaast ontstaat een risico als we niet voldoen aan de norm, en er geen adequate invulling wordt gegeven aan het spoedig invullen van deze norm, waarbij de bestuurders van de organisatie gemeente op persoonlijke titel verantwoordelijk zijn.

Migratie naar cloudomgeving van zaak- en archiveringssysteem - nadeel: € 91.000,- (€ 53.000,- incidenteel en € 38.000,- structureel)

Met DeSom is regionaal beleid vastgesteld dat we applicaties aanbieden vanuit een cloudomgeving.

Gevolg van dit beleid is dat:

- we het zaak- en archiveringssysteem verhuizen naar een cloudomgeving.
- we een nieuwe voorziening nodig hebben voor het flexibel leggen van alle koppelingen van dit systeem met de overige systemen.

Met de migratie van dit systeem zijn kosten gemoeid, die we ten tijde van de begroting 2021 nog niet in beeld hadden.

- Benodigd budget zaak- en archiveringssysteem: € 62.000,-, waarvan € 35.000,- incidenteel en € 27.000,- structureel.
- Benodigd budget koppelingen: € 29.000,-, waarvan € 18.000,- incidenteel en € 11.000,- structureel.

Project rechtmatigheid - nadeel: € 30.000,- (incidenteel)

Als de Eerste Kamer er mee instemt is het college vanaf 2021 zelf verantwoordelijk voor een rechtmatigheidsverantwoording aan de raad. Een project om dit te implementeren is in 2020 gestart. De intentie was om dit met de beschikbare capaciteit in te vullen en uit te voeren. Nu blijkt dat niet geheel te gaan. Er is incidentele expertise van buiten nodig om dit project goed uit te voeren. Aan de raad zal nog in 2021 keuzes worden voorgelegd.

Vervanging taxatiepakket belastingen - nadeel: € 65.000,- (€ 55.000,- incidenteel en € 10.000,- structureel)

In het laatste kwartaal van 2020 gaf de leverancier van ons taxatiepakket aan dat zij met hun diensten stopte. We moeten in het eerste half jaar van 2021 een nieuw taxatiepakket aanbesteden en implementeren. De aanbesteding laat zien dat de jaarlijkse licentiekosten met € 10.000,- stijgen. Daarnaast hebben we incidentele projectkosten voor aanbesteding, opleiding, implementatie en inrichting. Deze schatten we in op € 55.000,-. Omdat er een direct relatie is met de onroerendezaakbelasting (OZB) stellen we voor dit te dekken uit de structurele meeropbrengst op de OZB (zie hierna).

Onroerendezaakbelasting - voordeel: € 136.000,- (structureel)

Ook dit jaar zien we de inkomsten uit onroerendezaakbelasting (OZB) stijgen door areaaluitbreidingen. We meldden eerder in de Herfstnota 2020 al een structurele meeropbrengst OZB eigenaar niet-woning van € 35.000,- die nog niet is verwerkt in de begroting 2021. We stellen voor een deel van de meeropbrengst te gebruiken voor de aan de OZB gerelateerde vervanging van het taxatiepakket belastingen (zie hiervoor).

Deze areaaluitbreiding komt voort uit de gerealiseerde nieuwbouwplannen binnen onze gemeente. Hiermee is de openbare ruimte (wegen, verlichting, groen etc.) in de afgelopen jaren met circa 10% is toegenomen. Het is daarom noodzakelijk om het onderhoudsbudget voor de openbare ruimte structureel te verhogen om aan de beleidsdoelstellingen van regulier goed onderhoud te kunnen uitvoeren. Dit hebben wij u gemeld in de Inventarisatienotitie 2022.

Bijstelling corona - nadeel: € 501.000,- (incidenteel)

We maken nog altijd extra kosten als gevolg van de uitbraak van het coronavirus. In de begroting namen we hiervoor een budget op van € 310.000,-. We hebben een schatting gemaakt welke aanvullende kosten we nog verwachten te maken tot het einde van het jaar. Dit komt neer op een aanvullend bedrag van € 659.000,-. Deze kosten hebben onder meer betrekking op de inhuur van personeel bij Handhaving & Veiligheid en binnen de bedrijfsvoering.

Net als vorig jaar ontvangen we ook dit jaar weer steunpakketten van het Rijk. De definitieve bedragen worden bekend in de meicirculaire. In de meicirculaire is aangegeven dat extra kosten voortkomend uit de Tijdelijke Wet COVID-19, onder andere op het gebied van toezicht en handhaving, in 2021 worden vergoed. Bij het opstellen van deze Lentenota was de doorrekening van de meicirculaire nog niet bekend. Zodoende is deze vergoeding niet opgenomen in deze Lentenota.

Daarnaast heeft het Rijk middelen beschikbaar gesteld voor ondersteuning bij toezichts- en handhavingstaken bij gemeenten. Het Rijk heeft een maximumbedrag per gemeente vastgesteld. Dit gaat voor ons om een bedrag van € 158.000,-. Deze uitkering kan worden ingezet om tijdelijk mensen in dienst te nemen of in te huren om ondersteunende werkzaamheden te verrichten. Dit is een extra uitkering buiten het gemeentefonds om.

Bestuurskracht gemeente - nadeel: € 40.000,- (incidenteel)

In de raadsvergadering van september 2020 heeft de gemeenteraad het college opgedragen om onderzoek te doen naar de verwachtingen van inwoners en organisaties over wat zij nu en in de toekomst verwachten van hun gemeente. Daarbij is ook besloten om onderzoek te doen naar de vraag wat er nodig is om een bestuurskrachtige gemeente te blijven.

Het college heeft daarvoor de nodige voorbereidingen in gang gezet en de gemeenteraad daarover geïnformeerd in een informatienota.

Een deel van de voorbereiding bestond uit oriëntatie op de opzet van dit onderzoek.

Hieruit is gebleken dat voor een goed onderzoek externe expertise noodzakelijk is. De kosten hiervan ramen wij op 40.000,-.

Project Medemblik aan Zee (MAZ) - nadeel: € 198.000,- (incidenteel)

Op 19 februari 2021 is de notariële akte van de eigendomsoverdracht verleden. MAZ is daarmee eigenaar geworden van het voormalige gemeentehuis Medemblik.

In de reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties is rekening gehouden met het afboeken van de resterende boekwaarde van € 180.000. We stellen daarom voor om deze last te dekken uit deze reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties. Om een onttrekking aan de reserve te kunnen doen is een raadsbesluit nodig dat wordt nu in de Lentenota voorgesteld.

De inzet van de gemeente richt zich nu op de realisatiefase, die zich in de 2e helft van dit jaar ná het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning aandient. De benodigde capaciteit van de organisatie heeft betrekking op toetsing van en overleg over de civieltechnische bestekken, verkeersgeleiding, veiligheidsplan, etc. , met aansluitend toezicht op de uitvoering zowel wat betreft civieltechnische als de bouwwerkzaamheden.

Ten behoeve van het lopende jaar stellen wij u voor deze extra inzet een bedrag van € 18.000 aan de genoemde reserve te onttrekken.

Mutaties reserves - voordeel: € 433.000,- (incidenteel)

Mutaties van reserves vallen onder dit programma. Onder programma 1 en 3 doen we een aantal voorstellen die betrekking hebben op onze reserves. Het volgende overzicht vat dit samen.

Reserve en omschrijving	Programma	Wijziging in euro's
1. Reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodatie - project Medemblik aan Zee	1	198.000
2. Reserve kapitaalgoederen - GVVP	3	70.000
3. Reserve duurzaam Medemblik - warmtetransitie	3	125.000
4. Reserve duurzaam Medemblik - klimaatadaptatie	3	40.000
Totaal		433.000

Programma 2: Samen leven en ondersteuning**-694.000**

Afwikkeling projecten MFA Abbekerk en nieuwbouw zwembad Wervershoof - nadeel: € 641.000,- (incidenteel)

De raad stelde kredieten beschikbaar voor de bouw van een MFA in Abbekerk en een nieuw zwembad aan de Vok Koomenweg in Wervershoof. Bij de vaststelling van de begroting 2021 op 19 november 2020 is gekozen voor **vernieuwbouw** van het bestaande dorps huis in Abbekerk en **levensduur verlengende renovatie** van het zwembad in Wervershoof. In de voorbereiding van de nieuwbouwprojecten zijn uitgaven gedaan.

In de afgelopen twee jaar is voor het zwembad op het krediet een bedrag van € 247.000,- aan voorbereidings- en begeleidingskosten uitgegeven. Daarnaast is er grond aangekocht. De koop is teruggedraaid wat heeft geresulteerd in een uitonderhandelde schadeloosstelling van € 41.000,-.

Het was de bedoeling dat bij nieuwbouw van een MFA in Abbekerk de gemeente eigenaar zou worden van het MFA. Nu het geen nieuwbouw maar **vernieuwbouw** wordt, zal het dorps huisbestuur zelf eigenaar blijven. Dit heeft financiële consequenties. In de afgelopen twee jaar is op het krediet een bedrag aan voorbereidings- en begeleidingskosten uitgegeven van € 257.000,-. Nu de gemeente geen eigenaar wordt van de accommodatie is er geen sprake van een investering die op de balans geactiveerd wordt en waarop jaarlijks wordt afgeschreven. Daarom moeten wij deze voorbereidingskosten nu ineens afschrijven. In de informatienota [‘Afronding project Nieuwbouw MFA/KC te Abbekerk’](#), welke 4 mei 2021 is verzonden, is hierover reeds gerapporteerd.

Omdat beide projecten niet op de balans geactiveerd worden schrijven wij deze voorbereidingskosten nu ineens af. Dit gaat in totaal om € 546.000,-.

In de huidige situatie heeft de gemeente een regiefunctie bij **de levensduur verlengende renovatie en vernieuwbouw**. Om hieraan invulling te geven zijn voorbereidings- en begeleidingskosten nodig van € 95.000,-.

Sociaal domein - PM

Op 4 mei 2021 informeerden we u via de informatie [‘Analyse en financiële eindstand sociaal domein’](#) over het tekort van € 4.864.000,- over 2020. Zoals we in ons raadvoorstel [‘Financieel in Balans sociaal domein 2020’](#) aangaven kennen de uitgaven in het sociaal domein een structureel stijgende lijn. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door Wmo en Jeugd.

In de begroting 2021 is extra budget geraamd voor het sociaal domein (€ 2.800.000,-). Daarnaast is er een taakstelling opgenomen van € 350.000,-. De taakstellende bezuiniging op het sociaal domein is voor 2021 ingeboekt op met name innovatie en preventie. Hierover bent u op 9 november 2020 via de informatienota [‘Voorgestelde invulling taakstelling Sociaal Domein’](#) geïnformeerd.

Daarnaast zien we op hoofdlijnen een aantal incidentele voor- en nadelen voor 2021, te weten:

- incidentele rijksbijdrage voor de jeugdzorg van € 1.085.000,-.
- mogelijk extra uitgaven voor de (uitgestelde) implementatie nieuwe wet Inburgering.

- BUIG lijkt op basis van de prognose van maart voordeliger uit te vallen en tegelijkertijd is de verwachting dat het BUIG budget in de loop van het jaar neerwaarts wordt bijgesteld.
- incidenteel overheveling resultaatbestemming MO&BW van de gemeente Hoorn van naar verwachting ongeveer € 1.460.000,-.

We stellen voor hiervan een deel te gebruiken voor de maatregelen van het project Financieel in Balans die gericht zijn op preventie en kwetsbare groepen.

We stellen op hoofdlijnen nu nog niet financieel bij. Indien nodig doen we dit bij de Herfstnota 2021

Zaalsport Wognum - nadeel: € 20.000,- (incidenteel)

Bij de begrotingsbehandeling 2021 - 2024 nam de raad een amendement aan over de zaalsport Wognum (extra sporthal). Op 20 januari 2021 informeerde het college de raad met de informatienota [‘effecten amendementen en moties begroting 2021-2024’](#) over de effecten van de amendementen en moties van de begroting. Over het amendement zaalsport Wognum meldde het college dat voor de extra kosten van de projectleiding bij de Lentenota een aanvraag gedaan zou worden. Dit betreft eenmalige kosten van € 20.000,-. Het krediet voor de infrastructurele maatregelen wordt gemaximeerd op € 200.000,-.

Sanering mijnsteen - nadeel: € 33.000,- (incidenteel)

Om het veld van RKVV Zwaagdijk ligt, door de gemeente aangebracht, mijnsteen. Dit moet gesaneerd worden. Deze onvoorziene sanering kost € 33.000. Hiervoor moet ruim 800 m2 looppad worden afgegraven en worden vervoerd naar een erkend verwerker.

Programma 3: Wonen, werken en recreëren

-523.000

Duurzaam Medemblik: Warmtetransitie - nadeel: € 125.000,-

Voor het bespoedigen van de transitie naar een aardgasvrij Medemblik richten we ons dit jaar op drie sporen:

1. Gemeentebrede aanpak: We communiceren over de Transitievisie Warmte (TVW). De TVW is het koersdocument naar een aardgasvrije gemeente. We informeren onze inwoners en ondernemers hierover. Daarnaast stimuleren we ze om hun woningen al te verduurzamen. Bijvoorbeeld door hun woning te isoleren, of om zelf energie op te wekken.
2. In gesprek in de kanswijken: Dit zijn de wijken waarin we de meeste kansen zien om van het aardgas af te gaan. In deze wijken gaan we in gesprek met inwoners. We bereiden dit eerst goed voor met de verschillende bij deze transitie betrokken stakeholders. Daarin verkennen we samenwerkingsvormen. Deze gesprekken vormen een belangrijke basis voor de wijkuitvoeringsplannen die we volgend jaar gaan opstellen. Voor het uitvoeren van deze 2 sporen ontvangen we een kleine bijdrage van het Rijk van afgerond € 21.000,-.
3. Verduurzamen bestaande gebouwde omgeving: we zetten dit jaar in om de gebouwde omgeving verder te verduurzamen. Hiervoor maken we gebruik van 2 subsidieregelingen die we kregen toegekend. De eerste betreft de Regeling Reductie Energie Woningen (RRE-W), een subsidieregeling vanuit het Rijk. We ontvangen € 200.000,- die we grotendeels inzetten voor energiebesparing bij

huurders van de drie woningcorporaties. Zo laten we mensen met een smalle beurs ook meeprofiteren van energiebesparende maatregelen. Dit is conform uw motie 'Duurzaamheid voor en door iedereen' van 8 november 2018. Daarnaast ontvangen we subsidie van de provincie vanuit het regionale energiebesparingsprogramma particuliere bestaande bouw. Deze regeling gaat uit van cofinanciering van uit de gemeente. Deze middelen zetten we onder andere in voor het ondersteunen van de VvE aanpak en het organiseren van een webinar over energiebesparing voor onze inwoners.

Om de programmabegroting 2021 - 2024 sluitend te maken verlaagde u als onderdeel van het dekkingsplan het budget Duurzaam Medemblik structureel met € 200.000,-. Gelukkig reserveerden we afgelopen jaren middelen voor het uitvoeren van het programma Duurzaam Medemblik. We vragen u € 125.000,- beschikbaar te stellen uit de reserve duurzaam Medemblik, om deze drie sporen uit te voeren.

Bouwleges - voordeel: € 81.000,- (incidenteel)

We verwachten een hoger aantal aanvragen in behandeling te nemen dan geraamd. Daarbij verwachten we dit jaar een aantal grotere bouwprojecten te kunnen vergunnen. Daarom ramen we extra inkomsten voor de bouwleges, dit betreft een stijging van € 284.000. De kosten die wij maken (zoals voor externe adviezen en inhuur personeel) à € 203.000,- voor de verstrekking van de vergunningen zijn hiermee verrekend. Daarbij merken we op dat in de huidige markt het moeilijk is om gekwalificeerd personeel te vinden.

Inkomsten kermis - nadeel: € 80.000,- (incidenteel)

Vanwege de coronamaatregelen gaan veel kermissen niet of in aangepaste vorm door. Hierdoor zijn er nauwelijks inkomsten.

Interbestuurlijk toezicht omgevingsrecht (IBT) - nadeel: € 50.000,- (incidenteel)

IBT Omgevingsrecht:

Wij informeerden u 30 maart 2020 over het oordeel van de provincie over de uitvoering van het omgevingsrecht. De provincie oordeelt dat wij het omgevingsrecht niet adequaat hebben ingericht. Het is belangrijk dat we deze medebewindstaak goed inrichten en daarnaast de geconstateerde achterstanden wegwerken.

Wij vragen dit budget aan voor:

- het uitvoeren van het plan van aanpak dat wij in juni 2020 vaststelden (€ 17.500,-)
- het opzetten van een project om te bepalen wat nodig is om de eisen vanuit het Besluit omgevingsrecht (Bor) duurzaam in te richten (€ 17.500,-)
- het op orde brengen van de bestemmingsplannen in ruimtelijke plannen (€ 15.000,-).

Het resultaat is:

- het plan van aanpak voor 2021 is uitgevoerd, met deze informatie kunt u sturen op de maatschappelijke opgaven.
- een voorstel aan college of raad welke middelen of keuzes nodig zijn om de eisen vanuit het BOR duurzaam in te richten

Kanttekening:

- We voeren de Omgevingswet in. Dit vraagt ambtelijke capaciteit. Om deze reden kunnen wij dit niet binnen de huidige bezetting oplossen.
- Niet toekennen van dit budget betekent dan nogmaals een negatief oordeel van de provincie over 2021. Dit houdt het risico in dat er een voornemen tot in de plaatstreding van de provincie volgt (dit is een voorfase voor het door de provincie uitvoeren van de gemeentelijke taken).

Aankoop percelen grond Gedempt Achterom, Koningshof, Achterom en Van Houweningenpark in Medemblik - nadeel: € 50.000,- (incidenteel)

Wij renoveren het Gedempt Achterom Medemblik. Wij raamden in 2018 en 2019 middelen voor de aankoop van particuliere percelen in de openbare ruimte. De niet bestede middelen van deze jaren hevelde wij per abuis niet over naar dit jaar. Wij vragen dit nu opnieuw aan.

Achtergrond project:

Vanuit een historisch verhaal zijn er in de kern Medemblik ongeveer 45 percelen grond die nog in eigendom zijn bij bewoners, terwijl deze percelen zijn ingericht als openbare ruimte. Dit is zo ontstaan na het dempen van een watergang. Aanlegplaatsen of bleekveldjes zijn ingericht als weg of parkeerplaats en de kadastrale eigendom is nooit naar de gemeente overgedragen. Dit kan leiden tot onwenselijke situaties tijdens de werkzaamheden. Vanwege de herinrichting van het Gedempt Achterom benaderen wij deze bewoners met de vraag of de gemeente deze percelen mag aankopen. Dit brengt kosten met zich mee voor het Kadaster en de notaris.

Dit budget is in voorgaande jaren ook aangevraagd. Het project werd echter uitgesteld. Het project is van start gegaan en dus is het van belang dat de gesprekken met de bewoners/eigenaren worden gevoerd en dat de resterende percelen worden aangekocht.

Professionalisering havenbedrijf en relatie gemeente - nadeel: € 50.000,- (incidenteel)

Om de basis op orde te krijgen en het professionaliseren van de relatie tussen de gemeente en het havenbedrijf vragen wij € 50.000,-. In 2019 is de verzelfstandiging van de Stadshavens in Medemblik geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie zetten we de volgende stap in de professionalisering van het havenbedrijf, inclusief de relatie met de gemeente. De gemeente doet dat via haar rollen als aandeelhouder, opdrachtgever voor het beheer van bruggen en sluis, verhuurder van water en opstallen en beleidsuitvoerder.

Met deze middelen maken we een start tot deze professionalisering en onderzoeken we hoe dit te borgen binnen de organisatie.

Om te beginnen starten we met het uitvoeren van een aantal aanbevelingen, dit zijn onder andere:

1. Regie op gemaakte afspraken
2. Vernieuwen van aflopende contracten
3. Profielschets van het accountmanagerschap
4. Beschrijven en verbeteren van taken, rollen en verantwoordelijkheden

Bijstellen inkomsten lijkbezorging - nadeel: € 59.000,- (structureel)

We zien structureel minder opbrengsten voor lijkbezorging. Er wordt in toenemende mate gecremeerd in plaats van begraven. Ook worden er minder vaak grafrechten verlengd. Hierdoor worden de begrote inkomsten niet meer gerealiseerd.

GVVP (Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan) - nadeel: € 70.000,- (incidenteel)

We stellen voor om het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan te actualiseren.

De inhoud van het GVVP van 13 december 2011 is achterhaald. De snel verlopende ontwikkelingen op het gebied van verkeer en mobiliteit noodzaakt ons om het GVVP iedere 10 jaar te actualiseren.

Daarnaast zijn de wensen/verzoeken/knelpunten voor de bewoners, bedrijven en andere belanghebbenden in de laatste 10 jaar gewijzigd. Via participatie wordt dit in beeld gebracht en worden de belanghebbenden betrokken bij de totstandkoming van het te actualiseren GVVP.

Door gebrek aan ambtelijke capaciteit dient de herziening van het GVVP te worden uitbesteed. De GVVP budgetten vallen onder het IBOR-plan. Daarom stellen we voor deze uitgaven te dekken uit de reserve kapitaalgoederen.

IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) - PM

We zien binnen het Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) overschrijdingen ontstaan op een aantal budgetten. Daar tegenover staan budgetten die mogelijk dit jaar niet volledig benut worden. Deze ontwikkelingen worden veroorzaakt door een inhaalslag die gemaakt moet worden om de basis beter op orde te krijgen. In de Herfstnota hebben we een completer beeld van de financiële gevolgen binnen IBOR en komen we indien nodig met een financiële bijstelling. De Lentenota komt daarvoor te vroeg, aangezien er nog een aantal onzekerheden bestaan, bijvoorbeeld ten aanzien van de uitkomsten van aanbestedingen.

Klimaatadaptatie - uitvoeringsagenda 2021 - nadeel: € 40.000,- (incidenteel)

Uw raad heeft in februari 2021 ambitie en strategie voor klimaatadaptatie vastgesteld. Voor 2021 zijn regionale en lokale acties opgenomen in de uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie 2021, o.a. kansenkaart en communicatie. We vragen uw raad hiervoor middelen vrij te maken.

We stellen voor deze lasten te dekken uit de reserve duurzaam Medemblik.

Zwerfafval vergoeding Nedvang - nadeel: € 40.000,- (incidenteel)

We ontvangen jaarlijks geld van het afvalfonds (Nedvang) om zwerfafval binnen de gemeente aan te pakken. We moeten onze uitgaven hiervoor verantwoorden. Uit de verantwoording van 2019 blijkt dat we € 40.000,- niet hebben uitgegeven, maar wel ontvangen.

Het afvalfonds is in 2013 gestart. Gemeenten hebben de tijd gekregen om een goed plan te maken voor de besteding van deze middelen. Daarom is de mogelijkheid geboden aan gemeenten geboden om ontvangen middelen in latere jaren in te zetten.

We hebben dus de mogelijkheid om dit bedrag nu nog in te zetten. Als we dit niet doen dan moeten we het bedrag in 2022 terugbetalen.

Om te voorkomen dat we moeten terugbetalen stellen we voor om € 40.000,- beschikbaar te stellen. Deze middelen zetten we in om activiteiten uit te voeren zoals die in het zwerfafvalplan voor 2021 staan omschreven.

Speeltoestellen - nadeel: € 40.000,- (incidenteel)

We moeten dit jaar 46 speeltoestellen vervangen in de speeltuinen in onze gemeente. Hiervoor zijn geen middelen gereserveerd. Binnen de gemeente beheren we 165 speeltuinen met daarin 934 speeltoestellen.

Om de veiligheid van de kleine inwoners te kunnen waarborgen dienen deze toestellen verwijderd te worden. Bij de begroting 2022 komen we met beleid en een structurele aanvraag.

Invloed bijstelling begrotingsresultaat 2021 in euro's	
Resultaat Lentenota	-1.598.000
Actueel begrotingsresultaat 2021	-3.828.000
Voorlopige dekking negatief resultaat (onttrekking algemene reserve)	3.828.000

3. Kredietaanvragen

1. Herinrichting Balkweiterhoek - verhogen bestaand krediet: € 50.000,-

We vragen uw raad om het krediet van de reconstructie Balkweiterhoek - Zwaagdijk - West te verhogen. Bij de voorbereiding van de herinrichting van de Balkweiterhoek is een uitgebreid participatietraject doorlopen. Dit is ontstaan bij de wijkschouw in het kader van de kernagenda en nadere verzoeken van de bewoners. Uit dit traject zijn extra noodzakelijke werkzaamheden gekomen. Waaronder niet eerder voorziene kosten aan het openbaar groen, openbare verlichting en het verleggen van een gasleiding. We schrijven dit krediet in 40 jaar af.

2. Oosterbegraafplaats Andijk - verlagen bestaand krediet: € 200.000,-

We stellen voor het toegekende uitvoeringskrediet te verlagen van € 535.000,- naar € 335.000,-. Bij de behandeling van de begroting 2021 is aangegeven dat uit het vooronderzoek is gebleken dat € 335.000,- voldoende is om dit project uit te voeren. We schrijven dit krediet in 40 jaar af.

3. Verduurzaming gemeentehuis - verhogen bestaand krediet: € 25.000,-

We verzoeken uw raad om het krediet verduurzamen gemeentehuis bij te stellen. Om de zonnepanelen achter het gemeentehuis aan te sluiten op het Liander netwerk voor de terug levering, was het noodzakelijk om aanpassingen uit te voeren in de hoofdmeterkast. Voor het behoud van elektra op ons netwerk en om de bedrijfsvoering te waarborgen was het noodzakelijk om hiervoor aggregaten in te zetten. Dit was niet voorzien en bracht extra kosten met zich mee. We schrijven dit krediet in 15 jaar af.

De aangevraagde kredieten hebben structurele kapitaallasten tot gevolg. De financiële effecten zijn in onderstaand overzicht opgenomen.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
1. Herinrichting Balkweiterhoek	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250
2. Oosterbegraafplaats Andijk	5.000	5.000	5.000	5.000
3. Verduurzaming gemeentehuis	-1.667	-1.667	-1.667	-1.667
Totale effect afschrijvingslasten	2.083	2.083	2.083	2.083
Voordelig effect begroting	2.083	2.083	2.083	2.083

4. Budgettaire neutrale wijzigingen

Budgettaire neutrale wijzigingen	In euro's	Incidenteel/ structureel
Programma 1: Dienstverlening en organisatie		
1. Centraliseren softwarebudgetten	14.000	Structureel
2. Verdeling ziektevervangingsbudget	243.000	Incidenteel
Programma 2: Samen leven en ondersteuning		
2. Verdeling ziektevervangingsbudget	-110.000	Incidenteel
3. Vergoeding VNG procesbegeleiding lokaal preventieakkoord	10.000	Incidenteel
3. Vergoeding VNG procesbegeleiding lokaal preventieakkoord	-10.000	Incidenteel
4. Sportakkoord	30.000	Incidenteel
4. Sportakkoord	-30.000	Incidenteel
Programma 3: Wonen, werken en recreëren		
1. Centraliseren softwarebudgetten	-14.000	Structureel
2. Verdeling ziektevervangingsbudget	-133.000	Incidenteel
5. Rioolheffing	30.000	Structureel
5. Rioolheffing	-30.000	Structureel
6. Afval	205.000	Structureel
6. Afval	-205.000	Structureel
Totaal	-	

1. Centraliseren softwarebudgetten

We centraliseerden de softwarebudgetten van onze organisatie. We verplaatsen budgetten zodat de lasten op de juiste plek in de begroting worden verantwoord.

2. Verdeling ziektevervangingsbudget

We verdelen het ziektevervangingsbudget zodat de lasten op de juiste plek in de begroting worden verantwoord.

3. Vergoeding VNG procesbegeleiding lokaal preventieakkoord

Vanuit de VNG ontvangen wij een bedrag van € 10.000,- voor de bekostiging van een procesondersteuner. Deze onafhankelijke procesondersteuner stelt samen met de gemeente de lokale preventieaanpak op.

4. Sportakkoord

We ontvangen uitvoeringsbudget voor het Sportakkoord. Voor 2021 wordt dit budget eenmalig verhoogd. Besteding van dit extra budget zal in lijn zijn met de afspraken binnen het Sportakkoord

5. Rioolheffing

We halen meer rioolheffing op, met name door areaaluitbreidingen. We meldden eerder in de Herfstnota 2020 al een structurele meeropbrengst rioolheffing niet-woning van € 30.000,- die nog niet is verwerkt in de begroting 2021. We voegen deze meeropbrengst toe aan de voorziening Onderhoud riolering.

6. Afval

We ramen het budget van afvalverwerking volgens de nieuwe DVO. Daarin is de grootste wijziging dat kwijscheldingen niet meer regionaal worden gedeclareerd.

5. Mutatieoverzicht reserves

In hoofdstuk 2 'Financiële afwijkingen' doen we voorstellen die reserves beïnvloeden. Onderstaande tabel geeft inzicht in deze voorstellen. Daarna volgt de toelichting.

Reserve In euro's	Stand 31-12-2020	Onttrekking /toevoeging (*)	Wijziging Lentenota	Stand na vaststelling Lentenota
1. Algemene reserve	23.945.000	-2.103.000	-3.828.000	18.014.000
2. Reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties	8.997.000	-767.000	-198.000	8.032.000
3. Reserve kapitaalgoederen	4.784.000	0	-70.000	4.714.000
4. Reserve duurzaam Medemblik	501.000	0	-165.000	336.000
Totaal	38.227.000	-2.870.000	-4.261.000	31.096.000

(*) + = toevoeging, -/- = onttrekking; conform besluit raad

1. Algemene reserve

Conform onze systematiek onttrekken we het negatieve begrotingsresultaat dat ontstaat door deze Lentenota aan de algemene reserve.

Voorlopige resultaatbestemming Lentenota	-3.828.000
	-3.828.000

2. Reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties

Onderstaand overzicht bevat de financiële afwijkingen uit hoofdstuk 2 die effect hebben op deze reserve.

Project Medemblik aan Zee	-198.000
	-198.000

3. Reserve kapitaalgoederen

Onderstaand overzicht bevat de financiële afwijkingen uit hoofdstuk 2 die effect hebben op deze reserve.

Gemeentelijke Verkeers- en Vervoerplan (GVVP)	-70.000
	-70.000

4. Reserve duurzaam Medemblik

Onderstaand overzicht bevat de financiële afwijkingen uit hoofdstuk 2 die effect hebben op deze reserve.

Warmtetransitie	-125.000
Klimaatadaptatie	-40.000
	-165.000

6. Coronavirus

De corona-epidemie houdt ons dagelijks leven nog steeds in de greep. Die verwachting hadden we vorig jaar niet. Nu is de 3^e golf aan besmettingen op zijn hoogtepunt en lijkt af te nemen. Het vaccinatieprogramma begint zijn vruchten af te werpen. We zijn echter nog niet uit de crisis en onze extra werkzaamheden blijven voorlopig doorgaan.

De versoepelingen van de maatregelen zorgen ervoor dat wij ons snel moeten aanpassen. Zowel op het gebied van handhaving, informatievoorziening en communicatie als op het gebied van de uitvoering zoals vergunningverlening en ontheffingen.

Vanaf januari 2021 hebben wij u maandelijks geïnformeerd over de voortgang in de stappen die zijn gezet.

Vanuit het Rijk is tot en met juni 2021 een aantal financiële pakketten samengesteld voor alle gemeenten ter compensatie van diverse extra kosten die we maken gemaakt en nog gaan maken. Bij de doorrekening van de meicirculaire informeren wij u over de bedragen die hiermee gepaard gaan. Hierover ontvangt u een raadsvoorstel in september.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de huidige beschikbare budgetten en realisatie tot nu toe¹:

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Verschil
Corona out of pocket kosten	-310.000		
<i>Tweede Kamerverkiezingen</i>		-76.000	
<i>Beveiligingswerkzaamheden</i>		-25.000	
<i>Thuisbezorgen reisdocumenten</i>		-17.000	
<i>Overige</i>		-9.000	
<i>Corona gerelateerde inhuur</i>			
<i>Handhaving & Veiligheid</i>		-129.000	
<i>Bedrijfsvoering</i>		-79.000	
<i>Omgevingszaken</i>		-6.000	
Subtotaal	-310.000	-341.000	-31.000

¹ Dit is exclusief de aangevraagde middelen in deze Lentenota.

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Vershil
Maatschappelijke voorzieningen corona	-400.000	-35.000	365.000
Overige	-	17.000	17.000
Totaal	-710.000	-359.000	351.000

Als de gezondheidscrisis voorbij is, staan we voor een volgende uitdaging. Na de afschaling van de GRIP 4 situatie krijgt de gemeente taken en verantwoordelijkheden die eerst bij de veiligheidsregio lagen.

Vervolgens staan we voor de opgave om steun te bieden en een bijdrage te leveren aan het herstel van de sociaal / maatschappelijke en economische crisis. De verwachting is dat we daar het hele jaar nog mee bezig zijn.

7. Treasury

In dit hoofdstuk leggen we uit hoe we ons geld beheren.

Liquiditeitspositie

In het eerste kwartaal stonden we gemiddeld € 5.467.000,- 'rood'. Dit tekort hebben we afgedekt met kasgeldleningen. Het aantrekken van kasgeldleningen is nog steeds goedkoper dan 'rood' staan bij onze huisbankier BNG of opname van een vaste geldlening.

Schatkistbankieren

Volgens de regels van het Rijk storten we overtollig geld in de schatkist van het Rijk. Door de huidige rentestand ontvangen we hierover geen rente. Het geld blijft wel van ons en kunnen we weer opnemen als we het nodig hebben. Er is geen roodstandfaciliteit bij de schatkist.

Kasgeldlimiet 2021

De kasgeldlimiet voor onze gemeente is in 2021 € 8.614.000,-. In het eerste kwartaal heeft de gemeente deze kasgeldlimiet niet overschreden.

8. Overzicht structurele- en incidentele afwijkingen

Programma	Totalen Lentenota 2021	Structureel	Incidenteel
In Euro's			
Programma 1: Dienstverlening en organisatie	-381.000	88.000	-469.000
Implementatie Baseline Informatiebeveiliging Overheid	-25.000	-	-25.000
Migratie naar cloudomgeving van zaak- en archiveringssysteem	-91.000	-38.000	-53.000
Project rechtmatigheid	-30.000	-	-30.000
Vervanging taxatiepakket belastingen	-65.000	-10.000	-55.000
Bijstelling corona	-501.000	-	-501.000

Bestuurskracht	-40.000	-	-40.000
Project Medemblik aan Zee	-198.000	-	-198.000
Onroerendezaakbelasting	136.000	136.000	-
Reserves:			
Reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties - Medemblik aan Zee	198.000	-	198.000
Reserve duurzaam Medemblik - klimaatadaptatie	40.000	-	40.000
Reserve duurzaam Medemblik - warmtetransitie	125.000	-	125.000
Reserve kapitaalgoederen - GVVP	70.000	-	70.000
Programma 2: Samen leven en ondersteuning			
Afwikkeling projecten MFA Abbekerk en nieuwbouw zwembad Wervershoof	-641.000	-	-641.000
Sociaal domein	pm	pm	pm
Zaalsport Wognum	-20.000	-	-20.000
Sanering mijnsteen RKKV Zwaagdijk	-33.000	-	-33.000
Programma 3: Wonen, werken en recreëren			
Duurzaam Medemblik - warmtetransitie	-125.000	-	-125.000
Bouwleges	81.000	-	81.000
Inkomsten kermissen	-80.000	-	-80.000
Interbestuurlijk toezicht omgevingsrecht (IBT)	-50.000	-	-50.000
Aankoop percelen grond Gedempt Achterom, Koningshof, Achterom en Van Houweningenpark in Medemblik	-50.000	-	-50.000
Professionalisering havenbedrijf en relatie gemeente	-50.000	-	-50.000
Bijstellen leges lijkbezorging	-59.000	-59.000	
GVVP (gemeentelijk verkeers- en vervoersplan)	-70.000	-	-70.000
IBOR (integraal beheer openbare ruimte)	PM	PM	PM
Klimaatadaptatie - uitvoeringsagenda 2021	-40.000	-	-40.000
Zwerfafval vergoeding Nedvang - bijdrage van derden	-40.000	-	-40.000
Speeltoestellen	-40.000	-	-40.000
Totalen	-1.598.000	29.000	-1.627.000

9. Voortgang top 3 aandachtspunten accountantsverslag 2018

Uw raad heeft, op advies van de auditcommissie, het college opgedragen de komende twee jaar één keer per kwartaal de voortgang te rapporteren van de top 3 aandachtspunten in het accountantsverslag bij de jaarrekening 2018. Onderstaand de verantwoording op basis van acties en status. Als een actie is afgerond wordt deze groen weergegeven, oranje als het lopend is en rood als we nog moeten starten.

1. Europese en interne aanbestedingsregels

Nr.	Actie	Status
1.1	Implementatie van een inkoopapp (digitaal startformulier). Bij elke inkoopbehoefte vanaf € 10.000 dient een digitaal startformulier te worden ingevuld.	
1.2	Het opstellen van een plan van aanpak over hoe het contractbeheer en -management in de organisatie moet zijn ingericht. Dit wordt in 2020 afgerond.	
1.3	Oordeel van aanbestedingsjurist over rechtmatigheid van de langlopende contracten van informatisering pakketten.	
1.4	Uitvoeren van tussentijdse analyses op de bestedingen.	
1.5	Het beoordelen van alle langlopende contracten binnen de organisatie op onrechtmatigheid. Na het ontvangen van het definitief oordeel van de aanbestedingsjurist bepalen we wanneer we dit op pakken.	

We ronden in 2020 een vooronderzoek af om te inventariseren hoe we ons contractbeheer en -management kunnen professionaliseren. Hieruit bleek dat verdiepend onderzoek noodzakelijk is. Onderdeel van dit vervolgonderzoek is het verkrijgen van inzicht in alle langlopende contracten binnen de organisatie. Door de uitbraak van het coronavirus loopt de start van dit onderzoek nog altijd vertraging op.

We hebben in overleg met de accountant een spendanalyse uitgevoerd op de bestedingen in de afgelopen vier jaar. Dit was onderdeel van de accountantscontrole op de jaarrekening 2020. We overlegden met de accountant over de bevindingen.

In de begroting 2021 heeft de raad besloten dat de onrechtmatigheid van langlopende contracten nu geen prioriteit heeft. Hier zijn geen middelen voor beschikbaar

2. IT-beheersomgeving

De bevindingen van de accountant waren gericht op onderstaande drie onderwerpen:

		Beleid	Uitvoering	Controle
2.1	Logische toegangsbeveiliging			
2.2	Wijzigingenbeheer			
2.3	Continuïteitsbeheer			

Op deze drie onderwerpen ontbrak het aan beleid, maar ook aan uitvoering en controle. We hebben daarom een verbeterplan opgesteld via deze drie assen. Zichtbaar is dat het zich positief ontwikkeld.

2.1 Logische toegangsbeveiliging

Er is beleid en een procedure logische toegangsbeveiliging door de directie vastgesteld. Deze procedure is begin 2021 geïmplementeerd in de organisatie. Controle op naleving van de uitvoering verloopt via Interne Controle en de jaarlijkse IT-audit.

2.2 Wijzigingenbeheer

Verbeteringen op dit punt zijn pas te verwachten als de personele bezetting (qua capaciteit en competenties) en organisatorische inbedding van functioneel beheer in de organisatie zijn verbeterd. Voor de inrichting van functioneel beheer is naar verwachting 3 fte nodig. Met het vrijgeven van de gereserveerde middelen voor de organisatie komt er budget beschikbaar voor 1 fte.

2.3 Continuïteitsbeheer

De accountant heeft gevraagd om te voldoen aan een bepaalde kwaliteitsnorm (ISAE3402). DeSom heeft deze assurance-toets in 2020 laten uitvoeren door een onafhankelijk accountant en heeft zowel een Type I als Type II verklaring ontvangen. Op dit moment loopt een hernieuwde controle hierop.

3. Administratieve Organisatie en Interne Controle

Nr.	Actie	Status
3.1	Het op orde brengen van de personele bezetting voor de uitvoering van de VIC ² .	
3.2	Het uitvoeren van jaarplan van de VIC. Waar nodig worden de procesbeschrijvingen geactualiseerd.	
3.3	Onderzoek naar de mogelijkheid tot samenwerking op dit gebied in de regio.	
3.4	Voorbereiding op de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording door het college van B&W	

We rapporteerden eerder dat de personele bezetting van de VIC op orde is gebracht. Het college van B&W moet in de toekomst zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening. Dat is voorzien vanaf boekjaar 2021, maar staat nog niet vast.

² Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

We voorzien dat deze wettelijke taak zal leiden tot een verdere uitbreiding van de werkzaamheden van de VIC.

We bereiden ons voor om straks zelf een rechtmatigheidsverantwoording af te kunnen geven. We vragen in deze tussentijdse rapportage incidenteel budget om de komende periode externe expertise aan te trekken om hierin verdere stappen te zetten. Het inventariseren en actualiseren van de procesbeschrijvingen is een onderdeel van de voorbereidingen op de rechtmatigheidsverantwoording.

We ronden onze controles voor de VIC over 2020 af. In verband met de beschikbare tijd en knelpunten in de capaciteit kozen we ervoor ons te concentreren op het uitvoeren van de controles op de essentiële processen. Na afronding van de accountantscontrole op de jaarrekening 2020 startten we met het uitvoeren van ons jaarplan van de VIC voor 2021.

Mede in het kader van 3.4 zijn in de regio de eerder verkennende gesprekken gevoerd, dit heeft nog geen vervolg gehad. De focus van de regio ligt op dit moment intern op de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording. Hierbij wordt wel kennis en informatie uitgewisseld en wordt er gespard over het proces.

Budgettaire neutrale wijzigingen college

Budgettaire neutrale wijzigingen	20201 in euro's	Incidenteel/ structureel
Programma 1: Dienstverlening en organisatie		
1. Verdeling ziektevervangingsbudget	21.000	Incidenteel
1. Verdeling ziektevervangingsbudget	-21.000	Incidenteel
Programma 2: Samen leven en ondersteuning		
2. Budget topsport	100.000	Structureel
2. Budget topsport	-100.000	Structureel
3. 1572 viering	25.000	Incidenteel
3. 1572 viering	25.000	Incidenteel
4. Onderwijs / peuterspeelzaalwerk	21.000	Structureel
4. Onderwijs / peuterspeelzaalwerk	-21.000	Structureel
5. Subsidieprogramma	44.000	Structureel
5. Subsidieprogramma	-44.000	Structureel
Totaal	-	

Programma 1: Dienstverlening en organisatie*1. Verdeling ziektevervangingsbudget*

We verdelen het ziektevervangingsbudget zodat de lasten op de juiste plek in de begroting worden verantwoord.

Programma 2: Samenleven en Ondersteuning*2. Budget topsport*

Dit betreft een budget neutrale begrotingswijziging. De bijdrage voor Topsport wordt nu uit verschillende budgetten gedekt. Voor een verduidelijking van het financieel beheer is het praktisch om hier één budget van te maken.

3. 1572 viering

We zetten incidenteel een aantal budgetten in voor de 1572 viering. Het gaat hierbij om budgetten die beschikbaar zijn voor kunst in de openbare ruimte, stichting leven in vrijheid en incidentele budgettaire ruimte binnen onderwijsactiviteiten. Zo kunnen we meedoen met de 1572 viering (op lokaal, regionaal en landelijk niveau). Hier gaat een bedrag van € 25.000,- euro mee gepaard.

4. Onderwijs / peuterspeelzaalwerk

Binnen het budget Peuterspeelzaalwerk is een bedrag van € 21.000,- per jaar structureel onbenut. Binnen het onderwijsbeleid lopen een aantal regionale projecten zoals het Techniekpact, RIF MBO aanvragen "Entree in beweging" en "Ontzorg de Zorg" en staan wij voor nieuwe uitdagingen zoals de nog vast te stellen beleidsnotitie Westfriese aanpak laaggeletterdheid 2021-2024. Bij al deze projecten wordt (bovenregionaal) cofinanciering verwacht van de gemeente Medemblik.

Op dit moment hebben wij daar geen dekking voor binnen het budget Lokaal Onderwijsbeleid. Door het inzetten van deze budgettaire ruimte binnen Lokaal

Onderwijsbeleid kunnen wij onze (financiële) bijdrage leveren aan deze (boven) regionale vraagstukken.

5. *Subsidieprogramma*

We verplaatsen de budgetten binnen het subsidieprogramma zoals deze is vastgesteld.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-403203
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid G. Mos
Fractie D66
Onderwerp Commissievragen D66 raadsclie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021
Datum waarop de vraag is gesteld 11 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
Portefeuillehouder A. van Langen
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, Openbare Ruimte

1.	pagina 7 Opmerking: Mbt de aankoop van percelen in Medemblik: Gesproken wordt over de herinrichting van het Gedempt Achterom. Ook andere locaties worden genoemd. Waar heeft dit project precies betrekking op?
antwoord	Het project herinrichting Gedempt Achterom betreft de reconstructie van de openbare ruimte van deze straat. De verharding, het groen is in een matig tot slechte staat van onderhoud en wordt derhalve vernieuwd. Daarbij wordt de straat zo ingericht dat het kan anticiperen op de klimaatveranderingen. Het tijdelijk bergen en afvoeren van regenwater na heftige regenbuien en het beperken van hittestress.
2.	pagina 7 Opmerking: Mbt de aankoop van percelen in Medemblik: Uit de tekst wordt niet duidelijk of de geraamde 50.000 betrekking heeft op de aankoop of op de daarmee gepaard gaande kosten. Kunt u dit toelichten?
antwoord	Het geraamde bedrag heeft betrekking op de kosten die gemaakt moeten worden voor de notaris en het Kadaster.
3.	pagina 8 Opmerking: Gelet op de gemiddelde kostprijs van speeltoestellen lijkt dit een laag bedrag voor deze vervanging. Kunt u dit toelichten?
antwoord	We hebben dit bedrag aangevraagd om speeltoestellen te verwijderen. De werkzaamheden betreffen het verwijderen van speeltoestellen, aanvullen met grond egaliseren en inzaaien met graszaad. In sommige gevallen wordt de verharding hersteld.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406008
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid A. van der Geest
 Fractie PW2010
 Onderwerp Commissievragen PW2010 raadsce. 24-6 agendapunt 8.2
 Lentenota 2021
 Datum waarop de vraag is gesteld 18 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder F. Streng en D. Kuipers
 Afdeling

Bijlage Lentenota College

1.	Punt 3 Viering 1572 De viering wordt nogal groots aangepakt, lokaal, regionaal en landelijk. Voor het meedoen aan deze viering zijn een aantal budgetten beschikbaar. Het gaat om een totaal van € 25.000. Weten de inwoners waarom aandacht wordt besteed aan het jaar 1572? Hoe wordt dat gecommuniceerd? Is nu al duidelijk welke activiteiten er worden ontwikkeld? Zo ja, waaraan wordt gedacht? Welke zijn lokaal, welke regionaal en welke landelijk? Worden betrokkenen, zoals scholen, bijtijds op de hoogte gesteld, zodat er rekening mee kan worden gehouden?
antwoord	De viering van 450 jaar 'de geboorte van Nederland' heeft als voornaamste doel om inwoners attent te maken op de lokale historie en gebeurtenissen in 1572 en 1573. We willen dat doen door gemakkelijke en betekenisvolle activiteiten te bieden in 2022 en 2023. En door leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs via een aantrekkelijk educatief pakket te leren over de lokale en landelijke historie en de relevantie hiervan ook te leren vertalen naar het nu. In aanvulling op het landelijke programma (website, tentoonstelling, lespakket, mogelijk ook een televisie serie) worden op Westfries niveau voorbereidingen getroffen voor een publicatie over de Slag op de Zuiderzee door het Westfries Archief, Westfries Museum en Archeologie West-Friesland. Een theaterlezing door Ad Geerdink in alle Westfriesse gemeenten en een lokale aanvulling op het landelijke lespakket behoren ook tot de plannen. In overleg met de afdelingen communicatie van de zeven gemeenten én de initiatiefnemers van de regionale viering wordt een communicatieplan opgesteld waarbij zeker ook aandacht is voor het tijdig aankondigen van de activiteiten.

	De viering is besproken in het Cultuur Platform Medemblik. Voor Medemblik was Kasteel Radboud een plek van belang in 1572. Waar mogelijk bieden we ook op lokaal niveau activiteiten aan. Gedacht wordt aan een schrijfwedstrijd in samenwerking met de Westfrieze Bibliotheken, het Westfries Archief en het Kasteel. Financiering hiervoor is echter nog niet rond.
--	---

2.	Punt 4. Onderwijs/ Peuterspeelzaalwerk Is bekend waarom er per jaar structureel een bedrag van € 21.000 binnen het budget Peuterspeelzaalwerk onbenut blijft? Zou dit bedrag naast de VVE ook gebruikt kunnen worden binnen het Sociaal Domein aan preventie mbt jeugdhulp/ jeugdzorg voor de jonge kinderen? Zo nee, waarom niet?
antwoord	Het budget peuterspeelzaalwerk wordt aangewend voor het bekostigen van peuteropvang voor ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. Jaarlijks wordt op basis van de ingediende subsidieaanvragen van de peuteropvangaanbieders het subsidieplafond vastgesteld. De peuteropvangregeling is kindgebonden en afhankelijk van het aantal ouders dat een beroep op de gemeente moet doen. Dat kan jaarlijks fluctueren. De gemeente gaat in het derde kwartaal gelden ontvangen voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Zorgpreventie voor jonge kinderen is een van de mogelijke bestedingen vanuit deze NPO-gelden. Over de besteding van het NPO zal uw raad in het vierde kwartaal nader over worden geïnformeerd.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid G. Mos
Fractie D66
Onderwerp Commissievragen (fractie), raadscie. (datum), (onderwerp)
Datum waarop de vraag is gesteld 18 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
Portefeuillehouder D. Kuipers
Afdeling

1.	Nog een nagekomen vraag over de Lentenota, pagina 8: Wat is de reden dat hiervoor geen budget was gereserveerd? Hoe is het beleid ten aanzien daarvan?
antwoord	In de begroting hebben we structureel budget voor het onderhoud van onze speeltoestellen. Voor het vervangen van speeltoestellen (bij afkeur) is geen structureel budget in de begroting opgenomen. De gevraagde bedragen voor vervanging zijn gebaseerd op de maximale levensduur van de speeltoestellen.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406482
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid S. Zeilemaker
 Fractie PWF
 Onderwerp Commissievragen (fractie), raadsclie. (datum), (onderwerp)
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

1.	Pagina 3 project Medemblik aan Zee Vraag: Welke koopsom heeft u ontvangen en waarom wordt die niet vermeld?
antwoord	We hebben de koopsom hier niet vermeld omdat we het gesprek met uw raad niet hierover willen voeren, dit is immers al in een vorige collegeperiode besloten, (vertrouwelijk) gedeeld, en nu afgerond. In de lentenota is aangegeven welk resterend budget voor 2021 nog benodigd is voor het project Medemblik aan Zee. Hiermee is de laatste stand van zaken van de financiën weergegeven.
2.	Pagina 7 professionalisering havenbedrijf U schrijft:” Om de basis op orde te krijgen en het professionaliseren van de relatie tussen de gemeente en het havenbedrijf vragen wij € 50.000,-. In 2019 is de verzelfstandiging van de Stadshavens in Medemblik geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie zetten we de volgende stap in de professionalisering van het havenbedrijf, inclusief de relatie met de gemeente.” Vraag: Kunt u uitleggen wat dit betekent en waarom dit niet vergoed wordt uit de opbrengsten havengelden?
Antwoord	Met de volgende stap bedoelen wij: een aanspreekpunt voor de havens intern, actualisering van afspraken en overeenkomsten en werken aan de professionele relatie (governance) tussen Stadshavens en de gemeente. De opbrengsten uit havengelden komen niet bij de gemeente terecht. De voorgestelde kosten voor professionalisering komen voor rekening van de onze organisatie.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406547
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid A. v.d. Geest
Fractie PW2010
Onderwerp Commissievragen (fractie), raadscie. (datum), (onderwerp)
Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
Portefeuillehouder
Afdeling

1.	Het negatieve begrotingsresultaat van bijna 4 miljoen euro tot en met de Lentenota wordt onttrokken aan de algemene reserve. Dit heeft effect op het weerstandsvermogen. Hierover worden commissie en raad geïnformeerd tijdens de actieve informatie. Dat staat vast. Tot nu staat er echter nog niets op papier. Betekent dit dat raads- en commissieleden pas 24 juni mondeling worden geïnformeerd? Wat is de reden dat hiervoor is gekozen en wordt er afgeweken van de normale gang van zaken? (Wij nemen aan dat het wel vaker voorkomt dat er voorstellen zijn met mutaties op de algemene reserve) Wat maakt het dit jaar zo speciaal?
antwoord	De standaard afspraak is dat als er mutatie in de Algemene Reserve wordt voorgesteld, de impact op het weerstandsvermogen wordt toegevoegd. 24 juni worden er echter 2 producten aangeboden die effect hebben op de Algemene Reserve (jaarrekening en lentenota). Dus bij beide voorstellen de impact van mutatie aangeven geeft geen totaalbeeld. Daarom is gekozen voor de weg via actieve informatie.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406556
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid R. Braaksma
 Fractie GemeenteBelangen
 Onderwerp Commissievragen GemeenteBelangen raadscie. 24-6
 agendapunt 8.2 Lentenota
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder F. Streng en Andrea van Langen
 Afdeling Omgevingszaken en Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	Blz. 3 Project MAZ kunt u mij een overzicht geven van de nadelige kosten van de € 198.000 die gemaakt zijn?
antwoord	Het nadeel bestaat uit het afboeken van de resterende boekwaarde van het voormalige gemeentehuis (€ 180.000,-) en de kosten van de gevraagde extra capaciteit in 2021 (€ 18.000,-).
2.	U schrijft dat in de tweede helft van dit jaar de omgevingsvergunning onherroepelijk zal zijn. Heeft u de omgevingsvergunning al gereed dan?
Antwoord	De omgevingsvergunning is nog niet gereed. Bij deze aanvraag vragen met name aspecten archeologie, monumenten, en brandveiligheid nog de nodige aanvullingen/aanpassingen. Zodra het bouwplan voldoet aan de wettelijke eisen kan de ontwerpbeschikking in de tweede helft van 2021 ter inzage worden gelegd. Indien er geen zienswijzen tegen het plan worden ingediend ontstaat er in de eerste helft van 2022 een onherroepelijke vergunning.
3.	De termijn van 6 maanden die er voor staat is volgens mij op 28 juni dit jaar verlopen klopt dit?
Antwoord	Dit klopt. De aanvraag is binnengekomen op 18-12-2020. Het feit dat het college langer de tijd nodig heeft om de aanvraag te behandelen komt met name omdat de aanvraag in eerste instantie niet ontvankelijk was. Ook tijdens de behandeling van de aanvraag bleken er nog de nodige aanpassingen/onderzoeken nodig zijn om tot een bouwplan te komen dat aan de wettelijke eisen voldoet.
4.	Is de aankoopsom van € 100.000 al door MAZ betaald?
Antwoord	Ja, de koopsom is betaald.

5.	Zo ja is dit bedrag al verwerkt in deze € 198.000?
Antwoord	Ja, we hebben bij de berekening de ontvangen koopsom in mindering gebracht op de resterende boekwaarde van het voormalig gemeentehuis.
6.	Blz. 4 Nieuwbouw Zwembad Wervershoof staat namelijk dat de gronden aangekocht zijn maar is later weer teruggedraaid, en dat uit de onderhandelingen een schadeloosstelling van € 41.000 is uit onderhandeld. Is het niet merkwaardig dat dit zo is gegaan namelijk als de gemeente grond aankoopt voor een groot project als dit altijd moet zijn mits goedkeuring van de raad. Zodat je deze kosten niet zal krijgen Waarom is dit hier hierbij ook niet zo gegaan? (vreemd Foutje?)
Antwoord	Op een eerder moment besloot de raad een zwembad te bouwen op deze locatie, waarmee de inzet van de ontbindende voorwaarden niet nodig was. Na het verlopen van de ontbindende voorwaarden besloot de raad alsnog geen nieuw zwembad op deze locatie te bouwen. Dientengevolge is in overleg getreden met de verkopende partij en is de uitkomst het betalen van genoemde schadeloosstelling.
7.	Blz. 5. Is het bedrag van € 200.000 voor infrastructurele maatregelen gebaseerd op een hal bij de Bloesem.
Antwoord	Ja, dit is voor een extra hal bij De Bloesem.
8.	Blz. 6 . Inkomsten Kermis Nadeel € 80.000 vallen deze extra kosten niet onder de Corona Kosten die gemaakt zijn. Zoals extra toezicht Boa's en externe beveiliging
Antwoord	De extra kosten (beveiliging, inzet Boa's ect.) die gemaakt zijn voor de kermis Medemblik en Wervershoof vallen inderdaad onder het hoofdstuk Corona kosten. Het bedoelde bedrag zijn geen extra kosten maar gaan over de sterk verminderde en voor een groot deel misgelopen verpachtingen van alle kermissen in 2020.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406591
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid T. Berlijn
 Fractie Hart voor Medemblik
 Onderwerp Commissievragen HvM raadscie. 24-6 agendapunt 8.2 Lentenota 2021
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

Pag. 1: "Implementatie BIO"

BIO is om hacking tegen te gaan! Zeer opvallend zijn wat ons betreft de redenen die worden genoemd om nu eindelijk wel tot actie over te gaan. Gek genoeg zijn dat geen redenen die betrekking hebben op de gevolgen van hacking voor onze inwoners, maar wel over een dreigende hoge boete voor de gemeente EN vooral de persoonlijke aansprakelijkheid van bestuurders van de gemeente Medemblik in geval er iets misgaat!

1.	Hoe is het mogelijk dat de BIO per 2019 verplicht is en dat dit in Medemblik nog steeds niet is geregeld?
antwoord	Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. De BIO (Basis Informatie voor Overheden) is een doorontwikkeling, ofwel een 'update', van de BIG (Basis Informatie Gemeenten). Wij voldoen nog steeds aan de BIG. Wij hebben voor informatieveiligheid aangegeven dat we BIO-compliant willen zijn per 2023. De technische BIO-normen worden ingericht en beheerd door DeSom. Op dit onderdeel is in 2020 en de eerste helft van dit jaar geïnvesteerd, om samen met de overig aangesloten gemeenten, een gemeenschappelijke koers te bepalen. In de komende jaren vindt implementatie plaats. De organisatorische aspecten betreffen houding, gedrag en cultuur. Het implementeren van nieuwe afspraken, spelregels en uitgangspunten vergt meer doorlooptijd omdat het een cultuurverandering betreft, dan een technische aanpassing.
2.	"Met de migratie van dit systeem zijn kosten gemoeid die we ten tijde van de begroting 2021 nog niet in beeld hadden." Is hiervoor dan geen stelpost opgenomen?
Antwoord	Nee, dat is niet gebeurd.

3.	Waarom is dit niet gebeurd als we al zo lang weten dat dit eraan zat te komen?
Antwoord	De kosten die gemoeid zijn met de technische kant hadden en hebben een gemeenschappelijke routekaart nodig. Deze wordt opgesteld door DeSom in samenwerking met de deelnemende gemeenten. Er is om deze reden geen stelpost opgenomen.

“Bijstelling corona”

1.	Kunt u naast de door u genoemde “inhuur” voorbeelden geven van door corona veroorzaakte hogere kosten bedrijfsvoering?
Antwoord	Hogere kosten voor de bedrijfsvoering worden veroorzaakt door bezorgkosten van reisdocumenten, de aanschaf van hygiënemiddelen, faciliteren in voorzieningen voor thuiswerken en hogere communicatiekosten.
2.	U gebruikt hier “onder meer”, naast inhuur en verhoging kosten bedrijfsvoering. Welke zaken doelt u nog meer op?
Antwoord	Hogere kosten voor inhuur en bedrijfsvoering zijn de grootste posten. Niet uit te sluiten valt dat we in de fase na de gezondheids crisis in de herstelfase voor andere uitgaven komen te staan zoals voor het Sociaal Domein en het Maatschappelijk Beleid, Economie en Veiligheid. Op dit moment is nog niet bekend wat de herstelfase voor ons gaat betekenen.

Pagina 3: “Medemblik aan Zee”

1.	Kunt u een toelichting geven op genoemde afboeking van € 180.000?
Antwoord	Na de verkoop aan de ontwikkelaar MAZ (Medemblik aan Zee) resteert nog een boekwaarde. Deze resterende boekwaarde van het voormalige gemeentehuis in Medemblik is € 180.000,-. In de reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties is rekening gehouden met het afboeken van deze boekwaarde. De raad is bevoegd om dit bedrag te onttrekken uit de reserve.

Pagina 4: “MFA Abbekerk en nieuwbouw zwembad “

1.	Graag ontvangen wij een gedetailleerd overzicht van de voorbereidings- en begeleidingskosten.
Antwoord	In algemeenheid kunnen we u melden dat het gaat om diverse soorten variërend van voorbereidend onderzoek tot en met externe projectleiderskosten. Dit kunnen we op hoofdlijnen mondeling toelichten.

“Zaalsport Wognum”

1.	Wat wordt er hier specifiek bedoeld met “infrastructurele maatregelen”, die € 200.000 kosten?
Antwoord	Dit is de uitwerking van een aangenomen amendement bij de begroting 2021. Hierin staat: de gemeente betaald de aansluitkosten van de voorziening en de buitenruimte van de blaashal en toekomstige sporthal.

“Professionalisering havenbedrijf en relatie gemeente”

1.	Hoe kan het zijn dat de basis hiervan niet op orde is? Graag een beargumenteerd antwoord omdat in het verleden steeds door de portefeuillehouder beterschap is beloofd.
Antwoord	Tijdens het op afstand plaatsen heeft uw raad geen middelen beschikbaar gesteld voor de interne organisatie. De portefeuillehouder heeft een evaluatie voorgesteld. Uw raad stelde daar de middelen voor beschikbaar. De uitkomsten daarvan leiden nu tot dit voorstel.
2.	Wie heeft de hiergenoemde aanbevelingen gedaan? (belangrijk om te weten alvorens er hier geld aan wordt uitgegeven)
Antwoord	De opsteller van de evaluatie: Edwin Roos als onafhankelijk adviseur.

“Bijstellen inkomsten lijkbezorging”

1.	Het college constateert structureel minder inkomsten uit lijkbezorging, omdat er meer gecremeerd wordt en er minder grafrechten worden verlengd. Als dit structureel zo is, waarom heeft er hier niet eerder een budgettaire correctie op plaatsgevonden?
Antwoord	We hebben gekeken of de lagere inkomsten incidenteel waren of er een structurele lijn in is te ontdekken. Dit laatste blijkt de afgelopen jaren het geval. Daarom stellen we de inkomsten bij.

Beantwoording vragen uit de raadscommissie

Nummer
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid T. Berlijn
 Fractie HvM
 Onderwerp Commissievragen (vervolgvragen) HvM raadscie. 24-6
 agendapunt 8.2 Lentenota 2021
 Datum waarop de vraag is gesteld 28 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de raadsvergadering.
 Portefeuillehouder J. Fit
 Afdeling

1.	Mogen wij een gedetailleerd overzicht ontvangen van de voorbereidings- en begeleidingskosten van de projecten Zwembad De Zeehoek en MFA Abbekerk?																																
antwoord	<table><tr><th colspan="4">Nadere specificatie voorbereidings- en begeleidingskosten</th></tr><tr><th></th><th></th><th>MFA Abbekerk</th><th>Zwembad De Zeehoek</th></tr><tr><td>1</td><td>Integraal Projectmanagement</td><td>€ 87.500</td><td>€ 138.000</td></tr><tr><td>2</td><td>Projectleiding</td><td>€ 91.000</td><td></td></tr><tr><td>3</td><td>Externe adviezen voor diverse onderzoeken (o.a. aanbestedingsvorm, financieringsopzet, ruimtelijke inpassing etc)</td><td>€ 28.500</td><td>€ 90.000</td></tr><tr><td>4</td><td>Vergoeding verlenging koopcontract grond</td><td></td><td>€ 20.000</td></tr><tr><td>5</td><td>Diverse kosten (o.a. terugdraai grondaankoop)</td><td>€ 50.000</td><td>€ 41.000</td></tr><tr><td></td><td>Totaal</td><td>€ 257.000</td><td>€ 289.000</td></tr></table>	Nadere specificatie voorbereidings- en begeleidingskosten						MFA Abbekerk	Zwembad De Zeehoek	1	Integraal Projectmanagement	€ 87.500	€ 138.000	2	Projectleiding	€ 91.000		3	Externe adviezen voor diverse onderzoeken (o.a. aanbestedingsvorm, financieringsopzet, ruimtelijke inpassing etc)	€ 28.500	€ 90.000	4	Vergoeding verlenging koopcontract grond		€ 20.000	5	Diverse kosten (o.a. terugdraai grondaankoop)	€ 50.000	€ 41.000		Totaal	€ 257.000	€ 289.000
Nadere specificatie voorbereidings- en begeleidingskosten																																	
		MFA Abbekerk	Zwembad De Zeehoek																														
1	Integraal Projectmanagement	€ 87.500	€ 138.000																														
2	Projectleiding	€ 91.000																															
3	Externe adviezen voor diverse onderzoeken (o.a. aanbestedingsvorm, financieringsopzet, ruimtelijke inpassing etc)	€ 28.500	€ 90.000																														
4	Vergoeding verlenging koopcontract grond		€ 20.000																														
5	Diverse kosten (o.a. terugdraai grondaankoop)	€ 50.000	€ 41.000																														
	Totaal	€ 257.000	€ 289.000																														

Beantwoording vragen uit de raadscommissie

Nummer DOC-21-409238
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid S. Zeilemaker
 Fractie PWF
 Onderwerp Aanvullende Commissievragen PWF raadscie. 24-6 agenapunt 8.2 Lentenota
 Datum waarop de vraag is gesteld 25 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de raadsvergadering.
 Portefeuillehouder D. Kuipers
 Afdeling

1.	Pagina 3 project Medemblik aan Zee Vraag: Welke koopsom heeft u ontvangen en waarom wordt die niet vermeld? Antwoord: We hebben de koopsom hier niet vermeld omdat we het gesprek met uw raad niet opnieuw hierover willen voeren, dit is immers al in een vorige collegeperiode besloten, (vertrouwelijk) gedeeld, en nu afgerond. In de lentenota is aangegeven welk resterend budget voor 2021 nog benodigd is voor het project Medemblik aan Zee. Hiermee is de laatste stand van zaken van de financiën weergegeven. Aanvullende vraag: Is de overeengekomen koopsom betaald? En zo ja, waar wordt dat vermeld? (Jaarrekening, Voorjaarsnota/ Of....)
antwoord	Ja, de koopsom is betaald. We hebben in de Lentenota 2021 het financiële resultaat van de verkoop gerapporteerd.

2.	Bestuurlijke vraag n.a.v. de schr. vragen van GB bij de Lentenota: Bij vraag 6 over de terugverkoop grond zwembad: Waarom is de grond terugverkocht? Was het niet verstandig de grond te behouden in het licht van actieve grondpolitiek? Stel dat de raad besluit alsnog een nieuw zwembad op die plaats te bouwen, is de grond dan weer/alsnog te koop voor dezelfde prijs?
antwoord	Ons standpunt is tot nu toe dat de koopovereenkomst wordt ontbonden omdat door de raad besloten is geen nieuw zwembad op deze locatie te realiseren. Hierover zijn gesprekken gevoerd met de verkopende partij. De financiële en juridische afwikkeling moet nog plaatsvinden. Indien een herziening van dit standpunt ontstaat kunnen we deze intentie tot ontbinding op dit moment nog herzien. Het is echter wel van belang om hier op korte termijn helderheid in te krijgen gezien de afspraken met de verkopende partij.

ChristenUnie
Medemblik

GROEN
LINKS
MEDEMBLIK

PW 2010

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Professionalisering Stadshavens
Agendapunt: C.4 Lentenota 2021
Ingediend door: S. Zeilemaker (PWF)
Ondersteund door: S. Visser (CU), R. Manshanden (GroenLinks), A. Meester (BAMM), C. Neefjes (PW2010)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

In de Lentenota wordt voorgesteld:

Professionalisering havenbedrijf en relatie gemeente - nadeel: € 50.000,- (incidenteel)

Om de basis op orde te krijgen en het professionaliseren van de relatie tussen de gemeente en het havenbedrijf vragen wij € 50.000,-. In 2019 is de verzelfstandiging van de Stadshavens in Medemblik geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie zetten we de volgendestap in de professionalisering van het havenbedrijf, inclusief de relatie met de gemeente.

De gemeente doet dat via haar rollen als aandeelhouder, opdrachtgever voor het beheer van bruggen en sluis, verhuurder van water en opstallen en beleidsuitvoerder.

Met deze middelen maken we een start tot deze professionalisering en onderzoeken we hoe dit te borgen binnen de organisatie.

Om te beginnen starten we met het uitvoeren van een aantal aanbevelingen, dit zijn onder andere:

- 1. Regie op gemaakte afspraken*
- 2. Vernieuwen van aflopende contracten*
- 3. Profielschets van het accountmanagerschap*
- 4. Beschrijven en verbeteren van taken, rollen en verantwoordelijkheden*

Overwegende dat:

- De gemeente 100% aandeelhouder van het havenbedrijf is;
- Professionalisering van het havenbedrijf allereerst een taak is van het havenbedrijf zelf;
- In het verleden de B.V. Pekelharinghaven jaarlijks een winstuitkering deed aan de gemeente;
- De aangenomen motie bij de begroting 2021, waarin verduidelijking is gevraagd over alle kosten en baten van het havenbedrijf, nog niet is uitgevoerd.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

Punt 1 komt te luiden:

De Lentenota 2021 vast te stellen, met dien verstande dat de in de Lentenota 2021, onder het kopje 'Professionalisering havenbedrijf en relatie gemeente - nadeel: € 50.000,- (incidenteel)', genoemde kosten van € 50.000,00, die moeten leiden tot professionalisering en betere inbedding in de organisatie, ten laste komen van het havenbedrijf zelf en dat de besparing van € 50.000,00 ten goede komt aan de algemene middelen.

Ingediend door:

.....

S. Zeilemaker
(PWF)

Ondersteund door:

.....

S. Visser
(CU)

.....

R. Manshanden
(GroenLinks)

.....

A. Meester
(BAMM)

.....

C. Neefjes
(PW2010)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Viering 1572
Agendapunt: C.4 Lentenota 2021
Ingediend door: S. Zeilemaker (PWF)
Ondersteund door: A. Meester (BAMM), C. Neefjes (PW2010)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

In de bijlage bij de Lentenota 2021 wordt voorgesteld:

3. 1572 viering

We zetten incidenteel een aantal budgetten in voor de 1572 viering. Het gaat hierbij om budgetten die beschikbaar zijn voor kunst in de openbare ruimte, stichting leven in vrijheid en incidentele budgettaire ruimte binnen onderwijsactiviteiten. Zo kunnen we meedoen met de 1572 viering (op lokaal, regionaal en landelijk niveau). Hier gaat een bedrag van € 25.000,- euro mee gepaard.

Overwegende dat:

- Gezien de financiële situatie van de gemeente dit een onverantwoorde uitgave is;
- Het college niet duidelijk heeft gemaakt waar dit geld aan wordt besteed;
- Bij het vak Geschiedenis op onze scholen het jaar 1572 extra aandacht kan krijgen.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

Punt 1 komt te luiden:

De Lentenota 2021 vast te stellen, met dien verstande dat het in de bijlage bij de Lentenota 2021, onder het kopje '1572 viering', genoemde bedrag van € 25.000,00 niet beschikbaar wordt gesteld voor de 1572 viering en dat dit bedrag ten goede komt aan de algemene middelen.

Ingediend door:

.....
S. Zeilemaker
(PWF)

Ondersteund door:

.....
A. Meester
(BAMM)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

AMENDEMENT

Onderwerp: Krediet infrastructurele aanpassingen sporthal De Bloesem
Agendapunt: C.4 Lentenota 2021
Ingediend door: S. Commandeur (CDA), T. Beerepoot (VVD)
Ondersteund door: A. Meester (BAMM)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
Gelet op artikel 33 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- De raad van de gemeente Medemblik op 19 november 2020 een amendement heeft aangenomen ten behoeve van zaalsport Wognum;
- Er met dit amendement een krediet beschikbaar gesteld werd van € 220.000,- voor infrastructurele maatregelen;
- Het college door middel van een informatienota op 20 januari 2021 liet weten aan het amendement binnen het reguliere werk uitvoering te geven;
- Het college voorstelt incidenteel een extra krediet van € 20.000,- beschikbaar te stellen voor projectleiding.

Overwegende dat:

- Met het voorstel in de Lentenota, het amendement niet volledig wordt uitgevoerd.
- Er mogelijk een financieel gat ontstaat om de infrastructurele maatregelen af te ronden.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te amenderen:

De Lentenota 2021 vast te stellen, met inachtneming van de volgende wijziging.

Op pagina 5, de laatste zin onder het kopje *Zaalsport Wognum - nadeel: € 20.000,- (incidenteel)*: “Het krediet voor infrastructurele maatregelen wordt gemaximeerd op € 200.000,-” te wijzigen in: “Het krediet voor infrastructurele maatregelen wordt gemaximeerd op € 220.000,-.”

Ingediend door:

.....
S. Commandeur
(CDA)

.....
T. Beerepoot
(VVD)

Ondersteund door:

.....
A. Meester
(BAMM)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

MOTIE

Onderwerp: Zwembad Wervershoof
Agendapunt: C.4 Lentenota 2021
Ingediend door: C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: T. Beerepoot (VVD), S. Visser (CU), A. Meester (BAMM)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- In de Lentenota 2021 op pagina 4, onder het kopje 'Afwikkeling projecten MFA Abbekerk en nieuwbouw zwembad Wervershoof', in de tekst is opgenomen dat het om renovatie van het zwembad gaat;
- Er inmiddels ook een ander plan gepresenteerd is voor het zwembad in Wervershoof;
- Hierover in september een avond wordt georganiseerd, waarbij van alle kanten uitgebreid op diverse mogelijkheden wordt ingegaan.

Overwegende dat:

- Het om plannen gaat die mogelijk goedkoper uitvallen dan de beoogde renovatie;
- Deze veelbelovende optie naast renovatie van het oude zwembad open dient te blijven;
- Na de avond in september een weloverwogen besluit genomen kan worden over renovatie van het bestaande bad of nieuwbouw in combinatie met woningbouw.

Verzoekt het college:

Bij het vaststellen van de Lentenota 2021 de optie van nieuwbouw van het zwembad in Wervershoof open te houden.

Ingediend door:

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Ondersteund door:

.....
T. Beerepoot
(VVD)

.....
S. Visser
(CU)

.....
A. Meester
(BAMM)

Gemeenteraad

Dossiernummer	1003
Extern Zaak ID	Z-21-143984
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	C.5
Omschrijving	Jaarstukken 2020 (pfh. D. Kuipers)
Organisatieonderdeel	Strategie & Organisatie

Bijlagen
00 DOC-21-398301 – Raadsvoorstel Jaarstukken 2020
01 DOC-21-398305 – Jaarstukken 2020
02 DOC-21-401901 – Bijlage bij Jaarrekening: resultaatbestemming
03 DOC-21-398303 – Accountantsverslag 2020
04 Beantwoording commissievragen D66 Jaarstukken 2020.pdf
05 Beantwoording Commissievragen HvM raadscie. 24-6 agendapunt 8.1 Jaarstukken 2020.pdf
06 Beantwoording commissievragen Groenlinks raadscie. 24-6 agendapunt 8.1. Jaarstukken 2020pdf
07 Beantwoording commissievragen VVD raadscie. 24-6 agendapunt 8.1 Jaarstukken 2020.pdf
08 Beantwoording commissievragen PWF raadscie. 24-6 agendapunt 8.1 Jaarstukken 2020.pdf
09 Advies auditcommissie jaarstukken 2020 en accountantsverslag 2020
10 Brief van auditcommissie aan de raad

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W vergadering	8 juni 2021
Raadscommissie	24 juni 2021
Gemeenteraad	8 juli 2021

Toelichting

De controleverklaring van 2019 is opgenomen in de jaarstukken voor "ruimtereservering in het boekje".

Hier wordt vanzelfsprekend de controleverklaring van 2020 ingevoegd, zodra we deze binnen hebben.

De tekst voorgesteld besluit op het voorblad is juist!

De tekst op pagina 2 is inmiddels aangepast in DECOS en zal correct naar de raad worden verzonden.

Op verzoek van Dirk wordt er nog een tabel met de genoemde bedragen in het besluit opgenomen.

Voorgesteld besluit

RAADSVERGADERING d.d. 8 juli 2021

Zaaknummer	Z-21-143984
Voorstelnummer	DOC-21-398301
Onderwerp	Jaarstukken 2020
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Dirk Kuipers
Afdelingshoofd(en)	Niels Ooijevaar

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het College van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 8 juni 2021;

gelet op 198, lid 1 van de Gemeentewet;

overwegende dat we de jaarstukken 2020 voor 15 juli aanbieden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland;

b e s l u i t

1. De jaarstukken 2020 vast te stellen
2. Het negatieve rekeningresultaat € 105.553,- als volgt te bestemmen:
 1. € 79.000 toe te voegen aan de reserve Duurzaam Medemblik;
 2. € 108.000 toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein;
 3. € 334.000 te onttrekken uit de voorziening Afvalstoffenheffing;
 4. € 99.000 te onttrekken uit de reserve Sportvelden;
 5. € 230.000 toe te voegen aan de reserve Kapitaalgoederen;
 6. € 75.000 te onttrekken uit de reserve Exploitatielasten gemeentelijke accommodaties;
 7. € 200.000 toe te voegen aan de reserve Leefbare kernen;
 8. € 50.000 toe te voegen aan de reserve Bouwgrondexploitatie;
 9. € 166.000 toe te voegen aan de reserve Corona;
 10. € 430.553 te onttrekken uit de Algemene Reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 8 juli 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Ter besluitvorming

Onderwerp

Jaarstukken 2020.

Aanleiding

Na afloop van het begrotingsjaar stellen we de Jaarstukken op. Daarin leggen wij verantwoording af over het beleid. Ook geven we hierin aan welke middelen wij gebruikte om dit beleid te realiseren.

Voorstel

1. De jaarstukken 2020 vast te stellen
2. Het negatieve rekeningresultaat € 105.553,- als volgt te bestemmen:
 1. € 79.000 toe te voegen aan de reserve Duurzaam Medemblik;
 2. € 108.000 toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein;
 3. € 334.000 te onttrekken uit de voorziening Afvalstoffenheffing;
 4. € 99.000 te onttrekken uit de reserve Sportvelden;
 5. € 230.000 toe te voegen aan de reserve Kapitaalgoederen;
 6. € 75.000 te onttrekken uit de reserve Exploitatielasten gemeentelijke accommodaties;
 7. € 200.000 toe te voegen aan de reserve Leefbare kernen;
 8. € 50.000 toe te voegen aan de reserve Bouwgrondexploitatie;
 9. € 166.000 toe te voegen aan de reserve Corona;
 10. € 430.553 te onttrekken uit de Algemene Reserve.

Beoogd resultaat

Tijdige vaststelling van de verantwoording die het college aflegt over de realisatie van de gestelde doelen in de programmabegroting 2020 en het gevoerde financieel beleid in dit jaar. Zodat wij binnen de wettelijke termijn aan onze toezichthouder, de provincie, de stukken kunnen aanbieden.

Argumenten

1.1. We leggen verantwoording af over het door ons gevoerde beleid in 2020.

In november 2019 stelde de raad de Programmabegroting 2020 vast. Daarbij gaf hij aan welke doelstellingen het college moest realiseren en welke activiteiten hieraan bij moesten dragen. Ook de middelen die we hiervoor beschikbaar hadden, stelde de raad hierbij beschikbaar. In de Lentenota 2020 stelde hij de Programmabegroting bij. De herfstnota is opgesteld als een informatienota.

1.2. De accountant geeft een goedkeurende verklaring voor wat betreft de getrouwheid.

De accountant geeft daarmee aan dat deze verantwoording een getrouw beeld geeft.

1.3. De Jaarstukken vormen hiermee een basis om ons beleid te controleren.

In deze Jaarstukken legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid in 2020. De raad controleert hiermee of het college het werk goed heeft gedaan.

2.0. Resultaatbestemming is nodig omdat diverse portefeuillehouders hebben aangegeven rechtstreeks te willen bestemmen of in 2021 deze middelen beschikbaar willen houden.

2.1. Dit is conform ons beleid Duurzaam Medemblik.

Voor het opstellen van de Regionale Klimaatadaptatie Strategie vroegen we subsidie aan bij het Rijk. Het Rijk voegde hiervoor eenmalig middelen toe van € 79.000,- aan de algemene uitkering en meldde dit in de decembercirculaire 2020. In de begroting hielden we hier geen rekening

mee. De werkzaamheden lopen door in 2021. Daarom wordt voorgesteld deze middelen toe te voegen aan de reserve Duurzaam Medemblik.

2.2. Dit is conform ons beleid Sociaal Domein.

Voor de implementatie van de nieuwe Wet inburgering ontvangen we geld van het Rijk. In 2020 is € 108.000,- van deze ontvangst niet besteed. Regionaal is afgesproken dat we de nieuwe Wet Inburgering met alle 7 Westfrieze gemeenten in gezamenlijkheid voorbereiden. Onderdeel van deze regionale afspraak is ook dat we alle ontvangen middelen vanuit het Rijk voor de nieuwe Wet, in regionaal verband besteden. De raad besloot op 26 november 2020 dat de middelen die het Rijk beschikbaar stelt voor de implementatie van de nieuwe Wet Inburgering, hiervoor worden ingezet. Daarom wordt voorgesteld deze middelen toe te voegen aan de reserve sociaal domein.

2.3. Dit is conform ons beleid rondom de voorziening afvalstoffenheffing.

We stellen voor om € 334.000,- te onttrekken aan de voorziening afvalstoffenheffing. Hiermee dekken we deels het tekort van de afvalverwerking (€ 372.000,-). We dekken niet het volledige tekort omdat we het restant van de voorziening verwachten in te zetten in 2022 om het financiële effect van het recycleplan af te dekken.

2.4. Dit was een voorstel bij de Herfstnota 2020.

In de Herfstnota is opgenomen dat we € 99.000,- meer uit hebben gegeven aan groot onderhoud van sportvelden. Door de verplaatsing van de tennis naar de Westrand heeft de renovatie van de handbalvelden van VVW (2019) vertraging opgelopen. In de zomer van 2020 kon de renovatie wel plaatsvinden. Deze kosten dekken conform ons beleid uit de reserve sportvelden.

2.5. Dit was een voorstel bij de Herfstnota 2020.

In de Herfstnota is opgenomen dat we € 230.000 overhouden op het budget van het onderhoud van de openbare ruimte. We stellen voor het overschot conform de vastgestelde methodiek IBOR aan de reserve kapitaalgoederen toe te voegen.

2.6. Dit was een voorstel bij de Herfstnota 2020.

In de Herfstnota is opgenomen dat we € 75.000,- willen inzetten voor de ontwikkeling van de Kop van de Nieuwstraat. Dit zijn de kosten voor van juridische adviezen en projectleiderskosten. Wij stelden voor deze kosten ten laste te brengen van de reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties.

2.7. Dit was een voorstel bij de Herfstnota 2020.

In de Herfstnota is opgenomen dat we, vanwege de aanleg van de zonneweide in Oostwoud-Midwoud, € 200.000,- hebben ontvangen voor het verbeteren van de landschappelijke structuur rondom deze zonneweide. Het geld wordt besteed aan diverse werkzaamheden voor de herinrichting en het restaureren van het varkensboetje aan de Oostwouder Dorpsstraat (eigendom gemeente). Er is een werkgroep opgericht vanuit de Dorpsraad om deze werkzaamheden in overleg vorm te geven. We stelden voor deze bijdrage toe te voegen aan de reserve leefbare kernen.

2.8. Dit was een voorstel bij de Herfstnota 2020.

In de Herfstnota stelden we voor om het budget voor onderzoek naar stedenbouwkundige visie nieuwe woningbouwlocaties overhevelde naar 2021. Dat deden we door in 2020 €50.000 aan de reserve bouwgrondexploitaties toe te voegen, om het in 2021 weer te kunnen opnemen.

2.9. We stellen voor een nieuwe reserve corona in te stellen.

In 2020 hebben we van het Rijk middelen ontvangen als gevolg van de corona pandemie. Dit ging in de vorm van steunpakketten. We hebben niet alles besteed. Daarom stellen we voor een reserve corona in te stellen voor de niet bestede middelen. Het gaat om € 166.000,-:

- De middelen voor kunst & cultuur. Er is in totaal € 255.000 beschikbaar gesteld vanuit het Rijk in 2 stortingen voor Kunst & Cultuur en Welzijn. Van deze middelen is € 121.000 ingezet om de gemeentelijke bijdrage te betalen voor belangrijke Sociale en Culturele infrastructuur. In 2021 zijn de gevolgen van het coronavirus nog steeds aanwezig en stellen we voor om het niet bestede bedrag van € 134.000 ook in 2021 in te zetten voor de ondersteuning van cultuur en welzijn in de gemeente.
- De middelen voor buurt- en dorpshuizen. We ontvingen € 32.000,-. Deze middelen kregen we om dorpshuizen te kunnen steunen voor noodzakelijke investeringen die gedaan moeten worden in -en om de voorzieningen.

Deze investeringen kunnen niet bekostigd worden vanuit het Corona Noodfonds.

2.10. Dit waren voorstellen bij de Herfstnota 2020 & het resterende saldo van de jaarrekening na resultaatbestemming.

Per saldo stellen we voor om € 430.553 te onttrekken aan de algemene reserve. Dit komt voort uit voorgestelde toevoegingen en een voorgestelde onttrekking.

We stellen de volgende toevoegingen voor aan de algemene reserve (€ 1.193.000):

- In de Herfstnota stelden we voor om de bijdrage (€ 96.000) die we hebben van de ontwikkelaar van de Fruittuinen te Andijk toe te voegen aan de algemene reserve.
- In de Herfstnota stelden we voor om de volgende middelen over te hevelen naar 2021. Dat deden we door de bedragen in 2020 toe te voegen aan de algemene reserve, om het in 2021 weer te kunnen opnemen:

Contractbeheer	€ 25.000
Corona noodfonds	€ 400.000
Medemblikker musea	€ 75.000
Lange termijn accommodatiebeleid	€ 60.000
MFA de Muiter	€ 70.000
Implementatie Omgevingswet	€ 304.000
Aanleg glasvezel	€ 113.000
Participatieplan recycle plan	€ 50.000

We stellen de volgende onttrekking voor uit de algemene reserve:

- Na de voorgestelde resultaatbestemming blijft er een tekort over van € 1.623.553. We stellen voor om dit tekort te dekken uit de algemene reserve.

Kanttekeningen

1.1. De accountant geeft een verklaring met beperking voor wat betreft de rechtmatigheid.

De grens van onrechtmatige aanbestedingen is overschreden. Dit leidt tot een beperkende verklaring voor rechtmatigheid.

Financiën

We verwijzen u naar ons voorstel resultaatbestemming en de hiervoor genoemde argumenten onder 2. In dit voorstel komt een mutatie op de algemene reserve voor. Normaliter informeren wij u over de gevolgen voor het weerstandvermogen. Aangezien er in deze raadsclusus meerdere voorstellen zijn met mutaties op de algemene reserve wordt u bij de actieve informatie geïnformeerd over het effect op het weerstandsvermogen.

Uitvoering/evaluatie

De auditcommissie bespreekt de Jaarstukken 2020 op 15 juni aanstaande.

Op 24 juni vindt de oriënterende en meningsvormende behandeling plaats in de commissie. Op 8 juli stelt de raad de Jaarstukken 2020 vast.

Voor 15 juli aanstaande bieden we de Jaarstukken 2020 aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland aan. Deze verplichting vloeit voort uit de Gemeentewet.

Communicatie

De jaarstukken worden gepubliceerd op de website.

Bijlagen

Jaarstukken 2020 (DOC-21-398305)

Bijlage bij Jaarstukken 2020 - resultaatbestemming (DOC-21-401901)

Accountantsverslag 2020 (DOC-21-398303)

Raadscommissie d.d. 24 juni 2021

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1 Inleiding.....	3
1.1 Onze thema's.....	4
2 Jaarverslag	5
2.1 Programmaverantwoording 2020	7
2.1.1 Programma 1 Dienstverlening en organisatie	9
2.1.2 Programma 2 Samen leven en ondersteuning.....	17
2.1.3 Programma 3 Wonen, werken en recreëren	31
2.2 Paragrafen	50
2.2.1 Lokale heffingen.....	51
2.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	57
2.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	63
2.2.4 Financiering	69
2.2.5 Bedrijfsvoering	73
2.2.6 Verbonden partijen	83
2.2.7 Grondbeleid	89
3 Jaarrekening	94
3.1 Overzicht van baten en lasten en de toelichting	95
3.2 Balans per 31 december 2020	104
3.3 Grondslagen en toelichtingen	105
3.4 Toelichting begrotingsrechtmatigheid	127
3.5 Overzicht afgesloten kapitaalinvesteringen.....	130
3.6 Overzicht incidentele baten en lasten en structurele reservemutaties	131
3.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)	135
3.8 Single information Single audit (SiSa).....	136
4 Overige gegevens	139
4.1 Controleverklaring onafhankelijke accountant	140
4.2 Vaststellingsbesluit.....	145

1 Inleiding

Hierbij presenteren we u de programmarekening 2020 van de gemeente Medemblik. Met de gekozen presentatievorm maken we de rekening toegankelijker voor onze inwoners.

De jaarrekening is het jaarlijkse verantwoordingsmoment van de gemeente. Daarin staat wat we in 2020 realiseerden en tegen welke kosten. Dit vergelijken we met de doelstellingen uit de begroting 2020. Zo kunt u zien of en in welke mate we het voorgenomen beleid hebben kunnen uitvoeren.

Het negatieve rekeningresultaat komt uit op -/- € 105.553.

Ons voorstel is om dit als volgt te bestemmen:

1. € 79.000 toe te voegen aan de reserve Duurzaam Medemblik;
2. € 108.000 toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein;
3. € 334.000 te onttrekken uit de voorziening Afvalstoffenheffing;
4. € 99.000 te onttrekken uit de reserve Sportvelden;
5. € 230.000 toe te voegen aan de reserve Kapitaalgoederen;
6. € 75.000 te onttrekken uit de reserve Exploitatielasten gemeentelijke accommodaties;
7. € 200.000 toe te voegen aan de reserve Leefbare kernen;
8. € 50.000 toe te voegen aan de reserve Bouwgrondexploitatie;
9. € 166.000 toe te voegen aan de reserve Corona.
10. € 430.553 te onttrekken uit de Algemene Reserve.

Deze verantwoording wordt besproken in de commissie bestuur en middelen en op 8 juli stelt de Raad deze vast.

1.1 Onze thema's

Leefbaarheid

Onder leefbaarheid verstaan we een aangename en veilige woon-, werk- en leefomgeving. Onze gemeente telt 17 mooie kernen met allemaal een eigen karakter. Deze kernen hebben als overeenkomst dat ze veel voorzieningen hebben die bijdragen aan die leefbaarheid. Voorzieningen zoals scholen, sportvelden, speelplaatsen, zwembaden, maar ook bedrijven en winkels. En was voorheen de gemeente vaak initiator bij veranderingen in uw leefomgeving, tegenwoordig bepaalt u als inwoner(s) veel meer zelf. Wij gaan dan ook graag met u in gesprek over de leefbaarheid en vitaliteit van uw kern en welke aanpassingen er eventueel nodig zijn om deze dan samen te realiseren.

Participatie

Met participatie bedoelen we het meedenken en meepraten van betrokken inwoners over onze gezamenlijke plannen voor de toekomst. Om die betrokkenheid nog verder te stimuleren nodigen we u uit om in uw leefomgeving taken en verantwoordelijkheden op u te nemen. Deze verschuiving van verantwoording vraagt van ons om van 'buiten naar binnen' te denken en te werken. Van 'buiten naar binnen' betekent dat wat u wilt de basis is voor wat wij doen. Het initiatief ligt dus steeds minder bij de gemeente. Wij nemen een regisserende, stimulerende en faciliterende rol op ons. En u bent nu aan zet.

Duurzaamheid

Onze mooie gemeente willen we behouden voor onze kinderen. Daarom moeten we nu maatregelen nemen. Dit kunnen we niet overlaten aan volgende generaties. De belangrijkste uitdaging is om af te stappen van fossiele brandstoffen. Hierdoor dragen we bij aan de nationale doelstelling de CO₂ terug te dringen met 49% in 2030. Voor onze gemeente betekent het dat we:

- Ruimte bieden om duurzame energie op te wekken;
- Nieuwbouwprojecten gasloos ontwikkelen;
- Bestaande woningen gefaseerd afsluiten van het aardgas;
- Ondernemers stimuleren om te verduurzamen;
- Elektrisch rijden stimuleren;
- Onze leefomgeving klimaatbestendig in te richten waar ook ruimte is voor diverse dier- en plantensoorten.

Dit zijn grote opgaven die bijdragen aan onze klimaatdoelstellingen. Opgaven die we alleen samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners kunnen waarmaken. De basis voor ons beleid vormt het programma Duurzaam Medemblik.

Samenwerking

Samenwerken doen we graag. En samen werken aan een gemeenschappelijk doel vinden we ook leuk. Daarom werken we op veel gebieden samen met andere gemeenten. Denk daarbij aan gezondheidszorg en brandweer. Maar ook aan automatisering, archivering en de inkomensvoorziening van onze inwoners. Samen sta je sterk. En door samen te werken kunnen we nog sneller reageren op ontwikkelingen die op ons afkomen. En dit komt onze dienstverlening aan u ten goede.

2 Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording 2020

2.1.1 Programma 1 Dienstverlening en organisatie

We vinden het belangrijk u goed van dienst te zijn. Daarom bieden we onze producten en diensten steeds meer digitaal aan. Natuurlijk kunt u ook nog steeds op andere manieren onze producten aanvragen. Zoals telefonisch of schriftelijk of in ons gemeentehuis. En in bepaalde gevallen komen we zelfs bij u thuis.

Ook in de toekomst blijven we investeren in onze organisatie. Zo kunnen we de dienstverlening aan u blijven verbeteren. We beperken de stijging van de gemeentelijke belastingen. We gaan u niet onnodig met extra kosten confronteren.

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we wilden halen. Per doel geven we aan wat we daarvoor deden in 2020. Dit doen we ook voor onze belangrijke thema's leefbaarheid, participatie, duurzaamheid en samenwerking.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Dienstverlening		
Wij hebben een sterke relatie met inwoners gericht op interactie en samenwerking.	- Voor onze dienstverlening gebruiken we de kanalen waar onze inwoners onze dienstverlening verwachten. - We vragen aan inwoners feedback op onze processen en gebruiken dit om de klantgerichtheid te verbeteren. We communiceren daarover. - We ontwikkelen serviceformules die bijdragen aan efficiënte en klantgerichte dienstverlening.	We onderzochten hoe en op welke punten we de communicatie voor de kanalen WhatsApp en chat konden verbeteren. Daarmee passen we in 2021 de procedures aan. We willen de vraag van de klant beantwoorden op het kanaal dat de klant gekozen heeft. We werkten regionaal samen om klantfeedback op te halen. We profiteerden van ervaringen van onze buurgemeenten en verbeterden daardoor onze dienstverlening. Op de website communiceerden wij over de verbeteringen die zijn aangebracht naar aanleiding van de klantfeedback. We sloten aan bij de veranderingen in de procesontwikkeling in de Omgevingswet. In de nieuwe processen verwerkten we de serviceformule die van toepassing is voor het product.
Organisatie		
Een organisatie die in haar kracht staat en van daaruit aansluit op de ontwikkelingen in de veranderende samenleving.	- We werken elke dag aan een dienstverlening waar we trots op zijn. - We versterken onze basis verder.	We startten een nieuw programma Dienstverlening. Dit programma voeren wij in samenhang met de programma's Informatiemanagement & Digitalisering en Organisatie uit. Wij werken aan meerdere basis op orde projecten. Daarvoor kregen

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- We werken aan een flexibele en toekomstgerichte organisatie door verdergaande automatisering, digitalisering en het investeren in vaardigheden voor de toekomst. - Wij zetten de volgende stap richting de nieuwe digitale werkplek (samen met DeSom en de Westfrieze regio) en een infrastructuur die is voorbereid op het gebruik van cloudapplicaties. - In Westfries verband zetten we de eerste stappen in het vernieuwen van onze informatievoorziening volgens de principes van ‘Common Ground’. - We werken aan data gedreven sturing en bieden daar kennis en infrastructuur voor aan. - We bereiden ons voor op de komst van de nieuwe omgevingswet. - We werken steeds meer samen met een integrale en gebiedsgerichte blik. - We geven ruimte aan initiatieven vanuit de gemeente.	wij ook geld van de raad. Door de onbalans in vraag en beschikbare capaciteit versterkt door de extra wettelijke taken COVID-19 staat basis op orde onder druk. Het uitblijven van het gevraagde extra p-budget heeft ook een nadelig effect op het verder op orde krijgen van onze basis. Dit had en heeft continu en volop onze aandacht en door te werken onder architectuur konden we hier vervolgstappen in zetten. Ondanks de thuiswerksituatie ging de uitrol van de digitale werkplek door. In Westfries verband werkten we aan een online begrafenisplanner voor begrafenisondernemers die regionaal werken. Regionale capaciteit was een knelpunt dat tot op heden de aandacht heeft. In 2020 hebben wij binnen onze mogelijkheden aandacht hieraan besteed. Zowel infrastructuur als kennis zijn nog onvoldoende aanwezig. We bereidden ons voor. We gebruikten hiervoor een programmatische aanpak. Het beschikbare budget was en is een punt van zorg. In 2020 hebben wij binnen onze mogelijkheden aandacht hieraan besteed. In de omgevingsvisie werken wij dit uit. We boden ruimte om met initiatieven te komen of zich erover uit te spreken.
Wij zijn een organisatie die continu verbetert, verspillingen wegneemt, verantwoordelijkheid neemt en samenwerkt.	- We zijn voortdurend alert op verbetermogelijkheden en voeren deze door. Hiervoor kiezen wij, waar nodig, een projectmatige aanpak.	Wij zijn steeds alert op verbetermogelijkheden. De verbetering die wij bijvoorbeeld doorvoerden in het begrotingsproces zijn met (ruim)

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- We bieden nieuwe en bestaande medewerkers een lean-training aan. Deze wordt gegeven door eigen lean-adviseurs. - We verbeteren het programmatisch en projectmatig werken (PMW). - Wij vergroten bij medewerkers de bewustwording op het gebied van informatiebeveiliging en privacy en maken een volgende stap op het gebied van informatiebeveiligingsbeleid. - We vullen ook structureel rollen in, zodat we informatieveiligheid en privacy borgen in de organisatie.	voldoende beoordeeld. Ook in 2020 zetten we stappen. Bij de uitvoering liepen we wel tegen dezelfde belemmeringen aan als bij basis op orde. Veel tijd en energie nu nodig voor bewustwording en krijgen van gezamenlijk besef van urgentie gemeente-breed. Vanwege corona kozen we voor digitale mogelijkheden. We ronden de evaluatie implementatie eerste fase PMW nagenoeg af. PMW implementeerden we gedeeltelijk. Vrij beschikbare capaciteit en kwaliteit ontbrak. Hiervoor stelden we een doorlopend e-learning programma op. We werken nu op basis van functies. Daar zal nog een verfijning in aangebracht moeten worden waarbij binnen 1 functie specifieke rollen belegd worden.
Huishoudboekje		
Wij zijn een financieel sterke, gezonde en betaalbare gemeente.	- Onze begroting is structureel en reëel in evenwicht. Inkomsten en uitgaven zijn realistisch opgenomen. - De belastingopbrengsten stijgen in principe alleen met de inflatiecorrectie. - Ons weerstandsvermogen ligt minimaal tussen de 1,0 en 1,4. Hiermee kunnen we financiële risico's goed opvangen.	De inkomsten en uitgaven namen we realistisch mee. Een doorkijk naar de toekomst laat een broos, maar structureel evenwicht zien. De belastingopbrengsten stegen alleen met de inflatiecorrectie. Bij de behandeling van de begroting 2021 werd duidelijk dat we onder de norm van 1,0 zijn gekomen.
Thema's		
Leefbaarheid		
Wij zijn een bereikbare, veilige en gastvrije gemeente.	- De wijkteams zijn zichtbaar en bereikbaar voor onze inwoners met ondersteuningsvragen.	Door Corona waren we beperkt in staat om fysiek met inwoners in contact te zijn. Onze

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
		jongerenwerkers, opbouwwerkers en maatschappelijk werkers organiseerden wel digitale bijeenkomsten, webinars en online sessies rondom speciale thema's zoals eenzaamheid, diversiteit of gericht op doelgroepen als jongeren of ouderen.

Participatie

Wij staan in contact met onze inwoners.	- We geven uitvoering aan het vastgestelde participatiebeleid waarmee wij vooraf bewust de keuze maken voor participatie, het niveau, type traject en instrumenten. - We zetten digitale e-participatie in bij projecten en het opstellen van beleid.	We werkten bij een aantal projecten met het stappenplan participatie, waarna we bewust met het onderdeel participatie aan de slag gingen. We maakten actief gebruik van het participatieplatform samen.medemblik.nl. Juist vanwege de corona omstandigheden was dit platform van meerwaarde en is intensief ingezet bij tal van projecten en beleidsvoornemens.
---	--	--

Duurzaamheid

Wij zijn een duurzame organisatie.	- We vergroten de duurzaamheidsbewustwording van onze medewerkers en onderzoeken hoe we dit faciliteren. - We realiseren een postcoderoos op een gemeentelijk dak. Hiermee kunnen inwoners meedoen in een gezamenlijk project voor duurzame energieopwekking.	Door de COVID-19 maatregelen waren we gedwongen om veel vanuit huis te werken. We zetten ons intranet in om het duurzaamheidsbewustzijn te vergroten. Daarnaast dachten we mee in het duurzaam ontwikkelen van gemeentelijk beleid. Daarbij kunt u denken aan het accommodatiebeleid, maar ook het ontwikkelen van nieuwe projecten en reconstructies. Voor het realiseren van een postcoderoos op het dak van MFA De Muiter in Medemblik waren extra onderhoudswerkzaamheden nodig. Zo moest het dak eerst opnieuw worden voorzien van
------------------------------------	--	---

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
		dakbedekking. Ook wilden we het dak eerst extra gaan isoleren. Daarmee was het dak geschikt gemaakt om hier voor minimaal twintig jaar zonnepanelen op te leggen. Vanwege de verslechterde financiële situatie van de gemeente deden we hiervoor geen budgetaanvraag in de Lentenota. Hierdoor konden we dit project in 2020 niet realiseren.

Samenwerking

Wij werken samen met partners om onze gemeenschappelijke doelen te bereiken.	- We geven regionaal uitvoering aan de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma Pact van Westfriesland. We werken daarin o.a. samen met het bedrijfsleven, het maatschappelijk middenveld, onderwijs- en zorginstellingen. - We organiseren samen met de andere Westfrieze gemeenten het VNG-congres 2020. - We werken met de nieuwe werkplek en breiden deze stap voor stap uit met digitale mogelijkheden om steeds efficiënter samen te werken. - Samen met de Westfrieze gemeenten zorgen we voor digitale voorzieningen om de doelstellingen van het Pact te realiseren. - We werken samen met het Westfries archief op het gebied van digitalisering van onze dossiers.	Alle raden stelden het uitvoeringsplan Pact van Westfriesland (UVP) in de 2e helft van 2020 vast. Het Regioteam ging onder aansturing van een Stuurgroep Pact aan de slag om samen met alle collega's in de regio hieraan uitvoering te geven. Dit deden zij samen met de partners uit het bedrijfsleven, het maatschappelijke middenveld en onderwijs- en zorginstellingen. In dit uitvoeringsplan zijn ongeveer 30 projecten benoemd. Zoals landelijk gecommuniceerd is het VNG congres in Westfriesland uitgesteld naar 2022. De uitrol van de nieuwe digitale werkplek startten we in de zomer 2020. Ondanks de thuiswerksituatie stapte in 2020 een deel van de organisatie al over. Er zijn twee strategische agendapunten benoemd ter ondersteuning van het PACT: innovatie en data. Hier werden stappen op gezet, op aangeven van de ambities van het PACT. We startten de aanbesteding voor digitaliseren van overgebrachte bouwvergunningen. Dit betekent dat 600 meter archiefruimte voor de Westfrieze bouwvergunningen over de periode van 4 jaar zullen worden gedigitaliseerd.
--	--	--

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Wij hebben grip op samenwerkingsverbanden.	- In Noord-Holland Noord werken gemeenten en gemeenschappelijke regelingen samen om de informatievoorziening door gemeenschappelijke regelingen te verbeteren: • Samen met de Regietafel Noord-Holland Noord evalueren en verbeteren wij het proces kaderbrief en breiden de informatievoorziening uit volgens de notitie Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en); • De rollen tussen raad, college en gemeenschappelijke regelingen maken we helder. We verstrekken informatie aan de raad aan de hand van de vastgestelde risicoprofielen.	Het initiatief voor evaluatie kaderbrief ligt bij de Regietafel. In januari 2020 ontvingen wij hierover een brief met de aankondiging o.a. dit op te gaan pakken. Met daarnaast de verdere uitvoering van het besluit Informatievoorziening, versterken betrokkenheid en grip van raden en versterken transparantie zoals publicatie van Algemene bestuursvergaderingen (AB). De Regietafel gaf, mede door de uitbraak van corona en capaciteitsgebrek, hier geen vervolg aan. We verstrekten informatie aan de hand van de vastgestelde risicoprofielen, zoals advisering over AB-stukken en over de begrotingen en jaarrekeningen van gemeenschappelijke regelingen.

Beleidsindicatoren

Hieronder vindt u de verplichte set aan beleidsindicatoren die horen bij programma 1. De indicatoren komen uit Vensters voor Bedrijfsvoering. Met deze landelijke benchmark doen we mee. We kunnen dan zien of we het goed of minder goed doen ten opzichte van andere gemeenten. De uitkomsten gebruiken we, zo nodig, om onze bedrijfsvoering aan te passen. We lichten dit verder toe in de paragraaf [Bedrijfsvoering](#).

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Gemiddelde deelnemende gemeenten (2019)
<i>Formatie</i> (fte per 1.000 inwoners, 2020)	6,2	7,8
<i>Bezetting</i> (fte per 1.000 inwoners, 2020)	5,9	7,4
<i>Apparaatskosten</i> (€ per inwoner, 2020)	657	736
<i>Externe inhuur</i> (% van totale loonsom, 2020)	22,1	17,0
<i>Overhead</i> (% van totale lasten, 2020)	10,0	11,0
Beleidsindicatoren (extra)	Medemblik in 2020	Doelstelling in 2021
<i>Tevredenheid inwoners over onze digitale dienstverlening</i>	8,2	8,5

De cijfers van Medemblik zijn op basis van werkelijk 2020, gemiddelde deelnemende gemeenten op basis van Vensters voor Bedrijfsvoering 2019.

Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

Bedragen * € 1.000,-

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Verschil realisatie begroting na wijziging 2020	Begroting 2020
Baten	75.749	72.483	3.266	72.348
Lasten	18.389	18.235	154	17.908
<i>Saldo voor bestemming reserves</i>	57.360	54.248	3.112	54.440
Onttrekking van reserves	8.028	6.926	1.102	3.177
Toevoeging van reserves	2.932	521	2.411	42
<i>Mutaties reserves</i>	5.096	6.405	-1.309	3.135
<i>Saldo na bestemming reserves</i>	62.456	60.653	1.803	57.575

Overhead

In het volgende overzicht vindt u de kosten van onze overhead en hoe deze is opgebouwd. Overhead zijn de kosten die niet direct aan de taakvelden zijn te koppelen.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2020
Management en managementondersteuning	-1.708	-1.665	-1.670
Personeel en organisatie	-1.566	-1.735	-1.994
Informatie en beheer	-4.703	-4.856	-4.860
Financiën en AO/IC	-978	-993	-994
Juridische zaken	-739	-705	-648
Communicatie	-555	-511	-413
Inkoop en facilitaire zaken	-658	-718	-672
Huisvesting	-901	-668	-659
Corona gerelateerde kosten	-50	-100	-
Totaal overhead	-11.858	-11.951	-11.910

In de paragraaf [Bedrijfsvoering](#) lichten we de belangrijkste ontwikkelingen toe.

2.1.2 Programma 2 Samen leven en ondersteuning

We vinden het belangrijk dat onze inwoners in een fijne omgeving leven. Dit doen we door onze kernen vitaal, veilig en leefbaar te houden en dat te versterken. Samen met onze inwoners en partners pakken we dit op.

We zijn blij met initiatieven van inwoners en helpen graag deze uit te voeren. Verder stimuleren we inwoners om zo zelfredzaam mogelijk te zijn. En als dat niet meer lukt, helpen we met een passende ondersteuning.

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we wilden halen. Per doel geven we aan wat we daarvoor deden in 2020. Dit doen we ook voor onze belangrijke thema's leefbaarheid, participatie, duurzaamheid en samenwerking.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Onderwijs		
Kinderen in de gemeente Medemblik krijgen les in een leeromgeving die bijdraagt aan hun ontwikkeling.	- Samen met schoolbesturen en andere betrokken partijen maken we een plan voor de nieuwbouw of renovatie van 3 scholen in de kern Medemblik.	Samen met de schoolbesturen zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd. De uitkomst hiervan is dat voor de locatie Maria Bernadette het behoud in het centrum in hybride vorm van renovatie en nieuwbouw en voor de locaties Meridiaan en Jozefschool levensduur verlengende renovatie of vernieuwbouw de meest passende oplossingen zijn.
Wij verbinden zorg en onderwijs zodat ieder kind mee kan doen.	- We ontvangen meer Rijks gelden voor onderwijsachterstandenbeleid. De doelgroep is kinderen met een risico op onderwijsachterstand. We zetten de gelden in voor: • het verbreden van de doelgroep; • een voorschools programma van minimaal 16 uur per week in plaats van 10 uur; • het vergroten van de ouderbetrokkenheid. - We zoeken naar mogelijkheden om onder andere schoolmaatschappelijk werk in de voorscholen in te zetten ook om de doorlopende ontwikkellijn en de verbinding school en voorschool te waarborgen.	In 2020 zijn de criteria voor voor- en vroegschoolse educatie verbreed en is het programma conform wet- en regelgeving verhoogd naar 16 uur. Als gevolg van COVID-19 en de daarmee gepaard gaande scholensluiting (en noodopvang) in het voorjaar en het najaar is het voornemen om de ouderbetrokkenheid te vergroten doorgeschoven. In 2020 is gestart met het versterken van de doorgaande ontwikkellijn tussen voorschool en basisschool, echter is deze onderbroken door corona. Regionaal is eind 2020 gestart met in beeld brengen van de effecten van de scholensluiting voor jonge

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- De stichting Westfriesse bibliotheken doet in de aanpak van laag-geletterdheid mee in het landelijke project Tel mee met taal. Het doel van dit project is dat ouders met taalachterstand meer betrokken raken bij school. - We maken op regionaal niveau afspraken tussen schoolbesturen, samenwerkingsverband en gemeenten over de aansluiting van de jeugdhulp op het onderwijs en andersom. - We maken op regionaal niveau afspraken met het samenwerkingsverband VO over de leerlingenstroom naar het speciaal onderwijs binnen en buiten onze regio.	kinderen, maar ook in het voortgezet onderwijs. Het proces om de doorlopende ontwikkellijn in gezamenlijkheid met onze onderwijspartners te versterken loopt door. De stichting Westfriesse bibliotheken doet in de aanpak van laaggeletterdheid mee in het landelijke project Tel mee met taal. Het doel van dit project is dat ouders met taalachterstand meer betrokken raken bij school. Helaas is deze landelijke subsidie Tel mee met Taal voor dit project door het Ministerie niet aan de Westfriesse Bibliotheek toegekend. Hierdoor heeft dit project niet plaats kunnen vinden. In 2020 zijn regionaal stappen gezet in het borgen van onderwijszorgarrangementen (onderwijs en jeugdhulp verbonden). We maken op regionaal niveau afspraken met het samenwerkingsverband VO over de leerlingenstroom naar het speciaal onderwijs binnen en buiten onze regio. Er zijn afspraken gemaakt waarmee we gebruik van het speciaal onderwijs binnen de eigen regio stimuleren om hiermee de leerling stroom onze regio uit te verlagen. Alleen daar waar binnen de regio echt geen passende onderwijsplek voor een leerling beschikbaar is, volgt een leerling onderwijs op een plek buiten onze regio. We blijven met het samenwerkingsverband VO in gesprek om de leerling stroom te monitoren en bij te kunnen sturen waar nodig en mogelijk.
Sport, accommodaties en cultuur		
Inwoners hebben toegang tot sport-, culturele voorzieningen en een ontmoetingsplek in de buurt.	- We leveren een gemeente brede visie op die de basis vormt voor een nieuw voorzieningen-, accommodatie- en vastgoedbeleid.	De raad gaf opdracht om lange termijn accommodatiebeleid op te stellen. Aan de hand van strategische afwegingsrichtingen over de rol van de gemeente en keuzes over spreiding werden vier

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- Samen met de bibliotheken geven we uitvoering aan het nieuwe convenant bibliotheekwerk 20-21. Dit gaat onder meer over de transformatie van de klassieke bibliotheken naar de maatschappelijke bibliotheek. - We bieden de musea extra ondersteuning. De musea trekken steeds meer bezoekers. Meer bezoekers genereren meer inkomsten maar vragen ook om meer personele inzet. Met wat meer ruimte voor fte halen we druk weg bij de musea en kunnen zij door ontwikkelen. - We ondersteunen cultuurverenigingen. Zij zijn van groot belang voor de leefbaarheid en kunnen organisatorisch en/of financieel een steun in de rug gebruiken. - De cultuurcoördinator geeft een impuls aan culturele evenementen en activiteiten. Dit draagt bij aan de culturele profilering en zichtbaarheid van de gemeente. - We bereiden de bouw voor van de nieuwe MFA van de kernen Abbekerk en Lambertschaag. - We werken aan de voorbereiding van de bouw van het nieuwe zwembad in Wervershoof.	toekomstscenario's opgesteld. De raad besloot om deze vier toekomstscenario's als gespreksinstrument in te zetten binnen een participatietraject. We hebben samen met de bibliotheken uitvoering gegeven aan het nieuwe convenant. De bibliotheek heeft in 2020 haar relatie met het jeugd- en jongerenwerk versterkt en gezamenlijk een aanbod ontwikkeld. Ook in de aanpak tegen eenzaamheid zijn zij partner met bijvoorbeeld Koffie met Kunst ochtenden. We hebben de musea (bij gebrek aan financiële middelen) niet kunnen ondersteunen met extra subsidie voor meer fte. We hebben in 2020 wel de musea kunnen ondersteunen met ons noodfonds. Hiermee hebben we compensatie kunnen bieden voor de schade die zij hebben geleden door corona. In het eerste kwartaal van 2020 hebben wij € 10.000 aan subsidies toegekend aan culturele verenigingen (met wie wij geen structurele subsidierelatie hebben). De subsidies zijn verleend voor de aanschaf van nieuw materiaal zoals kostuums en decor, de inzet van een dirigent, vernieuwing website, etc. Onder leiding van de cultuurcoördinator is het programma voor 75 jaar Leven in Vrijheid en de Gouden Nacht tot stand gekomen. Daarnaast is de culturele UIT-agenda tot stand gebracht. Deze website is gereed, lancering volgt. De opdracht voor de bouw van een nieuwe MFA in Abbekerk werd door u gewijzigd bij de begroting voor 2021. De opdracht voor nieuwbouw vervalt en wordt vernieuwbouw. De raad nam eind 2019 een motie aan over het starten van de aanbesteding. Dit werd voorbereid. Bij de Kadernota

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
		werden moties aangenomen over het onderzoeken van alternatieven. De alternatieven zijn aan de raad voorgelegd en bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2021 - 2024 besloot de raad om het bestaande zwembad De Zeehoek in Wervershoof te renoveren voor een termijn van 10 tot 15 jaar.
	- We zetten sport en bewegen in als preventief middel en leggen verbandingen met beleidsterreinen uit het sociaal domein en ruimtelijke ontwikkeling.	Doordat 2020 een jaar was dat door coronawerkzaamheden werd beheerst, konden sommige taken minder aandacht krijgen. Desondanks is integraal samengewerkt om bewegen en gezondheid te stimuleren. Hierbij zijn inwoners, dorpsraden en verenigingen een belangrijke partner. Er is uitvoering gegeven aan de sport- en cultuurpas.
	- We stimuleren sportverenigingen om hun bredere maatschappelijke rol in te vullen en hun accommodaties open te stellen voor buurtfuncties.	Vanwege de uitdagingen door corona, zowel binnen onze organisatie als die van de verenigingen, is hier in 2020 geen specifieke aandacht aan besteed.
	- We evalueren het topsport beleid.	Het beleid is geëvalueerd en er is een voorstel gedaan voor een nieuwe periode. De raad heeft ingestemd met verlenging van het beleid tot en met 2024.
	- We voeren een nieuwe subsidieregeling in voor het muziekonderwijs.	We hebben de huidige regeling geëvalueerd en een nieuwe regeling ingevoerd in het vierde kwartaal van 2020.
	- We introduceren een onderwijsproject over erfgoed voor kinderen in het basisonderwijs.	In samenwerking met de Blauwe Schuit heeft de bibliotheek in onze opdracht een erfgoedleerlijn voor het basisonderwijs ontwikkeld. Door corona kon de geplande pilot op 2 scholen niet doorgaan en is de oplevering van de leerlijn opgeschoven.
	- Het platform Cultuur Medemblik werkt samen op basis van het thema 75 jaar leven in vrijheid.	Het platform Cultuur heeft een programma aan activiteiten samengesteld in het kader van 75 jaar leven in vrijheid. Deze activiteiten konden door corona niet doorgaan.
	- We leveren een bijdrage aan de totstandkoming van een cultureel regionaal profiel. Dit vloeit voort uit het Pact van Westfriesland.	We hebben in 2020 een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van een cultureel regionaal profiel. Ook de culturele instellingen uit onze gemeente

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Ondersteuning		
Iedereen doet naar vermogen mee in onze samenleving.	- Voor inwoners die dat nodig hebben, bieden we passende ondersteuning. Hierdoor compenseren we de inwoner daar waar hij dat niet zelf kan. - De bekostiging van de Wmo en jeugdhulp wordt op een resultaat-gestuurde manier ingevuld. Daarmee geven we de ingezette transformatie en innovatie vorm. We doen dit samen met de Westfriesse gemeenten en gecontracteerde zorgaanbieders. - Voor iedere inwoner die zorg nodig heeft stellen we een perspectiefplan op. Dit plan maken we samen met de inwoner en de zorgaanbieder. - In 2021 zijn we verantwoordelijk voor kwetsbare inwoners uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen. We zetten ons in voor zorg dicht bij huis voor deze inwoners. - We geven uitvoering aan de Wet verplichte GGZ. - Vooruitlopend op landelijke besluitvorming, bereiden wij ons regionaal voor op de uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering. Hiermee worden wij verantwoordelijk voor de gehele inburgering van onze nieuwkomers.	hebben een bijdrage geleverd. We leveren passende ondersteuning aan onze inwoners. We hebben te maken met stijgende uitgaven voor WMO en Jeugdzorg en toenemende druk op de organisatie. De wachtlijsten voor inwoners nemen toe. We analyseerden de kosten voor zorg, het (preventie)beleid en de interne inrichting en organisatie en hebben beheersmaatregelen in kaart gebracht voor grip en sturing. Samen met de Westfriesse gemeenten werken we resultaat gestuurd. Alle zorgtrajecten zijn omgezet naar deze vorm van werken. In 2020 zijn we gestart met het werken met een perspectiefplan. Deze maken we samen en voor iedere inwoner die zorg nodig heeft, samen met de zorgaanbieder. Het perspectiefplan hebben we in 2020 verder vereenvoudigd. In 2020 zijn we regionaal gestart met de uitvoering van het integraal advies doordecentralisatie (Maatschappelijke Opvang en Bescherm Wonen (MOBW) in Westfriesland. We hebben uitvoering gegeven aan de Wet verplichte GGZ. Hiervoor hebben wij een regionaal beleidskader laten vaststellen door alle 7 gemeenteraden van Westfriesland. Tevens zijn wij in 2020 begonnen met het inkooptraject door middel van het voeren van marktconsultatiegesprekken.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Wij bieden vroegtijdig integrale en toegankelijke ondersteuning voor alle inwoners.	- We zetten in op het verminderen van eenzaamheid onder verschillende doelgroepen en het taboe daarover. - We ontwikkelen ons verder als 'dementievriendelijke gemeente'. We zoeken, naast de maatschappelijke organisaties, ook samenwerking met het bedrijfsleven (winkeliers e.d.). Bijvoorbeeld door het stimuleren van bedrijven om dementievriendelijk te worden. - We waarderen onze mantelzorgers. We organiseren onder andere 'de dag van de mantelzorger'. - We nemen de landelijke doelstelling zoals verwoord in 'het pact van ouderenzorg en zorg voor jeugd' mee in onze integrale aanpak. - We helpen inwoners die ondersteuning nodig hebben via studenten van het	Vanwege corona konden fysiek geplande activiteiten veelal helaas niet doorgaan. Gelukkig hebben we evengoed kunnen inzetten op eenzaamheid door middel van online aandacht geven aan het onderwerp en o.a. het organiseren van de week tegen de eenzaamheid. Zie het overzicht uitgevoerde activiteiten sociaal domein 2020 voor een compleet beeld. Vanwege corona hebben we ervoor gekozen om ons niet te richten op het bedrijfsleven dit jaar. Wel hebben we online aandacht gegeven aan het thema dementie en subsidieerden we de Alzheimercafés. We hebben o.a. onze waardering voor mantelzorgers laten blijken middels het Mantelzorgcompliment, hiervan hebben in 2020 zo'n 480 mantelzorgers gebruikgemaakt. De geplande activiteit rond 'de dag van de mantelzorg' kon helaas vanwege de coronamaatregelen niet doorgaan en is verplaatst. Verder zijn medewerkers van het wijkteam getraind op diverse thema's rondom mantelzorg. Via het Kennisplatform Mantelzorg WF is er een webinar georganiseerd voor mantelzorgers over 'in balans blijven' en is er middels een grote advertentie in de Medemblikker aandacht/waardering geuit richting mantelzorgers (rond 'de dag van de mantelzorg'). We hanteren een integrale aanpak. In 2020 is het wijkleercentrum ondanks de coronabeperkingen open gebleven.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	Wijkleercentrum in Wognum. Inwoners krijgen hulp en studenten doen ervaring op waarmee ze een startkwalificatie krijgen. - We bieden financiële ondersteuning aan kinderen uit gezinnen die vallen onder de armoedegrens. We zetten in op het vergroten van de bekendheid en de toegankelijkheid van de minimaregelingen. - We voeren samen met o.a. woningcorporaties en zorgverzekeraars de regionale pilot Vroeg Eropaf uit. Deze partijen kunnen vroegtijdig signalen met betrekking tot betalingsachterstanden aanleveren. De gemeente gaat dan op huisbezoek.	We hebben ingezet op de samenwerking met het Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Leergeld. We bieden ondersteuning via de kindregelingen in de bijzondere bijstand. Ook hebben we via de Zomer- en Decemberactie pakketten aan kinderen uit minimagezinnen verstrekt. Onder andere via het project 'Armoedebestrijding op scholen' zetten we in op het vergroten van de bekendheid van de verschillende regelingen. We hebben in de pilot Vroeg Eropaf proactief gereageerd op de betalingsachterstanden die we van de samenwerkingspartijen ontvangen hebben. Dit is, mede door de coronacrisis, voornamelijk via de telefoon of per brief geweest. We gebruiken de resultaten van de pilot om in te kunnen spelen op de nieuwe wetswijzigingen, waarbij we verplicht zijn te handelen op alle signalen van betalingsachterstanden.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- We vertalen het nationaal preventieakkoord lokaal onder meer naar acties op het gebied van het lokaal beleid Alcohol & Drugs en de uitvoering van Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG). Voor Alcohol & Drugs zetten we in op preventieve interventies ter voorkoming van het overmatig gebruik van alcohol en drugs. Hierbij richten we ons op jongeren, jongvolwassenen en hun ouders. Als JOGG gemeente zetten wij in op activiteiten ter bevordering van een gezonde leefstijl. We doen dit gefaseerd en starten in Wijkteam West. De preventieve activiteiten richten zich op de doelgroep 0-12. Dit is een samenwerking tussen privaat- en publiekrechtelijke partijen. We besteden specifiek aandacht aan het thema 'water drinken'.	Ondanks de coronapandemie werkten we aan de doelstellingen voor een gezonder Medemblik. We gingen in het kader van JOGG de samenwerking aan tussen diverse private en publieke partners zoals de kinderopvang en de GGD. Daarnaast organiseerden we in september de week voor de Gezonde jeugd. Met specifieke aandacht voor waterdrinken en bewegen. We zochten hierbij de samenwerking met onze afvalcoördinator, onderwijs, bibliotheek en de kinderopvang. Kinderen hebben deze week onder andere aan beweging gedaan en tijdens het bewegen afval opgeruimd, deelgenomen aan dansclinics en aandacht aan leefstijl besteed op het basisonderwijs. Vanuit jeugd, alcohol en drugs lagen de fysieke bijeenkomsten stil door de coronapandemie. Wel organiseerden we regionaal webinars met als thema weerbaarheid en voorlichting drugs en alcohol. In de periode dat de maatregelen het toelieten vonden er diverse voorlichtingsbijeenkomsten over alcohol en drugs plaats op de Dijk in Medemblik.
Thema's		
Leefbaarheid		
Inwoners hebben toegang tot een ontmoetingsplek in de buurt.	- We onderhouden sportaccommodaties en verstrekken subsidies aan dorpshuizen en multifunctionele accommodaties, zodat deze faciliteiten toegankelijk zijn en blijven.	De gemeente heeft subsidies verstrekt aan verenigingen en stichtingen en het onderhoud verzorgd van de accommodaties waarvan zij eigenaar is.
Participatie		

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Wij geven ruimte aan initiatieven van inwoners, verenigingen, maatschappelijke partners en ondernemers.	- Samen met kernraden werken we de opgeleverde kernvisies uit. We maken afspraken over de uitvoering. Nieuwe wensen of maatregelen vanuit de kernen nemen we daarin zoveel mogelijk mee. - We faciliteren 1 kernvisie voor 1 grote kern. En tenminste een kernvisie voor een kern zonder kernraad. - De innovatie-agenda van het Sociaal Domein wordt omgevormd naar een 'living lab': leren in de praktijk. Samen met inwoners, verenigingen, maatschappelijke partners, ondernemers werken we aan maatschappelijke vraagstukken. - We betrekken onze inwoners bij de ontwikkeling van beleid en plannen. We werken daarbij volgens de kaders van de leidraad burgerparticipatie, onder meer met behulp van E-participatie. - We realiseren de nieuwbouw van de MFA in Abbekerk en het zwembad in Wervershoof samen met partijen uit de samenleving.	Samen met de kernraden van Wognum en Wervershoof spraken we met een integraal team over de wensen in de kernvisies die in 2019 opgesteld zijn. Daarin spraken we af wat mogelijk was en wat niet en koppelden we gedurende het jaar de voortgang over de verschillende onderwerpen zoveel mogelijk terug. Daarnaast waren er voortgangsbijeenkomsten met de 5 kernen die in 2018 hun kernvisie hebben opgeleverd. De kern Andijk stelde een kernvisie op. Ondanks corona is dit hen toch gelukt. Vanwege de bijzondere omstandigheden stelden wij de aanbidding van de visie uit. Dorpsraad Opperdoes is formeel opgericht in 2020. Het opstellen van een kernvisie voor dorpsraad Opperdoes is vertraagd door de corona-omstandigheden. Wel organiseerde de dorpsraad een enquête onder de inwoners van Opperdoes, die als basis kan dienen voor de nog op te stellen kernvisie. In 2020 hebben we samen met Movisie en opbouw- en jongerenwerk verder vorm gegeven aan onze social living lab. De focus ligt op het direct inzetten van de middelen zo dicht mogelijk bij onze inwoners. We betrokken onze inwoners bij beleidsontwikkeling en plannen. Dit deden wij veel via het digitale burgerplatform samen.medemblik.nl. Daarnaast organiseerden wij digitale bijeenkomsten bijvoorbeeld over onderwerpen in het kader van duurzaamheid. De planvorming voor beide nieuwbouwprojecten is samen gedaan met de maatschappelijke partners uit de samenleving. De raad koos bij de behandeling van

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
		de meerjarenbegroting 2021 - 2024 voor renovatie van het zwembad in Wervershoof en van het dorps huis in Abbekerk. De renovatieplannen worden ook samen met de betrokken partijen uit de samenleving opgesteld.
Duurzaamheid		
Wij zijn een duurzame gemeente.	- We voeren kwaliteits- en duurzaamheidsmaatregelen door in gemeentelijke accommodaties. - We komen met maatregelen voor het tegengaan van energiearmoede. - We starten een duurzaamheidsproject bij basisscholen. Dit project draagt bij aan bewustwording over duurzaamheid bij kinderen. - Bij de nieuwbouwprojecten in Abbekerk (MFA) en Wervershoof (zwembad) streven we naar zo duurzaam mogelijke bouw en installaties.	Door de verslechterde financiële situatie van de gemeente lukte het niet altijd om verduurzamingsmaatregelen toe te passen. Wel zijn er zonnepanelen gelegd op het dak van de brandweerkazerne in Nibbixwoud. We bereidden een aanvraag voor, voor een Rijkssubsidie waarmee zowel huurders als woningeigenaren energiebesparende maatregelen kunnen treffen. Het betreft kleine besparingsmaatregelen zoals ledverlichting, radiatorfolie, radiatorventilator, thermostaatkranen, leidingisolatie, brievenbusborstels en strips voor naad- en kierdichting. Allemaal maatregelen die bijdragen aan het betere isoleren van de (huur)woning. Wanneer we de subsidie ontvangen gaan we hier volgend jaar mee aan de slag, samen met de woningcorporaties. Door COVID-19 lukte het niet dit te realiseren. De scholen waren door COVID-19 een tijdlang dicht. Daarna was er te weinig tijd om dit voor te bereiden voor het schooljaar 2020-2021. Inmiddels legden we contact met het Mak Blokweer. We gaan in overleg om te kijken of we een schooldag van de duurzaamheid volgend schooljaar kunnen aanbieden aan onze basisscholen. Duurzaamheid was een belangrijk onderdeel van de voorbereiding van de nieuwbouwplannen. De raad koos bij de meerjarenbegroting 2021 - 2024 bij beide projecten voor renovatie

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
		in plaats van nieuwbouw. Voor de renovatieplannen wordt ook gekeken naar mogelijkheden om duurzaamheid toe te passen.

Samenwerking

Wij werken samen met partners om onze gemeenschappelijke doelen te bereiken.

- We werken aan een lokaal sportakkoord met maatschappelijke partners, bedrijven, zorg- en sportaanbieders.
- Samen met de GGD werkt de gemeente aan de gezondheidsbevordering van onze inwoners. We zetten o.a. in op opvoedondersteuning in het wijkteam en bij het consultatiebureau.
- Met partners uit het bedrijfsleven, het maatschappelijk middenveld, onderwijsinstellingen, zorginstellingen en vertegenwoordigers van zorgcliënten werken we de ambities uit het Pact van Westfriesland 7.1 uit in concrete acties.
- Met WerkSaam blijven we werken aan projecten om verschillende doelgroepen te begeleiden naar werk. We zetten onder meer in op handhaving bij uitkeringen, relaties met werkgevers en preventie waarbij we willen voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de bijstand. Ook maken we eigen keuzes vanuit het beschikbare re-integratiebudget (couleur locale).

Het lokaal sportakkoord heeft vorm gekregen en is aan de VSG aangeboden. Er zijn verschillende sport- en beweeginitiatieven die op basis van dit sportakkoord een financiële impuls krijgen vanuit de uitvoeringsgelden van het Rijk. Zowel de JGZ als de OGGZ neemt deel aan de Wijkteams in onze gemeente. Daarnaast zoeken we met de GGD de samenwerking op als het gaat om JOGG, In Control of Alcohol & Drugs en de nieuwe omgevingswet.

Het uitvoeringsplan Pact van Westfriesland (UVP) is in de 2e helft van 2020 door alle raden vastgesteld. Het Regioteam is onder aansturing van een Stuurgroep Pact aan de slag gegaan om samen met alle collega's in de regio hieraan uitvoering te geven. Dit doen zij samen met de partners uit het bedrijfsleven, het maatschappelijke middenveld en onderwijs- en zorginstellingen. In dit UVP zijn ongeveer 30 projecten benoemd.

We hebben met WerkSaam gewerkt aan de doelstelling om mensen te laten participeren, zo hebben we een raadsvoorstel gemaakt voor het creëren van additionele plekken beschut werk. Ook hebben we extra ingezet op statushouders 45 plussers en een inventarisatie van de zorgcliënten. Daarnaast heeft WerkSaam namens de gemeente de TOZO uitgevoerd.

Beleidsindicatoren

Hieronder vindt u de verplichte set aan beleidsindicatoren die horen bij programma 2. We gebruiken deze indicatoren waar nodig om ons beleid bij te sturen. De gegevens komen van www.waarstaatjegemeente.nl, daar vindt u ook achtergrondinformatie over de beleidsindicatoren.

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
Onderwijs		
<i>Absoluut verzuim (niet op school ingeschreven) (per 1.000 leerlingen 5 - 18 jaar, 2019)</i>	0,0	1,8
<i>Relatief verzuim (schoolverzuim zonder geldige reden) (per 1.000 leerlingen 5 - 18 jaar, 2019)</i>	18,0	19,0
<i>Voortijdige schoolverlaters totaal VO + MBO (% totaal aantal leerlingen 12 - 23 jaar, 2019)</i>	1,2	1,6
Sport		
<i>Niet-wekelijkse sporters (% , 2016)</i>	49,3	49,9
Sociaal Domein		
<i>Banen (per 1.000 inwoners van 15 - 65 jaar, 2019)</i>	719,6	701,0
<i>Netto arbeidsparticipatie (% werkzame / totale beroepsbevolking, 2019)</i>	69,0	69,4
<i>Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen, 2019)</i>	2,0	1,0
<i>Personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners, 2020)</i>	238,1	291,9
<i>Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar, 2020)</i>	295,9	191,1
<i>Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar, 2019)</i>	3,0	4,0
<i>Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2019)</i>	11,7	11,4
<i>Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2019)</i>	1,6	1,2
<i>Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar, 2018)</i>	0,2	0,3
<i>Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen, 2019)</i>	1,0	1,0
<i>Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inwoners, 2020)</i>	520,0	581,0

De opgenomen cijfers zijn de meest actueel beschikbare cijfers.

Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Verschil realisatie begroting na wijziging 2020	Begroting 2020
Baten	17.295	10.915	6.380	10.559
Lasten	63.404	52.261	11.143	49.699
Saldo	-46.109	-41.346	-4.763	-39.140

2.1.3 Programma 3 Wonen, werken en recreëren

We vinden leefbare kernen in onze gemeente een groot goed. We blijven bouwen in de kernen. Ook ondersteunen we maatschappelijke initiatieven. Zo blijven kernen aantrekkelijk voor alle groepen uit onze gemeente.

Het beheer van de openbare ruimte vraagt om blijvende aandacht. Een verzorgde openbare ruimte draagt bij aan leefbare kernen. Om de werkgelegenheid in onze gemeente te behouden nemen we samen met ondernemers initiatieven om daar zo goed mogelijk voor te zorgen.

De nieuwe Omgevingswet, die naar verwachting in 2021 ingaat, bundelt regels voor projecten in de openbare ruimte. Zo wordt het makkelijker om projecten te starten. We gaan ons voorbereiden op deze nieuwe Omgevingswet.

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we wilden halen. Per doel geven we aan wat we daarvoor deden in 2020. Dit doen we ook voor onze belangrijke thema's leefbaarheid, participatie, duurzaamheid en samenwerking.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Wonen		
Voldoende woningen en passende huisvesting voor (toekomstige) inwoners van Medemblik.	- We geven prioriteit aan nieuwbouw voor kleine huishoudens (starters en senioren). - We ontwikkelen nieuwe beleidskaders voor de huisvesting van buitenlandse werknemers. - We continueren de regionale lobby voor extra woningbouwcontingent. - In elk nieuwbouwplan komen huurwoningen. Richtsnoer is 25% per plan. - Om te voorzien in de woningbouwbehoefte vanuit de gemeente en de regio starten we projecten op, bereiden we projecten voor, en realiseren we projecten. - Afhankelijk van de evaluatie van de beleidsregels ontwikkelen we kleine plannen tussendoor.	Dit komt terug in de kaderstellende notities bij nieuwbouwplannen, die de raad vaststelt. In november stelde de raad het ontwerpbeleid vast. Door corona spraken wij belanghebbenden op een later tijdstip. Wij rondten het beleidsvormingsproces dit jaar nog niet af. Dit is uitgevoerd. Het resultaat is vastgelegd in het woonakkoord met de provincie. Er wordt nog onderhandeld over de woondeal NHN. Dit staat in de prestatieafspraken met de woningcorporaties. Het komt ook terug in de kaderstellende notitie van 0-100 woningen bij nieuwbouwplannen, die de raad heeft vastgesteld. Dit komt terug in de kaderstellende notitie bij nieuwbouwplannen meer dan 100 woningen, die de raad vaststelt. De beleidsregels zijn na evaluatie ingetrokken. De raad heeft hiervoor nieuw beleid vastgesteld in het generiek afwegingskader voor initiatieven van 1-100 woningen in alle kernen.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- We ontwikkelen woningbouwplannen: • Wognum: Bloesemgaerde woningbouwplan voor circa 50 woningen • Medemblik: Weeshuisgronden woningbouwplan voor 180 tot 200 woningen • Abbekerk: Gemeentewerf woningbouwplan voor 20 woningen • In de kleine kernen (circa 10 per kern) - We starten de realisatiefase van volgende projecten: • Medemblik Dek terrein woningbouwplan voor circa 70 woningen (start kavelverkoop), • Nibbixwoud SEW terrein woningbouwplan fase 2 voor 20 tot 25 woningen (start verkoop kavels) - De volgende projecten ronden wij af: • Benningbroek Vlaar Tuinstraat woningbouwplan voor 6 woningen (woonrijp maken en woningen worden bewoond) • Midwoud Tripkouw woningbouwplan voor 89 woningen (woonrijp maken en woningen worden bewoond) • Nibbixwoud SEW terrein woningbouwplan fase 1 voor circa 35 woningen (woonrijp maken en woningen worden bewoond) - We stimuleren huisvesting voor buitenlandse werknemers.	We ontwikkelden woningbouwplannen: • Wognum: Bloesemgaerde woningbouwplan voor circa 50 woningen • Medemblik: Weeshuisgronden woningbouwplan voor 180 tot 200 woningen • Abbekerk: Gemeentewerf woningbouwplan voor 20 woningen • In de kleine kernen (circa 10 per kern) We startten de realisatiefase van volgende projecten: • Medemblik Dek terrein woningbouwplan voor circa 70 woningen (start kavelverkoop), • Nibbixwoud SEW terrein woningbouwplan fase 2 voor 20 tot 25 woningen (start verkoop kavels) De volgende projecten hebben wij afgerond: • Benningbroek Vlaar Tuinstraat woningbouwplan voor 6 woningen (woonrijp maken en woningen worden bewoond) • Midwoud Tripkouw woningbouwplan voor 89 woningen (woonrijp maken en woningen worden bewoond) • Nibbixwoud SEW terrein woningbouwplan fase 1 voor circa 35 woningen (woonrijp maken en woningen worden bewoond) Dit hangt samen met het opstellen van nieuw beleid.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
-------------------------	-------------------------	--------------------------------

In november stelde de raad het ontwerpbeleid vast. Door corona spraken wij belanghebbenden op een later tijdstip. Wij rondde het beleidsvormingsproces in 2020 nog niet af. Daarmee schuift de datum van vaststelling van het definitieve beleid op.

Werken

Behoud en verbeteren van werkgelegenheid en bedrijvigheid. Verbeteren afhankelijk van toegekend nieuw beleid.

- We ondersteunen bedrijven bij het zoeken van personeel. Bijvoorbeeld bij 'Kom Binnen bij de bedrijvendagen' en 'leerwerkplaatsen bij composietbedrijven'.
- We ondersteunen ondernemers om werklocaties en panden aantrekkelijker en duurzamer te maken.
- We stimuleren ondernemers bij het nemen van duurzaamheidsmaatregelen zoals gebruik van zonne-energie; aardwarmte; isoleren van panden; gebruik van duurzame materialen; hergebruik van materialen.
- Met ondernemers voeren we het uitvoeringsprogramma van de centrumvisie kern Medemblik uit.
- We voeren de regionaal economische agenda uit onder het Pact van Westfriesland 7.1.

Vanwege het coronavirus schuiven activiteiten op. Onderdelen zijn door de maatregelen rond het coronavirus beperkt of minder goed uitvoerbaar.

Vanwege het coronavirus schuiven activiteiten op of duren langer. We werken op afstand samen aan de opgave.

Vanwege het coronavirus schuiven activiteiten op of duren langer. We werken op afstand samen aan de opgave.

Vanwege het coronavirus schuiven activiteiten op. We werken digitaal verder aan de doelstellingen voor het centrum van Medemblik.

De uitvoering van projecten onder de regionaal economische agenda gaat door conform planning.

Recreëren

Wij behouden de recreatieve- en toeristische waarde van onze gemeente.

- We onderzoeken in 2019 de verbindingen van de Vooroever naar het centrum van Medemblik (vv). In 2020 maakt de raad keuzes over het verbeteren van de verbinding.

Het onderzoek is uitgevoerd. Er zijn geen middelen om een vervolg te geven aan het onderzoek/uitvoering.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- We dagen ondernemers uit om hun productaanbod en promotie te verbeteren en te optimaliseren, waaronder voor de riviercruise en evenementen. - We zorgen voor het vergroten van de lokale en regionale zichtbaarheid en vindbaarheid van ons productaanbod via onze coördinator toeristische marketing. - We zorgen voor het vergroten van bovenregionale en internationale zichtbaarheid en vindbaarheid van ons productaanbod door onze destinationmarketing organisatie Holland boven Amsterdam. - We faciliteren een organisatiestructuur voor gebiedsmarketing, waarbij de lokale, regionale en bovenregionale samenwerking goed op elkaar is afgestemd. - Met ondernemers zetten we ons in voor een vitale verblijfsrecreatiesector. We voeren hiervoor het lokale uitvoeringsprogramma	De huidige COVID-19 pandemie had gevolgen voor de ontwikkeling van het productaanbod van onze ondernemers en de promotie ervan. De RIVM richtlijnen en maatregelen van het Kabinet en Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zijn van toepassing. Deze richtlijnen en maatregelen beïnvloedden het vrijetijdsaanbod van onze ondernemers, de mogelijkheden om het vrijetijdsaanbod te bezoeken en het gedrag van (potentiële) bezoekers. Dit resulteerde onder andere in de campagne 'Medemblik dichtbij huis'. Tevens is het programma "Excursies & Tours Medemblik" gereed gemaakt voor als Riviercruisegasten weer naar Medemblik reizen. Ondanks de coronapandemie was het productaanbod lokaal regionaal goed zichtbaar en vindbaar. Hierdoor was online duidelijk zichtbaar wat de mogelijkheden waren om het aanbod binnen de gemeente te bezoeken. Als gevolg van de huidige COVID-19 pandemie kwamen er een beperkt aantal internationale bezoekers. Daarentegen was vakantie in eigen land in 2020 erg in trek. Destinationmarketing organisatie Holland boven Amsterdam anticipeerde op de RIVM richtlijnen en maatregelen van het Kabinet en Veiligheidsregio Noord-Holland Noord om zowel de internationale als bovenregionale zo goed mogelijk van informatie te voorzien van de mogelijkheden om ons productaanbod te bezoeken. Op lokaal, regionaal en bovenregionaal niveau zijn we met elkaar in gesprek over hoe we de onderlinge samenwerking kunnen versterken. We voerden het jaarplan 2020 uit. De projecten liepen als gevolg van de coronapandemie enige vertraging op, maar konden desondanks worden voortgezet.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	Verblijfsrecreatie uit. - We ontwikkelen per recreatiepark een handhavingsparaaf en voorstel om te komen tot een passende oplossing voor mensen die nu in de verblijfsrecreatiesector wonen.	Als gevolg van de coronapandemie zijn activiteiten vertraagd, waardoor minder kosten gemaakt zijn. Het opstellen van de handhavingsparagraaf wordt toegevoegd als integraal onderdeel van de projecten. Voor het opstellen van een passende oplossing voor permanente bewoning leggen we de verbinding met het regionale woondossier. Dit is in de herfstnota bijgestuurd.

Veiligheid

We zijn een veilige gemeente.

- We voeren het integraal handavings- en veiligheidsplan uit. Dit betekent:
 - We zetten in op de preventie van woninginbraken.
 - We werken samen met partners voor het tegengaan van ondermijning.
 - Overlastmeldingen en handavingsverzoeken hebben onze voortdurende aandacht.
 - Bij herinrichtingen van wegen doen we een verkeersveiligheids-check.
- In samenwerking met politie en dorpsraden zijn een aantal woninginbraak preventieavonden georganiseerd. Deze samenwerking zetten wij voort als dit weer is toegestaan op basis van de corona maatregelen.
- Alle meldingen en handavingsverzoeken die mede via Fixi of Decos binnen kwamen pakten wij op.
- Met de Westfriese gemeenten en partners zoals de Politie, Omgevingsdienst, het Regionaal informatie en expertise centrum (RIEC) wordt gezamenlijk

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- Bij herinrichtingen van wegen participeren we met bewoners. - We actualiseren het gemeentelijke verkeers- en vervoerplan met inwoners en belanghebbende partijen. - We zetten meer verkeerstellers en smileys in zodat we het gedrag beïnvloeden. En ook om te meten of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn bijvoorbeeld wegversmallingen, verkeersdrempels of aandachtscorden.	opgetreden tegen ondermijning op bedrijventerreinen en in het buitengebied. Daarnaast maakten wij afspraken met de provincie om een gemeentelijke weerbaarheidsscan uit te gaan voeren. • Wij inventariseren alle ingediende wensen, klachten, verzoeken, etc. Wij controleren of de huidige weg volgens de richtlijnen van Duurzaam veilig is aangelegd. Wij voeren een nulmeting (intensiteiten en snelheden) uit. Dit is een standaardprocedure bij de voorbereiding van de werkzaamheden. We zijn gestart met de inventarisatie van de beschikbare interne en externe beleidsnota's/publicaties en het vervaardigen van het kaartmateriaal benodigd voor het participatieproces en voor de herziening van het GVVP. Door COVID-19 werkten veel meer mensen thuis dan normaal. De verkeersintensiteiten zijn daardoor niet voldoende betrouwbaar om te bepalen of er aanvullende maatregelen noodzakelijk ofwel wenselijk zijn. Daarom zijn de verkeerstellers niet meer ingezet.
Bereikbaarheid		
Wij zijn goed bereikbaar en zetten in op het verbeteren van mobiliteit.	- We blijven ons inzetten voor het volledig doortrekken van de Markerwaardweg (N240). - We bereiden de aanleg van een fietspad voor tussen A.C. De Graafweg en de kern Benningbroek.	We hebben met de gemeente Hollands Kroon de wens uitgesproken om gezamenlijk in gesprek te gaan met de provincie Noord-Holland. Door COVID-19 is er vertraging in de voortgang. We hebben geen overeenstemming kunnen bereiken in de aankoop van de gronden voor de aanleg van het fietspad. De vraagprijs is niet

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- We onderzoeken de mogelijkheid voor een fietspad tussen de Hoekweg in de kern Andijk en Sporting Andijk. - We onderzoeken de mogelijkheid voor een vrij liggend fietspad langs de Noorderboekert in Zwaagdijk-Oost. - We blijven streven naar realisatie van een ontsluiting van bedrijventerrein Overspoor A7. Dit doen we vanuit veiligheids- en economische overwegingen. - We bereiden ons voor op de overname van de wegen van HHNK. - We zorgen voor voldoende ruimte om veilig te parkeren in onze kernen. Daarbij vraagt het centrum van Medemblik onze speciale aandacht.	realistisch. We zijn in gesprek met de provincie om de mogelijkheden voor de realisatie van dit fietspad met aansluiting op het fietspad AC de Graafweg in de toekomst te behouden. Door capaciteitsgebrek is het onderzoek nog niet gestart. De aanleg van het vrij liggend fietspad langs de Noorderboekert in Zwaagdijk-Oost is opgenomen in de voorovereenkomst Winkelcentrum Winkelhart Klaverweide. Door een structureel tekort aan personele capaciteit is geen actie ondernomen. Samen met de regio Westfriesland hebben we onderhandelingen gevoerd met het Hoogheemraadschap over de overname van de wegen. • Door de toepassing van de Nota Parkeernormen worden voldoende parkeerplaatsen

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
		gerealiseerd voor de realisatie van nieuwbouwplannen, uitbreidingsplannen en bij functieverandering van bestaande panden. • Bij herinrichtingsplannen wordt gekeken, indien gewenst, naar mogelijkheden voor het realiseren van extra parkeerplaatsen. • We zijn gestart met een bezettingsgraadmeting voor het oostelijk stadsdeel Medemblik, ten oosten van de Nieuwstraat. • We zijn gestart met het onderzoeken van de mogelijkheden voor het instellen van een vergunningstelsel voor parkeren in het oostelijk stadsdeel Medemblik, ten oosten van de Nieuwstraat. • Wij zijn gestart met de uitwerking van het plan om extra parkeerplaatsen aan te leggen aan de noordzijde van de stad Medemblik gelegen ten noorden van de dijk Medemblik.

Thema's		
---------	--	--

Leefbaarheid

Wij zijn een bereikbare, veilige en gastvrije gemeente.	- We pakken alle meldingen en handhavingsverzoeken op. We handelen deze in goed overleg met de melder af. - Samen met het Recreatieschap Westfriesland verbeteren we vaar-, fiets- en wandelroutes en recreatiegebieden.	Alle meldingen en handhavingsverzoeken die mede via fixi of Decos binnenkomen worden opgepakt. Het Recreatieschap Westfriesland werkt structureel aan het verbeteren van haar recreatiegebieden en routes.
--	---	--

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- Samen met het toeristisch platform en centrumgroep werken we aan een gastvrij Medemblik.	Echter de nadruk ligt nu ook op het uitvoeren van de RIVM maatregelen en de noodverordening. Daar waar nodig neemt het RSW maatregelen om grote dichtheden recreanten in haar recreatiegebieden te voorkomen en de afstand van 1,5 meter tussen mensen te ondersteunen. De coronapandemie had een grote impact op het gastvrij ontvangen van bezoekers. We hielden rekening met de RIVM maatregelen om zo veel mogelijk thuis te blijven. Ook waren er een deel van het jaar geen evenementen, musea en attracties waren deels dicht of hadden minder capaciteit voor bezoekers, de restaurants en cafés moesten een deel van het jaar sluiten. Binnen de mogelijkheden en passend binnen de maatregelen, zijn initiatieven van ondernemers in Medemblik onder de aandacht van de eigen inwoners en van de toeristen die in Medemblik verbleven gebracht. Er is in 2020 minder ingezet op het aantrekken van binnen- en buitenlandse bezoekers naar de gemeente Medemblik.
	- Samen met de verschillende havens in onze gemeente verbeteren we de dienstverlening. - We houden de gemeente schoon, onder andere door de aanpak van zwerfafval.	Er is regulier overleg geweest met de havens over de dienstverlening in coronatijd. We houden de gemeente schoon door het opruimen van zwerfafval en het sturen/stimuleren van een gezonde en schone leefomgeving. Jaarlijks stellen we hiervoor een zwerfafvalplan op waarin de projecten en activiteiten omschreven staan die op de nominatie staan om uitgevoerd te worden. De openbare ruimte wordt jaarlijks een aantal keren geschouwd op het aspect schoon. Met de activiteiten stimuleren we de inwoners, scholieren e.a. zich bewust te worden van hun eigen verantwoordelijkheid.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- We onderzoeken de mogelijkheden voor snelle digitale verbindingen in de kernen. - We stellen een omgevingsvisie op waarin leefbaarheid, duurzaamheid en zorg belangrijke onderwerpen vormen. - Met onze regels voor het buitengebied zorgen wij voor een vitaal platteland.	De afspraken gaan een concrete fase in, met een samenwerkingsovereenkomst om dit te formaliseren. Het plan van aanpak is gereed. In 2020 stelde uw raad twee bestemmingsplannen vast voor de uitbreiding van agrarische bedrijven in het Buitengebied. In de regels van de bestemmingsplannen is de landschappelijke inpassing van de uitbreidingen geborgd. Verder dienden wij in regionaal verband een zienswijze in bij de provincie tegen de provinciale omgevingsverordening 2020. Daarin pleitten wij voor meer ruimte in de regels voor ons buitengebied. De provincie is deels tegemoet gekomen aan onze zienswijzen, maar het overgrote deel is afgewezen. De provincie komt in 2022 met een nieuwe verordening. De voorbereidingen daarvan worden getroffen. Regionaal werken we daarbij weer samen om meer ruimte in de regels te krijgen zodat we onze eigen afwegingen kunnen maken.

Participatie

Wij staan in contact met onze inwoners, ondernemers en bezoekers.	- We leveren goede dienstverlening aan ondernemers via het lokale ondernemersloket, het regionale startersloket en het Westfriese bedrijvenloket.	Juist in deze tijd van corona kunnen bedrijven goed terecht bij het ondernemersloket en het regionale bedrijvenloket. Het startersloket werkt digitaal en kan daarmee een grotere groep bedienen. Samen met horecaondernemers organiseerden we ruimere terrassen.
--	---	--

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- Bij de voorbereiding en uitvoering van onze plannen betrekken we de kernraden en andere belanghebbenden. De basis hiervan vormt ons Participatiebeleid en de Werkafspraken met de kernraden. - Samen met onze inwoners en ondernemers stellen we een omgevingsvisie op. - Samen met de kernraden maken we afspraken over de wensen in de kernvisies. Tevens stellen we gebiedsplannen op. - We gaan in overleg met onze inwoners over: • Het opwaarderen van de Beldersweg in Andijk; • Uitwerken van de herinrichtingsplannen voor een woonwijk in de kern Benningbroek/Sijbekarspel en een woonwijk in de kern Midwoud. • Het vervangen van de damwanden aan de Bakkerstraat in Andijk en langs de Brakesloot in Medemblik.	We betrokken de kernraden bij verschillende onderwerpen en beleidsterreinen. Over de onderwerpen huisvesting arbeidsmigranten en duurzaamheid deden we dit actief door middel van aparte bijeenkomsten met de kernraden. De raad besliste bij de begroting 2021 om het opstellen van deze visie te faseren. Het plan van aanpak is gereed. We betrokken de kernraden bij verschillende onderwerpen en beleidsterreinen. • We hebben een deel van de Beldersweg opgewaardeerd. • Het uitwerken van het herinrichtingsplan voor een deel van de woonwijk Benningbroek/Sijbekarspel is in een ver gevorderd stadium. Een woonwijkdeel in Midwoud. • We hebben beide vervangingen in voorbereiding. Het onderdeel Brakesloot is aanbesteed.

Duurzaamheid

Wij zijn een duurzame organisatie.

- We stimuleren duurzame innovaties en energiebesparing bij ondernemers. Dit doen we bijvoorbeeld door het organiseren van workshops.
- We organiseren de duurzaam ondernemen award 2020. En, reiken de award 2019 uit voor het beste initiatief voor het verduurzamen van een bedrijventerrein.
- We onderzoeken een plek voor het realiseren van een mobipunt.

Vanwege het coronavirus schuiven activiteiten op of duren langer. We werken op afstand samen aan de opgave.

We organiseerden de Award 2020. Het thema van de Award was duurzaam ondernemen in coronatijd. Op de dag van de ondernemer reikten we de Award uit aan Plantenkwekerij Gitzels. De gemeente Hollands Kroon investeert in het realiseren van een aantal mobipunten. We wilden

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- We gebruiken de duurzaamheidscheck bij het inrichten van nieuwe wijken.	op werkbezoek in deze buurgemeente om te kijken hoe dit in de praktijk eruit ziet. Helaas kon dit vanwege COVID-19 niet doorgaan. Hier is verder geen uitvoering aan gegeven. We doen steeds meer ervaring op met het duurzaam inrichten van nieuwe én bestaande wijken. De vijf pijlers van het programma duurzaamheid vormen hiervoor de basis. Daarbij kijken we specifiek welke maatregelen meegenomen kunnen worden in de (her)inrichting. We maken hierin een weloverwogen keuze. De uitkomsten verwerken we in een duurzame leidraad inrichting openbare ruimte. Een checklist maakt hier onderdeel van uit.
	- We starten een vierjaar durende pilot voor het vergroten van de biodiversiteit in onze gemeente. De pilot willen we uitvoeren in de kern Midwoud. Goede communicatie hierover met omwonenden maakt onderdeel uit van de pilot.	In het burgemeester Smitpark in Midwoud startten we een pilot voor het vergroten van de biodiversiteit. We doen ervaring op of anders maaien de biodiversiteit vergroot. Het is nog te vroeg om nu al iets te kunnen zeggen over resultaten. We informeerden de direct omwonenden via een brief. Daarnaast plaatsten we informatieborden in het park.
	- We onderhouden het groen in onze kernen op voldoende niveau.	Vanwege de bezuinigingen wordt het groen in alle kernen minimaal op C niveau onderhouden in plaats van op B niveau. Hieronder een uitleg van de beeldkwaliteit niveaus: A-niveau > intensief, zeer hoogwaardig B-niveau > intensief hoogwaardig C-niveau > extensief, de kwaliteit blijft minimaal behouden D-niveau > zeer extensief, vergelijkbaar met bosplantsoen
	- We organiseren energieateliers voor specifieke doelgroepen. Met de uitkomsten stellen we een routekaart op om Westfriesland energieneutraal te maken in 2040. Deze doelstelling vloeit voort uit het Pact van Westfriesland.	We organiseerden voor de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord (RES-NHN) verschillende ateliers. Lokaal waren dit zeven verschillende bijeenkomsten in 6 verschillende kernen. Hier kwamen ruim 320 inwoners op af. Daarnaast

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- Samen met de Westfrieze gemeenten bereiden we het bod voor aan het Rijk voor duurzame energieopwekking op land 2030. Dit bod maakt onderdeel uit van het bod van de energieregio Noord-Holland Noord. - We komen met gemeentelijke kaders voor duurzame energieopwekking op land. - We organiseren voor VVE's (verenigingen van eigenaars) een aanpak voor het verduurzamen van het woningcomplex.	organiseerden we twee regionale bijeenkomsten, één voor agrariërs en één voor ondernemers. De uitkomsten vormden een belangrijke basis voor de concept RES-NHN. De RES-NHN vormt een belangrijk instrument in de route naar een energieneutraal Westfriesland 2040. De deelregio Westfriesland is één van de deelregio's in de energieregio Noord-Holland Noord. Samen met de Westfrieze gemeenten bereidden we het bod voor hoeveel duurzame energieopwekking op land we kunnen realiseren in 2030. De uitkomsten van de lokale energieateliers die de Westfrieze gemeenten hiervoor organiseerden, ligt hieraan ten grondslag. De raad gaf begin september zijn wensen en bedenkingen kenbaar over de concept-RES-NHN. Daaruit volgt dat op het grondgebied van de gemeente Medemblik geen windmolens erbij komen. Dit geldt zowel voor op land als voor in het IJsselmeer. Op 7 december 2020 behandelde de raadscommissie de bespreknotitie 'zon op land'. We merken aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties dat duurzame energieopwekking op land de nodige belangstelling heeft. We vinden het belangrijk dat het beleidskader zorgvuldig tot stand komt. De bespreking met de raadscommissie van de notitie vormt hier onderdeel van. De notitie bespraken we ook met de klankbordgroep Duurzaam Medemblik en de kernraden. We stuurden alle VVE's in onze gemeente een enquête. In de enquête konden VVE's aangeven of zij ondersteuning wensen in het verduurzamen van de gebouwen die onder de VVE vallen. Met de resultaten willen we toewerken naar een gerichte aanpak.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- We zetten het Duurzaam Bouwloket in om inwoners te voorzien van duurzame woningadviezen. - Samen met belangrijke stakeholders bereiden we de transitievisie warmte voor. Deze visie moet in 2021 klaar zijn en geeft aan welke wijken tot 2030 van het aardgas af gaan. - We stellen subsidie beschikbaar aan inwoners die hun bestaande woningen afsluiten van aardgas. - We organiseren de Westfriesse week van de circulaire economie. Dit doen we vanuit het platform Duurzaam Ondernemend Westfriesland.	Het Duurzaam Bouwloket is hét energieloket voor onze inwoners. Inwoners ontvingen onafhankelijk advies van het Duurzaam Bouwloket in het verduurzamen van hun woning. Ook gaf ze aan welke subsidieregelingen hiervoor beschikbaar zijn. We zetten het Duurzaam Bouwloket ook in voor het uitvoeren van de RRE-subsidieregeling die we als regio ontvingen van het Rijk. Inwoners konden bijvoorbeeld in aanmerking komen voor een gratis adviesgesprek. De Transitievisie Warmte stelde de raad op 17 december 2020 vast. De visie vormt het koersdocument naar een aardgasvrije gemeente Medemblik. Ook dit jaar stelden we subsidie beschikbaar aan inwoners die hun woning aardgasvrij maken. De subsidie is 10 keer aangevraagd, hiervan zijn er 9 toegekend. Door de maatregelen in het kader van COVID-19 kon deze week niet plaatsvinden. Wel bereidden we in Westfriesland de actieagenda Circulair Westfriesland voor. Afhankelijk van besluitvorming in de regio voeren we deze vanaf volgend jaar uit. Ook een Westfriesse week van de Circulaire economie maakt hier dan onderdeel van uit.

Samenwerking

Wij werken samen met partners om onze gemeenschappelijke doelen te bereiken.	- We werken met de regiogemeenten samen aan een klimaatbestendig en waterrobuust Westfriesland.	We hebben met de regiogemeenten verschillende ambitieniveaus en adaptatiestrategieën ontwikkeld. En vervolgens een gezamenlijk raadsvoorstel voorbereid. Daarmee kunnen de Westfriesse raden kaders stellen voor een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting.
---	---	--

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- We werken op basis van het bestuursakkoord water met gemeenten, waterschap en drinkwaterbedrijf aan gezamenlijke doelen in de waterketen. We zetten in op een structurele kostenbesparing. - We voeren samen met de regiogemeenten een geschikte samenwerkingsvorm voor het CAW uit. - We zamelen met HVC het afval gescheiden en zo duurzaam mogelijk in tegen zo laag mogelijke kosten voor onze inwoners. - We voeren de omgevingswet in. Dit doen we samen met de Westfrieze gemeenten, de Omgevingsdienst NHN, de GGD en de Veiligheidsregio NHN.	We hebben de periode van het bestuursakkoord water met fraaie resultaten kunnen afsluiten. De betrokken partijen in Noorderkwartier hebben in december nieuwe samenwerkingsafspraken gemaakt voor de periode 2021-2030. Samen met de regiogemeenten is unaniem besloten: - voor individueel aandeelhouderschap van de 7 Westfrieze gemeenten in HVC; - om het CAW om te vormen tot "Afvalbeheer Westfriesland". Dit is de beheersorganisatie voor de stortplaats Westwoud, en intergemeentelijk afstemmingsplatform voor beleid, DVO en aandeelhouderzaken. We zamelen met HVC het afval gescheiden en zo duurzaam mogelijk in. Dit doen we tegen zo laag mogelijke kosten voor onze inwoners. Kanttekening bij de zo laag mogelijke kosten is dat door de coronacrisis de hoeveelheid huishoudelijk afval is gestegen. De inwoners zijn immers meer thuis. Ook zijn marktprijzen van het afval door de coronacrisis gestegen. Hierdoor zijn de afvalbeheerskosten gestegen. Het restafval is de duurste afvalstroom. Om deze te verminderen, zijn we als gemeente het recycle-tarief aan het onderzoeken. Op die manier kunnen we de afvalbeheerskosten beheersbaar houden. Planning is om voor de zomer met een voorstel voor het recycle-tarief naar de raad te komen. We werkten aan verschillende deelonderwerpen voor de implementatie van de omgevingswet.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- We stellen in overleg met de Westfriesse gemeenten een omgevingsverordening op. Daarbij is het verminderen van de regeldruk het uitgangspunt.	Een omgevingsverordening omvat alle provinciale regels voor de fysieke leefomgeving. Op gemeentelijk niveau werken we aan een Verordening Fysieke Leefomgeving. We zijn gestart met een gezamenlijke aanzet op Westfries niveau. Daarna zijn de gemeenten in eigen tempo verder gegaan. Eind 2020 ligt er een concept-verordening fysieke leefomgeving 1e tranche. Daarin zijn uit diverse verordeningen de onderwerpen samengebracht die een relatie hebben met de fysieke leefomgeving. De dereguleringslag vindt plaats bij de 2e tranche.
Samenwerking maakt ons sterker.	- We geven regionaal uitvoering aan de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma Pact van Westfriesland. De thema's wonen en leefbaarheid, energietransitie en klimaatadaptatie, onderwijs en arbeidsmarkt, vrije tijd, ondernemen en economie, zorg en sociaal domein staan hierin centraal. We werken samen met o.a. het bedrijfsleven, het maatschappelijk middenveld, onderwijs- en zorginstellingen. - We werken samen met de Regio Holland boven Amsterdam het Westlands model uit: verhogen van de registratie van buitenlandse werknemers. - We werken samen met verschillende partners voor een veilige leefomgeving. Daarbij kunt u denken aan de politie, het openbaar ministerie, de Veiligheidsregio, de Belastingdienst, de arbeidsinspectie en het Regionaal informatie en expertise centrum (RIEC).	Het uitvoeringsplan Pact van Westfriesland (UVP) is in de 2e helft van 2020 door alle raden vastgesteld. Het Regioteam is onder aansturing van een Stuurgroep Pact aan de slag gegaan om samen met alle collega's in de regio hieraan uitvoering te geven. Dit doen zij samen met de partners uit het bedrijfsleven, het maatschappelijke middenveld en onderwijs- en zorginstellingen. In dit UVP zijn ongeveer 30 projecten benoemd. We zijn gestart in juli. We hebben toen ca. 100 adressen aangeschreven. Sinds de start zijn 118 arbeidsmigranten geregistreerd in de BRP (basisregistratie personen). Met de Westfriesse gemeenten en partners zoals de Politie, Omgevingsdienst, het Regionaal informatie en expertise centrum (RIEC) wordt gezamenlijk opgetreden tegen ondermijning op bedrijventerreinen en in het buitengebied.

Wat wilden we bereiken?	Wat waren onze plannen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- In het project Gezamenlijke Regie op Infrastructurele Projecten (GRIP) werken we samen met maatschappelijke partners aan een strategische, meerjaren en operationele planning. Met als doel de maatschappelijke kosten te beperken bij de realisatie van een leefbare en duurzame gemeente. - Met de IJsselmeergemeenten, provincie en rijk werken we aan een visie op het IJsselmeer	Samenwerking was nog vrijblijvend. Komende maanden worden de afspraken met de (interne en externe) partijen die werken in de Openbare Ruimte geformaliseerd. Daarbij startten we ook een pilot met een ICT-hulpmiddel ter ondersteuning. We werken samen en er is een intentieovereenkomst voor de samenwerking gesloten.

Beleidsindicatoren

Hieronder vindt u de verplichte set aan beleidsindicatoren die horen bij programma 3. We gebruiken deze indicatoren waar nodig om ons beleid bij te sturen. De gegevens komen van www.waarstaatjegemeente.nl, daar vindt u ook achtergrondinformatie over de beleidsindicatoren.

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
Openbare orde en veiligheid		
<i>Verwijzingen Halt (per 10.000 jongeren, 2019)</i>	53	106
<i>Winkeldiefstallen (per 1.000 inwoners, 2019)</i>	0,7	0,8
<i>Geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners, 2020)</i>	2,9	2,8
<i>Diefstallen uit woning (per 1.000 inwoners, 2019)</i>	1,6	1,8
<i>Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (per 1.000 inwoners, 2019)</i>	5,8	4,6
Wonen en bouwen		
<i>Gemiddelde WOZ waarde (€ 1.000, 2020)</i>	265,0	275,0
<i>Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen, 2020)</i>	5,2	8,7
<i>Demografische druk (%, 2020)</i>	77,0	79,0
<i>Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€, 2020)</i>	680,0	718,0
<i>Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€, 2020)</i>	763,0	794,0
Economie		
<i>Func tiemenging (verhouding banen en woningen) (%, 2019)</i>	51,7	50,3
<i>Vestigingen van bedrijven (1.000 inwoners van 15 - 64 jaar, 2019)</i>	158,6	153,5
Milieubeheer		
<i>Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner, 2019)</i>	133,0	120,0
<i>Hernieuwbare elektriciteit (%, 2018)</i>	15,5	Geen data

De opgenomen cijfers zijn de meest actueel beschikbare cijfers.

Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Verschil realisatie begroting na wijziging 2020	Begroting 2020
Baten	20.576	19.059	1.517	13.561
Lasten	37.029	38.366	-1.337	31.996
Saldo	-16.453	-19.307	2.854	-18.435

2.2 Paragrafen

2.2.1 Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente. We gaan in deze paragraaf in op de lokale heffingen en lichten het kwijtscheldingsbeleid toe.

Belastingen

Belastingen zijn algemene dekkingsmiddelen waarvan de gemeente zelf bepaalt waarvoor ze worden gebruikt. Dit zijn de onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting, (water)verblijfs- en forensenbelasting.

In november 2019 stelde de raad de diverse belastingtarieven voor 2020 vast.

1 Onroerende zaakbelastingen

Deze belasting wordt geheven van iedere eigenaar van een woning, grond of bedrijf en de gebruiker van grond of een bedrijf. Basis hiervoor is de OZB-waarde van de woning, grond of bedrijf.

Op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) stelden we van alle onroerende zaken de waarde opnieuw vast.

De meeropbrengst wordt verklaard door areaal uitbreiding.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2020	Rekening 2020	Verschil
Eigenaar woning	4.094	4.133	39
Gebruiker niet-woning	1.036	1.053	17
Eigenaar niet-woning	1.483	1.530	47
Totaal	6.613	6.716	103

We meldden in de Herfstnota 2020 een verwachte meeropbrengst OZB eigenaar niet-woning van € 35.000. Omdat de Herfstnota 2020 niet door de raad is vastgesteld, is de begroting niet bijgesteld. Ook de resterende meeropbrengst is het gevolg van areaaluitbreiding. Gedurende het hele jaar worden panden (gedeeltelijk) gereed gemeld.

2 Hondenbelasting

Deze belasting wordt geheven van iedere houder van één of meerdere honden of een kennel. Door Corona heeft het kernteam Corona besloten geen controle uit te voeren. Gebruikelijk controleren we jaarlijks 1/3 van het adressenbestand.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2020	Rekening 2020	Verschil
Hondenbelasting	190	190	-
Totaal	190	190	

3 (Water)verblijf- en forensenbelasting

Deze belastingen worden geheven van personen die niet in de Basis Registratie Persoonsgegevens van onze gemeente zijn ingeschreven, maar hier wel verblijven. Zij droegen zo bij aan de algemene middelen waarmee gemeentelijke voorzieningen worden bekostigd.

Bedragen * € 1.000,-

	Begroting 2020	Rekening 2020	Verschil
Forensen	194	166	-28
Verblijf	382	450	68
Waterverblijf	195	149	-46
Totaal	771	765	-6

We zien over 2020 een verschuiving door corona. Inwoners blijven meer in eigen land, maar juist minder op het water.

Heffingen

Heffingen zijn rechten en leges waar diensten tegenover staan. Per heffingssoort geven we een korte omschrijving. De opbrengst van de heffing mag niet meer dan kostendekkend zijn. De raad streeft naar zoveel als mogelijk kostendekkende tarieven. Daarbij vindt de raad het belangrijk dat deze zo laag mogelijk en doelmatig zijn.

1 Afvalstoffenheffing

HVC verzorgt voor de gemeente Medemblik de inzameling en verwerking van het huishoudelijke afval. HVC bracht de kosten bij ons in rekening. Via de afvalstoffenheffing verhaalden we deze kosten bij onze inwoners. De afvalstoffenheffing kent afzonderlijke tarieven voor een éénpersoonshuishouden en voor een meerpersoonshuishouden. Het zijn kostendekkende tarieven, zie hierna bij [5](#).

Bedragen * € 1.000,-

	Begroting 2020	Rekening 2020	Verschil
Afvalstoffenheffing	5.480	5.738	258
Totaal	5.480	5.738	258

We realiseren een hogere opbrengst dan geraamd. Dit heeft 2 oorzaken. Ten eerste de bijstelling van het aantal woonhuisaansluitingen ten opzichte van 2019. Ten tweede een areaaluitbreiding. Deze stijging van adressen had ook een gevolg voor de verwerkingskosten die ook hoger uitvielen door deze oorzaken.

2 Rioolheffing

Eigenaren van eigendommen die direct of indirect zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering droegen bij in de kosten van inzameling en het transport van afvalwater, bedrijfsafvalwater en hemelwater. De rioolheffing is ook een kostendekkend tarief, zie hierna bij [5](#).

Er is een meeropbrengst door areaal uitbreiding.

Bedragen * € 1.000,-

	Begroting 2020	Rekening 2020	Vershil
Riool eigenaar woning	3.856	3.870	14
Riool eigenaar niet-woning	466	502	36
Totaal	4.322	4.372	50

We meldden in de Herfstnota 2020 een verwachte meeropbrengst rioolheffing niet-woning van € 30.000. Omdat de Herfstnota 2020 niet door de raad is vastgesteld, is de begroting niet bijgesteld. Ook de resterende meeropbrengst is het gevolg van areaaluitbreiding. De meeropbrengst storten wij in de daarvoor bedoelde voorziening.

3 Lijkbezorging

Deze rechten worden geheven voor het dekken van de kosten van onderhoud van graven in onze gemeente.

Leges en afkoopsommen: Van minder graven zijn de grafrechten verlengd en het onderhoud afgekocht.

Bedragen * € 1.000,-

	Begroting 2020	Rekening 2020	Vershil
Leges en afkoopsommen	379	326	-53
Begrafenisrechten	18	17	-1
Totaal	397	343	-54

We meldden in de Herfstnota 2020 een verwachte minderopbrengst leges en afkoopsommen lijkbezorging van € 95.000. Omdat de Herfstnota 2020 niet door de raad is vastgesteld, is de begroting niet bijgesteld. Na het opstellen van de Herfstnota 2020 constateerden we dat dit tekort lager uitvalt.

4 Leges

Met deze rechten brengen we de kosten van gemeentelijke diensten in rekening. Deze diensten verlenen we op aanvraag van onze inwoners zoals vergunningverlening en afgifte van paspoort en rijbewijs. In de meeste gevallen is sprake van kostendeekkende tarieven. Voor een aantal producten besloot de raad geen kostendeekkend tarief in rekening te brengen. Het gaat om de volgende producten:

- gehandicaptenparkeerkaart;
- evenementen;
- niet-commerciële horecavergunning.

Vanuit publiekszaken is de opbrengst op het onderdeel paspoort het meest opvallend. Zelfs in een corona-jaar zijn er meer opbrengsten dan begroot. We weten inmiddels dat we structureel de aantallen documenten te laag inschatten. Dat is voor 2021 en verder aangepast.

Verder zijn de minder opbrengsten allemaal een gevolg van Corona.

Met name de toename van het aantal bouwplannen in deze categorie zorgen voor de meeropbrengst van de leges in titel 2.

Begroot op leges en rechten is € 1.100.089.

Realisatie op leges en rechten is € 1.432.846.

Dit komt door een hoger aantal aanvragen in 2020 dan dat we hadden begroot.

We meldden in de Herfstnota 2020 een verwachte meeropbrengst omgevingsvergunningen van € 375.000. Omdat de Herfstnota 2020 niet door de raad is vastgesteld, is de begroting niet bijgesteld. Het overige verschil is verspreid over de overige legesopbrengsten.

Bedragen * € 1.000,-

	Begroting 2020	Rekening 2020	Vershil
Leges	1.649	1.943	294
Totaal	1.649	1.943	294

5 Berekeningen kostendekkendheid

In de hierna volgende overzichten laten we zien in hoeverre onze heffingen kostendekkend zijn. Daarbij geven we u het volgende mee:

- de raad vindt een tarief kostendekkend wanneer het percentage uitkomt tussen de 90% en 95%;
- ook gaf de raad voor een aantal producten aan dat we geen kostendekkend tarief in rekening brengen, zie hiervoor. Wanneer we deze producten niet meetellen dan komt de kostendekkendheid uit op 95%. Zie hieronder het overzicht kostendekkendheid leges.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de lijkbezorging. Het daarop volgende overzicht geeft inzicht in de kostendekkendheid van de leges.

Bedragen * € 1.000,-

	Directe kosten	Overhead	BTW	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
Afvalstoffenheffing	-5.356	-210	-1.053	5.738	87%
Rioolheffing	-3.586	-449	-691	4.372	93%
Lijkbezorging	-440	-212	0	345	53%

Kostendekkendheid van de leges

Bedragen * € 1,-

	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
--	----------------	------------	----------	-----------	--------------------

Titel 1 - Algemene dienstverlening

Hoofdstuk 1 - Burgerlijke stand	-33.856	-18.642	-14.954	69.667	103%
Hoofdstuk 2 - Reisdocumenten	-56.385	-36.244	-29.070	117.159	96%
Hoofdstuk 3 - Rijbewijzen	-52.039	-97.144	-77.906	207.245	91%
Hoofdstuk 4 - Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	-26	-11.314	-9.078	15.516	76%
Hoofdstuk 9 - Overige bestuurszaken	-8.124	-2.270	-1.823	9.924	81%
Hoofdstuk 12 - Leegstandswet	-	-7.715	-6.190	11.926	86%
Hoofdstuk 16 - Kansspelen	-	-100	-80	152	84%
Hoofdstuk 18 - Kabels en leidingen	-30.271	-24.580	-19.721	50.246	67%
Hoofdstuk 19 - Verkeer en vervoer	-8.258	-11.705	-9.390	15.735	54%
Totaal titel 1	-188.959	-209.714	-168.212	497.570	88%

*Titel 2 - Dienstverlening vallend
onder fysieke
leefomgeving/omgevingsvergunningen*

Hoofdstuk 3 - Omgevingsvergunningen	-329.198	-663.392	-532.242	1.432.846	94%
Totaal titel 2	-329.198	-663.392	-532.242	1.432.846	94%

Titel 3 - Europese dienstenrichtlijn

Hoofdstuk 1 - Horeca	-	-3.643	-2.922	4.181	64%
Hoofdstuk 2 - Organiseren evenementen of markten	-	-11.260	-9.034	2.164	11%
Hoofdstuk 7 - In deze titel niet benoemde vergunningen of ontheffingen	-	-3.504	-2.811	5.627	89%
Totaal titel 3	-	-18.407	-14.767	11.972	36%

Totaal	-518.157	-891.513	-715.221	1.942.388	91%
---------------	-----------------	-----------------	-----------------	------------------	------------

Kwijtschelding

Inwoners met een laag inkomen hoefden onder bepaalde voorwaarden het belastingbedrag niet te betalen. Ze konden kwijtschelding aanvragen voor onroerende zaakbelasting, hondenbelasting (eerste hond), rioolheffing en afvalstoffenheffing.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2020	Rekening 2020	Verschil
Kwijtscheldingen	213	188	-25
Totaal	213	188	-25

Totaaloverzicht

Hieronder vindt u een totaaloverzicht van de werkelijke opbrengsten. Deze vergelijken we met de verwachte opbrengst:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2020	Rekening 2020	Vershil
Eigenaar woning	4.094	4.133	39
Eigenaar niet-woning	1.483	1.530	47
Gebruiker niet-woning	1.036	1.053	17
Hondenbelasting	190	190	-
Waterverblijf	195	149	-46
Verblijf	382	450	68
Forensen	194	166	-28
Afvalstoffenheffing	5.480	5.738	258
Riool eigenaar woning	3.856	3.870	14
Riool eigenaar niet-woning	466	502	36
Leges en afkoopsommen	379	326	-53
Begrafenisrechten	18	17	-1
Leges	1.649	1.943	294
Totaal	19.422	20.067	645

2.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Wij werkten aan de belangrijke thema's leefbaarheid, duurzaamheid, participatie en samenwerking. Dit deden we met elkaar, met de organisatie en met inwoners. Daarbij stonden de belangen van de inwoners op de eerste plaats.

De organisatie werkte daarbij vanuit vier kernwaarden: samenwerken, klantwaarde creëren, verantwoordelijkheid nemen en continu verbeteren.

Kengetallen financiële positie

In het streven naar meer transparantie, verbetering van het inzicht in de financiële positie en voor de vergelijking met andere gemeenten worden zowel in de begroting als jaarrekening een set van financiële kengetallen opgenomen. De kengetallen zijn het uitgangspunt voor de beoordeling van de financiële positie van gemeente Medemblik.

	Norm	werkelijk 2019	begroot 2020	werkelijk 2020
Netto schuldquote	90-130%	14%	55%	18%
Gecorrigeerde netto schuldquote	90-130%	8%	52%	14%
Solvabiliteitsratio	20-50%	47%	34%	37%
Grondexploitatie	20-35%	4%	6%	5%
Structurele exploitatieruimte	Begr = 0%	-3%	0%	-1%
Belastingcapaciteit	95-105%	108%	108%	98%

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

We beoordeelden de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot onze financiële positie.

Netto schuld quote en gecorrigeerde netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van onze schuldenlast ten opzichte van het totaal van de baten. Onze langlopende schulden namen toe door het afsluiten van een langlopende geldlening. We namen kasgeldleningen op. Daarnaast moeten we het niet bestede deel van het voorschot dat we hebben ontvangen in verband met de uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) terugbetalen aan het Rijk. Hierdoor stegen onze kortlopende schulden. Aan de andere kant namen ook onze kortlopende vorderingen toe in verband met schatkistbankieren en een stijging van onze debiteurenpositie. Onder aan de streep steeg onze netto schuld. Door hogere baten bleef de stijging van de netto schuldquote echter beperkt.

We berekenen de gecorrigeerde netto schuldquote door onze schuldenlast verminderen met alle door ons verstrekte leningen. We leenden een kleiner deel van onze opgenomen geldleningen door aan derden. De waarde van beide netto schuldquotes blijft ruimschoots onder onze norm. De (gecorrigeerde) netto schuldquote wijkt af van de begroting doordat we nog niet alle geplande investeringen hebben gerealiseerd.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin we in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. In 2019 daalde de solvabiliteitsratio voor het eerst sinds we de kengetallen opnemen in de jaarstukken tot onder de 50%. In 2020 is de solvabiliteitsratio verder

gedaald tot 37%. Dit komt door een verdere afname van ons eigen vermogen en een toename van onze schulden. De solvabiliteitsratio bevindt zich wel nog steeds binnen onze norm. Dit laat zien dat we een gemeente zijn met een gezonde vermogenspositie. We hebben de komende jaren echter enkele grote investeringen gepland, zoals de renovatie van een zwembad in Wervershoof en de vernieuwbouw van een dorps huis in Abbekerk. De uitvoering leidt naar verwachting tot een verdere daling van de solvabiliteitsratio in verband met het aantrekken van de benodigde externe financieringsmiddelen.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot onze grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. De verhouding tussen de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie en het totaal saldo van baten blijft ruimschoots onder onze norm. Onze afhankelijkheid van de opbrengsten van onze bouwgronden blijft beperkt.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ-waarde in onze gemeente zich verhouden tot de landelijk gemiddelde woonlasten van een gezin. De belastingcapaciteit van onze gemeente is ten opzichte van 2019 gedaald en ligt binnen onze norm. In 2020 daalde de afvalstoffenheffing in verband met een eenmalige korting en vernieuwde afspraken met HVC. In 2021 hebben we de onroerende zaakbelasting verhoogd. We verwachten dat dit leidt tot een stijging van de woonlasten, en dus een stijging van de belastingcapaciteit.

Structurele exploitatieruimte

In de structurele exploitatieruimte komt tot uitdrukking of we over voldoende structurele baten beschikken om onze structurele lasten te dekken. In 2020 is de structurele exploitatieruimte -1%. De structurele lasten zijn hoger dan de structurele baten. Onderstaande tabel toont de cijfermatige ontwikkeling van het structureel resultaat. We sloten 2020 af met een structureel tekort van bijna € 800.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door tekorten binnen het sociaal domein. De negatieve structurele exploitatieruimte toont aan dat we tegen onze (financiële) grenzen aanlopen.

Bedragen * € 1.000,-	Norm	werkelijk 2019	begroot 2020	werkelijk 2020
Lasten (exclusief reserves):				
<i>Structureel</i>		-101.215	-97.387	-114.919
<i>Incidenteel</i>		-3.621	-2.066	-3.903
Baten (exclusief reserves):				
<i>Structureel</i>		97.446	96.467	113.407
<i>Incidenteel</i>		1.976	-	212
Toevoegingen aan reserves:				
<i>Structureel</i>		-122	-42	-125
<i>Incidenteel</i>		-1.463	-	-2.807
Onttrekkingen aan reserves:				
<i>Structureel</i>		872	844	837
<i>Incidenteel</i>		3.567	2.334	7.191
Structureel resultaat	Begr = € 0	-3.019	-118	-799

Weerstandsvermogen

In onderstaand overzicht is dit berekend:

*Bedragen * € 1.000,-*

	31-12-2020
1. Beschikbare weerstandscapaciteit	28.231
2. Benodigde weerstandscapaciteit	24.045
3. Weerstandsvermogen (1:2)	1,2

We hebben de ontwikkeling van het weerstandsvermogen in de afgelopen jaren inzichtelijk gemaakt in onderstaande tabel.

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Weerstandvermogen	31.731	31.530	28.513	32.530	34.292	33.016	28.231
Benodigd obv risico's	17.300	18.056	18.000	21.806	21.475	26.609	24.045

1 Beschikbare weerstandscapaciteit

Onderstaand overzicht laat de beschikbare weerstandscapaciteit zien:

*Bedragen * € 1.000,-*

	31-12-2020
Algemene reserve	23.945
Onbenutte belastingcapaciteit	4.286
Totaal	28.231

2 Benodigde weerstandscapaciteit

Twee maal per jaar actualiseren we alle risico's. Van de totale lijst met risico's maakten we een kansberekening van de mogelijke financiële gevolgen van deze risico's. Uit deze berekening blijkt dat het totale risico € 24,0 miljoen groot is. Dit bedrag is de benodigde weerstandscapaciteit.

Overzicht grootste risico's

Onderstaande tabel geeft de grootste risico's weer. Wanneer er dekking is voor deze risico's, anders dan de algemene reserve, geven we dit aan. In de berekening van het weerstandsvermogen nemen we alleen de risico's mee, die ten laste komen van de algemene reserve.

Bedragen * € 1.000,-

		Kans	Minim mvang	Maximale omvang	Reserve
a.	<i>Corona</i> De volledige impact van de virusuitbraak is nog niet te bepalen. De gevolgen ontwikkelen zich nog altijd.	Hoog	PM	PM	Algemeen
b.	<i>Verhoogde eisen basisadministraties</i> De kwaliteit van het beheer van de basisregistraties is onvoldoende. De eisen hieraan gaan omhoog. Hierdoor voldoen we wellicht niet aan de wettelijke eisen en negatieve oordelen van inspecties en audits van externe toezichthouders.	Hoog	500	3.000	Algemeen
c.	<i>Garantstelling HVC</i> Aandeelhouders van HVC staan garant voor leningen die HVC is aangegaan.	Laag	500	15.000	Algemeen
d.	<i>Blijvende toename van zorgkosten</i> De uitgaven in het sociaal domein kennen landelijk en in Medemblik een stijgende lijn. Binnen de huidige begroting hebben we een tekort.	Midden	500	2.500	Algemeen
e.	<i>Niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichting Boom Veiligheid Controle</i> Zonder controle zijn wij aansprakelijk voor mogelijk geleden schade. Een fors deel van onze bomen (rond 40% / normaal 5%) heeft een slechte/achterstallige staat van onderhoud.	Midden	250	500	Algemeen
f.	<i>Verblijfsbelasting arbeidsmigranten</i> We hebben nog niet alle bedden in beeld. Hierdoor kunnen we niet alle bedden aanslaan waarop de begrote ontvangsten zijn gebaseerd.	Midden	250	500	Algemeen
g.	<i>Rechtmatigheid kernsystemen</i> Juridische procedures en claims door partijen die concurrerende systemen aanbieden. Onrechtmatigheid blijft bestaan totdat wij opnieuw aanbesteden.	Midden	250	500	Algemeen
h.	<i>Resultaatgericht werken</i> Dit betreft een grote transformatie binnen het sociaal domein. De implantatie vraagt veel inzet en extra handelingen. Hierdoor ontstaat het risico op wachtlijsten. Er moet extra worden ingehuurd om dienstverlening op pijl te houden en imagoschade te voorkomen.	Midden	250	500	Algemeen
i.	<i>Onverbindende belastingverordeningen</i> Door verkeerde ingangsdatum of geen (tijdig) besluit raad.	Laag	500	3.000	Algemeen
j.	<i>Krapte op de arbeidsmarkt</i> Moeite met aantrekken van goede professionals.	Hoog	100	250	Algemeen
k.	<i>Energie en warmtetransitie loopt vertraging op</i> Mogelijk onvoldoende tijd en geld beschikbaar.	Midden	100	250	Algemeen

De risico's van de verbonden partijen maken onderdeel uit van onze risico-inventarisatie. Deze risico's vallen alleen niet binnen de top 10. De risico's zijn terug te vinden in de paragraaf [Verbonden partijen](#).

Toelichting

Ten opzichte van de begroting 2021 staan er nieuwe risico's in de top welke wij hieronder nader toelichten.

Sociaal domein

Blijvende (landelijke) toename van de zorgkosten, dit geldt voor zowel Jeugdzorg als voor de Wmo. Het betreffen openeinde regelingen. Vooralsnog is er geen duidelijkheid over eventuele compensatie vanuit het Rijk. De gemeente heeft te maken met autonome verwijzers (gecertificeerde instellingen en huisartsen) en kan beperkt regie voeren, maar draagt wel volledig financiële risico's. We zien een aanhoudende stijging in het aantal cliënten Wmo als gevolg van de invoering van het abonnementstarief. Ook in de jeugdhulp blijven de kosten stijgen, dit komt overeen met het landelijk beeld.

Krapte op de arbeidsmarkt

Door deze krapte kunnen we niet voor alle functies de juiste kwaliteit vinden. Hierdoor lopen we het risico op grotere belasting van de huidige formatie, vertraging van werkzaamheden of beperkte dienstverlening.

Energie en warmtetransitie loopt vertraging op

De gemeente kreeg vanuit het Klimaatakkoord de regierol voor de warmtetransitie. Dit betekent dat alle wijken in 2050 aardgasvrij moeten zijn. De gemeente Medemblik beschikt over 52 wijken die in 30 jaar tijd verduurzaamd en aardgasvrij gemaakt moeten worden. Een grote opgave die we alleen samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke samenwerkingspartijen kunnen realiseren. De gemeente moet hierop voorbereid zijn, dit vraagt geld en capaciteit. Wanneer deze onvoldoende beschikbaar zijn, halen we de eindstreep 2050 niet. Dit leidt tot imagoschade bij onze inwoners en ondernemers.

Daarnaast zijn enkele materiële risico's niet meer opgenomen. Zoals het risico op negatieve effecten bij herijking van het gemeentefonds en het risico op niet kunnen bouwen buiten bestaand bebouwd gebied. Ook het risico van de garantstelling voor leningen van HVC is verlaagd.

Aanvullende toelichting

Om de begroting voor 2021 sluitend te krijgen, heeft het college moeilijke keuzes moeten maken. De onderstaande gevolgen staan niet in Top Risico's maar willen we wel bij u onder de aandacht brengen.

Budget voor installaties van gemeentehuis

Het College heeft een keuze gemaakt om wel de wettelijke en arbo gerelateerde zaken voor huisvesting in de begroting op te nemen. Maar niet voor verdere renovatie en vervanging van installaties op het gemeentehuis op dit moment. Hiermee lopen we in de toekomst het risico dat bij uitval we acuut wat moeten doen en dan ook middelen vrij moeten maken.

Warme overdracht

De afgelopen periode zien we door vergrijzing een uitstroom van medewerkers. We verwachten dat dit de komende jaren nog groter zal zijn. Hiermee vervalt een belangrijk blok met kennis. Voor behoudt van deze kennis is een warme overdracht nodig. Dit zorgt voor dubbele lasten, en is nu niet in de begroting opgenomen.

Negatieve invloed op weerstandsvormogen

De algemene reserve en daarmee de weerstandscapaciteit neemt af. Hierdoor komt de ratio weerstandsvormogen, de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit, naar verwachting onder de afgesproken bodem van 1,0. In de begroting van 2021 voorzagen we dat vanaf het boekjaar 2021. Deze verwachting hebben we nog steeds.

De werkelijke verhouding per 31-12-2020 ligt, in lijn met de begroting, nog wel binnen de afgesproken bandbreedte van 1,0 en 1,4.

Corona

De effecten van corona op de organisatie zijn opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.

2.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn een verzamelnaam voor investeringen die we hebben gedaan, onder meer in de openbare ruimte. Denk daarbij aan wegen, groen, bruggen, riolering en waterwegen. Na aanleg is het belangrijk dat we deze kapitaalgoederen onderhouden en dat kost geld.

Het beheer en onderhoud zijn belangrijk omdat deze direct invloed heeft op de aantrekkelijkheid, de bruikbaarheid en de veiligheid van de leef- en werkomgeving. Ook is het belangrijk vanuit financieel oogpunt. Niet goed onderhoud leidt op termijn tot extra kosten. Dan zijn eerder dure reconstructies, groot onderhoud of vervangingen nodig.

Onze werkwijze voor de aanpak van het beheer ligt vast in de '[Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte \(IBOR\)](#)'. Het beheer van het kapitaalgoed ligt vast in afzonderlijk beheerplannen.

1 Totaaloverzicht

Bedragen * € 1.000,-

	Wegen	Groen	Water	Kunst- werken	Meubilair	IBOR totaal	Riolering	Gebouwen
Jaar vaststelling beheerplan	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2016	2017
Beheerplan loopt tot	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2021	2021
Onderdeel Integraal Beheerplan Kapitaalgoederen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee
Kwaliteitsniveau	C (CROW)	Begraaf- plaatsen en rotondes A, overig B (CROW)	Keur (HHNK)	Conditie 3 NEN 2767	C (CROW)	B (CROW)	BRL K14020 NEN 3399 Basis- kwaliteit samen- werkings- regio West- Friesland	Conditie 3 NEN 2767
Financiële vertaling beheerplan	-1.973	-2.484	-701	-865	-580	-6.603	-677	-708
Besteding	-1.594	-1.318	-94	-350	-419	-3.775	-1.360	-772
Vervangings- investeringen in beheerplan opgenomen?	nee	nee	n.v.t.	ja	ja	ja	ja	ja
Is er sprake van uitgesteld onderhoud?	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Is er een reserve aanwezig?	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee

Zo ja, is de omvang van de reserve op niveau?	ja	ja	ja	ja	ja	ja	n.v.t.	n.v.t.
Is er een voorziening aanwezig?	nee	nee	nee	nee	nee	nee	ja	ja
Zo ja, is de voorziening op niveau?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	ja	ja

Achterstand in het onderhoud

Uit de tabel blijkt dat voor een aantal kapitaalgoederen sprake is van achterstand in het onderhoud. Dit komt vooral doordat we onderhoud uitstellen. In onze nieuwe werkwijze stemmen we voor de kapitaalgoederen integraal het onderhoud af. We streven ernaar om met de beschikbare middelen de achterstanden in te lopen. De voortgang monitoren we met periodieke inspecties.

* Voor de kapitaalgoederen is één totaal reserve beschikbaar. Doel van deze reserve is fluctuaties in het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen op te vangen.

2 Wegen

We zorgden ervoor dat u onze wegen veilig kon gebruiken en voor een goede bereikbaarheid. Om dat te bereiken beheerden we:

- 196 km wegen. Daarvan bestaat 75 km uit asfalt en 121 km uit elementenverharding. We onderhielden de wegen op het niveau zoals vastgelegd in het ['Wegenbeleidsplan'](#);
- parkeervoorzieningen. Parkeervoorzieningen leveren een bijdrage aan een prettig leefklimaat en een goede bereikbaarheid. Bij nieuwe ontwikkelingen stelden we eisen aan de benodigde hoeveelheid parkeervoorzieningen. Het parkeerbeleid ligt vast in de ['nota Parkeernormen Medemblik'](#).

Bij groot onderhoud en hernieuwde aanleg beoordeelden we of de inrichting nog voldeed aan de eisen van Duurzaam Veilig. Duurzaam Veilig is een initiatief van verschillende overheden om de verkeersveiligheid van het wegverkeer te vergroten.

In 2020 hebben we asfaltonderhoud uitgevoerd aan de volgende wegen:

- Kaagweg te Wervershoof
- Westeinde te Opperdoes
- Beldersweg, Melkweg en Knokkel te Andijk
- Nieuweweg en Oude Hoornseweg te Wognum
- Liederik te Zwaagdijk-Oost

3 Groen

Openbaar groen is belangrijk voor waterberging, klimaat, ecologie en recreatie. We maakten in ons groenbeheer onderscheid in de groene omgeving en de bomen. We onderhielden het groen volgens het [Groenbeheerplan](#).

Dat betekent dat we:

- 280 hectare groen beheerden. Dit groen bestaat uit heesters, rozen, vaste planten, bos, bosplantsoen, gazons en bermen;
- 24.000 bomen beheerden. Deze delen we in, in lei-, knot en normale bomen. We maakten onderscheid in standplaats: bomen in verharding, in beplanting of in gras.

In 2020 voerden we naast het reguliere onderhoud de volgende projecten uit:

- vervangen van bomen op diverse locaties in verband met essentak sterfte;
- Bestrijden eiken processierups
- Bestrijden exoten: Japanse duizendknoop en Reuzen bereklauw
- Renoveren van plantvakken op diverse locaties
- Diverse locaties inzaaien bloemen/kruidentmengsel
- Bloembollen en bomen aangeplant in geboortebos
- Omvormen van vakken die niet meer te beheren waren - omgevormd naar gazon of beplanting.
- Projectbegeleiding Mr Derriksark
- Herstellen strekdammen Egboetswater Hauwert
- Complete renovatie beplanting (bomen en groen) Burg. Commandeurlaan Wognum
- Toezicht op projecten
- Fixi meldingen afhandelen
- Helpen van BOA's met verwijderen huisvuil en objecten in de wijk
- Corona

4 Meubilair

In de openbare ruimte onderscheiden we verschillende soorten meubilair: openbare verlichting, straatmeubilair, parkmeubilair en speeltoestellen.

We beheren:

- 9.970 lantaarnpalen. Ruim 2.700 daarvan zijn met LED verlichting uitgerust. Ongeveer de helft van de lantaarnpalen sluit aan op een eigen kabelnetwerk dat bestaat uit 45 kasten en ruim 180 km kabels. We onderhouden de verlichting zoals vastgelegd in het ['Beleidsplan Openbare Verlichting 2013-2017'](#);
- 27 km hekwerk, 9.993 verkeers-, straatnaam- en verwijzingsborden en 60 kunstobjecten en gedenkmonumenten;
- 517 banken en 615 afvalbakken;
- 891 speeltoestellen en 17.308 m2 speelondergrond.

In 2020 voerden we naast regulier onderhoud verschillende projecten uit:

- Het onderhoudsbestek Openbare Verlichting 2021-2022 werd voorbereid en aanbesteed.
- De vervanging van de SOX verlichting in de gemeente werd afgerond.
- We vervingen een OV-Kast aan de Gildelaan
- We koppelden het verlichtingsnet van industrieterrein Almere af van het netwerk van Liander en door enkele aanpassingen hebben we nu minder voedingskasten nodig.

5 Kunstwerken

Onder kunstwerken verstaan we civieltechnische bouwwerken, zoals vaste en beweegbare bruggen, schutsluizen, duikers, kade- en oeverconstructies. Het beheer ligt vast in de nota ['Beheerplan Kunstwerken'](#).

We beheren:

- 240 vaste en 3 beweegbare bruggen. Daarnaast beheren we 'de Westerhavensluis'. Dit is één van de twee schutsluizen in de vaarweg tussen het IJsselmeer en de Wieringermeer;
- 352 duikers. Het onderhoud hiervan voerden we altijd gelijktijdig uit met het baggeren van de watergangen;
- 3.823 m1 kademuur en 5.400 m1 damwand. Hiervan bevindt zich 1.900 m1 kade en 540 m1 damwand in de havens van Medemblik;
- 30 steigers, 26 stuwen en 10 botenhellingen. De stuwen worden in 2023 overgedragen aan HHNK in het kader van overdracht stedelijk water.

In 2020 voerden we naast het reguliere onderhoud de volgende projecten/werkzaamheden uit:

- oplossen problemen aan De Kielkade. Daar waar mogelijk losten we de punten meteen op. Op twee andere locaties kozen we voor een eenvoudige oplossing. We monitoren nu deze locaties. Daarmee beoordelen we of de oplossingen voldoende zijn;
- de vervanging van het dek en de damwanden van brug OP10 in de kern Opperdoes en de steiger nabij de Kinderboerderij in het Emmapark.

6 Water

Onder water verstaan we sloten, vaarten, kanalen en havens. Voor het onderhoud maken we onderscheid in watergangen en havens.

We hebben:

- 100 km watergangen met een oppervlakte van 58 ha in onderhoud volgens de eisen van het Hoogheemraadschap. Er is een procedure Overdracht Stedelijk Water begonnen waarbij ca. 75-80 km sloot wordt overgedragen aan HHNK in 2023;
- de vaarweg die bestaat uit de havens van Medemblik en het Overlekerkanaal in beheer. Deze vaarweg vormt de verbinding tussen het IJsselmeer en de Wieringermeer. Het totale wateroppervlak is 15 ha.;
- 42,8 km beschoeiing en circa 65 km natuurlijke oevers in onderhoud.

In 2020 hebben we (i.v.m. Corona) minder onderhoud kunnen uitvoeren. Het volgende is wel uitgevoerd

- Voorbereidend baggeronderzoek uitgevoerd in Opperdoes, Medemblik en Wervershoof. Daarnaast hebben wij baggerwerkzaamheden in de Schepenlaan (Medemblik) uitgevoerd.
- Het plaatsen van beschoeiingen en damwanden op de volgende locaties: Onderdijk (botenhellings), Wervershoof en Zwaagdijk
- Het voorbereiden vervanging damwand op twee locaties: Andijk (Bakkerstraat) en Medemblik (Brakesloot). Dit zijn wat complexere beschoeiingswerkzaamheden die meer voorbereiding vergen.

7 Riolering

We beheerden en onderhielden circa 375 km riolering, 130 rioolgemalen, 560 minigemalen, 18.500 straatkolken en 18.750 huisaansluitingen. De belangrijkste functies van de riolering zijn zorgen voor volksgezondheid, droge voeten en de leefomgeving. Het beheer is vastgelegd in het '[Gemeentelijk Rioleringsplan](#)' 2017-2021.

We maken onderscheid tussen:

- Vrijverval riolering;
Deze bestaat uit een stelsel van buizen en putten waarin het afvalwater wordt opgevangen en door de zwaartekracht naar rioolgemalen stroomt. Daar vandaan pompen we het afvalwater naar de zuivering;
- Mechanische riolering;
Deze bestaat uit een stelsel van kleine gemaaltjes en drukleidingen. Het ligt in gebieden waar aanleg van vrijverval riolering niet mogelijk of duur is. Het afvalwater verplaatsen we met pompen;
- Drainage;
Deze bestaat uit een stelsel van waterdoorlatende buizen. Het ligt op plaatsen waar de grondwaterstand anders te dicht bij de oppervlakte komt. Overtollig grondwater wordt in de buizen opgevangen en naar open water afgevoerd.

In 2020 voerden we naast regulier onderhoud de volgende projecten uit:

- renoveren van zes rioolgemalen;
- relinen (binnenbekleding) van 300m rioolbuis in Hauwert;
- opnieuw leggen van 300m rioolbuis in Wervershoof;
- inspecteren van 24km riolering. Daarmee houden we zicht op de veroudering van de riolering.

We maakten in december nieuwe afspraken over samenwerking in de waterketen in de periode 2021-2030. Dat deden we met de gemeenten in Noorderkwartier, het Hoogheemraadschap en drinkwaterbedrijf PWN. Daarin staan concrete doelen om o.a. het asset management verder te versterken.

8 Gebouwen

We zijn eigenaar van 106 gebouwen. Daaronder bevinden zich:

- 9 kerktorens;
- 23 scholen;
- 3 strategisch aangekochte panden

Het beheer is vastgesteld in het ['Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2017 - 2025'](#).

In 2020 voerden we regulier onderhoud. Daarnaast zijn er op/naast diverse gemeenschappelijke gebouwen zonnepanelen geplaatst.

9 Sportvelden

We stelden sportcomplexen beschikbaar aan verschillende verenigingen.

De sportvelden bestaan uit 25,5 natuurgras voetbalvelden, 10 kunstgras voetbalvelden, 7 handbalvelden en 1 korfbalveld.

In 2020 hebben we regulier onderhoud uitgevoerd. Daarnaast zijn 5 kunstgrasvelden, 4 handbalvelden en 2 natuurgrasvelden gerenoveerd.

10 GRIP op Ruimtelijke Projecten

De herinrichting en het beheren van de openbare ruimte doen we niet alleen. Zo houden we rekening met de wensen van onze inwoners. Maar ook stemmen we onze plannen af met andere partijen. Partijen die ook werkzaamheden uitvoeren in onze gemeente, zoals netbeheerders en woningcorporaties. We willen bereiken dat we zoveel mogelijk werkzaamheden gelijktijdig uitvoeren. Natuurlijk vanuit de eigen verantwoordelijkheid van de diverse partijen.

Om deze plannen samen af te stemmen, stelden we een kernteam samen met daarin de externe partijen met belangen in onze Openbare Ruimte. Zo stemmen wij over de grotere programma's zoals Duurzaam Medemblik en het Woonakkoord op strategische termijn af met de externe partijen waaronder de nutspartijen, Provincie Noord-Holland, Hoogheemraadschap en woningbouworganisaties. Voor ambities als het in 2050 afgesloten zijn van aardgas of bijdragen aan het jaarlijks realiseren van minimaal 900 nieuwe passende woningen binnen Regio Westfriesland hebben we onze partners hard nodig.

Veel plannen van de gemeente Medemblik en haar externe partijen spelen op kortere termijn en zijn minder strategisch van aard. Daarom verruimt gemeente Medemblik de focus door naast de coördinatie op het strategische proces ook de samenwerking met de vertegenwoordigers van de externe partijen op tactisch en operationeel niveau te verstevigen. Ook hier wordt een structureel overleg voor in het leven geroepen met de externe partijen. Doelstelling is om grip te krijgen op naleving van afspraken rond de projectvoering, de overall voortgang van 'lopende projecten' bewaken en waar nodig te adviseren over bijsturing, conflicten in 'lopende projecten' te agenderen en verbeterpunten voor de projectvoering aan te dragen.

Beide processen monden uit in een concreet resultaat van een overzicht op kaart waar de locatie en samenwerking mogelijkheden per project inzichtelijk worden voor alle partijen. Deze werkwijze noemen we Gezamenlijke Regie op Infrastructurele Projecten (GRIP), hiermee bereiken we:

- een duurzame inrichting;
- een efficiënte inzet van middelen;
- het beperken van overlast voor omwonenden.

2.2.4 Financiering

Als we voldoende geld op onze bankrekening hebben staan maakt dat de uitvoering van onze ambities mogelijk. Om te zorgen voor voldoende geld zijn snelle beslissingen op de geld- en kapitaalmarkt nodig. Hier zijn strenge regels aan verbonden. Aan de beslissingen hangen financiële gevolgen. Dus besteden we tijd aan het op het juiste moment onder de juiste voorwaarden aantrekken van geld. Daarmee zorgen we er voor dat we onze ambities kunnen realiseren. En dat komt uiteindelijk weer ten goede aan de inwoners van Medemblik!

In deze paragraaf geven we inzicht in het door ons gevoerde financieringsbeleid.

Doelstelling

Ons financieringsbeleid was voorzichtig en risicomijdend.

De belangrijkste doelstellingen waren:

- ons verzekeren van duurzame toegang tot de financiële markten bij banken en financiële instellingen met een hoge kredietwaardigheid;
- beheersen van financiële risico's zoals renterisico, liquiditeitsrisico en kredietrisico;
- minimaliseren van de te betalen rentekosten en bankkosten.

Ons financieringsbeleid ligt vast in het [Treasurystatuut](#).

Financieringsbehoefte

Langlopende financiering (looptijd langer dan 1 jaar)

De gemeente mag haar activiteiten niet onbeperkt met kort geld financieren. In de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) is hiervoor de kasgeldlimiet opgenomen. Indien een gemeente voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschrijdt, dient de gemeente haar toezichthouder hiervan op de hoogte te stellen en een plan voor te leggen om binnen de kasgeldlimiet te blijven. De kasgeldlimiet voor onze gemeente is in 2020 € 8.454.000. In de eerste 2 kwartalen is de kasgeldlimiet overschreden. Om te voorzien in de lange termijn liquiditeitsbehoefte is eind juni een vaste geldlening van € 10 miljoen afgesloten met een looptijd van 10 jaar en een rente van -0,02%.

Kortlopende financiering (looptijd korter dan 1 jaar)

In 2020 was er op diverse momenten een tekort aan liquide middelen. Hiervoor trokken we kortlopende geldleningen aan. De rentepercentages voor deze kortlopende leningen waren het hele jaar negatief, waardoor we hiervoor rente ontvingen. Eind 2020 stond een kortlopende lening open van € 10 miljoen.

Rente- en financieringsbeleid

De kapitaalmarktrente was ook in 2020 historisch laag. Onder invloed van de economische situatie hield de Europese Centrale Bank (ECB) de rente laag. De actualiteiten rond het rentebeleid van de ECB hielden we scherp in de gaten.

We kozen ervoor om tekorten in geld voornamelijk aan te vullen met kortlopende financiering. Dit vanwege de lage rente.

Kasgeldlimiet

De gemeente mag haar activiteiten niet onbeperkt met kort geld financieren. In de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) is hiervoor de kasgeldlimiet opgenomen, waarmee een maximum wordt gesteld aan de netto kortlopende schuld.

Kortlopende financiering kent een looptijd van minder dan 1 jaar. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld daggeld, kasgeldleningen en de kredietlimiet op de rekening courant.

De hoogte van de kasgeldlimiet berekenen we als percentage van het begrotingstotaal. Dit percentage stelde het Rijk vast op 8,5%. We mogen de kasgeldlimiet gedurende maximaal drie aaneengesloten kwartalen overschrijden.

De kasgeldlimiet voor 2020 bedroeg € 8.454.000. In 2020 overschreden we de kasgeldlimiet alleen in de eerste 2 kwartalen. De gemeente voldeed hiermee aan de regels van het Rijk.

*Bedragen * € 1.000,-*

Kasgeldlimiet 2020	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Kasgeldlimiet	8.454	8.454	8.454	8.454
2. Gemiddeld kort lopende schuld	-11.449	-13.522		-77
3. Gemiddeld kort lopende middelen			4.468	
4. Overschrijding (-) van kasgeldlimiet	-2.995	-5.068		
5. Ruimte (+) van kasgeldlimiet			12.921	8.377

Renterisiconorm

Bij de structurering van de lange schuld moet de gemeente voldoen aan de wettelijke vereisten die zijn vastgelegd in de wet Fido. Bij het aantrekken van lange geldleningen moet rekening worden gehouden met de renterisiconorm. Deze norm heeft als doel het toekomstig renterisico te beperken door de aflossingen en renteherzieningen te spreiden. De renterisiconorm berekenen we ook als percentage op het begrotingstotaal. Dit percentage stelde het Rijk vast op 20%. De renterisiconorm kwam in 2020 daarmee uit op € 19.899.000.

Het volgende overzicht geeft inzicht hoe de renterisiconorm uitwerkte binnen de lening portefeuille van onze gemeente:

*Bedragen * € 1.000,-*

	2020	Gemiddelde rente %
Stand leningen per 1 januari 2020*	13.390	2,44%
Nieuwe leningen	10.000	
Reguliere aflossingen	2.209	
Vervroegde aflossingen	-	
Stand leningen per 31 december 2020* (a+b-c-d)	21.181	

* Van dit bedrag hebben we afgerond € 1.587.000 doorgeleend: aan Het Grootslag € 531.000 en aan De Omring € 1.056.000.

In het volgende overzicht berekenen we het risico van renteherzieningen en herfinanciering van deze geldleningen voor het jaar 2020.

*Bedragen * € 1.000,-*

Renterisico	2020
Renteherziening op vaste schuld o/g	-
Renteherziening op vaste schuld u/g	-
Te betalen reguliere aflossingen o/g	2.209
Te ontvangen reguliere aflossingen u/g	-958
Totaal renterisico	1.251

Het renterisico van € 1.251.000 bleef ruim binnen de renterisiconorm van € 19.899.000.

Renteberekening

Het Besluit begroting en verantwoording stelt ons verplicht om een renteberekening op te nemen. Het volgende overzicht geeft inzicht in de rentelasten, de wijze van toerekening en het renteresultaat.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Begroting 2020	Rekening 2020
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	-519	-315
Externe rentebaten	135	154
<i>Subtotaal</i>	-384	-161
Rente doorberekend aan grondexploitatie	132	50
Rente projectfinanciering doorberekend aan taakveld	-	-
<i>Subtotaal</i>	132	50
<i>Subtotaal door te rekenen rente</i>	-252	-111
Rente over eigen vermogen	-	-
Rente over voorzieningen	-	-
<i>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</i>	-252	-111
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	523	359
<i>Renteresultaat op taakveld Treasury</i>	271	248

2.2.5 Bedrijfsvoering

In onze bedrijfsvoering werkten wij aan belangrijke doelstellingen vanuit vooraf bepaalde actiepunten voor het kalenderjaar 2020. Deze doelstellingen zijn opgenomen in 3 programma's te weten:

Programma 1: Dienstverlening & Organisatie

Programma 2: Samen leven & ondersteuning

Programma 3: Wonen, werken & recreëren

Elders in dit jaarverslag treft u de reflectie op de actiepunten voor 2020 aan.

Wat is er bereikt, wat is er in ontwikkeling en wat behoeft onze aandacht in 2021? Dit is daar terug te lezen per programma.

Bij de uitvoering van de actiepunten, maar ook in de uitvoering van onze dagelijkse werkzaamheden is er blijvend aandacht voor de thema's leefbaarheid, duurzaamheid, participatie en samenwerking. Dit deden we met elkaar, met de organisatie en met inwoners.

Elke dag werken we samen aan een vitale en leefbare gemeente. In 2020 werkten wij aan het op orde krijgen van onze basis en ontwikkelden wij toekomst gericht.

Met deze aanpak zijn belangrijke verbeterlagen doorgevoerd, zoals onder andere:

- we digitaliseerden onze dienstverlening verder, onder andere via een uitbreiding op de implementatie van i-burgerzaken;
- we waren partner van kernraden in het opstellen van weer een aantal nieuwe kernvisies;
- we experimenteerden met digitale participatie.

Ook hebben we beter beeld gekregen van waar we als organisatie werkelijk staan. We vertalen het werken aan onze richting nu naar drie sporen: Dienstverlening, Informatie & digitalisering en Organisatie. Via de Planning & Controlecycclus nemen wij de Raad mee in de te zetten vervolgstappen en wat daarvoor nodig is. Zo zetten we steeds samen stappen in een dienstverlening waar we trots op zijn.

1 Organisatie

Mensen & Middelen

CAO

De huidige CAO Gemeenten liep van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. De voorbereidingen voor het overleg over de volgende cao begonnen in mei 2020. Op 13 november 2020 is gestart met de onderhandelingen over de nieuwe gemeentelijke cao. Op 19 februari 2021 vond een zesde ronde in de onderhandelingen plaats. De vakbonden hebben na het bod van de werkgevers het overleg opgeschort. De vakbonden zijn van mening dat het bod van de werkgever ver onder de maat is en hebben hierop het overleg opgeschort. Verder onderhandelen is volgens de vakbonden op dit moment zinloos. Zij gaan pas door als de VNG met een beter bod komt. De vakbonden gaan de komende periode met de ambtenaren in gesprek over de ontstane situatie. De VNG en de WSGO hopen dat de vakbonden spoedig naar de overlegtafel terugkeren en een serieuze poging doen om de verschillen te overbruggen.

WNRA

In 2019 is het project implementatie van de nieuwe Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) opgeleverd, welke per 1 januari 2020 van kracht is. Een aantal losse onderwerpen rondom uitvoering van de WNRA zijn in 2020 opgepakt. Te denken valt aan beleid op het gebied van werving & selectie én sancties dat na uitgebreid overleg met de nieuwe ondernemingsraad in 2020 is opgenomen in het personeelshandboek.

Generatiepact

Het generatiepact is afgeschaft per 31 december 2019 en heeft vanaf 2020 een sterfhuiskonstructie. De regeling was bedoeld om verdere vergrijzing van de organisatie tegen te gaan, de duurzame inzetbaarheid van medewerkers van 60 jaar en ouder te vergroten, een duurzame wijze van kennisoverdracht, vergroening van het personeelsbestand en mobiliteit van medewerkers te bevorderen.

Ziekteverzuim

In 2020 daalde het ziekteverzuim ten opzichte van 2019. Het aantal medewerkers dat zich in 2020 niet heeft ziek gemeld is toegenomen. Dit betekent een stijging van het nulverzuimpercentage en dat is een positieve ontwikkeling.

In 2017 was sprake van een hoger ziekteverzuimpercentage. Inmiddels is zichtbaar dat de ingezette instrumenten een positief effect hebben gehad op de percentages in 2018 en 2019. Verder is nog niet in te schatten in hoeverre het thuiswerken in 2020 van onze medewerkers van invloed is op het verzuim. Mogelijkerwijs is kort verzuim minder zichtbaar, doordat medewerkers makkelijker schuiven in werktijden. Aan de andere kant wordt door Corona en thuiswerken veel van medewerkers gevraagd. De werkdruk is op bepaalde plekken in de organisatie enorm groot en ook de privé omstandigheden hebben niet altijd een positief effect op de rust en stabiliteit van een werkweek.

De gegevens in tabel:

Verzuimpercentage (excl. zwangerschap)	2020	2019	2018
Gemeente Medemblik	4,2	5,4	5,3
Landelijk (20.000 - 50.000 inwoners)	5,2	5,4	5,6

Loonkosten

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de werkelijke loonkosten van het afgelopen jaar in vergelijking tot eerdere jaren:

Betreft:	2020	2019	2018
Loonkosten	19.345	18.026	16.445
Flexibele schil	1.574	1.164	1.118
Totale loonsom	20.919	19.190	17.563
Overige inhuur	3.898	2.424	1.773
Totaal	24.817	21.613	19.336
* Bedragen * € 1.000,-			

De verhoging van de personele lasten wordt veroorzaakt door extra lasten van de salarisverhoging per 1 januari, 1 juli en per 1 oktober in het jaar 2020 op basis van de afgesloten CAO.

De overige inhuur is toegenomen. Dit wordt veroorzaakt door nieuw beleid dat is vastgesteld bij de begroting 2020 en door corona-gerelateerde inhuur (o.a. beveiliging en handhaving).

Helaas blijkt het ook noodzakelijk om overige budgetten aan te wenden voor de inhuur van personeel doordat vacatures moeilijk in te vullen zijn door krapte op de arbeidsmarkt. De kosten voor inhuur zijn hoger dan wanneer de vacature wordt ingevuld op basis van een dienstverband.

Uit de [financiële analyse](#) blijkt dat er een kleine onderschrijding is in vergelijking met de begroting 2020 voor de loonkosten. De toename in overige inhuurkosten (corona-gerelateerd en als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt) zijn hiervan de oorzaak.

Gemiddelde leeftijd

De gemiddelde leeftijd daalde in 2020 van 46,9 naar 46,4 jaar. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de ontwikkeling.

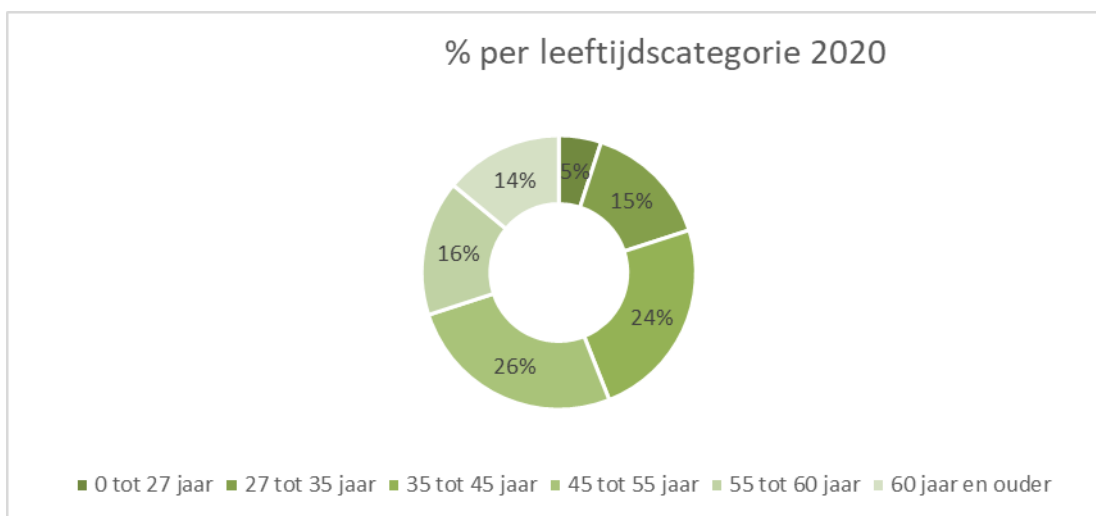
	2020	2019	2018
Gemiddelde leeftijd	46,4	46,9	47,7

Leeftijdsofbouw

Onderstaand overzicht laat de leeftijdsopbouw per 31 december 2020 van de organisatie zien:

Leeftijdsklasse	Percentage 2020	Percentage 2019	Percentage 2018
0 tot 27 jaar	5%	5%	5%
27 tot 35 jaar	15%	13%	10%
35 tot 45 jaar	24%	23%	23%
45 tot 55 jaar	26%	27%	29%
55 tot 60 jaar	16%	15%	16%
60 jaar en ouder	14%	17%	17%
Totaal	100%	100%	100%

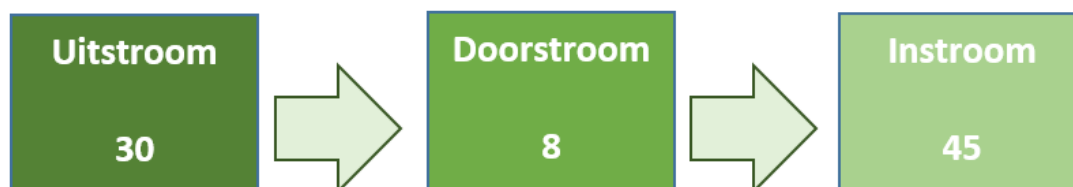
De percentages in 2020 wijken licht af van de percentages in 2019. Zo is er sprake van een hoger percentage in de leeftijd 27 tot 35 jaar en een lager percentage in de leeftijd 60 jaar en ouder.

Mobiliteit

De interne mobiliteit binnen de formatie nam het afgelopen jaar toe. Het wervingsbeleid is niet veranderd. Interne kandidaten krijgen eerst de kans om te reageren op een vacature. Wij kunnen daarom niet duiden waarom er minder interne mobiliteit heeft plaatsgevonden dan bijvoorbeeld in 2018. De arbeidsmarkt is krap. We merken ook bij externe wervingsprocedures dat het niet eenvoudig is om aan goede kandidaten te komen.

	2020	2019	2018
Uitstroom	30	23	29
Instroom	45	45	43
Doorstroom	8	5	18

De instroom en uitstroom is qua leeftijdsklasse als volgt opgebouwd:

	2020	2019	2020	2019
Leeftijdsklasse	Instroom	Instroom	Uitstroom	Uitstroom
0 tot 27 jaar	11%	22%	7%	13%
27 tot 35 jaar	25%	25%	7%	4%
35 tot 45 jaar	33%	31%	23%	17%
45 tot 55 jaar	22%	16%	10%	22%
55 tot 60 jaar	2%	4%	10%	18%
60 jaar en ouder	7%	2%	43%	26%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Uit deze grafieken blijkt dat de lichte daling van de gemiddelde leeftijd deels is te verklaren door de hogere uitstroom in de leeftijd 60 jaar en ouder. Zonder dat we aan leeftijdsdiscriminatie doen zoeken we wel naar mogelijkheden om ons personeelsbestand in balans te krijgen.

Ziekteverzuim

In 2020 daalde het ziekteverzuim ten opzichte van 2019. Het aantal medewerkers dat zich in 2020 niet heeft ziek gemeld is toegenomen. Dit betekent een stijging van het nulverzuimpercentage en dat is een positieve ontwikkeling.

In 2017 was sprake van een hoger ziekteverzuimpercentage. Inmiddels is zichtbaar de ingezette instrumenten een positief effect hebben gehad op de percentages in 2018 en 2019. Verder is nog niet in te schatten in hoeverre het thuiswerken in 2020 van onze medewerkers van invloed is op het verzuim. Mogelijkerwijs is kort verzuim minder zichtbaar, doordat medewerkers makkelijker schuiven in werktijden.

De gegevens in tabel:

Verzuimpercentage (excl. zwangerschap)	2020	2019	2018
Gemeente Medemblik	4,2	5,4	5,3
Landelijk (20.000 - 50.000 inwoners)	5,2	5,4	5,6

Toelichting:

Het verzuimpercentage is fors gedaald ten opzichte van 2019, terwijl de landelijke cijfers een hele lichte daling laten zien ten opzichte van 2019.

Nulverzuimpercentage	2020	2019	2018
Gemeente Medemblik	53	48	41
Landelijk (20.000 - 50.000 inwoners)	54	46	43

Toelichting:

Het nulverzuimpercentage is gestegen, omdat minder medewerkers zich hebben ziek gemeld ten opzichte van 2019.

Meldingsfrequentie (excl. zwangerschap)	2020	2019	2018
Gemeente Medemblik	0,75	1,01	1,2
Landelijk (20.000 - 50.000 inwoners)	0,7	1,06	1,08

Toelichting:

De meldingsfrequentie is afgenomen ten opzichte van 2019 mede als gevolg van de verhoging van het nulverzuimpercentage.

2 Informatiemanagement

De ontwikkelingen in 2020 voor ons informatiemanagement betroffen o.a. de volgende onderwerpen.

In 2020 is, ondanks de corona-maatregelen, de nieuwe digitale werkomgeving uitgerold. Het adoptieprogramma heeft door het thuiswerken een andere wending gekregen dan voorzien. Het project loopt nog door tot in 2021. We hebben nu de beschikking over een digitale werkomgeving waarmee we optimaal plaats onafhankelijk kunnen samenwerken binnen en buiten de organisatie. De komende jaren zullen in het teken staan van verdere verdieping en ontdekken van het potentieel van dit nieuwe middel.

Deelname VNG trajecten

De VNG aanbesteding voor Softwarebroker is door de VNG voortijdig beëindigd. De gemeenten zullen zelf hun software moeten blijven inkopen en kunnen geen gebruik maken van de beoogde makelaar op dit vlak. De opdracht voor GT Connect is eind 2020 door de VNG beëindigd omdat de leverancier niet de overeengekomen diensten leverde. De juridische afwikkeling hiervan loopt momenteel.

We blijven de VNG aanbestedingstrajecten volgen en schrijven in op die trajecten die voor ons interessant zijn maar zijn inmiddels wel terughoudend.

We hebben onderzoek laten doen naar de staat van ons functioneel beheer. Hieruit is gebleken dat we dit onvoldoende hebben georganiseerd en geborgd. Dit komt mede tot uiting in de resultaten van de jaarlijkse IT-audit. In de doorontwikkeling van de organisatie worden voorstellen gedaan om hier verbetering in aan te brengen.

3 Informatieveiligheid en privacy

Burgers en bedrijven verwachten een betrouwbare overheid die zorgvuldig met informatie omgaat. Wij spelen hier als gemeente een belangrijke rol in. Het gaat om beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie, in de meest brede zin van het woord. Het waarborgen van de betrouwbaarheid van informatie zorgt voor een goede kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen.

Hoe staan we ervoor?

Gemeente Medemblik heeft een driejarenplan opgesteld voor opzet, implementatie en beheer voor de BIO. Om het risicomanagement op een professionele wijze te kunnen uitvoeren en beheersen is er een GRC (Governance Risk & Control tool) aangeschaft. In 2020 is hier een pilot voor geweest en de basisgegevens geïmplementeerd. Voor het onderdeel Logische Toegangsbeveiliging is er een uitwerking gemaakt naar beleid, procedure en processen. Deze zijn geaccepteerd binnen de gemeente Medemblik van MT naar functioneel beheerders. Dit is de eerste aanzet tot verdere opzet van de BIO.

De aandachtsgebieden liggen bij:

- Verantwoording
- Risicomanagement
- PDCA (Plan-Do-Check-Act)
- ISMS (Informatiesystematiek Management systeem)
- Continuïteit

Binnen deze kenmerken zal ook de verantwoording richting het rijk plaatsvinden, dat betekent ten opzichte van de huidige werking op het gebied van informatiebeveiliging een volledige transitie naar de verplichtingen die door het rijk worden gesteld.

Om deze veranderingen gestaag en met draagvlak binnen de gemeente vorm te laten geven en krijgen is er voor spreiding gezorgd binnen deze overgang/transitie naar BIO.

Door verdere digitalisering vanuit de overheid zal in de komende periode de Gemeente Medemblik ook met nieuwe wetten te maken krijgen. WDO (Wet Digitale Overheid), dit heeft verregaande consequenties voor uitvoering, informatiebeveiliging en risicomanagement alsmede uitbreiding van de audits die verplicht zijn.

Rol uitvoering:

Op dit moment is de functie nog coördinator informatiebeveiliging, in de functie liggen twee taakgebieden ENSIA en Informatiebeveiliging. Om ook te voldoen aan de criteria van IBD zal deze worden omgezet naar CISO.

Voor de CISO is er nog geen continuïteit geborgd op de functie, deze wordt deels verhuurd binnen de KOM-samenwerking. Om de risico's op een juiste wijze te beperken is er continuïteit nodig en ook uitbreiding middels ISO (een uitvoerende op gebied informatiebeveiliging). Hiervoor zal in 2021 een directienotitie worden opgesteld van wat er nodig is om informatiebeveiliging beheersbaar te maken en de data op orde te houden.

ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit)

We legden het afgelopen jaar de ENSIA verantwoording af en leverde dit tijdig in. Door middel van verschillende sessies met betrokken medewerkers hebben we de ENSIA zelfevaluatievragenlijsten ingevuld en verbeteracties geformuleerd. Wij leggen, op basis van ENSIA, met een collegeverklaring verantwoording af aan de raad over de geselecteerde informatiebeveiligingsnormen inzake SUWInet. Een externe IT-auditor heeft inmiddels tijdens een pre-audit verklaard dat de interne beheersingsmaatregelen in opzet en bestaan voldoen aan de geselecteerde normen inzake SUWInet. De daadwerkelijke audit zal in het eerste kwartaal van 2021 plaatsvinden.

De Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG) stelt eisen aan de omgang met en het verwerken van persoonsgegevens. Binnen de gemeente Medemblik wordt veel gewerkt met persoonsgegevens van inwoners, medewerkers en (keten)partners. Deze persoonsgegevens worden voornamelijk gebruikt voor het goed uitvoeren van de gemeentelijke (wettelijke) taken.

Voorafgaand en na inwerkingtreding van de AVG in 2018 is hard gewerkt aan het implementeren van de AVG. Zo is er tijdig privacy beleid geïmplementeerd en zijn verantwoordelijkheden in de organisatie belegd. In 2020 heeft de gemeente Medemblik heel wat werk verzet om de AVG verder in de organisatie te implementeren. Hierbij is veel aandacht besteed aan de inrichting van digitale systemen en de verschillende werkprocessen. Een aantal maatregelen waren zeer effectief, zoals de implementatie van de AVG-tool en de positionering van privacy-medewerkers.

Er zijn ook aandachtspunten voor de organisatie om aantoonbaar te kunnen voldoen aan de AVG. Zo is het van belang dat er in de eigen organisatie wordt geïnvesteerd in de vorm van een structurele privacy officer. Aanvullend dient de organisatie meer grip te krijgen op haar eigen ICT en de ontwikkelingen daarvan. ICT gerelateerde wijzigingen worden nog te vaak ad hoc doorgevoerd.

waardoor onvoldoende kwaliteitszorg kan worden geboden en het risico op menselijke fouten aanwezig blijft.

Tot slot, de Functionaris Gegevensbescherming (intern toezichthouder) constateert dat de gemeente ruimte tot verbetering heeft op de onderwerpen als fysieke en digitale toegang en het 'privacy proof' inrichten van digitale systemen.

4 Informatiebeheer

Jaarlijks beoordeelt de provincie de gemeente in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) op uitvoering Informatiebeheer.

Net zoals vorig jaar heeft de provincie ons als "redelijk adequaat" beoordeeld.

Vier complimenten worden gegeven:

1. Sinds januari 2020 ligt er een besluit tot vervanging van papieren documenten door digitale reproducties.
2. Het postproces is gedigitaliseerd.
3. We nemen in regionaal verband deel aan het Strategisch Informatie Overleg (SIO).
4. We doen aan vernietiging van informatie die daarvoor in aanmerking komt op netwerkschijven en uit vak applicaties.

En drie aandachtspunten worden genoemd:

1. Het ontwikkelen van een archievenoverzicht zodat de informatie in de organisatie goed beheerd kan worden.
2. Meer aandacht geven aan de digitale duurzaamheid van de informatie in de organisatie om informatieverlies zoveel mogelijk te voorkomen.
3. Vastleggen van de verantwoordelijkheden voor het informatiebeheer en duidelijke afspraken maken over de kwaliteit en volledigheid van de dossiervorming.

Wij zijn met de aandachtspunten aan de slag gegaan.

5 Advies en dienstverlening

Op aanbeveling van de accountant is een onderzoek naar het op orde krijgen van contractbeheer en contractmanagement in 2020 afgerond. Het implementatieplan voor de verbeteringen is vertraagd als gevolg van de corona crisis.

6 Corona

In februari 2020 deed in Nederland de infectieziekte COVID-19 zijn intrede en 9 maart 2020 hadden we in onze regio de eerste positieve casussen. Op 11 maart 2020 werd het virus door de World Health Organization officieel als pandemie erkend en op 12 maart 2020 zijn alle veiligheidsregio's in Nederland volgens de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure (GRIP) opgeschaald naar GRIP-4. In het GRIP-4-niveau is een groot aantal bevoegdheden in de crisisbeheersing overgedragen aan de voorzitter van de veiligheidsregio. Sinds de uitbraak van het coronavirus werken Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN), GGD Hollands Noorden (GGDHN), politie-eenheid Noord-Holland, de gemeenten in Noord-Holland Noord en ketenpartners uit het zorgdomein samen aan de beheersing van het coronavirus. De rol van de gemeente is volgend.

De Veiligheidsregio NHN heeft op 16 maart 2020 de eerste Noodverordening afgekondigd. Bijeenkomsten van mensen werden beperkt tot maximaal 100 personen en horeca en sportclubs moesten de deuren sluiten. Vanaf 20 maart zijn de toezichthouders van de gemeente belast met de naleving van de maatregelen. En vanaf dat moment hebben we de medewerkers die niet op kantoor aanwezig dienden te zijn thuis laten werken. Dat heeft in een korte tijd tot flink wat logistieke aanpassingen geleid maar we zijn er in geslaagd dat te regelen.

De 2^e Noodverordening van 26 maart zorgde voor meer beperkingen. Evenementen waren tot 1 juni niet meer toegestaan en de 1,5 meter afstand regel werd geïntroduceerd. Er was een forse belasting van de ziekenhuiscapaciteit, die zich het meest manifesteerde in een tekort aan intensive care-bedden. Daaraan gekoppeld was er een schaarste aan persoonlijke beschermingsmiddelen in heel Nederland. Vervolgens werd de verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)-sector zwaar belast door een aantal uitbraken van het coronavirus.

Om de snelle verspreiding van het coronavirus te beperken werden noodzakelijke maatregelen genomen door het Rijk, en vertaald naar de noodverordeningen, die diep in het persoonlijke leven van mensen ingrepen. Inmiddels lijkt het coronavirus steeds meer onder controle en worden maatregelen stapsgewijs versoepeld. Vanaf 1 juni kunnen alle inwoners van Noord-Holland Noord met corona gerelateerde klachten zich laten testen en wordt er bron- en contactonderzoek verricht in de omgeving van mensen die besmet blijken te zijn.

In juni en juli werden de maatregelen versoepeld, terrassen konden weer open en ook de binnenlocaties van de horeca konden onder voorwaarden weer open. Voor de thuiswerkers werd de mogelijkheid geboden om weer beperkt op kantoor te komen. Die versoepeling heeft na de vakantieperiode geleid tot een tweede golf van besmettingen. In augustus werden de maatregelen alweer verscherpt. De discussie over de zin van het dragen van mondkapjes zwelt aan en er wordt gewerkt aan een goede wettelijke basis van de noodmaatregelen. Inmiddels is duidelijk dat deze epidemie aanhoudt.

Voor ons werk betekent dit dat wij de dienstverlening zoveel mogelijk op afstand en digitaal doen. De medewerkers aan de balie en de buitendienstmedewerkers krijgen inmiddels de benodigde beschermingsmiddelen om hun werk te kunnen blijven doen. Er zijn extra BOA's ingehuurd om toezicht te houden op de naleving van de maatregelen. Zij doen dat vanuit de gedachte aanspreken, waarschuwen en tenslotte beboeten. Bij de controle van een café in Medemblik zijn twee BOA's belaagd en belemmerd tijdens uitvoering van hun werk. Het café is vervolgens op last van de voorzitter van de Veiligheidsregio een aantal weken gesloten.

Tot en met november worden de maatregelen in verschillende Noodverordeningen verder opgevoerd. Het Rijk hanteert nu een corona dashboard en een escalatieladder. Noord-Holland Noord bevindt zich sinds 28 oktober in de categorie 'zeer ernstig'.

Vanaf 1 december 2020 is de Tijdelijke wet maatregelen in werking getreden. Deze wet is onderdeel van de Wet publieke zorg. In een aantal ministeriële regelingen worden maatregelen opgenomen die landelijk gelden. Een groot deel van de noodverordeningen is hierin opgenomen. Voor de gemeente betekent deze wetswijziging dat niet langer de voorzitter van de Veiligheidsregio het voor het zeggen heeft maar de burgemeester. Die is vanaf 1 december bevoegd en

verantwoordelijk voor de naleving van de meeste regels. Tevens kan de burgemeester ontheffing verlenen en kan hij in het kader van handhaving aanwijzingen en bevelen geven. Vanaf 1 december geldt ook de plicht tot het dragen van een mondkapje in publieke ruimtes. Vanaf 15 december gaat Nederland in een harde lockdown en mogen alleen essentiële winkels open. Door de lockdown is er geen ruimte voor ontheffingen. Er gaan ondanks de financiële steunpakketten en de regelingen van het Rijk meer bedrijven dan ooit failliet en veel zelfstandigen en mensen die hun baan hebben verloren hebben het zwaar. Zowel financieel als geestelijk. Ook wij hebben voor alle extra kosten die we hebben moeten maken compensatie gekregen. Wij leggen u uit wat wij in financiële zin hebben gedaan.

Financieel:

Uw raad heeft in de Lentenota 2020 budgetten beschikbaar gesteld in verband met de corona-gerelateerde uitgaven die wij op dat moment konden inschatten. We hebben u in de Herfstnota 2020 tussentijds geïnformeerd over de besteding van deze budgetten. De onderstaande tabel bevat een overzicht van de corona-gerelateerde uitgaven in 2020, gekoppeld aan de budgetten die in de Lentenota 2020 beschikbaar zijn gesteld.

Omschrijving:	Begroot	Realisatie	Verschil
Corona out of pocket kosten	100.000	219.000	-119.000
<i>Bedrijfsvoering</i>		50.000	
<i>Beveiligingswerkzaamheden</i>		50.000	
<i>Verkeersmaatregelen</i>		38.000	
<i>Thuisbezorgen reisdocumenten</i>		36.000	
<i>Handhaving & Veiligheid</i>		16.000	
<i>Overige</i>		30.000	
Corona gerelateerde inhuur	250.000	424.000	-174.000
<i>Handhaving & Veiligheid</i>		313.000	
<i>Sociaal domein</i>		60.000	
<i>Bedrijfsvoering</i>		32.000	
<i>Maatschappelijk Beleid</i>		20.000	
Maatschappelijke voorzieningen corona	650.000	272.000	378.000
Ondernemersloket corona	40.000	40.000	-
Compensatie omzetverlies zorgaanbieders	-	378.000	-378.000
<i>Jeugdwet</i>		241.000	
<i>Wet maatschappelijke ondersteuning</i>		137.000	
Totaal	1.040.000	1.333.000	-293.000

Naast de bovengenoemde kosten scholden we een gedeelte van de huur kwijt van verschillende sportaccommodaties. We ontvingen hiervoor een tegemoetkoming van het Rijk.

Om gemeenten te compenseren voor de extra kosten heeft het Rijk financiële steunpakketten beschikbaar gesteld. De onderstaande tabel bevat een overzicht van ons aandeel in deze steunpakketten in 2020:

Cluster algemene uitkering:	2020
Bestuur en algemene ondersteuning	77.000
Cultuur en ontspanning	260.000
Eigen middelen	131.000
Inkomen en participatie	237.000
Jeugd	141.000
Maatschappelijke ondersteuning	125.000
Openbare orde en veiligheid	109.000
Samenkracht en burgerparticipatie	123.000
Schrappen opschalingskorting	155.000
Totaal	1.358.000

In het cluster 'Inkomen en participatie' is een bedrag van € 180.000 opgenomen voor participatie. Deze middelen zijn ingezet door WerkSaam.

2.2.6 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Verbonden partijen voeren een publieke taak voor ons uit. In een aantal gevallen heeft het Rijk zelfs verplicht gesteld dat een verbonden partij deze taak voor ons uitvoert.

Nota verbonden partijen

Op 6 maart 2014 stelde de raad de visie over de verbonden partijen vast in de '[Nota Verbonden Partijen](#)'. Deze nota bevat ook een lijst van de verbonden partijen. De raad stelde op 9 maart 2017 de notitie '[Toezicht op verbonden partijen](#)' vast. In 2019 is deze verder uitgewerkt in de notitie '[inrichting toezicht houden op verbonden partijen \(inrichten governance\)](#)'.

Gemeenschappelijke regelingen

1 Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking Westfriesland

Vestigingsplaats: Hoorn

www.regiowestfriesland.nl

De kerntaken van het OBS zijn:

- het periodiek organiseren, faciliteren en coördineren van bestuurlijke overleggen:
 - o Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden);
 - o VVRE (Verkeer en Vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie);
 - o ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).
- het uitvoeren van een aantal daarvan afgeleide taken, zoals organisatie leerlingenvervoer en urgentiecommissie woningtoewijzing.

2 Westfries Archief

Vestigingsplaats: Hoorn

www.westfriesarchief.nl

Het Westfries Archief is het regionaal historisch centrum voor Westfriesland. Inwoners en instellingen kunnen hier terecht met historische vragen.

Het belang van het Westfries Archief is een goede (digitale) informatievoorziening, het bewaren van het cultuur erfgoed en het borgen van digitale duurzaamheid. Hiermee voldoen we aan de Archiefwet.

De kerntaken van het Westfries Archief zijn:

- het beheren, bewaren en ter beschikking stellen van de historische archieven en collecties van de aangesloten Westfriesse gemeenten;
- het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie en deze collectie beschikbaar te stellen voor een breed publiek;
- het adviseren en inspecteren van de aangesloten gemeenten op het gebied van (digitaal) duurzaam archiefbeheer;
- een kennis- en informatiecentrum zijn op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.

3 SSC DeSom

Vestigingsplaats: Wognum

www.sscdesom.nl

Het is een samenwerkingsverband op gebied van ICT beheer. De deelnemende gemeenten zijn Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik en Koggenland. Ook WerkSaam neemt ICT-diensten van DeSom af.

4 GGD Hollands Noorden

Vestigingsplaats: Alkmaar

www.ggdhollandsnoorden.nl

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners. Concreet betekent dit dat de GGD de volgende doelstellingen heeft:

- ondersteuning van gemeenten bij de realisatie en uitvoering van het lokaal gezondheidsbeleid;
- uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van:
 - o jeugd;
 - o infectieziektebestrijding;
 - o kwetsbare inwoner;
 - o onderzoek, beleid en preventie.

5 WerkSaam Westfriesland

Vestigingsplaats: Hoorn

www.werksaamwf.nl

WerkSaam Westfriesland voert voor de zeven Westfrieze gemeenten de Participatiewet uit. Daarnaast behandelt WerkSaam de aanvragen voor inkomensvoorziening oudere arbeidsongeschikte werknemers en zelfstandigen en voor bijstandsverlening zelfstandigen. Ook pakt zij laaggeletterdheid aan. WerkSaam wil iedereen die in Westfriesland kan participeren mee laten doen, waar mogelijk, in betaald werk. De talenten van mensen en de wensen van de werkgever staan daarbij centraal. Het doel van WerkSaam is vooral passend werk te vinden voor mensen. Regulier werk waar dat kan en beschut werk waar het nodig is. En uitkeringen verstrekken aan diegenen die dat nodig hebben.

6 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Alkmaar

www.vrnhn.nl

De Veiligheidsregio is een samenwerkingsverband van zeventien gemeenten en hulpverleningsdiensten in Noord-Holland Noord.

De Veiligheidsregio zorgt voor:

- verkleining van de risico's op een crisissituatie;
- goede voorbereiding op het bestrijden van incidenten;
- een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.

Alle inzet wordt gecoördineerd vanuit een centrale organisatie waar onder andere het ambulancevervoer en de meldkamer zijn ondergebracht. Op dit moment loopt er een landelijk project om de meldkamerorganisaties te professionaliseren.

7 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Hoorn

www.odnhn.nl

De OD NHN voert de wettelijke milieutaken uit. Zij doet dit voor alle aangesloten gemeenten en de provincie Noord-Holland. Voor onze gemeente voert de OD NHN ook de bovenwettelijke taken uit.

8 Centraal Afvalverwijderingsbedrijf Westfriesland

Vestigingsplaats: Hoorn

www.hvcgroep.nl

De Westfriesse gemeenten richtten het CAW op om beleid vast te stellen over huishoudelijke en overige afvalstoffen. En om deze uit te laten voeren. Eind 2019 is de gemeenschappelijke regeling gewijzigd: de bevoegdheid op het gebied van beleid, afvalverordening en de dienstverleningsovereenkomst met HVC ligt nu weer bij de individuele gemeenten zelf. Het CAW beheert de voormalige stortplaats in Westwoud. Ook oefent zij de rechten en plichten uit van het aandeelhouderschap HVC. De tenaamstelling zal in 2021 wijzigen naar Afvalbeheer.

9 Recreatieschap Westfriesland

Vestigingsplaats: Stede Broec

www.recreatieschapwestfriesland.nl

Het Recreatieschap Westfriesland (RSW) behartigt de gemeentelijke belangen op het gebied van de openluchtrecreatie, natuur en landschap. Het RSW zet zich in voor een rijkere, gevarieerdere natuur. En ook voor het ontwikkelen en beheren van diverse recreatiemogelijkheden en -gebieden.

10 Archeologie West-Friesland

Vestigingsplaats: Hoorn

www.archeologiewestfriesland.nl

De archeologiedienst behartigt de Westfriesse belangen op het gebied van archeologie. Deze gemeenschappelijke regeling kent een centrumgemeenteconstructie. De gemeente Hoorn verricht de opgravingen zoals bedoeld in de Monumentenwet voor alle gemeenten. In 2018 is de regeling gewijzigd om deze in lijn te brengen met de Erfgoedwet. De gemeenten Schagen en Texel zijn hierdoor ook toegetreden.

Vennootschappen en coöperaties

11 Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats: Den Haag

www.bngbank.nl

De BNG functioneert als huisbankier van de Nederlandse gemeenten. De BNG verstrekt de gemeente tegen gunstige voorwaarden geld. De bank heeft een AA+ rating. Dat is de op een na hoogste rating qua zekerheid.

12 Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Alkmaar

nhn.nl

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is de uitvoeringsorganisatie van het bestuurlijk afstemmingsoverleg (BAO). Dit is een overleg tussen de gemeenten in Noord-Holland Noord en de provincie Noord Holland. OHNH bevordert de economie in Noord-Holland Noord.

13 Stadshavens Medemblik B.V.

Vestigingsplaats: Medemblik

www.stadshavensmedemblik.nl

Stadshavens B.V. beheert en exploiteert de stadshavens in de kern Medemblik. Zij draagt bij aan een goede kwaliteit van het toeristisch product en het economisch belang van de gemeente. De gemeente is enige aandeelhouder van deze B.V.

14 Alliander N.V.

Vestigingsplaats: Arnhem

<https://www.alliander.com/nl>

Medemblik heeft aandelen Alliander. De wet bepaalt dat de aandelen van netwerkbedrijven in handen van de overheid blijven. Alliander beheert het regionaal netwerk voor gas en elektriciteit. Zij levert ook de complexe energie infrastructuur. Wij ontvangen eenmaal per jaar dividend.

Overzichten

1 Totaaloverzicht

Dit overzicht geeft het bestuurlijke en financiële belang weer van de gemeente in de verbonden partijen. Ook geeft het een totaaloverzicht van de gemeentelijke bijdragen in de verbonden partijen.

Bedragen * € 1.000,-

Programma	Verbonden partij	Belang	Eigen vermogen 31-12-2020	Vreemd vermogen 31-12-2020	Resultaat 2020	Bijdrage 2020
1,2,3	OBS	Centrumgemeente (Hoorn)	n.v.t.	n.v.t.	98	134
1	Westfries Archief	Vertegenwoordiging in het AB	403	340	-	357
1	DeSom	Vertegenwoordiging in het AB	1.312	2.369	1.049	2.219
2	GGD	Vertegenwoordiging in het AB	1.877	16.875	221	1.729
2	WerkSaam	Vertegenwoordiging in het AB	7.762	21.850	349	1.578
3	Veiligheidsregio	Vertegenwoordiging in het AB	8.228	48.257	3.425	2.864
3	Omgevingsdienst NHN	Vertegenwoordiging in het AB	5.766	9.443	2.797	1.367
3	CAW	Vertegenwoordiging in het AB	49	2.930	-118	-
3	RSW	Vertegenwoordiging in het AB	1.943	1.867	5	252
3	Archeologie West-Friesland	Centrumgemeente (Hoorn)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	47
Subtotaal bijdrage gemeenschappelijke regelingen						10.547
1	BNG	Aandeelhouder (0,025%)	4.364.000	155.997.000	221.000	-
3	ONHN*	Aandeelhouder (3,54%)	877	2.133	-212	137
3	Stadshavens	Aandeelhouder (100%)	426	843	27	-
3	Alliander	Aandeelhouder (0,209%)	4.328.000	5.094.000	224.000	-
Subtotaal bijdragen vennootschappen en coöperaties						137
Totale bijdragen verbonden partijen						10.684

* Betreffen de jaarcijfers 2019. Ten tijde van het opstellen van de jaarstukken waren de jaarcijfers 2020 nog niet vastgesteld.

2 Risico's

Dit overzicht laat de risico's zien die niet zijn gedekt in de begrotingen van de verbonden partijen. Deze risico's hebben we meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen. We verwijzen u verder naar de paragraaf [Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#).

Programma	Verbonden partij	Risico's	Risico gemeente Medemblik
3	CAW	Garantstelling HVC	15.000
<i>Totale bijdragen verbonden partijen</i>			15.000

2.2.7 Grondbeleid

Met ons grondbeleid leveren we een bijdrage aan de programma's en onze vier thema's in de begroting:

- We vergroten de leefbaarheid in onze kernen.
- Door financiële bijdragen uit de grondopbrengsten leveren we een bijdrage aan de instandhouding van gemeentelijke gebouwen en huisvesting en daarmee de leefbaarheid in onze kernen.
- We richten de grond die we ontwikkelen duurzaam in en we stellen eisen aan de duurzaamheid van nieuwbouwwoningen.
- Omwonenden en toekomstige bewoners participeren bij de inrichting van het woongebied.
- We werken samen met ontwikkelaars en bedrijven om de inrichting van het gebied vorm te geven.

In deze paragraaf nemen we u mee in onze uitgangspunten van het grondbeleid. Ook laten we zien welke bouwgronden en bedrijventerreinen we in 2020 exploiteerden. Tenslotte geven we inzicht in de belangrijkste risico's die we lopen bij het exploiteren van de grondexploitatie.

Uitgangspunten grondbeleid

Hieronder vindt u de uitgangspunten van ons grondbeleid.

1 Uitgiftestrategie

In de [Nota Grondbeleid](#):

- legden we een aantal keuzes over ons grondbeleid vast;
- gaven we aan welke mogelijkheden de gemeente heeft volgens de Wet ruimtelijke ordening;
- stelden we ons strategisch grondbeleid vast.

Dat laatste houdt in dat we per ontwikkelgebied kijken wat de beste aanpak is. Samenwerken met het bedrijfsleven of zelf verkopen. Belangrijke criteria bij het vaststellen van de beste aanpak zijn:

- van wie is de grond;
- willen we sturen op de ontwikkeling;
- het verwachte financiële resultaat;
- de ambtelijke capaciteit;
- de financiële risico's.

2 Flexibele bestemmingsplannen

We stellen flexibele bestemmingsplannen op om deze daarna stap voor stap te ontwikkelen. Daardoor kunnen we samen met de projectontwikkelaars snel en adequaat inspelen op de veranderende vraag van klanten. Met deze benaderwijze is er ruimte voor gevarieerde initiatieven. Dat betekent dat het eindresultaat niet vooraf is vastgesteld.

3 Grondprijzenbeleid

Onze grondprijzen toetsen we jaarlijks aan de lokale en regionale marktontwikkelingen. In veel gevallen worden de gronden voor verkoop door een makelaar getaxeerd. We verwerken de grondprijs in de exploitatiebegrotingen van alle plannen. Uitgangspunt is maatwerk per kern. De rente en de disconteringsvoet bedragen circa 1,%. Er is een kostenstijgingspercentage gehanteerd van 2%. Er is een opbrengststijging van 2% gehanteerd, tenzij de grondprijzen al contractueel vastliggen. De looptijden zijn voor de grexen verschillend, maar nooit langer dan 10 jaar.

4 Geld

Bij het starten van een nieuwe exploitatie is het nodig dat deze tenminste sluitend is. Met sluitend bedoelen we dat we alle kosten die we maken dekken door verkoopopbrengsten van de grond. Het gaat om de kosten van:

- voorbereiding;
- bouwklaar maken van de grond;
- gemeenschapsvoorzieningen zoals wegen, riolering en openbaar groen in het te bebouwen gebied.

We zijn ook betrokken bij woningbouwontwikkeling waarbij we zelf niet de grond bezitten. In die situatie stellen we met de projectontwikkelaar een exploitatie- of samenwerkingsovereenkomst op, waarin de gemeentelijke plankosten worden verhaald. Uitgangspunt voor het verhaal van de gemeentelijke plankosten is de ministeriële regeling "Regeling plankosten exploitatieplan", met als toepassing de zogenaamde plankostenscan. De financiële risico's bij zelfrealisatie liggen bij de projectontwikkelaar.

5 Winstneming

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven hoe met winstneming moet worden omgegaan. Een belangrijk uitgangspunt is dat baten en lasten - en het daaruit vloeiende resultaat - moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd.

Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook zo moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting.

Globaal gezien is de formule voor het nemen van de tussentijdse winst als volgt: Percentage gerealiseerde kosten x percentage gerealiseerde inkomsten x verwacht resultaat. Het is nog wel mogelijk om specifieke in het desbetreffende grondexploitatiecomplex aanwezige risico's (geen algemene) in de formule op te nemen om de nodige voorzichtigheid te betrachten.

6 Reserves voor grondzaken

Om de risico's binnen de grondexploitaties op te vangen is een buffer nodig. Deze buffer heet de reserve bouwgrondexploitatie. De Raad stelde vast dat de reserve minimaal 20% van de boekwaarde van de gronden moet bevatten. Minimaal 20% omdat de reserve groot genoeg moet zijn om eventueel specifiek aanwezige risico's op te kunnen vangen.

Bouwgrond in exploitatie

Resultaten en prognoses

Volgens de BBV mogen we gronden indelen in de categorieën 'gronden in exploitatie' of 'strategische gronden'. Op dit moment hebben we 12 plannen in exploitatie. Daarnaast ontwikkelen ontwikkelaars 12 plannen.

In 2020 behaalden we een resultaat van € 1.250.000.

Dit betreft:

*Bedragen * € 1.000,-*

	2020
Het opheffen van voorzieningen	1.003
Het realiseren van winsten en verliezen	247
Totaal	1.250

Voorzieningen

Betreft het opheffen van voorzieningen voor bouwen buiten bestaand stedelijk gebied voor:

Bedragen * € 1.000,-

	2020
Weeshuis Molenblik in Medemblik	509
Bloesemgaerde Noord Wognum	494
Totaal	1.003

Winsten en verliezen

Bedragen * € 1.000,-

		2020
Winsten		
Kreeklanden	Nibbixwoud	10
De Schuitvaerder	Onderdijk	6
Boogerd	Wognum	2
Wfo/Abc	Wervershoof	2
SEW terrein	Nibbixwoud	247
Subtotaal		267
Verliezen		
Bloesemgaerde	Wognum	8
Centrum-Westrandplan	Wervershoof	12
Subtotaal		20
Saldo resultaat winsten en verliezen		247

Toelichting

De winstneming bij het SEW-terrein heeft betrekking op de voortgang van het complex (de toerekening van de winst naar de periode waarin deze gerealiseerd wordt). Zie hoofdstuk winstneming.

De winstsaldo's bij Kreeklanden, De Schuitvaerder, Boogerd, WFO/ABC, en het verliessaldo bij Bloesemgaerde is vanwege de afronding van deze grondexploitaties.

Het verliessaldo bij het Centrum-Westrandplan wordt veroorzaakt door nagekomen kosten. Deze grex was in principe afgerond, echter vanwege de te grote bodemdaling dienden er herstelwerkzaamheden (ophoging) ten aanzien van de (verzakte) weg en riolering plaats te vinden.

Voorzieningen

Aangezien er sprake was van planologische risico's inzake de ontwikkeling zijn in het verleden voor de complexen Weeshuis/Molenblik en Noordzijde Bloesemgaerde voorzieningen getroffen. Doordat de benoemde risico's zijn opgeheven vallen deze voorzieningen vrij.

Een overzicht van de woningexploitaties in onze gemeente vindt u onder [Overzicht](#).

Bedrijven in exploitatie

Op dit moment exploiteren we vier bouwterreinen, waarvan het bedrijventerrein WFO/ABC in 2020 is afgerond. We berekenden de prognose op deze gronden opnieuw. Dat levert een positieve verwachting op van € 557.000.

De uitgifte van bedrijventerrein trekt gestaag aan. Wij verwachten dat twee van de overige drie bedrijventerreinen (Overspoor in Nibbixwoud en Bedrijventerrein Oost in Andijk) in 2021 zijn uitverkocht en worden afgerond.

Daarnaast exploiteren projectontwikkelaars twee terreinen in de gemeente.

Een overzicht van de exploitaties van bedrijventerreinen in onze gemeente vindt u onder [Overzicht](#).

Risico's

Grondexploitatie is een risicovolle activiteit waarmee we winst of verlies kunnen maken. In het afgelopen jaar realiseerden we een resultaat van € 1.250.000 (zie voorgaand). De resultaatbestemming komt aan de orde bij de vaststelling van de jaarrekening.

Het beleid van de Provincie vormt een risico. De Provincie schrijft voor dat we geen woningen mogen bouwen in landelijk gebied, tenzij we aantonen dat we niet kunnen bouwen binnen bestaand stedelijk gebied, er kwalitatief een juiste toevoeging plaatsvindt en er binnen de kwantitatieve randvoorwaarden wordt gebouwd. Daarnaast worden er aan bouwen in landelijk gebied extra eisen gesteld qua duurzaamheid, circulariteit en dient de ontwikkeling natuur inclusief en klimaat adaptief te zijn. Op dit moment heeft de gemeente 1 woningbouwlocatie (de Tegel in Wervershoof) in landelijk gebied waarvoor de definitieve provinciale goedkeuring nog moet worden verkregen. Echter de Tegel was al gewaardeerd naar agrarische waarde, zodat er op dit moment geen financiële risico's aanwezig zijn op dit onderwerp.

Overzicht

Hierna vindt u een overzicht van alle exploitaties per 31 december 2020 in onze gemeente.

Woningexploitaties		Bedrijventerrein	
In eigen beheer	Projectontwikkelaar	In eigen beheer	Projectontwikkelaar
<i>Abbekerk</i> Gemeentewerf/IJsbaan	<i>Abbekerk</i> Bonte paard	<i>Andijk</i> Oost-Andijk	<i>Medemblik</i> De Klink Locatie Stadtman
<i>Andijk</i> De Linten	<i>Andijk</i> Mantelhof Bangert Midden Sorghvliet Hoekweg 25 Kleingouw 179 Hoek Middenweg (vm tankstation)	<i>Wognum</i> Overspoor fase 1	
<i>Medemblik</i> DEK-terrein Weeshuis/Molenblik	<i>Benningbroek</i> Vlaar	<i>Zwaagdijk-Oost</i> WFO/ABC	
<i>Midwoud</i> Tripkouw	<i>Medemblik</i> Medemblik aan Zee		
<i>Nibbixwoud</i> SEW-terrein	<i>Nibbixwoud</i> AH locatie Gymzaal Ganker		
<i>Onderdijk</i> De Schuitvaerder	<i>Zwaagdijk-Oost</i> De Gracht/Het lint		
<i>Wervershoof</i> Centrum Westrandplan			
<i>Wognum</i> Bloesemgaarde-Noord Bloesemgaarde Kreeklanden Boogerd			

3 Jaarrekening

3.1 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Hier nemen we u mee in het financiële huishoudboekje 2020 van onze gemeente. Per programma laten we zien hoeveel ons beleid kostte. Deze vergelijken we met de begroting 2020.

Bedragen * € 1.000,-

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Verschil realisatie begroting na wijziging 2020	Begroting 2020
Baten:				
1 Dienstverlening en organisatie	75.749	72.483	3.266	72.348
2 Samen leven en ondersteuning	17.295	10.915	6.380	10.559
3 Wonen, werken en recreëren	20.576	19.059	1.517	13.561
Totaal van de baten	113.620	102.457	11.163	96.468
Lasten:				
1 Dienstverlening en organisatie	18.389	18.235	154	17.908
2 Samen leven en ondersteuning	63.404	52.261	11.143	49.699
3 Wonen, werken en recreëren	37.029	38.366	-1.337	31.996
Totaal van de lasten	118.822	108.862	9.960	99.603
Saldo voor bestemming reserves	-5.202	-6.405	1.203	-3.135
Onttrekking van reserves	8.028	6.926	1.102	3.177
Toevoeging van reserves	2.932	521	2.411	42
Mutaties reserves	5.096	6.405	-1.309	3.135
Saldo na bestemming reserves	-106	-	-106	-

De algemene dekkingsmiddelen, overhead en vennootschapsbelasting zijn opgenomen onder programma 1 Dienstverlening en organisatie, zie ook [programma 1](#).

Gemeente Medemblik heeft een solide financiële positie. Er wordt een onderbouwde kostenraming voor het lokale pakket noodmaatregelen opgesteld. De financiële consequenties hiervan worden verwerkt in de kadernota 2021. In de paragraaf weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op de status van maatregelen bij het opmaken van de jaarstukken.

Analyse rekeningresultaat

De jaarrekening sluit met een negatief resultaat van -/- € 105.553. Onderstaand overzicht bevat een analyse van dit verschil.

<i>Totaalanalyse</i>	
<i>Sociaal domein</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een tekort van € 2.800.000. Na het opstellen van de Herfstnota is dit tekort hoger uitgevallen. De raad is hierover geïnformeerd met een informatienota.	-4.864
<i>Corona</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een voordeel van € 1.110.000. In de paragraaf bedrijfsvoering is een onderdeel corona opgenomen.	824
<i>Personeelskosten</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een voordeel van € 135.000. We verwijzen naar de paragraaf bedrijfsvoering over de verantwoording over de personeelskosten.	349
<i>College en raad</i> Binnen verschillende budgetten houden we geld over.	74
<i>Burgerzaken</i> De uitgaven voor (digitale) dienstverlening vielen lager uit dan verwacht.	81
<i>Grondzaken</i> De opbrengsten van grondverkoop vielen hoger uit dan verwacht. Dit betrof verschillende stukken grond. Het grootste deel komt door een bijdrage die we ontvingen voor het zonnepark bij de Tripkouw in Midwoud.	339
<i>Bedrijfsvoering (overhead)</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een nadeel van € 101.000. Diverse kleine overschrijdingen zorgen voor een hoger tekort.	-82
<i>Rente</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een voordeel van € 253.000. Bij het opstellen van de jaarrekening concludeerden wij dat we minder rente konden toerekenen aan de grondexploitatie (regels commissie BBV). Dat zorgt voor een nadeel.	232
<i>OZB opbrengsten</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een voordeel van € 35.000. Gedurende het hele jaar worden panden (gedeeltelijk) gereed gemeld. De resterende meeropbrengst is daarom het gevolg van areaaluitbreiding.	103
<i>Algemene uitkering</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een voordeel van € 948.000. Het voordeel is door verschillende onderdelen van de algemene uitkeringen hoger uitgevallen.	1.159
<i>Voorziening debiteuren</i> We berekenen jaarlijks de toevoeging aan de voorziening debiteuren. Per einde jaar hebben we geld moeten bijstorten in de voorziening.	-213

<i>Vennootschapsbelasting</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een nadeel van € 64.000. In de Herfstnota is aangegeven dat in het nadeel ook de aangepaste aangifte van 2019 zat. Dat is niet het geval. Zodoende is de teruggaaf van 2019 niet meegenomen. Dit levert een voordeel op van € 132.000.	68
<i>Onderhoud openbare ruimte</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een voordeel van € 230.000. Bij het opstellen van de jaarrekening stellen we vast dat we nog € 63.000 extra niet hebben uitgegeven.	293
<i>Economische zaken</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een voordeel van € 96.000. Diverse kleine voordelen zorgen ervoor dat dit overschot hoger uitvalt.	107
<i>Recreatie</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een nadeel van € 80.000. Diverse kleine nadelen zorgen ervoor dat dit tekort hoger uitvalt.	-87
<i>Onderhoud sportvelden</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een nadeel van € 142.000. Diverse kleine nadelen zorgen ervoor dat dit tekort hoger uitvalt.	-164
<i>Cultuurzaken</i> Door corona konden verschillende culturele evenementen niet doorgaan. Bijvoorbeeld het cultureel evenement de Gouden Nacht ging niet door. Ook hebben we geen kosten gemaakt voor de museum bus, waren er minder uren nodig voor het bijhouden van de culturele uitagenda en heeft de cultuur coördinator minder uren gedraaid. Daarnaast stond er € 20.000 geraamd voor subsidie aan het Centrum voor Water. De beoogde doorontwikkeling van het Poldermuseum naar een Centrum voor Water is gestagneerd en van de mogelijkheid voor subsidie is geen gebruik gemaakt.	73
<i>Algemeen voorzieningen (subsidies)</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een voordeel van € 40.000. Daarnaast houden we geld over op het budget peuterspeelzalen dat bestemd is voor het subsidiëren van peuteropvang voor ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag. Het positieve saldo over 2020 (€ 135.000) is te verklaren uit een lager aantal ouders dat een beroep moest doen op gemeentelijke subsidiëring van peuteropvang dan aanvankelijk begroot. Daarnaast is er over het subsidiejaar 2019 € 61.000 aan te veel uitgekeerde subsidie aan de kinderopvangaanbieders teruggevorderd.	187
<i>Afval</i> Het afgelopen jaar bent u meerdere keren geïnformeerd over de hogere afvalkosten 2020 (o.a. bij de beantwoording van de raadsvragen over de afvalstoffenheffing, de risico-inventarisatie van de begroting en de vergaderstukken van AB CAW van 26 november). De verwerking van afval viel € 282.000 hoger uit. Inclusief kwijtscheldingen komt het tekort op € 372.000. We stellen voor om € 334.000 te onttrekken aan de voorziening afvalstoffenheffing. Hiermee dekken we deels het tekort van de afvalverwerking. We dekken niet het volledige tekort omdat we het restant van de voorziening verwachten in te zetten in 2022 om de eenmalige projectkosten van het recycleplan af te dekken.	-372

<i>Riolering</i> We maakten in 2020 een inhaalslag op het onderhoud van de gemalen. We gaven daardoor meer geld uit dan verwacht. Dit had gevolgen voor de BTW toerekening aan de voorziening. Dat levert een voordeel op voor de begroting. Daarnaast viel de overheadtoerekening hoger uit dan berekend. Ook dit zorgt voor een voordeel.	214
<i>Lijkbezorging</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een nadeel van € 95.000. Dit nadeel viel iets hoger uit.	-98
<i>Grondexploitaties</i> Binnen de grondexploitaties zijn resultaat nemingen gedaan. Daarnaast berekenden we de voorzieningen opnieuw. Dit levert een voordeel op. We verwijzen voor een uitgebreide toelichting naar de paragraaf grondbeleid.	1.249
<i>Omgevingsvergunningen</i> In de Herfstnota hebben we rekening gehouden met een voordeel van € 215.000. Dit voordeel viel iets lager uit.	208
<i>Overige verschillen</i>	214
<i>Totaal</i>	-106

3.1.1 Dienstverlening en organisatie

Baten en lasten

Het overzicht bevat de verplichte taakvelden.

Bedragen * € 1.000,-

		Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Verschil realisatie begroting na wijziging 2020	Begroting 2020
Baten:					
0.1	Bestuur	9	11	-2	11
0.2	Burgerzaken	469	473	-4	473
0.4	Overhead	1.115	934	181	899
0.5	Treasury	738	451	287	451
0.61	OZB woningen	4.179	4.156	23	4.056
0.62	OZB niet-woningen	2.583	2.519	64	2.519
0.64	Belastingen overig	190	190	-	190
0.7	Alg. uitkering/uitk. Gem.fonds	66.453	63.749	2.704	63.749
0.8	Overige baten en lasten	13	-	13	-
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-
Totaal baten		75.749	72.483	3.266	72.348
Lasten:					
0.1	Bestuur	2.382	2.368	14	2.336
0.2	Burgerzaken	1.863	1.995	-132	1.886
0.4	Overhead	12.973	12.885	88	12.809
0.5	Treasury	-69	-93	24	-137
0.61	OZB woningen	396	396	-	291
0.62	OZB niet-woningen	-	-	-	-
0.64	Belastingen overig	646	684	-38	573
0.7	Alg. uitkering/uitk. Gem.fonds	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	266	-	266	150
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-68	-	-68	-
Totaal lasten		18.389	18.235	154	17.908
Saldo voor bestemming reserves		57.360	54.248	3.112	54.440
0.10	Onttrekking van reserves	8.028	6.926	1.102	3.177
0.10	Toevoeging van reserves	2.932	521	2.411	42
Mutaties reserves		5.096	6.405	-1.309	3.135
Saldo na bestemming reserves		62.456	60.653	1.803	57.575

3.1.2 Samen leven en ondersteuning

Baten en lasten

Het overzicht bevat de verplichte taakvelden.

Bedragen * € 1.000,-

		Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Verschil realisatie begroting na wijziging 2020	Begroting 2020
Baten:					
4.2	Onderwijshuisvesting	543	426	117	405
4.3	Onderwijsbeleid/leerlingzaken	702	589	113	589
5.2	Sportaccomodaties	606	533	73	487
5.3	Cult.presentatie, -productie	-	-	-	-
5.4	Musea	490	265	225	2
5.5	Cultureel erfgoed	37	51	-14	25
5.6	Media	-	-	-	-
6.1	Samenkracht en burgerpart.	64	81	-17	81
6.2	Wijkteams	38	33	5	33
6.3	Inkomensregelingen	14.448	8.687	5.761	8.687
6.4	Begeleide participatie	-	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-	-
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	-	-	-
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	368	250	118	250
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	-	-	-	-
Totaal baten		17.296	10.915	6.381	10.559
Lasten:					
4.2	Onderwijshuisvesting	2.197	2.048	149	1.947
4.3	Onderwijsbeleid/leerlingzaken	1.788	1.738	50	1.729
5.2	Sportaccomodaties	4.704	4.723	-19	3.537
5.3	Cult.presentatie, -productie	326	338	-12	333
5.4	Musea	975	819	156	391
5.5	Cultureel erfgoed	110	111	-1	101
5.6	Media	850	823	27	805
6.1	Samenkracht en burgerpart.	3.025	4.368	-1.343	3.678
6.2	Wijkteams	1.595	1.865	-270	1.779
6.3	Inkomensregelingen	16.216	11.626	4.590	11.587

6.4	Begeleide participatie	799	636	163	636
6.5	Arbeidsparticipatie	2.500	2.219	281	2.219
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.918	3.084	834	3.058
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6.296	5.100	1.196	5.071
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	14.221	8.470	5.751	8.274
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	626	569	57	569
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.441	1.910	-469	2.171
7.1	Volksgezondheid	1.818	1.814	4	1.814
Totaal lasten		63.405	52.261	11.144	49.699
Saldo		-46.109	-41.346	-4.763	-39.140

3.1.3 Wonen, werken en recreëren

Baten en lasten

Het overzicht bevat de verplichte taakvelden.

Bedragen * € 1.000,-

		Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2020	Verschil realisatie begroting na wijziging 2020	Begroting 2020
Baten:					
0.3	Beheer overige gebouwen/grond	482	143	339	143
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	9	56	-47	56
2.1	Verkeer en vervoer	312	251	61	235
2.2	Parkeren	6	1	5	1
2.4	Econ. havens en waterwegen	87	74	13	74
3.1	Economische ontwikkeling	125	10	115	10
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	775	1.219	-444	180
3.3	Bedrijvenloket/bedrijfsregeling	-	19	-19	19
3.4	Economische promotie	765	857	-92	857
5.7	Openbaar groen en recreatie	74	68	6	56
7.2	Riolering	4.438	4.326	112	4.326
7.3	Afval	6.528	5.480	1.048	5.480
7.4	Milieubeheer	15	-	15	-
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	345	399	-54	399
8.1	Ruimtelijke ordening	12	-	12	1
8.2	Grondexploitatie	5.099	4.936	163	504
8.3	Wonen en bouwen	1.503	1.220	283	1.220
Totaal baten		20.575	19.059	1.516	13.561
Lasten:					
0.3	Beheer overige gebouwen/grond	50	62	-12	173
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.045	3.035	10	3.034
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.374	1.353	21	1.202
2.1	Verkeer en vervoer	5.918	5.941	-23	6.009
2.2	Parkeren	1	1	-	76
2.4	Econ. havens en waterwegen	464	688	-224	688
3.1	Economische ontwikkeling	1.175	1.326	-151	1.156
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	773	1.199	-426	180
3.3	Bedrijvenloket/bedrijfsregeling	1	4	-3	4
3.4	Economische promotie	206	340	-134	312

5.7	Openbaar groen en recreatie	4.261	4.396	-135	4.265
7.2	Riolering	3.373	3.478	-105	3.478
7.3	Afval	5.896	4.648	1.248	4.648
7.4	Milieubeheer	1.806	1.881	-75	1.815
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	439	397	42	396
8.1	Ruimtelijke ordening	543	758	-215	393
8.2	Grondexploitatie	3.853	4.956	-1.103	504
8.3	Wonen en bouwen	3.850	3.903	-53	3.663
Totaal lasten		37.028	38.366	-1.338	31.996
Saldo		-16.453	-19.307	2.854	-18.435

3.2 Balans per 31 december 2020

Bedragen * € 1.000,-

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2020
Vaste activa		
1 Immateriële vaste activa	865	808
2 Materiële vaste activa	71.054	72.538
Investerings met een economisch nut	57.966	57.965
Investerings met een economisch nut waarvoor heffingen kunnen worden geheven	8.714	8.143
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	4.374	6.430
3 Financiële vaste activa	9.377	9.267
Totaal vaste activa	81.296	82.613
Vlottende activa		
4 Voorraden	4.160	5.819
5 Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	9.585	19.239
6 Liquide middelen	721	511
7 Overlopende activa	3.801	5.423
Totaal vlottende activa	18.267	30.992
Totaal activa	99.563	113.605
PASSIVA	31-12-2019	31-12-2020
Vaste passiva		
8 Eigen vermogen	47.436	42.234
Algemene reserve	29.307	23.945
Bestemmingsreserves	18.729	16.537
Reserve grondexploitatie	1.961	1.858
Resultaat na bestemmingen	-2.561	-106
9 Voorzieningen	21.245	22.000
10 Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	13.673	21.359
Totaal vaste passiva	82.354	85.593
Vlottende passiva		
11 Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	11.544	14.905
12 Overlopende passiva	5.665	13.107
Totaal vlottende passiva	17.209	28.012
Totaal passiva	99.563	113.605
Gewaarborgde geldleningen	65.746	63.943

3.3 Grondslagen en toelichtingen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Bij het maken van deze rekening volgden we de regels uit het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In dit besluit zegt het Rijk hoe we de rekening moeten opstellen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- De waardering van de activa en passiva bestaat uit de oorspronkelijke kosten die we hiervoor betaalden. En, de bedragen die we hiervoor ontvingen. Dit geldt ook voor de bedragen genoemd in het overzicht van baten en lasten.
- De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten namen we alleen op wanneer we deze op balansdatum realiseerden.
- Verliezen en risico's, die ontstonden voor het einde van het begrotingsjaar, verwerkten we. Mits ze voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen verwerken we in het jaar waarop het dividend ontvangen wordt.
- Personeelslasten rekenen we toe aan het begrotingsjaar waarop ze betrekking hebben. Echter, het BBV geeft een verbod voor een gedeelte van deze kosten. Dit verbod houdt in 'dat het niet is toegestaan om voorzieningen en schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume op te nemen'. Daarom rekenen we sommige personeelslasten toe aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Een voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld ziektekostenpremie voor gepensioneerden.
- Als er sprake is van eenmalige schokeffecten, dan vormen we wel een verplichting. Dit geldt bijvoorbeeld in geval van reorganisaties.

Balans

Vaste activa

- Onder de vaste activa nemen we afzonderlijk op de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.
- Activa, aangeschaft voor 2011 schrijven we af volgens het afschrijvingsbeleid van de voormalige gemeenten. De afschrijvingen van activa die we in 2011 en daarna aanschaffen, verwerkten we volgens ons huidige [afschrijvingsbeleid](#).

Immateriële vaste activa

- De immateriële vaste activa waarderen we tegen de prijs die we in het verleden op het moment van aanschaf hebben betaald of kosten die we gemaakt hebben om de activa te maken. De kosten verminderen we met afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.
- Bijdragen aan activa van derden activeren we. Deze bijdragen activeren we op het bedrag van bijdragen die we verstrekten. We schrijven de bedragen af in de periode waarin het hierbij betrokken actief van de derde bijdraagt aan de publieke taak. De gemeente stelde hier voorwaarden aan.

Materiële vaste activa

- Eventuele specifieke investeringsbijdragen die we ontvingen van derden brachten we in mindering op de activa. Op het restant schrijven we af.
- De activa verminderen we met afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.
- Verder maken we onderscheid in:
- investeringen met economisch nut;

- investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
- Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) schrijven we niet af. Bij de waardering houden we rekening met een bijzondere vermindering van de waarde, mocht deze naar verwachting duurzaam zijn.

Financiële vaste activa

- Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g nemen we op tegen de nominale waarde. Wanneer noodzakelijk brengen we een voorziening voor verwachte oninbaarheid hierop in mindering.
- Participaties in aandelenkapitaal van NV's en BV's waarderen we tegen de prijs die we in het verleden hiervoor betaalden. Wanneer de waarde van de aandelen langdurig daalt tot onder deze prijs, dan verminderen we deze waardering.
- Bijdragen aan activa van derden activeren we. Deze bijdragen activeren we op het bedrag van bijdragen die we verstrekten. We schrijven de bedragen af in de periode waarin het hierbij betrokken actief van de derde bijdraagt aan de publieke taak. De gemeente stelde hier voorwaarden aan.

Vlottende activa

Vorraden

De voorraad grond- en hulpstoffen waarderen we tegen de prijs die we hiervoor betaalden. Inclusief eventuele bijkomende kosten. Mocht de marktwaaarde lager zijn, dan waarderen we de voorraden af. Winsten nemen we bij gedeeltelijke of gehele afsluiting van de grondexploitaties. Bij een verwacht verlies nemen we een voorziening op. De hoogte daarvan bepalen we van het verwachte resultaat tegen contante waarde in het betreffende boekjaar.

Vorderingen en overlopende activa

- Vorderingen waarderen we tegen nominale waarde.
- Voor verwachte oninbaarheid brengen we een voorziening in mindering. De debiteuren belastingen, bijstand en overige debiteuren beoordeelden we op opnieuw op kans van invordering. Daarmee bepaalden we de stand van de voorzieningen.

Liquide middelen en overlopende posten

- Deze activa nemen we tegen nominale waarde op.

Vaste passiva

- Onder vaste passiva verstaan we het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden van leningen met een looptijd langer dan een jaar.

Eigen vermogen

- Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening.
- Ons beleid over reserves en voorzieningen ligt vast in de nota herijking reserves en voorzieningen 2017. De raad stelde deze in mei 2017 vast. De nota vindt u [hier](#).

Voorzieningen

- Hieronder nemen we bedragen op om te kunnen voldoen aan verplichtingen die in de toekomst (kunnen) ontstaan. De voorzieningen waarderen we op het nominale bedrag van de verplichting en of het voorzienbare verlies.
- Pensioenvoorzieningen waarderen we tegen contante waarde. Dit is de huidige waarde van een geldbedrag dat pas in de toekomst beschikbaar is.

Vaste schulden

- Hieronder staan opgenomen de leningen met een looptijd langer dan een jaar. Deze waarderen we tegen nominale waarde.

Vlottende passiva

- Onder vlottende passiva verstaan we schulden die we binnen een jaar moeten betalen. En schulden waar we nog geen factuur voor hebben ontvangen. De vlottende passiva waarderen we tegen nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

- De gemeente verstrekte voor een aantal leningen een waarborg. Van deze waarborgen namen we onderaan de balans het totaalbedrag op van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar.

Niet uit de balans blijken (financiële) verplichtingen

- De gemeente ging verplichtingen aan die niet uit de balans blijken. We geven een actueel beeld van deze verplichtingen. U kunt daarbij denken aan langlopende onderhoudscontracten voor automatisering, telefoniecontracten en leasecontracten.

Grondslagen voor resultaatbepaling

De uitbraak van het coronavirus in januari 2020 heeft invloed op onze financiën. Er zijn in 2020 3 noodpakketten beschikbaar gesteld. De lange termijn impact op de maatschappij en economie is onzeker. Voor de financiële consequenties met betrekking tot corona voor onze gemeente verwijzen we naar het hoofdstuk corona.

3.3.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1 Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar:

Bedragen * € 1.000,-

	Boekwaarde 31-12-2019	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten onderzoek en ontwikkeling	88	-	-	-	-29	59
Bijdragen in activa van derden	777	44	-	-	-72	749
Totaal	865	44	-	-	-101	808

Bijdragen in activa van derden

De investeringen op dit onderdeel betreft de bijdrage in de kosten van restauratie kerktoren Medemblik.

De belangrijkste investeringen zijn:

Bedragen * € 1.000,-

	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed	Cumulatief besteed 31-12-2020
Restauratie kerktoren Medemblik	705	44	100
Bijdrage derden	-280	-	-
Totaal	425	44	100

2 Materiële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop van investeringen met economisch nut weer. Hieronder lichten we dit verder toe:

Bedragen * € 1.000,-

	Boekwaarde 31-12-2019	Investe- ringen	Desinves- teringen	Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden in erfpacht	30	-	-	-	-	30
Gronden en terreinen	13.605	1.681	-	-281	-325	14.680
Bedrijfsgebouwen	8.670	-	-	-	-447	8.223
Schoolgebouwen	12.564	165	-	-	-681	12.048
Overige bouwwerken	20.626	454	-323	-	-754	20.003
Vervoermiddelen	169	-	-	-	-41	128
Machines, apparaten en installaties	2.211	716	-	-	-366	2.561
Overige materiële vaste activa	91	226	-	-	-25	292
Totaal	57.966	3.242	-323	-281	-2.639	57.965

Gronden en terreinen

We investeren in de aanleg en renovatie van diverse kunstgrasvelden in onze gemeente. Van het Rijk hebben we bijdragen ontvangen middels de Specifieke Uitkering Stimulering Sport (SPUK) ter vervanging van het recht op btw-aftrek.

Schoolgebouwen

We investeerden in de verplaatsing van semi-permanente lokalen naar de Kuyperschool te Andijk.

Overige bouwwerken

De investeringen betreffen uitgaven van € 178.000 voor het dorpshuis te Abbekerk, een bedrag van € 138.000 ter voorbereiding van de nieuwbouw van zwembad De Zeehoek en € 106.000 voor de verbouwing van sporthal De Mouter.

Machines, apparaten en installaties

De investeringen betroffen:

- de kosten van Huis van Medemblik ICT van € 436.000;
- de aanschaf van materieel voor de buitendienst van € 100.000;
- de kosten van ontwikkeling Squit 2020 van € 23.000;
- de kosten van vervanging van ICT van € 50.000;
- de kosten van zonnepanelen op gemeente daken van € 21.000;
- de kosten van verduurzaming gemeentehuis € 62.000;
- de kosten van applicatie omgevingswet van € 20.000.

Overige materiële vaste activa

We investeerden in de vervanging van diverse speeltoestellen.

Onderstaand overzicht bevat de belangrijkste kredieten 2020 met economisch nut:

Bedragen * € 1.000,-

	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed 2020	Cumulatief besteed 31-12-2020
Zwembad de Zeehoek (grond)	500	-	20
Zwembad de Zeehoek (opstal)	11.500	138	222
Vorbereidingskrediet dorps huis Abbekerk	9.563	178	257
Kunstgrasveld Medemblik	813	717	717
Kunstgrasveld en ondergrond VVW	380	450	450
Kunstgrasveld Spartanen	256	259	259
Huis van Medemblik ICT	588	436	557
Verduurzaming gemeentehuis	390	62	390
Materieel buitendienst	330	99	252
Verplaatsen lokalen De Kuyperschool	165	165	165
Natuurgrasveld Westrand	146	242	242
Verbouwing sporthal De Mouter	100	106	106
Renovatie schuren woonwag en park	175	33	33
Vervanging ICT	50	50	50
Vervanging speeltoestellen	232	226	243
Totaal	25.188	3.161	3.963

Onderstaand overzicht geeft de boekwaarden met economisch nut weer, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Bedragen * € 1.000,-

	Boekwaarde 31-12-2019	Investe- ringen	Desinves- teringen	Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2020
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.714	146	-	-	-717	8.143
Totaal	8.714	146	-	-	-717	8.143

In het bedrag van afschrijvingen van € 717.000 is begrepen de investeringskosten riolering van € 146.000. Ons beleid staat deze extra afschrijving toe.

Het belangrijkste krediet 2020 met economisch nut, waarvoor we ter bestrijding van de kosten een heffing kunnen heffen is:

Bedragen * € 1.000,-

	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed 2020	Cumulatief besteed 31-12-2020
Vervanging diverse rioleringen	5.624	146	739
Totaal	5.624	146	739

Onderstaand overzicht geeft inzicht in het verloop van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut:

Bedragen * € 1.000,-

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeren	Desinvesteringen	Bijdragen van derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2020
Investeren tot 1-1-2017	1.464	-	-	-	-	1.464
Investeren vanaf 1-1-2017	2.910	2.247	-	-18	-173	4.966
Totaal	4.374	2.247	-	-18	-173	6.430

Onderstaande tabel geeft inzicht in de grootste kredieten 2020 met investeringen met maatschappelijk nut in 2020:

Bedragen * € 1.000,-

	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed 2020	Cumulatief besteed 31-12-2020
Duurzame vervanging OV-verlichting	710	175	626
Reconstructie Balkweiterhoek Zwaagdijk	400	22	34
Reconstructie Ganker Nibbixwoud	750	61	90
Brug Walakker Opperdoes	100	11	49
Herinrichting dr. De Vriesstaat Benningbroek	721	596	639
Vervanging damwand Brakesloot	140	6	9
Herinrichting Simon Koopmanstraat	630	27	31
Kruising D. Bijvoetweg/Zeedijk	60	6	48
Kruising V. Koomenweg/Th. Koomenlaan	375	202	202
Schakelsysteem OV	40	4	39
Parkeren Medemblik	2.500	435	574
Vervanging essen	500	57	128
Opwaardering Belderweg Andijk	150	180	180
Oeverbescherming	150	90	90
Kunstwerken vervanging 2019	128	153	153
Reconstructie Gedempt Achterom	100	11	11
Reconstructie woningwijk Benningbroek VK	90	115	115
Aanleg verlichting Westrand	78	41	41
Totaal	7.622	2.192	3.059

3 Financiële vaste activa

Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa is:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Boekwaarde 31-12-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen/ aflossingen	Afwaarde- deringen	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	975	-	-	-	-	975
Leningen aan woningbouwcorporaties	3.531	-	-	-896	-	2.635
Overige langlopende leningen u/g	2.054	-	-	-231	-	1.823
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	2.817	2.021	-	-1.004	-	3.834
Totaal	9.377	2.021	-	-2.131	-	9.267

In de kolom afschrijvingen/aflossingen zijn de normale aflossingen opgenomen.

Overige langlopende leningen u/g

Het bedrag afschrijvingen/aflossingen betreft de aflossingen op de verstrekte geldleningen.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar

In 1995 stortten gemeenten 50% van het dividend van Bouwfonds Nederlandse Gemeenten in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN). Het Bouwfonds verdubbelde deze stortingen. Het SVN stimuleert particulieren hun woning te verbeteren. Onder andere door het verstrekken van leningen onder gunstige voorwaarden. De door ons gestorte, nog niet doorgeleende gelden kunnen we op elk gewenst moment weer opvragen. De vermeerderingen betreffen door het SVN verstrekte geldleningen.

VLOTTENDE ACTIVA

4 Voorraden

De uitsplitsing van de voorraden is als volgt:

Bedragen * € 1.000,-

	Balanswaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Balanswaarde 31-12-2020
Grond- en hulpstoffen:			
In exploitatie genomen bouwgronden	4.160	5.819	5.819
Totaal	4.160	5.819	5.819

Het verloop van de in exploitatie genomen bouwgronden is als volgt:

Bedragen * € 1.000,-

	Balanswaarde 31-12-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vrijval- voorziening	Winst- neming	Verlies- neming	Boekwaarde 31-12-2020
Abbekerk	127	43	-17	-	-	-	153
Andijk	379	88	-180	-	-	-	287
Medemblik	2.964	1.174	-2	-	-	-	4.136
Midwoud	-327	107	-	-	-	-	-220
Nibbixwoud	-646	664	-1.595	-	247	-	-1.330
Wervershoof	115	232	-390	-	8	-12	-47
Wognum	819	376	-4	-	11	-8	1.194
Bedrijventerrein A7	1.732	74	-160	-	-	-	1.646
Totaal	5.163	2.758	-2.348	-	266	-20	5.819
Voorziening verliezen	-1.003			1.003			-
Balanswaarde	4.160			1.003			5.819
Nog te maken kosten							9.162
Nog te verwachte opbrengsten							-17.726
Verwacht voordelig resultaat							2.745

De boekwaarde per 1 januari 2020 is € 5.163.000. Na aftrek van getroffen voorzieningen van € 1.003.000 bedraagt de balanswaarde per 1 januari 2020 € 4.160.000.

Het BBV schrijft voor dat we voor verliesgevende complexen een voorziening te vormen. In 2020 zijn alle voorzieningen vrijgevallen.

Voor de volgende complexen troffen we voorzieningen:

*Bedragen * € 1.000,-*

Plaats	Omschrijving	Stand 31-12-2019	Toevoe- gingen	Vrijval	Onttrek- kingen	Stand 31-12-2020
Medemblik	Weeshuis	509	-	-509	-	-
Wognum	Bloesemgaerde noord	494	-	-494	-	-
Totaal		1.003	-	-1.003	-	-

5 Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Het verloop van de uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder in 2020 is:

Bedragen * € 1.000,-

	Balanswaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen				
- Debiteuren	6.505	6.310	-	6.310
- Schatkistbankieren	762	6.058	-	6.058
Subtotaal	7.267	12.368	-	12.368
Overige vorderingen:				
- Debiteuren belastingen	682	2.624	-148	2.476
- Debiteuren bijstand	1.092	2.389	-1.229	1.160
- Overige debiteuren	544	3.453	-218	3.235
Subtotaal	2.318	8.466	-1.595	6.871
Totaal	9.585	20.834	-1.595	19.239

De vorderingen op openbare lichamen gaat om vorderingen op het Rijk, andere gemeenten, de belastingdienst en de provincie.

Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 moeten we voldoen aan de Wet verplicht schatkistbankieren. Daarmee zijn wij verplicht om onze overtollige middelen in de schatkist te storten. We sloten met onze huisbankier, de BNG een contract. Hiermee kan de BNG overtollige middelen boven een drempelbedrag automatisch afroemen naar een bankrekening van het Rijk. Dit drempelbedrag was in 2020 € 746.000. Hierdoor voldoen wij automatisch aan de Wet. In 2020 hadden wij tijdelijke liquiditeitstekorten. Voor een overzicht van het schatkistbankieren wordt verwezen naar [Schatkistbankieren](#).

Het openstaand saldo per 1 maart 2021 van de vorderingen op 31 december 2020 bedraagt van:

- debiteuren belastingen € 400.000;
- overige debiteuren € 623.000.

Onderstaand overzicht laat het verloop zien van de vorderingen op de provincie. Deze bedragen ontvangen we nog van de provincie:

Bedragen * € 1.000,-

	Subsidie c.f. beschikking	Ontvangen t/m 31-12-2019	Ontvangen in 2020	Nog te ontvangen 31-12-2020
Provincie Noord-holland				
- aanleg voetpad Zwaagdijk-West	44	-35	-9	-
- woonzorgcomplex De Boogerd	500	-400	-100	-
Totaal	544	-435	-109	-

6 Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit de volgende componenten:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Kassaldi	3	9
Banksaldi	718	502
Totaal	721	511

7 Overlopende activa

De overlopende activa bestaat uit de volgende componenten:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Vooruitbetaalde bedragen	705	2.249
Nog te ontvangen bedragen	2.592	2.323
Faciliterende GREX	318	259
Overige overlopende activa	186	592
Totaal	3.801	5.423

Vooruitbetaalde bedragen

De toename verklaren we doordat we meer facturen betaalden die betrekking hebben op het jaar 2021.

Nog te ontvangen bedragen

De afname wordt veroorzaakt door de afrekening HVC € 722.000 in 2019, lagere nog te factureren debiteuren € 608.000, afrekening algemene uitkering € 138.000, afrekening omgevingsdienst € 51.000 en servicekosten de Bloesem € 48.000.

Hiertegenover staat een toename van de afrekening WerkSaam € 1.190.000 toeristenbelasting € 82.000.

In het saldo van nog te ontvangen bedragen is een bedrag opgenomen van € 143.000 dat betrekking heeft op subsidies voor infrastructurele projecten.

Faciliterende GREX

Bij faciliterende GREX verhalen we kosten op private partijen. Het gaat om kosten voor bestemmingswijzigingen, zoals onderzoek en de aanleg van voorzieningen. De private partijen bezitten zelf de bouw kavels.

Overige overlopende activa

De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door de afrekening BTW/BCF € 513.000.

PASSIVA

VASTE PASSIVA

8 Eigen vermogen

Onderstaand overzicht laat het verloop zien van het eigen vermogen in 2020. Een extra toelichting op de reserves en voorzieningen vindt u in de [nota Herijking reserves en voorzieningen 2017](#).

Bedragen * € 1.000,-

	Stand 31-12-2019	Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Verminder- ing ter dekking van afschrijvingen	Stand 31-12-2020
<i>Algemene reserve</i>	29.307	-1.543	159	-3.978	-	23.945
<i>Bestemmingsreserve</i>						
Kapitaalgoederen	4.784	-	-	-	-	4.784
Leefbare kernen	164	-	-	-	-	164
Combinatiefunctie Breedtesport	185	-	-	-	-	185
Duurzaam Medemblik	254	246	-	-	-	500
Personeel	926	-	-	-26	-	900
Lokale economie	45	-	-	-	-	45
Arch. Onderz. Particulieren	60	-	-	-17	-	43
Sportvelden	749	-	115	-208	-	656
Sociaal domein	1.666	-1.161	-	-243	-	262
Welzijnsbeleid	-	-	-	-	-	-
Gemeentelijke acc.	9.830	-	-	-581	-251	8.998
Omgevingswet	66	-	-	-66	-	-
	18.729	-915	115	-1.141	-251	16.537
<i>Reserve grondexploitatie</i>						
Bouwgronden	1.961	-103	-	-	-	1.858
	1.961	-103	-	-	-	1.858
<i>Resultaat na bestemming</i>						
Resultaat 2019	-2.561	-	2.561	-	-	-
Resultaat 2020	-	-	-	-106	-	-106
	-2.561	-	2.561	-106	-	-106
Totaal	47.436	-2.561	2.835	-5.225	-251	42.234

Bestemming resultaat voorgaand boekjaar

In de kolom resultaatbestemming vorig boekjaar laten we de verwerking van het resultaat 2019 zien. Onder vermindering ter dekking van afschrijving ziet u de verminderingen die we gebruiken voor extra afschrijvingen op de activa.

Extra toelichting reserves:

– ***Algemene reserve***

De algemene reserve maakt voor een belangrijk onderdeel uit van ons weerstandsvermogen. Deze hebben we nodig voor het opvangen van onverwachte, niet begrote kosten. We verwijzen u verder naar de [paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing](#). In 2020 onttrokken we volgens raadsbesluiten € 5.521.000 aan de algemene reserve. De bedragen van € 50.000 en groter zijn:

- bestemming resultaat 2019 € 1.543.000;
- herindeling MFA De Mouter € 525.000;
- invoeren omgevingswet € 352.000;
- verhuizing tennisvereniging de Kaag € 250.000;
- dekking kosten De Som € 248.000;
- project actualiseren gebruiksvergunningen € 140.000;
- project Westlands model € 118.000;
- tijdelijke formatie uitbreiding omgevingswet € 100.000;
- project de Bloesem € 80.000;
- integraal beheer openbare ruimte € 80.000;
- toeristisch en centrumcoördinator € 65.000;
- integraal huisvestingsplan onderwijs € 63.000;
- tijdelijke formatie uitbreiding Sociaal Domein € 59.000;
- resultaat voortvloeiend uit de lentenota € 1.526.000.

Hiertegenover staat een storting van € 159.000. Het betreft:

- post onvoorzien voortvloeiend uit lentenota € 150.000.

Bestemmingsreserves

– ***Duurzaam Medemblik***

We storten € 246.000 voor het dekken van kosten voor het programma Duurzaam Medemblik.

– ***Personeel***

We onttrekken € 25.000 om de kosten van boven formatief personeel te dekken.

– ***Archeologisch onderzoek***

We onttrekken € 17.000 voor incidentele subsidies voor archeologie.

– ***Sportvelden***

We storten € 115.000 voor het dekken van kosten vervanging sportvelden.

We onttrekken € 40.000 voor onderhoud van diverse velden conform beheersplan, € 25.000 voor onderhoud sportcomplex Westrand en € 143.000 voor afvoerkosten renovatie kunstgrasvelden.

– ***Sociaal domein***

We onttrekken een bedrag van € 1.405.000 voor het tekort op het sociaal domein.

– ***Gemeentelijke accommodaties***

Heeft als doel de structurele kosten van specifieke gemeenschapsvoorzieningen te dekken.

De onttrekking heeft te maken met het dekken van de volgende kosten:

- exploitatietekort van De Bloesem, De Dres en Sporting Andijk van € 581.000;
- afschrijvingslasten groot onderhoud onderwijs € 170.000.

– ***Omgevingswet***

We onttrekken € 66.000 voor het invoeren van de omgevingswet.

– ***Bouwgronden***

Met deze reserve vangen we financiële risico's op die voortvloeien uit de grondexploitaties. De reserve moet een minimale waarde hebben van 20%, en een maximale waarde van 25% van de waarde van de bouwgronden. We onttrekken € 103.000, de reserve bevat meer gelden dan de norm.

9 Voorzieningen

Onderstaand overzicht laat de voorzieningen zien:

Bedragen * € 1.000,-

	Stand 31-12-2019	Toevoe- gingen	Vrijval	Aanwending	Stand 31-12-2020
<i>Onderhoudsvoorziening</i>					
Gemeentelijke gebouwen	693	772	-	-615	850
<i>Egalisatievoorziening</i>					
Oosteinde 1 Opperdoes	20	-	-	-	20
<i>Pensioenvoorziening wethouders</i>	3.306	269	-	-134	3.441
<i>Door derden beklemde middelen</i>					
Onderhoud riolering	16.199	4.372	-	-3.409	17.162
Brug Moddersloot Wervershoof	19	-	-	-	19
Parkeren	11	-	-	-	11
Afvalstoffenheffing	997	-		-500	497
Totaal	21.245	5.413	-	-4.658	22.000

Extra toelichting voorzieningen:

- *Gemeentelijke gebouwen*
Deze voorziening heeft als doel de onderhoudskosten van de gemeentelijke gebouwen te egaliseren. We onttrokken de onderhoudskosten. En we stortten de jaarlijkse bijdrage. Deze is voldoende om de jaarlijkse kosten te dekken. Dit blijkt uit het geactualiseerde beheerplan gemeentelijke gebouwen uit 2016.
- *Pensioenvoorziening wethouders*
Jaarlijks actualiseren we de berekening voor de benodigde middelen in deze voorziening. Daarmee vangen we toekomstige pensioenaanspraken van (voormalige-) wethouders op. Uit deze berekeningen blijkt dat aan deze voorziening een storting van € 269.000 nodig was. De aanwending betreft de lasten van de gepensioneerden.
- *Onderhoud riolering*
De voorziening heeft als doel de kosten voor het in goede staat houden van de gemeentelijke riolering te egaliseren. In 2016 stelde de raad het gemeentelijk rioleringsplan 2017 - 2021 vast. De toevoeging van € 4.372.000 betreffen de ontvangsten. De onttrekking betreft de gemaakte kosten.
- *Afvalstoffenheffing*
In 2019 is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten met HVC. Deze nieuwe DVO is met ingang van 1 januari 2019 in werking getreden en heeft een voordeel opgeleverd van € 722.000 voor 2019. In de raadsvergadering van 19 december 2019 is besloten om dit bedrag in de voorziening te storten alsmede om € 500.000 in 2020 aan te wenden als eenmalige korting op de heffing.

10 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Bedragen * € 1.000,-

	Stand 31-12-2019	Vermeer- deringen	Af- lossingen	Stand 31-12-2020
Onderhandse leningen	13.390	10.000	-2.209	21.181
Waarborgsommen	283	-	-105	178
Totaal	13.673	10.000	-2.314	21.359

De totale rentelast over de onderhandse leningen bedroeg € 423.000.

11 Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Bedragen * € 1.000,-

	Stand 31-12-2019	Stand 31-12-2020
Kasgeldleningen	8.000	10.000
Banksaldi	-	-
Overige schulden	3.544	4.905
Totaal	11.544	14.905

Van de overige schulden was per 31 maart € 4.903.000 betaald.

12 Overlopende passiva

Van andere overheden ontvangen we voorschotten op specifieke uitkeringen. Volgens de BBV nemen we deze op onder de overlopende passiva.

De overlopende passiva kunnen we als volgt specificeren:

*Bedragen * € 1.000,-*

	Stand 31-12-2019	Stand 31-12-2020
Vooruitontvangen bedragen	5	153
Vooruitontvangen van het Rijk	431	591
Vooruitontvangen van Provincie	552	407
Nog te betalen bedragen	3.423	10.838
Overige overlopende passiva	1.254	1.118
Totaal	5.665	13.107

De specificatie van de van het Rijk ontvangen bedragen is:

*Bedragen * € 1.000,-*

Omschrijving	Stand 31-12-2019	Toevoe- gingen	Beste- dingen	Stand 31-12-2020
Onderwijsachterstandenbeleid	431	787	-627	591
Totaal	431	787	-627	591

De specificatie van de van Provincie vooruit ontvangen bedragen is:

*Bedragen * € 1.000,-*

Omschrijving	Stand 31-12-2019	Toevoe- gingen	Beste- dingen	Stand 31-12-2020
Tussenrek. voorschotten subsidies	552	627	-772	407
Totaal	552	627	-772	407

Vooruitontvangen bedragen

In 2020 is € 79.000 huur voor gebouw Zuid vooruitontvangen van SSC DeSom.

Vooruitontvangen van Provincie

We hebben subsidie ontvangen voor de regeling Specifieke Uitkering Sport (SPUK) € 410.000 en voor de geluidsanerling in 3 kernen van € 217.000. We besteedden € 760.000 aan de regeling SPUK.

Nog te betalen bedragen

De toename van nog te betalen bedragen wordt vooral veroorzaakt doordat we het niet bestede deel van het voorschot dat we hebben ontvangen in verband met de uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) moeten terugbetalen aan het Rijk. Dit betreft een bedrag van € 5.897.000.

Daarnaast hebben we een hogere betalingsverplichting voor het Sociaal Domein van € 1.330.000.

Overige overlopende passiva

De afname van de overige overlopende passiva betreffen voornamelijk € 94.000 van in 2021 ontvangen facturen waarvan de lasten voor 2020 zijn bestemd.

Waarborgen

De in de balans opgenomen bedragen voor verstrekte waarborgen aan natuurlijk- en rechtspersonen kunnen we als volgt specificeren:

*Bedragen * € 1.000,-*

Organisatie	Aard/ Omschrijving	Oorspronke- lijk bedrag	Rente- percentage	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Stichting Jomegini	Bouw clubgebouw	120	5,10	14	6
HVO	Hypotheken personeel	1.352	div.	511	504
Stg. Museumstoomtram	Restauratie stoomtramstation	264	1,50	114	108
West-Friese Zorggroep de Omring		1.271	5,54	60	-
Stg. Sport en Cultuur		200	5,80	46	-
Roeivereniging de Kogge		20	2,85	16	14
Borgstelling 100%		3.227		761	632
Overgedragen leningen aan WSW		174.040	div.	64.985	63.311
Totaal		177.267		65.746	63.943

Voor bovenvermelde leningen staat de gemeente 100% garant, met uitzondering van:

- WSW; Voor deze lening heeft een gemeente een achtervang functie voor 50%.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Conform artikel 52d BBV vermeldt een gemeente in de toelichting op de balans de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden.

De gemeente Medemblik is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende huur- en leasecontracten. De belangrijkste van deze verplichtingen zijn:

• Huurovereenkomst Zwaagdijk-Oost	€	922.950
• Overeenkomst schoonmaak gebouw Noord en Midden	€	260.000
• Onderhoud sportcomplexen 2020-2021	€	199.500
• Overeenkomst levering warme drankenautomaten	€	161.250
• Overeenkomst schoonmaak gebouw Zuid	€	91.000
• Vegen goten en onkruidbestrijding verharding	€	83.276
• Onderhoud gazon, bermen en watergangen	€	68.667
• ICT Overeenkomst betreffende een beheerssysteem Openbare Ruimte	€	37.665
• Erfpacht grond aan de Dijkweg in Andijk	€	37.068
• Onderhoudscontract E-formulieren	€	8.167

Een specificatie van de bovengenoemde verplichtingen is vastgelegd in onze administratie. Naast bovengenoemde verplichtingen is de gemeente op 31 december 2020 verbonden aan verschillende contracten met een totale verplichting na balansdatum van € 105.648.

De commissie BBV beveelt aan meerjarige inkoopcontracten, die zouden moeten voldoen aan Europese aanbestedingsregels maar dat niet doen, in de toelicht op de jaarrekening op te nemen bij de niet uit de balans blijvende verplichtingen voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten.

Bij de controle op de jaarrekening 2019 heeft de accountant vastgesteld dat voor een bedrag van € 1.071.000 aan lasten niet in overeenstemming met de Europese aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen. Deze aangelegenheid heeft deels betrekking op langlopende ICT-contracten die niet op tijd opnieuw zijn aanbesteedt. We kunnen daarom niet de volledige waarde van de toekomstige verplichting vaststellen. Onderstaand overzicht bevat de verplichtingen die in 2021 tot het moment van opmaken van de jaarstukken zijn aangegaan bij deze leveranciers:

• Licenties software	€	505.637
----------------------	---	---------

Schatkistbankieren

Onder 5 [Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar](#) legden we uit dat we moeten voldoen aan de Wet verplicht schatkistbankieren. Daarmee zijn we verplicht om overtollige middelen te storten in de schatkist van het Rijk. Voor het vereenvoudigen van het dagelijkse kasbeheer hanteert het Rijk een drempelbedrag. Alle liquide middelen onder dit drempelbedrag hoeven we niet te storten in de schatkist. Het volgende overzicht laat zien dat we het drempelbedrag van € 746.000 niet hebben overschreden.

Bedragen * € 1.000,-

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	746			
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	717	518	491	514
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	29	228	255	232
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	99.453			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	99.453			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	746			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1 Kwartaal 2 Kwartaal 3 Kwartaal 4			
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	65.271	47.097	45.207	47.302
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	717	518	491	514

3.4 Toelichting begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het BADO (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.”

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dienen de afwijkingen in de jaarrekening ten opzichte van de ontwerpbegroting en de begroting na wijziging goed herkenbaar te worden opgenomen en toegelicht. Uitgangspunt is dat begrotingsafwijkingen en overschrijdingen van investeringen waarbij het college bij het doen van de uitgaven binnen het door de raad vastgestelde beleid is gebleven niet strijdig zijn met het budgetrecht. Het college heeft dan immers gehandeld binnen de afspraken die met de raad zijn gemaakt, alleen door externe en/of onvoorziene omstandigheden zijn de uitgaven of investeringen hoger uitgevallen. Zover mogelijk worden de begrotingswijzigingen die gedurende het jaar al bekend waren tijdens het jaar zelf nog aan de raad voorgelegd. Afwijkingen waarbij dat niet mogelijk was, worden in de jaarrekening goed toegelicht door bijvoorbeeld te verwijzen naar raadsbesluiten of informatieverstrekking aan de raad. Zo maakt het college duidelijk waarom hij vindt dat de afwijkingen passen binnen het door de raad vastgestelde beleid.

De herfstnota is niet vastgesteld hierdoor zijn er meerdere substantiële begrotingsafwijkingen. De verschillen die geconstateerd zijn, worden hieronder toegelicht. De commissie BBV maakt daarbij onderscheid tussen zeven verschillende soorten begrotingsoverschrijdingen. In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat naar hun mening als rechtmatig en onrechtmatig wordt beoordeeld door de accountant.

Bij de jaarrekening vindt een analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting plaats, conform artikel 28 van het BBV. Bij de analyse moet in ieder geval aan de volgende elementen aandacht worden besteed:

- de oorzaak van de afwijking
- de relatie met de prestaties
- de passendheid in het beleid
- de dekking vanuit andere programma's (alternatieve dekking)
- mogelijke eerdere informatievoorziening over de afwijking aan de raad
- eventueel de mate van verwijtbaarheid

Voor het bepalen van de begrotingsrechtmatigheid stelt de raad van de gemeente Medemblik het volgende normenkader vast:

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen de volgende “soorten” begrotingsafwijkingen worden onderkend:		Onrechtmatig , maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig , en telt mee voor het oordeel
1	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend.		X
2	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar de accountant stelt ondubbelzinnig vast dat die:		X
2.1	- in de laatste rapportage verwerkt had kunnen worden;	X	
2.2	- niet in de laatste rapportage verwerkt had kunnen worden.		
3	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
4	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerd) overschrijding.	X	
5	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluiten genomen.		X
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belasting naheffing).		
6.1	- geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar;		X
6.2	- geconstateerd na verantwoordingsjaar.	X	
7	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijving- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.		
7.1	- jaar van investeren;	X	X
7.2	- afschrijving- en financieringslasten in latere jaren.		

Analyse begrotingsafwijkingen exploitatie

Voor een nadere toelichting op de afwijkingen wordt verwezen naar de analyse van het rekeningresultaat.

Analyse begrotingsafwijkingen reserves

De afwijkingen met betrekking tot de reserves zijn voornamelijk het gevolg van lagere uitgaven dan geraamd waardoor de onttrekkingen ook lager zijn uitgevallen en de verwerking van mutaties op grond van eerdere besluitvorming. Voor een nadere toelichting op de afwijkingen wordt verwezen naar [baten en lasten programma 1](#).

Analyse begrotingsafwijkingen investeringen

Bedragen * € 1.000,-

Omschrijving	Krediet	Cumulatief besteed	Afwijking	Categorie
1 Zonnepanelen op gemeentedaken	213	236	23	0.1
2 Opwaardering Belderweg Andijk	150	179	29	2.1
3 Reconstructie woonwijk Benningbroek	90	115	25	2.1
4 Vervanging kunstwerken	128	152	24	2.1
5 Verbouw sporthal De Muiter	100	106	6	5.2
6 Aanleg natuurgrasveld en verlichting Westrand	224	244	20	5.2

De overschrijdingen bij investeringen, ten opzichte van het beschikbaar gesteld krediet, vallen binnen de bandbreedte en worden dan ook niet toegelicht.

3.5 Overzicht afgesloten kapitaalinvesteringen

Bedragen * € 1.000,-

	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed 2020	Cumulatief besteed 2020
Zonnepanelen op gemeente daken	213	0	236
Huis van Medemblik ICT 2019	294	172	293
Mobiel audiosysteem	30	2	27
Vooroever Medemblik aansluiting fietspad	50	0	16
Opwaardering Belderweg Andijk	150	179	179
Reconstructie woonwijk Benningbroek	90	115	115
Kunstwerken vervanging 2019	128	153	153
Schakelsysteem OV	40	4	39
Verbouwen de Muiter	100	106	106
Vervanging kunstgrasveld VVW	380	371	371
Aanleg natuurgrasveld Westrand	146	210	210
Renovatie schuren woonwagenkamp	175	33	33
Vervanging materieel 2019	180	22	175
Zon op gemeentelijke daken	25	20	20
Vervanging ICT 2020	50	50	50
Reconstructie Gedempte Achterom	460	0	0
Herinrichting Kleyenburg Medemblik	115	0	109
Kruising D. Bijvoetweg/Zeedijk	60	-5	37
Fietspad naar AC de Graafweg	50	0	0
Cap. Vraagstuk de Kuyperschool	165	165	165
Aanleg verlichting Westrand	78	34	34
Totaal	2.979	1.631	2.368

3.6 Overzicht incidentele baten en lasten en structurele reservemutaties

Hieronder vindt u het overzicht van incidentele baten en lasten van deze jaarrekening.

Bedragen * € 1.000,-

Taakveld	Toelichting	Lasten	Baten
0.1	Corona	-2	
0.2	Corona	-85	
0.3	Bijdrage voor landschappelijke verbetering Oostwoud - Midwoud		200
0.4	Corona	-50	
0.4	Ontwikkeling Kop van de Nieuwstraat	-37	
0.61	Corona	-1	
0.61	Lentenota - project anders waarderen WOZ (adviezen)	-106	
0.64	Lentenota - project anders waarderen WOZ (inhuur)	-60	
1.2	Corona	-16	
1.2	Corona inhuur toezicht en handhaving	-313	
2.1	Corona	-38	
3.1	Lentenota - digitale bereikbaarheid 5G	-20	
3.1	Lentenota - coronaloket	-40	
3.4	Corona	-10	
4.2	Lentenota - Kwaliteitsverbetering de Bloesem	-5	
5.4	Corona	-2	
5.4	Lentenota - verkoop stationsgebouw	-60	
5.7	Corona	-12	
5.7	Lentenota - opwaarderen Meester Derriksark Zwaagdijk-West	-9	
5.7	Lentenota - opwaarderen Meester Derriksark Zwaagdijk-West		12
6.1	Corona - noodfonds	-245	
6.1	Corona inhuur accommodaties en voorzieningen	-41	
7.1	Corona	-2	
8.1	Omgevingswet - digitaal stelsel	-8	
RESERVES			
<i>Algemene reserve</i>			
0.2	Westlands model	-50	
0.4	Contractbeheer	-2	
0.4	Tijdelijke formatie-uitbreiding	-60	
2.1	Integraal beheer openbare ruimte (IBOR) capaciteit	-80	
3.1	Actualisatie economisch programma	-25	
3.1	Aanleg glasvezel	-7	
3.1	Centrumvisie	-42	
3.1	Toeristisch en centrumcoördinator	-65	
3.4	Uitvoering programma verblijfsrecreatie	-10	
4.2	Lentenota - Kwaliteitsverbetering de Bloesem	-80	

4.2	Uitvoering Integraal Huisvestings Plan onderwijs	-63	
5.2	Verbouwing de Mouter	-525	
5.2	Verhuizing tennisvereniging De Kaag	-250	
5.4	Instandhouding Medembliker musea	-27	
6.1	Plan van aanpak accommodatiebeleid	-50	
6.1	Uitvoeringsagenda kernvisies-programma leefbaarheid	-38	
6.6	Inkoop sociaal domein	-59	
8.1	IJsselmeerkust	-24	
8.3	Project actualiseren gebruiksvergunningen	-140	
8.3	Westlands model	-68	
8.3	Vergunningverlening	-49	
8.3	Huisvesting buitenlandse werknemers	-40	
8.3	Vorbereiding invoering Omgevingswet	-352	
8.3	Tijdelijke formatie-uitbreiding omgevingswet salaris	-54	
8.3	Tijdelijke formatie-uitbreiding omgevingswet inhuur	-47	
	<i>Reserve archeologie</i>		
8.3	Lentenota - subsidie archeologisch onderzoek	-17	
	<i>Reserve sportvelden</i>		
5.2	Groot onderhoud sportvelden	-208	
	<i>Reserve sociaal domein</i>		
6.6	Vroegsignalering	-119	
6.6	Inkoop sociaal domein	-49	
7.1	Uitvoering gezondheidsbeleid	-75	
	<i>Reserve omgevingswet</i>		
8.1	Digitaal stelsel	-66	
	Totaal incidentele baten en lasten	-3.903	212

Hieronder vindt u het overzicht van incidentele mutaties reserves van deze jaarrekening.

Bedragen * € 1.000,-

	RESERVES		
	<i>Algemene reserve</i>		
0.10	Bijdrage DeSom		248
0.10	Resultaat jaarrekening 2019		1.543
0.10	Resultaat Lentenota 2020		1.375
	<i>Reserve rekeningresultaat</i>		
0.10	Resultaat jaarrekening 2019	-2.561	
	<i>Reserve duurzaam Medemblik</i>		
0.10	Resultaat jaarrekening 2019	-246	
	<i>Reserve sociaal domein</i>		
0.10	Resultaat jaarrekening 2019		1.161
	<i>Reserve exploitatie gemeentelijke accommodaties</i>		

0.10	Dekking desintegratie havens	20
	<i>Reserve bouwgrondexploitatie</i>	
0.10	Resultaat jaarrekening 2019	103
	Budgettaire neutrale reserves	
	<i>Algemene reserve</i>	
0.10	Project actualiseren gebruiksvergunningen	140
0.10	Westlands model	68
0.10	IJsselmeerkust	24
0.10	Huisvesting buitenlandse werknemers	40
0.10	Integraal beheer openbare ruimte (IBOR) capaciteit	80
0.10	Vergunningverlening	49
0.10	Verbouwing de Muiter	525
0.10	Lentenota - kwaliteitsverbetering MFA de Bloesem	80
0.10	Plan van aanpak accommodatiebeleid	50
0.10	Verhuizing tennisvereniging De Kaag	250
0.10	Uitvoering programma verblijfsrecreatie	10
0.10	Actualisatie economisch programma	25
0.10	Aanleg glasvezel	7
0.10	Instandhouding Medemblikker musea	27
0.10	Contractbeheer	2
0.10	Vorbereiding invoering Omgevingswet	352
0.10	Westlands model	50
0.10	Tijdelijke formatie-uitbreiding omgevingswet salaris	54
0.10	Tijdelijke formatie-uitbreiding omgevingswet inhuur	46
0.10	Visie voorzieningen	38
0.10	Uitvoering Integraal Huisvestings Plan onderwijs	63
0.10	Tijdelijke formatie-uitbreiding SD informatiemanagement	59
0.10	Centrumvisie	42
0.10	Toeristisch en centrumcoördinator	65
0.10	Tijdelijke formatie-uitbreiding	60
	<i>Reserve sociaal domein</i>	
0.10	Uitvoering gezondheidsbeleid	75
0.10	Vroegsignalering	119
0.10	Inkoop sociaal domein	49
	<i>Reserve sportvelden</i>	
0.10	Groot onderhoud sportvelden	208
	<i>Reserve Archeologisch onderzoek</i>	
0.10	Archeologisch onderzoek	17
	<i>Reserve omgevingswet</i>	
0.10	Digitale stelsel omgevingswet (DSO)	66
	Totaal incidentele mutaties reserves	-2.807 7.190

Hieronder vindt u het overzicht van structurele reservemutaties van deze jaarrekening.

Bedragen * € 1.000,-

Taakveld	Toelichting	Lasten	Baten
	<i>Algemene reserve</i>		
0.10	Omslagbijdrage Westfrisiaweg	-10	
	<i>Reserve personeel</i>		
0.10	Boventallig personeel		26
	<i>Reserve sportvelden</i>		
0.10	Dotatie	-115	
	<i>Reserve exploitatie gemeentelijke accommodaties</i>		
0.10	De Bloesem		170
0.10	De Dres		250
0.10	Sporting Andijk		161
0.10	Voormalig gemeentehuis Medemblik		22
0.10	Onderwijs afschrijving		170
0.10	Afschrijvingen openbare ruimte		39
	Totaal structurele mutaties in reserves	-125	838
	Totaal mutaties in reserves	-2.932	8.028

3.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Van elke topfunctionaris en van elke andere functionaris, die in 2020 een hogere totale bezoldiging heeft ontvangen dan het geldende bezoldigingsmaximum, moet de gemeente op grond van de WNT en het gewijzigde artikel 28 BBV in de toelichting op de programmarekening het volgende opnemen:

- De beloning;
- De belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- De voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- De functie;
- De duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- De beloning in het voorgaande jaar;
- Een motivering voor de overschrijding van het geldende bezoldigingsmaximum.

Van Topfunctionarissen moet bovendien de naam openbaar worden gemaakt.

In €	J. Zwaan	A. Reus
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Duur dienstverband in 2020	01-01-2020 - 31-12-2020	01-01-2020 - 31-12-2020
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	108.515	88.914
Beloningen betaalbaar op termijn	19.573	16.201
Individueel WNT maximum	201.000	201.000
-/- Onverschuldigd betaal bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging	128.088	105.115

Gegevens 2019		
In €	J. Zwaan	A. Reus
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Duur dienstverband in 2019	01-01-2019 - 31-12-2019	01-01-2019 - 31-12-2019
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	102.306	87.309
Beloningen betaalbaar op termijn	17.996	15.178
Individueel WNT maximum	194.000	194.000
Totaal bezoldiging	120.302	102.487

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
55a bijlage van verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 2 van de Regeling Informatievoorziening 2016 - d.d. 27 januari 2020	

			11050420 Gemeente Medemblik	1199	1111,999	119,629	119	1104,641
		Hieronder wordt schijnt de gemeente (code) conform de keuze van de indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/01</i>	Baten (jaar T-1) Lennkartekridie a.v. art. 104 Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldtraam naar openbaar lichaam L7 Participatiewet (P.W.) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/01</i>					
SZW	G3	Bartuit lijktendverloening zelftendigen 2004 (excl. Rijk) levenanderhoud beginnende Bartuit lijktendverloening Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedoelwerk (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wv.	Borteding (jaar T) kapitaalvoortrekking <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	Baten (jaar T) kapitaalvoortrekking (excl. Rijk) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	Baten van de vóór 1 januari 2020 voortrekt kapitaal (excl. Rijk) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	Borteding (jaar T) Bab <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	Baten (jaar T) Bab (excl. Rijk) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	Borteding (jaar T) uitvoering van onderzoek naar artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (excl. Rijk) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>
		1060420 Gemeente Medemblik	17.845					
		10	10	10	10	10	10	10
		Valle die zelftendige uitvoering (JaffHoe)						
		Nee						
		Nee						
SZW	G3A	Bartuit lijktendverloening zelftendigen 2004 (excl. Rijk) levenanderhoud beginnende Bartuit lijktendverloening Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam a.v. Wv. Verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit S15a (jaar T-1) reëling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) reëling G3)	Hieronder wordt schijnt de gemeente (code) uit (jaar T-1) selectoren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	Borteding (jaar T-1) levenanderhoud gevestigde zelftendigen (excl. Rijk) Inclusief geldtraam naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	Borteding (jaar T-1) kapitaalvoortrekking (excl. Rijk) Inclusief geldtraam naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	Baten (jaar T-1) levenanderhoud gevestigde zelftendigen (excl. Rijk) Inclusief geldtraam naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	Baten (jaar T-1) kapitaalvoortrekking (excl. Rijk) Inclusief geldtraam naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	Borteding (jaar T-1) aan onderzoek naar artikel 56 Bbz 2004 (excl. Rijk) Inclusief geldtraam naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>
		1060420 Gemeente Medemblik	104.922	154.922	154.922	122.488	150.345	126.746
		10	10	10	10	10	10	10
		Hieronder wordt schijnt de gemeente (code) conform de keuze van de indicator G2A/01						
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen						
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/01</i>
		1060420 Gemeente Medemblik	10	10	10	10	10	10
SZW	G4	Tijdelijke overbreuingsreëling zelftendige andereomzet (Tazn) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedoelwerk Tazn (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wv.	Welke reëling betreft het? Borteding (jaar T) levenanderhoud <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4A/01</i>	Borteding (jaar T) kapitaalvoortrekking <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4A/01</i>	Baten (jaar T) levenanderhoud <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4A/01</i>	Baten (jaar T) kapitaalvoortrekking (afsluiting) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4A/01</i>	Baten (jaar T) kapitaalvoortrekking (avorting) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4A/01</i>	
		1 Taxe 1 (1 maart t/m 31 juni 2020)	10	10	10	10	10	10
		2 Taxe 2 (1 juni t/m 31 oktober 2020)	10	10	10	10	10	10
		3 Taxe 3 (1 oktober t/m 31)	10	10	10	10	10	10

4 Overige gegevens

4.1 Controleverklaring onafhankelijke accountant

Deze wordt ingevoegd zodra deze beschikbaar is en bevat meerdere pagina's.

4.2 Vaststellingsbesluit

De raad van Medemblik. Gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders, besluit op 8 juli 2021:

1. De jaarrekening 2020 vast te stellen.
2. Het negatieve rekeningresultaat van -/- € 105.553 als volgt te bestemmen:
 - a. € 79.000 toe te voegen aan de reserve Duurzaam Medemblik;
 - b. € 108.000 toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein;
 - c. € 334.000 te onttrekken uit de voorziening Afvalstoffenheffing;
 - d. € 99.000 te onttrekken uit de reserve Sportvelden;
 - e. € 230.000 toe te voegen aan de reserve Kapitaalgoederen;
 - f. € 75.000 te onttrekken uit de reserve Exploitatielasten gemeentelijke accommodaties;
 - g. € 200.000 toe te voegen aan de reserve Leefbare kernen;
 - h. € 50.000 toe te voegen aan de reserve Bouwgrondexploitatie;
 - i. € 166.000 toe te voegen aan de reserve Corona.
 - j. € 430.553 te onttrekken uit de Algemene Reserve.

Reserve	toevoeging	onttrekking	saldo
Algemene reserve	€ -1.193.000,00	€ 1.623.553,00	€ 430.553,00
Reserve duurzaam Medemblik	€ -79.000,00	€ -	€ -79.000,00
Reserve corona	€ -166.000,00	€ -	€ -166.000,00
Reserve sociaal domein	€ -108.000,00	€ -	€ -108.000,00
Voorziening afvalstoffenheffing	€ -	€ 334.000,00	€ 334.000,00
Reserve sportvelden	€ -	€ 99.000,00	€ 99.000,00
Reserve kapitaalgoederen	€ -230.000,00	€ -	€ -230.000,00
Reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties	€ -	€ 75.000,00	€ 75.000,00
Reserve leefbare kernen	€ -200.000,00	€ -	€ -200.000,00
Reserve bouwgrondexploitatie	€ -50.000,00	€ -	€ -50.000,00

saldo € -2.026.000,00 € 2.131.553,00 € 105.553,00

Onttrekkingen

1. Algemene reserve onttrekken	€ 430.553,00
2. Voorziening afvalstoffenheffing onttrekken	€ 334.000,00
3. Reserve sportvelden onttrekken	€ 99.000,00
4. Reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties onttrekken	€ 75.000,00

Toevoegingen

5. Reserve duurzaam Medemblik toevoegen	€ 79.000,00	
6. Reserve sociaal domein toevoegen	€ 108.000,00	
7. Reserve kapitaalgoederen toevoegen	€ 230.000,00	
8. Reserve leefbare kernen toevoegen	€ 200.000,00	
9. Reserve bouwgrondexploitatie toevoegen	€ 50.000,00	
10. Reserve corona toevoegen	€ 166.000,00	nieuwe reserve

CONCEPT 3 juni 2021

ACCOUNTANTSVERSLAG 2020

Gemeente Medemblik

Accountantsverslag onder voorbehoud van:

- Afwikkeling openstaande punten
- Review (BDO)

CONCEPT d.d. 3 juni 2021

BDO

Aanbiedingsbrief

Aan:

de raad van de gemeente Medemblik
T.a.v. de griffier
Postbus 6000
1400 HA WOGNUM

Amstelveen, 3 juni 2021

Kenmerk: **RB/JvS/...**

Ter informatie

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA

VOLGENDE PAGINA

INHOUDSOPGAVE

DASHBOARD

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2020 van gemeente Medemblik (hierna te noemen 'gemeente') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 1 december 2020, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2020. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke portefeuillehouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Dit jaar kwamen daar nog de gevolgen van het coronavirus bij, waardoor wij niet bij u op locatie konden langskomen en alle informatie en vragen digitaal hebben moeten afstemmen. Het gevolg hiervan was een iets minder efficiënt proces vanwege de inherente beperkingen aan de digitale middelen. Desondanks denken wij dat het proces goed is verlopen.

Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. R.H. Bouman RA
Partner en extern accountant gemeente Medemblik

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- ▶ De jaarrekening 2020 is getrouw, de ongecorrigeerde verschillen blijven onder de goedkeuringstolerantie
- ▶ In onze controleverklaring geven wij een beperking inzake de rechtmatigheid. Deze volgt met name uit de bevindingen ten aanzien van Europese aanbestedingsregels.
- ▶ Jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- ▶ De WNT is nageleefd.
- ▶ Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage.
- ▶ De samenwerking is constructief en plezierig verlopen.

AANDACHTSPUNTEN VOOR 2021

Naar aanleiding van onze controle over het boekjaar 2020 willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor 2021 benoemen.

1. Financiële situatie / sociaal domein verdient aandacht
2. Doorontwikkeling Administratieve Organisatie en Interne Controle (naar rechtmatigheidsverklaring in 2021)
3. Preventieve controle op naleving Europese en interne aanbestedingsregels (prestatielevering)
4. Versterken van de IT-beheersomgeving

Uit de controle van de jaarrekening 2020 blijken geen materiële bevindingen als gevolg van de Coronacrisis. Zie ook de paragraaf impact analyse Corona in de jaarrekening 2020. De verantwoording en controle van de TOZO-regeling verloopt via WerkSaam.

RESULTAAT 2020

(x €1.000)	2020	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	-5.202	-6.405
Mutatie reserves	5.096	6.405
Resultaat	-106	0

Het resultaat 2020 wijkt ongeveer 0,1% af van de totale begrote lasten (na wijziging).

In dit resultaat zit wel een forse tegenvaller in de jeugdzorg en aanzienlijke meevallers in de grondexploitaties en de algemene uitkeringen.

Daarnaast heeft de raad in maart 2021 besloten € 1,3 miljoen over te hevelen van boekjaar 2020 naar 2021.

ONTWIKKELING

Grondexploitaties:

- ▶ Na overleg met de provincie zijn de voorzieningen vanwege bouw- en ontwikkelingsbeperkingen Bloesemgaarde en “Weeshuis Molenblik” vrijgevallen ad totaal €1,0 mln.

Sociaal Domein:

- ▶ Met name op de jeugdzorg zien we een forse overschrijding ten opzichte van de (gewijzigde) begroting. Hierover is de raad tussentijds geïnformeerd.

Corona:

- ▶ Het coronavirus heeft impact gehad op de jaarrekening middels de baten en lasten van de TOZO-regeling, inhuur personeel, meerkosten zorg en de steunmaatregelen die de gemeente aan inwoners heeft geboden.

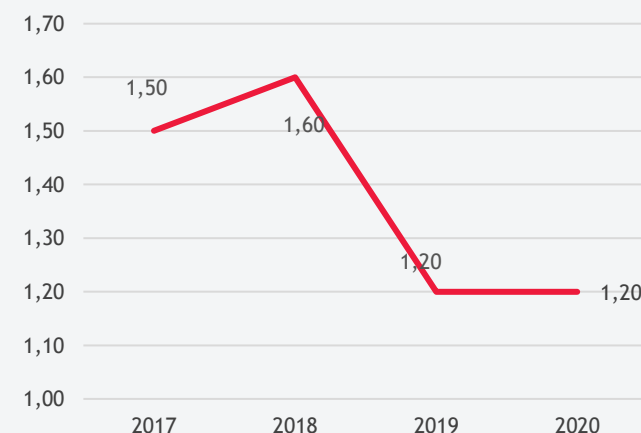
BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

De bij de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie bedraagt 1% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves. Op basis hiervan is de goedkeuringstolerantie bepaald op € 1.217.000 voor fouten en € 3.651.000 voor onzekerheden.

- ▶ Er resteren geen getrouwheidsfouten
- ▶ Onrechtmatigheid in de EU-aanbestedingen € 1,3 mln.
- ▶ Onzekerheid in het Sociaal Domein € 2,1 mln ([paragraaf 4.2](#))

UW FINANCIËLE POSITIE VERGELEKEN

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- 2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole
- 2.2 De jaarrekening is getrouw
- 2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening
- 2.4 Top 4-aandachtspunten voor 2021

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (1)

COVID-19 enorme impact op boekjaar 2020.

Zie hiervoor onze managementletter en de BADO-notitie.

Het proces van de totstandkoming en controle van de jaarrekening is goed verlopen.

De gevolgen van COVID-19 zijn nader toegelicht in paragraaf Bedrijfsvoering (1.5.6.6)

Inleiding: COVID-19 en de jaarrekening 2020

De situatie en ontwikkelingen rond het coronavirus hebben een grote impact gehad op het afgelopen jaar en dus ook op de jaarrekening over het boekjaar 2020. Ook voor 2021 zal dit naar verwachting nog in belangrijke mate het geval zijn. Wij hebben in onze managementletter u hierover ook al geïnformeerd en zijn de afgelopen periode meerdere keren in overleg geweest met uw organisatie.

Eind februari is de BADO-notitie met betrekking COVID-19 “effecten en risico's voor decentrale overheden” uitgekomen. In deze notitie is een groot aantal aandachtspunten beschreven voor het opstellen en controleren van de jaarrekening 2020. Deze notitie is behandeld in de Sectorcommissie Decentrale Overheden van de NBA en is daarmee ook richtinggevend geweest bij onze controle van de jaarrekening 2020. Wij verwijzen voor deze aandachtspunten, de impact op getrouwheid en rechtmatigheid, de controleaanpak en de specifieke attentiepunten ten aanzien van de posten in de jaarrekening naar deze notitie (zie: [notitie-effecten-en-risicos-corona-voor-jaarrekening-2020-decentrale-overheden.pdf \(nba.nl\)](#)).

In deze paragraaf informeren wij u over het proces van onze controle in relatie tot COVID-19 en onze specifieke bevindingen die impact hebben op onze controle, de verslaggeving en onze controleverklaring. Voor een analyse van het resultaat verwijzen wij naar de jaarrekening en naar paragraaf 3.1 van dit verslag.

De totstandkoming van de jaarrekening en het proces van de controle i.r.t. COVID-19

Zoals aangegeven in onze aanbiedingsbrief heeft zowel het samenstellen van de jaarrekening als onze controle grotendeels digitaal en op afstand plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit proces hebben wij de volgende opmerkingen:

- Ook al zijn we het digitale werken al meer dan een jaar gewend, het blijft bijzonder mooi om te constateren dat het mogelijk is geweest de jaarrekening tijdig op te stellen en te controleren. De samenwerking was, ondanks alle COVID-19 maatregelen, plezierig en constructief.
- Het jaarrekeningproces heeft wel enige vertraging opgelopen, maar wij hebben in goede samenwerking met de gemeente hier gezamenlijk proactief op gehandeld.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid dit proces met u te evalueren.

Impact op verslaggeving

Het BBV kent zoals bekend een aantal verplicht voorgeschreven paragrafen. Het staat de gemeente vrij om naast de verplichte paragrafen zelf paragrafen aan de begroting of jaarstukken toe te voegen. COVID-19 is een gebeurtenis die niet slechts aan één programma of taakveld is toe te rekenen. Het heeft betrekking op de gehele gemeente en heeft betrekking op veel programma's en taakvelden.

De gemeente heeft er voor gekozen om in één overzichtelijke paragraaf toe te lichten welke gevolgen COVID-19 op de gemeente Medemblik heeft (gehad) en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden de gemeente heeft genomen.

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (2)

Belangrijkste bevindingen:

Tozo-regeling

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) is een van de steunmaatregelen van het kabinet om zelfstandige ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis en voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen op te vangen. De regeling kent verschillende tranches met verschillende rechtmatigheidsvereisten:

- ▶ Tozo 1: aanvragen tussen 1 maart 2020 tot 1 juni 2020
- ▶ Tozo 2: aanvragen vanaf 1 juni 2020 tot 1 oktober 2020
- ▶ Tozo 3: aanvragen vanaf 1 oktober 2020 tot 1 april 2021

Uw gemeente heeft in het kader van de Tozo-regeling de uitvoering hiervan volledig uitbesteed aan de gemeenschappelijke regeling WerkSaam. Via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening legt u verantwoording af aan het rijk. De bestedingen in het kader van de Tozo-regeling over 2020 worden in 2021 in de SiSa-bijlage via regeling G4a verantwoord.

Overige corona gerelateerde bevindingen

In onze controle hebben wij uitgebreid aandacht besteed aan de impact van het coronavirus op de jaarrekening 2020. De belangrijkste bevindingen uit onze controle die relevant zijn in relatie tot uw interne beheersing of ons oordeel bij de jaarrekening zijn:

- De Tozo-regeling: de uitvoering en controle is uitbesteed aan Werkzaam. De lasten, baten en balanspositie zijn in de jaarrekening opgenomen.
- Inkopen (kosten): in zijn algemeenheid geldt als aandachtspunt dat ingekochte werkzaamheden mogelijk geen doorgang hebben kunnen vinden, er dus geen prestatie is geleverd en dat facturen in dat geval mogelijk onterecht zijn betaald. In dit kader hebben wij de organisatie gevraagd een inventarisatie te maken van waar in afwijking van het oorspronkelijke contract prestaties anders of niet zijn geleverd en welke afspraken daar met de leverancier zijn gemaakt over facturering. Vanuit onze controle op de inkopen en inlichtingen van de organisatie hebben niet geleid tot (materiële) rechtmatigheidsbevindingen.
- Subsidies (kosten): hier doet zich in beginsel een vergelijkbare situatie voor waarbij een gesubsidieerde instelling de prestaties die tegenover het recht op subsidie staan, mogelijk niet of anders heeft geleverd. De BADO notitie stelt dat het college in dergelijke gevallen moet bepalen hoe om te gaan met deze eventuele afwijking van de subsidievoorwaarden bij de afwikkeling van de subsidie. In dit kader hebben wij de organisatie gevraagd waar prestaties mogelijk niet of anders zijn geleverd inclusief opvolging daarop van de gemeente. De verkregen inventarisatie geeft geen aanleiding tot mogelijke (materiële) rechtmatigheidsissues.
- Overige Corona gerelateerde ontwikkelingen die wij in onze controle tegen zijn gekomen:
 - De gemeenten heeft extra lasten gehad voor Toezicht en handhaving regionale noodverordening coronamaatregelen
 - In de jaarrekening zijn meerkosten opgenomen voor de uitvoering van de zorg
 - De gemeenten heeft lokale maatregelen getroffen, zoals uitstel van de inning van lokale belastingenWij hebben daarbij geen bevindingen geconstateerd.

2.2 De jaarrekening is getrouw

De jaarrekening 2020 is getrouw

Wij hebben bij de jaarrekening 2020 van de gemeente Medemblik een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid. Ten aanzien van de rechtmatigheid zijn wij voornemens een beperking af te geven bij deze jaarrekening.

Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva per 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang welke door de gemeente zijn gecorrigeerd. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 60.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
Sociaal domein - pgb Jeugdzorg en Wmo	-	501	4.2
Sociaal domein - Wmo ZIN	-	616	4.2
Sociaal domein - Jeugdzorg ZIN	-	964	4.2
Totaal	259	2.081	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	1.217	3.651	
Performance materialiteit (77% van de materialiteit)	937		
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	60		

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Het college heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij deze verschillen niet heeft verwerkt en dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. Deze verschillen en de analyse van de impact zijn bevestigd in de bevestiging van het college bij de jaarrekening.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid.

2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2020 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.

Naast de gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening zijn de volgende controleverschillen ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 60.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheid			
Ongesaldeerde getrouwheidsfouten en/of onzekerheden	-	2.081	
Aanbestedingsrechtmatigheid	1.332	-	§ 4.4
Totaal	1.332	2.081	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	1.217	3.651	
Performance materialiteit (77% van de materialiteit)	937		
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	60		

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen gezamenlijk materieel zijn voor het beeld van de jaarrekening als geheel en zullen derhalve een verklaring met beperking afgeven ten aanzien van de rechtmatigheid in onze controleverklaring. De goedkeuringstolerantie bedraagt € 1.217.000 voor fouten en € 3.651.000 voor onzekerheden. Met de totaal geconstateerde rechtmatigheidsfouten wordt deze goedkeuringstolerantie overschreden.

Aanbestedingsrechtmatigheid

De onrechtmatigheden die wij hebben vastgesteld bestaan uit een divers aantal contracten, waarvan een groot deel ICT- contracten die ouder zijn dan drie jaar (€ 0,8 miljoen).

Een doorkijk naar 2021 laat zien dat op basis van het huidige contractenbestand wederom een materiële onrechtmatigheid verwacht wordt door de VIC. Door de gemeente is de keuze gemaakt om (nog) geen geld vrij te maken voor de “ICT-roadmap”, als gevolg waarvan deze bestedingen de komende jaren nog onrechtmatig blijven.

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2020 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende top 4 van aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

1. Financiële ontwikkeling / uitgaven sociaal domein

De meerjarenbegroting laat zien dat de gemeente moeite heeft om tot een sluitende begroting te komen. Hierbij geeft het college aan dat zij tegen grenzen aanlopen. Afgelopen jaar is € 5 miljoen onttrokken uit de reserves, is een forse overschrijding op het sociaal domein zichtbaar en komt de gemeente door meevallende baten (vooral algemene uitkering en grondexploitatie) op een minimaal negatief resultaat. Wij herkennen de uitdaging waarvoor de gemeente staat en vooral op sociaal domein, dit komt in de begroting 2021-2024 duidelijk terug. Voor 2021 blijft vanzelfsprekend de financiële ontwikkeling zowel in de cijfers als de beheersing een belangrijk aandachtspunt.

2. Doorontwikkeling administratieve organisatie en interne controle (naar rechtmatigheidsverklaring in 2021 of 2022)

De inrichting van de administratieve organisatie, waaronder de VIC is als aandachtspunt actief opgepakt door de personele bezetting te versterken. Op financieel beleid zijn op een aantal functies nieuwe mensen gestart. Binnen de VIC zien wij een uitbreiding van het aantal betrokken fte en daarmee ook een ontwikkeling in de interne controles. In onze controle heeft de VIC een prominenter rol gehad dan in voorgaand jaar, een positieve ontwikkeling is hierin zichtbaar, maar zal ook de komende jaren nog doorontwikkeld kunnen worden. Met ingang van (waarschijnlijk) 2022 moet het college zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening. Daarbij merken we op dat dat 15 april jl. de raad heeft ingestemd met het “vrijgeven van gereserveerde middelen voor de organisatie”. In het raadsvoorstel, incl. bijlagen, is expliciet benoemd tegen welke zorg- en aandachtspunten de organisatie aanloopt en de oplossingsrichting. De doorontwikkeling van de organisatie ondersteunen wij als belangrijk aandachtspunt.

3. Preventieve controle op naleving van Europese en interne aanbestedingsregels (prestatielevering)

In onze managementletter hebben wij gerapporteerd over de interne beheersing ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels, één van de drie interne aandachtspunten (de “3 i’s”) van de gemeente Medemblik. Ondanks de inmiddels genomen maatregelen constateren wij nog materiële onrechtmatigheden. Voor de ICT-aanbestedingen is sprake van een separate “roadmap” tot het oplossen van de onrechtmatigheden, dit vraagt echter om budget dat in de begroting 2021-2024 niet is opgenomen. Wij adviseren om maatregelen (in de processen) verder te borgen en te evalueren teneinde de kans op fouten, naast de ICT contracten, in de komende jaren verder te beperken.

4. Versterking van de IT-beheersomgeving

Op het gebied van IT zien wij verbeteringen ten aanzien van de inrichting van de processen die de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking in de applicaties borgen. Hierin heeft de gemeente stappen gezet om processen en instellingen binnen applicaties hieromtrent te verbeteren, maar intern ook beperkingen in de huidige opzet geïdentificeerd (zie ook onze managementletter). Enkele beperkingen zijn inherent aan de organisatiestructuur (decentraal georganiseerd). Wij adviseren hier blijvend aandacht aan te besteden.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2020

3.2 Uw financiële positie vergeleken

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat 2020

Resultaat 2020 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 0,1 miljoen (nadelig)

De afwijkingen van het resultaat ten opzichte van de begrote lasten ligt onder onze ervaringsnorm

Het resultaat van gemeente Medemblik over het jaar 2020 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 0,1 miljoen nadelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2020	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL	IN %
Saldo van baten en lasten	-5.202	-6.405	1.203	1,1%
Onttrekkingen reserves	8.028	6.926	1.102	1,0%
Dotatie aan reserves	-2.932	-521	-2.411	2,2%
Resultaat	-106	0	-106	0,1%

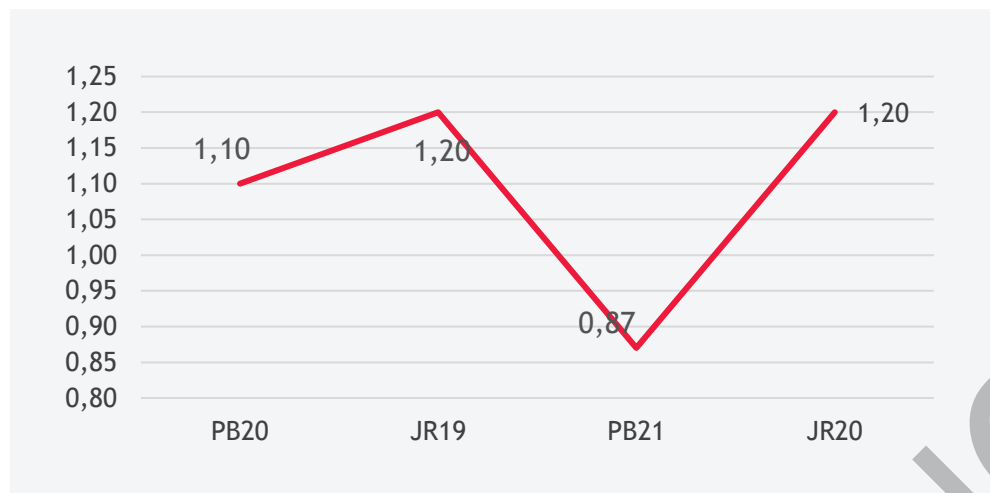
Voor de belangrijkste afwijkingen van de begroting na wijzigingen verwijzen wij naar de toelichting in de jaarrekening onder “Analyse rekeningresultaat”.

Wij merken hierbij op dat er in de uitgaven van het sociaal domein een forse tegenvaller is geweest, met name in de jeugdzorg. Door de meevallers in met name de grondexploitaties en de algemene uitkeringen, maar ook in een aantal kleinere posten is alsnog sprake van een klein negatief resultaat. Bij de analyse van het resultaat moet wel bedacht worden dat de raad in maart 2021 heeft besloten € 1,3 miljoen over te hevelen van boekjaar 2020 naar 2021.

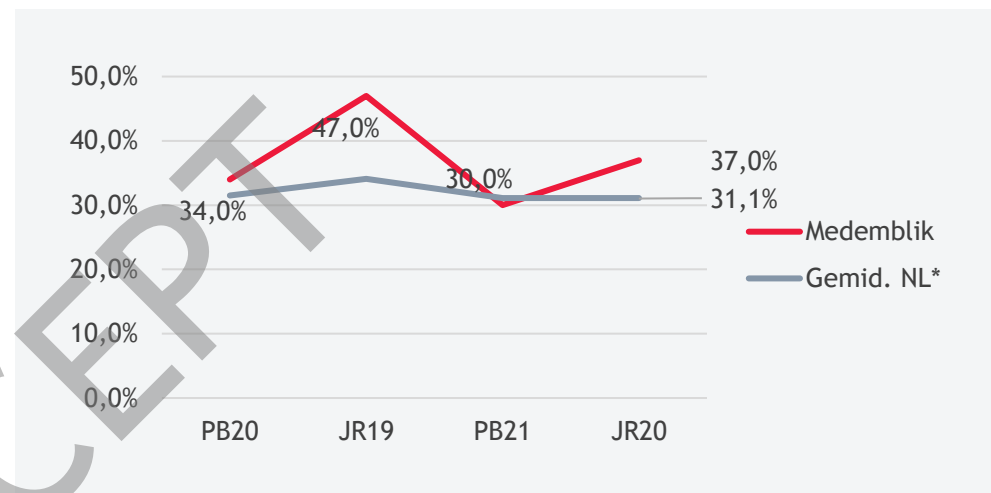
Rekening houdend met bovenstaande opmerkingen wijkt het resultaat 2020 ongeveer -0,1% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces.

3.2 Uw financiële positie vergeleken

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

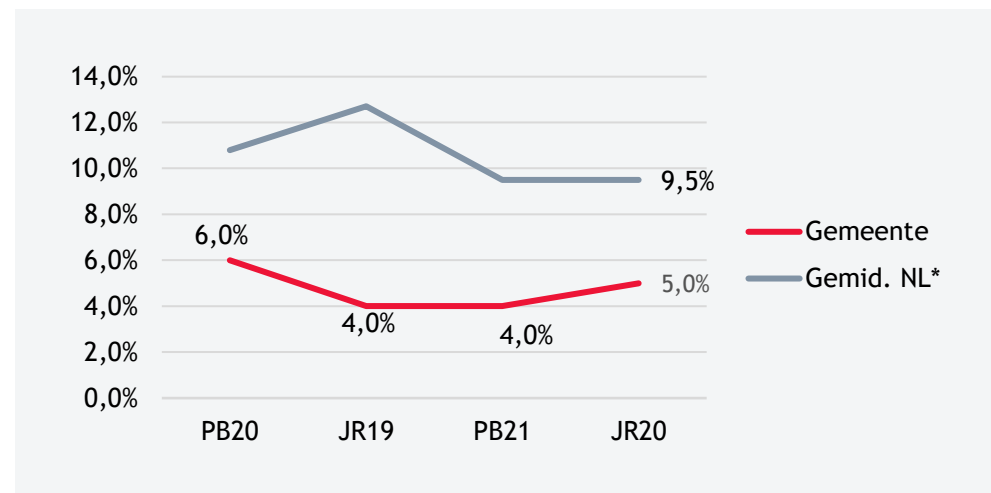
SOLVABILITEITSRATIO

NETTO SCHULDQUOTE

RATIO GRONDEXPLOITATIE

* De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde over 2019 voor gemeenten in de categorie > 20.000 en < 50.000. Data gebaseerd op www.findo.nl.

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden gezien

Uw financiële positie is voldoende

Uw weerstandsvermogen is 1,20

De gemeente kan aan haar lange-termijnverplichtingen voldoen

Financieel risico als gevolg van de grondexploitatie is laag

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Weerstandsvermogen gemeente Medemblik is voldoende

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 28,2 miljoen. In het weerstandsvermogen ultimo 2020 is een bedrag van € 4,3 miljoen meegeteld van vrij aanwendbare bestemmingsreserves. In geval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Medemblik heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 24,0 miljoen. De ratio is gelijk aan voorgaand jaar, daarbij zijn echter zowel de weerstandscapaciteit als het benodigde vermogen (risico's) zijn afgenomen. Voor een toelichting verwijzen wij naar de paragraaf.

Het weerstandsvermogen van de gemeente Medemblik is groter dan 1 en daarmee volgens de eigen normen als voldoende te noemen. Op basis van de meerjarenbegroting 2021 daalt de ratio echter naar verwachting tot 0,9. Dit zal de komende jaren aandacht vanuit de gemeente blijven vragen.

Solvabiliteit en netto schuldquote

Ultimo 2020 bedraagt de solvabiliteit 37% (2019: 47%). Daarmee is sprake van een aanzienlijke afname, wat verband houdt met de onttrekking van € 5 miljoen uit de reserves. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Medemblik in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

De netto schuldquote bedraagt 18%. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. Opvallend is het verschil tussen de ratio's in de jaarrekeningen en de begrotingen over de jaren. Dit houdt verband met investeringen in de begroting die niet gerealiseerd worden. Wij adviseren de voorspelbaarheid hiervan te analyseren.

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente Medemblik is laag doordat de grondpositie (de waarde van de grond) ten opzichte van de totale baten laag is. De ratio grondexploitatie is ook ten opzichte van vergelijkbare gemeente aan de lagere, veilige kant.

4. Belangrijkste bevindingen

- 4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
- 4.2 Sociaal domein uitgelicht
- 4.3 Ontwikkeling grondexploitaties
- 4.4 Aanbestedingsrechtmatigheid
- 4.5 BBV, WNT en SiSa
- 4.6 Begrotingsrechtmatigheid

Nog aandachtspunten in de interne beheersing. Onze controle vooral gegevensgericht. Zie ook managementletter 2020.

Onze aanpak voor 2021 is vooral gegevensgericht.

Interne beheersing en onze aanpak voor 2021

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter.

Samenvattend hebben wij geconstateerd dat er bij uw gemeente, net als veel andere gemeenten, nog aandachtspunten resteren. Dit betekent niet dat uw gemeente niet in control is, maar wel dat het in control zijn voor ons niet toetsbaar blijkt uit controlesporen in de processen en systemen. Derhalve konden wij het afgelopen jaar voor onze controle (nog) niet steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk achteraf en gegevensgericht gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven etc.).

Fraude

De komende jaren zal er vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan fraudepreventie. Onze beroepsorganisatie de NBA heeft hiertoe een notitie “Best practice maatregelen frauderisicobeheersing voor bestuurders en toezichthouders” onderhanden. In deze notitie komt nadrukkelijk de rol van bestuurders en toezichthoudende organen zoals de gemeenteraad bij het voorkomen en detecteren van fraude aan de orde. Door de nadruk te leggen op het voorkomen van fraude kunnen de gelegenheden tot fraude afnemen. Dit vraagt om actief toezicht op risico's en beheersmaatregelen ter voorkoming van fraude. Ook de accountant heeft hierin een belangrijke rol. Landelijk vinden er diverse pilots plaats waar in de controleverklaring 2020 van de accountant uitgebreider wordt gerapporteerd over het thema fraude. De best practice van de NBA is erop gericht het fraudebewustzijn en de frauderisicobeheersing te vergroten.

Graag gaan wij met u in overleg over een actieve rol van de gemeenteraad / auditcommissie ten aanzien van frauderisicobeheersing.

Invoering rechtmatigheids- verantwoording 2021

Update Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2021

In onze eerdere rapportages zijn wij uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de rechtmatigheidscontrole door de externe accountant naar de rechtmatigheidsverantwoording door het college. De commissie BBV heeft in december 2020 de concept notitie rechtmatigheidsverantwoording met de nadere spelregels voor de rechtmatigheidsverantwoording ter consultatie openbaar gemaakt. Wij hebben vernomen dat op deze consultatie veel reacties zijn binnengekomen die door de commissie BBV worden verwerkt. Gelijktijdig vindt de wetsbehandeling in de Tweede Kamer plaats. Daarna volgen nog de nodige aanpassingen van het BBV en andere wetgeving. Desalniettemin is de verwachting dat de rechtmatigheidsverantwoording per boekjaar 2021 wordt ingevoerd.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Wij verwachten dat dit voor de meeste gemeenten een uitdaging is, maar naar onze mening ook een kans voor uw organisatie en interne beheersing. Wanneer de rechtmatigheidsverantwoording met terugwerkende kracht wordt ingevoerd, wordt de gemeente Medemblik met ingang van verslagjaar 2021 immers zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en moet het college een (onderbouwde) mededeling doen omtrent de naleving van de rechtmatigheid. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

Stand van zaken binnen uw gemeente

Gemeente Medemblik heeft concrete stappen genomen ter voorbereiding op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Zo is in 2020 reeds de informatie verzameld, afstemming geweest met college en op hoofdlijnen nagedacht over de gewenste aanpak. De gemeente voorziet dat deze wettelijke taak zal leiden tot een verdere uitbreiding van de werkzaamheden van de VIC. De komende periode onderzoekt de organisatie verder wat zij nodig acht om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording. Het inventariseren en actualiseren van de procesbeschrijvingen is een onderdeel van deze voorbereidingen.

De verwachting van de organisatie is dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college zal worden uitgesteld met een jaar. Wij adviseren u desondanks middels projectmanagement de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording goed voor te bereiden.

Stand van zaken binnen uw gemeente

4.2 Sociaal domein uitgelicht (1/3)

Sociaal domein 2020
bedragen circa
€ 38 miljoen

Sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van gemeente Medemblik met betrekking tot het sociaal domein bedragen over 2020 circa € 38 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

ONDERDEEL	2020	2019
Jeugdzorg ZIN (incl. PGB)	15.399	13.124
Wmo ZIN (incl. PGB)	6.518	6.738
Participatiewet	11.274	11.396
Tozo	4.876	0
Totaal	38.007	31.258

De toename van de lasten in het sociaal domein worden uiteraard veroorzaakt door de Tozo-regeling die 2020 door Het Rijk bij de gemeente is belegd. Tozo is uitgevoerd en gecontroleerd door WerkSaam.

Daarnaast zien we vooral in de jeugdzorg een aanzienlijke toename in de lasten. Zoals in de jaarrekening, de herfstnota en informatiebrief toegelicht houdt dit voornamelijk verband met de opneinderegelingen en de landelijke trend dat er meer zorgtrajecten lopen. Daarnaast zet de stijgende lijn bij uitgaven WMO voort. Het participatiebudget levert dit jaar daarin nog een voordeel op.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (2/3)

Fout pgb mede
gebaseerd op
projectiebrieven

Rechtmatigheid fouten
pgb onder de
rapporteringstolerantie

Financiële fouten pgb
onder de
rapporteringstolerantie

Onzekerheden pgb
geraamd op € 0,5
miljoen

Geraamde fout in de persoonsgebonden budgetten

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen pgb en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. Uit de accountantscontrole 2020 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een oordeel met beperking. Ten aanzien van de rechtmatigheidsfouten zijn de foutpercentages opgenomen in de gemeente specifieke projectiebrieven. Voor gemeente Medemblik zijn de percentages voor rechtmatigheidsfouten en voor getrouwheidsfouten voor zowel de Wmo als Jeugdzorg opgenomen in onderstaande tabel:

PGB PER CATEGORIE	FINANCIËLE RECHTMATIGHEIDSFOUT	FINANCIËLE GETROUWHEIDSFOUT
Jeugdzorg	1,83%	1,87%
Wmo	1,86%	1,98%

De financiële rechtmatigheidsfout voor pgb voor de gemeente Medemblik bedraagt circa € 17.000, bestaande uit € 6.000 Wmo en € 11.000 Jeugdzorg. Voor de getrouwheidsfouten geldt dat deze gelijk zijn voor alle gemeenten in Nederland. De financiële getrouwheidsfout bedraagt € 18.000, bestaande uit € 6.000 Wmo en € 12.000 Jeugdzorg. Daarnaast bestaat er een verschil tussen de verantwoording in de jaarrekening en de verantwoording van de SVB van gesaldeerd circa € 5.000. In het kader van de rechtmatigheid nemen deze verschillen allen niet mee in onze oordeelsvorming.

De SVB toetst niet op levering van de zorg. Hierdoor is er sprake van een onzekerheid. De gemeente verkrijgt echter zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces, de controles op betalingen en de controleverklaring van zorginstellingen, waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. De processen van pgb Jeugdzorg en Wmo lopen op een aantal onderdelen verschillend, waardoor voor Jeugdzorg en Wmo niet dezelfde zekerheid wordt verkregen. Tevens verkrijgt de gemeente aanvullende zekerheid vanwege de ontvangsten van het CAK. Op basis van het zekerheidspercentage dat de gemeente Medemblik hierdoor verkrijgt, zijn de onzekerheden voor pgb geraamd op circa € 0,5 miljoen.

Wij hebben een review gedaan en kunnen steunen op de werkzaamheden van de accountant van de SVB. Daarbij concluderen wij dat de formele fouten zoals geconstateerd door de accountant van de SVB geen impact hebben op het rechtmatigheidsoordeel over de jaarrekening 2020 van uw gemeente.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (3/3)

Onzekerheid ten aanzien van prestatielevering

Geen afwijkingen bij productie-verantwoordingen

Resterende onzekerheid Wmo ZIN circa € 616.000

Resterende onzekerheid Jeugdzorg circa € 964.000

Wmo ZIN

De productieomvang van Wmo ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2020 circa € 6,5 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo ZIN vindt plaats vanuit de gemeente. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. De gemeente heeft een IC-plan opgesteld waarin de wijze van verantwoorden is opgenomen. Met betrekking tot de lasten Wmo ZIN vraagt de gemeente per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

Uit onze controle blijkt dat er door de Gemeente Medemblik geen verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de productie-verantwoordingen welke zijn voorzien van een controleverklaring.

Tevens is van een aantal zorginstellingen geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, de uitkomsten van de in 2020 ontvangen controleverklaringen en de ontvangen bestuursverklaringen ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op € 616.000 van de € 2.465.000.

Jeugdzorg ZIN

Ten aanzien van de jeugdhulp heeft de gemeente Medemblik zorginstellingen gecontracteerd. Met betrekking tot de lasten inzake jeugdhulp vraagt de gemeente Medemblik bij zorginstellingen om een verklaring. Voor deze variant geldt dat net zoals bij de Wmo ZIN dit dan alsnog tot een onzekerheid leidt omtrent de geleverde prestatie. Uit onze controle blijkt dat van een aantal zorginstellingen nog onvoldoende controle-informatie is ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht.

De opgave van de Jeugdzorg ZIN van de verschillende zorginstellingen is beschikbaar gesteld aan uw gemeente. Hierdoor heeft uw gemeente geruime tijd weinig zicht gehad op de definitieve kosten voor de Jeugdzorg ZIN. Uit de ontvangen verantwoording van verschillende zorginstellingen blijkt dat van een aantal zorginstellingen nog onvoldoende controle-informatie is ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. In de financiële verantwoording Jeugdhulp 2020 is voor een bedrag ad € 1.928.000 aan onzekerheden geconstateerd (2019: € 2.970.000). Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, de uitkomsten van de in 2020 ontvangen controleverklaringen, ramen wij het bedrag van de resterende onzekerheid in totaliteit op circa € 964.000.

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De veruit grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, druk op verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd.

De parameters en ontwikkelingen zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers en getoetst. De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2020 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen. Hierbij merken we overigens op dat er in de geactualiseerde grondexploitaties gerekend wordt met een disconteringsvoet van 1%. Op basis van de Notitie Grondbeleid moet als disconteringsvoet standaard 2% gehanteerd worden. Dit heeft overigens alleen impact indien de evt. verliesvoorziening wordt bepaald tegen contante waarde i.p.v. nominale waarde.

Ontwikkelingen grondexploitaties

De voorraad In Exploitatie Genomen bouwgronden is toegenomen van € 4,2 in 2019 naar € 5,8 miljoen ultimo 2020. Voor een gedetailleerd overzicht verwijzen wij naar de toelichting op de balanspost voorraden. Kerncijfers in de exploitatie zijn:

- ▶ De vermeerderingen en vermindering zijn vergelijkbaar. De belangrijkste afwijking is de vrijval van de voorziening.
- ▶ De nog te realiseren opbrengsten bedragen € 16,5 mln. en de nog te maken kosten bedragen € 9,5 mln.
- ▶ De risico's ten aanzien van de grondexploitaties lijken beperkt op basis van de voortgang van de lasten en opbrengsten en gezien de reeds gevormde voorziening.
- ▶ Het te verwachten resultaat voor de winstgevende projecten bedraagt in totaal € 1,1 mln. positief.
- ▶ Voor de grondexploitatie SEW-terrein is een tussentijdse winst ad € 247.000 gerealiseerd in 2020

De voorzieningen voor Weeshuis/Molenblik en Bloesemgaerde Noord zijn in 2020 volledig vrijgevallen voor € 1,0 miljoen. De voorzieningen waren ultimo 2019 getroffen i.v.m. het bouwen buiten stedelijk gebied. Naar aanleiding van overleggen met de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkelingen van de Provincie Noord-Holland in 2020 is de inschatting ultimo 2020 dat er geen planologische risico's resteren en is ervoor gekozen de voorziening te laten vrijvallen.

Redelijkheid
belangrijkste
schattingselementen
vastgesteld

Aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidscontrole hebben wij de juiste toepassing de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spendanalyse (beoordeling achteraf van alle crediteuren op juiste naleving aanbestedingsregels).

Mede door een professionalisering van gemeenten en de inkoopfunctie, ontstaan vaker vragen en bevindingen ten aanzien van de rechtmatige besteding van publieke middelen middels subsidies. In januari 2019 heeft de Sectorcommissie Decentrale Overheden (SDO) de notitie “Uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole van decentrale overheden” gepubliceerd. Dit is een ‘good practice’ voor de uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole van gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Deze good practice is in samenwerking met alle accountantskantoren tot stand gekomen (met behulp van aanbestedingsjuristen) en omvat naast controle technische informatie ook de belangrijkste aandachtsgebieden als gevolg van de complexe aanbestedingswetgeving. De notitie heeft geleid tot een aanscherping en verdere verduidelijking van de controle van Europese aanbesteding.

In onze managementletter hebben wij gerapporteerd over de interne beheersing ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels, één van de drie aandachtspunten van de gemeente Medemblik. Voor onze gedetailleerde bevindingen, aanbevelingen en stappen die de gemeente inmiddels gezet heeft (startformulieren, inkoopsoftware, inkoopkalender) verwijzen wij naar onze managementletter.

Omdat wij niet kunnen steunen op de interne beheersmaatregelen is achteraf een spendanalyse uitgevoerd (toets op naleving EU-aanbestedingsregels achteraf op basis van de crediteurenadministratie). Ondanks de maatregelen constateren wij nog materiële onrechtmatigheden. De gemeente Medemblik verwacht dat de geïmplementeerde maatregelen vanaf 2021 zichtbaar effect zullen hebben, omdat deze maatregelen recent zijn ingevoerd en aanbestedingstrajecten een langere doorlooptijd kennen. Voor de ICT onrechtmatigheden zal dit beperkt effect hebben (€ 0,8 miljoen), hierbij wordt aanbesteding opgepakt volgens een “ICT-roadmap”. Er is door de gemeente een bewuste keuze gemaakt om geen geld vrij te maken voor de ICT-roadmap, waardoor de ICT-contracten de komende jaren nog onrechtmatig zullen blijven.

Uit de controle is een totale onrechtmatigheid geconstateerd van € 1,3 miljoen (2019: € 1,0 miljoen).

Uit de analyse blijkt dat de onrechtmatigheden toezien op verschillende soorten contracten, onder meer contracten ten aanzien van inhuur derden, ICT-contracten en overige diensten.

BBV wordt nageleefd

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Medemblik de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

WNT-verantwoording
voldoet aan de
vereisten

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2020 niet meer bedragen dan € 201.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2020 van de gemeente Medemblik niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2020 van de gemeente Medemblik voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2020. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens **Bijlage B**.

Geen bevindingen
SiSa-bijlage

4.6 Begrotingsrechtmatigheid (1/2)

Overschrijding
baten/lasten
€ 10 miljoen

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeente circa € 109 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 119 miljoen aan werkelijke lasten in 2020. Dit is in totaal een overschrijding van 10 miljoen (9%). Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 102 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 113 miljoen aan werkelijke baten in 2020. In totaal gaat het om een hogere realisatie van baten van 11 miljoen (10%). Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2020 is er per saldo circa € 5 miljoen aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat € 0,1 miljoen negatief bedraagt.

De gemeenteraad autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het college vast. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerde en gerapporteerd te worden aan de gemeenteraad. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan de gemeenteraad is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Echter hoeven deze overschrijdingen niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel bijvoorbeeld indien de overschrijdingen geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten of overschrijdingen bij open-einde regelingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten zijn de begrotingsoverschrijdingen nader weergegeven en geanalyseerd.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2020, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de raad nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Zie hierna voor een overzicht van de lastenoverschrijdingen per programma en de overschrijdingen van investeringskredieten.

4.6 Begrotingsrechtmatigheid (2/2)

Overschrijding
baten/lasten op twee
programma's

Op twee programma's is een begrotingsoverschrijding op de lasten geconstateerd. Deze zijn in te delen in de onderstaande categorieën zoals opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

LASTENOVERSCHRIJDING PROGRAMMA	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT NIET MEE IN OORDEEL	TELT WEL MEE IN OORDEEL
1. Dienstverlening en organisatie (totaal € 154.000)	Betreft overschrijdingen welke worden gecompenseerd door opbrengsten	✓	
2. Samen leven en ondersteuning (totaal € 11.143.000)	Past binnen het bestaande beleid welke niet tijdig is gesignaleerd. Dit betreft hogere kosten inzake Sociaal Domein.	✓	

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse begrotingsafwijkingen, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020 (hoofdstuk 3.1).

Bijlagen

- A Onze controle
- B Bevindingen SiSa-bijlagen

A. Onze controle

CONCEPT

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Medemblik, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 1 december 2020 met kenmerk 'RHB/JvS/AMT/1050050/019'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.217.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 60.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 1 december 2020. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van gemeente Medemblik. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- ▶ In onze controlestandaarden (NV COS) wordt expliciet het risico van management override (bewuste beïnvloeding door bestuur of management van de jaarcijfers) als belangrijk te onderkennen theoretisch risico benoemd. Als accountant moeten wij in onze werkzaamheden hier specifiek aandacht aan besteden. Management override kan plaatsvinden door bijvoorbeeld schattingen te beïnvloeden. Om het resterende risico te beperken beoordelen wij schattingsprocessen en bijzondere journaalposten in detail.
- ▶ Het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels waardoor gelden onrechtmatig besteed worden.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2020 van gemeente Medemblik aan de daaraan te stellen eisen lijkt te voldoen, zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring voor de getrouwheid af te geven. Ten aanzien van rechtmatigheid zijn wij voornemens een beperking af te geven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2020 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van gemeente Medemblik zijn gebaseerd op de veronderstelling dat gemeente Medemblik als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De grondslagen van de jaarrekening 2020 zijn aanvaardbaar

De jaarstukken 2020 van uw gemeente bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2020 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2020 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2020. In 2020 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de concern controller en de portefeuillehouder financiën. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klant specifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De interim-controle heeft meerdere tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht, welke zijn toegelicht in de management letter 2020. Tijdens onze interim-controle hebben wij vastgesteld dat de inrichting en uitvoering van de IT General Controls nog kwetsbaar is. Wij kunnen niet steunen op de beheersing. Wel zien we op de meeste applicaties in 2020 verbeteringen, maar resteren nog steeds belangrijke bevindingen en aanbevelingen;

- ▶ Procedure autorisatiebeheer niet sluitend en controle op juistheid ingerichte autorisaties niet sluitend
- ▶ Het ingericht wachtwoordbeleid voldoet niet altijd aan de minimum vereisten
- ▶ Administrator- en superuser-accounts toegekend aan eindgebruikers
- ▶ Wijzigingenbeheer updates worden uitgevoerd, maar toetsing wordt niet vastgelegd en toezicht op kritieke IT-leveranciers niet ingericht.

B. Bevindingen SiSa-bijlagen

B. Bevindingen SiSa-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Medemblik heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2020 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (jaarrekening)	BEPERKING

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			Nul-verantwoording
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020			Nul-verantwoording
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2019			
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020			Nul-verantwoording
G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) totaal 2019			
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020			Nul-verantwoording
H4	Specifieke uitkering Sport			
H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden (Regeling Sportakkoord)			

bdo.nl

CONCEPT

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-402595
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid G. Mos
 Fractie D66
 Onderwerp Commissievragen D66 raadsclie. 24-6 agendapunt 8.1
 Jaarstukken 2020
 Datum waarop de vraag is gesteld 10 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder A. van langen
 Afdeling RO & OR

Annotaties in document: 01 DOC-21-398305 - Jaarstukken 2020

1.	pagina 37 Opmerking: Aan aansluiting van Overspoor op de A7 zou worden gewerkt. Door capaciteitsgebrek is het onderzoek niet gestart, zo lezen wij. In het verleden is het ontbreken van middelen voor zo'n aansluiting steeds het probleem geweest. Kunt u de tekst nader toelichten?
antwoord	Vanwege schaarste op de arbeidsmarkt, zowel vast als inhuur, is het nog niet gelukt om hier capaciteit op in te zetten.
2.	pagina 38 Opmerking: Er is gestart met een bezettingsgraadmeting van het parkeren in het oostelijk stadsdeel van centrum Medemblik. Maar enige jaren terug zijn deze onderzoeken er ook geweest. Waarom nu opnieuw?
Antwoord	In 2013 hebben we een bezettingsgraadmeting voor de stad Medemblik laten uitvoeren. De verkregen gegevens zijn gebruikt voor de ontwikkeling van het MAZ project. Voor het onderzoek naar een parkeervergunningstelsel in het oostelijk stadsdeel zijn de gegevens van 2013 verouderd en niet meer geschikt om als bron te gebruiken. Daarom hebben we besloten om een bezettingsgraadmeting met kentekenonderzoek te laten uitvoeren. Op basis van deze recente gegevens kunnen we uw raad adviseren over de te nemen verkeersmaatregelen en de mogelijkheden en risico's voor het invoeren van een vergunningstelsel voor de oosthoek van Medemblik.
3.	pagina 41 Opmerking: Bij de realisatie van het woonwijken in Midwoud is een stukje tekst

	weggevallen .Kunt u dit herstellen?
Antwoord	De uitwerking van het herinrichtingsplan voor de Ruige Weid in Midwoud is in voorbereiding.
4.	pagina 52 Opmerking: Kunt u aangeven in hoeverre ook de corona-situatie de afvalverwerkingskosten heeft beïnvloed, als gevolg van meer afval huishoudens?
Antwoord	In totaal vielen de afvalverwerkingskosten voor gemeente Medemblik in 2020 € 282.000 hoger uit dan begroot. Medemblik ontvangt € 70.000 van het rijk als compensatie voor deze hogere afvalverwerkingskosten. Er zijn twee oorzaken voor deze hogere afvalverwerkingskosten: - Er werd meer huishoudelijk afval ingezameld. Mensen zijn meer thuis waardoor al hun afval thuis ontstaat. Het afval wat normaal bv op het werk, restaurant of dagje uit ontstaat, ontstaat tijdens een lockdown allemaal thuis. Ook werd er 11% meer grof afval ingezameld: mensen gingen opruimen en verbouwen. - Tijdens de coronacrisis waren de afvalverwerkingskosten hoger als gevolg van de druk op de Grondstoffenmarkt, bv: de textielvergoedingen vielen in 2020 40% lager uit, er was veel minder vraag naar harde kunststoffen, een wisselende papierprijs, maar aan de andere kant een hogere opbrengst voor metalen. In de jaarrapportage 2020 staat de impact van de coronacrisis uitgebreid omschreven (zie griffiemail 1 juli 2021). De eerste kwartaalrapportage van 2021 laat zien dat de afvalkosten nu zijn zoals begroot.
5.	pagina 97 Opmerking: Kunt u het voordelig verschil op onderhoud openbare ruimte concreter maken qua oorzaken?
Antwoord	Vanwege een tekort aan capaciteit hebben we niet alle onderhoudswerkzaamheden kunnen aanbesteden en uitvoeren.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406411
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid T. Berlijn
 Fractie Hart voor Medemblik
 Onderwerp Commissievragen HvM raadscie. 24-6 agendapunt 8.1
 Jaarstukken 2020
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

Economie

1. We zien niks terug over hoe vaak een lokaal/regionaal bedrijf is benaderd om (lokale)projecten uit te voeren. Hierdoor kunnen wij niet goed controleren of het aanbestedingsbeleid in 2020 ook daadwerkelijk goed wordt uitgevoerd. Om onnodige moties te voorkomen ontvangen wij graag een overzicht hiervan. Bij voorbaat dank.

Leefbaarheid / Participatie

De gemeente wil dat inwoners toegang hebben een ontmoetingsplek in de buurt. We onderhouden sportaccommodaties en verstrekken subsidies aan dorpshuizen en multifunctionele accommodaties, zodat deze faciliteiten toegankelijk zijn en blijven. Hart voor Medemblik is voorstander van dit doel en ziet het liefst dit zo snel uitgewerkt worden.

1.	Wordt onder "inwoners" ook mensen bedoeld die een beperking hebben en gebruik kunnen maken van de accommodaties? a. Zo ja, welke maatregelen zijn er genomen en is de doelgroep bij de ontwikkeling daarvan door het college hierbij betrokken geweest ("niets over ons, zonder ons"), in casus de Werkgroep Toegankelijkheid?
antwoord	Mensen met een beperking zijn ook onze inwoners! We betrekken de werkgroep Toegankelijkheid bij toekomstige herinrichtingen in de kern Andijk, Daarnaast hebben we in de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) opgenomen welke maatregelen voor mensen met een beperking moeten worden genomen.

Veiligheid

1.	Het is een mooi streven dat het college een veilige gemeente wil zijn. Is er ook een verslag van de werkzaamheden, boetes, waarschuwingen, etc. van de BOA's? Zo niet waarom is die er niet?
----	---

Antwoord	U bent hierover recent geïnformeerd via een informatienota (DOC-21-359788).
----------	---

Pagina 38 We pakken alle meldingen en handhavingsverzoeken op. We handelen deze in goed overleg met de melder af. - Samen met het Recreatieschap Westfriesland verbeteren we vaar-, fiets- en wandelroutes en recreatiegebieden. Alle meldingen en handhavingsverzoeken die mede via fixi of Decos binnenkomen worden opgepakt. Het Recreatieschap Westfriesland werkt structureel aan het verbeteren van haar recreatiegebieden en routes.

1.	Hoeveel Fixi meldingen zijn er binnen gekomen? a. Hoe vaak zijn van die meldingen inwoners opgebeld, gemaild of huisbezoeken geweest om het probleem te bespreken?
Antwoord	In 2020 hebben we 9232 Fixi meldingen ontvangen. Vanuit het system kunnen we niet herleiden hoe vaak er gebeld, gemaild of er een huisbezoek is geweest.
2.	Hoeveel fixi meldingen zijn afgehandeld?
Antwoord	Van de 9232 meldingen in 2020 zijn er op dit moment 8883 afgehandeld.
3.	Hoe vaak komt herhaling meldingen voor?
Antwoord	Herhaalmeldingen worden niet gekoppeld of apart geregistreerd aan de “eerste” melding. Deze informatie kunnen we niet uit het systeem halen.
4.	Wanneer is een meldingen ‘afgehandeld’?
Antwoord	Wij handelen een melding af op het moment dat deze afgehandeld is. We hebben de melding zelf afgehandeld en/of doorgestuurd naar bijvoorbeeld HVC/Hoogheemraadschap. In sommige gevallen kunnen we een inwoner niet helpen of niet aan een special verzoek voldoen. In dat geval sluiten we de melding na terugkoppeling met de melder. Uitzondering hierop zijn de kleine openbare verlichting storingen (enkele lamp die niet brandt). Deze worden direct afgehandeld en in het beheersysteem geregistreerd.

Overig

1.	Waarom is er gekozen om doelstellingen niet meetbaar op te stellen? Als voorbeeld
Antwoord	De doelen zijn ontleend aan het coalitieakkoord en in lijn daarmee vooral kwalitatief geformuleerd.

2.	‘Wij willen een financieel sterke, gezonde en betaalbare gemeente zijn.’ Dit is een streven waar wij als partij achter kunnen staan maar wat zijn de definities van financieel sterk, gezonde en betaalbare gemeente?
antwoord	Financieel gezond is als de inkomsten en uitgaven van de gemeente structureel in evenwicht zijn. Waarbij de wettelijke taken en verplichtingen hierin zijn opgenomen. En de weerstandsvermogen voldoende is om risico's op te vangen. Een betaalbare gemeente is een gemeente waarin de geheven belastingen in verhouding staan tot de diensten die de gemeente levert.
3.	De doelstellingen van de gemeente zijn een mooi streven echter zien wij dat de doelstellingen niet meetbaar zijn. Is hier bewust voor gekozen en waarom?
Antwoord	Zie antwoord vraag 1.
4.	Is het college bereidt doelstellingen SMART te formuleren voor de vervolgjaren, op deze manier kan de organisatie en de gemeenteraad gerichter haar taak uitvoeren? Op welke termijn kunnen wij dit verwachten?
Antwoord	In overleg met uw raad is het formuleren van SMART-doelen mogelijk. Uw raad kan dan aangeven op welke wijze u dit SMART geformuleerd wilt zien, bijvoorbeeld op basis van output (productie van de organisatie) of outcome (maatschappelijke effecten van het gevoerde beleid). Naast het zorgvuldig formuleren van deze doelen, vraagt dit ook om het structureel meten. Het anders inrichten daarvan vraagt om capaciteit en budget.
5.	Pagina 121. Pensioenvoorziening wethouders. Jaarlijks actualiseren we de berekening voor de benodigde middelen in deze voorziening. Daarmee vangen we toekomstige pensioenaanspraken van (voormalige-) wethouders op. Uit deze berekeningen blijkt dat aan deze voorziening een storting van € 269.000 nodig was. De aanwending betreft de lasten van de gepensioneerden. Graag ontvangen wij een toelichting hoe dit bedrag tot stand is gekomen
Antwoord	Bij de actieve informatie van 25 maart dit jaar hebben we aangegeven dat een extra dotatie nodig is vanwege de ontwikkeling van de rekenrente. De rekenrente is een landelijk vastgesteld percentage. Deze dotatie kwam bovenop wat al jaarlijks als dotatie in de begroting is opgenomen. De benodigde omvang van de voorziening wordt door externe deskundige berekend.
6.	Bij punt 4.1 blz 17, wenst de accountant graag in overleg te gaan met de gemeenteraad /audit commissie, wordt dit overleg gestart en zo ja met de gemeenteraad of de Auditcommissie? Op welk termijn kunnen we dit overleg verwachten?
Antwoord	Jaarlijks overlegt de Auditcommissie met de accountant over de jaarrekening. En op basis daarvan geeft zij advies aan de raad. Dit gesprek heeft plaats gevonden op 15 juni jl.

7.	Bij punt Controle blz. 32, zien wij: De procedure Autorisatiebeheer is niet sluitend en de controle op juistheid van de ingerichte autorisaties is niet sluitend, het wachtwoord beleid voldoet niet altijd aan de minimum vereisten, administrator en superuser accounts zijn toegekend aan eindgebruikers, wijzigingen beheer wordt uitgevoerd, maar de toetsing wordt niet vastgelegd en toezicht op kritieke IT-leveranciers niet ingericht. Op welk termijn denkt uw deze punten aan te pakken en recht te zetten? Op welk termijn kan de gemeenteraad dit verwachten?
Antwoord	Hier wordt al aan gewerkt en over gerapporteerd. Wij verwijzen naar de stoplichtenrapportage uit de tussentijdse rapportages van de afgelopen twee jaar. De meest recente vind u in de lentenota die nu ook voor ligt.
8.	Is het mogelijk een overzicht te ontvangen van de 106 panden die in bezit zijn van de gemeente? a. Wat is het totaal aantal strategisch bezitten panden. b. Is het mogelijk een overzicht te krijgen van de verkochten aantal panden. Graag een overzicht met daarin de aankoop- en verkoopprijs.
Antwoord	a. In de bijlage (DOC-21-407968) een overzicht van de 106 panden, waaronder 3 strategische panden. b.
9.	Bij de onderhoud sportvelden heeft de gemeente diverse kleine nadelen, dit zorgt ervoor dat dit tekort hoger uitvalt. Is het mogelijk een overzicht te ontvangen met deze nadelen en de kosten daarvan?
Antwoord	Dit antwoord wordt nagestuurd.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406416
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid G. van Keulen
 Fractie GroenLinks
 Onderwerp Commissievragen GroenLinks raadsce. 24-6 agendapunt 8.1
 Jaarstukken 2020
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

1.	U stelt bij deze jaarstukken voor om € 75.000 te onttrekken uit de reserve Exploitatielasten gemeentelijke accommodaties. Het gaat hier om de juridische adviezen en projectleiderskosten met betrekking tot de ontwikkeling van de Kop van de Nieuwstraat. In de Lentenota 2021 wordt de boekwaarde van het voormalige gemeentehuis Medemblik op de betreffende reserve afgeboekt. Wat zijn uw beweegredenen om achteraf een onttrekking uit die reserve voor te stellen, wetende dat met de eigendomsoverdracht richting MAZ het niet langer om een gemeentelijke maar om een private accommodatie gaat?
antwoord	In de jaarstukken doen we het voorstel om € 75.000 te onttrekken aan de reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties. Dit voorstel doen we naar aanleiding van de niet vastgestelde Herfstnota 2020. In de Herfstnota rapporteerden wij over de gemaakte kosten voor de ontwikkeling van de Kop van de Nieuwstraat (projectbegeleiding en juridische kosten). We gaven toen ook aan dat we voorstelden om deze kosten te dekken uit de reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties. Bij de jaarstukken formaliseren we dit voorstel omdat de raad bevoegd is om onttrekkingen aan reserves te doen.
2.	Op pagina 4 van het raadsvoorstel wordt gesproken over de middelen voor kunst en cultuur. U stelt voor om 'het niet bestede bedrag van € 134.000 ook in 2021 in te zetten voor de ondersteuning van cultuur en welzijn in de gemeente'. Kunt u aangeven hoeveel van dit bedrag gedurende het afgelopen half jaar is uitgegeven (en waaraan) en of u al een geschikte bestemming hebt gevonden voor wat er eventueel nog resteert?
Antwoord	Het afgelopen half jaar hebben wij vanuit het corona noodfonds subsidie verleend aan de Bonifaciuskerk (€ 6.279), de Egerländer Kapel (€ 874) en het Groene Kerkje (€ 2023) voor schade die zij hebben opgelopen in 2020. We hebben de musea net als in 2020 gevraagd een inschatting te maken van de te verwachten netto schade voor dit jaar. Deze inventarisatie is voor ons én voor de provincie NH noodzakelijk. Het noodfonds van de provincie NH was vorig jaar ook onderbenut. Er loopt op dit moment een tweede ronde van aanvraag voor het

	resterende bedrag. Er is bij de provincie echter dit jaar veel minder geld beschikbaar dan vorig jaar. We hebben de over geheven middelen hard nodig om de noodsteun aan de musea te verlenen. Wat we van de provincie kunnen verwachten qua financiële bijdragen weten we pas in november. Waar we al eerder noodsteun moeten verlenen omdat de liquiditeit in het geding komt doen we dat. Dat is tot nu toe alleen aan de orde bij het Oorlogsmuseum. Met hen zijn we op dit moment bezig noodsteun toe te kennen. Daarnaast gaan we in de zomer voorlopige steun toekennen aan de andere museum onder voorbehoud van het traject wat we met de provincie NH lopen. We hopen dat we met de toekenning van het 4^e steunpakket van OCW voor cultuur genoeg middelen hebben om niet alleen noodsteun te verlenen maar ook de brede cultuursector in Medemblik te kunnen versterken. Een subsidieregeling voor versterking, innovatie en economisch herstel is in de maak en verwachten we in november te kunnen publiceren. Tegen die tijd hebben we meer zicht op wat financieel mogelijk is en kunnen we snel schakelen.
3.	Pag. 28 (Beleidsindicatoren): hieruit blijkt dat wij in Medemblik veel meer ‘lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar, 2020)’ hebben dan vergelijkbare gemeenten. Kunt u heel in het kort uitleggen hoe dat veroorzaakt wordt?
Antwoord	WerkSaam zet actief in op de ontwikkeling en begeleiding van bijstandsgerechtigden. Elke client krijgt een individueel plan naar werk (re-integratieplan). Daarbij worden verschillende voorzieningen ingezet en geregistreerd. Voorbeelden zijn: loonkostensubsidie, reiskostenvergoeding, kinderopvang, begeleiding door een coach, een korte training, werkstage etc. Aan de ene kant zet WerkSaam gemiddeld meer in op loonkostensubsidie en beschut werk dan elders in Nederland (dus worden er ook daadwerkelijk meer voorzieningen ingezet). Dit komt de participatie van inwoners ten goede. Zij hebben een baan ipv een uitkering. Aan de andere kant registreert WerkSaam mogelijk ook meer dan andere gemeenten. Vanuit het rijk (CBS data) zijn een aantal voorzieningen verplicht om te registreren (bijvoorbeeld de inzet van loonkostensubsidie). Daarnaast kan WerkSaam zelf de voorzieningen meer specificeren voor intern gebruik. Om datagestueerd te werken, de inzet van voorzieningen te monitoren en evalueren, is de invoer van data nodig. Uiteraard worden alleen voorzieningen geregistreerd die ook daadwerkelijk ingezet worden.
4.	Pag. 36: ‘Wij blijven ons inzetten voor het volledig doortrekken van de Markerwaardweg’ (N240). Sinds kort weten de inwoners van Opperdoes dat eraan gewerkt wordt om het zware (landbouw) verkeer niet langer door het dorp te laten rijden. Hoe urgent is dat doortrekken dan eigenlijk nog?
Antwoord	We zijn nog steeds in gesprek met de provincie voor het doortrekken van de N240, Markerwaardweg. De route van de N240 is via de kern Medemblik met verkeersbewegingen van en naar richting Wieringerwerf. Door de toenemende bedrijfsactiviteiten in de Wieringermeer wordt een verdere toename van verkeer verwacht. De bruggen in de Wieringermeer zijn niet berekend op een dergelijke

	toename.
5.	Pag. 46: 'Sinds de start zijn 118 arbeidsmigranten geregistreerd in de BRP (basisregistratie personen). In hoeverre voldoet dit aantal aan de verwachtingen?
Antwoord	Een verwachting over het bijzondere jaar 2020 was moeilijk te geven. De basis voor een goede registratie in de BRP is onderlinge strakke afspraken tussen werkgevers, uitzendbureaus en de gemeente. Met verschillende partijen zijn in 2020 deze afspraken gemaakt.
6.	Op pagina 23 van het Accountantsverslag 2020 blijkt dat de gemeente Medemblik voor een bedrag van tenminste € 1,3 miljoen (beduidend meer dan in 2019: € 1,0 miljoen) onrechtmatig heeft aanbesteed. In de Lentenota 2021 (pag. 15) wordt gesteld dat dit issue 'geen prioriteit' heeft. Is dit een gebruikelijke gang van zaken bij financiële afdelingen van gemeenten, kunt u dat nader toelichten?
Antwoord	Het is niet gebruikelijk, maar wel een keuze die gemaakt kan worden. Bij de begrotingsbehandeling heeft college dit vanwege de financiële positie voorgesteld, de raad heeft dit overgenomen.

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406451
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid D. Steltenpool
 Fractie VVD
 Onderwerp Commissievragen VVD raadscie. 24-6 agendapunt 8.1
 Jaarstukken 2020
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

1.	Blz.20 Door corona konden veel culturele activiteiten niet doorgaan. Hoe zit het met de subsidies voor deze activiteiten?
antwoord	We hebben in 2021 een coulancebeleid gevoerd ten aanzien van de subsidies. Dat betekent dat we instellingen en organisaties de keuze hebben gegeven of zij de activiteiten op een later moment alsnog wilden organiseren, een lagere jaarlijkse subsidie voor 2021 aan te vragen of (een deel van de) subsidie terug te geven. Slechts een enkeling heeft na, herhaaldelijke pogingen het alsnog van de grond te krijgen, voor die laatste mogelijkheid gekozen. Het merendeel van de organisaties heeft activiteiten naar een later moment verplaatst of een aangepaste variant bedacht.
2.	Blz. 21. U heeft beheersmaatregelen voor ondersteuning WMO en Jeugd ingesteld om grip en sturing te krijgen op de uitgaven. Heeft U al resultaten gezien?
Antwoord	De beheersmaatregelen worden nader en uitgewerkt en geïmplementeerd in het project Sociaal Domein in Balans. Dat is recent van start gegaan met het aantrekken van een nieuwe projectleider. 1 juli maakt de commissie kennis met de projectleider en de inrichting en aanpak van het project.
3.	Pag28.: Hoe kan het dat de lopende re-integratie voorzieningen in Medemblik stukken hoger liggen dan in vergelijkbare landelijk gebied?
Antwoord	WerkSaam zet actief in op de ontwikkeling en begeleiding van bijstandsgerechtigden. Elke client krijgt een individueel plan naar werk (re-integratieplan). Daarbij worden verschillende voorzieningen ingezet en geregistreerd. Voorbeelden zijn: loonkostensubsidie, reiskostenvergoeding, kinderopvang, begeleiding door een coach, een korte training, werkstage etc.

	Aan de ene kant zet WerkSaam gemiddeld meer in op loonkostensubsidie en beschut werk dan elders in Nederland (dus worden er ook daadwerkelijk meer voorzieningen ingezet). Dit komt de participatie van inwoners ten goede. Zij hebben een baan ipv een uitkering. Aan de andere kant registreert WerkSaam mogelijk ook meer dan andere gemeenten. Vanuit het rijk (CBS data) zijn een aantal voorzieningen verplicht om te registreren (bijvoorbeeld de inzet van loonkostensubsidie). Daarnaast kan WerkSaam zelf de voorzieningen meer specificeren voor intern gebruik. Om datagestuurd te werken, de inzet van voorzieningen te monitoren en evalueren, is de invoer van data nodig. Uiteraard worden alleen voorzieningen geregistreerd die ook daadwerkelijk ingezet worden.
4.	Blz.31. We geven prioriteit aan nieuwbouw voor kleine huishoudens maar ronden het beleidsvormingsproces dit jaar niet af. Waarom?
Antwoord	De melding dat we het besluitvormingsproces niet afronden betreft het beleidskader huisvesting buitenlandse werknemers dat inmiddels geagendeerd is voor de raadsvergadering van 8 juli 2021.
5.	Blz. 37 Een vrij liggend fietspad langs de Noorderboekert in Zwaagdijk is opgenomen in de voorovereenkomst Winkelhart Zwaagdijk. Hoe ver bent U met die plannen en in hoeverre investeert de eigenaar van het winkelhart hierin mee?
Antwoord	In het derde kwartaal informeren we uw raad middels een Raadsvoorstel over de planvorming, tijdspad en voorstel tot financiering.
6.	Pag.48. Nieuw gebouwde woningen blijft ver achter dan landelijk, ondanks dat het als speerpunt wordt genoemd in coalitie akkoord. Hoe kan dit?
Antwoord	In tegenstelling tot gesteld wordt lopen we binnen onze opgave niet ver achter. De vertraging hangt samen met de ambtelijke capaciteit en de duur van de processen in verband met het feit dat er landelijke en provinciale regels gelden voor wat betreft het buitenstedelijk bouwen. Binnenstedelijk zijn er weinig uitbreidingsmogelijkheden. Hierover is uw raad regelmatig geïnformeerd.
7.	Blz. 66. Heeft de overdracht van stedelijk water nog invloed op de komende begroting na die overdracht?
Antwoord	Op de begroting 2022 heeft de overdracht geen invloed. Eind 2022 dragen we circa 90% van het stedelijk water over aan het Hoogheemraadschap. Circa 10% blijft bij ons in beheer en onderhoud, water rondom begraafplaatsen, sportvelden en parken. Met de overdracht verwachten we in de begroting 2023 een besparing van circa 80% op

	het baggeren en het maaien van waterplanten. Het HHNK heeft als voorwaarde bij overdracht dat de watergangen op diepte moeten zijn. Daarom voeren we een inventarisatie uit om de dieptes te bepalen en een inschatting kunnen maken op welke locaties gebaggerd moet worden. Met deze inventarisatie maken we tevens een betere inschatting van de kostenbesparing met de overdracht van het stedelijk water.
8.	Blz. 92 Onze bedrijventerreinen zijn bijna uitverkocht. Bent U voornemens hieraan nog wat te doen?
Antwoord	Regionaal werken we aan een nieuwe convenant werklocaties. Op basis van de behoefteraming van de provincie maken we regionale afspraken over mogelijke nieuwe ontwikkelingen voor bedrijventerreinen.
9.	Blz.96 Bij samenleving en ondersteuning is er een tekort van Euro. 4.864.000,--. Hiervoor ontving U extra uit het gemeentefonds Euro 2.704.000,--. Was dit bedoeld voor gedeeltelijke dekking van dit tekort?
Antwoord	De hoger uitgevallen uitkering gemeentefonds ad € 2.704.000 (pagina 99) heeft verschillende oorzaken. Een groot deel hiervan is het gevolg van de Corona steunpakketten. Een klein deel van deze steunpakketten had betrekking op het sociaal domein. Verder kregen wij in 2020 geen specifieke extra middelen voor het sociaal domein.
10.	Blz. 126 Huurovereenkomst Zwaagdijk Oost Euro 922.950,-- Is dit voor het sportcomplex aldaar?
Antwoord	Nee, deze huurovereenkomst heeft geen betrekking op het sportcomplex. Het betreft de huurovereenkomst voor de huur van de basisschool in het MFA Zwaagdijk-Oost.
11.	Accountsverklaring Blz..21 U heeft van een aantal zorginstellingen geen of niet tijdig een accountverklaring ontvangen. Hoe gaat U in de toekomst hiermee om?
Antwoord	Over dit onderwerp zijn nog geen vaste afspraken gemaakt, maar heeft regionale aandacht. Hierbij heeft het regionaal Inkoop en Contract Management Team (ICMT) een belangrijke rol.
12.	Pag.23 Waarom gaat U geen geld vrij maken voor de ICT roadmap? Immers hierdoor blijven de ICT contracten de komende jaren onrechtmatig. En in hoeverre heeft dit te maken met de SOM ?

Antwoord	Vanwege de financiële positie van de gemeente heeft het college vorig jaar bij de begroting voorgesteld niet nu te investeren in de ICT roadmap en vooralsnog de onrechtmatigheid te accepteren. De raad heeft dit bij de vaststelling overgenomen.
----------	---

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-406473
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid P. Koning, S. Zeilemaker
 Fractie PWF
 Onderwerp Commissievragen PWF raadsce. 24-6 agendapunt 8.1
 Jaarstukken 2020
 Datum waarop de vraag is gesteld 21 juni 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

1.	Vragen P. Koning Pagina 23 Participatie: Vraag: Is er al een evaluatie of gaat er een evaluatie gehouden worden over samen.medemblik.nl ?
antwoord	We staan positief tegenover een evaluatie van samen.medemblik.nl . Er is echter geen capaciteit op participatie en de webredactie, die het platform faciliteert, is ondersteunend hierin. We onderzoeken dit najaar de haalbaarheid en zo mogelijk de opzet van een eventuele evaluatie. Geschatte uitvoering is dan niet voor 2022.
2.	Pagina 15 beleidsindicatoren Vraag: Komt de externe inhuur door een tekort aan budget wat de raad ter beschikking heeft gesteld of doordat er voor de projecten niet voldoende ervaring binnenshuis aanwezig is? Of is er een andere reden?
Antwoord	In de paragraaf bedrijfsvoering is een tabel opgenomen waarin de verdeling personele kosten (formatie en inhuur) is opgenomen. De personele kosten worden voldaan vanuit het budget dat door de raad beschikbaar is gesteld. De reden om te kiezen voor het inhuren van personeel zijn divers en hebben bijvoorbeeld te maken met het tijdelijke karakter van een project danwel van het niet ingevuld kunnen krijgen van een vacature.
3.	Pagina 21 ondersteuning Vraag: Levert het resultaatgericht werken ook een besparing op of levert het juist extra werk op voor de zorgaanbieders? Ze zijn toch een aantal uren bezig met het invullen van het perspectiefplan
Antwoord	We zijn in 2020 gestart met resultaat gestuurd werken met als doel de kwaliteit van zorg te verbeteren. Het inregelen van een nieuwe werkwijze kost in de aanloop altijd extra tijd.

4.	Pagina 26 wij zijn een duurzame gemeente Op deze pagina staat aangegeven dat er een aanvraag voor een rijkssubsidie in voorbereiding is. Vraag: Er zijn in 2020 dus geen maatregelen getroffen om energie armoede tegen te gaan?
Antwoord	We hadden meer willen doen om energiearmoede tegen te gaan. Zo waren we van plan om op het dak van De Mouter een postcoderoos te ontwikkelen. Om dit te kunnen realiseren moest het dak eerst geschikt worden gemaakt: de dakbedekking vervangen en extra dakisolatie aanbrengen. Helaas beschikten we niet over de financiële middelen om de kosten van dit extra onderhoud te dekken. We informeerden u hierover in de Herfstnota 2020. Energiearmoede is een belangrijk onderwerp waar we aan blijven werken. Zo zijn we blij dat de Zonnecoöperatie Westfriesland de financiële participatie organiseert bij de ontwikkeling van twee zonneweides in onze gemeente. Inwoners met een kleine beurs kunnen hieraan meedoen. Ook zijn we blij dat we inderdaad van het Rijk subsidie ontvangen. Deze gaan we inzetten voor kleine energiebesparende maatregelen bij zowel huurders als particuliere woningeigenaren.
5.	Pagina 34 gebiedsmarketing Vraag: Heeft u er zicht op of er in 2020 minder of meer bezoekers naar Medemblik zijn gekomen?
Antwoord	Wij verwachten u in 2022 te informeren over de daadwerkelijke bezoekersaantallen in 2020. Voor periode 2015-2019 hebben wij de uitkomsten van de bezoekersonderzoeken met u gedeeld. In lijn met de landelijke en wereldwijde trend, verwachten wij ook dat het aantal bezoekers in Medemblik in 2020 sterk gedaald is. De geldende coronamaatregelen legden onder andere beperkingen op aan de openstelling van onze horeca, musea en openluchtrecreatie. Ook zijn veel evenementen niet doorgegaan en was het advies voor bezoekers aan Nederland een groot deel van het jaar het 'alleen noodzakelijk reizen'.
6.	Pagina 35 veiligheid Vraag: Is woninginbraken nog steeds een prioriteit of gaat de focus verlegd worden naar een andere prioriteit?
Antwoord	De preventieve aanpak woninginbraken heeft nog steeds prioriteit. Dit is ook vastgesteld in het meerjaren handhavings- en veiligheidsbeleid 2019- 2022. Met dorpsraden en de wijkagent willen wij de informatieavonden weer oppakken. Deze zijn in april 2020 voor een groot deel geannuleerd als gevolg van de coronamaatregelen. Daarnaast zien wij de noodzaak om te investeren in de aanpak van 'Cybercrime'. Met politie en andere samenwerkingspartners zijn wij in overleg om dit thema zorgvuldig te integreren in de voorbereiding op het nieuwe veiligheidsbeleid 2023- 2026.

7.	Pagina 48 Beleidsindicatoren - verwijzingen HALT Vraag: Hebben we binnen onze gemeente gewoon weinig HALT afdoeningen of word er te weinig door verwezen naar HALT?
Antwoord	De daling van het aantal HALT verwijzingen met 16,7% in onze gemeente is passend bij de positieve ontwikkeling van het aantal strafbare feiten met een licht en eenvoudig karakter, zoals bijvoorbeeld winkeldiefstal. Daarnaast is de politie per 1 oktober 2020 gestart met de pilot '<i>Reprimanda minderjarige verdachten van start</i>'. Met deze werkwijze wordt de verdachte niet doorgeleid naar Halt maar staat het belang van het kind voorop en wordt de rol van ouders meer benadrukt.
8.	Vragen Siem Zeilemaker Pagina 40 onder daarin pleitten we voor meer ruimte..... Vraag: Ruimte voor welke ontwikkelingen bedoelt u precies?
Antwoord	Hiermee wordt ruimte voor groei van de gemeente bedoeld. Dit betreft zowel woningbouw als ontwikkelingen op bedrijventerreinen die aan de rand van kernen gelegen zijn. Wij zijn als gemeente omringd door beschermingsgebieden vanuit provinciale en landelijke regelgeving.
9.	Pagina 41 vervanging damwanden Vraag: Zijn de kosten van de vervanging van deze damwanden niet voor rekening van het HHNK?
Antwoord	De kosten van onderhoud ofwel vervanging van damwanden (en andere oeverbeschoeiingen) zijn voor rekening voor het aanliggende perceel. Tenzij anders is afgesproken.

Gemeente Medemblik
Raad
Postbus 45
1687 ZG WOGNUM

Uw kenmerk -
Uw brief van -
Zaaknummer Z-21-144415
Documentnummer DOC-21-405966
Bijlage(n) 0
Telefoonnummer 0229 856000
Verzonden 23 juni 2021

Onderwerp Advies auditcommissie jaarstukken 2020 en accountantsverslag 2020

Geachte raad,

De auditcommissie heeft de taak de raad te adviseren over de jaarstukken en de bevindingen in het accountantsverslag. Op dinsdag 15 juni jl. heeft de auditcommissie daartoe de jaarrekening, het jaarverslag (tezamen: de jaarstukken 2020) en het accountantsverslag 2020 besproken met de accountant en de portefeuillehouder.

Advies

De auditcommissie adviseert de gemeenteraad om:

1. De jaarstukken 2020 vast te stellen en het rekeningresultaat te bestemmen als voorgesteld door het college;
2. Van het college duidelijkheid te verlangen op de voortgang van de afwikkeling van de dossiers inzake de drie i's;
3. Van het college duidelijkheid te verlangen over hun planning voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording;
4. Het college op te dragen de gemeenteraad actief te informeren over de extra ruimte in het sociaal domein en de gevolgen daarvan door de gemeentebegroting.

Toelichting advies:

I Jaarstukken 2020

Door de jaarstukken legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid in 2020.

Advies 1: De jaarstukken 2020 vast te stellen en het rekeningresultaat te bestemmen als voorgesteld.

II Voortgang drie i's

De accountant en de auditcommissie hebben herhaalde malen gewezen op de tekortkomingen bij de drie i's: ICT, IC (interne controle) en Inkoop. Er is onvoldoende duidelijkheid over de voortgang op deze reeds jaren slepende dossiers. Vorig jaar heeft de gemeenteraad het college opgedragen om deze dossiers per 1 juli 2021 opgelost te hebben. Op dit moment is de verwachting dat deze deadline niet wordt gerealiseerd.

Het niet adequaat oppakken van de adviezen van de accountant betekent dat risico's in de dagelijkse bedrijfsvoering blijven bestaan en dat de jaarlijkse accountantscontrole onnodig veel extra inzet vereist.

Advies 2: Van het college duidelijkheid te verlangen op de voortgang van de afwikkeling van de dossiers inzake de drie i's;

III Rechtmatigheidsverantwoording

Waarschijnlijk vanaf 2021 of 2022 moet het college de rechtmatigheid van de uitgaven zelf vaststellen en verantwoorden aan de gemeenteraad. Vorig jaar is door de accountant een drietal scenario's genoemd voor de invoering van deze nieuwe regeling. De auditcommissie heeft geadviseerd om scenario 2 'de ambitievariant' gefaseerd toe te passen en te onderzoeken of de functie van controller kan terugkeren. Dit advies is door de gemeenteraad overgenomen.

Advies 3: Van het college duidelijkheid te verlangen over de planning voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

IV Kosten sociaal domein

Het sociaal domein dreigt een terugkerende zware last te worden om de hals van onze mooie gemeente. Vorig jaar heeft de auditcommissie aan de gemeenteraad geadviseerd om het college op te dragen de kosten meer in lijn te brengen met de beschikbare budgetten.

Onlangs is bekend geworden dat de komende jaren door het rijk meer budgetruimte beschikbaar wordt gesteld.

Advies 4: Het college op te dragen de kosten in lijn te brengen en de gemeenteraad actief te informeren over de extra ruimte in het sociaal domein en de gevolgen daarvan door de gemeentebegroting.

Met vriendelijke groet,

Drs. C. Nederhoff
Voorzitter auditcommissie

Leden auditcommissie:

A.M. Wakelkamp	S. Visser
R.A. Paarlberg	J. Visser

Gemeente Medemblik
Raad
Postbus 45
1687 ZG WOGNUM

Uw kenmerk
Uw brief van
Zaaknummer Z-21-144415
Documentnummer DOC-21-408172
Bijlage(n) 0
Telefoonnummer 0229 856000
Verzonden 23 juni 2021

Onderwerp Brief van auditcommissie aan de raad

Geachte raad,

In tegenstelling tot andere jaren, informeert de auditcommissie van de gemeente Medemblik u dit jaar op een andere manier over de gehouden controle. U krijgt naast ons advies over de jaarstukken en het accountantsverslag over het jaar 2020 tevens deze brief aangeboden.

De reden van deze andere manier van informeren ligt in het feit dat de auditcommissie de afgelopen jaren heeft moeten constateren dat haar adviezen aan de raad en daarna door de raad aan het college niet of niet volledig werden uitgevoerd. De raad werd niet altijd (volledig) geïnformeerd en veel werd negatief afgedaan omdat het college andere prioriteiten stelde naast het ontbreken van geld en personeel. Bijlage A geeft een overzicht van 7 eerder gegeven aandachtspunten die tot op heden niet of onvoldoende zijn opgelost.

Naar aanleiding van de vergadering van 15 juni jl., waarin de auditcommissie de jaarrekening, het jaarverslag (tezamen: de jaarstukken 2020) en het accountantsverslag 2020 besproken heeft met de accountant en de portefeuillehouder, is aanvullend op de in bijlage A genoemde 7 aandachtspunten 1 nieuwe aandachtspunt geformuleerd (zie onderstaand).

Aandachtspunt 8, Strategisch grondbeleid
De jaarrekening sluit bijna op 0 maar er zijn grote uitschieters bij het sociaal domein ca. 1 miljoen tekort en bij grondexploitatie een overschot van ca. 1 miljoen. Vraag die overblijft: "is er een strategisch grondbeleid dat ervoor zorgt dat de inkomsten van het grondbedrijf een positieve bijdrage leveren aan de exploitatie?"
Advies 8
De auditcommissie adviseert de raad het college een notitie grondbeleid op te laten stellen waar de strategische keuzes worden opgenomen.

De auditcommissie constateert dat diverse dossiers reeds jarenlang worden meegesleept en niet naar genoegten worden opgelost. Er is onduidelijkheid over voortgang van verbeteringen en opgedragen deadlines worden overschreden.

De auditcommissie vraagt zich af wat de gemeenteraad hiervan vindt? Is de gemeenteraad tevreden over de voortgang in de desbetreffende dossiers? Of is de gemeenteraad het eens met de auditcommissie dat het college hierin meer vaart moet zetten en de gemeenteraad (en auditcommissie) over deze onderwerpen actiever moet informeren?

Wij vernemen graag het standpunt van de gemeenteraad en adviseren u het college hiervoor ter verantwoording te roepen.

Met vriendelijke groet,

Drs. C. Nederhoff
Voorzitter auditcommissie

Leden auditcommissie:

A.M. Wakelkamp	S. Visser
J. Visser	R.A. Paarlberg

bijlage A:

Een overzicht van zeven eerder gegeven aandachtspunten:

Aandachtspunt 1, artikel 213a
In de Gemeentewet is opgenomen artikel 213a)*. De gemeente Medemblik heeft een verordening over dit onderwerp waarin o.a. is opgenomen hoeveel onderzoeken het College periodiek moet uitvoeren. In de verordening over de taken van de Auditcommissie staat o.a. dat deze commissie onderzoeken van het College (artikel 213a) en onderzoeken van de Rekenkamercommissie moet afstemmen. Al enige jaren heeft het College geen onderzoeken gedaan. De Auditcommissie is van mening dat het College de verordening moet toepassen en jaarlijks onderzoeken dient te doen conform artikel 213a. Het College heeft uitsluitend via een toezeggingslijst de Raad geïnformeerd. Onderzoeken volgens artikel 213a van de Gemeentewet zijn een verplichting voor het College binnen een eigen verordening. Het College gaat hier zichtbaar de fout in.
Advies 1
De Auditcommissie adviseert de Raad het College op te dragen de verplichte periodieke onderzoeken uit te voeren conform de verordening en artikel 213a. Het College dient de verordening tot te passen of met een voorstel komen om de verordening aan te passen. De onderzoeken over het jaar 2021 dient het College dan vóór 1 april 2022 af te ronden en in handen van de Raad stellen.
Aandachtspunt 2, Corona
De financiële gevolgen van de Corona-uitbraak vragen de nodige aandacht van het College maar welke rol wil de Raad invullen? Tot nu toe is alleen een voorstel om geld ter beschikbaar te stellen van het College gekomen. De uitvoering van de opdracht om de Raad actiever en vooraf te informeren over de impact van de Corona crises ontbreekt. In maart 2021 is een tijdelijke Corona regisseur aangesteld.
Advies 2
De opdracht van de Raad aan het College om actiever en vooraf te informeren is niet of onvoldoende gedaan. De Auditcommissie adviseert de Raad het College opdracht te geven om de Raad maandelijks te informeren over de voortgang en de voornemens zodat de Raad grip krijgt op dit onderwerp.
Aandachtspunt 3, Toekomstvisie
In het jaarverslag 2019 en ook in die van 2020 ontbreekt het onderwerp visie. Wij adviseerden bij de jaarstukken 2019 het College op te dragen een toekomstvisie op te stellen inclusief een stappenplan.
Advies 3
Het College heeft niets zichtbaars gedaan. Het College stelt: “er is geen geld beschikbaar gesteld bij de begroting”. Het hebben van een toekomstvisie is toch een basistaak van een gemeentelijke

overheid? De Auditcommissie adviseert de Raad over het onderwerp toekomstvisie de regie te nemen. Immers “kaders stellen” is een primaire taak van de Gemeenteraad!
Aandachtspunt 4, Rechtmatigheidsverantwoording
De rechtmatigheidsverantwoording is een nieuwe taak voor het College (invoer 2021 of 2022). Hoe deze taak wordt ingevuld bepaalt de Raad. De accountant heeft in het vorige controlerapport een drietal varianten toegelicht.
Advies 4
De Auditcommissie adviseert de Raad de ambitie-variant scenario 2 gefaseerd toe te passen waarbij het invullen van de functie van Controller een belangrijk onderdeel is.)** Het al dan niet invullen van de functie van Controller is geen onderdeel van de “bedrijfsvoering” maar een ondersteuning voor de Raad bij de controle op de rechtmatigheidsverantwoording.
Aandachtspunt 5, Sociaal Domein
Het Sociaal Domein vraagt veel aandacht, op 18 februari 2021 is een stuk over grip op het Sociaal Domein door de Raad vastgesteld, dat is bijna een jaar na het advies van de accountant en de Auditcommissie! De effecten van deze notitie zijn nog niet zichtbaar.
Advies 5
Het College te vragen periodiek een overzicht te geven van monitoring en bijsturing om de uitgaven van het Sociaal Domein te verbeteren. Daarnaast het College op te dragen voor 1 september 2021 een overzicht te sturen van de effecten van de Arbitragecommissie WMO Jeugd.
Aandachtspunt 6, De drie I's
Vorig jaar adviseerde de Auditcommissie de Raad om het College op te dragen te zorgen dat de drie I's (ICT, Interne Controle en Inkoop) voor 1 juli 2021 volledig op orde zouden zijn. Dat is niet gebeurd Immers deze dossiers zijn al een aantal jaren niet op orde. Er zijn wel stapjes gezet in de goede richting. Het College informeert de Raad over de actiepunten die zijn gedaan. Maar het is nog lang niet af.
Advies 6
De Auditcommissie adviseert de Raad opdracht te geven aan het College om te komen tot een planning om deze dossiers binnen 6 maanden op orde te hebben.
Aandachtspunt 7, voorbereiding Rechtmatigheidsverantwoording
De wethouder heeft in de vergadering van de Auditcommissie van 27 januari 2021 toegezegd dat hij zal nagaan waar de organisatie nu staat met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording en/of er een stappenplan is. De Auditcommissie heeft nog geen antwoord mogen ontvangen
Advies 7
De Auditcommissie adviseert de Raad dit dossier ter hand te nemen en het College opdracht te geven deze voorbereidingen op tijd af te ronden bij voorkeur vóór 1 januari 2022.

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

MOTIE vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: Commissievragen tijdig beantwoorden
Agendapunt: D.1 Moties Vreemd aan de orde van de dag
Ingediend door: G. Mos (D66)
Ondersteund door: P. Koning (PWF), R. Manshanden (GL), S. Visser (CU), C. Neefjes (PW2010)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Voorafgaand aan de commissievergadering van 24 juni 2021 de vragen van diverse fracties bij meer dan een agendapunt door het college niet van een antwoord zijn voorzien;
- Deze vragen (vroeg) binnen de gestelde termijn waren ingediend;
- Beantwoording van belang is voor een oordeel over de raadsvoorstellen;
- Het ontbreken van de antwoorden een oorzaak was van een moeizame en lange vergadering;
- Een aantal fracties vorig jaar een brief aan het college heeft geschreven met als een van de hoofdlijnen dat de raad zijn rol goed moet kunnen vervullen en dat het niet-tijdig beantwoorden van commissievragen daarmee in strijd is.

Overwegende dat:

- Meer dan een fractie hierin aanleiding heeft gezien het oordeel over de desbetreffende voorstellen op te schuiven naar de raad van 8 juli as.;
- De toch al volle raadsvergadering daardoor nog langer zal gaan duren en er mogelijk een extra bijeenkomst nodig zal zijn;
- Een extra commissiebijeenkomst, respectievelijk het opschuiven van agendapunten, nodig is om het op 24 juni niet behandelde agendapunt te bespreken;
- Ingrenpen in de agenda's van raads- en commissieleden voor de zeer korte termijn ongewenst zijn, zeker in deze periode;
- De beschikbare capaciteit van de griffie hiermee verder onder druk komt te staan.

Spreek uit:

Dat het niet-tijdig beantwoorden van commissievragen door het college ongewenst is voor een goed lopende vergadering.

En roept het college op:

Herhaling te voorkomen, teneinde de raad in de gelegenheid te stellen zijn werk naar behoren en zonder frustratie als gevolg van een gebrekkige voorbereiding te kunnen doen.

Ingediend door:

.....
G. Mos
(D66)

Ondersteund door:

.....
P. Koning
(PWF)

.....
R. Manshanden
(GL)

.....
S. Visser
(CU)

.....
C. Neefjes
(PW2010)

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

MOTIE vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: Kermis Wervershoof op de Dorpsstraat
Agendapunt: D.1 Moties Vreemd aan de orde van de dag
Ingediend door: Y.W. Nijssingh (D66), E. Meester (CDA), C. Neefjes (PW2010)
Ondersteund door: D. Steltenpool (VVD), A. Meester (BAMB), P. Koning (PWF)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Kermis Wervershoof 14 t/m 17 augustus 2021 plaats zal vinden;
- Het college voorstelt de kermis van Wervershoof te organiseren aan de Westrand om de anderhalvemetermaatregel te waarborgen;
- De coronabesmettingen dalen, de vaccinatiegraad stijgt en de anderhalvemetermaatregel waarschijnlijk in augustus wordt afgeschaft;
- Op veel plekken in het land kermissen in augustus weer op de originele plek gehouden worden.

Overwegende dat:

- Een kermis veel meer is dan een mobiel pretpark, het is in West-Friesland een van de belangrijkste sociale evenementen van het dorp. Het is de plek waar dorpsgenoten elkaar ontmoeten, wat de gemeenschapszin en het verenigingsleven versterkt;
- Kermis op de Dorpsstraat recht doet aan een gewaardeerd sociaal-maatschappelijke traditie;
- Er in het dorp veel draagvlak is om de kermis zo als van ouds te organiseren op de Dorpsstraat;
- Nu overhaast beslissen dat de kermis naar de Westrand gaat, zonde en prematuur zou zijn. Draaiboeken kunnen gemaakt worden voor twee locaties: de Dorpsstraat en de Westrand. Door met twee scenario's te werken kan op een later moment de knoop worden doorgesneden;
- Door in te zetten op goede communicatie, de kermisexploitanten en de horeca van Wervershoof naar verwachting mee willen werken met voorbereiding voor twee locaties om daarmee de optie Dorpsstraat open te houden;
- Onze inwoners, de kermisexploitanten en de horeca na een moeilijk coronajaar een mooi perspectief wordt geboden door beide opties (lees: de Dorpsstraat) open te houden.

Draagt het college op:

1. Begin augustus 2021 te beslissen op welke plek kermis Wervershoof plaatsvindt. Hierbij wordt enkel voor de Westrand gekozen wanneer op het moment dat de kermis plaatsvindt, de geldende landelijke coronamaatregelen de Westrand tot enige optie maken. In elk ander scenario dient de kermis op de Dorpsstraat plaats te vinden;
2. Over dit besluitproces en over de uiteindelijke beslissing helder en uitgebreid te communiceren naar de inwoners, de kermisexploitanten en de horeca van Wervershoof.

Ingediend door:

..... Y.W. Nijsingh (D66)	 E. Meester (CDA)	 C. Neefjes (PW2010)
---------------------------------	------------------------------	---------------------------------

Ondersteund door:

..... D. Steltenpool (VVD)	 A. Meester (BAMM)	 P. Koning (PWF)
----------------------------------	-------------------------------	-----------------------------

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

MOTIE vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: Verkoopproces DEK-terrein
Agendapunt: D.1 Moties vreemd aan de orde van de dag
Ingediend door: S. Zeilemaker
Ondersteund door:

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 8 juli 2021;
gelet op artikel 34 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Medemblik 2019,

Constaterende dat:

- Op 4 oktober 2018 het bestemmingsplan “Woningbouw DEKterrein Medemblik” vastgesteld is;
- Dit bestemmingsplan voorziet in de bouw van maximaal 72 woningen op het DEK-terrein in Medemblik, waaronder: 9 sociale huurwoningen, 16 woningen in CPO (waarvan acht 2 onder 1 kapwoningen en 8 rijwoningen), 18 appartementen, 17 vrije kavels en 12 twee-onder-één kapwoningen;
- Het vrije-verkoopproces van de grond, welke was bestemd voor de 12 twee-onder-één kapwoningen op het DEK-terrein, aan een ontwikkelaar is ingetrokken.

Overwegende dat:

- Er hierdoor een kans ontstaat om meer inwoners van Medemblik aan een (betaalbare) woning te helpen;
- Dit doel diverse malen in moties naar voren is gekomen;
- Dit wel inhoudt dat dient te worden teruggekomen op de hierboven genoemde eerdere uitgangspunten;
- Er alleen al bij het huidige CPO-project een flinke wachtlijst is van inwoners uit onze gemeente.

Draagt het college op:

- De ontwikkelingen met betrekking tot het vrije verkoopproces van de grond bestemd voor de 12 twee-onder-één kapwoningen op het DEK-terrein ‘on hold’ te zetten;
- De raad een voorstel te doen dat tegemoet komt aan de breed gedragen wens dat meer (betaalbare) woningen beschikbaar komen voor inwoners uit onze gemeente.

Ingediend door:

.....
S. Zeilemaker
(PWF)

Ondersteund door:

.....